SBÍRKA PRAMENŮ
KU POZNÁNÍ LITERÁRNÍHO ŽIVOTA V ČECHÁCH,
NA MORAVĚ A V SLEZSKU.

SKUPINA I. ŘADA I. ČÍSLO 4.

EVANGELIÁŘ OLOMOUCKÝ.

VYDAL

FRANTIŠEK ČERNÝ,
PROFESSOR ČESKÉ STÁTNÍ REALKY V BRNĚ.

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1902.

PUBLIKACE

III. TŘÍDY ČESKÉ AKADEMIE POSUD VYDANÉ.

ROZPRAVY.

ROČNÍK I.

Čís. 1. Dr. *Jan Kvíčala.* Nové kritické a exegetické příspěvky k Vergiliově Aeneidě. . . . . Cena 3 K — h
» 2. *Adolf Patera.* Jana Amosa Komenského korrespondence. Cena 3 » 60 »
» 3. *J. Truhlář.* Počátky humanismu v Čechách. . . . Cena — » 80 »
» 4. *Robert Novák,* Grammatická, lexikální a kritická pozorování u Velleja Paterkula. . . . . Cena 1 » 80 »
» 5. Dr. *Jiří Polívka.* Kronika o Bruncvíkovi v ruské literatuře. Cena 2 » 80 »

ROČNÍK II.

» 1. Dr. *V. Mourek.* Syntaxis složených vět v gotštině. Cena 6 » 40 »

ROČNÍK III.

» 1. Dr. *Jan Kvíčala.* Bádání v oboru skladby jazykův indoevropských. Část I. . . . . Cena 4 » 80 »
» 2. *Robert Novák.* Mluvnicko-kritická studia k Liviovi. Cena 4 » — »
» 3. *Vavřinec Josef Dušek.* Hláskosloví nářečí jihočeských. I. Část: Consonantismus. . . . . Cena 1 » — »
» 4. *Josef Truhlář.* Humanismus a humanisté v Čechách za krále Vladislava II. . . . . Cena 3 » 20 »

ROČNÍK IV.

» 1. *Ferdinand Menčík.* Příspěvky k dějinám českého divadla. Cena 2 » 60 »

ROČNÍK V.

1. Dr. *Jan Kvíčala.* Kritické a exegetické příspěvky k Platonovým rozmluvám. I. Faidros, Gorgias. . . . . . Cena 7 » — »

ROČNÍK VI.

» 1. *Josef Zahradník.* O skladbě veršů v Iliadě a Odyssei. Cena 2 » 80 »
» 2. *Vavřinec Josef Dušek.* Hláskosloví nářečí jihočeských. II. Část: Vokalismus. . . . . Cena 1 » — »
» 3. Dr. *Jan Kvíčala.* Kritické a exegetické příspěvky k Platonovým rozmluvám. II Protagoras. Symposion. . . Cena 6 » 40 »
» 4. *Ignác Hošek.* O poměru jazyka písní národních k místnímu nářečí. . . . . Cena — » 40 »

ROČNÍK VII.

» 1. *Jan Loriš.* Rozbor podřečí Hornoostravského ve Slezsku Cena 1 » 50 »

ROČNÍK VIII.

» 1. *Ignác Hošek.* Nářečí českomoravské. Díl I. Podřečí polenské. Cena 2 » 60 »

SBÍRKA PRAMENŮV

KU POZNÁNÍ LITERÁRNÍHO ŽIVOTA

V ČECHÁCH, NA MORAVĚ A V SLEZSKU.

VYDÁVÁ

III. TŘÍDA ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA

PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ V PRAZE.

SKUPINA PRVNÍ

PAMÁTKY ŘEČI A LITERATURY ČESKÉ.

ŘADA I. ČÍSLO 4.

EVANGELIÁŘ OLOMOUCKÝ.

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA

PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1901.

EVANGELIÁŘ OLOMOUCKÝ.

VYDAL

FRANTIŠEK ČERNÝ,

PROFESSOR ČESKÉ STÁTNÍ REALKY V BRNĚ

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1901.

Přepis Františka Černého s originalem srovnali podepsaní:

Josef Janoš.
Dr. *Ferdinand Jokl.*

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

PŘEDMLUVA.

Evangeliář Olomoucký jest pergamenový rukopis v 4⁰ chovaný v Olomoucké studijní knihovně, kdež má nyní značku III. E. 7. Listů má 341, z nichž však první tři a poslední jeden jsou prázdny; taktéž strana 335[b] jest nepopsána. Listy jsou číslovány, což však provedeno v nové době, ale omylem počítán jest list 95 a 193 dvakrát (v našem přepise 95 a 95 A, 193 a 193 A). Z původní vazby zbyla jen v zadu dřevěná deska a v předu pergamenový list. Výška listů jest 23·5 *cm*, šířka 15·5 *cm*. Popsaná plocha jest vylinována hnědě a uzavřena kolmými čarami; na každé stránce jest 27 řádků.

Písmo jest větší, krásné a pochází z dvojí ruky. Do l. 66[b] jest nakloněné v pravo a s ozdobnými háčky — to jest první ruka; od l. 67[a] až do konce jest druhá ruka (písmo kolmé, bez háčků a jiného tvaru). Až do l. 66[b] jsou na okraji drobným písmem poznámky, které však pocházejí z třetí ruky. Také věkem liší se obě části. Druhý písař zanechal vročeni, kdy dodělal svou práci: leta od Narozenye fyna bozzieho Tyfficz Czztyrzy Sta Gedenmezcitmeho w pondieli po przigeti matki Bozzi na nebe. Část první jest o něco starší. Všecky nadpisy jsou červené. Počátky označeny jsou většími červenými písmeny, které přesahují několik řádků. Barevné, obrázkové inicialky jsou jenom tři. Na l. 1[a] jest to V (= u), provedené barvou a zlatem. V něm vidíme známý obraz, jak okřídlený krucifix zjevuje se sv. Františku. Úponkovité ozdoby vymalovány jsou i na okrajích; na hořejší vyobrazen jest pes pronásledující zajice. Na dolejším okraji čteme v konturách K G S C. Podobně barvou a zlatem provedenou inicialku nalézáme na l. 94[b] v podobě *B*. Na celé ozdobě poznáváme ráz moravské národní kresby, jak se nám jeví nyní ve výšivkách a jinde: pěti listý kvítek a obloučkovité ozdoby vnitřních polí. Týž charakter má malá inicialka *K* na l. 205[b].

Kodex patřil Olomouckým klariskám, pro jejichž potřebu dala jej poříditi jakási příznivkyně kláštera se svou dcerou. Jejich štědrost hlásá nápis na dolejším okraji l. 1. (1[a]) Tyto knyehy vczynyla geſt pany kaczna ſwu czeru (1[b]) a magy byti w obecz wſſym ſeſtram.

Rukopis obsahuje tři kusy: 1. Život sv. Františka z Assisi (l. 1[a]—94[a]) přeložený z latinského originalu sv. Bonaventury a sepsaného r. 1261; 2. Epištoly (94[b]—205[b]) a Evangelia (205[b]—331[b]); 3. Ritual jeptišek (332[a] až do konce) na Velký pátek, když se kříž ukládá do hrobu. Název »Evangeliář Olomoucký« patří tedy jen druhé části.

O rukopise psáno bylo již několikráte. Nejstarší zpráva Jungmannova v Historii literatury [2] III. č. 587, 588, 918, 941 spočívající na informacích Bočkových jest chudičká. Doplnil ji Hanuš v Dodavcích. Za určitější a obšírnější údaje děkujeme J. Jirečkovi, který o něm psal v rozpravě »O českém prvotním překladě sv. evangelií« (1859, Spisy kr. č. sp. n.), v Časopise Českého Musea 1864 str. 142, a zvláště v rozpravě »O zvláštnostech češtiny ve starých rukopisech moravských« (1888, Rozpravy kr. č. sp. n.). Jiné zprávy pocházejí od prof. Gebauera v Listech filologických 1887 str. 362, 1892 str. 457, v Historické mluvnici a j., od F. Menčíka, Dva evangelistáře 1893 str. XVIII. Nejnověji jej popsal Dr. V Tille ve Věstníku české Akademie 1895 str. 441 a V. Flajšhans v Osvětě 1896 str. 888 sld.

Epištoly a evangelia, které tuto otiskujeme, jdou přes celý rok na všecky neděle, svátky a na dni ferialní (jako jsou suché dni, středy, pátky, soboty a j.). Dole v rohu bývá někdy napsán počátek textu následujícího listu: 145[b]: towanye; 161[b]: czkny vczzy; 185[b]: zzadneho; 193[b]: wích; 200[b]: tey trogyczi: 208[b]: w ſobotu; 224[b]: bla gſte; 248[b]: ſyn bozzi: 256[b]: te na mv; 264[b]: ſyn twoy; 272[b]: z tohoto; 280[b]: dnye iak; 288[b]; poznalo; 296[b]: no bude; 304[b]: ſſczzuge; 312[b]: opiet; 320[b]: zakonnye; 328[b]: bude.

Rukopis jazykem a přede vším dialektickými zvláštnostmi jest tak důležitý, že se vidí potřeba, jej obšírněji popsati i po této stránce. Tak jen vynikne cena jeho, která nezáleží v stáří, nýbrž v jazyku.

Nejprve budiž krátce vylíčen pravopis.

c píše se pravidelně spřežkou *cz:* nycz 95[b] a j.: někdy *czz:* wſſeczzko 215[b], gduczze 144[a], doſyczzy 130[a].

č většinou spřežkou *czz:* czziſtye 95[b], konczzal 260[b]; nebo *cz:* laczen 131[b], czlowiek 143[a] a j.

s pravidelně ſ, s: ſye 260[b], zaſtup 261[a], nas 260[b], *ſſ*: przeſſ 137[b], z ſſrſti 206[a], maſſa 159[a]; *z:* zamym 119[b], zwoyg 149[a].

š pravidelně spřežkou *ſſ, ſs:* poſſly 95[a], byeſſye 261[a], budeſs 260[b]: jednou též se znaménkem diakritickým: ſmyſletý 99[a].

z píše se pravidlem *z:* zdrawa 260[b], brzo 249[a]; nebo *zz:* ſkrzze 138[a], w bozze 159[a], yazziki 148[a]; nebo *ſ:* ſlattem 140[b], wſemſſye 247[a], naleſli 147[a].

ž spřežkou *zz:* gehozz 95[a], drzztezz 253[a]; jednou též *ſſ:* vſſaſli 148[a]; nebo *z:* genz 130[a], zalozenym 133[a].

ř píše se *rz:* przed 95ᵃ, rzkucze 235ᵇ nebo *rzz:* rzzeczz 144ᵇ, kterzzyzz 139ᵃ.

i buď *i:* tobie 260ᵇ, nebo *y:* zagyfte 260ᵇ.

í buď *i, y:* bogyfs 260ᵇ, vfliffi 242ᵇ, buď *yg:* f nyg 205ᵇ.

y a *ý* psáno zrovna tak jako *i* a *í;* rozdílu mezi oběma není.

j psáno: *y:* yako 95ᵇ, *g:* ge 95ᵇ, *yg* nebo *ig:* ygmeno 273ᵇ, igmeno 272ᵇ, moyg 260ᵇ.

k zřídka *c:* placachu 121ᵇ.

u často jako *v* zvláště na začátku a na konci: vczzynyl 260ᵇ, do chramv 95ᵃ; někdy znamená ú: vft 95 Aᵃ.

v psáno *w*, ale někdy jako inicialka též *v*: Viffed 215ᵇ.

au psáno v cizích slowech *aw:* ezaw 116ᵃ, *av*: rothavzu 263ᵃ.

ou psáno *ow:* hrnczzyrzfkow 247ᵃ.

ě píše se literami ye, ie: czzlowyek 95ᵇ, Izaiaffie 95 Aᵃ; po *n* někdy jen e: prworozene 117ᵃ, zwonenye 333ᵃ; též tak po *t:* w fkrite 241ᵇ.

ť a *ď t, d*: vtal 253ᵇ, roftte 134ᵃ, budte 102ᵇ.

Délka jest označena několikráte jen při *e:* andyelee 329ᵇ, nee 209ᵃ, zlee 228ᵃ, zzydee 264ᵃ.

Předložky píší se dohromady se svým slovem. Taktéž tvoří jedno slovo Jezukristus; tázací *-li* jest přikloněno; *že* v protože a jestliže stojí zvláště.

Jazyk. Zde uvedeme pokud možno nejvíce zjevů nečiníce nároků na úplnost. To jest vyhrazeno specialnímu vědeckému zkoumání.

I. Hláskosloví.

1. Samohláska *a:* Přehláska jest úplně provedena na patřičných místech, od čehož však analogií způsobeny jsou některé odchylky. Ku př.: dvě czzefty 123ᵇ, rzerzewe 101ᵇ; na piffczzelki 295ᵃ vedle pyffczzalky 190ᵃ.

Substantiva na *-ěnín* mají v mn. č: rzymene 243ᵃ.

U sloves III. a V. tř. vz. sázěti: v příč. min. činném jsou náležité tvary: mlczzal 220ᵇ, fkonczzal 260ᵇ, flyffal 107ᵃ a j., przydrzzal 229ᵃ, horzal 106ᵃ, drzzal 95 Aᵇ, fem. sliffala 115ᵇ, 147ᵃ. plur. masc. fliffely 100ᵇ, vfliffieli 213ᵇ — ale vedle nich jsou také analogické: pl. masc: fliffali 234ᵃ, 237ᵇ, nedrzaly 253ᵇ. — V příčestí min. trp. jediný vůbec známý doklad: zemdlan gfa 232ᵇ. V přechodníku min.: byezzaw 255ᵇ, vfliffaw 115ᵇ, 117ᵃ a j., a anal. vfliffawffie knyzzata 280ᵇ, 251ᵇ a j. — V aoristu: kdyzz to vfliffa 239ᵃ.

U sloves I. tř. vz. *pieti pnu:* aor. wza 120ᵃ, wzachu 264ᵇ, on poczza 229ᵃ, poczzachu 254ᵃ vedle wze 212ᵃ, poczzechu 229ᵇ; on wzel 308ᵇ, przigeli msc. 211ᵃ, poczzeli msc. 255ᵃ, proklati gfu 242ᵇ, przygewffie 264ᵃ, wffeho przygety 101ᵇ (subst. verb.) vedle przíyati 215ᵇ.

Sloveso *pomanúti:* napomanut 213ᵃ, zapomanvli gfu 285ᵇ vedle zpomanefs 284ᵃ, abifte fye rozpomenuli 275ᵃ.

Vedle knyzzatftwo 190ᵃ, knyzzacztwa 165ᵃ čte se též knyzzecztwo 155ᵇ.

Rozvázati má v imper. rozwyezz 107^b.

Také podle sebe stojí přehl. vrziednyki 325^a a nepřehl. vrzadnyczi 317^a.

V nom. pl. neutr. vzoru *moře* jest a: ſrdcza waſſye 96^a, 106^b. To jest tvar dialektický.

Za *a* jest *o*: rodowati ſye 203^b.

a se střídá s *e*: do kaſſtalu 279^a, z kaſſtalu 277^b, po kaſſtelech 277^b, Alžběta a Elžběta. V tomto jest *e* vlivem cizího Elisabeth: elzbietha 208^b a j.

a jest vysuto: Margrety 314^b.

2. Dvojhláska *aj* v Ev. Ol. nemění se v ej. Jest tedy: waycze 274^a, day 101^b, k naywiſſym 251^b, wezdayſſyho 157^a a j. Výjimku činí pouze *vejvoda, vejvoditi*: gen. weywody 128^b, weywodam 141^a, weywody (3. pl.) 227^b.

3. Samohláska *e, é.*

a) Zúžení é v í, jako vůbec v textech 14. a i 15. stol, vyskytuje se jen ojediněle: rzykano 146^a.

Nezúžené é drží se zejména v koncovce *-lé* subst. r. stř. vzoru znamenie: obyle 107^a, vhle 101^b, weſele 100^a, zele 172^b, vſile 234^a, gen. obile 116^b, olegem weſele 97^a. V lok. a instr. sgl. jest však náležité í: w uſili 104^b, obilym 117^a, ſ weſelym 100^a a j.

b) é se mění v *ie.* Nejčastěji se to děje u *dřéve;* drzewe 121^b — drzyewe 98^b, 122^a, 276^a a j.; u *šél*: ſſyel 179^a, 256^a, neſſiel 130^a; u *řéci:* rzyeczy 160^b. S jistotou ovšem nelze tvrditi, že v ſſyel jest dlouhé ie, poněvadž rukopis až na několik případů délky zvláště neoznačuje.

c) Za *e* píše se velmi často ě (ye). Po *s:* wzal ſyem 131^b, sneſye 106^a, poneſye 165^a; po *ž:* vok. bozzye 125^b; po *š:* wſſyemohuczy 109^b, vedle wſſemohuczy 100^b, 114^a a j., powyſſyeny 126^a, chodyeſſye 125^b; po *ř:* rzyek 98^b, rzyekl 107^a, 147^b a j., rzyekla 115^b, rzyetyez 108^a, oltarzyem 106^b, werzyege 133^a, bratrziecz 239^b a j., zlorzyeczzyty 116^b, vmrzyeſs 107^a a j., po *m*: w ramyenye 151^a, kmyē 320^a, a t. d.

Po ž, š, ř psané ye znamená pouze e, po s však má platnost fonetickou. (Srv. Geb. Hist. ml. I. str. 147.) V subst. kmyen, w ramyenye vidíme zároveň též stopy dialektu písařova.

d) E se změnilo v y: w dewatynaſtu nedyely 167^b.

e) E se odsouvá. Velmi často se to děje v příponě *-me* 1. os. mn. č.: budem 165^a (zhusta), nemozzem 170^b a j. (V. tvarosloví.) V adverb. *viece:* wyecz 109^a, 132^b a j. Několikráte ve slovese *velebiti:* welbyty 157^b, welby 177^b (třikrát), 196^b.

4. Pohybné a jerové *e* vyskytuje se pravidelně, ku př.

a) v kmeni: ſtred 95 A^a, ſtrzed 186^b, gen. ſtrdi 267^a; trest 248^a, dſſcze 136^a.

b) v koncovkách: owecz 139^a, ſrdecz 168^a, pieth wratecz 225^a, czzaſek 241^a, plaſſczzek 203^a.

c) v předložkách od, v, před: ode zleho 156^{a}, ode wſſyech 110^{b}, ode unye 322^{a}, ode dſſczze 136^{a}, ode tmy 133^{a}, ode pana 152^{b}, 228^{b}, we krwy 99^{b}, we wſſiech a nade wſſyemy 99^{b}, we czty 113^{a}, ve czzbanye 114^{a}, we bdyenye 108^{b}, przyede cztenym 270^{a}, przede wſſemy 101^{b}, a j.

Správné také jsou tvary: piet wablczow 325^{b}, akk. mladenka 266^{a}, przed mudrczi a chytrczi 309^{a}.

Slova bazn 112^{a}, 312^{a}, 164^{b}, pyeſn 98^{a}, 135^{a}, a j. nemají vkladného e. Za to však jest v gen. mn. model 162^{b}, proti bedr, nosidl, sestr, a j. (v. tvarosloví.)

Odchylky jsou při předložkách: w krwy 139^{a}, nad wſſyemy 112^{a}, przed panem 106^{a}, welmi zřídka.

Avšak czzrw 286^{b}, czrweny jakzzto czzrwyk 124^{b}, (moře) czzrwene 192^{b} nemají jerového *e*, které tu nemohlo ani vzniknouti.

5. Samohláska *ě, ie*.

a) Úží se *ie* v *í*.

α) V kořeni: brzimye 107^{b}, drzywy 145^{b}, 134^{a} (n. pl.), 206^{a} a j., po dewytnyku 104^{b}, hrzych 129^{b}, w hrzyſſych 226^{b} a j., hrzyſſny 110^{b}, dat. hrzyſſnyku 143^{a}, knyzzata 137^{a}, myſſek 257^{b}, przytel 238^{b}, neprzytele byechu 259^{b}, 112^{a}, 114^{b}, vczzynyeny gſu przytele 259^{b}, akk. pl. neprzytele 171^{a}, pyſek 187^{b}, w przybitku 163^{a}, w przyemytanye 110^{b}, przemytal t., ſnyh 124^{b}, ſwytyty 162^{a}, ſwycznowe 176^{a}, na ſwyczky 98^{b} (vedle Swyeczzek t.); od ſtrzyd 226^{a}, ſwizzeſs 313^{b}, ſwyzzete 231^{a}, ſmych 158^{b}, nebo ſye ſmyti budete 322^{b}, kdyzz odſmyli ſye 248^{a}, ſpyty 149^{a}, (= spáti). ſtrzyzwye 96^{a}, doſihage 104^{a}, wycze 149^{b} (velmi hojně), v wyrzye 154^{b}, nezawyzzeſs 164^{b}, wſtrzyczy 125^{a}, wymytaty 275^{a}, tyzzeſs 262^{b}, roztrziſl 314^{a}, zmynka 173^{b}, zpywanye 102^{b} a t. d. U sloves: gyſty 125^{a}, pogyty 210^{a}, (= pojmouti), przygyty 156^{b} (= přijmouti), 241^{a}, wzzyty 142^{a}, wynyty 115^{b}, prziti 247^{a}, wym 130^{a}, wyte 173^{a}, wyſſ-li 232^{a}, kto ſmy 104^{b}, ſny 130^{a} a t. d.

β) v koncovkách, u neuter vz. znamenie: blaznowſtwy gſu 103^{a}, powolany 102^{b}, newyedomy 137^{a}, myloſrdenſtwy 104^{a}, poſluſſenſtwy 105^{b}, przykazany 110^{b}, ſtworzyenym (instr.) 126^{b}, dyedycztwym 108^{a}; v lok. pl.: w proroczych 96^{b}, w uliczich 149^{b}, w krmych 176^{b}, w ſtanych 175^{a} a j.; knyezzy 111^{b}, 121^{b} a j.; potrzyeby 157^{a}, 273^{b}; u adj. fem. božie: laſka bozzi 141^{b}, chwala bozzy 98^{b}; na zaytrzy 250^{a}; u sloves: v 3. os. pl. chty 139^{a}, wypowyedy 112^{a}; v imperfektu: byſſye 176^{a}, 125^{b} a j., czzynyſſe 178^{a}, mluwiſſie 212^{b}, mnozzyſſye 149^{b}, neſiſſye 145^{b}, ſlowyſſye 97^{a}, chtyſſye 210^{a}, wyedyſſe 261^{b}, gediſſie 207^{b}, prawichu 212^{b}, gdychu 210^{a}, ſlawychu 152^{a}, krztichu ſye 207^{b}, pygychu 103^{b} a t. d. velmi často.

γ) v slab. kmenotvorných: w lozzyczzku 184^{b}, myeſicz 149^{b}, rytyrzſtwo 216^{b}, v přech. přít.: ſluzzycze 100^{b}, placzzyczy 121^{b} a j., v příč. min. trp. welmi často: wydyn 136^{b}, ſliſſyn 129^{b}, mnyn 147^{b}, wydyna 98^{b}, zetrzyna 129^{a}, ſliſſyna 147^{a}, pozzrzyno 163^{a}, otewrzyno 274^{a}, powyedyno 205^{b}, pl. m. wydyny 221^{a}, powiedyny 325^{a}, fem. zawrzyny 121,

zadrzzyny 266ª, neut. otewrzyna 97ᵇ; drzzynv byty 150ª; v příč. min. čin.: neodili ſte 223ª.

Úžení nabylo v Ev. Ol. převahy. Určitěji lze toto říci: V slab. kořenných jest *ie* častější než *í*, ale rozdíl není velký. V koncovkách jest poměr týž, avšak obrácený. V imperfektu jest *í* o málo hojnější než *ie*. Vůbec poměr *ie* k *í* jest jako 5 k 6, resp. 6 k 5.

c) Za *ě* jest *i*. Příklady, které tu uvádím, jsou dialektické: tym 161ᵇ, (dvakrát), 216ᵇ, 235ª dat. pl. w dnech tychto 175ᵇ; v sklonění jmenném: w nowoty ſmyſla 99ª, w nowoty 157ª, w dobroty 148ᵇ, w ſkryti 136ª, z zemy g. sgl. 178ᵇ, gednymy vſty 95ª, w czzaſy 95 Aᵇ, 147ª, na wozy 137ᵇ.

Jiné příklady: akk. pl. wſſychny hrzychy 175ᵇ, dat. pl. wſſym 112ª, ke wſſym 112ᵇ, 327ª; na wyki 140ᵇ; rzykli 232ª, od rzyky 117ᵇ, rzyky 100ª (akk. pl.), w ſtrzydu 167ᵇ, rozhrzyſſyty 95ᵇ, ſſczzedrzyge 166ª, obitewali 290ᵇ. V těchto případech jest nedostatečně označena výslovnost. Ve slově w ſtrzydu 167ᵇ, a poſwiczena 199ᵇ mohl by býti o *i* také jiný výklad: že jest to *í* z *ie*, v které se *ě* prodloužilo.

d) *ě* mění se v *e*, *ie* v *é*: Ev. Ol. nese v této příčině na sobě ráz doby. Jotace již velice poklesla a písař pro ni neměl dosti smyslu. Užívá proto tvarů jotovaných i bez jotace vedle sebe: przyebywala 105ᵇ, przebywaty 100ª, proſtrzyed 100ª, w proſtrzedku 108ᵇ, na brzehu 135ª, duſſye n. sg. 110ª a t. d.

Kromě toho jotace ztratila se také po retnicích: do medenycze 261ª (v. myed 106ª), wezzi 326ª, 228ᵇ.

6. Samohláska *i*.

a) Jest střídnicí za ъ ve slově chřibet: chrzybeti 204ª (dial.)

b) *í* se mění v *ý* a dále v *ej*. To se děje jen v koncovkách. U jmen: zaſtup lydyey 180ª, pieti bratrziei 320ᵇ, wladnvti budu zemyey 324ª, poczzatek boleſtyei 324ᵇ, z moczy temnostyey 165ª; zvláště v neutrech vzoru znamení: pitiei 243ᵇ, bez przyeſtawanyey 173ª, pokolenyey 173ᵇ, (naplněni) poznanyey 172ª, ſkrze cztenyey 171ᵇ, nevwyerzyenyey 172ᵇ, zawolanyey bozſka 172ª, w hadany myſſlenyey 172ᵇ, vtyeſſyenyey 171ª, ſkrze oſwyczenyey 171ᵇ, danyey 167ᵇ, den odplaczenyey 215ᵇ, kamenyei 324ᵇ, nawſſczzywenyei g. sg. 313ᵇ, w vtrpenyey 179ᵇ, na horzye rozdyelenyey 203ª, pozzehnanyey 177ᵇ; hlas wolagyczіey 206ª, naywietſſyei 242ª, czzyey 264ᵇ, ſkuſſyenyey wyery (g.) 180ª, odeydyete zlorzeczzenyei 225ª, nechte gyey (fem.) 251ᵇ a j. U sloves: (království) trpyei 207ª, w mye wyerzyei 3. sg. 319ᵇ, ktozt was zhrzie mnet zhrziei 307ᵇ, nenawidyey was ſwyet 153ᵇ, nenyey 179ª, wydyey 237ª, prawyei 229ª, dyey zzena 233ª, dyei 274ª, 239ª, 252ª, weliczzyey 227ª, gedyei 231ᵇ, kto gyei me tielo a piey mv krew 243ª, czzemu gyei a pyey 217ᵇ, kto gyei a pie 243ᵇ, ktozz gyey a pye 152ᵇ, ſvd ſobye gyey a pye t.

c) *J* se mění v *ě*. Toho jsou mnohé doklady. Některé z nich jsou novotvary analogické a ukazují na skutečnou výslovnost: w ſrdczech 102ᵇ, przichazegiczyemy znamenyemy 275ª, do domv liczomiernyeka 304ª, od

zpowyedlnyekow 308^{a}, od mvczzedlnycka 319^{a}, zakonnyekow 321^{a}, dielnyekow 322^{a}, vczzennyekom 326^{b}, hrzyſſnyeczy 279^{b}, lid czyzye 112^{a}, podpopelnye chleb 114^{a}, w trzetye den 123^{a}, k liczomyernyekom 295^{b}. V nich jsou zahrnuty také některé tvary dialektické: liczomiernyeka 304^{a}, a šest následujících výše uvedených, ſ nyem 136^{b}, 98^{a} a j., nad nyem 109^{a}, przed nyem 123^{a}, a snad i mnohý ještě jiný z dole uvedených, kde jest *ě* zvláště po *š*, *ř*. V nynějších nářečích morav., v hanáckém u Přerova, Prostějova jest na těch místech zvýšené *é*. (Srov. Bartoš, Dialekt. II. 24, 43, 66.)

Velká část však má původ svůj v pisecké analogii; ie se psalo, ale nevyslovovalo. Ku př.: Dye a wyz (= jdi) 115^{a}, v lok. sgl. w poſylenye 110^{a}, w pohanyenye 94^{b}, w nebezpeczzenſtwye 104^{b}, we ſtkwyenye 99^{a}, w poſluſſyenſtwye 105^{b}, w kralowſtwye 117^{b}, w przykazanye 110^{b}, w kazanye 114^{a}, po narozenye 98^{a}, w uſylowanye 108^{b} w lupenye t, dat. sgl. ku panye (= paní) 118^{a}, k nalezenye 101^{a}, k odpuſſczzenye 109^{a}, k zgewenye 105^{a}, k chozenye 127^{a} a j., gen. mn. wſſyech lydye 111^{b} a j., v nom. pl. adj. wlczi drawye 286^{a}, blazzenye budete 322^{b}, egypſſczye 124^{a}, dnowe ſpaſitedlnye 108^{a}, gynye 111^{b}, czyzolozznye 105^{b}, mnozye 234^{a}, mnozy vrozenye 103^{a} a t. d. U sloves: v 1. os. oſwyetyem 124^{b}, ſchladyem 124^{a}, v 3. sgl. ſtrpye 106^{a}, prawye 123^{b}. (žádnýť nás) nevydye 121^{a}, (srdce) odchodye 114^{b}, czzynye 101^{b}, opuſtie 270^{a}, ten ſedye 257^{a}, czſo ſe wam wydye 254^{a}, (pán) zdyedye 97^{b}, at ſye naplnye duom 279^{a}, tent wydye 277^{a}, mlatye 164^{b}, vczzynye 228^{b} a j., v 2. mn. prawiete 313^{a}, chodyete 113^{a} a t. d.

Jinde: czſoz przieſſczziho geſt 272^{b}, pyeſſye 270^{a}, 167^{b} a j. Za krátké *i*: v dat. pl. gyem 216^{b}, 279^{a}, 248^{a} a j., protyw nyem 135^{a}, 124^{a}, k nyem 115^{a}, 278^{a}, 151^{b} a j., u čísl. ſynom naſſyem 137^{a}, w naſſyech 113^{b}, przed otczem waſſyem 103^{a} a j., nadj. budte myloſrdnye 281^{a}; wy wyezte (= vizte) 248^{a}.

d) Za *i* jest psáno *yew*, *yw*: duſſyew 334^{a}, ſučczyw 120^{b}.

Tu *w* jest hláska němá.

e) Za *i* jest *u*: luczomyernyk 287^{a} (dvakrát), luczomyernyeztvo 325^{a}, zakonnyczy luczomyerny 287^{a} (dvakrát).

f) *J* se mění dialekticky v *e*: ſtidlewa 157^{b}, neſtydlewoſty (n. pl.) 164^{a}.

g) *J* jest přisuto. Srv. *r̥*, *l̥*.

7. Samohláska *o*.

a) Dlouhé *o* (*ó*) mění se v *uo* a dále v *ů*. V kořenných slabikách: buoh 98^{b}, duom 145^{a}, neduostoynye 132^{a}, kuon 135^{a}, mvozz (3 sg.) 142^{b}, puoſt 107^{b}, na puolnoczy 126^{a}, ruozno 139^{b}, ruoſty 151^{b}, 271^{b}, ſuoi 327^{b}, wuole 131^{b}, wuodſe 213^{b}, ſwuodcze 108^{b}, twuoy 240^{a}, ſwuoy 110^{a} a t. d. V koncovkách: dawyduow 141^{b}, plotuow 108^{a}, ze rtuow 129^{a}, ſuduow 110^{b}, ſnvow 115^{a}, zaſtupuow 139^{b} a t. d.; otczuom 96^{a}, k Epheſuom 104^{a}, k zzyduom 157^{a} a t. d.

V kořenných slabikách: luzzye 203^{a}, 278^{a}, od kuru 112^{b}, hruzzy 111^{b}, (= hrůzy), w luno 228^{a}, ſ luna 125^{b}, w lunye 228^{a}, do puldne 173^{b}, ktozz mvzz 95^{b}, nemvzz 245^{b}, puſt 176^{a}, w puſtye 176^{a}, v puſtie 230^{a}, ruſty 124^{a}, ſtul 176^{a} a t. d. V koncovkách: od rtu ſwych 149^{a}, rohu ſedm 142^{a}, ſedm duchu 142^{a}, panv 154^{b}, z ſkutku 148^{a}, 178^{a}, od zpowyedlnyku 177^{b}, tiech zazraku 310^{b}, wrzyedu plny 228^{a}, funtu ſto 265^{b}, welbludu 99^{a}, mnoho vdu 99^{a}, protywnyku 129^{b}, krzyeſt yanv 281^{a}, ode dnyu 175^{b}, z wyeznyu 254^{a} a t. d.

Rozšíření to stalo se také po předložkách *k*, *z*, *v*: k uobyety 130^{b}, velmi často k uotczy 229^{b}, 268^{a}, 310^{a} a j., k uotſy 229^{a}, k uotczom 137^{a}, z uoka 281^{a}, w uocze 281^{a}, w ukowach 207^{b} a t. d.

I krátké *o* se tak rozšířilo: w puoſtie 278^{b}, vok. buozze 128^{b}, przed buohem 163^{b}, ſkrze buoha 100^{a}, buohu 107^{b}, buozzi 146^{a} a t. d. Někdy však lze v takovém dloužení spatřovati dialektickou výslovnost: duole 150^{b}, 149^{b}, 254^{a}, z huory 226^{a}, 324^{a}, huorze 300^{b}, k huorzye 110^{a}, huolky 133^{a}, luozze 157^{b}, do luozze 185^{a}, puod (= pojď) 203^{b} a j.

V Ev. Ol. jsou zastoupena všecka tři stadia, ale ne v stejném množství. V kořenných slabikách *uo* jest dvakráte tolik jako *ó*, a toto jest opět hojnější než *ů*. Co se týče koncovek, viz v tvarosloví.

b) O se mění v *e*: *nikto* -nykte 325^{a}, 286^{b}, 280^{b} a j., *ničso* — nyczſe 133^{a}, 220^{b} a j.; *králevstvie*: kralewſtwye 326^{a}, 328^{b}; z kralewich 125^{b}.

Zůstává v *tako, toliko:* tako lepſſy 96^{b}, koliko czzaſuow 98^{a}; tolikot let 229^{b}, toliko czzaſu 310^{a}, mezi toliko 235^{a}.

V tvarech: na tem (= na tom) 152^{b}, w gednem 161^{b}, w onyem czzaſu 206^{a} a pod. jest *e* analogií (dial.)

c) Proti nč. *paprslek* jest gen. poprſlka 99^{a} s původním *o*.

d) Jest za *u*. v korona 195^{a} a pod. Viz samohl *u*.

8. Samohláska *u*.

a) V předložce *ku* před retnicemi, zvláště před slovem *pán*: ku pilatowi 261^{a}, ku poſluſſyenſtwye 96^{a}, ku panu 106^{b}, 203^{b} a t. d.; také jinde: ku knyzzety 246^{a}, ku krali 118^{a}, ku kralom 323^{a} a j.

b) Za dlouhé *ú* vyskytuje se *au ou* jen ojediněle: v cizím rothauz: rothavzu 263^{a}, kde au jest vlastně přejato z němčiny — a v jediném případu domácím: roli hrnczzyrzſkow 247^{a}.

c) Za *u* jest *o*. Často se to děje ve slovese *mosím:* moſym 305^{b}, moſi (3. sgl.) 311^{a}, 325^{a}, moſy 202^{a}, 180^{a}, 257^{b}, moſyte 310^{b}, moſil ſem 230^{a}, moſel 252^{a}, 267^{b}, 281^{b}; mlowil 124^{a}. Příklad *mlovil* jest dialektický a také *mosím* a t. d. za jistých okolností (ve srovnání s jinými) můžeme pokládati za známku nářečovou.

d) Stejněním jest *o* za *u:* korona 195^{a}, koronv 263^{b}, 185^{b}, koronowā 185^{a}, koronowana 144^{b}.

e) U v slabikách měkkých. Písař evangeliáře podléhaje značnou měrou svému nářečí napsal také více tvarů nepřehlasovaných.

α) V kořenových slabikách: yudaſs 247^{a} (většinou), 251^{b}, vedle gidaſs 244^{b}, porodil yudaſſe 318^{a}, w yudaſſe 256^{a}, o yudaſſy 244^{a}, vok.

Iudaffy 258[a], yuzz 271[a], poda ffczzura 274[a], na ffczzury 307[b], poknyurnyczy 229[a] vedle častějšího poknyrnyczi 231[b], rzutila 312[a].

β) V slabikách příponových: f rzyerzuchu 133[a], newyerzuczye (pl. n.) 120[a], newierzuczi (pl. akk.) 312[a], luczerni horzuczi 326[b], horzuczy 109[b], placzz Rachel placzzucze 212[b], (vídásta ji) wchazegucze 120[b], Izzucze 324[a], a j.

γ) V slabikách ohýbacích: v akk. sg. vz. *duše* lahwiczu nefa 252[a], w gefkynyv 127[b], letyeli na zemv 262[a], pad na zemv 304[a], zemv 135[b], 262[a], w prawiczu 248[a], naleznete oflyczu 205[b], wftrzyczu 125[a]; v sklonění oráč dat. Sfymonyu 245[b], vok. Sfymonyu 312[b] a j.; u sloves: nelzzut 156[b].

f) V *hlbokofty* 104[b] *u* buď zaniklo, anebo *hl* vzniklo z jiného stupně tak jako slovácké hlbka.

g) V *odkud* vedle *odkad* 240[a] střídá se *a* s *u*.

9. Samohláska *y*. Za *y* jest psáno *ie*, tak jako za *i*: zlorzeczzenye czzlowyek 114[b].

10. Slabikotvorné *r̥*, *l̥*. Průvodní samohláska vyskytuje se jen ojediněle: na wyrch 181[a], yabliki 151[b], tepru 134[b], 184[a] (příkladů jako slunce a pod. nepočítaje). Ve slově *hlbokofty* 104[b] samohláskové *l* vzniklo buď ztrátou *u*, anebo jest předpokládati pro ně nižší stupeň. Průvodních samohlásek není také v tvarech črn, črvík, črvený a pod.

Souhlásky.

1. *R.* U substantiv na *-ář* jest *r* m. *ř* ve třech případech: tyezzarowe 228[b], k tyezzarom 228[b], tyezzarom t. Na jiném místě jest *ř*: *k* tiezzarzowy 305[a].

2. *R* jest v některých případech, kde jest v nové češtině *ř*; starši jazyk měl tu pravidelně *r*: na brzyehu morfkem 128[b]. Naopak jsou též tvary s *r* místo žádaného *ř*: do wyrczzeneho czzafu 98[b]; tyelo zwyretfke 160[b], vedle zwyrzetfke t., zwyerzyetfke t.; vdery 132[a], v němž proniká dialektická výslovnost. V czypres 187[a] jest *r* podle latinského cypressus.

R se mění v *ř*: sg. nom. kterzyzz 212[a]. (V Životě sv. Františka čte se tak na l. 5[a], 20[a]), zhrzizl 123[b]. Slovo *pryč* má vždy *r*.

Rš mísí se v *ř*: krzczzen bude 315[a] a j.

2. *L.* Rozdílu mezi tvrdým *l* a měkkým není pozorovati.

Moravské *obalování* bylo by dosvědčeno ve wywowafe 138[b] (= vyvoláše). Jest to příklad ojedinělý a může býti také piseckou chybou.

Odsuto jest *l* v příč. min. čin.: ay tot fyk vfech 280[b]; odpowiediel yezzifs y rzyek gemu 307[a]; podyekowaw zlomyl y rzyek 132[a].

3. *N.* Přisouvá se:

a) v pádech předložkových zájmena *jь*: fkrze nen 276[b]. Více o tom v. v tvarosloví.

b) ve složeninách slovesa *jíti* s předponou *vy-*, *v, s,* a slovesa *jieti*: wynde 202[a], 203[a], fudy wyndu 132[b], wyndy 123[a], wyndyemyzz 185[b] wnyty 104[a] a t. d.; wynmu 107[a] a j.

4. *T.*

a) Dialekticky změněno jest *ť* v *c, č* v několika příkladech: ſtatczyczy 132^{b}, (v. ſtatczyty t.), zwyczezil 141^{b}, a snad i v giſſczzegie 126^{b}, a v cizím Ščepán.

Opačnou změnou povstalo *t* z *c* (V. níže.)

b) Ts smíseno jest v *c:* bohacztwye 101^{a}, od ſwyeczſkeho dne 95_{b}, bohacztwy 152^{a}, gedowacztwy 164^{a}, z zemye egypczkey 113^{a} a t. d.

c) T se přisouvá: od tyeleſtnych 140^{b}, rzyetſky 264^{b}, z zemye egyptſkey 175^{a}, nyetczſo 143^{b}.

d) Odsuto jest: oczzyſte 158^{b}, puſte ſyeth 267^{b}, roſte 142^{b} (imper.), cznoſt 155^{b} v. cztnoſty g. pl. t.

5. *D* jest vsuto: w yzdrahely 110^{a}.

Odsuto jest: prze dwerzmy 94^{b}. Vznik tomu dala výslovnost. Taktéž: przepowyedyly 113^{a}, prze ſtolyczy 189^{a}.

Proti nč. drážditi jest zdrážiti: zdrazzite 135^{b}, rozdrazi ſye 229^{a}.

6. *V* změněno v *b* ve slově modlitba 312^{a}, ale častější jest modlitva: modlytwa 183^{a}, na modlitwach 156^{a}.

Odsuto jest z koncovky gen. *óv:* od angelu 330^{b}, od mvczzedlnyeko 322^{a}, ſynv 135^{b}, z konc. *óv* adj. přisvoj. Sfymony yanv 313^{a}, velmi často ze složenin se *vz-*: znaſſy 104^{b}, zwolal 259^{b}, zroſtl 296^{b}; v tepru 134^{b}, 184^{a}, v dial. kraloſtwy 190^{b}. Neodsouvá se v předl. protiv: protyw gemv 239^{a} a j. Vsuto jest ve wzwuk 119^{a}.

7. *P* jest přisuto v cizím ympna 112^{b} vedle w ymnach 102^{b}; změněno v *b*: bodobenſtwie 97^{a}.

8. *K.*

a) Sk jest vždy změněno v *šč* v konc. -ský: egypſſczzy 177^{a}, ptaczy nebeſſczzy 219^{b}, kralowe lydſſczzy 257^{a}, yſrahelſſczzy 104^{b}, biſkupi zzidowſſczzy 264^{b} a j.

b) Se slovem počínajícím se *k* splývá někdy předložka *k* a pak psáno jest jen jedno k: komv 243^{b} (= k komu), korynthſkym 95^{b}, koloczenſkym 101^{a}.

c) Zájmeno *kto* píše se vždy tak a ne jinak.

d) K se vysulo často v zájmeně některý: nyeterzy 239^{b}, nyetera 118^{b}, nyetery 178^{b}, w nyeterem 164^{b}, nyetere (ak. pl.) 147^{b}, ojediněle ve wſſiczny 245^{a}, v rzyel 231^{b}, obliczzenye 289^{a}. V posledních dvou příkladech jest asi chyba.

e) Vedle *kam* jest také *jamž:* yamzz gdyechu 266^{b}. V cizích slovech *k* se změnilo v *ch:* w ochtab 99^{b} z lat. octava, od chany 267^{b} z kana.

9. *G* změněno jest v *k* v cizím Aukuſtyna 187^{a}.

10. *Ch* psáno jest *h*: poſlehny 182^{b}.

11. *H* jest přisuto: Johele 106^{b}, Iſrahel 314^{a}, yſrahelſſczzy 104^{b}.

Odsuto jest na počátku cizích slov: Erodowy 259^{a}, ympna 112^{b}, w ymnach 102^{b}, Ipolita 186^{b}; v domácím owada 127^{a}; uprostřed k porzyebu 265^{b}.

12. *S.*

a) splývá s náslovnou sykavkou následujícího slova: ſwyetydly (= s sv. . .) 262^{a}; hadagycze ſye ſſczepanem 97^{a} (= s Š.)

b) S změněno jest v *c*: koloczenſkym 101^{a}; v *z*: gen. Ozwalda 185^{b},

c) *sč* mění se v *šč*: ſſczzaſtno 109^{a}, ſſczzeſty 165^{a}, ſſczzyſſczzuge 179^{b}, roſſczzepte 106^{b} (z roz- nejprve se stalo ros-).

d) ds v *dc*: cztyrzydczety 127^{a}, trzydczeti 225^{a}. V těchto a podobně složených číslovkách však jest daleko častější -ds-.

e) V dualu -ſſta jest čísti -šta, neboť v Ev. Ol. *š* píše se pravidelně ſſ; jenom nepatrnou výjimkou psané ſſ znamená také *s*.

f) *sk* v *šk*: ſſkopa (akk.) 146^{a}, ſſkopczow 128^{b}; ſſkrzypichu 251^{b}, ſſkrzypyely 97^{a}; ſſkrziehot 298^{b}, 216^{b}, ſſkrziehocze 303^{b}; ſſkrzynku 176^{a}, poſſkwrniſs 128^{a}, poſſkwrnyl 131^{a}, nepoſſkwrnyly 263^{a}, bez poſſkwrny 98^{a} a j.

g) V cizím po kaſſtelech 294^{a} změněno *st* v *št*.

h) *s* v *z* před souhláskou, v. o *z*.

i) *s* se přisouvá k začátečnímu tř: ſtrzyewa 166^{b} v. trzewa 153^{b}, instr. trzewy 102^{b}.

Odsuto jest: nawrat czſoz dluzzen 300^{b} místo czſoz's.

13 *Z.*

a) splývá s následující sykavkou: roſudym 122^{a}, roſywaty 193^{a}, roſſczzepte 106^{b}.

b) mění se v *ž*: zzyzznyti 233^{a}, zzyzznyw t., zzyzznywu 100^{a}, zzyzzlyw 101^{b}, abych zzyſſczzny uczzynyl 161^{b}.

c) Odsuto jest: podwyhl 183^{a}, newidwihne 295^{a}.

d) Jest místo *s* v předložce: z azaryaſſem 112^{a}, z Ezau 115^{b}; zeczzteny gſu 325^{b}, zepſana 162^{a}; před souhláskami jasnými: z blyzznym 167^{b}, z dielnyki 218^{a}, mozz li z deſſiti tiſſicz potkati geho 326^{b}, z zebedeem 307^{a}, z zzenv 233^{b}; zwazan 319^{b}, zhleda 279^{b}; před souhláskami temnými: z ſebu 118^{a}, 244^{a}, z prziſahu 247^{a}, z ſluzzebnyki 300^{a}, z pohany 232^{b}, zchazyechu ſye 120^{b}, zſtaragy ſye 97^{a}, zczziſti 321^{b}, zprawedlyw 95^{b}, před souhláskami indifferentními: z maſtmy 265^{b}, zmyg 118^{a}. To jest výslovnost moravská.

14. *C.*

a) Před sykavkou: vedle wyetſſy 111^{b}, 139^{a}, 166^{b} jest wieczſſi 302^{b}, wyeczſſyho 116^{b}, wyeczſi 139^{a}, 166^{b} a wyeczzſſy 230^{b}. Ale doklady s *c* nejsou přece úplně jisté: č se totiž píše czz, ale dosti často též cz.

b) *c* se mění dialekticky v *t*: od tyeſarzye 210^{a}, tyeſarzie 209^{a}, tyeſarzy 264^{a}, tyeſarzowy 259^{a}, tyeſarzow 264^{a}, tyeſarzſtwy 154^{b}, tyſarzſtwa 209^{a}, tyſarzowa 104^{a}

c) *c* se mění v *s* ve skupinách *dc, tc, cc*: dſy 226^{b}, 212^{b}, 282^{b}, 317^{b}; dſerzy (dat.) 121^{b}, dſera 218^{a}, dſery 99^{a}, 123^{a}, 150^{b}, dſeru 120^{b}, dſer 311^{b}, dſeram 122^{b}; dſerka 122^{b}, 250^{b}, dſerku 122^{a}, dſercze 130^{b}, 205^{b}, dſerki 164^{a}, 154^{a}, dſerky 260^{a}, vok. dſerko 218^{a}, 282^{b}, 302^{a}; radſye 152^{b}, dat.

ſudſi 247ᵃ, przed ſudſy 247ᵇ, ſrdſem 332ᵃ, gen. bohatſye 228ᵃ, n. pl. bohatſy 257ᵃ, na poczatſye 97ᵃ; w przybitſich 151ᵃ, skrze wratſye 121ᵃ, nyetſo 284ᵃ; wſſyeczſi 207ᵇ, 201ᵇ, 202ᵃ, 245ᵃ; wſſeczſy 202ᵃ; akk. oczſe 206ᵃ, oczſowe 110ᵃ, (zde nejprve *tc* změnilo se v *cc* a to teprve dále v cs). Odchylně psáno jest dczſi 226ᵃ. Všecky tyto tvary jsou dialektické a zvláště hojné u dci.

Pozn. Proti nč. noční čteme: roſe nocznye 154ᵃ (cz = c).

15. *Š.*

a) S následujícím *š* splývá: wyſſyho 111ᵃ, wyſſyeho 107ᵇ, naywyſſich 109ᵃ.

b) *šč* mísí se v *č*: poczczen 135ᵃ vedle správného czſczeny bil: 221ᵇ.

c) *š* v *tš* mění se v *č*: wietczy 233ᵃ.

16. *Ž* mísí se s následujícím *s*: w boſtwy 222ᵇ, psáno *-zs-*: mnozſtwy 99ᵃ, bozſtwye 222ᵃ a j.

Odsuto jest ve slově wdyczky 100ᵃ, 244ᵃ.

17. *Č.*

a) *čs* mísí se v *c*: cznoſt.

b) V Ev. Ol. není dokladu, že by *šč* měnilo se ve *št*: weczerzyſſczze 126ᵃ, geſſczze 95 Aᵇ, oblaſſczz 324ᵇ, ſſczzedrze 96ᵇ a j.

c) Dialekticky změnilo se *č* v *ť*: z zzluty 248ᵃ.

d) Taktéž jsou dialektické změny následující: *čt* v *št* ſſtyrzy 238ᵇ, do ſtyrz 212ᵇ, w ſtwrtu nedyely 102ᵇ; *dě, tě* v *tš, dš,* otſſe moy 245ᵇ, dobytſſy adj. 160ᵇ, pokrytſſe 305ᵇ, 281ᵃ, ſwyedſſyly ſmy 113ᵃ, ſwyedſſyl 139ᵃ, ſwiedſſiſſe 250ᵇ, nedochodſſyety (dat.) 161ᵃ, przychodſſy 192ᵃ, *čč* v *čš*: w beczſſicze 329ᵃ, dobiczſſe 291ᵇ, egipczſſy 134ᵇ.

18. Souhláska *j.*

a) Přisuto jest dialekticky ve slově k yalmvzznye 183ᵃ, yalmvzzny 194ᵇ. Ve slovese jiesti, ale ve složeném zzeſty 172ᵇ, zzedl 285ᵇ, *j* není; ve slovese složeném zjěviti — zgewyla ſye 96ᵃ, 98ᵇ, zgewny (n. pl. m.) 303ᵃ, zgewnyczy 217ᵃ vedle zewny 290ᵃ, zewnyczy 294ᵇ. Zvratnou analogií psáno *js-*: w hrzyſſych narodils gſye 237ᵇ.

b) Odsouvá se z *jak*: ak 208ᵇ, 304ᵇ, akzz 116ᵇ, 233ᵃ, 304ᵃ; ze slovesa *jdu* velmi často: przydu (1 sgl.) 95ᵇ, przydu (3. pl.) 99ᵃ, 151ᵇ; przyde 95ᵃ, 144ᵃ, 206ᵇ a j. przyd 129ᵃ, 172ᵃ, 216ᵇ, pod 183ᵇ, podmy 203ᵃ, 253ᵃ, podte 129ᵇ, przyda 219ᵇ, dyemy 115ᵇ, dy 137ᵃ, dyete 186ᵇ, dyechu 261ᵃ vedle przygdu 105ᵃ, 172ᵇ a j., ve slově jméno a odvozených: meno 100ᵇ, 144ᵇ, 211ᵇ, menowano 117ᵇ, menowytie 276ᵇ; ve slovese jmieti: myety 166ᵃ, myety 156ᵇ nemyety t., mamy 139ᵃ, 157ᵇ, nemamy 104ᵃ, myey 130ᵇ, myeymy 153ᵇ, myegyſſe 259ᵇ, myeli 103ᵇ vedle gmat 271ᵇ, gmate 109ᵇ, gmyel 100ᵃ, gmyela 116ᵃ a j. Tvarů obojích jest počtem stejně. — V slovese jsem a t. d.: ſem 96ᵇ, ſi 208ᵃ, ſte 119ᵇ, ſu 132ᵃ a j. Nejřidčeji odsouvá 3. pl., u 1. pl. jest odsouvání častější nežli *j*, v 1. a 2. sgl. a 2. pl.

jest zase *j* častější, celkem jest odsouvání v menšině. Odsuto jest *j* také v imperativu: utiekaj a zpovyeda 107^{b}, není-li to chyba.

V nefpyeffnyege 139^{a} jest *ne-* původnější nežli nč. *nej-*.

II. Tvarosloví. A Substantiva 1. vzoru *chlap, dub.*

Vokativ sgl. V platnosti vokativu jest nominativ: geruzalem 204^{a}. Jinak jest obyčejná koncovka *e;* někdy jest *u:* duchu 304^{a}.

Akkusativ sgl. Starý akkusativ rovný nominativu při jménech osobních vyskytuje se jen v jednom případu: (komorník) profyffyc philipp 137^{b}. Při jménech živočišných jest více dokladů pouze při slově *beranek, duch:* gyfti beranek 244^{b}, 256^{b}, prziprawili beranek 252^{a}, 256^{b}, prziprawte beranek 256^{b}, bich beranek gedl 252^{a}, 256^{b}, abichom gedli beranek 252^{a}, kdyzz beranek obietowachu 252^{a}, abi gedli beranek 263^{a}: fkrze duch $95A^{b}$, przigmi duch moy 97^{b}, wzbudil duch 122^{a}, wipuftil duch 249^{a}, poruczzym duch moyg 260^{b}, a j. Pravidlem jest však starý akk. při jménech předmětů neživotných; koncovka *a* jest jen ve zvláštních případech: zdvihni jej jako stroma 174^{b}, wyzte ffyka 207^{a}, mnyel fem . . . yako powftaty fnopa meho 115^{a}. U subst. *duch* jest též *-a:* fkrze ducha 126^{b}, dawage ducha 140^{b}.

Genitiv sgl. U jmen osobních jest vždy koncovka *-a,* jakož i u jmen živočišných. *Lid* má častěji *-u* nežli *a:* z lidu 124^{b}, 174^{b} a j., zaftup lyda 260^{a}, przewratitele lida 259^{b}, pyfarze lida 213^{b}, myftr lyda 171^{b} a t. d. *Duch* má *-a* i *-u:* podle ducha 123^{a}, z ducha 153^{a}, z duchu 165^{a}, 210^{a}, pln duchu 97^{a} a j.

Předměty neživotné mají dílem *-a,* dílem *-u,* avšak tvary na *-a* převládají v poměru 4 : 3. Vlastní jména místní a řek mají častěji *a*: do iordana 214^{b}, yordana 100^{a}, 209^{a}; do nazaretha 213^{a}, od nazareta 136^{a}, do geruzalema 178^{a}, 135^{b}, z babilona 120^{b}, lybana 174^{b} a j. — z egyptu 151^{a}, do nazaretu 215^{b}, do damaffku 178^{a}, do effezu 147^{b}.

Příklady: nechav czzechla 253^{b}, v ftola 257^{a}, dewitnyka 218^{a}, od boka 123^{a}, z boka 99^{a}, od neffpora azz do neffpora 175^{a}, owocze ftroma 175^{a}, wrch prfta 228^{a}, fnyatka 144^{b}, bez myffka 257^{b} a t. d.; — z brzychu 181^{b}, od poczzatku 165^{b}, z potoku 175^{a} a t. d. Většina slov má obě koncovky: zakona 163^{a}, zakonv 135^{a}, hrzychu 234^{b}, hrzycha 157^{a}.

Dativ sgl. U životných jest koncovka *-u* v menšině proti *-ovi;* této jest skoro dvakráte tolik. Osobní jména vlastní mají jenom *-ovi:* k aaronowy 120^{a}, yfrahelowy 173^{b} a j. Ostatní osobní appellativa mají *-u,* i *-ovi*: czzlowyeku 107^{b}, czzlowiekowi 300^{a}, dluzznykowy 110^{a} (na *-ik* mají jen *-ovi:*). *Bůh* má jen bohu 107^{b} a j., *lid* jen lidu: 111^{a}. Živočišná mají *-u* i *-ovi:* frnkowy 184^{a}, welbludowi 309^{b}, ptaku 134^{a}. Jména předmětů neživotných mají jenom *-u.* V jednom případu jest *-ovi:* kwafowi 296^{b}.

Lokal sgl. U životných koncovka *-ě* vyskytuje se celkem tak hojně jako *-u*: w boze 153^{a}, 276^{b} a j. často, w czzlowyecze 235^{b}, 166^{a},

(v. czlowyeku 114^b a j., w adamv 201^b, w kryſtu 129^b a j.). *Duch* má jen duchu: w duchu 103^a, 108^b a j. U neživotných jest *-u* častější nežli *-ě:* w popele 127^a, w ſkutcze 102^b, w hlahole 103^a, w rocze 175^a, w okrzynye 317^b, w ſmutcze 100^b, na bocze 135^a, na brzyeze 267^b, w hladu 104^b, w adwentu 202^b, w potoku 207^b, w zzywotu 208^a, w tulu 182^b, w egiptu 148^a, w pontu t. Vlastní jména mají však raději *-ě:* w geruzalemye 144^a, 136^b, 187^a a j., w babilonye 127^b, 120^b, w yordanye 118^b, 206^a a j. Zhusta jest tvar obojí při témže slově: na wichodu 213^b, na wichodie t., w zakonv 308^b, w zakonye t. a j.

Koncovka *-ovi* jest velmi řídká, a jen u vlastních jmen osobních: o yanowy 207^b, w kryſtowy 98^b.

Dual jest v Ev. Ol. vůbec hojný. Nominativ: dwa gyna zloſyny 260^a, dwa lotri 248^a, dwa dluzznyki 304^b; akkus. dwa kozli 116^a; gen. dwu czzlowyeku 240^a; dat.: protyw dwyema bratroma 227^b; ustrnulina na wyeky wyekoma 333^b a j.

Plurál nominativ. Koncovka *-i* u životných i neživotných jest velmi častá, subst. živ. na *-ík* mají jen *-i*: dluzznyczy 158^b, modloſluzzebnyczy 159^b, zgewnyczy y hrzyſſnyczy 217^a a j.; zazraczy 149^b, ſkutczy 164^a, roczy 133^b, hrzyſſy 278^a, oblaczy 109^b, potoczy 118^b, yazyczy 173^b a j.

Koncovka *-y* vyskytuje se jen u neživotných a to zřídka: hrzichy 305^a, okowy 203^a; u subst. throny 165^a jest nejisto, zdali má koncovku *i* čili *y*.

Koncovka *-ové* jest u životných i neživotných stejně často jako *i*: muzzy bratrowe 140^b, apoſſtolowe 148^b, zzydowe 148^a, lotrowe 249^a, angelowe 222^b vedle angeli t, vczzennykowe 243^b, pſowe 228^a, zaſtupowe 149^b. ſtromowe 151^b, ſudowe 152^b, preſowe 154^a, nrawowe 157^b, vdowe 161^b, hnyewowe 164^a, ſwarowe t., czzaſowe 133^b, hrzychowe 304^b, ſkutkowe 276^b, morowe a hladowe 324^b, 323^b, wlaſowe 325^b, czylowe 111^b, zubowe 110^a, prudowe 204^a, oſtrowowe 182^b, wazowe 183^a, darowe 176^b, kamenowe 138^b, hrobowe 249^a a j

Koncovku *-é* mají jenom některá jména: andyele 97^a, apoſſtole 143^b, myeſſczzene 328^b, ſuſede 150^a, zzyde 104^b, 261^b, pohane 160^a a j.

Genitiv pl. Pro genitiv bez koncovky není dokladu, jest jen *-óv, -uov, -ův*. Někdy jest *v* odsuto: od angelu 330^b, od krzyeſtanv 183^a, rohu 190^a, duchu t., panv 154^b, mnozſtwi welbludu 99^a, ſynv 135^b, od mvczzedlnyeko 322^a. V koncovce jest *ó* asi dvanáctkrát hojnější než *-uo*, *-ů*.

Podobný poměr lze pozorovati také v dativě plur.

Lok. sgl. má obyčejnou konc. *-iech,* zúž. *-ích.*

Koncovka *-ech* jest vzácná, jen: w krztech 170^b, w koſtelech 196^a, 197^a.

Instrumental pl. Vedle občejného *-y* vyskytuje se také jednou *-mi:* ſ wozmy 118^a.

Doplňky ke sklonění chlap-dub: Podstatná jm. utvořená příponou *-janin-* mají některé zvláštnosti. V Ev. Ol. jest jejich zástupcem Římĕnín.

V dat. pl. vedle správného rzymanom 98[b] jest též analogický tvar rzymenynom 99[b], rzymyenynom t., k rzymanynom 96[a].

Dialekticky jsou také v některých pádech koncovky podle sklonění *-jo*: v sgl. dat. *i* m. *u:* k obrazy 134[a] a 189[b], v sgl. lok. *i* m. *ě:* w czzafy 147[a], 95A[b], na wozy 137[b]. To jsou všecky případy.

2. Vzor *oráč-meč.* Vokativ sgl. Koncovka *-u* jest dialektická: o kralu flawy 333[b], v. krali 114[b] a j.

Koncovka *-e* jest častá: wytyeyze 333[b] (nejisté), zvláště u otec.

Akkusativ sgl. Při jménech osobních jest starý akk. jen: prziyal yſrahel 314[a], ale tu může býti Israhel neskloněno jako v latině.

Dativ sgl. Koncovka *-u* jest dialektická: mvzzu 142[b], pofluffny otczu 199[a].

Konc. *-i:* k kraly 123[b], k zzely 112[b] a j.

Častější jest *-ovi*, ale jen u jmen životných: otczowy 116[b], rytyrzowy 264[b], k paſtyrzowy 140[a], k kralowy 127[b].

Dual, nominativ: wydaffta gy ftarcze 120[b], dwa mladencze 145[b], dwa knyeze 121[b], dwa muzze 270[b]; dat. a instr.: protyw dwyema knyezoma 122[b], mezy dwyema rytyrzoma 183[a], a j. V příkladu fpadechu dwa rzyetyeze 183[b] vidí Gebauer v Mluv. III. 1. 120 plurál, ale není příčiny k tomu výkladu. Petr byl totiž svázán dwyema rzyetyezy 183[a].

Nominativ plural. Koncovka *-i* jest u životných: kraly 99[a], a j. Koncovka *-ie:* muzzye 154[b] (velmi často), zzyde mvzzye 148[a], rytirzye 264[b], a j.

Konc. *-é* (z *-ie*): zlodyege 167[b], 221[a] (dvakrát), 277[a].

Koncovka *-ové* jest častější nežli všechny ostatní, ale jen při životných: pifarzowe 287[a], rybarzowe 307[a], lotrczowe 117[b], kralowe 301[b], mvzzowe 235[a], czzynytelowe 142[b], hrzyeffytelowe 167[b], a j.

Genitiv plur. Bez koncovky jest jen při slově tisíc: druha dwa tifficz 294[a].

Co se týče koncovky *-óv*, platí totéž, co bylo řečeno u vzoru chlap. *V* jest odsuto: z piefarzu 297[a].

Tvar na *-í* vyskytuje se u slova *muž:* wffech mvzzy 147[b], 173[b].

Dativ plur. O koncovce *-óm* srv. vzor chlap.

Lokál plur. Obyčejná koncovka jest *-ích.* Dialekticky jest *-ech:* o zloczzynytelech 141[a]. Tvar však jest nejistý, neboť to může býti také *-ech* z *-iech;* w penyezech 288[a].

Instrumental pl. Vedle koncovky *-i* jest také *-mi:* f mvzzmy 167[b], przed mvzzmy 173[b], f konmy 118[a].

Doplňky k tomuto sklonění. — K měkkému sklonění přecházejí také některá jména cizí, zakončená na

a) -l: Johel a pod.: gen. Ezechiele 108[b], Danyele 112[a], Johele 106[b], Marcelle 181[b], fkrze Johele 149[a]; *templ:* do templye 182[b], do temple 183[a] (dvakrát), v templi 241[b];

-ř: vok. lazarzye 239[b], z klaffterzow 334[b];

-n: Šimon: gen. ſſymonye 251^b, w domv ſſymonye 244^a, bratr ſſymonye 234^b; dat. k ſſymonyowy 261^b, 282^a, 257^a, 267^a, 231^a, vok. Sſymony 253^a. Nom. ſſymon 282^a nemá sice označenou měkkost, ale můžeme ji předpokládati, neboť měkkost na konci anebo vůbec před souhláskami neoznačuje se hláskou *y*.

Přietel má v mn. nom. neprzatele 151^b, ale v akk. má *-y:* czzynte ſobie przateli 287^b, ſwola prziateli 279^b, myluygte neprzately 221^a; ſ przately 121^b (jest možno čísti *-i*, i *y*.)

3. Vzor *Jiří.* Cizí jména mají v gen. sgl. koncovku *-ie, -í:* den ſ. brikczie 321^a, den ſ. Dyonyzie 189^a, den ſ. Euſtachie 191^b, s. Gylgy 188^a, nebo *-e* od kmene na *-ij:* den s. Ambrozige 180^b, ſ. Tiburczyge 186^b, den ſ. Wÿczenczige 308^a.

4. Vzor *město.* Sgl. nominativ. Velmi hojná jsou subst. na *-stvo* m. na *-stvie:* dyabelſtwo 275^a, gen. zzydowſtwa 184^a, otczowſtwo 166^a, kralowſtwo 207^b.

Podst. jméno ustrnulo ve rčení *ve jméno.* Starý příklad toho podává Ev. Ol.: we gmeno 102^b.

Genitiv plur.: v bedr 206^a, noſidl 294^b nemají pohyblivého *-e*.

Dativ pl. Co se týče konc. *-óm,* viz vz. chlap. Jednou jest také *-am:* pade k kolenam 282^a.

Lokál pl. Konc. *-ách* v těchto příkladech: w kamnach 93A^a, na zabradlach 222^a.

Instrumentál pl. Koncovka *-ami:* pometlamy 224^a.

Doplněk. *Dřevo* má v nom. pl. drwa 145^b, v gen. drew 146^a, v du. akk. dwye drzewye 114^a.

5. Vzor *moře:* Nomin. sgl. *Polednye* má v druhé části, která jest genitiv, dialekt. tvar dnye: polednye 202^a, 108^a; gen. od polednye 126^a.

Plurál nom., akk. Dialekticky zachován tvar na *-a:* ſrdcza 96^a.

Genitiv pl. Bez koncovky: ſrdecz 95A^a, 94^b, ale u téhož slova též s *-í:* z ſrdczi waſſich 300^b.

Lokál pl. Koncovka *-ech* v jediném dokladu: w ſrdczech 162^b.

Subst. *nebe* má plurál od tohoto sklonění: nebe puoygdu 205^a.

6. Vzor *znamení.* Analogické novotvary podle vzoru *pěší:* w bdyenym mnohem 104^b, przykazanyem ſwem 112^a, w mylosrdenſtwym ſwem 113^b; od myſſlenyech 149^a.

V instr. sgl. *-í* m. *ím:* przied bozzym narozeny 309^b.

V lok. pl. *-í (ie)* m. *-ích:* w pokuſſeny mych 253^a, po nedielnych cztenye 315^a, w przikazanye mych 124^b.

Zvratnou analogií jest *-ie* místo *-í-.* od myſſlenye waſſich 109^a, a j.

V lok. pl. *-éch:* w uſylech 104^b.

7. Vzor *ryba.* Lokál sgl. Dialekticky jest *i:* kteryzz ſaha ſe mnv ruku w myſi 244^b; podle lat. qui intingit mecum manum in paropside jest w myſi lokál; na myſy 288^a.

Duál nom. akk. jest hojný: dwye Eple 96a, dwye dffczze kamenowye 109b, dwye rybie 235a, dwie hrdliczcze 308b; gen. lok.: ze dwu rybu 235a a j.

Genitiv pl. Bez pohybného *e*: modl 124b, feftr 238a; dwanaczte tem 246a s jerovým *e*.

Akkusativ pl.: flze 107a může býti dialektické (*e* m. *y*), ale také dle duše.

Instrum. pl. Neumělostí písaře vznikly tvary: fobotmy 286a, ftrzyedy 151a.

Doplňky: *rúcha* fem.: wzal ruchu 261a, vtyeraty ruchu, kteruzzto ... 261a; *slza* dle duše: (odetře) wffyeczku flzy 176b; *oblaka* f.: fkrze oblaku 134b; *velryba*: welrybu 133b; *starosty* ve významu rodiče velmi často: ftaroftamy 98a; *Jonáš* má gen. yony 126b, znameny yony 223b; *ruka, noha* zachovaly hojně tvarů dualných, ale často místo nich jest plural i tam, kde jest řeč jen o dvou předmětech těla lidského: k noham geho 125b, noham mym 129b, w hlawach, nohach 268a, przied nohamy yezziffe 282b.

8. Vzor *duše*. Nominativ sgl. Koncovka *-ě*, *-e* jest odsuta: bieffe bezdietkyn 311b. Totéž ve vok. a akk: przyetelkyn ma 184a, wí gfte gen vczzynyli gefkyn 289a. V akk. jest dial. *-u*: oflyczu 205b, v. hláskosloví.

Dual nom. akk.: dwye owczy 127b, we dwie myerziczi 215a.

Lokál pl. Vedle obyčejné koncovky *-ích* jest *-ech*: na vliczech 222a, na weczzerzech 227a.

Subst. *obličej* jest též fem.: obliczzey waffy wydyety 105b. Pravděpodobno však jest také, že jest to otrocký překlad latinského: faciem vestram videre.

9. Vzor *panoše*. Příkladů není mnoho. Nom. sgl. fmlvwcze 163a, zradcze 253a, gen. fmlvwcze 163a, dat. analog. fudczyemv 140a, instr. zradczy 244a, 250a, novotvar fudczyem 121b, plur. gen. od fudczyw 120b.

10. Vzor *paní*. Sem patří: kollektiva *bratřie* a *kněžie*; nom. knyezzye plakachu 106b, akk. wffeczku bratrzy 117a a j.; *rolí*: roly ta 247a; částečně přejatá jména cizí na *-ia*. Mají dílem tvar na *-ijě*, dílem na *-ie*, *-i*; tímto hlásí se ke vzoru *paní*, oním k duše. Podle vz. *paní* gen. den f. Dorothie 309a, den f. Marzy Magdaleny 184b, od azye 97a, do galilee 245a, do czezarie 138a, do arabie 184a, fyrye t., do ykonye 152a, do famarie 149b, libie 148a, den wygilgie 182b, 185a; dat. maryj 269b; lok. w achagij 103a, w betchanij 244a, w macedonij 103a, w azyi 148a a j.

Podle vz. *duše* nom. sgl. lilyge 174b, gen. od czylyczyge 97a, akk. galilegi 259a, lok. w arabigi 122b, w frigigi 148a, w famarigi 118a, w galilegy 270b, w pafigy 270a (nom. paffige 256a, sgl.!), instr. f. marigi 214a, f proczeffigy 332a a j.

11. Vzor *sudí*. Doklady jsou pravou vzácností: przymluwczzyho mamy 165b, wi gfte mluwczzi 325a.

12. *U*-kmeny. Gen. sgl. z domv 208a, do domv 120b, dat. fynowy 146a a j, przyfazen geft domowy 132b, domowy 139b, 175b, domv 107a,

ſynv 123b; lok. pravidelně *-u*, ale někdy též *-ě*: w domye 239a; dual nom. dwa ſyny ma 227b, 118b, 315b a j.; nom. pl. má jen *-owé*: ſynowe 122a a j. domowe 95 Aa (vok.), 111a (vok.), gen. ſynow 98a a j., ſynv 135b. Jinak se neliší od vz. chlap.

13. Kmeny *-ū*. Akkus. sgl. má *-i* analogické podle duše: (přišel rozlúčiti) ſwekrwi 322b, (přemohli tělo a) krwy 145a.

14. Kmeny *-i*. Sklonění jest celkem pravidelné; větší část odchylek patří na vrub dialektu. Tedy gen. bazny 186b, pyeſny 98a, do peczy 112a a j., novotvar dle duše: ſytye 307a, do ſynye 255a. Akk. sgl. analog. dle duše: kto ma choty 271b (= fem., k němuž msc. zní choť: kto ma choty, chot geſt 271b). Nom pl. neprzyzny 164a, pro msc. *-é*: hoſte 185a, lyde 99a; akk. pl. twarzi 221a, msc. lydy 98b. Plur. dat. *-em*: potrzebnoſtem 100b; *-im*: protiw mocznoſtym 169a, k lyboſtym 195a, k radoſtym 333b, obyetym 185b; *-om* (zkrác. z *-óm*) dial.: hoſtom 179b, lydom 96a, 187b, 235a, 317a a j. většinou, proti tv. lidem 326b; k dyetom 145b, 146b; lok. pl. po latech 277b, w geſlech 210b, na huſlech 98a; instr. nvtv. podle oráč: rozliczznymy nemoczy 232a, mnohymy rzyeczzy 259a; takowymy obyety 196b.

Doplňky: *ratoresl*: nom. sgl. ratoreſſl 95a, 186b, ratoraſl 321a, akk. pl. ratoraſly 174b, w ratoraſli 296b, podle duše: ſtlachu ratoreſle 206a, ratoraſle 197b, wzechu ratoraſle 250a.

dřwi: v nom. pl. jen dwerzi 277a, též v akk. ſkrze dwerzi 276b, gen. dřví: v drzwy 118a, do drzwy 246a, dat. anal. *dveřím* a *dveřóm*: ke dwerzym 249a, ke dwerzom 256a, 332b; *loď* dle duše: ſlodye (gen.) 282a, na lody akk. 222a.

15. Kmeny na *n*. Novotvary podle sklonění *chlap* a *město* jsou dosti hojné. Gen. sgl. dial. *-ňe* korzyenye nemagy 219b, notv. dle dub: od korzyena 280b, z kmenv 256b, 311b; z dat. *-i:* k korzyeni 210a, ntv. dle dub: k korzyenv 206b, k kamenv 138b; lok. *-i:* na kameny 162a, w plameny 228a, *-ě* dle *-o* km. w korzenye 109a.

Den má tvary velmi rozmanité, což způsobila hlavně dialektická výslovnost, v které zní *n* měkce.

Gen. sgl. *dne:* dne 127a, tehodne 150b, dial. *dně:* dnye, 329b, 214a, dnye prweho a dnye dnye oſmeho 175a, za dnye 238b. Dat. dial. *dňovi* podle oráč: aby byli dnyowy y noczy 133b. Lok. dial. *dně* podle *-o* km.: we dnye 238b. Dual gen. íok. *dní* podl *-i* km.: po dwu dny 132a, 244a, 251b. Pl. nom. *dnové:* dnowe 147b, 95b, ale častější jest dialekt. *dňové:* dnyowe 133b, 172b, 173a, 173b, 179b, 210b, 219a, 260a, 308b; gen. *dní:* ode dny 216a, ſedm tehodny 150b, *dnóv:* dnow 122a; dial. *dniej:* dnyei ſwich 311b; (neukrátil) dnyey 297b, *dňóv:* trzy dnyow 127a, podle dnyow 175b *dňů:* ode dnyu 175b, *dnív:* oſm dnyw 213a; lok. *dniech:* w dnyech 149b, 213b; instr. *dny:* przied ſſeſtmy dny 249b.

Neutra. Nom. sgl. ſyemye 124a, za tyemye 127b; novotvary podle město: ſemeno 186b, pro gmeno 96a, tyemeno 135a, 140b. Gen. *-e:* z ſe-

mene 96^{a}, 242^{b}, ntv. z ſemena 185^{a}, tyemena 124^{a}. Dat. nvtv. *-u:* ſemenv 314^{a}, gmenv 100^{a}. Lok. ntv.: na *-u:* w ramenv 204^{a} w brzemenv 202^{b}, w ramenv 314^{a}, we ygmenv 307^{b}, w ſemenv 146^{a}. Dat. pl. ntv. *-óm:* ſemenom 162^{b}.

16. Kmeny na *-s*. *Nebe* má v pl. *nebe* (V. u vz. moře). Jinak jest nebesa a t. d.

17. Kmeny *-t*. Neutra mají tvary vesměs pravidelné. *Loket* má v akk. pl. na lokti 308^{b}, gen. pl. loktu 112^{b}.

18. Vzor *máti*. Nom. sgl. jest *máti:* maty 123^{b}; anal. *mátě:* matye 97^{b}.

B. Zájmena.

1. *ten*. Gen., lok. sgl. fem. zní vesměs *téj*, což platí též o podobných tvarech rodu ženského u ostatních zájmen a přídavných jmen. Odchylky jsou nepatrné. Ku př. zzeny teyto 123^{a}, noczy tey 133^{a} (gen.), z teyto ſkaly 120^{a}, od tey hodyny 265^{a}, w teyto ſtranye 104^{b}, a t. d. Lok. sgl. msc. má někdy podle měkkých kmenů *tem*: na tem 152^{b}. Lok. pl. jednou *tich:* w dnech tychto 175^{b}. Dat. pl. *tim:* tym, kterzyzz 189^{b}.

Zájmeno *týž* ve významu »nezměněný«: tyzz ſam ſy 97^{a}.

2. *on*. Lok. sgl. vedle *onom* též *onem*, *oněm:* w onem czzaſu 206^{b}, w onyem 206^{a}.

3. *sám*. Gen., akk. sgl. msc. několikráte *samoho:* od ſamoho 263^{a}, tye ſamoho day 202^{b}, ſye ſamoho 260^{b}; tvar jmenný *sama:* wzkus ſye ſama 132^{a}; tvar složený: mye ſameho 273^{a}. Dat. *samomu:* ſamomu mnye 195^{a}. Lok. jen tv. složený *samém:* w ſobie ſamem 133^{b}, fem. v wodye ſamey 139^{a}. Dual instr. *samýma:* ſe dwyema ſamyma dyeweczkama 121^{a}. Plur. nom. akk. neut. *sama:* wydiel proſtieradla ſama 270^{b}; gen. lok: od was ſamyech 289^{b}, slož. ſamych ſye 95A^{b}.

4. *kto*. Lok. sgl. dial. *kem:* nenye tobie peczze o nyekem 301^{b}. *Nikto* v dat. má nikomému: nykomemv 112^{b}, 290^{b}. Kto má význam vztažného zájmena: komvzz 117^{a}, k komuzzto 116^{a}, ſkrze kohozzto 153^{b}, ſkrze kohozz 96^{b} a t. d.

5. *ký*. V neutru jediný doklad: ke 99^{a}.

6. *co*. V Ev. Ol. psáno jest *č* pravidelně czz, od čehož jsou odchylky četnější, ale opět ne tak četné, aby pravidlo pravopisné zatemňovaly. Novočeské *co* píše se tu však czſo a jest otázka, jak se má čísti. Jest si těžko mysliti, že by písař právě pro toto slovo vymyslil si zvláštní odchylný způsob psaní. V psaném czſo máme bezpochyby tvar *cso* t. j. *s* psáno jest pod vlivem staršího a dosud užívaného *čso*. [Tak jest psáno oczſowe 110^{a}, wſſeczſy 202^{a}. V. hláskosl. 14. *c*).] Dat. *čemu* = proč? czzemu bi mrzyel 104^{a}, czzemu przeſtupugi 231^{b}. Akk. proczzezzto 142^{b}.

7. *jь, ja, je*. Akk. sgl. msc.: *-ň* po předložce velmi zhusta: nan 97^{a}, zan 276^{b}, pron 248^{a}, wen 99^{a}, 136^{b}, przieden 222^{b}, 274^{a}, ſkrze nen 154^{b}, 195^{b}, 211^{a} = *něn*. Gebauer, Hist. Mluv. III. 1. 471 má starší doklady pro něn také jen po předl. skrzě. Vedle toho po předl.: ſkrze gey 140^{a}. Tvar *jeho:* ſkrzye geho 150^{a}, ale též ſkrze nyeho 211^{a}; *jej* stává ve spojení se

vztažným *jež*, v nč. musilo by býti *ten:* tupieſſe gey, genzz 123ª; ſkazil gey, genzz 145ª a j. Totéž v gen.: za tyelo geho. genzz geſt koſtel 159ª.

Gen. sgl. fem. *jejie*, *její* ve významu possessivném: na prawyczy gegy 205ᵇ, nade wſſym zbozzy gegy 137ᵇ, k mvzzy gegy 121ª, ſrdcze gegye 121ᵇ, ſtrzewa gegye 123ᵇ, a t. d.; *jejiej:* protyw materzi gegyei 322ᵇ. Skloňované její: ſyna gegyho 123ª, ale skloňování jest velmi řídké.

Dat. sgl. fem. *jí:* wecze gy 113ᵇ, *jiej:* wecze gyey 226ᵇ.

Akk. sgl. fem. *ji*, zdloužené v *jí* a dále dial. změněné v *jéj:* ſkrze gey (t. j. nemoc) 238ᵇ.

Sgl. lok. f. *jí, ní,* dial. *nie:* zwola po nye 113ᵇ, w nye 151ª a j.

Instr. msc. anal. *ie* místo *í:* ſ nyem 142ᵇ.

Plur. gen. *jich, jejich* ve významu přisvoj.: wyny gych 107ª, z ruku gegych 115ᵇ a j. I po předl. jest *j:* podle gych 144ª, 270ᵇ, protyw gym 135ᵇ, we wſſiech gych 143ᵇ. Vůbec po předložce u tohoto zájmena zřídka se přidává *n*.

8. *mój, tvój, svój.* Gen. sgl., dat. lok. sgl. fem. anal. *méj*, *tvéj*, *svéj*: ſyli ſwey 130ᵇ, materzy ſwey 116ª, w mey krwy 132ª, w twey 99ª a j. Zřídka jest náležitě *mé:* od krziwdy ſwe 111ª.

Dual. nom. ak. f. nestažené: na plecze ſwogy 279ᵇ.

Plur. nom.: ſwogy geho neprziyali 211ᵇ.

9. *čí:* Sgl. nom. akk. masc., neut.: na czzyzz (východ) hledycze 157ᵇ, czzyzzto ſemye 133ᵃ; gen.: czzyhozz 204ª, fem. czzyzzto myloſty 102ª, czzyzz 156ᵇ; dat.: k czzymvzzto gdenye 332ª.

10. *sen.* Pouze jediný doklad: do ſy chwile 125ₐ.

11. Zájmena bezrodá. Gen. *mne* zachovává se dosti pravidelně: ode mne 105ª, bogy ſye mne 95ᵇ; *se:* ſamych ſye 95Aᵇ; *mě, tě, sě* po předl.: ſkrze tye ſameho 124ª, ſkrze ſam ſye 146ª, ſam pro ſye 113ᵇ, ſam pro ſe 113ᵇ, nad ſe 215ª; instr. *tebú, sebú* převládají nad *tobú, sobú:* ſ tebu 97ª, ſ ſebu 145ᵇ, przed tobu 207ᵇ, przied tobu 208ª, 309ª, za tobu 217ª, nad tobu 285ª; nad ſobu 171ª, ſ ſobu 224ª. Dual gen. *nají*: (silnější) nagy bil 121ᵇ, kromye nagy dwu 123ª. Plur. akk. Starší *ny, vy* několikráte se vyskytuje: naplny wy 95ª, za ny 96ᵇ, na ny t., za wſſeczky wy 173ª, ſkrze ny 100ª, wypraw ny 129ª.

C. Číslovky.

1. Číslovka *veš* jeví velkou rozmanitost tvarů zvláště ve složeninách. Tu někdy základní slovo *veš* ustrnuje.

Nom. sgl. *veš* jest zachováno v adv. wezzde 277ᵇ.

Akk. sgl. f. *všicku:* wſſyczku 106ª, 244ª, 138ª, ustrnulé *všecku, všecknu:* wſſeczku 106ª, wſſeczknv 96ª, 101ᵇ. Akk. msc. *všeho:* že ſem wſſeho czzlowieka zdrawa vczzinil 236ª.

Gen. sgl. fem.: *všie;* wſſye tey ſoboty 112ᵇ, *všiej* podle dat.: wſſyey myloſty 154ᵇ.

Lok. sgl. m. n. *všem* psáno s jotací: na wſſyem 104ª a j.; fem. *všiej*: po wſſyei zemy 290ᵇ.

Plur. nom. msc. Obojstranné sklonění; *všichni* wffychny 261[b], *všickni* wffyczkny 99[a], 103[b] a j., *všicci*, dial. změněno ve *všicsi:* wfficzfy 148[b], 192[b].

Ustrnuliny *všeckny*, *všechny*, dial. *všecsi:* wffeczkny lyde 146[b], 102[a], 148[b], wffeczkny (otcové) 103[b], my wffeczkny 145[a], 219[a], wffechny 259[a], wffechny lide 222[b], wffeczfy 136[b], 147[b], 253[b], 246[a]; wffyeczkny wy 98[b], 129[a], wffiechny 252[b], wffyeczfy 162[b], 186[b], 193A[b], 207[b], 273[a].

Akk. pl. m. wffeczkny znamy 261[a], za wffeczkny 99[b]; wffichny 292[a], za wffyczkny 103[a].

3. *jeden*: Gen. dat. a lok. f. má koncovku *-éj*. na gedney horzye 145[b]; czefty gedney 123[b].

Instr. sgl. f. *jednú* sklesá v adverbium: gednv 121[a], gednvc 126[b]; instr. pl. dial.: gednymy vfty 95[a].

3. *dvé:* vczzinyte dwe 287[a] = dvakrát.

4. *čtyři,* dial. *štyři:* fftyrzy 238[b] (nom.) ftyrz 212[b] (gen.), cztyrzom rytyrzom 183[a] tvar dial., k czztyrzom angelom 190[b]. Ve složeninách ustrnulo *čtyry:* po cztyri ftech letech 162[b].

Čtver. V gen. pl. analog. tvar dle čtyř: *štveř:* (angeli stáchu okolo thronu i starcóv) y fftwerz zwyrzat 191[a].

5. *devět* subst.: nad dewadefati a dewyti fprawedlywich 279[b].

10. Ostatní číslovky. Složené s *dsěte* mají pravidelně *-ds-*: gedenafte 115[a], f gedenafty 149[a], w gedenaftu 161[a], dwanafte 256[b], ze dwanafti 253[a], dwanaftero 257[a], przed czrrnafty 105[a], cztrnaftu nedyely 163[b], patnafte 107[a], fe dwadfiti tifficz 326[b], trzidfeti 244[b], cztyrzydfety 98[a]; zřídka jest *-ct:* cztyrzydczety dny a cztyrzydczety noczy 222[a], trzydczeti 225[a]; ffeftdefate 280[a] a j.

D. Adjektiva jmenná. V užívání adjektiv jmenných Ev. Ol. neliší se od ostatních památek. V přísudku jest obyčejně tvar nominalní, v přívlastku velice zřídka: lok. sgl. po welicze noczi 183[a], 212[b], 269[a], snad též v akk. weliku nocz 235[b], 244[b]. Gen. sgl.: (před šestmi dny) weliky noczi 249[b]. Akk. pl. rownys ge nam vczzynyl 218[b]; *mnoho* nč mnohem: mnoho wycze 222[a].

U přídavného jména přisvojovacího jest ta zvláštnost, že ve dvou případech jest tvořeno také od jména předmětu neživotného: dnyowy gfmy 142[b], dferka fyonowa 250[b]. — O konc. *-óv* platí totéž, co o gen. pl. vzoru *chlap*.

Dial. měkkost podstatných jmen vnikla i sem: ffymonyowa 282[a], 232[a] do krwe zacharzowy 211[b].

Řídké jest *dievčin:* otczowy dyewczynye 282[b]; *chotóv:* przytel chotyow 271[b], pro hlas chotiow 271[b].

Adj. *boží*. Z neumělosti překladatelovy vyplynul tento příklad: bez zakonv bozzym 161[b].

Sklonění složené. V gen. sgl. f. jest jen koncovka *-éj:* do czyfterny wetchey 115[b], rofy nebefkey 116[b], od hory fwatey twey 113[b], do fynye radney 255[a], zzadney wynny 136[b]. Tím neliší se od dat. a lok.:

k branye myeftſkey 113b, ktereyzzto 114a, k gyney zzadney 230b, w zemi ſuchei 114b a t. d.

Dat. sgl. m.: dial. odsuto *-u:* k eliaſſowy teſbitſkem 113b, ku knyzzeti popowem 246a.

Pl. nom., dial. za *í* jest *-ie:* nemnozy vrozenye 103a, gynye (lidé) 111b, egypſſczye 124a, blazenye 322a a j.

Vedle hojného *něterý* jest často některý.

Vzor *pěší.* Zvratnou analogií jest v nom. sgl. m. *-ie* m. *í,* a dial. *iej:* hlas rzkuczyei 215a.

E. Slovesa.

1. Přípony osobní: 1. os. jedn. Koncovka *-u* jest přehlášena v *-i,* kde k tomu byla příležitost. Novotvar *-m* ve III. IV. a V. 1. ovládl, *-i* vyskytuje se jen sporadicky, nejčastěji ve IV. tř. — V tř. V. 1 jest vůbec jen *-m.* V první části kodexu (Život sv. Františka), která jest o něco starší, poměr ten ještě tak se neliší: jest tam asi dvakrát více *m* než *i.* Příklady na *-i:* wyzy 100a, 124a; prawi 207a, wraczi 291b, yat poſſli 208a; *-u:* zlamv 204a.

3. jed. Přípona *-ti* jen jednou: kto geſty protywnyk moy 130a. Místo *-í* jest zvratnou analogií *-ie.* O tom v. hláskosloví.

Dual jest velmi hojný: příp. *-va* obyčejná: ya a zzena tato przyebiwala ſwa 123a; vzácností jest *-vě.*

1. pl. má příponu *-me, -m, -my.* Koncovka *-m* jest poměrně řídká, nejčastěji v budem; méně dokladů jest pro jiná slovesa: budem 132a, 105b (dvakrát), 119a a j.; zwyeſtugem 101a, 137a, nezahynem 127a, naſledugem 129a, nehynem 162b, boyuyem 163a, radugem 163b, wſtanem 202a, wſtupugem 220b, 330a, 227a, chczem 223b, nenaleznem 241a, nekamenugem 242a, potrziebugem 246b, berzyem 260b, nechczem 328b a j. Koncovka *-me* jest sice hojnější, ale proti *-my* zůstává ve veliké menšině, tak že můžeme říci, že konc. *-my* jest obyčejná.

2. Imperativ: U slova *jíti* zní: przydyzz 184a; kmen. samohl. zkrácena: zkrzyeſ 334a.

3. Časy minulé. Minulých časů jednoduchých užívá se ještě hojně, ale přece ustupují značnou měrou času složenému (perfektu) a sice více aorist než imperfektum. Perfekta jest již dvakráte tolik co aoristu, kdežto při imperfektu jest ten poměr skoro obrácený (asi 5 : 3). Imperf. *bieše* a aorist *jide* jest nejčastější. Plusquamperfectum složené s bieše jest v menšině proti tvaru opsanému s byl jsem. *Aorist silný* vyskytuje se zřídka, nejhojnější jsou doklady při *jíti.* O úpadku časů minulých jednoduchých svědčí pak také novotvary: imperfekta od sloves dokonavých: kdyzz vſliſſiſſe 220b, 238b, 239a, 299b, kdyz vzrzyeſſe 254a, kdyzz ſye prziblizziſſye 288b, kdyzz wſtaſſye 258a, ſediſſe 215b (= sedl si); vſliſſyſſe to yezzyſs 237b a j. V tv. kdyzz ſye przyeplawyechu 222a může ye býti zvratnou analogií za *-i.*

4. Infinitiv. Za konc. -*u* jest dial -*ci:* ſtatczyczy 132^b.

5. Supinum jest časté, ale zaniká, jsouc nahrazováno infinitivem: przyſſla wydyeti hrob 265^b, gdu ſkuſſyeti gich 278^b a j.

6. Participia. Koncovkami participií vznikají tvary podobné participiím: -*úcí:* ohen horzuczy 109^b, wchozucziech 287^a, przyblyzzuczy 197^a, newyerzuczy 138^a, 238^a, wyerzyczy (pl.) 241^a; -*ějúcí:* czzynyegyczym 158^a, ohnye horzyegicziho 136^a, vſt chwalegiczich 114^b, ranyegyczym 169^b; -*ujúcí:* den ſwyeczugyczy 151^a a j.

V příč. min. na -*l* jest -*l* někdy odsuto: ſik vſech 280^a, aby nevpad 104^a. Z něho se tvoří adjektiva: nedoſſle czeſti (n. pl. 152^b), za ſmrt przyebyehlu 198^a a j.

Příč. min. trpné. V jednom případě psáno *m* místo *n:* poznam gſem 106^b. — Koncovka -*ien* jest dlouhá: otewrzyna 97^a, pozzrzyno 163^a, wydyna 98^b, ſliſſyn 129^b a t d. velmi často. Pravděpodobno jest, že i psané -*yen*, -*ien* jest dlouhé: zbudien 172^a, wydyen 161^a a j.

7. Třídy slovesné. Třída I.

a) vedu. Aorist jednoduchý: gyde y wnyde do domv 178^b, naleze gey 115^b, padeſſta 120^a a j.

Jednotlivá slova: *jdu*: *j*- často vysuto przide 100^a, 3. pl. przydu 207^a, a j. (v. hláskosloví); imper. pody 314^b; ve slož. jest ven-, vyn-, sen-: wende 286^a, wynde 109^a, wende y wynde 277^a, ſendu (3. pl.) 246^a, wyndy 106^b, wynyti 304^a, wnyeti 310^b, wynducze 277^b, wzenda 219^b a t. d. velmi často; subst. verb. gdenye 332^a, k przygydeny 99^b; *jědu:* (Filip a mouřenín) gedeſſta 137^b; *ktvu:* wyktwe 95 A^a, kwyſty 203^b: *padu:* (Mojžiš a Aaron) padeſſta 120^a; *sadu:* 3. sg. praes. ſede 222^b, wſyeſti 206^a; *třasu:* trzyſl 95 A^b; *živu*: ozzywet 239^a.

b) péci. V imperativu často *c*, *z* psáno tak jako *č*, *ž:* obleczz 332^a, obleczzmy 94^b, wywleczz 332^a, vteczzte 289^a, 297^b, tluczzte 274^b, wrzz 301^b, wywrzz 123^a, 281^a, odwrzzmy 94^b, odwrzzte 104^a, owrzzte 115^b, przemozz 101^b, ſpomozz 226^a a j. V pravopise Ev. Ol. dosti často se přihází tento způsob, ku př. mnozzi 240^b ſkrzze 247^b, penyezz 250^a, rothavzz 264^a, kazzati 277^b, zvláště nalezzl 235^a, 245^b, 237^b, 258^a, nalezz 279^b a j., w oblaczzych 246^b, wchazzychu 222^a, chczzeſs 219^b a t. d. Bezpečně se tedy nemůže říci, že máme čísti *vrž* a pod., ale opírajíce se o výslovnost obecnou, můžeme tvary ty míti za velmi pravděpodobné.

moci: 3. sgl. móž: mozz 109^a, mozz 145^a a j.

řéci: rzczeno 149^b, rzczena 122^b, rzyeczzeno 247^b, rzeczzeno 152^a.

c) pnu: aor. novotv. poczza 229^a, poczzachu t., 148^a, 254^a; wza 120^a; inf. przigyti 275^b; přech. min. novotvar wynyaw 253^a, náležitě wzem 279^a, wzemſſie 271^a.

jmu: imper. wynmy 124^b, příč. m. tr. wynyaty 174^b.

d) krýti. Sloveso *píti.* Tvary jsou dvoje: novotvary s -*ij* a starší bez -*ij*. Těchto jest ne mnoho: gye a pyc 132^a, ktozz gyey a pyc 152^b,

ſud ſobie gyey a pye t., kteryzz pye 233^{a}, kto gyei a piey 243^{a}, kto gyei a pie 243^{b}, czzemu gyei a pyey 217^{b}, ktozz gy a pye 278^{a}, proczz gyete a piete 319^{a}, geda a pie 295^{a}.

První doklad psán jest na rasuře, ale nikterak nevychází z toho, že tam bylo původně něco jiného.

Novotvary ovládly: nepygy 127^{a}, pyg 241^{a} a j.

bíti: imperf. bychu 254^{a}, 255^{a}; jen novotv. nezabigeſs 119^{a}, 122^{a}, 283^{b}, zbyge 203^{b}, zabigete 211^{b} a t. d.

líti: jen novotv. wylem 124^{b}, 149^{b}, wylegy 149^{a}, nalige 109^{a}; wilel 145^{a}, wileta 211^{b}

řevu: jako lew rzyewa 154^{a}.

Třída II. Aorist jednod. wytazze gey 128^{a}. Sloveso *řknúti:* rzknvty 202^{b}, rzknv 106^{b}; *vstáti:* imperf. novotv.: nezoſtaſſye ſyla 125^{b}.

Třída III. Novotv. rozumycze 117^{b}, chtiegy 107^{b}, chtiegyczy 175^{b}, chtiegyczyemv 294^{a}, chtiegyczym 130^{a}, nyeterzy mnyegi 205^{a}; aor. kdyzz to vſlyſſa 239^{a}; imper. mnyey 95^{b}; *státi* imper. stoyg 119^{b}, stoymy 130^{a}.

Třída IV. 1. os. sgl. zřídka má *-i:* prawi 207^{a}, 211^{b}, 286^{a}, 310^{b}; proſſy 99^{a}, 107^{a}, 113^{b}, 124^{a}, 137^{b}, 171^{b}, 278^{b}, oſtawi 211^{b}, wraczy 224^{a}, 212^{a}, nawraczi 300^{b}, 230^{b}, wyerzy 137^{b}.

Místo *-í-* bývá zvratnou analogií *-ie*: ſudyem 328^{b}, geden zradye 244^{b} a j. V imper. není někdy *-i*: modl ſye 201^{a}, modlte ſye t, ſhromazzd 120^{a}. Nezměněno *d* v zbudien 172^{a}. *Slziti*: ſlzil geſt 239^{b}.

Třída V.: Vzor *dělati* má jen stažené tvary, v 1. sgl. vždy *-ám*. U vz. sázěti nvtv. puſſczzicze 307^{a}, przichazicze 209^{b}.

U vz. tesati jest v 1. sgl. *-i*: poſſly 107^{a}, 115^{a}, 118^{a}, 275^{a}, ſwyzzy 109^{a}, pyſſy 141^{a} a t. d. V imperativě jest *-j* odsuto v tomto příkladě: vtyekay a zpowyeda dobrv zpowyed 107^{b}. *Večěti:* aor. vece jest přehojný; odweczeno 152^{b}; *lháti:* 1. sg. nelzzy 184^{a}, partc. lzzucze 324^{a}; *bráti:* r v ř: berzye 104^{b}, imper. berzte 94^{b}, naberztezz 215^{a}, ſberzte 106^{b}; *láti:* aby nebylo lato 108^{b}.

Třída VI. Slovesa této třídy jsou dosti hojná a nám mnohá neobvyklá: kazuge 221^{a}, odpuſſczzugy ſye 277^{b}, 278^{a}, oblaczzowaſſye ſye 227^{a}, neodweczugycze 156^{a}, oſtrzyehowaſſye 105^{a}, przyeneſugeſs 175^{b}, pohruzugy (3. pl.) 170^{b}, poſluzzowany 162^{a}, przihotuyg 139^{a}, poſwyedczzuge 144^{b}, przelſſczzugycz 142^{b}, rzyeſſyetowal 257^{b}, ſchozugete 287^{a}, ſkrzeſuge 137^{a}, vpadugyt (3. pl.) 170^{b}, vzzaſowati (sě) 266^{a}, vradowali gſu ſye 213^{b}, vwierzowachu 250^{a}, wraczowaſſye ſye 137^{b}, wzwazugy (3. pl.) 227^{a}, zaduſſowaſſye 300^{b}, zbohaczugycze 108^{b}, ohen nezahaſuge 286^{b}, zkuſugyczy 115^{a}, mnozzowaſſye 149^{b} a j.

Slovesa bezpříznaká: *věděti* má 1. sgl. též vědě: newyedye 237^{b} a j., přech. přít. novotv. wydie 265^{a}. *dáti:* 3. pl. náležitá dadye 227^{a}, widadi 324^{b} a j.

jsem: počáteční *j* často se odsouvá, ale plných jest více (4 : 3). Nějakého rozdílu mezi tvary plnými a kratšími v tom smyslu, jako K. Černý

dovedl o Štítného učení, není. První os. sgl. zní dialekticky jsu: neygfu 95ᵇ, jakzzto czedrus powyffena gfu 187ᵃ; 2. os. sgl. *jsi*, *si*, *s* příklonné, kteréžto jest zvláště hojné: tys 97ᵃ, kteruzfto 111ᵃ (= kterúž's to), vczinitis gmyel 118ᵇ, zwelebens byl 112ᵃ, naleftys mohl 116ᵃ a j.: *js* komvzzgf ty wydawal 271ᵇ. Někdy spojeno *jsi* i *s*, ale to jsou chyby vzniklé z nedovednosti: wydiels gfy geho 238ᵃ, opuftils fy 146ᵇ; 3. os. zní několikráte *je*: czfo ge mluwil gym 277ᵃ, kdizz ge fedl 324ᵃ, *jesti*: kto gefty protywnyk moy 130ᵃ. Plusquamperfektum klade se v tom smyslu jako v latině; jest tvořeno s *bieše* i s *byl jsem*. (V. skladbu.) Condicional: 2. sgl. jest pravidelně *by*; 2. pl. *byste*, odchylkou *by*: abi, kdezz gfem ya, y wi bili 310ᵃ, novotv. *by jste*: rzyekli by gfte 155ᵃ, yako bi gfte 157ᵇ, abi gfte 251ᵃ.

Skladba.

1. Číslo. Plurál. Podmět jest v singul., přísudek v plurale: zaftup wraczowachu fye 261ᵃ, twoge wffeczko ma gfu 274ᵇ, moge wffeczko twa gfu, t., czfozz fwrchu gfu 136ᵃ, ofm duffy fpafeny gfu 138ᵃ a j.

2. Shoda v pádech. Po pět má býti genitiv, ale jest nominativ: bieffie gich yako piet tyficze 285ᵇ.

3. Rod. Neshoda jeví se zvláště při neutru: we wffeczka kralowftwye galileifke 283ᵇ, dyela, kterezzt 242ᵃ, vfta mluwyly gfu 108ᵃ, gyna padli 280ᵃ, abi nebili trefktana dyela 276ᵇ, knizze gedno przyftvpilo y modlil fye 218ᵃ. Kolísání v rodu u *břich* a *brzicho* 330ᵇ, oblud (m.) 314ᵃ.

4. Adjektiva zvláštní na *-ový*: rany hrzyebikowe 269ᵇ, obezrzyeny lampowe 181ᵃ, o fpanye fnowem 238ᵇ, zzrnow oflowy 319ᵇ, popadne zznyowu czep zzen 151ᵇ, w brzychu welrybowem 223ᵇ, pokrm czzrwykowy 206ᵃ, w hlafu archangelowem 201ᵇ; *-í*, *-čí* neprzateli czzlowieczzi 322ᵇ, dyewka wratnyczzy 262ᵇ, od kwafu zakonnyczzyeho 285ᵇ, mzdu proroczzy 323ᵃ, putnyczzyt dyelo 203ᵃ, podobnoft fluzzebnyczzy 288ᵇ, hledachu duffe dyetieczy 213ᵃ, z narodu rybieho 329ᵇ; *-ský*, *-ovský*: w fobotfke dny 330ᵇ, fkotfky rybnyk 225ᵃ, (škola) alexandrynowfka 97ᵃ; *-ný*, *-ní*: fynowe zlofyny 297ᵇ, zkuffeny rybnyk 330ᵇ, po hnvti wodnem 330ᵇ, na lowu rıbnem 282ᵃ, wimluwi boyowne 324ᵇ, obyetownv obyet 93 Aᵃ, drzyewa dymnyeho 292ᵃ, przywal krupny 202ᵇ, w plowu krewnem 282ᵇ, na zlattu chramnem 287ᵃ, pan domowny 303ᵇ, potnv rucha 269ᵃ; *-lý*: za fmrt przzyebyehlu 198ᵃ, nedoffle czefti (n. pl.) 152ᵇ. Snaha po adjektivech vyplývá i z tohoto příkladu: w opatrzenye naffyem 112ᵃ.

Adjektiva jmenná. V přísudku užito jich hojně, zvláště při *býti*: dywen bude 196ᵃ, 197ᵇ, nemvdr 105ᵃ, dobro nam zde byty 225ᵇ, dobro geft czzlowyeku tak byty 197ᵇ, na naho 253ᵇ. Akk.: Kdy fmy tye wydyely naha, zzyzznywa, laczzna, nemoczna 223ᵃ, zdrawa geho przyial 229ᵇ, fprawedlywa czzynyechu boha 294ᵇ, vzrzyela kamen zdwyzzen 268ᵇ, nalezne prazden 230ᵇ, odch. dferko, wiera twa tye zdrawa vczzynyla 283ᵃ, zdrawu (msc.) vczzyn fam fye 255ᵇ; gen. yakzzto gednorozeneho od otcze plna milofty 211ᵇ, nemozzefs gednoho wlafa biela vczzynyti anebo czzrna

294^a, dat. lepet geſt tobie wgiti mdlu anebo chromv 319^b; akk. pl. ſprawedlny czzynyte ſye 288^a, nalezl ge hodny 93 A^a, yaty poſylam proroky 211^b a j. V přívlastku zřídka: od prwa poczzatka 120^a, na wſſak den 120^b, velika noc, viz skloňov. adjekt.

5. Pády. Nomin. za vokativ: Kriſtus, kral yſrahelski, ſtup nynye ſ krzzyze 255^b.

Akk. vztahu: ſwazan nohi y rucze 239^b je latinismus (ligatus pedes et manus). Takový latinismus jsou vazby s infinitivem.

Genitiv. Přísně dbáno jest toho, aby po přechodných slovesech záporných stál genitiv: nebudete czzynyty bohu ſlatych 119^b, aby nemyel hrzyechu 128^b, nebudes my myty noh 261^b a t. d.; ve formě bezpodmětné: nenyet geho zde 265^b, nenyet knyezete any weywody, any proroka 128^b; při slovesech složených s *po-*, *za-*, *u-*: podawachu beczzek 119^a, potwrd bratrzy twich 257^b, powolay dyelnykow 218^b, pozdrawila elzbiety 208^b, pozdwihſſy hlaſu 230^b, pozwal mnohich 278^b, zawolal ſluh 327^b, vždy po *plniti, pln*: naplnyena geſt duchu ſwateho 208^b, po *prositi*, *tázati*, *žádati*: opyet gych otazal 262^a, proſil lyſtu 178^a; *hlídati*: hlydagy myeſta 184^b; *obklíčiti:* (světlost) obkliczzila gich 210^b, *ſudte* ſyrotku 124^b, *zbyge* pan egypta ranv 203^b, *zpowydayte* ſye hrzychow 143^a, *wezmv* krwe 132^b; gen. partit.: przyneſte ryb 268^a, da wody 120^a, poſlednyeho mvzzow 131^a, zzadny mvzzuow 279^a, any geden gych 143^b; po *supinu:* gdu prziprawowat myeſta 310^a, gdu ryb lowyt 267^b, po *kompar.*: wyetſſy gych 106^b; trzikrat mne gſy zapyeraczz 262^b, kde subst má význam dějový; po *míti*: mage zzaltarzi 142^a.

Dativ: hotow geſt kralowſtwy bozzymv 217^a; ya tobie litoſtyw ſem bil 300^b, myels ſye ſlitowati przifluzze twemu t.; raduyte ſye mnye 279^b (dvakrát); przydrzzic ſye gemu 111^b; nerodte ſye ſpoyowati czzynom bezplodnym 160^b; na odpuſſczzenye hrzichom 165^a; any ſem przyrownawal gy kamen 187^b; przyemohl gym 145^a; kazzdemv rucze wkladage 232^b; duſſy ſwey zahubu trpieti 326^a a j.

Lokál: kteryzz by nemohl ſlitowaty nemoczych naſſych 104^a a j.

Instrum. po *zbývati* (abundare): zbywagy chlebem 229^a.

Pád předložkoý: akk. času: vczze w ſoboti 305^a, w neſſpory 132^b; lok.: padlo na ſkale 219^b.

6. Předložky. Předl. *do* znamená 1. *směr*: gyde do myeſta i wnyde w duom 208^b, wſtupuge iezzifs do geruzalema wzal dwanaſte apoſſtolow 330^a, gdyete do hradku 205^b, ſſiel do kralowſtwye dalekeho 328^a 2. až kam — *až do:* prorokowe y zakon azz do Jana proroka 207^a. — Předl. *v* znamená směr do vnitř: wnyde w duom 208^b, vpadne w yamv 295^a, polozzili w hrob 317^b, wnyde w geden hradek 316^b, nawratyla ſye geſt w duom 314^a a t. d. — Předl. *od* často = nč. *o* s lokalem: od ſwatei Anny 315^b, od panen 308^a = čtení o pannách; = *pro*: bieda ſwietu od pohorſſyenye 319^b; *po* = *za kým*: ſſel po bratrzych 115^b.

7. S l o v e s a n e d o k o n a v á stojí v supinu: gdu prziprawowat 310ª, przigide czzrpat 232ᵇ, przigidechu obrziezowat 312ᵇ a j. Také v tom případě, je li místo supina infinitiv: gdu ſkuſſyeti gich 278ᵇ, a j. Po slov. zápor.: nerodte potupowaty 281ª, nebudeſs neſmylnyty 102ª.

8. P l u s q u a m p e r f.: Nicodemus, jenž přišel bieše v noci najprve 265ᵇ; yezy przedſſel byl ge i polozzil byl hvlku 125ª, kdyzz przyſſel byl, zgewy ſye 113ᵇ.

9. F u t u r u m: budu neſucze 95ᵇ; czſo chczete mnye daty 244ᵇ.

10. C o n d i c i o n a l min.: abi gy vtieſſili bili 239ª. *Bych* se opakuje, je-li věta nějaká vložena: abi kazzdy, ktozz wierzi wen, nezahynvl by 276ᵇ a i jindy. Kondicionál stojí ve větách účelných, po výrazech vůle: wſtach, abych dala 123ᵇ, nemluw, abichom nezemrzyely 119ᵇ, chtyel doſyczy, aby bil rowen 130ª, modlil, aby neſſel deſſczz 143ª, chcze, aby ſpaſeny bily 156ᵇ. Místo *a + bych* jest též *ať(by)*: odpuſtte, at bi y otecz waſs odpuſtil wam 331ᵇ, przyſtup, at dotknu tebe 116ᵇ. Jinak v předmětných větách po výrazech domnění, myšlení, slyšení, věření a pod. jest jen *bych*: mnyechu, by oblud byl 121ᵇ, newyerzyechu, bi ſlep bil 237ª a t. d. Zřídka v těchto případech jest spojka *jež*: powyedychu, gezz by yezziſs ſſel 220ᵇ a j. — Ve větě výslední jest kondic. s *a*: vyšly vody ščedré, tak aby lyd pyl 120ª, Ježiš neodpověděl, tak abi dywil ſye pilath 254ᵇ, tak buoh mylowal ſwyet, abi ſyna ſweho dal zan 276ᵇ a j.

P o d s t. j m é n o s l o v e s n é. Někdy užito místo něho pravého jména podst.: k obrzyezu 181ª, na oſwyetu 152ª.

12. Některé poznámky k větosloví. V souvětí podmínečném při indikativě klade se spojka *ač* (= nč. li) aczz czſo trpyte pro ſprawedlnoſt, blazzeny budete 156ᵇ. Též *ač* ve spojení s *-li*: aczz zzehnaty budete-li 119ᵇ.

V souvětí přípustkovém *ač* = třeba: ač budú hřieši vaši jakžto kopet, jakžto sníh zbělejí 124ᵇ. — V otázce: ač ducha vzali ste věřiece? 147ᵇ; kto vie, ač sě obrátí 127ª. S condic.: *jedno ač by*: gedno aczz by tobie dano bylo 264ª. Tu jest také *kromě leč*: kromye leczz otecz moy przitahl by geho 277ª.

Ve větě časové: *až jeliž, jeliž*: mne neuzříte, jeliž diete 211ᵇ, až jeliž přídu 212ª.

Spojka *nebo* = *še*, protože; či oko tvé nešlechetné jest, nebo já dobrý sem? 218ᵇ.

Zájmeno *on* u podmětu: když mluvíšta, a on Ježíš přiblíživ sě 266ª, ale on Ježíš nedověříše sebe samého jim 235ᵇ.

Ř e č n e p ř í m á bez náležitého pošinutí grammatické osoby jest napodobení latiny: vyznal sě jest, že já nejsem Krystus 209ª (confessus est: Quia non sum ego Christus, Joh. I. 20.) a j.

D i a l e k t i c k é z v l á š t n o s t i. Ev. Ol. oplývá dialektickými zvláštnostmi, jak v hláskosloví, tvarosloví, i ve slovníku. Přímo jsem jich vytkl jenom část, ale vedle toho uvedl jsem jich ještě více. Zůstává vyhrazeno

dalšímu zkoumání, aby přesně vymezilo jazykový ráz evangeliáře i po stránce dialektické.

Nářečí písařovo bylo dolské, jak poznal Jireček (O zvláštnostech češtiny ve starých rukopisech moravských, str. 78), ale přimícháno jest hojně tvarů valašských, zlinských i hanáckých. Přesně se to určiti nedá, poněvadž nynější stav moravských nářečí valně se liší od stavu stol. 15., 16., jak vysvítá z Blahoslavovy mluvnice. Mnohé zvláštnosti byly tehdy rozšířeny po velké části Moravy, a dost možná, že v Ev. Ol. vidíme pouze nářečí jedno.

Interpunkce. Písař zná jen tečku nad řádkou a vodorovnou čárku na konci řádky, dělí-li se slovo. Zřídka jest tato vynechána. Někdy vyskytuje se také šikmá čárka /. Na konci řádek bývají také výplňky ξ. Nad některými písmeny vídáme různé čárky, které vznikly nedopatřením písaře, ku př.: gēy 108[b]. Čárky nad samohláskami, jako: krìſtus 123[a] neznačí délky.

Zkratků jest málo, nejčastěji na konci řádků a sice nejvíce pro *m*:

ā = am: wā 281[a], mā 270[a], tā 262[a].

ē = em: kralē 128[a]; nebo = en: kamē 265[b], mēſſye 294[a], popadē 254[b].

ō = om: Rzymanō 102[a], knyezzatō 271[a]; nebo = on: zakō 296[a], zakōnyczy 241[a].

ȳ = ym, im: ſwȳ 326[a], vzrzȳ 271[b]; nebo = in, yn: do kragȳ 309[a], gȳ 251[a], hoſtȳnyczy 210[b].

ū = um: kapharnaṽ 214[b].

ñ = na: nazwañ 180[a], drzyñ 232[a].

w̃ = wa: ſſymonyow̃ 232[a].

ꝑ = pro: ꝑto 250[a].

ꝰ = us: nycodemꝰ 265[b], iezꝰ 227[a].

Ca[a] = capitola 304[a].

ewñ[ta] = ewangelista 302[a], 270[a].

epl̄a = epištola 140[b].

orō = oratio 332[b].

xp̄s = Christus 123[a].

Chyb jest nemnoho a jsou částečně opraveny písařem samým. Pod čarou jsme na ně upozornili.

Rasur jest dosti, ale jen u některých dá se stanoviti, co bylo původně napsáno. Pod čarou jsou všecky uvedeny; hlásky vytčené jsou na rasurách.

Na str. 164[a] jest glossa: iugū gho; pars czzeſt — z ruky jiné.

Evangeliář Olomoucký jest dosud nejobšírnější známý rukopis tohoto druhu. O textu rozšířeno jest mínění, že jest opisem nějakého překladu blízkého Evangeliáři Seitenstetskému a Vídeňskému. F. Menčík (Dva Evangelistáře XVIII.) snaží se to dokázati. Ale shody, které pro to uvádí, jsou jen nahodilé, rozdíly značné. Pozoruhodné jest, že Ev. Ol. velice při-

léhá k latinskému textu. Lze za to míti, že jest překlad jeho pořízen nově dle latiny. Sloh jest dosti obratný, jak bývá u literáta, který má pěkné vzory ve starších vrstevnících.

Při vydání snažil jsem se poskytnouti obraz originálu co možná nejvěrnější. Nadpisy jsem opatřil odkazy k biblickým knihám, odkud jsou části vyňaty a text jsem podělil na verše. Interpunkci originálu nahradil jsem novou, řídě se při tom pokud bylo možno, německým překladem bible od J. F. Allioliho z r. 1851. Kde nadpisy jsou nedostatečné, doplnil jsem je. Též všecky nadpisy uzavřené v závorkách a všecko ostatní číslování pochází ode mne. Pod čarou jsou jenom nejnutnější poznámky: chyby, rasury, a pak příslušné místo z Vulgaty k snadnějšímu porozumění textu. Čísla v závorkách udávají list a stranu rukopisu.

[94b] Tuto ſye poczzynagy Epiſſtoly.

---

1. A nayprwe Epiſſtola ſwateho pawla k rzymanom prwu Nedyely W adwenth.

(Rom. XIII. 11—14.)

11. BRatrzy, Wyeducze, zze hodyna geſt, gyzz nā ze ſnv wſtaty; Neb
nynye prziblizzilo ſye [1]) naſſie ſpaſenye, nezz kdyzz gſmy wierzyli. 12. Nocz
odeſla geſt, ale den prziblizzi [2]) ſie; Protozz odwrzzmy dyela temnoſty
a odyeymy ſye odyenym ſwietloſty. 13. Tak yakzz bichom we dne cztnye
chodyly; Ne w obzzerſtwy a w pohanyenye, Ne w ſwaru a w zawiſty;
14. Ale obleczzmy ſye panem yezu kryſtem.

2. W ſtrzedu Epiſſtola ſwateho Jakuba.

(Jac. V. 7—10.)

7. NAymyleiſſy, Pokorny budte azz do przyſſczzy pana, ano tyeſarz [1])
czzeka draheho owocze zemſkeho, pokornye neſa, donowadzz newezme
zraleho a ſwietleho. 8. Protozz pokorny budte y wy, a poſilugte ſrdecz
waſſich, Nebo przyſſczzye bozzy przyblyzzuge ſye. 9. nerodte zawydyety
geden druhemv, abyſte nebily ſuzeny; Ay rychtarz [1]) przedwerzmy [2]) przy-
blyzy [3]) ſye. 10. Prziklad berzte, bratrzycze, w ſile a w pokorzye proro-
kow,[4]) gyzzto mluwyly gſu we ymye pana naſſyeho yezu kryſta.

(Na okraji): *Po teyto Eple ma ſtati Epla pateczny:* Mluw czſozz ſluſſi. *hleday z zadu po epiſſtolach, kdezz takowe znameny: A.*

---

1. [1]) propior est. — [2]) appropinquavit.

2. [1]) agricola. — [2]) iudex. — [3]) = před dveřmi. — [4]) assistit. — [5]) exemplum accipite exitus mali, laboris ac patientiae prophetas.

3. W druhu nedyely Epiſſtola ſwateho pawla k rzymanom pyſſie.

(Rom. XV. 4—13.)

[95a] 4. BRatrzycze, Czozzkolwiek pſano geſt, k naſſyemv vczzenye pſano geſt, Abichō ſkrze pokoru a vtyeſſyenye piſma nadyegi myely. 5. ale buoh w pokorzye a weſely day wam ſye czzyty geden w druheho ſkrze yezu kryſta; 6. abiſte gednoſtaynye, gednymy vſty chwalili buoha otcze y pana naſſieho yezu kryſta. 7. Protozz przygymayte ſpolek,[1]) yakozz kryſtus przyyal wy w czzeſt bozzy; 8. Nebo prawu,[2]) yezu kryſta ſluzzbu bywſſye[3]) w obrzyezanye pro wyeru bozzy, ku potwrzzenye ſlybenye otczow; 9. Ale narodowe, zwlaſſczze nad myloſrdenſtwy cztyete boha, yakozz pſano geſt: Protozz zkazowaty ſye budu[4]) tobye w narodech a gmenv twemv pyety budu. 10. A opiet dye: Radugte ſye wlaſti[5]) ſ oſadu[6]) gich. 11. I opiet: Chwalte hoſpodyna wſſieczky wlaſty; a wiliczzte[7]) gey wſſyczkny lide. 12. A opiet yzaiaſs prawy: Bude ratoreſſl yeſſe a genz wſtane, wladnvty wlaſtmy, wen wlaſty wyerzyty budu. 13. Ale buoh nadyege naplny wy wſſye radoſty a zzizzny y[8]) wyrze, abiſte ſie kochaly[9]) w nadyegy a we cznoſty ducha ſwateho.

4. W Strzedu Epiſtola Malachiaſſye Proroka.

(Malach. III. 1—5, IV. 5—6.)

TOto dye hoſpodyn: 1. yat poſſly angela meho y prokleſty[1]) czeſtu przed obliczzegem mym. A ynhed przyde do chramv ſwateho ſweho wladatel,[2]) gehozz wy hledate, a angel ſwyedecztwye, gehozz wy chczete. 2. A [95b] ktozz mvzz pomnyety den przyſſczzye geho A ktozz ſtaty bude k wydyenye geho? an yako ohen wzduczy a yako korzen tak rzeczzeneho fułlona;[3]) 3. a ſyedyety bude wzdy mage a czziſtye ſtrzybro a zczzyſty[4]) ſyny lewy a rozedme[5]) ge yako ſtrzybro a zlatto; a budu hoſpodynv neſucze obiet w prawdye. 4. a libyty ſye budu[6]) obyet hoſpodynv yvdy yeruzalema[7]) yako dnowe ſwyedczy[8]) yakzzto leta dawna. 5. I przydu k wam w ſudye; y budu ſwyedek ruczzy zlorzyeczzenym y czyzolozznykom y krzywym przyſezznykom, a kterzyzz zapyeragy mzdu ſluze, wdowam, ſyrotkom, putnykom, ktozz naſilnyk, any ſye bogy mne, dye buoh zaſtupow. IV. 5. Ay yat poſſly wam eliaſſie proroka, drzewe nezz przyde den bozzy weliky a hrozny. 6. a obratyt ſrdcze otczow k ſynom a ſrdcze ſynow k otczom gych, dye pan wſſyemohuczy.

(Na okraji): *Po teite Eple ma ſtáti Epla pateczny:* Toto dye pan buoh. *hleday po epiſſtolach przy takem znameny: B.*

---

3. [1]) invicem. — [2]) chyba m. prawi-dico. — [3]) ministrum fuisse. — [4]) confitebor. — [5]) gentes. — [6]) cum plebe. — [7]) magnificate; chyba m. zveličte. — [8]) chyba m. v. — [9]) abundetis.

4. [1]) praeparabit. — [2]) dominator. — [3]) quasi herba fullonum. — [4]) rasura: cz—. — [5]) conflans et emundans. — [6]) chyba m. bude. — [7]) et Jerusalem. — [8]) dies saeculi.

5 W Trzyety Nedyely Epiſſtola ſwateho pawla korynthſkym takto pyeſſye.

III neděle v advent.

(I. Cor. IV. 1—5.)

1. BRatrzycze, Tak mnyey was czzlowyek yako ſluhi bozzy a ty, genzto mohu rozhrzyſſyty [1]) ſluhy bozzy. 2. Tuto nalezamy gyzz mezzy rozhrzyeſſitely, aczz wyerny kto nalezen bude. 3. Ale mnye za naymenſſy geſt, abich od was ſuzen byl, nebo od ſwyeczſkeho dne; [2]) Ale any mne za meho ſudym. [3]) 4. neb zagiſte nycz mnye neygſu ſwyedom, anyzz w tom zprawedlyw gſem; A ktozzkolwyek mye ſudy, pan geſt. [95 A[a]] 5. Protozz nerodte przed czzaſem ſudyty, dokudzz by neprzyſſel pan, kteryzzto y oſwyty ſkrytoſt temnoſty a zgewy rady ſrdecz; a tehdy bude chwala kazzdemv od boha.

(Na okraji): *Tuto przed ſtrzedny Epiſſtolu ma ſtaty toto prorocztwi:* Toto dye pan buoh. *hleday z zadu v takoweho znameny: C.*

Potom ynhed tato Epiſſtola czte ſye:

6. W Strzedu Epiſſtola Izaiaſſie proroka.

(Is. VII. 10 - 15.)

10. V Onyech dnech mluwil geſt pan k achas rzka: 11. Pros tobie znamenye od pana buoha tweho w hlubokoſty pekla, neb-li na wyſoſty hory. 12. I rzekl gest achas: Nebudu proſyty a nebudu pokuſſyety pana. 13. I wecze: Slyſſtezz proto, domowe dawydowy: A zda wam malo geſt protywnu byty lydom, nebo [1]) protywny ſte y bohu memv? 14. Protozz da on ſam wam znamenye. Ay panna poczne w zzywotye a porody ſyna, a ſluty bude gmeno geho emanuel. 15. Maſlo a ſtred gyſty bude, aby vmyel potupyty zle a wybraty dobre.

7. W patek Epiſſtola Izayaſſye Proroka Tato:

(Is. XI. 1—5.)

TOto dye pan buoh: 1. Wynde metla z korzene yeſſe a kwyet z korzene geho wyktwe. 2. A odpoczywaty bude na nyem duch bozzy; duch mudroſty a ſmyſla; duch rady a ſyli; duch vmyenye a myloſty, 3. a naplny gey duch bazny bozzye. Ne ſkrze [1]) wydyenye oczzy ſudyty bude, any ſkrze ſluch vſſy treſktaty bude; 4. ale ſudyty bude w prawdye chude a treſktaty bude w podobenſtwy [2]) obliczzey zemye. [3]) A byty bude

5. [1]) dispensatores mysteriorum Dei. — [2]) ab humano die. — [3]) neque meipsum iudico.

6. [1]) quia.

7. [1]) secundum. — [2]) in aequitate. [3]) pro mansuetis terrae.

zemy metla vſt geho a duchem rtow geho zabyge zlorzeczzeneho. 5. I [95 A[b]] bude prawda pas bedr geho, a wyera opaſanye trzyſl geho.

(Na okraji): *Przied tuto Epiſſtolu ſobotny ma ſtati patero prorocztwi, kterez wſſeczki naydes z zadu po epiſſtolach pſany przi takem znameny: D. E. ff. G. H. Potom ynhed tato Epl̄a czte ſie:*

W ſſtwrtu nedyely Epiſſtola ſwateho pawla Theſalonſkym pyeſſye Takto:

8. W Sobotu ſye czte tato Epl̄a:

(II. Thessal. II. 1—8.)

1. BRatrzycze, Proſymy was ſkrze przyſſczzy pana naſſieho yezu kriſta y naſſieho ſhromazzdyenye ſamych ſye, 2. abiſte ne ſkoro pohnvli ſye od waſſyeho ſmyſlu, any ſye zleknyete, any ſkrze duch any ſkrze hlahol any ſkrze epiſſtolu, yakzzto ſkrze ny poſlanv, yakzto by naſtal den bozzy. 3. Aby was nyekto neſwedl nykakezz; Nebo gedno acz by przyſſlo rozgednany[1]) prwe a zgewen bude[2]) czlowiek hrzyechu, ſyn zatraczenye, 4. genz ſye protywy a powyſſuge, genz[3]) ſlowe buoh, anebo czſozz naſleduge ſye,[4]) tak aby w chramye bozzyem ſedyel vkazuge ſye yako by byl buoh. 5. Neprzydrzzyte, zze kdyzz ſem geſſcze byl v was, to ſem prawil wam? 6. a czſoby drzzal nynye, wyte a aby bilo to zgeweno w ſwē czzaſy. 7. Nebo ſluzzebnoſt gyzz czzynye neſſlechetnoſty,[5]) tolik aby, ktozz drzy nynye, drzzel, donowadzz by ſye to neſrownalo. 8. A tehdy prohlaſſen bude ten neſprawedlywy, kterehozzto pan yezzyſs zabige duchem vſt ſwich a zkazy oſwyczenym przyſſczzy geho.

9. W nedyely Ep[1]) Cztwrtu Epl̄a k philippenſkym.

(Philip. IV. 4—7.)

4. BRatrzy, Radugte ſye v bozye wzzdiczky; a opiet dyem, | [96[a]] radugte ſye. 5. Skrownoſt waſſye znama bud wſſyem lidom; nebo hoſpodyn blyzko geſt. 6. Nicz truchli nebudte; ale we wſſye modlitbye y proſbye ſ mylosty vczzynka proſby waſſye znamy budte v boha. 7. A myr bozzy, genzz przemaha wſſyeczken ſmyſl, oſtrzez ſrdcza waſſye a rozvmy waſſye w yezu kryſtu panu naſſyem.

(Na okraji): *Tuto magi dwye Epl̄e ſtati, Strzedny a pateczny, kterezz naydeſs pſany z zadu po epiſſtolach przi takem znameny: J. k.*

---

8 [1]) discessio. — [2]) (nisi) revelatus fuerit. — [3]) extollitur supra omne, quod. — [4] colitur. — [5]) mysterium operatur iniquitatis.

9. [1]) přetrženo.

10. Na ſſczzedry weczzer Epiſſtola ſwateho pawla k rzymanynom.

(Rom I. 1—6.)

1. BRatrzycze, Pawel, ſluha yezu kryſtow, nazwan apoſſtol, przyluczzeny[1]) we cztenye[2]) bozzy, 2. genzz[3]) przed tyem ſlibowal ſkrze proroky ſwe w pyſmech ſwatich, 3. od ſyna ſweho, genz vczynyl ſye gemv z ſemene dawydova ſkrze tyelo; 4. Genzz prorokowan geſt ſyn bozzy w moczy ſkrze ducha pozzehnanye wzkrzyſſyenye[4]) mrtwich iezu kriſta pana naſſieho, 5. Skrze kohozz[5]) wzaly ſmy myloſt y apoſſtolſtwye, ku poſluſſyenſtwye wyery we wſſyech lidech pro gmeno geho, 6. w nychzzto gſte y wy przywolany w iezu kryſta pana naſſyeho.

11. Na prwey mſſy Epl̅a ſwateho pawla k Tytowy.

(Tit. II. 11—15.)

11. NAymyleyſſy, zgewyla ſye myloſt bozzy a ſpaſitele naſſieho wſſyem lydom, 12. vczzeczy nas, abichom opuſtycze wſſeczknv neſſlechetnoſt a wſſeczkno zzadanye ſwyetſke, ſtrzyzwye a prawye a myloſtywie zywy bily na tomto ſwyetye, 13. czzekagycze blazzeney nadyege a przyſſczzy chwali welikeho [96b] boha a ſpaſitele naſſieho, ihezu kryſta, 14. Genzz dal ſam ſye za ny, aby nas wykupil ode wſſy zloſty A zczzyſtil ſobie lid wdyeczzny, naſledugyczy dobrich dyel. 15. Toto mluw a napomynay W yezu kryſtu panu naſſyem.

12. Na druhey mſſy Epiſſtola ſwateho pawla k Tytowy.

(Tit. III. 4—7.)

4. NAymyleyſſye, Zgewila ſye pokora a czzlowyeczzenſtwye ſpaſitele naſſyeho boha; 5. ne z vczzynku prawdy, genzz ſmy vczzynyly, Ale ſkrze ſwe mylosrdenſtwy zdrawy nas vczzynyl ſkrze vmytye oczzyſſczzenye[1]) y obnowenye ducha ſwateho, 6. genzz wylil na ny ſſczzedrze ſkrze yezu kryſta pana naſſieho, 7. abychom ſprawedlywy gſucze myloſty geho, dyedyczy byly ſkrze nadyegy zzywota wyeczzneho w yezu kryſtu panv naſſyem.

13. Na welikey mſſy Epiſſtola k zzydom.

(Hebr. I. 1—12.)

1. BRatrzycze, mnohym hlaholem[1]) y mnohymy obyczegy nyekdy buoh mluwyl geſt otczuom w proroczych; 2. poſlednye dny tiechto mluwil geſt nam wſſem w ſynv ſwem, kterehozzto vſtawil dyedycze wſſiech, ſkrze kohozz

10. [1]) segregatus. — [2]) in evangelium. — [3]) quod. — [4]) ex resurrectione — [5]) rasura: ko-.

12. [1]) regenerationis.

vczynyl y fwyeth; [2]) 3. kdyzz geft fwyetloft chwaly bil a podobenftwy podftaty geho, nefa wffeczkno flowem moczy ffwey, vczzyffczzenye hrzyechom czzynye, fedy na prawyczy welikofty fwey na wyfofty; 4. tako lepffy andyelom vczzynyen, yakozz rozdyelenyem nad nye gmeno przydyedyl. [3]) 5. Gemuz rzyekl nyekdy andyely: [4]) Syn moyg gfy ty, ya fem dnes [97a] porodyl tye. A opiet: Ja budu gemv otczem, a on mnye fynem. 6. A kdyzz opiet powede prworozeneho na fwyeth zemye, dye: I chwaltezz gey wfficzkny andyele bozzy. 7. A k angelom dye: Genzz czzyny angely fwe duchy, a fluhy fwe plamen ohenny. 8. Ale k fynowy: Tron twoy, bozzye, na wyeky wyekom; metla kralowftwye tweho, metla bodobenftwye.[5]) 9. Mylowal fy prawdu a nenawydiel fy krzywdu; Protozz pomazal tye geft buoh, buoh twoyg olegem wefele nade wffeczky bydlegyczy f tebu. 10. A: tys na poczatfye, pane, zemy vftawil; a dyela ruku twich gfu nebefa. 11. Ony feydu, ale ty zoftanefs, A wfficzkny yakzto rucho zftaragy fye; 12. A yakzto odyenye promyenyfs ge, a promyenyeny budu; ale ty tyzz fam fy, a leta twa nefendu.

14. **Na fwateho ffczzepana Epiffțola z knyh fkutkow apofftolfkych tato geft.**

(Act. VI. 8—10, VII. 54—59.)

8. V Onyech dnech Sfczepan pln mylofty a fily czzynyeffye zazraky a znamenye welika w lidech. 9. Tehdy wftachu gedny z zzydowfkey ffkoly, genz flowyffye libertynfka a czyrenenfka y alexandrynowfka a tiech, kterzyzzto byechu od czylyczyge y azye, hadagycze fye ffczzepanem; [1]) 10. y nemozzyechu odolaty mvdrofty y duchu, genzz mluwyffye w nyem. 54. Tehdy vfflyffyewffye to hnyewachu fye frdczy fwymy a ffkrzypyely zuby nan. 55. A kdyzz byeffye ffczzepan pln duchu fwateho wzezrzew na nebe vzrzyel chwalu bozzy a Jezziffe [97b] ftogycze na prawyczy moczy bozzy y wecze: Ay wyzy nebefa otewrzyna a fyna czlowyeczzyeho ftogycze na prawyczy moczy bozzy. 56. Tehdy zwolawffye hlafem welikym zawrzechu vffy fwe a rzytychu fye nan wfficzkny. 57. a wywrhffe gey z myefta wen y kamenowaly; A fwyedkowe flozzyly rucho geho y polozzyly podle noh mladencze, genzz flowyffye ffawel. 58. A kamanowachu [2]) ffczzepana nazywagyczyeho a rzkuczyeho: Pane yezzyffy, przygmy duch moy. 59. A klek na kolenv wolaffye hlafem welykym rzka: Pane nepoftawug [3]) gym tohoto hrzychu. A kdyzz to wecze, vfnul w boze:

---

13. [1]) multifariam. — [2]) saecula. — [3]) haereditavit. — [4]) aliquando angelorum. — [5]) aequitatis.

14. [1]) f ffczzepanem. — [2]) chyba m. kame. — [3]) ne statuas illis hoc peccatum.

15. Na ſwateho Jana Epl̄a z knyh Mudroſty.

(Sir. XV. 1—6.)

1. KTozz ſye bogy boha, vczzyny dobre; a ktozz vſtawyczzen geſt ku prawdye, popadne gy 2. a potka gey yakzto matye poczeſtna. 3. Nakrmyl gey pan chlebem zzywota a rozvmu, a wodu mvdroſty a zdrawy napogyl gey; A potwrzeno bude w nyem a neſklony ſye; 4. a zdrzzy gey a nebude pohanyen; a powyſſy geho v blyzznych geho, 5. A proſtrzed koſtela otewrze vſta geho a naplny gey duchu mvdroſty a rozvmv a ſſtolu chwaly obleczze gey. 6. Weſeloſt a radoſt poklad vczynye [1]) w nyem. A gmenem wyecznym zdyedve gey pan buoh naſs.

16. Na mladenky Epiſſtola z knyh tagemſtwye ſwateho Jana.

(Apocal XIV. 1—5.)

1. V Onyech dnech Wydyel ſem na horzye ſyon berana ſtogyczze [98a] a ſ nyem ſto cztyrzydſety cztyrzy tyſycze, gmagicze gmeno geho a gmeno otcze geho napſano na czzelech ſwych. 2. I ſliſſel ſem hlas ſ nebe, yakzzto hlas wod mnohich a hlas yakzzto hromv welykeho. A hlas, kteryzz ſem ſliſſal, yakzzto hudczow hüducze na huſlech ſwych. 3. A zpywachu yakzzkto pyeſn nowu przed ſtolyczy bozzy A przed cztyrzmy zwyrzaty y ſtaroſtamy; A zzadny nemohl rzeczy pyeſny, gedno tyech ſto cztyrzydſety cztyrzy tyſſycze, kterzyzzto wykupeny gſu ſ zemye. 4. Ty gſu, geſſto ſ zzenamy ſebe nepoſſkwrnyly; Panny zagiſte gſu Ty naſledugy berana, kamzzkolwyek gde. Ty wykupeny gſu z lydy prwny bohu a beranku 5. a w uſtech gegych nenye nalezena lezz; Bez poſlkwrnv [1]) gſu przed tronem bozzym.

17. W nedyely po bozzym narozenye Epl̄a ſwateho Pawla Galatſkym

(Galat. IV. 1—7.)

1. BRatrzycze, koliko czzaſuow dyedycz maly geſt, nycz neodlyczzneyſſy [1]) geſt ſluhy, a gſa panem wſſyech. 2. Ale pod obranytely a czzynytely geſt az do rozkazaneho czzaſu od otcze; 3. Takezz y my, kdyzz gſmy byly maly, pod zzywloſtmy [2]) ſwyeta tohoto byly ſmy ſluzzyecze. 4. A kdyzz przyſſlo doplnyenye czzaſu, poſlal buoh ſyna ſweho narozeneho z zzeny, vczzynyeneho pod zakonem, 5. aby ge, kterzyzz pod zakonem bili, wykupil, Aby w zzadany [3]) ſynow bozzych my wzety byly. 6. Nebo [4]) tehdy gſte

15. [1]) V 2. verši vynechána jest druhá polovice verše; 1 iucunditatem et exultationem thesaurizabit super illum.

16. [1]) chyba m. poškvrny.

17. [1]) nihil differt. — [2]) sub elementis. — [3]) ut adoptionem reciperemus. — [4]) quoniam autem.

fynowe bozzy, Po[98b]flal buoh ducha fyna fweho w frdcze waffye wolagycze: Abba, otcze. 7. a tak gyzz nenye fluha, ale fyn a kdyzz fyn, tehdy y dyedycz fkrze buoha.

18. Na nowe leto Epifftola fwateho Pawla k rzymanom pyeffye.

(Galat. III. 23—29, IV. 1—2.)

23. BRatrzycze, Drzyewe nezzly przyffla wyera, pod zakonem ftrzyezzychom fye fhromazdyty[1]) w tu wyeru, genzz zgewena myela byty. 24. A tak zakon wodcze nafs byl w kryftu, abychom z wyery fprawedlny[2]) byly. 25. A kdyzz przyfla wyera, gyzz neygfmy pod wodyczzem.[3]) 26. Nebo wffyczkny fynowe bozzy gfte fkrze wyeru, genzz geft w yezu kryftowy. 27. Nebo kterzykoly w bozye krffczzeny gfte, boha gfte oblekly. 28. Nennye zzyd any rzyek, nenyet fluha any fwobodny, nenyet mvzz any zzena; Nebo wffyeczkny wy gfte gedno w kryftu yezzyffy. 29. A kdyzz wy kryftowy fte, tehdy femye abrahamowo gfte a podle flybeny dyedyczowe. 1. Nebo prawym: kolykyzz czfas dyedycz maly geft, nycz nenye promyenyen od fluhy, gfa panem wffyech; 2. ale pod poruczznyky a czynyenyky geft azz do wyrczzeneho czzafu od otcze

19. Na fwyczky Epyfftola Je[1]) Jzayaffye Proroka Takato.

(Js. LX. 1—6.)

1. WStan a ofwyet fye, yeruzaleme; nebo przyfflo fwyetlo twe a chwala bozzy nad tebu zgewyla fye. 2. Nebo ay tmy obklyczzy zemy a mrakawa lydy; ale nad tebu zgewy fye pan a chwala geho w tobye wydyna bude. 3. A chodyty budu [99a] lyde w fwietlofty twey a kraly we ftkwyenye poprflka tweho. 4. Wzdwyhny okolkem[2]) oczzy twoge a wzezrzy: wffyczkny tyto fhromazdyly fye a przyffly tobye; Synowe twogy z daleka przydu a dfery twe z boka wftanv. 5. Tehdy vzrzyfs a dywyty fye bude a rozffyrzy fye frdcze twe, kdyzz obraty fye k tobye mnozftwy morfke, mocznoft lydu pprzyde tobye. 6. mnozftwy welbludu obklyczzy tie, dromedarzy madyan y effa; Wffyczkny z fabby przygdu, zlatto a kadydlo nefucze a chwalu bohu zwyeftugycze.

20. W nedyely po fwyczkach Epla fwateho Pawla k Rzymanom.

(Rom. XII. 1—5.)

1. BRratrzyecze, Proffy was fkrze mylofrdenftwye bozzy, abyfte wydaly tyela waffye obyet zzywu a fwatu, bohu lybu, fmyflnu fluzzbu[1]) waffy.

---

18. [1]) conclusi. — [2]) ut iustificemur. — [3]) sub paedagogo.
19. [1]) Tak v rkp. — [2]) in circuitu.

2. A nerodte ſye przypodobnyty ſwyetu tomvto. ale pottwrdte ſye w nowoty[2]) ſmyſla waſſyeho, abiſte wzkuſyly, ke[3]) by byla wuole bozzy dobra y dobrzye lyba y giſta. 3. Nebo prawym ſkrze myloſt, genzz dana geſt mnye, Wſſyem, ktozz gſu mezy wamy, ne wyecze ſmyſlety, nezzly by mohl ſmyſlety, Ale ſmyſlety k ſtrzyzwoſty a kazzdemv, yakozz buoh vdyelil myeru wyery. 4. Nebo yakozz w gednom tyele mnoho vdu mamy, ale ne wſſyczkny vdowe geden vczzynek magy. 5. Takezz mnozy gedno tyelo gſmy w kryſtu, ale rzydky geden druheho vdy ma w kryſtu yezzyſſy, pa[99[b]]nu naſſyem.

21. Epyſſtola ſwateho Pawla.

(Rom. III. 19 26.)

19. BRatrzycze, Wyeme, czſozkolwyek zakon mluwy, tyem, genzto w zakonye gſu, mluwy, aby kazzda vſta zatkana[1]) bila a poddan bil wſſeczken ſwyet bohu. 20. Nebo ne z uczzynkow zakona ſvzeno bude kazzde tyelo przed nym, Ale ſkrze zakon poznanye hrzychow. 21. a nynye bez zakona ſprawedlnoſt bozzy zgewena geſt, ſwyedczena zakonem a proroky. 22. ale ſprawedlnoſt bozzy ſkrze wyeru yezu kryſta we wſſiech a nade wſſyemy, genzto wyerzy wen; Nenyet rozdyel. 23. nebo wſſiczkny gſu hrzyeſſily a ſtradaty budu myloſty bozzy; 24. ſprawedlny wzzdyczky ſkrze myloſt geho, ſkrze wykupenye, genz geſt w yezu kryſtu; 25. gehozz vſtawyl buoh myloſtyweho ſkrze wyeru we krwy geho, ku pokazany prawdy, pro zproſſczzenye drzewnych hrzychow; 26. vtrpenyem prawdy geho w tomto czaſu, aby bil on praw[2]) a oprawuge[3]) gey, genz geſt z wiery yezu kryſta, pana naſſieho.

22. W Strzedu w ochtab Swyeczzek Epiſſtola k rzymenynom.

(Rom. I. 7—12.)

7. BRatrzycze, Myloſt wam a pokoy od boha otcze naſſyeho a od pana yezu krysta. 8. Neb zagiſte nayprwe dyek czzynym bohu memv ſkrze yezu kryſta za wſſeczkny was, Nebo wyera waſſye zgewuge ſye po wſſyem ſwyetye. 9. Swyedek zagiſte mnye geſt buoh, komuzz ſlu[100[a]]zzym w duchu mem we cztenye [1]) ſyna geho, zzet bez przeſtawanye pamatku waſſy czzynym 10. wdyczky w modlitbach mych, Proſſye, kterak bich nyekdy ſſczzaſtnu czeſtu gmyel v wuoly bozzy k przygydeny k wam; 11. Zzadoſtywy zagiſte wyzy was, at bich nyeczſo vdal[2]) wam myloſty duchowny ku potwrzenye was: 12. Totyzz, ſpolu przebywaty[3]) v was ſkrze ny[4]), genz ſpolu geſt, ſkrze wyeru waſſy y take mv, W kryſtu yezzyſſy, panv naſſyem.

---

20. [1]) rationabile obsequium. — [2]) in novitate. [3]) quae; místo ká.
21. [1]) ut omne os obstruatur. — [2]) ut sit iustus. — [3]) iustificans.
22. [1]) in euangelio. — [2]) ut impertiar. — [3]) consolari. — [4]) per eam, quae (scl. fides).

23. W Ochtab ſwyeczzek Epiſſtola Jzayaſſie Proroka.

(Isaias![1])

25, 1. VOnyech dnech Wecze Izaiaſs: Pane bozze moyg, cztyty tye budu, chwalu wzdam gmenv twemv: genzz czzynyſs dywne wyeczy, rada twa ſtara prawa byla. Pane, wyſoket geſt rameno twe, bozzye ſabaoth, koruna nadyege, genzz okraſſlena geſt chwalu. Radug ſye puſſczze y radugte ſye puſtyny yordana; a lid moyg vzrzy wyſokoſt bozzy a welikoſt bozzy A bude ſhromazzdyen a wykupen ſkrze buoha a przide w ſyon ſ radoſty a ſ weſelym wyeczznym, a na hlawye geho bude chwala a weſele. 41, 18. A otewru na horach rzyky a proſtrzyed pole ſtudnycze zkazym; A zemy zzyzznywu bez wody vhanym. Ay dyetye me powyſſeno bude a zdwyzzeno a wyſoke bude welmy. 12, 3. Czzrpage wody w radoſty z ſtudnycz ſpaſytele a dyete w onen den: Zpowydayte ſye panv, a nazywayte gmeno geho; znamy czzynte w ly[100b]dech nalezky geho; pomnyete, zzet wiſoke geſt meno geho. 5. Zpywayte hoſpodynu, nebot welebnye vczzynyl; zwyeſtugte to we wſſyech zemyech, Dye pan wſſemohuczy.

24. W Nedyely po ochtabu Epiſſtola ſwateho Pawla k Rzymanom.

(Rom. XII. 6—16.)

6. BRatrzycze, Magycze dary ſkrze myloſt, genz dana geſt wam rozlicznye[1]; Nebo prorokowanye ſkrze ſmyſl wyery, 7. nebo ſluzbu w ſluzbye, nebo ktozz vczzy w uczzeny, 8. ktozz proſy[2] w proſbye, ktozz vdyeluge w ſproſtnoſty, ktozz wladne w pilnoſty, ktozz ſye ſmyluge w ochotnoſty. 9. Miloſt bez prodlenye zawydyegycz zlemu, przydrzzicz ſye dobreho; 10. Miloſt[3]) bratrſku weſpolek mylugycze, czzeſt we ſpolcze plodycze, 11. znazznoſty[4]) nelenywy. Duchem wrucze, hoſpodynv ſluzzycze, 12. nadyegy radugycze ſye, w ſmutcze pokornye,[5]) k modleny ſnazzny, 13. potrzebnoſtem ſwatich przyczzynugycze ſye, hoſpodarzſtwy zgednawagicze.[6]) 14. blahoſlawte neprzegyczym wam; blahoſlawte a nerodte zzlorzeczzyty. 15. Radugte ſye ſ radoſtnymy, placzte ſ placzzlywymy, 16. ſamy w ſobye[7]) czygicz, Ne wyſſokych wyeczy mnyegicz,[8]) ale pokornym powolicz.

25. W ſtrzedu Epiſſtola k Ephezſkym pyeſſye.

(Ephes. I. 13—18.)

13. BRatrzycze, kdyzz gſte ſliſſely ſlowo ſprawedlnoſty, (cztenye ſpaſenye waſſieho) W kteremzzto y wyerzycze znamenany gſte duchem ſlibenym

23. [1]) Čtení upraveno jest z rozličných míst Isaiáše.

24. [1]) differentes. — [2]) exhortatur. — [3]) charitate, ch. místo milostí. — [4]) sollicitudine. — [5]) patientes. — [6]) hospitalitatem sectantes. — [7]) idipsum invicem sentientes. — [8]) non alta sapientes.

ſwatym, 14. kteryzzto to geſt zaklad dye[101ᵃ]dycztwye waſſieho,[1]) na
wiſwobozenye k nalezenye, chwale[2]) ſlawnoſty geho. 15 Protozz ya ſlyſſye
wyeru waſſy, kterazto geſt w kriſtu iezziſſowy a w mylowanye wſſyech
ſwatich, 16. neprzeſtawam dyek czzynye za was, pamatku waſſy czzynye
w modlitwach mych, 17. aby buoh, pana naſſieho yezu kryſta otecz ſlawy
bozzy, nam ducha mvdroſty y zgewenye ku poznanye geho,[3]) 18. oſwyeczugicz
oczzy ſrdcze waſſyeho, abyſte wyedyely, ktera geſt nadiege powolany geho
a ktere bohacztwye chwaly dyedycztwye geho w ſwatich, Skrze yezu kryſta,
pana naſſieho.

26. W patek Epiſſtola ſwateho pawla koloczenſkym.

(Coloss. I. 25–28.)

25. BRatrzycze, Sliſſely ſte rozhrzyeſſyenye bozzy, genz dano geſt mnye
v was, Abych naplnyl ſlowo bozzy. 26. ſluzzebnoſt, genzz ſkryta bila od
ſwyetow[1]) y od rodow, ale nynye zgeweno[2]) geſt ſwatym geho, 27. gymzzto
chtyel buoh znamo vczzynyty bohacztwye ſlawy ſwatoſty teyto w lidech,
zze[3]) geſt kryſtus v was nadyege ſlawy, 28. kterehozto my zwyeſtugem
treſkczycze kazzdeho czlowyeka a vczzycze kazzdeho czlowyeka we wſſy
mvdroſty, abichom wydali kazzdeho czzlowyeka dokonaneho w kryſtu
yezzyſſy, panu naſſyem.

27. W Druhu[1]) nedyely Epiſſtola ſwateho pawla k Rzymanom.

(Rom. XII. 16–21.)

16. BRatrzycze, Nerodte byty mvdrzy ſamy w ſobye, 17. zzadnemv zleho
za zle nawraczugicze, hledagycze [101ᵇ] dobreho netoliko przed buohem
ale take przede wſſemy lidmy, 18. aczz mozz byty, czſſoz z was geſt, ſe
wſſyemy lidmy pokoy magycze. 19. ne ſamy ſye obranvgycze, naymyleyſſy,
ale dayte myeſto hnyewu; Nebo pſano geſt: Mnye pomſta a ya odplatym,
dye hoſpodyn. 20. A geſtly laczen neprzytel twoy, nakrm ho, a geſtlyzet
zzyzzlyw geſt, pyty day gemv; Nebo to czzynye vhle rzerzewe zhaſyſs[2])
na hlawye geho. 21. Nerod przemozzen byty od zleho, ale przemozz
w dobrem zle.

28. W Strzedu Epiſſtola ſwateho pawla k Tymotheowy piſſe.

(I. Timoth. I. 15–17.)

15. NAymyleyſſy, Wyeczny hlahol[1]) a wſſeho przygety duoſtoyny, Nebo[2])
yezus kryſtus przyſſel geſt na tento ſwiet hrzyſſne zdrawy czzynyty, z kte-

25. [1]) nostrae. — [2]) in eandem. — [3]) vynecháno: dal; ut det.
26. [1]) a saeculis. — [2]) ch. m. zjevena. — [3]) chyba m. kteréžto.
27. [1]) má býti: v třetí. — [2]) carbones ignis congeres.

rychzzto prwy ya ſem. 16. Ale protozz myloſt nalezzl ſem, zzet we mnye nayprwe vkazal yezus kryſtus wſſeczknv pokoru, k navczzenye gich, kterzyzzto wyerzyly gſu gemv w zzywot wyeczzny. 17. Ale kralowy ſwyeta[3]) neſmrtedlnemv, newyduczymv, ſamemv bohu czzeſt a chwala na wyeky wyekoma. Amen.

29. **W patek Epiſſtola k ephezom.**

(Ephes. II. 1—6.)

1. BRatrzycze, kdyzz gſte bili mrtwy zloſtmy a hrzychy waſſymy, W kterychz gſte nyekdy chodyly podle ſwyeta tohoto wyeku, podle knyzzete powyetrneho geho[1]) duchu, kteryzzto nynye czzyny[e 2]) w ſyny newyerzyczy, 3. W kterychzzto y my wſſiczkny nyekdy przebywaly ſmy w zzadoſtech tiela na[102[a]]ſſieho, czzynycze wuoly tyela a myſſlenye A byli ſmy porodem[3]) ſynowe hnyewu, yakzzto y gyny. 4. Ale buoh, kteryzzto bohaty geſt w myloſty pro weliku myloſt ſwu, kteruzzto mylowal nas, 5. kdyzz gſmy byli mrtwy hrzychi, obzzywil nas w kryſtu, (czzyzzto[4]) myloſty gſte ſpaſeny) 6. a zkrzyſil was a ſedyeti kazal w nebeſich, W kryſtu yezzyſſy, panv naſſyem.

30. **W Trzety[1]) Nedyely Epl̄a ſwateho pawla k Rzymanom.**

(Rom. XIII. 8—10.)

8. BRatrzycze, Zadnemv nycz neprzyczzynyeite, gedno abiſte ſie weſpolek mylowaly; Nebo ktozz myluge blyzznyeho, zakon geſt naplnyl. 9. Nebo nebudeſſ czyzolozzyty; Neſmylnyty; Nezabygeſs; Neukradneſs; ne krzywe ſwyedecztwy ſwyedczyty; nebudeſs pozzadaty wyeczy blizznyeho tweho; A acz ktere gine geſt przykazanye, w tomto ſye ſlowye znamenawa: Milowati budeſs blizznyeho tweho yakzzto ſam ſye. 10. Miloſt blizznyeho zleho neczzyny; Protozz naplnyenye zakona geſt myloſt.

31. **W ſtrzedu Epiſſtola ſwateho pawla k Rzymanom.**

(Rom. V. 18—21.)

18. BRatrzycze, Jakozz ſkrze gednoho ſhrzyeſſyenye wſſeczkny lide w potupenye, Tezz ſkrze gednoho ſprawedlnoſt wſſeczkny lyde w ſprawedlnoſt zzywnoſty[1]) vczzynyeny gſu. 19. A iakzzto pro nepoſluſſenſtwy gednoho

28. [1]) sermo. — [2]) quod = že. — [3]) saeculorum.

29. [1]) m. tohoto = secundum principem potestatis aeris huius. — [2]) e nadepsáno, poněvadž jest na tom místě otvor. — [3]) natura. — [4]) cuius.

30. [1]) má býti: v čtvrtú.

czzlowyeka hrzyffny zdyelany gfu mnozy, Tezz fkrze gednoho pofluffenftwye poftaweny gfu fprawedly[102b]wy mnozy. 20. Nebo zakon podffel[2]) geft, aby zbywal[3]) hrzych; A kdezz geft zbywalo fhrzeffyenye, tut geft nadbywala[4]) myloft. 21. Jakzzto kralowal hrzych na fmrt,[5]) Tezz y myloft kralug fkrze fprawedlnoft w zzywot wyeczny, W kryftu yezzyffy, panv naffyem.

W patek Epla k Rzymanom, kteruzzto naydefs w ftrzedu ochtabow fwyeczek pfanv.

32. W Stwrtu Nedyely Epla fwateho pawla kolocenfkym.[1])

(Coloss. III. 12—17.)

12. BRatrzycze, Obleczte fye yako wybrany bozzy, fwaty a myly, trzewy mylofrdenftwy, Miloft, tychoft,[2]) fkrownost, pokoyg[3]) 13. nefucze wefpolek, a dawagicz famy fobye, Aczz kto protyw druhemv ma zzalobu; yakzto y hofpodyn dal geft wam, tezz y wy! 14. Awffak nade wffeczko toto myloft magycze, genzt geft fwazek dokonalofty. 15. A pokoy bozzy radug fye w frdczech waffyech, W nyemzz powolany gfte w gednom tyele; a wdyeczny budte 16. Slowo kryftowo przyebyway v was zbytnye[4]) we wffy mvdrofty, vczzyczze a nvtycze famy fe w zzalmych, w ymnach, y w zpywanye duchownyem, w mylofty zpyewagycze a cztucze[5]) w frdczich waffych buohu. 17. A wffeczko, czfozkolwyek czzynyte w flowye nebo w fkutcze, wffyeczko we gmeno pana yezu kryfta, dyek czzynyczze bohu y otczy f fkrze yezu kryfta, pana naffieho.

33. W Strzedu Epla korynthfkym.[1])

(I. Corinth. I 26—31.)

26. BRatrzycze, Wyzte powolany waffye, nebo ne mnozy mvdrzy podle tye[103a]la, ne mnozy moczny, ne mnozy vrozenye, 27. ale kterezz blaznowftwy gfu fwyeta, wywolil geft buoh, aby pohanyel mvdrcze; A nemocznoft[2]) fwyeta zwolil buoh, abi pohanyel mocznofty; 28 a nevrozenoft fwyeta a zhrzyzelywoft[3]) zwolil buoh a ta, czfoz negfu, aby ta, kterazz gfu,[4]) zkazil; 29. abi fie nechwalilo kazzde tyelo przed oblyczegem geho. 30. Nebo wy z nyeho gfte a w kryftu yezzyffy, kteryzto vczzynyen geft nam mvdroft od buoha a fprawedlnoft a ofwyczenye y wykupenye 31. yakzzto pfano geft: ktozz fye flawy, w hofpodynu fwaw[5]) fye.

31. [1]) in iustificationem vitae. — [2]) subintravit. — [3]) ut abundares. — [4]) superabundavit. — [5]) in mortem.

32 [1]) = k Kol. — [2]) humilitatem. — [3]) patientiam. — [4]) abundanter. — [5]) zpievajíce a čtúce = cantantes.

33. [1]) = k kor. — [2]) infirma. — [3]) contemptibilia. — [4]) rasura: kterazz gfu. — [5]) glorietur; psáno W větší než obyčejně.

34. W patek Epl̄a ſwateho pawla k teſalonyczēſkym.

(I. Thessal. I. 2—10.)

2. BRatrzycze, Dyek czzynymy buohu wzzdyczky za wſſyczkny was, pamatku waſſy czzynye w modlitwach waſſych bez odpoczzywanye, 3. pamatlywy gſucz vczzynku wyery waſſy a vſilowanye y laſky a przydrzznoſty[1]) nadyege pana naſſieho yezu kryſta, przed buohem y otczem vaſſyem; 4. Wyeducze,*) bratrzycze myly, od boha wiwolenye waſſye, 5. nebo czztenye waſſye[2]) nebilot geſt k wam w hlahole toliko, ale w moczy a w duchu ſwatem a w plnoſty mnohey, yakzzto wyete, kteraczy bili ſmy v was, pro nas y was. 6. naſledownyczy naſſy vczynyeny gſte y hoſpodyna, przygymagicz ſlowo w zamvczenye mnohem, ſ radoſty ducha ſwateho. 7. Tezz y wy vczzynka budte nauczzenye[3]) wſſyem wyerzyczym W macedonij y w achagij. [103b] 8. Nebo od was ohlaſſyeno geſt ſlowo bozzy, ne tolik w macedonij a w achij, ale na wſſem myeſtie wyera waſſye, kterazz geſt k bohu, dokonala geſt, zze nenye wam potrzyeby nyczzehozz nycz mluwyty. 9 Nebo ony o was[4]) zwyeſtugy, kteraky przychod myeli ſmy k wam, a kterak obratili ſte ſye k buohu od modl, ſluzzyti buohu zzywemv a prawemv, 10. czekagicze ſyna geho ſ nebes, (kterehozzto zbudil z mrtwych) yezu kryſta, pana naſſyeho.

35. Nedyele w dewytnyk Epiſſtola ſwateho pawla koryntſkym.[1])

(I. Cor. IX. 24—27, X. 1—5.)

24. BRatrzycze, Newyte, zze ty, kterzyzz w zawodye byezzy, wſſiczkny zagiſte byezzy, ale geden berzye mzdu? Tak byezzte, abyſte popadly. 25. Nebo kazzdy, ktozz na ſkonczzenye dokonawa,[2]) ode wſſyeho ſye odluczuge, A ty gyſty, aby poruſſienv[3]) korunv wzali, ale my neporuſſyenv. 26. Protoz ya tak byezzym, ne yako ne na giſto; [4]) tak boyugi, ne yakzzto powyetrzy tepa; 27. ale treſkczy tyelo me a w ſluzzbu ge poddawam, a geſtlize bich gynym kazal, a ſam bich zlym oſtal. X. 1. Nechczyt zagyſte was newyeduczy czzynyty, bratrzy, Nebo otczowe waſſy[5]) wſſeczkny, pod oblakem byly a wſſyczkny ſkrze morzye ſly gſu, 2. a wſſyczkny w moyzzyſſowi krzczzeny gſu w oblacze a w morzy; 3. a wſſyczkny tuzz krmy duchowny gedly gſu, 4. a wſſyczkny tezz pytye duchowny pily gſu; (Pygychu zagyſte wſſyczkny z duchowenſtwye, naſledugyczy ge opo[104a]ka;[6]) a opoka zagiſte byeſſye kryſtus.)

34. [1]) sustinentiae. — [2]) evangelium nostrum. — [3]) ita ut facti sitis forma. — [4]) de nobis. *) rasura: *e* ve wye-.

35. [1]) = k Kor. — [2]) in agone contendit. — [3]) corruptibilem. — [4]) in incertum. — [5]) nostri. — [6]) consequente eos petra.

36. W Strzedu Epiſſtola ſwateho pawla k zzydom pyeſſye.

(Hebr. IV. 11—16.)

11. BRatrzycze, Poſpyeſſmy wnyty w ten wieczny pokoy, aby nyekto nevpad w pohorſſyeny przyklad.[1]) 12. Nebo zzyw geſt hlahol bozzy a vczzytedlny[2]) a prochazegyczy kazzdeho meczze tyſarzowa,[3]) a doſihage azz do rozdyelenye duſſye y duchu, ſwazku y mozku koſtneho, a wyeduczy myſſlenye a vmyſlu ſrdcze. 13. A nenye y gedno ſtworzyenye newydome przed nym, ale wſſeczko naho a otewrzyno geſt oczzyma geho, k neymvzz naſs hlahol. 14 A protozz magicze biſkupa welikeho, genzz prorazyl nebeſa, yezziſſye ſyna bozzyeho, drzmy nadyegy naſſy[4]) zpowyed geho. 15. nebo nemamy byſkupa, kteryzz bi to[5]) nemohl ſlitowaty nemoczzych naſſych, ale pokuſſyeneho na wſſyem za podobenſtwye bez hrzyechu. 16. Protozz przydmy ſ nadiegy k tronu ſlawy geho, abychom myloſrdenſtwy poſtyhly a myloſt nalezly w pomoczy potrzebney, Skrze yezu kriſta, pana naſſyeho.

37. W patek Epl̄a k Epheſuom.[1])

(Ezech. XVIII. 30—32.)

30. TOto dye hoſpodyn: Obratte ſye a czzynte pokanye ode wſſyech ſloſty waſſych, a nebudet wam k upadu[2]) zloſt. 31. Odwrzzte od was wſſeczkny ſioſty waſſye, W kterychz gſte hrzyeſſyly, a vczzynte ſobye ſrdcze nowe a duch nowy; A czzemu bi mrzyel,[3]) duom iſrahelſky? 32. Nebo nechczy ſmrty mruczyeho, ale aby obratye ſye y [104b] zzyw bil. Nawrat[4]) ſye a zzywy budte, dye pan wſſemohuczy.

38. Druha Nedyele po dewytknyku Epl̄a ſwateho pawla Coryntſkym.

(II. Cor. XI. 19—33, XII. 1—9.)

19. BRatrzycze, Rady przehowyeyte nemvdrym, kdyzz gſte ſamy mvdrzy. 20. Przehowyte-li, aczz wy kto w ſluzzbu nvty, aczz kto was pozzyra, aczz kto berzye, aczz kto ſye znaſſy, a aczz kto was w obliczzey tepe. 21. podle nedooſtogenſtwy prawym, yakzto nemoczny bychō byly my w teyto ſtranye. W czzemzz kto ſmy (w neſmyſlnoſty prawym), ſmym y ya. 22. zzyde gſu y ya; yſrahelſſczy gſu y ya; Semye abrahamowo gſu y ya; 23. Sluhi kryſtowy gſu y ya (A yakzzto mene mvdry dyem), wyecze y ya: W uſylech mnohich, w zzalarzych czzaſtokrat, w ranach nad obiczzey, w ſmrtech

36. [1]) incredulitatis exemplum. — [2]) efficax. — [3]) penetrabilior omni gladio ancipiti. — [4]) ve Vulg. není, pouze: teneamus confessionem. — [5]) patří ku kterýž.

37. [1]) chyba m. Ezechiele. — [2]) in ruinam. — [3]) quare moriemini, domus Israel. — [4]) revertimini.

czaſtokrat. 24. Od zzyduow pyetkrat cztyrzydſeti ran gednv mene wzal ſem. 25. Trzykrat metlamy byt ſem, gednvcz kamenowan gſem, Trzykrat przywoz[1]) vczzynyl ſem, noczy y dnem w hlbokoſty morſkey byl ſem 26. Na czeſtach czzaſto, W przihodach [2]) wodnych, W przyhodach lotrowich, w przyhodach z przyrozenye, W przyhodach w lydech, W przyhodach w myeſtie, W przyhodach na puſſczzy, W nebezpeczzenſtwye na morzy, W nebezpeczzenſtwye faleſſnych bratrzy; 27. W dyele y w uſili, w bdyenym mnohem, w hladu a w zzizznoſty,[3]) W poſtech mnohich, w zymye, w nahotye, 28. kromye tyech, kterezz zewnytrz gſu, w uſtawnoſty [4]) mey [105[a]] wezdayſſy, peczylywoſt [5]) wſſyech koſtelow. 29. Kto nemoczen geſt, a ya ne nemaham? kto pohorſſen, a ya nepalen? 30. Geſtlyzze chwality mvſſym, kterezto nemoczy mey gſu, chwality ſye budu. 31. Buoh a otecz pana naſſieho iezu kryſta, genzz geſt pozehnany na wyeky, wye, zze nelzzy. 32. Damaſty [6]) wladarz lydu arethenſkeho krale oſtrzyehowaſſye myeſta damaſczkych, aby mye polapil; 32. A ſkrze okno ſpuſſczzen gſem w koſſy przeſ zed a tak vgidech ruku geho. XII. 1. Acz chwaleno ma byty (nehody ſe zagiſte), ale przygdu k wydyeny a zgewenye hoſpodyna. 2. Wyem czzlowyeka W kryſtu yezzyſſy przed lety cztrnaſty, aczz w tyele nebo bez tyela, newym, buoh wye, wtrzzeneho tyem obyczzegem azz do trzetyeho nebe. 3. A wyem toho giſteho czlowyeka, neboli w tyele nebly bez tiela, Newyem, buoh wye; 4. nebo wzat geſt do rage a ſlyſſal tagemna ſlowa, gichz neſluſſy czlowyeku mluwyty. 5. A prozz [7]) chwalen budu; ale pro mye nycz chwality ſye budu, gedno w nemoczech mych. 6. Nebo acz budu chtyety chwalyty ſye, nebudu nemvdr, nebo prawdu dyem; Nebo odpuſſczzym, aby mnye nyekto nepomynyl [8]) nad to, czſoz wydye na mnye, anebo ſlyſſy nyeczlo ode mne. 7. A aby welikoſt zgewenye newzneſla mne, Dan my geſt hrzych tyela meho, angel ſathanow, aby mne pokuſſel. 8. Protozz trzykrath proſſyl ſem hoſpodyna, aby odſtupil ode mne; [105[b]]. 9. y rzekl my: Odolat tobye myloſt ma; Nebo mocz w nemoczy ſkonawa ſye. Protozz rad pochwalē budu w nemoczech mych, aby przyebywala we mnye mocz bozzy.

39. W Strzedu Epl̄a Swateho pawla k zzyduom pyeſſe.

(Hebr. XII. 3 – 9.)

3. BRatrzycze, wzpomente na pana yezu kryſta, genzz takowe zdrzzel protyw ſam ſobye od hrzyſſnych protywenſtwye, Abyſte ſye neſpraczowaly, duſſyemy waſſymy ſchazegycze.[1]) 4. Ne gyz gſte zagiſte azz do krwe protywycz ſye hrzyechu boyowaly; 5. a zapomenuli ſte vtyeſſyenye, genzz wam yakzzto ſynom mluwy rzka: Synv myly, nerod zmeſſkaty [2]) poſluſſenſtwy pana any zuſay,[3]) kdyzz od nyeho treſktan budeſs. 6. Nebo kohozz myluge

---

38. [1]) naufragium. — [2]) periculis. — [3]) (in) siti. — [4]) instantia. — [5]) sollicitudo. — [6]) Damasci. — [7]) pro huiusmodi; ch. m. protož. — [8]) ne quis me existimet.

pan buoh, trefkcze; byczzuge take kazzdeho fyna, kterehozzto przygyma 7. w pofluffyenftwye fetrwagyczyeho.[4]) a yakzzto fynom nam fye dawa buoh; A ktery geft fyn, gehozzto nekazze otecz? 8. A geftlyzze z pofluffenftwye wen gfte, czzeho vczzaftny gfte, A protozz vczzynyeny gfu[5]) wfficzkny czyzolozznye a neygfte fynowe. 9. Proto zagifte otcze tyela naffyeho gmyely fmy nauczzytele a cztyly fmy ge; I ne zda mnohem wyecze poffluffny budem otcze duchownyeho a zzywy budem? W kryftu yezzyffy, panv naffyem.

40. W patek Epl̄a k thefalonycenfkym.

(I. Thessal. II. 17—20.)

17. BRatrzycze, My opuffczzeny wamy do chwyle, profym[1]) wzhledenym, ne frdczem, zbywagicz[2]) chwataly fmy oblyczzey waffy[3]) [106[a]] wydyety f weliku zzadofty. 18. Nebo zagifte chtyeli fmy przygyty k wam, ale przyekazil nam fathanas. 19. kteryzzto[4]) geft zagifte naffye nadyege, anebo radoft, anebo koruna flawy? Ne zdaly[5]) wy przed panem yezu kryftem gfte w przyffczy geho? 20. Wy zagifte gfte flawa naffye y radoft naffye, W kryftu yezzyffy panv naffyem.

41. Trzyety nedyele po dewytnyku. Epifftola fwateho pawla koryntfkym[1]) pyeffye.

(I. Cor. XIII. 1—13.)

1. BRatrzycze, Bych yazyky lidfkymy mluwyl y andyelfkymy, a mylofty nemage, vczzynyē fem yakzzto myed, genzz zwuczzy, anebo cymbala znyczy. 2. A geftlizze budu myety proroczztwy a poznal bych tagemnoft wffyczku y wffeczko vmyenye, a geftlyze budu myety wyeru wffeczku, tak abich hory przewraczel, a mylofty myety nebudu, nycz negfem. 3. A geftlizze bich rozdal w krmye chudym wffeczken natbit moy A geftlizze bich dal tyelo me tak, abich horzal, a mylofty myety[2]) nebudu, nycz my nenye profpieffno. 4. Myloft pokorna geft, myloftywa geft; Myloft nenawydy,[3]) nenadyma fye, neczzyny protywenftwy, nenye zawyftywa, 5. nenye obogetna, Nehleda, czfoz gegy geft, nedrazny, nemyfly zleho, 6. neraduge fye krzywdye, Ale raduge fye prawdye; 7. Wffeczkno fnefye, wffyemv wyerzi, wffemv vfa, wffyemu ftrpye. 8. Miloft nykdy nefeyde,[4]) eczz proroczztwy wynde,[5]) leczz yazikowe przeftanv, leczz vmyenye zkazzeno bude. 9. Nebo zgew[106[b]]wnye[6]) poznawamy a zgewnye prorokugemy.

39. [1]) C před k jest nadepsáno. — [2]) negligere. — [3]) neque fatigeris. — [4]) chyba: in disciplina perseverate. — [5]) ch. místo: jste.

40. [1]) ad tempus horae; prosím přidáno. — [2]) abundantius. — [3]) faciem vestram. — [4]) quae est . . . spes. — [5]) nonne.

10. Ale kdyzz przyde, czſozz dokonale geſt, wyprazdnyeno bude, czſoz ſ czeſty [7]) geſt. 11. kdyzz ſem byl malym, mluwil ſem yako maly, ſmyſlel ſem yako maly, a myſlil ſem yakzto mali. Ale kdyzz vczzynyen ſem mvzz, wypraznyl ſem to, genz byly maleho. 12. Wydiemy nynye ſkrze zrczadlo w przeludye; [8]) ale tehdy obliczzegem w oblyczzey. Nynye poznawam zgewnye; [9]) ale tehdy poznam, yakzzto poznam [10]) gſem. 13. Ale nynye przebywagy wyera, nadyege a myloſt, to troge; ale wyetſſy gych geſt laſka.

42. W Strzedu popelny Epl̄a Johele proroka.

(Joel II. 12—19.)

12. TOto dye pan buoh: Obratte ſye ke mnye we wſſem ſrdczy waſſyem, W poſtu a w placzy y w zzaloſty. 13. A roſſczzepte ſrdcza waſſye, ale ne rucho waſſye, a nawratte ſye ku panv buohu waſſyemv; nebot myloſrdny y myloſtywy geſt, pokoyny a welmy myloſrdny a dawagiczi nad zloſt. 14. kto wye, aczz ſye obraty a odpuſty-li buoh a oſtawili-ly [1]) po ſobye pozzehnanye, obyet a dar panv buohu naſſyemv? 15. Wztrubte [2]) trubu w ſyon, poſwyette puoſt, wolayte zaſtup, 16. ſhromazzdte lyd, poſwyette ſnyatek, [3]) przywynte ſtarſſy, ſberzte mlade a ty, geſſto ſſu prſy; Wyndy zzenych z luozze ſweho a newyeſta z pokoge ſweho. 17. Mezy oblaczzydlem [4]) a oltarzyem plakachu knyezzye a yahnowe, ſluhy bozzy a rzknv: Odpuſt, hoſpodyne, odpuſt lydu twemv a neday dyedycztwye tweho w [107ª] protywnoſt, [5]) aby nepanowaly gy [6]) czyzozemczy. Proczz dyegy w lidech: kde geſt buoh gegich? 18. ſlytowal ſye hoſpodyn nad zemy ſwu y odpuſtyl lydu ſwemv. 19. A odpowyedyel geſt hoſpodyn y rzekl lydu ſwemv: A ay ya poſſly wam obyle, wyno a oley, a naplnyte ſye w nych a nedam was wycze w protywnoſt lyd̄u, Dye pan wſſyemohuczy.

43. We cztwrtek Epl̄a yzaiaſſie proroka.

(Js. XXXVIII. 1—6.)

1. VOnyech dnech Nemahal geſt ezechiaſs azz do ſmrty; y wſſel geſt k nyemv yzaiaſs, ſyn amos prorok, y wecze gemv: zgednanye vczzyn [1]) domv twemv, nebo vmrzyeſs ty a nebudeſs zzyw. 2. I obratil ezechiaſs twarz ſwu k ſtyenye y modleſſye ſye hoſpodynu 3. y rzyekl: Proſſy, hoſpodyne, pomny, zzadamt, kterak bich chodyl przed tebu w ſprawedlnoſty a w ſrdczy dokonalē a czſoz dobre geſt przed oczzyma twyma,

---

41. [1]) = k Kor. — [2]) rasura: m-. — [3]) non aemulatur. — [4]) nunquam excidit. — [5]) evacuabuntur. — [6]) ex parte, ex parte. — [7]) ex parte. — [8]) in aenigmate. — [9]) ex parte. — [10]) cognitus sum.

42. [1]) chyba, jedno -li nadbytečné. — [2]) canite. — [3]) ecclesiam. — [4]) vestibulum. — [5]) in obprobrium. — [6]) ut dominentur eis; chyba m. gym.

43. [1]) dispone domui tuae.

czzynyl bich. y plakal ezechiafs placzzem welikym. 4. I vczzynyeno geft flowo bozzy k yzayaffowy rzkuczye: 5. Gdy a rzczy ezechiaffowy: Tot dye pan buoh dawida otcze tweho: Slyffal fem modlitwu twu a wydyel fem flze twe; Ay ya przydam nad twe dny patnafte leth, 6. a z ruky krale afyrfkeho wynmv tye a myefto toto a obrancze budu geho, Dye pan wffemohuczy.

44. W patek Epiftola Jzaiaffye proroka.

(Js. LVIII. 1—9.)

TOto dye hofpodyn: 1. Wolay neprzeftawage a yakzzto truba pozdwyhny hlas twoy a zwyeftug lydu memv wyny gych a domv yacobowu hrzyechi gych. 2. Nebo mne [107b] dne ode dne hledagy a wyedyety czefty me chtyegy, yakzzto lyd, genzz prawdu czzynye a fudu buoha fweho neoftawagy; Profy [1]) mne fudowe prawdy a przyblyzzyty fye bohu nechtye [2]) rzkucze: 3. Proczz fmy fye poftyly a neprzyhledal fy; ponyzzyly fmy duffye naffye a newyedyel gfy? Ay w den poftu waffyeho nalezena bude wuole waffye a wffeczky dluzznyky waffye napomynate. 4. a ay k fwarom a k fwadam poftyte fye a tepete pyefty nemylottywye. Nerodte poftyty yakzzto azz do dne tohoto, aby vflyffan byl w neby zwuk wafs. 5. y ne zda taky geft puoft, genzz fem zwolil, przef den mdlyty czlowyeku duffy fwu? I ne zda ztoczzyty yakzzto okolek hlawu fwu a myech a popel ftrzyety? I ne zda to nazwal fem puoft przef den wdyeczny buohu? 6. I ne zda nenye tento wyetffy puoft, genzz fem zwolil? Rozwyezz myffleny e[3]) neffleehet, nofty, rozwyezz brzemencze,[4]) genzz tyfknv, puft ge, kterzyzz zlamany gfu prazdny A kazzde brzimye gych roztrhny. 7. Vlom laczznemv chleba tweho a chude y poczeftne vwed w duom twoy; kdyzz vzrzyfs naheho, odyey gey a tyela tweho nezhrzey. 8. Tehdy zgewy fye yakzzto rano fwyetlo twe a zdrawy twe fpyeffye vkazze fye, a przedeyde obliczzey twoy prawda twa. a flawa bozzye fchowa tye. 9. Tehdy nazywaty budefs a hofpodyn vflyffy tye; zwolafs y dyet: Ay ted fem. Nebo mylofrdny gfem pan buoh twoy.

45. W Sobotu Epyftola Jzayaffye Proroka.

(Is. LVIII. 9—14.)

[108a] 9. Toto dye hofpodyn: Geftlyzze odeymefs od proftrzedka tweho rzyetyez a geftlyzze opuftyfs prft fwoy wykazowaty[1]) a mluwyty, czfozz neprofpyege. 10. kdyzz wydafs laczznemv duffy twu a duffy zbitu naplnyfs, Tehdy zgewy fye we tmach fwyetlo twe a tmy twe budu yako polednye. 11. A odpoczzywanye tobie da pan buoh twoy wzzdiczky a naplny

44. [1]) rogant. — [2]) volunt. — [3]) colligationes. — [4]) fasciculos.

fwyetloftmy duffy twu a kofty twe wykupy, I budefs yakzzto zahrada zplozzena[2]) a yakzzto ftudnycze wod, kterezzto nezbywagy wody. 12. A zdyelany budu w tobye puftyny fwyeta,[3]) krumfeffty nebo zalozzenye rozenye y porodu zbudyfs; A nazwan budefs ftawcze[4]) plotuow, odwraczuge ftezky nefflechetnofty. 13. A odwratyff-ly od loboty nohu twu, czzynyty wuoly twu w den fwaty moyg, a nazowefs fobotu oddanv a fwatu pana flawnv a flawyty gy budefs, kdyzzto neczzynyfs czeft twych a nebude nalezena wuole twa w nye, aby mluwil hlahol: 14. Tehdy kochaty fye budefs nad hofpodynem a wznefu tye na wyffokoft zemye a nakrmym tye dyedycztwym yacoba otcze tweho. Nebo vfta bozzy mluwyly gfu to.

46. W prwu Nedyeli poftny Epla S. P. korynthfkym.

(2. Cor. VI. 1—10.)

1. BRatrzycze, Napomynamy was, abyfte na prazdno mylofty bozzy nebraly. 2. Nebot dye: W czzafu zacznem[1]) vflyffal fem tye a w den fpafenye fpomohl fem tobye. Ay nynye czzas wdyeczny, Ay nynye dnowe fpafitedlnye. 3. Zadnemv [108b] dawagycze nyzzadneho vrazzenye, aby nebilo lato fluzzenye waffye; 4. ale we wffyem wydaymy famy fye yakzzto fluhy bozzy, w mnohey pokorzye, w truchloftech, w potrzebach, w tefknoftech, 5. w ranach, W zzalarzych, W lupenye, W ufylowanye, we bdyenye, w puoftu, 6. w czzyftotye, w umyenye, w dluhofty, w fladkofty, w duchu fwatem, w lafcze nezamyffleney, 7. w flowye prawdy, w moczy bozzy, fkrze odyenye fprawedlnofty na prawyczy a na lewyczy; 8. fkrze flawu a neduoftogenftwye, fkrze zhanyenye a dobre gmeno; yakzzto fwuodcze a fprawedlywy, a yakzzto kterzy neznamy a znamy. 9. a yakzzto mruczy, a ay zzywy gfmy; yakzzto trefktanye, a ne zahubenye. 10. yakzzto fmutny, ale wzdy radugycz fe; yakzzto zzadoftny,[2]) ale mnohe zbohaczugycze; Iakzzto nycz nemagycze, ale wffyem wladnucze.[3])

47. W pondyely Epyfftola Ezechyele Proroka Takato.

(Ezech. XXIV. 11—16.)

11. TOto dye pan buoh: Ay ya fam opatrzym[1]) owcze me a nawffczzywym ge. 12. yakozz nawffczzewuge paftucha ftado fwe we dne, kdyzz bude w proftrzedku owczy fwych rozptilenych: Tak nawffczzywym owcze fwe a wykupym ge ze wffyech myeft, w nychzz rozplaffeny byly W den oblaczny a mraczzny. 13. A wywedu ge z lydu a zhromazzdym ge z zemy

45. [1]) desieris extendere digitum. — [2]) irriguus, snad m. zvlažená. — [3]) saeculorum. — [4]) aedificator.

46. [1]) tempore accepto; srv. násl. čas vděčný: tempus acceptabile. — [2]) egentes. — [3]) slovo bylo přeškrtnuto, ale čára jest vymazána.

a vwedu ge do zemye mey; a pafty ge budu na horach ifrahelfkych, na potoczych a na rozliczznem polozzenye [2]) zemye. 14. A na lukach plodnych pafty ge [109a] budu, a na horach naywyffich yfrahelfkych bude paftwyffczze gych; Tu odpoczzywaty budu w korzenye zelenofty [3]) a na paftwyffczzych tucznych pafeny budu a na horach yfrahelfkych. 15. ya pafty budu owcze me; a plodyty fye gym kazzy, dye pan buoh. 16. Genzz feffIo bylo nawratym, a czfozz zawrzzeno bylo, przywedu, A czfozz zlomeno bylo, fwyzzy, a czfoz nezdrawe bylo, vzdrawym, a czfoz tuczzne a filne, oftrzehu; a pafty ge budu w fudye a w [4]) prawdye, Dye pan wffemohuczy.

48. W utery Epla Jzaiaffe proroka.

(Is. LV. 6—11.)

6. V Onyech dnech Mluwil geft yzaiafs prorok rzka: Hledayte hofpodyna kdyzzt nalezen mozz byty; nazywayte gey, kdyzzt blizko geft. 7. Oftan nefflechetny czeft fwych a mvzz Iftywy myfflenye fweho a nawrat fye k hofpodynv, a fmyluge fye nad nyem, a k bohu naffyemv; nebo weliki geft k odpuffczzenye. 8. I ne zda [1]) myfflenye ma myfflenye waffie, any czefty me, czefty waffye, dye hofpodyn. 9. Nebo yakozzto zdwyzzeny gfu nebefa od zemye, tak powyfene gfu czefty me od czeft waffych a myfflenye ma od myflenye waffych. 10. A kterakzzto ftupupe [2]) przywal a fnyh f nebe a tam fye wyecz newraczuge, ale napagy zemy a nalige gy a rodyty gy kazze y dawa femye fegyczymv a chleb geduczyemv: 11. Takt bude flowo me, genzz wynde z uft mych; Newraty fye ke mnye prazdne, ale vczzynye, czfoz fem kolwyek chtiel, a fczzaftno bude w tom, k [109b] czzemv fem poflal ge, Dye hofpodyn wffyemohuczy.

49. W Strzyedu Epla z druhich knyh Moyzzyffowych.

(Exod. XXIV. 12—18.)

12. V Onyech dnech Rzyekl hofpodyn k moyzzyeffyowy. Wftup ke mnye na horu a bud tam, a dam tobye dwye dffczze kamenowye a zakon y przykazanye, genzz fem napfal, aby vczzyl fyny yfrahelfke. 13. I wftaffta moyzzyff a yozue, fluha geho; A wftupyw moyzzyfs na horu bozzy, 14. ftarffym wecze: Poczzekayte tuto, donwadzz fe newratymy k wam Gmate aarona a vr f wamy; a acz czfo ne w rozvmv bude, otazky przynefete przed nye. 15. A kdyzz wftupyl geft moyzzifs, obklyczzyly oblaczy horu, 16. a przyebywaffye flawa bozzy na fynay, obklyczzywffy gy oblakem ffeft dny; A w fedmy den zawolal geho buoh z proftrzedka mrakoty.

47. [1]) requiram. — [2]) in cunctis sedibus. — [3]) in herbis virentibus. — [4]) rasura
48. [1]) non enim. — [2]) chyba, m. stupuje.

17. A byeſſye twarnoſt ſlawy bozzy yakzzto ohen horzuczy na wrchu hory, w opatrzenye ſynow yſrahelſkych. 18. A wſſed moyzzyſs proſtrzed mhly wſtupyl na horu y byl tam cztyrzydſety dny a cztyrzydſety noczy.

50. Toho dne Epl̄a z knyh kralowych.

(III. Reg. XIX. 3—8.)

3. V Onyech dnech Przyſſel heliaſs do berſabee zzydowſtwa a oſtawyl tam dyetye ſwe 4. a wezl [1]) ſye geſt na puſſczz, na czeſtu gednoho dne. A kdyzz przyſſel byl y ſedl geſt pod geden yalowecz, y proſyſſye tyelu [2]) ſwemv, aby vmrzyel, y wecze: Doſty mam, hoſpodyne, odeymy, proſym, duſſy mv, nebot lepſſy neygſem nezzly otczowe mogy. I polozzyl ſye y vſnvl pod ſtyenem Jalow[110a]czowym; A ay angel bozzy vderzyl geho, y rzekl geſt gemv: Wſtan a pogez. 6. I wſtal geſt, A ay v hlawy geho byeſſe podpopelnyczzy chleb a lahwyczzka wody. I gedl geſt y pyl a opyet zaſpal.[3]) 7. I nawratyl ſye geſt angel bozzy druhe a vderzyl ho y wecze k nyemv: Wſtan a gezz, welikat zagiſte tobye ma byty czeſta. 8. A kdyzz byeſſye wſtal, gedl geſt y pyl I chodyl geſt w poſylenye pokrmv toho cztyrzydſety dny a cztyrzydſety noczy azz[4]) k huorzye bozzye oreb.

51. We cztwrtek Epl̄a Ezechiele proroka.

(Ezech. XVIII. 1—9.)

1. V Onyech dnech Vczzynyl ſye geſt hlahol bozzy ke mnye rzka: 2. I czſo to, zze mezy wamy powyeſt wrtyte [1]) w przyſlowy toto w zemy yſrahelſkey rzkucze: Oczſowe waſſy [2]) gedly gſu yahodky plane [3]) a zubowe ſynuow lekagy ſye? 3. Zzyw ſem ya, dye pan buoh, geſtlyzze bude wyecze wam powyeſt tato w przyſlowy w yzdrahely. 4. Ay wſſeczky duſſye me gſu; yakzzto duſſye otczowa, tezz y duſſye ſynowa ma geſt; Duſſye, kterazz ſhrzyeſſy, ta vmrzye. 5. A mvzz geſtlyze bude ſprawedlywy a vczziny ſprawedlnoſt a ſud, 6. na horach nebude gyeſty a oczzy ſwu newzdwyhaty bude k modlam domv iſrahelſkeho a zzeny blyznyeho ſweho neporuſſy a k zzenye boleſtney neprzyſtupy; 7. a czzlowyeka neſmvty a zaklad dluzznykowy ſwemv wraty, ſkrze mocz nycz neodeyme, Chleb ſwuoy laczznemv dada a naheho ruchem odyege; 8. a na lychwu ne[110b]pozzyczzy a wyecze newezme a od zloſty odwraty ruku ſwu, ſud prawy mezi mvzzem a mvzzem czzynyty bude; 9. a w przykazanye mem chodyty bude a ſuduow mych oſtrzyhaty bude, aby czzynyl prawdu: ten ſprawedlywy geſt, tyelem zzyw bude a nevmrzye, Dye pan wſſyemohuczy.

---

50. [1]) perrexit. — [2]) animae, — [3]) obdormivit. — [4]) rasura: zz.
51. [1]) parabolam vertitis. — [2]) ve Vulg. není. — [3]) uvam acerbam.

52. W patek Epl̄a Ezechiele proroka.

(Ezech. XVIII. 20—28.)

20. Toto dye pan buoh: Duſſye, kterazz ſhrzyeſſyla geſt, ta vmrzye;
Syn neponeſe zloſty otczowy, any otecz poneſe zloſty ſynowy; Sprawedlnoſt
praweho nad nym bude a neſſlechetnoſt zleho nad nym bude. 21. A geſtlyzze
hrzyſſny bude czzynyty pokanye ode wſſyech hrzychow ſwych, kterezz
vczzynyl bil geſt a oſtrzyhaty bude wſſeczka przykazany ma a czzynyty
bude ſud a ſprawedlnoſt, w zzywotye zzyw bude a nevmrze. 22. Wſſyech
zloſty geho, kterezz geſt czzynyl, newzpomenv a w ſprawedlnoſty geho,
kteruzzto czzynyl geſt, zzyw bude. 23. a zda wole ma geſt ſmrt hrzyſſneho,
die pan buoh, a aby [1]) ſye obratil od czeſt ſwych y zzyw byl? 24. Pakly
ſye odwraty ſprawedlywy od ſprawedlnoſty ſwey a czzynyl by zloſt podle
wſſech neſſlechetnoſty ſwych, kterezzte [2]) czzynyty przywykl geſt neſſlechetny,
nykdy nebude zzyw? Wſſeczky ſprawedlnoſty geho, kterez geſt czzynyl,
nebudu wzpomenuty; a w przyemytanye,[3] w kteremzto przemytal [4]) geſt
a w hrzychu ſwem, w nyemzz hrzyeſſyl, w nych vmrzye. 25. y rzekli ſte:
Nenye prawa [111[a]] czeſta bozzy. Protozz ſlyſſte domowe yſrahel. I ne zda
czeſta ma nenye prawa a ne wycze czeſty waſſye krzywe gſu? 26. Nebo
kdyzz obraty ſye prawy od prawdy ſwey a czzynyty bude krzywdu, vmrzye
w nych, W krzywdye ſwey, kteruzzto czzynyl geſt, vmrzye. 27. A kdyzz
odwraty ſye krzywy od krziwdy ſwe, kteruzzto czzynyl geſt a czzynyty
bude ſud a prawdu, ont duſſy ſwu obzzywy. 28. Nebo znamenage a od-
wratye ſye ode wſſyech neſſlechetnoſty ſwych, kterezzto czzynyl geſt,
zzywotem zzyw bude a nevmrzye, rzekl pan wſſemohuczi.

53. W Sobotu w ſuche dny Epl̄a z knyh Deutronomij.

(Deut. XXVI. 15—19.)

15. V Onyech dnech Mluwil geſt moyzziſs k hoſpodynv rzka: ſhledny,
pane, z poſwatnoſty twey a ſ wyſokoſty nebeſkeho przybytku a pozzehnay
lydu twemv yſrahelſkemv a zemye, kteruz'ſto[1]) dal nam, yak'ſto[2]) przyſihl
otczom naſſym, zemy mlekem a ſtrzedy tekucze. 16. Slyſs, yſraheli, Dnes
pan buoh twoy przykazal tobye, aby czzynyl przykazanye geho y taka[3])
ſudy; a oſtrzyhay ze wſſeho ſrdcze tweho a ze wſſy duſſye twey. 17. Pana
wywolil gſy dnes, aby bil tobie buoh, aby chodil na czeſtach geho; a aby
oſtrzyhal obyety geho a przykazanye geho Y take ſudy a poſluſſen bud
geho przykazanye. 18. A hoſpodyn zwolil tye dnes, aby byl gemu lyd
zwoleny, yakzzto mluwil geſt tobie, a oſtrzyhay wſſeczka przykazanye geho;

52. [1]) et ut. — [2]) m. kterėžto. — [3]) in praevaricatione. — [4]) qua praevaricatus est.
53. [1]) = kterúž'sto, quam dedisti. — [2]) = jakž'sto, sicut jurasti. — [3]) srov.
v. 17, = také.

19. [111b] vczzyny tye buoh wyſſyho wſſyech lydye, kterezzto ſtworzy
w chwalu a w gmeno a w ſlawu ſwu, aby byl lyd ſwaty pana buoha
tweho, yakzzto mluwil geſt tobye.

54. **Druha Epl̄a z knyh devtronomij.**

(Deut. XI. 22—25.)

22. V Onyech dnech Rzekl moyziſſ ſynuom yzſrahelſkym: Aczz oſtrzyhaty
budete przykazanye, kterezzto ya przykazugy wam a czzynyty budete ge,
abiſte mylowaly pana boha waſſyeho a abiſte chodyly na wſſech czeſtach
geho przydrzzicz ſye gemu, 23. Zatratyt pan buoh wſſeczky lydy tyto
przed twarzy waſſye a wlaſty [1]) gymy budete, kterzyzzto wyetſſy a ſilnyeyſſy
gſu was. 24. kazzde myeſto, kterezz tlaczzyty bude noha waſſye, waſſye
bude. A od puſſczze a od libano [2]) a od rzyky welikey eufraten azz do
morzye k zapadu budu czylowe waſſy. 25.. A yzzadny ſtane protyw wam;
hruzzy waſſy y ſtrach dan [3]) pan buoh waſs na wſſeczku zemy, kteruzz
tlaczzyty budete, yakoz mluwil geſt wam pan buoh waſs.

55. **Trzetye Epl̄a z knyh machabſkich.**

(2. Machab. I. 23, 2—5.)

23. V Onyech dnech Modlytwu czzynyechu knyezzy, kdyzz obyetowachu
obyeth za lid yſrahelſky, a Jonatha poczzal a gynye odpowyedyewſſye
y weczechu: 2. Dobrzye vczzyn wam buoh a pamatlyw bud zalozzenye
ſweho ſwateho, kterezzto k abrahamowy a k yzakowy a k yakobowy
mluwil geſt, ſluham ſwym wyernym; 3. a day wam ſrdce w[112a]ſſym,
abiſte naſledowaly gey a czzynyli geho wuoly. 4. A otewrzy ſrdcze waſſye
w zakonye ſwem a w przykazanyem ſwem a vczzyn pokoy. 5. Vſlyſſ
modlytwy waſſye a myloſtyw bud wam, anyzz was opuſt w czzaſu zlem
pan buoh waſs.

56. **Cztwrta Epl̄a z knyh Mudroſty wſſye w Sobotu tuto.**

(Sir. XXXVI. 1—10.)

1. Smylug ſye nad namy wſſyemy, bozzye a wzezrzy, odeymy proty-
wenſtwye naſſye.[1]) a vkazz nam ſwyetlo myloſrdenſtwy twych; 2. a wpuſt
bazn twu na lyd, kterzyzzto nehledaly tebe, aby poznaly, zzet nenye pan
gedno ty, at wypowyedy dywy twe. 3. Pozdwyhny ruku twu na lid czyzye,
at by wydyely moczznoſt twu. 4. Nebo yakzzto w opatrzenye gegich zwe-

---

54. [1]) rasura: w-. — [2]) a Libano. — [3]) ch. m, dá: dabit.

56. [1]) ve Vulg. tato 3 slova nejsou.

leben's byl w nas, Tezz w opatrzenye naſſyem zweleb ſye w nych, 5. at by poznaly tye, yakozz ſmy my poznaly, nebot nenye buoh kromye tebe, pane. 6. Obnow znamenye a zmyen dywenye. 7. Oſlaw ruku a rameno prawe. 8. Zbud prchanye a wyley hnyew. 9. Wzdwyhny protywnyka a zbyg neprzytele. 10. poſpyeſs k czzaſu a pomny koncze, at wypowyedye dywnoſty twe, pane bozzye naſs.

57. Prorocztwy Danyele Proroka.

(Dan. III. 49—52.)

49. V Onyech dnech Angel bozzy ſtupil geſt z azaryaſſem a towarzyſtwem geho do peczy a wyrazil plamen ohnye z peczy; 50. a vczzynyl proſtrzedek peczy yako wyetr roſnye [1]) wyegyczy; Ale [2]) plamen rozneſl ſye [112b] nad pecz zwyſs loktu cztyrzydſety a dewyeth a ſpalil,[3]) kterezz zaſtal podle peczy, kaldeyſke, ſluhy krale, kterzyzzto gy byli zazzhly.[4]) Ale [5]) gich owſſyem nedotekl ſye geſt ohen, any ſmvtyl, any nyczzehozz nycz k zzely [6]) vczzynyl 51. Tehdy tye trzye yakzzto z gednyech vſt chwalechu y ſlawyechu a dobrodyecztwye czzynyechu bohu w peczy rzkucze: 52. Pozzehnany gſy, pane bozze otczow naſſych; a chwaleny a ſlawny na wyeky.

A tento geſt kus ympna, ale neſluſſy to ku prorocztwy, nez ynhed zpywano bywa poto to prorocztwye od kuru.

58. Epľa wſſye tey Soboty Swateho pawla k Teſalonſkym.

(I. Thess. V. 14—23.)

14. BRatrzycze, Proſymy was, treſkczete nepokoyne, tyeſſte ſmutne, przygymayte nemoczne, pokorny budte ke wſſym. 15. Wyzte, aby nyzzadny zle za zle nykomemv nenawratil; ale wzzdyczky, czſoz dobre geſt, naſledugte weſpolek a ke wſſem. 16. wzzdy radugte ſye, 17. bez przeſtanye w hoſpodynv modlte ſye. 18. we wſyech a [1]) myloſt czynte; Nebot to geſt wuole pana buoha w kryſtu yezzyſſy we wſſyech was. 19. Ducha nerodte zhaſyty 20. prorokowanye nerodte zhrzyety. 21. Ale wſſyeho pokuſte; czſoz dobre geſt, drzzte. 22. Ode wſſye twarnoſty zley zdrzzte ſye wy. 23. a on buoh pokoge oſwiet was we wſſyem, aby czely duch waſs y duſſye y tyelo bez zzaloby w przyſſczzy pana naſſyeho [113a] yezu kryſta ſchowana budu.[2])

---

57. [1]) quasi ventum roris. — [2]) jest verš 47. až ke slovu devět. — [3]) odtud až k »Kaldeyſke« jest v. 48. — [4]) těchto 5 slov ve Vulg není. — [5]) odtud pokračuje se dále ve v. 50. — [6]) molestiae.

58. [1]) nemá býti rušíc smysl: in omnibus gratias agite. — [2]) ut servetur.

59. W druhu Nedyely Epyſſtola Swateho Pawla k Teſalonſkym.

(I. Thess. IV. 1—7.)

1. BRatrzycze, Profymy was y nutymy [1]) w panv yezzyffy, aby, yakozz gfte wzaly od nas, kterakt gfte myely chodyty a lybyty fye buohu, yakzz [2]) to chodyete, abyfte wzbywaly [3]) wyecze. 2. Nebo wyete-ly, [4]) ktere przykazanye dal fem wam fkrze pana yezzyffye. 3. Nebo tot geft wuole bozzy ofwyeczenye waffye; abifte wzdrzeli fie od fmylftwye, 4. a aby vmyel kazzdy z was tyelo fwe chowaty w fwatofty a we czty. 5. Ne w obyczzegy zzadanye, yakzzto y pohane, genz neznagi boha; 6. A aby take nyzzadny was wzneffl by fye any oklamal w tyezzenye [5]) bratra fweho, nebo mftytel toho geft hofpodyn z toho ze wffyeho, geffto gfmy przepowyedyly [6]) wam a fwyedffyly gfmy. 7. Nebot nepowolal geft nas buoh w neczzyftotu, ale w pofwyeczenye w kryftu yezzyffi, panv naffyem.

60. W pondyely Epl̄a Danyele proroka.

(Dan. IX. 15—19.)

15. V Onyech dnech Modlil fye geft daniel rzka: Pane bozze nafs, genzz fy wywedl lyd twoy z zemye egypczkey w rucze filney a vczzynyl fy tobye gmeno podle dne toho; Shrzeffyli fmy, nefflechetnye gfmy czzynyly a zloft gfmy vczzynyly. [1]) 16. hofpodyne, we wffeczku fpawedlnoft twu. Odwrat fye, profym hnyew twoyg a prchliwoft twa od myefta tweho [113b] yeruzalema a od hory fwatey twey. Nebot pro hrzychy naffye a zlofty otczow naffych yeruzalem a lyd twoy w protywnoft gfu wffyem fkrze okolek nafs. 17. Protozz nynye vflyfs, buozze nafs, modlitwu fluhy tweho y prosby geho a vkazz twarz twu na pofwatnoft twu, genzt pufta geft. A fam pro fye 18. naklon, bozze moy, vcho twe a flyfs; otworz oczzy twoge a wyz zkazzenye naffye a myefto, nad kterymzzto nazywano geft gmeno twe; Nebot any w fprawedlnoftech naffyech pokladamy profby naffye przed obliczegem twym, ale w mylofrdenftwym twem welikem 19. Vflifs, hofpodyne, vkoyg fye, pane; poflechny a vczzyn; Nezapomynay fam pro fe, bozzye moyg, nebot gmeno twe nazvano geft nad myeftem a nad lidem twym, pane bozze nafs.

---

59. [1]) obsecramus. — [2]) sic. — [3]) ut abundetis. — [4]) scitis enim. — [5]) in negotio. — [6]) praediximus.

60. [1]) inquitatem fecimus: přeloženo dvěma obraty.

61. W utery Epyſſtola z kralowych knyh taka geſt.

(3. Reg. XVII., 8—16.)

8. V Onyech dnech Vczzynyl ſye geſt hlahol bozzy k eliaſſowy teſbitſkem rzkuczye: 9. Wſtan a gdy do ſarepti ſydomſku [1] a oſtaneſs tam; Nebo przykazalt ſem tam zzenye wdowye, at by krmyla tye. 10. Wſtaw a gyde do ſarepti. A kdyzz przyſſel byl k branye myeſtſkey, zgewy ſye gemv zzena wdowa zbyragyczy trzyſſczky, y zawolal gy y wecze gy: Day my maliczko wody w ſudecz, at ſye napygy. 11. A gdyzz ona gyde, aby przyneſla, zwola po nye rzka: Przyneſ my, proſſy, [114a] y ſkywku chleba w rucze twey. 12. A ona odpowiedye: Zzyw pan buoh twoy, zzet nemam chleba, gedno czſoz hrſt popadnvty muozz mvky we czzbanye a maliczko olege w oleynyku; A ted zbyram dwye drzewye, abich ſſla a vczzynyla to mnye a ſynv memv, abichom to ſnyeduczz y zemrzyeli. 13. ktereyzzto heliaſs wecze: Nerod ſye baty, ale gdy a vczzyn, yakozz gſy rzekla; Awſſak mnye vczzyn nayprwe z tey mvczzky podpopelnye chleb maliczki a przynes ke mnye; Tobie pak a ſynv twemv vczzynyſs potom. 14. A totot dye hoſpodyn buoh iſrahelſky: Sukek [2] mvczzny newynde, any oleynyk olege vmenſſen bude, azz do dne, w kteryzzto daty chcze pan buoh deſſcz na twarz zemye. 15. kterazzto gyde a vczzyny podle ſlowa eliaſſowa, y gedl on y ona y duom gegy weſſken; A od toho dne 16. ſukek mvky nebil praſdien, any oleynyk olege geſt vmenſſen podle ſlowa bozzyeho, kterezzto mluwil geſt w ruku Eliaſſowye.

62. W Strzedu Epiſſtola z knyh heſter.

(Esther XIII. 8—17.)

8. V Onyech dnech Modlila ſye geſt heſter [1] k bohu rzkuczy: 9. Pane bozze, krali wſſemohuczy, w kazanye twem wſſeczko geſt polozzeno a nenye, kto by twey mohl ſye zprotywyty wuoly; geſtlyzze raczzyſs ſpaſyty nas brzcze wyſwobozeny budem. 10. Nebo ty hoſpodyne vczzynyl ſy zemy y nebe a czſozkolwyek nebe w ſwey oblo[114b]ze drzye. 11. Ty's pan wſſech a nenye, kto by odolal wuoli twey. 15. A nynye, pane krali nad krale, bozze abrahamow, ſmylug ſie nad lidem twym, nebot chtie nas nepzytele naſſy potupyty a dyedycztwy twe ſhladyty. 16. Nezhrzey dyelu tweho, kteryzz gſy wykupil tobye. 17. ale vſlis modlitwu naſſy a myloſtyw bud ſſczzeſty a prowazku dyedycztwye tweho. A nynye, pane kraly kralow, obrat placzz naſs w radoſt, abychom zzywy gſucze chwalili bichom gmeno twe, pane, a nezawyeray vſt chwalegiczich tye, pane bozze naſs.

---

61. [1]) omyl: Sidoniorum. — [2]) hydria.

62. [1]) Mardochaeus.

63. We cztwrtek Epl̄a Jeremyaſſie proroka.

(Jerem. XVII. 5—10.)

5. TOto dye pan buoh: Zlorzeczzenye człowiek, genzz nadyegy ma w czlowyeku a klade tyelo ramye [1]) ſwe a od hoſpodyna odchodye ſrdcze geho. 6. nebt bude yako borowycze na puſſczzy a nebude wydyety, kdyzz przyde dobre; Ale przyebywaty bude w ſuſſye na puſſczzy, w zemy ſuchei a newbitedlnei.[2]) 7. Pozzehnany mvzz, kteryzzto dovſa w hoſpodyna a bude hoſpodyn nadyege geho. 8. A bude yakzzto drzewo, kterezzto ſſczzepugi nad wodamy, kterezzto wlhkoſt puſſczzy korzenye [3]) ſwe; a nebude ſye baty, kdyzz przyde vedro. I bude liſt geho zeleny a w czzaſu ſuchoſty nebude opatrzowanye a nykdy neopuſty czzynyty owocze. 9. Iſtywet geſt ſrdcze człowyeczzy a nepoznane; kto pozna ge? 10. Ja hoſpodyn wyeduczy ſrdcze a z[115[a]]kuſugyczy kluby, genzz dawam kazzdemv podle czeſti geho a podle owocze nalezenye geho, Dye pan wſſyemohuczy.

64. W patek Epl̄a z knyh Genezis.

(Gen. XXXVII. 6—22.)

6. V Onyech dnech rzyekl geſt yozeph gedenaſty bratrzym ſwym: Sliſſte ſen moy, kteryzz ſem wydyel: 7. Mnyel ſem nas ſnopi wazaty na poli a yako powſtaty ſnopa meho a waſſie ſnopi okolo ſtogicze naſledowaty ſnop moyg. 8. Odpowyedyechu bratrzy geho: I zda kral naſs budeſs, nebo poddany budem moczy twey? a tato przyczzyna ſnvow y take hlaholow zawiſty a nenawydyeny zloſt przyczzynyla.[1]) 9. A gyny ſen wydyel, genzz ſwyeſtuge bratrzym wecze: Wydyel ſem ſen, yakzzto ſluncze a myeſicz a gedenaſte hwyezd naſledowaty mye. 10. A kdyzz otczy ſwemv a bratrzym prawyſſie, y zlal gemv otecz rzka: Czſo ſobie chcze tento ſen, kteryzz ſto wydyel? Zdali ya a maty twa a bratrzy twogy naſledowaty tye budem na zemy? 11. Protozz zawydyechu gemv bratrzy geho; Ale otecz geho wyecz mlczze znamenawaſſye. 12. A kdyz bratrzy geho w paſenye ſtad otczowich bidlechu na ſychem, 13. Wecze k nyemv iſrahel: [2]) Bratrzy twogy paſu ſtada w ſychunis; pod poſſly tye k nyem. kteryzzto odpowyede: 14. ted ſem. I rzekl gemv: Dye a wyz, wſſeczko-li proſpieſne geſt w twich bratrzych y w dobytku a odpowyez [3]) my, czſo czzynye. Poſlan z vdola ebron [115[b]] y przyſſel do ſichem; 15. I naleze gey mvzz, an bludy na poli, y otazal ſye geho, czſo by hledal 16. A on odpowyediel: bratrow mych hledam, vkazz my, kde paſu ſtada. 17. I rzyekl gemv mvzz: odeſſlit gſu ſ myeſta tohoto; ale ſliſſałt ſem ge rzkucze: Podmy do dotaym. Sſſel tehdy yoſeph po bratrzych ſwich y nalezl ge w dotaym. 18. kterzyzzto

63. [1]) ponit carnem brachium. — [2]) (in terra) inhabitabili. — [3]) radices.

kdyzz vzrzyechu geho blizko, nezzli przyſſel k nym, myſlehu gey zabyty; 19. a podtagy mluwychu k ſobye: Ay ſnytel przyſſel; 20. podmy, zabigmy gey a puſtmy do czyſterny wetchey y dyemy, zzet zwyerz vkrutna ſnyedla gey; a tehdit ſie zgewy, czſo gemv proſpyegy ſnowe geho. 21. Tehdy vſlyſſaw to ruben chtieſſye wiprawyty gey z ruku gych y wecze: 22. Nezabigeymy duſſye geho, any prolygmy krwe geho; ale vwrzzte gey w czyſternv tuto ſtaru, kterazzte [1]) ge na puſſczzy a ruczye waſſye ſchowayte [5]) newynne. A proto rzyekl to, chtye gey wymyty z ruku gych a nawratyty otczy geho.

65. W Sobotu Epl̄a z knyh Genesis Takowato.

(Gen. XXVII. 6—39.)

V Onyech dnech Rzyekla rebecca ſynv ſſwemv yacobowy: Sliſſala ſem otcze tweho mluwycze z Ezau bratrem twym a rzkucze gemv: 7. Przynes my z lowu tweho a vczzyn krmye, abych gedl a pozzehnam tobye przed hoſpodynem, drzewe nezz vmru. 8. Protozz, ſynv moyg, nynye poſlechny rady mey 9. a ſſed [116a] k ſtadu przywed my dwa kozli dobra, at vczzynym z nych krmye otczy twemv, gymyzz ſye rad krmy. 10. kterezzto gemv kdyzz przyneſeſs a gyſty bude, pozzehnat tobie duſſye geho, drzewe nezz vmrze. 11. A on gy odpowyedyel: Wſſak wyeſs, zzet bratr moy ezaw czlowyek chlupaty geſt a ya holi; 12. geſtlizze zmaczy [1]) mye otecz moyg a vczzyge, bogym ſye, aby nemnyel, bich ya chtiel gey oklamaty a vwedl my na mye [2]) zlorzeczzenſtwye za pozehnanye. 13. k komuzzto maty wecze: Na mnye bud to zlorzyeczzenye, ſynv moy; ſ toliko ſliſs hlas moy a ſſed przywed my, czſſoz gſem rzekla. 14. Sſed y przywedl y dal materzy ſwey. I vczzynyla ona krmye, kterezz wyediela k woli otcze geho, 15. a ruchem ezavowym welmy dobrym, kterezzto doma gmyela v ſebe, obiekla gey 16. A kozzky kozlowe [3]) obali rucze geho a hrdla nahoſt zakryla 17. y dala warmvzzku a chleb, genzz bila nawarzyla, gemv dala. 18. kterezzto przynes wecze: Otcze moy! A on odpowyedye: Sliſſym; kto gſy ty, ſynv moy? 19. I wecze yacob: Jat gſem ezav, prworozeny twoy: vczzinyl gſem, yakozz's przykazal mnye. Wſtan, ſed a gez z vlowenye meho, at pozzehna mnye duſſye twa. 20. A opyet wecze yzaak k ſynv ſwemv: I kterak, wecze, tak brzo naleſty's mohl, ſynv moy? kteryzzto odpowyedye: Wuole bozzy bila, aby brzo poſtrzetlo mye, czſozz gſem chtiel. 21. I wecze yzaak k ſynowy: Przistup ke mnye, at dotknv tebe, ſynv moyg, at zkuſym, zdali ti gſy ſyn moy ezau, czzyli nycz. 22. Przyſtupil on k otczy, A pomaczaw [4]) geho wecze yzaak: hlas zagiſte hlas Jacobow geſt; ale rucze gſu ezauowy 23. I nepoznal geho, nebo koſmate rucze podobnoſt wyeczſſyho zgewyli. Protozz pozzehnawage gemv 24. wecze: Ty gſy ſyn moyg eſav?

[116b]

64. [1]) invidiae et odii fomitem ministravit. — [2]) v A rasura. — [3]) v odp. rasura. — [4]) ch. m. kterážto. — [5]) servate.

Odpowyedyel: Ja ſem. 25. A on: przynes my, wecze, krmye od lowenye tweho, ſynv moyg, at pozzehna tobye duſſye ma. kterezzto kdyzz przyneſene ſnyedl, przydal gemv take y wyno; kterehoz ſye napyw 26. wecze k nyemv: Przyſtup ke mnye a day my polibenye, ſynv moyg. 27. Przyſtupyw y polibil geſt gey. A ynhed, akzz vczzyl rucha geho wonnoſt, Pozzehnaw gemv wecze: Ay wonye ſyna meho yakzto wonye plneho pole, gemvzz pozzehnal hoſpodyn, 28. Day tobie buoh roſy nebeſkey a tucznoſty zemſkey mnozſtwye obile, wyna, olege. 29. a ſluzte tobie lide a chwalte tye pokolenye; Bud panem bratrow twich a klonte ſye przed tebu ſynowe materzye twey; A ktozz zlorzyeczzyty bude tobie, bud ten zlorzeczzeny, A ktozz pozzehna tobye, pozzehnanye naplnyen bud. 30. Gedwa yzaac rzecz dokonal, wygide yacob wen y przygide ezav 31. a vwarzene krmye od honv przydal otczovy rzka: Wſtan, otcze moy a gezz od lowenye [117a] ſyna tweho, at my pozzehna duſſie twa. 32. I wecze gemv yzaac: y kto yſy ty? kteryzzto odpowiediel: Jat ſem ſyn twoy prworozeny ezav. 33. lekl ſye yzaak leczzenym welikym a wyecze nezz wyerzeno mozz byty, dywye ſye wecze: ẏ kto ten pak geſt, kteryzzto drzewe popadenv lowbu przyneſl my y gedl ſem ze wſſiech prwe, nezzli'ſ ti prziſſiel? y pozehnal ſem gemv y bude pozzehnany. 34. Vſliſſaw ezav rzeczy otczowy, rzytil ſye [5]) w krzyk weliky a vzzas ſye wecze: Pozzehnay take y mnye, otcze moy. 35. kteryzzto wecze: Przyſſel wlaſtnyk [6]) twoy lſtywie a wzal pozzehnanye twe. 36. Tehdy on wecze: Prawie nazwano geſt gmeno geho yacob; Nebt przyelſtil mne toto gyzz po druhe, Prworozene me prwe wzal a nynye druhe przedchwatil pozzehnanye me. A opiet k uotczy: zda's nezachowal, wecze, y mnye pozzehnanye; 37. Odpowyedyel gemv yzaak: Panem twym gey vſtawil ſem a wſſeczki bratrzy geho w ſluzbu gemv poddal ſem: Obilym, wynem a olegem zplodil [7]) ſem gey; A tobie po tom, ſynv moyg, wyecze czſo vczzynym? 38. komvzz ezav wecze: Zda gedno, wecze, ſtoliko pozzehnanye maſs, otcze? Mnye take, proſym, aby my pozzehnal. A kdyzz lkanym welikym plakaſſe, 39. hnvw ſye yzaac wecze k nyemv: W tucznoſty zemye a w roſye nebeſkey nad tyem bude pozzehnanye twe.

66. **Trzyety nedyele Epl̄a ſwateho pawla** [117b] **pyſſie k Ephezom.**

(Ephes. V. 1—8.)

[117b] 1. BRatrzycze, Budte naſledownyczy bozzy, yako ſynowe naymyleyſſy 2. a chodte w myloſty, yakozz y kriſtus mylowal was a dal ſam ſye za was obyeth a oplatek [1]) buohu wonnoſt [2]) ſladkoſty. 3. A ſmylſtwye y wſſeczka neczziſtota, aneb lakomſtwye nebud menowano mezy wamy, yakozz ſluſſy na ſwate; 4. Aneb mrzkoſt, aneb blaznowe rzeczzenye, nebo oplzloſt, genzz

65. [1]) si attrectaverit. — [2]) et inducam super me. — [3]) pelliculas haedorum circumdedit manibus. — [4]) palpato eo. — [5]) irrugiit clamore. — [6]) germanus. — [7]) stabilivi.

k wyeczy neprzyſluſſy, ale wyecze myloſtny vczzynek. 5. Protozz toto wyezte rozumyecze, zze kazzdy ſmylnyk, anebo neczziſti, aneb lakomy, genzz geſt modloſluzzebnoſt, nebude myety dyedycztwy w kralowſtwye kryſta y boha. 6. Nyzzadny was zwed[3]) neſtatecznymy[4]) ſlowy; Nebot proto przyſſel hnyew bozzy na ſyny newyerzyczie; 7. Protozz nerodte byty vczzaſtny gich. 8. Nebo bili ſte nyekdi temnoſty, ale nynye ſwyetloſt w boze a yako ſynowe ſwyetloſty chodte; 9. Nebot vzitek ſwietla geſt we wſſye dobrotye a w ſprawedlnoſty a w prawdye.

67. W pondyely Epiſſtola z knyh kralowych Takato:

(IV. Reg. V. 1—15.)

1. V Onyech dnech Naaman, knyezze lydu krale ſyrſkeho, Byeſſie mvzz weliki v pana ſweho a pocztywy; Neb ſkrze toho dal hoſpodyn ſpaſenye ſyrigi; Nebo byeſſie mvzz ſilny a bohaty, ale malomoczny 2. Tehdy z Sirie wyſſli byechu lotrczowe[1]) a yatu wedyechu z zemie yſrahelſkey dyewczzyczzku[2]) malu, genzz biſſye [118[a]] w ſluzbie v zzeny naamanowy, 3. kterazzto wecze ku panye ſwey: By bil pan moy v proroka, kteryzz geſt w ſamarigi ynhed by gey vzdrawil od malomoczenſtwye geho, kterezzto ma! 4. Tehdy wſſed naaman ku panv ſwemv y zwyeſtowal gemv rzka: Tak a tak mluwila geſt dyewczziczzka z zemye yſrahelſkey. 5. I wecze gemu kral ſyrſky: Gdy a poſſlit liſty ku krali yſrahelſkemv. A kdyzz bieſſye ſſel a wzal byeſſe z ſebu deſſet ſuntow ſtrzybra a ſſeſt tyſſicz zlata a deſſet promyen rucha 6. y przyneſl liſty ku krali iſrahelſkemv w tato ſlowa: kdyzz wezmeſs liſt tento, wyez, zzet ſem poſlal k tobie ſluhu ſweho naamana, aby gey vzdrawil od malomoczenſtwye geho. 7. A kdyzz czzetl kral iſrahelſky liſty, roztrhl rucho ſwe y wecze: zda ſem buoh ya, abich zabyty mohl a obzzywyty, nebo tento poſlal ke mnye, abich vzdrawil czlowyeka od malomoczenſtwye geho? Vſmyſlte a wyzte, zzet omluwy[3]) hleda protyw mnye. 8. A kdyzz to vſliſſie elizeus, mvzz bozzy, roztrhnvty totyzzto krale yſrahelſkeho rucha ſwa,[4]) poſlal k nyemv rzka: I proczz gſy roztrhl rucha ſwa? Nechat pprzyde ke mnye a wyedyetyt bude proroka gſucze[5]) w yſraheli. 9. Tehdy przygide naaman ſ konny a ſ wozmy y ſtaſſye v drzwy domv elizea. 10. I poſlal elizeus k nyemv poſla ſweho rzka: Gdy a zmyg ſie ſedmkrat w Jordanye a wezmet zdrawye tielo [118[b]] twe a czzyſt budeſs. 11. Rozhnyewaw ſye naaman gide pryczz rzka: Mnyel ſem, by wyſſyel ke mnye a ſtoge nazywal by gmeno pana boha ſweho a dotekl by ſye ruku ſwu myeſta trudneho a vzdrawil by mye. 12. I ne zda ne

66. [1]) hostiam. — [2]) t. j. w wonnoſt: in odorem. — [3]) nemo vos seducat. — [4]) inanibus.

67. [1]) latrunculi rasura: c-. — [2]) rasura czz(ku). — [3]) occasiones. — [4]) vazba acc. c. inf. — [5]) v. pozn. 4. — [6]) rasura: rzeczzy mv-,

lepffy gfu abana a farfar potoczy damafftffye wffyech wod yfrahelfkich, abych fye vmyl w nych a czzyft bil? A kdyz obratil fye a odgel rozhnyewaw fye, 13. przyftupichu k nyemv fluhi geho a mluwychu gemv: Otcze, acz by wyecz weliku tobie rzekl prorok, zagifte vczzynyty's gmyel; I owffem pak wyecze, nebot nynye rzekl tobie: vmyg fye w yordanye a czzyft budefs. 14. I gyde a vmyl fye w yordanye fedmkrat podle rzeczzy mvzze [6]) bozzyeho A nawraty fye tyelo geho, yakzzto tyelo dyetatka maleho y oczzyffczzen geft od malomoczenftwye. 15. A nawratyw fye k mvzzy bozzyemv fe wffym towarzyftwem fwym, przyffed y ftal przed nym y wecze: Wyeru wyemt, zzet nenye buoha gyneho we wffye zemy, gedno f toliko pan buoh yfrahelfky.

68. W utery Epl̄a z knyh kralowich.

(IV. Reg. IV. 1—7.)

1. V Onyech dnech zzena nyetera wolaffye k elizeowy proroku rzkuczy: Sluha twoyg, mvzz moyg, vmrzyel geft a ty wiefs, zzet fluha twoyg byl bogyczy fye boha; A ay wyerzytel przyffel, aby wzal dwa fyny ma k fluzbie fobye. 2. k nyezz elizeus wecze: Czfo chczefs, at vczzynȳ tobie? Poweyz my czfo mafs w domv twem? A ona odpowiedye: Nemam dyewka twa nyczzehozz [119[a]] w domv mem, gedno maliczko olege, kterymzz bich fye pomazala. 3. k nyzz wecze: Gdy a vpros taygnye ode wffyech fufedow twich beczzek prazdnych a nemalo; 4. a wftup w duom a zawrzy dwerzy A kdyzz wnytrs budefs ty a fynowe twogy; a wpuft odtud we wffeczky beczzky ty a kdyzzt plny budu, wezmefs. 5. Sfla tehdy zzena a zawrzela dwerzy okolo febe [1]) a okolo fynow fwych, Ony podawachu beczzek a ona nalewaffye. 6. A kdyzz plny byechu beczzki, wecze k fynu fvemv: Przynef my geffczze beczzku. A on odpowyedye: nemam. y ftaffye oley. 7. Tehdy przygyde ona a vkazala czzlowyeku bozzyemv. A on: Gdy, wecze, a proday oley a wrat wyerzytely twemv; A ty a fynowe twogy zzywy budte oftatkem.

69. W Stredu Epifftola z druhych knyh Moyzzyffowych, Z exodu.

(Ex. XX. 12–24.)

12. TOto dye pan buoh: Czty otcze tweho a materz twu, abi bil dluho zzyw na zemy, kteruzzto pan buoh twoyg da tobye. 13, Nezabigefs. 14. nefmylnyfs. 15. neuczzynyfs kradezze. 16. nemluw protyw blizznyemv twemv krzyweho fwyedecztwye. 17. nepozzadafs domv blizznyeho tweho; any pozzadaty budefs zzeny geho, any pacholka, any dyewky, any wola, any ofla, any wffeho, czfoz geho gfu. 18. Tehdy weffken lid flyffiffye hlafy a blefkot

68. [1]) super se.

a wzwuk truby y hor ſſumyenye [1]) a vzzaſny [2]) y take leczzenym obrazzeny ſtachu blyz, 19. rzkucze moyzzyſſowy: Mluw ty nam a ſlyſſyety budem tye; a nemluw nam pan naſs, abichom [119[b]] nezemrzyeli. 20. I wecze moyzziſs k lidu: Nerodte ſye baty, at by zkuſil [3]) was, przyſſel buoh a aby hroza geho byla v was, abiſte nehrzyeſſyly. 21. I ſtaſſye lyd z daleka. ale, moyzzyſs przyſtupil k mrakawye, w kterezzto byl buoh. 22 Tehdy wecze hoſpodyn k moyzyeſſowy: Toto dyeſs ſynom yſrahelſkym: Wi ſte wydieli, zze ſ nebe mluwyl ſem wam. 23. Nebudete czzynyty bohu ſlatich, any bohu ſtzybrnych czzynyty budete wam. 24. Oltarzz z zemye vczzynyte mnye a offyerowaty budete na nyem obyethy a krotke waſſye, owcze waſſye y woly w kazzdem myeſtye, na kteremzzto pamatka bude gmena meho.

70. We ctzwrtek Epl̄a Jeremyaſſowa.

(Jerem. VII. 1—7.)

1. V Onyech dnech Vczzynylo ſye geſt ſlowo bozzy ke mnye rzka: 2. Stoyg w wratech domv bozziho, a kazz tam ſlowo toto a rzczy: Sliſſte ſlowo bozzy, wſſye zzydowſtwo, kterzyzzto wchazyte ſkrze wrata ta, abiſte naſledowali hoſpodyna, 3. Toto dye pan zaſtupuow, buoh iſrahelſky: Dobre czynte czeſty waſſye a vczzenye waſſye; a przyebywaty budu ſ wamy na myeſtye tomto. 4. Nerodte dovſaty w ſlowa lzzywa rzkucze: Chram bozzy, chram pana geſt. 5. Nebo acz zzehnaty [1]) budete-ly czeſty waſſye a vczzenye waſſye a czzynyty budete ſud mezy mvzzem a blyzzny̅ geho. 6. hoſty a ſirotku a wdowye nebudete czzynyty krzywdy, anyzz krwe newynney prolewati budete na myeſtye tomto a po bozych czyzych nebudete chodyty we zle wam zamym: 7. Bydlyty budu ſ wamy [120[a]] na myeſtye tomto, W zemy, kteruzz gſem dal otczom waſſym od prwa poczzatka azz do ſkonczenye, Dye hoſpodyn wſſemohuczy.

71. W patek Epl̄a z Cztwrtich knyh Moyzyſſowich.

(Num. XX. 2—13.)

2 V Onyech dnech Snydechu ſye ſynowe yſrahelſſczzy k moyzziſſowi a k aronowy, 3. a obratywſſye ſye ku pobyty [1]) rzekly gſu: Day nam wody, at pyty budem. 6. Wſſed moyzzyſs y aaron nechawſſye mnozſtwye przed stany ſlibenymy, padeſſta ſpyeſſnye [2]) na zemy y wolachu k hoſpodynv y weczechu: Pane bozze, vſliſs wolany lydu tohoto a otewrzy gym poklad twoy, ſtudnyczy wody zzywey, aby naſyczeny gſucz ſtalo by reptanye gich. I zgewila ſye chwala bozzy nad nymy. 7. I mluwil geſt hoſpodyn k moy-

69. [1]) montem fumantem. — [2]) perterriti. — [3]) ut probaret.
70. [1]) si bene direxeritis.
71. [1]) versi in seditionem. — [2]) proni. — [3]) quia, má býti asi: že.

zzyſſowy rzka: 8. zdwyhny metlu a ſhromazzd lyd, ty a aron bratr twoy a mluwte k ſkale przed nymy a onat da wody. A kdyzz wywedete wodu z ſkal, pyty bude wſſeczkno mnozſtwye y ſkut gych. 9. Tehda wzza moyzziſs metlu, kterazzto byla przed obliczzegem bozzym, yakzzto przykazal gemv, 10. Shromazzdyw wſſeczko mnozſtwye przed ſkalu y wecze gym: Sliſſte, reptaczy a newyerzuczye, kterak z teyto ſkaly wam wodu moczy budem wyweſty? 11. A kdyzz zdwyzze moyzzyſs ruku, vderzy metlu dwakrat krzyemen, Wyſſly gſu wody ſſczzedre, tak abi lyd pyl y howada. 12. I wecze hoſpodyn k moyzzyeſſowy a k aaronowy: Nebo [3]) newyerzyly ſte mnye, [120b] abiſte poſwyetily mne przed ſyny yſraheiſkymy, Nevwedete lidu tohoto do zemye, kteruzzto dam gym 13. Totot geſt woda protywenſtwye, kdezzto protywyly gſu ſye ſynowe yſtrahelſſczzy protyw hoſpodynu a poſwyeczen geſt w nych.

72. S. W Sobotu Epla Danyele proroka.

(Dan XIII. 1—62.)

1. V Onyech dnech Byeſſye mvzz w babilonye a gmenō geho yoachym. 2. I poyal zzenv, gmenem zvzannv, dſeru elchiowu, kraſnv przilíſs a bogyczye ſye boha; 3. A ſtaroſty [1]) gegy kdyzz byechu ſprawedlywy, vczzychu dſeru ſwu podle zakona moyzzyſſowa. 4. Nebo byeſſe yoachym bohati welmye a bvſſye gemv ſſczzepnycze blizka domv geho a k nyemv zchazyechu ſye wſſeczkny zzyde, protozze byſſye pocztywyeyſſy wſſech. 5. I poſtaweny gſu dwa ſtara ſudcze w tom rocze, o nychz mluwil geſt hoſpodyn; zze wyſſla geſt newyera z babilona od ſtarych ſudczyw, kteryzto wydyny byechu zprawowaty lid. 6. A ty chodyechu do domv yoachymowa a przichodyechu k nym wſſiczkny, kterzyzzto gmyely ſudy. 7. A kdyzz nawraty ſye lyd po poledny, wſſedſſy zuzanna y prochodyſſye ſye w ſſczzepnyczy mvzze ſweho. 8. I wydaſſta gy ſtarcze na wſſak den wchazegucze a prochodycz ſye: y zazzechu ſye w pozzadanye gegy; 9. y odwratila ſwuoy ſmyſl y ponyzzyla oczzy ſwe, abiſta newydyely nebes, any pomnyſſta ſuduow ſprawedlywich. 15. I ſtalo ſye geſt, kdyzz vhledaſſta den gyſty, kdyz by gy mohli na[121a]leſty ſamv, I wgide gednv yako ſtrzedu [2]) dne ſe dwiema ſamyma [3]) dyeweczkama, y chtyſſye ſye myty w ſadu; a byſſye wedro; 16. a nebyſſye tam nyzadneho kromye dwu ſtarczuow ſkrytich. 17. I wecze dyeweczkam: Przyneſte my oley a mydlo a dwerzy ſadowe zawrzete, at ſye zmygy. 19. A kdyzz wynydeſta dyewczzycze, wſtawſſye dwa ſtarcze a przybyehſſe k nye y weczechu: 20. Ay, dwerzy [4]) ſadowe zawrzyny gſu a zzadnyt nas newydye; a protozz powol nam a ſpoyg ſye ſ namy. 21. A geſtlyzze nebudeſs chtyety, dyemyt ſwyedecztwy protyw tobye, zzet bil ſ tebu mladenecz a pro tu wyecz wypuſtyla's dyeweczky od ſebe. 22. Zaplakawſſy zuzanna y wecze: Teſknoſty gſu my wſſudy; a czſo bich zwolila, newym. Geſtlizze to vczzynym, ſmrt my geſt; Pakly nevczzynȳ, nevgdu ruku waſſych.

23. Awſſak lepe geſt mnye bez vczzynku [5]) vpadnvty w rucze waſſye, nezzly hrzeſſyty przed oblyczzegem bozzym. 24. I zwola zuzanna hlaſem welykym: Tehdy zwolaſſta y ſtarcze protywnye. 26. A kdyzz vſlyſſyechu krzyk w ſadu pacholczy domv, przybyezzechu tam ſkrze wratſye, aby wydyely czſo by to bilo. 27. A kdyzz ſtarczy mluwyly gſu, zaſtydyechu ſye ſluhy welicze; nebo nykdy nebila rzecz taka o zuzannye. I vczzyny ſye den zaytrzeyſſy. 28. A kdyzz przygyde lyd k mvzzy gegy yoachymowy, przygydechu y dwa knyeze plna neſſlechetneho myſſlenye protyw zuzannye, abi za[121b]hubili gy. 29. I weczeſſta przed lidmy: Poſſlete k zuzannye, dſerzy elchiowye, zzenye yoachymowie. A ynhed poſlali. 30. I przyſla ſtaroſtamy [6]) a ſ ſyny a ſe wſſyemy przately ſwymy. 33. Placachu gy gegye y wſſeczkny, kterzyzz znali gy. 34. Tehdy powſtawſſe dwa knyeze proſtrzed lidu, polozzila ſta rucze ſwoge na hlawu gegye. 35. kterazzto placzzyczy wzhledla na nebe; neb byeſſye ſrdcze gegye, dovſanye mage w boze. 36. I rzekli gſu knyezzy: kdyzz ſwa chodyla w ſadu ſamy, Wnyde tato ſe dwyema dyeweczkama ſamyma y zawrzela dwerzy ſadowe y wypuſty dyeweczzky. 37. I przygyde k ny mladenecz, genz byeſſye ſkryt y vczzynyl wuoly ſ nye. 38. A my, kdyzz byechom w kutye w ſadu, wyducze zloſt, byezzeli ſmy k nym a wydyela ſwa ge ſpolu bydlicze. 39. A toho giſteho nemozzechwa popadnvty, neb ſilnyeyſſy nagy bil a otewrzew dwerzy y wyſkoczzil; 40. A tuto kdyzz gſmy popadly, otazachom, ktery by ten bil mladenecz y nechtyeſſye vkazaty nam; tey wieczy ſwyedkowe gſmy. 41. I wyerzyly gym mnozſtwye, yakzzto ſtarczom lydye y ſudczzyem, y potupyly gy az k ſmrty. 42. Tehdy zwola hlaſem welikym y wecze zuzanna: Bozzie wyeczzny, genzz ſkrytich gſy poznatel, ty wyeſs wſſeczko, drzewe nez by byly; 43. ty wyeſs, zze faleſſne protyw mnye neſly gſu ſwyedecztwye. A ay mru a nycz tohoto vczzynywſſy, czſoz gſu tyto ſſtywye ſlozzily gſu protyw [122a] mnye. 44. Tehdy vſliſſal hoſpodyn hlas gegye. 45. A kdizz byla wedena k ſmrty, zbudyl hoſpodyn duch dyetyete mladſſyeho, gemvzz gmeno danyel; 46. I zwola hlaſem welikym: Czzyſt ya ſem od krwe teyto. 47. I obratil ſye geſt k nyemv weſſken lyd y wecze: ktera geſt rzyeczz to, kteruzz ty mluwil gſy? 48. kteryzz kdyzz ſtaſſye w proſtrzedku gych, wecze: Tak blaznowy ſynowe yſrahelſſczzy, neſudywſſye, any czſſoz prawe geſt poznawſſye, potupili gſte dſerku yſrahelſku? 49. Nawratte ſye k ſudu, nebot faleſſne ſwyedecztwy mluwyly gſu protyw nye. 50. Nawratil ſye geſt proto lyd ſ brzkoſty. 51. y wecze k nym danyel: Rozluczzte ge ruzno powzdal, a yat roſudym ge. 52. A kdyzz rozluczzeny byechu geden od druheho, zawolal gednoho z nych y wecze k nyemv: Staralczze [7]) dnow zlich, nynye przyſſly gſu hrzychowe twogy, kterezzto czzynyl ſy drzyewe, 53. ſudye ſudy neprawe, newynne odſuzuge a puſſczzege wynne, Genzz dye hoſpodyn: [8]) ne-

---

72. [1]) parentes — [2]) sicut heri et nudiustertius. — [3]) cum duabus solis. — [4]) rasura, celé slovo. — [5]) absque opere. — [6]) t. j. s starostami. — [7]) inveterate. — [8]) dicente Domino. — [9]) sentientia. — [10]) species.

wynneho a ſprawedlyweho nezabigeſs. 54. Protozz nynye, geſtlyzze's wydyel gy, powyez my, pod kterym ſtromem wydyel's ge mluwycze ſpolu. kteryzzto wecze: pod trnem. 55. Tehdy wecze danyel gemv: prawye ſelhal gſy w hlawu twu; A protozz angel bozzy wezma przyſud [9]) od nyeho, rozetne tye na poly. 56. A odwed gey kazal przygyty druhemv y wecze gemv: Semye canaanowo a ne Iudowo, [122b] twarnoſt [10]) przelſtyla tye a zzadoſt przewratyla ſrdcze twe; 57. Tak gſte czzynyly dſeram yſrahelſkȳ, A ony bogycze ſye mluwychu wam; ale ne dſerka zzydowſka ſtrpyela neſſlechetnoſt waſſy. 58. Protozz nynye, geſtlyzze's wydyel ge, powyez my, pod kterym ſtromem wydyel's ge, mluwycze. kteryzzto wecze: pod ſlywu. 59. I wecze gemv danyel: Prawye ſelhal ſy y ty w hlawu ſwu; oſtawat angel bozzy meczz mage, aby przetyal tye na poli a zabige was. 60. Tehdy zwola weſſken zbor hlaſem welikym a chwalyly boha, kteryzzto ſpaſuge vſagyczye wen. 61. I wſtachu protyw dwyema knyezoma (Neb przemohl ge danyel z uſt gych, faleſſne genzz mluwyly ſwyedecztwye), I vczzynyly gym, yakzzto zle byly vczzynyli protyw blyzznyemv, 62. y zabily ge. A ſpaſena geſt krew newynna w ten den.

73. **W Cztwrtu nedyely Epl̄a ſwateho pawla k Galatſkym.**

(Gal. IV. 22—31.)

22. BRatrzycze, Pſano geſt: zze abraham dwa ſyny gmyel: gednoho od dyewky A gednoho z ſwobodney. 23. Ale kteryzz z dyewky, podle tyeleſenſtwye narodyl ſye geſt; Ale kteryzz z ſwobodney, ſkrze ſlibenye, 24. kterezz gſu prorokem rzczena: Nebo toto geſt dwoge vſtawenye gedno zagyſte na horzye ſynay w ſluzzbu zplozene, genzz geſt agar; 25. Nebo ſyna hora geſt w arabigi, kterazzto ſpogena geſt gy, geſſto nynye geſt yeruſalem, a ſluzzy [123a] ſ ſyny ſwymy. 26. Ale ona, kterazzto ſwrchnye geſt yeruzalem, ſwobodna zagiſte geſt, kterazzto geſt maty naſſye. 27. Nebo pſano geſt: Weſel ſye yalowa, genzz nerodyſs; wyndy a wolay, genz neplodyſs; nebo mnohe dſery puſte, Wycze nezz gegye, kterazzto ma mvzze. 28. Ale my, bratrzy, podle yſaaka ſlybenye ſynowe gſm̄y 29. Ale kterak tehdy, kteryzz podle tyela narodyl ſye byl, tupyeſſye gey, genzz podle ducha: tezt y nynye. 30. Ale czſo dye pyſmo? Wywrzz dyewku a ſyna gegyho; nebudet zagiſte dyedycz dyewky ſ ſynem ſwobodney. 31. A protozz, bratrzycze, negſmy dyewczzyny ſynowe, [1]) ale ſwobodney; kterymzzto ſwobodenſtwym [2]) xp̄s nas wikupil.

74. **W pondyeli Epl̄a z kralowych knyk [1]) Takato.**

(III. Reg. III. 16—28.)

16. V Onyech dnech Przyſſly gſu dwye zzenye prazdne k kraly ſſalomvnowy y ſtaſſta przed nyem, 17. z nychzto gedna wecze: zzalugyt, moy pane; ya a zzena tato przyebiwala ſwa w domv gednom I porodych v nye

73. [1]) ancillae filii. — [2]) libertate.

w lozzy. 18. A w trzetye den, kdyzz ya porodych, porodye y ona; a byechwa fpolu a zzadny gyny f nama w domv kromye nagy dwu. 19. Vmrzyel geft tehdy fyn zzeny teyto; nebo w noczy fpyeczy vdawyla gey. 20. A wftawffy proftrzed noczy tagemnye, wzala fyna meho od boka meho, dyewky twey fpicze, y polozzyla na lunye fwem; A fweho, kteryzzto [123b] bil vmrzyel, polozzila na mem lonye. 21. A kdyzz wftach rano, abich dala mleko fynv memv, y zdal fye mrtew; kterehozzto fnazznye opatrzywffy yafnym fwyetlem, fnledala fem, zze nenye fyn moyg, kterehozz gfem porodyla. 22. I odpowyedye druha zzena: Nenye tak, ale fyn twoy vmrzyel geft, ale moyg zzyw geft. A zaffye ona wecze: Izzefs; Syn zagifte moyg zzyw geft a fyn twoy vmrzyel geft. A tak tu powahu[2]) fwarzyechu fye przed kralem. 23. Tehdy kral wecze: Tato prawye: fyn moyg zzyw geft a fyn twoyg vmrzyel geft. A tato odpowyedye: ne, ale fyn twoy vmrzyel geft, ale moy zzyw geft. 24. Tehdy wecze kral: Przynefte my meczz. A kdyzz przynefechu meczz przed krale, 25. Wecze kral: Rozdyelte mladencze zzyweho na dwye czzefty a dayte polowyczy czzefty gedney a polowyczy czzefty druhey. 26. Tehdy wecze zzena, gegyezzto fyn byl zzywy, k kraly (Nebo fmutili fye byly ftrzewa gegye nad fynem fwȳ): Profymt, pane, dayte gy mladencze zzyweho a nerodte zabyty geho. A opornye[3]) druha wecze, gegyzz nebyffe dyetye: Any mnye any tobie bud, ale rozdyelen bud. 27. Odpowyedye kral y wecze: Dayte teyto mladēcze zzyweho a nezabygeyte geho; Nebo tatot geft maty geho. 28. I vfliffal weflken yfrahel fud, kteryzz fudyl kral y bachu fye krale wyducze. mvdroft bozzy byty w nyem k uczzy[124a]nyenye fudu.

75. W utery Epl̄a z druhich knyh Moyzziffowych.

(Ex. XXXII. 7—14.)

7. V Onyech dnech Mlowil geft hofpodyn k moyzziffowy rzka: Stup f huory; nebt fhrzeffil lyd twoy, kteryzz wywedl[1]) z zemye egipczfkey. 8. Seffli gfu brzo f czefty, kteruzz[2]) vkazal gym; Vczzynylit gfu fobie tele flite y nafledowachu a obyetowawffye gemv obyety y rzyekly fu: Totot gfu bohowe twogy, yfrahely, kterzyzzto wywedly tye z zemye egipczfkey. 9. A opyet wecze hofpodyn k moyzzyeffowy: Wyzy, ze lyd tento twrdeho tyemena geft; 10. Puft mye, at fye hnyewaty bude hnyew moy protyw nyē a fhladyem ge z zemye a vczzynym tye w lyd weliky rufty. 11. Ale moyzzyfs profyffye pana boha fweho rzka: Proczz pane hnyewal by fye hnyew twoy protyw lydu twemv, kteryzz fy wywedl z zemye egipczfkey w file welikey a w rucze moczney? 12. Proffy, aby nerzekly egipczffczye: horcze[3]) wywedl ge, aby zbyl na horach a fhladyl z zemye; Odpoczzyn hnyew twoy a bud myloftywy nad zlofty lyda tweho. 13. Zpomen na abrahama,

74. [1]) omyl m. knih. — [2]) in hunc modum. — [3]) e contrario.

yſaaka a yſrahele,[4]) ſluh twych, gymzzto przyſahl[5]) ſkrz tye ſameho rzka: Rozmnozzym ſyemye waſſye yako hwyezdy nebeſke a wſſiczku zemy tuto, o kterеyzz mluwil ſem, dam ſemenv waſſyemv a drzzety gy budete wzzdiczky. 14. Vkogen geſt hoſpodyn, aby neczzynyl [124[b]] zleho, czſoz mluwil bil protyw lidu ſwemv a ſmylowal ſye nad lidem ſwym Pan buoh naſs.

76 W Strzedu Prorocztwye Ezechiele proroka Takato.

(Ezech. XXXVI. 23—28.)

23. TOto dye pan buoh: Oſwyetyem gmeno me welike, aby wyedyely lide, zze ya ſem pan, kdyzz oſwyeczen budu v was przed nymy. 24. Wynmv zagiſte was z lidu a zberu was ze wſſyech zemye a dowedu was do zemye waſſy. 25. a wylem na was wodu czzyſtu a oczziſſczzeny budete ode wſſyech poſſkwrn waſſych a ode wſſyech modl waſſich oczziſſtym was. 26. a dam wam ſrdcze nowe y duch nowy; a odeymv od was ſrdcze kamenne z tyela waſſyeho a dam wam ſrdcze maſite. 27. a duch moy polozzym w proſtrzedku was; A vczzynym, abiſte w przykazanye mych[1]) chodyly a ſudy me abiſte oſtrzyehali a czzynyli. 28. a przebiwaty budete w zemy, kteruzz gſem dal otczom waſſym; A budete mnye w lid, a ya budu wam w boha.

77. Tey Strzedy Epl̄a Jeremyaſſye[1]) Proroka.

(Is. I. 16—19.)

16. TOto dye pan buoh: Zmygte ſye a czzyſty budte, Odlozzte zle myſſlenye waſſyeho od oczzy mych; Odpoczzynte czzynyty zle. 17. Vczzte ſye dobrzye czynyty; hledayte ſudu, pomozte ſtyſſczenemv, ſudte ſyrotku, brante wdowy. 18. A podte a treſkczete mye, dye hoſpodyn; aczz budu hrzyeſſy waſſy yakzto kopet,[2]) yakzzto ſnyh zbielegi; A geſtlizze budu czrweny yakzzto czrwyk, yakz[125[a]]to wlna byela budu. 19. Aczz budete chtiety a poſluchaty mne budete, dobre zemye gyſty budete, Dye hoſpodyn wſſemohuczy.

78. We cztwrtek Epl̄a z kralowich knyh.

(IV. Reg IV. 25—38.)

25. V Onyech dnech Przyſſla zzena ſunamytis k Elizeowy proroku na horu karmeli;[1]) A kdyzz vzrzyel gy mvzz bozzy y dye k yezy, dyetyety ſwemv: Ay tot ſunamytis[2]) ona. 26. Protozz dy w ſtrzyczy gy a rzczy gy:

75. [1]) = kterýž's: eduxisti. — [2]) = kterúž's. — [3]) callide — [4]) rasura: -a-. — [5]) = jimž'sto: iurasti.

76. [1]) y předěláno z jiné litery.

77. [1]) omyl m. Isaiašě. — [2]) coccinum.

Dobrze-ly czzynye fye v tebe a v mvzze tweho a v fyna tweho? kterazzto
odpowyedye: Prawye. 27. A kdyzz przygide k mvzzy bozzyemv na horu,
popadla nohy geho; I przyftupil yezy, aby odwedl gy. I wecze czlowyek
bozzy: Nechay gy; nebot duffye gegye w horzkofty geft a hofpodyn za-
tagyl ode mne a nevkazal my. 28. kterazzto wecze gemv: zda fem profyla
fyna od pana meho? Zda fem nerzekla tobye: nepofmyway fye mnye?
29. A on wecze k yezy: Opafs bedra twa a wezmy hulku mv w ruku
twu a gdy. Potka[4])-li tye czlowyek, nepozdrawug geho; Pakli pozdrawy
tebe, nykakezz neodpowyday gemv; A polozzifs hulku mv na twarz dye-
tyete. 30. Tehdy maty dyetyete wecze: zzyw geft hofpodyn a zzywa geft
duffye twa, nepuftȳ tebe. Wftaw tehdy y ffel geft po nye. 31. Ale yezy
przedffel byl ge y polozzil byl hulku geho na twarz dyetyete, a nebyeffye
gemv hlas any fmyfl; I wratil fye geft w ftrzyczu[5]) gemv y zwyeftowal
[125b] gemv rzka: Newftalo dyetye. 32. I wffel geft tehdy Elizeus w duom
a ay dyetye mrtwe lezzyeffye na lozzy fwem. 33. A wffed y zawrzel geft
dwerzy po fobye a o dytyety; y modlil fye k hofpodynv. 34. przyftupyw
y powzlehl[6]) na dytyety: A polozzyl vfta fwa na vfta geho a oczzy fwe
na oczzy geho a rucze fwe na rucze geho a fklonyel fye na dyetye
y fhrzelo fye geft tyelo dyetyete. 35. A on opiet chodyeffye po domv
gednv fem y tam; a przyftupyw y powzlehl[7]) y proftrzyel fye geft na
dyetye trzykrat; y zaffczzkalo dyetie fedmkrat a otewrzelo oczzy fwoge
36. A on zawolal yezy y rzyekl gemv: zawolay funamyty tey, kterazzto
zawolana weffla geft k nyemv. Gyezz wecze: Wezmy fyna tweho. 37. Przy-
ffedffy ona y padla k noham geho y nafledowala[8]) na zemy; y wzala
geft fyna fweho y wyffla geft. 38. Ale helizeus wratil fye geft do galgala.[9])

79. **W patek Epl̄a z kralewich knyk.**[1])

(III. Reg. XVII. 17—24.)

17. V Onyech dnech Nemahaffye fyn zeny materzye czzeledny a biffye
mdloba filna, tak zze nezoftaffye fyla przy nyem. 18. Wecze proto heli-
affowy: Czfo mnye a tobye geft, mvzzy bozzy? Wffel fy ke mnye, aby
zpomanuli fye zlofty me, aby zabil fyna meho? 19. I wecze k nye heliafs.
Day my fyna tweho. I wzal gey f luna gegieho y wnefl do myeftyfczze,
kdezz on przebywal I polozzil gey na luzze fwe. 20. y wolal k hofpodynv
a rzka: Pane bozzye moy, I ne zda take wdowu, v ktereyzzto [126a] ya
az do fy chwile pafu fye porazil fy, aby zabil fyna gegyeho? 21. y roztahl
fye a polozzyl fye na dyetye trzykrat y wolaffye k hofpodynv a rzka:
Pane bozzye moy, nawrat fye, profym, duffye dyetyete tohoto w ftrzewa
geho. 22. I vfliffal hofpodyn hlas heliaffow y nawratyla fye geft duffye

78. [1]) in montem Carmeli. — [2]) Sunamitis. — [3]) recte ne agitur circa te. —
[4]) nad a svorka, jako by znamení zkratky. — [5]) in occursum. — [6]) incurvavit se. —
[7]) incubuit. — [8]) adoravit. — [9]) in Galgala.

dyetyete w nye y ozzilo. 23. A wzaw heliaſs dyetye y ſlozzy ge ſ weczze-
rzyſſcze [2]) do dolnyeho domv y da ge materzy geho a wecze gy: Ay zzyw
geſt ſyn twoy. 24. I wecze zzena k eliaſſowy: Nynye w tomto poznala
ſem, zze mvzz bozzy gſy ty a ſlowo bozzy w uſtech twich prawe geſt.

80. W Sobotu Epl̄a Izaiaſſie proroka.

(Js. XLIX. 8—15.)

8. TOto dye pan buoh: W czzaſu lybem vſliſſal ſem tye a w den
ſpaſenye ſſpomoczen ſem bil tobie; A ſchowal ſem tye a dal ſem tye
w ſlib lyda meho,[1]) aby wzbudyl zemy a zprawowal bi dyedycztwye roz-
trzzena; 9. aby rzekl tyem, kterzyż ſwazany gſu: Wyndyete a tyem, geſſto
we tmach gſu: zgewte. Na czeſtach paſeny budu a na wſſyech row-
nyſſczzych [2]) budu paſtwy gych. 10. Nebudu laczny any zzyzznywy wycze
a nevrazy gich wedro a ſluncze; Nebo ſmylownyk [3]) gych zprawowaty
bude ge a v ſtudnycz wodnych napagety bude ge. 11. A polozzym wſſeczky
hory me w czeſtu a ſtezky me powyſſyeny budu. 12. Ay tyto z daleka
przydu, a ay ony od polednye a morze a tyto z zemye na puolnoczy.
13. Chwalte nebeſa [126^{b}] a radug ſye zemye, Welebte hory chwalu;
Nebo vtieſſil geſt hoſpodyn lyd ſwoy a nad chudymy ſwymy ſmyluge ſye.
14. I rzekl ſyon: opuſtyl mye hoſpodyn a pan zapomanul mne. 15. A zda
zapomnyety mozz zena dyetyete ſweho, aby ſye neſmylowala nad ſynem
brzycha ſweho? A geſtlizze ona zapomenula by, ale yat nezapomanu tebe,
Dye pan wſſemohuczy.

81. W Nedieli Epl̄a ſwateho pawla k zzydom.

(Hebr. IX. 11—15.)

11. BRatrzycze, kryſtus gſa byſkupem buduczyeho dobreho, giſſczzegie [1])
a dokonalegy chram ne ruku zdyelany, to geſt ne tyemto ſtworzyenym,
12. any ſkrze krew kozlow aneb [2]) telczuow, ale ſkrze wlaſtny krew wſſel
gednvcz w poſwatnoſt wyecznv wykupenyem nalezenȳ. 13. A geſtlize krew
kozluow aneb bikuow a popel yalowyczzy gſa pokropen poſſkwrnyene po-
ſwyeczuge k oczzyſſczzenye tyela, 14. kterak wyecze krew kryſtowa, genzz
ſkrze ducha ſwateho ſam ſye geſt obietowal nepoſſkwrnyeny bohu a oczziſtil
ſwiedomy naſſye od dyel mrtwych k ſluzzenye buohu zzywemv? 15. A protozz
noweho zakonv proſtrzedek geſt, aby ſmrty zaſtupenym, k wykupenye toho
przyeſtupenye, kterezzto bilo pod prwnym zakonem, ſlibenye wzaly, kterzyzz
powolany gſu k wyecznemv dyedycztwy, W kriſtu yezyſſi, panv naſſyem.

79. [1]) omyl m. knih; častěji. — [2]) de coenaculo.
80. [1]) rasura: -o. — [2]) in omnibus planis. — [3]) miserator.
81. [1]) per amplius. — [2]) rasura: a.

82. W pondyeli Epl̄a Jony proroka.

(Jon. III. 1—10)

1. V Onyech dnech Vczzynyeno geſt ſlowo bozzi [127a] k yonaſſowy
proroku po druhe rzkucze: 2. Wſtan a gdy do nynywen [1]) myeſta welikeho
a kazz w nyem kazanye, kterezzt ya budu mluwyty k tobye. 3. I wſtal
yonas y ſſel do nynywen podle ſlowa bozzieho; A nynywe byeſſye myeſto
welike k chozenye [2]) trzy dnyow. 4. I poczze yonas wchazety domyeſta
k wychodu [3]) gednoho dne; y zwolal a rzekl geſt: Geſſczze cztyrzydczety
dny geſt a nynywe bude przewraczeno. 5. I vwyerzyli gſſu mvzzowe ny-
nywſſczy w hoſpodyna y kazachu puoſt a obleczeny gſu w myechi od weli-
keho azz do naymenſſyeho. I doſſlo geſt ſlowo azz k kralowy nynyw-
ſkemv: y wſtal geſt ſtolicze [4]) ſwey a odwrhl rucho ſwe od ſebe a oblekl
ſye geſt myechem y ſedyel w popele. 7. I zwola byrzycz w nynywe z vſt
kralowich a knyezzat geho rzka: lyde a owada wolowe a dobitek, ne-
okuſte nyczzehozz nycz, any paſeny budte a wody at nepygy. 8. a oble-
czzeny budte myechy lyde a owada, krzyczte k hoſpodynv w ſilnoſty.
a odwrat ſye mvzz od czeſty ſwey zley a od zloſty, kterazz geſt w ruku
gych. 9. kto wye, aczz ſye obraty a odpuſty buoh; a odwraty ſye od roz-
hnyewanye hnyewu ſweho a nezahynem. 10. I wydyel geſt buoh czzyny
gegich, zze obratyli ſye od czeſty ſwey zley y ſmylowal ſye geſt nad
lydem ſwym pan buoh naſs.

83. W uteri Epl̄a Daniele proroka.

(Dan. XIV. 27—42.)

27. V Onyech dnech Sebrali gſu ſye babylonſſczy [127b] k kralowy
28. y rzekly ſu gemv: Wyday nam danyele, genzz bel zkazil a draka zabil
anebo zabygemy tye y duom twoy. 29. Vzrzye tehdy kral, zze przypadly
nan w nahle; a potrzebnoſty gſa przynvczen wydal gym danyele. 30. kte-
rzyzzto puſtychu gey w geſkynyv lwowu, y byl tam ſſeſt dny. 31. a tehdy
w geſkyny byeſſye lwow ſedm a dawachu gȳ na wſſaky den dwye tyele [1])
a dwye owczy; A tehdy nebyly gſu dany gym, aby ſezzraly danyele.
32. Bieſſye tehdy abakuk prorok w zzydowſtwu a on bil ſwarzyl war-
muzzku [2]) a nadrobil bil chleba w korczek; a gdyeſſye na pole, aby neſſl
zzenczom ſwym. 33. I wecze andyel bozzy k abakukowy: Nes obyet, kte-
ryzzto maſs, do babilona danyelowy, kteryzzt geſt w geſkyny lwowey.
34. I wecze abakuk: Pane, babilona ſem newydyel a geſkynye newyem
35. A popad gey andyel bozzy za tyemye geho y neſl gey za wlaſy hlawy
geho y poſadyl gey w babilonye nad geſkyny w brzkoſty duchu ſweho

82. [1]) in Niniven. — [2]) rasura: ch. — [3]) itinere diei unius. — [4]) t. j. s stolice
83. [1]) duo corpora. — [2]) pulmentum. — [3]) confestim.

36. I zwofa abakuk rzka: Danyely, fluho bozzy, wezmy obyed, kteryzzt tobie pofial buoh. 37. I wecze danyel: zpomenul gfy na mye, pane bozze moy, a neopuftyl gfy mylugyczych tye. 38. a wftaw danyel y gedl. Tehdy andyel bozzy nawraty abakuka tudyzz [3]) na myefto geho. 39. I przygide kral dne fedmeho, aby plakal danyele; y przyffel k gefkyny a wzhledl, a ay danyel [128ᵃ] fedyeffye proftrzed lwuow. 40. I zwola kral hlafem welikym rzka: Weliky gfy, pane buozze danyelow. y wytazze gey z gefkynye. 41. Tehdy ty, kterzyz przyczyna zatraczenye geho byli, wpuftil do gefkynye y fezzrany gfu w okamzzenye przed kralē. 42. Tehdi kral wecze: Strachugte fye wffyczkny bydlegyczye we wffye zemy buoha danyelowa; nebot on geft wykupitel a fpafitel czzynye fnamenye a zazraky na neby y na zemy, kteryzzto fproftyl danyele z gefkynye lwow.

84. W ftrzedu Epiftola z trzyetych knyh Moyzziffowych.

(Levit. XIX. 11—19.)

1. V Onyech dnech mluwil geft buoh k moyzzyeffowy rzka: 3. Ia pan buoh wafs. 11. Nebudete czzynyty kradezze, nebudete lhaty, any oklamay geden yako druhi blizznyeho fweho. 12. Nebudefs przyfahaty we gmenv mem, any poffkwrnyfs gmena pana boha tweho. ya pan. 13. Neuczzynyfs potupenye blyzznyemv twemv, any moczy potrzyefs gey. Nebude przebywaty mzda mzdytele [1]) tweho v tebe azz do gytra. 14. Nebudefs laty hluchemv, any przed flepym polozzyfs vrazu, Ale budefs fye baty pana buoha tweho; nebo ya pan. 15. Neuczzynyfs, czfozz zle geft a nefprawedlywye nefud; Nefeznaway ofoby chudeho, any czty obliczege moczneho. fprawedlywye fud blizznyemv twemv. 16. Nebudefs hancze any ffeptaczz [2]) w lidu. Neftanefs proty krwy blyzznyeho tweho. ya pan, [128ᵇ]. 17. Nenawydyey [3]) bratra tweho w frdczy twem, ale zgewnye trefkczy gey, aby nemyel nad nȳ hrzyechu. 18. Nehledav pomfty, any pamyetlyw budes krzywdy fpoleczznych [4]) twych. Milowati budefs przytele tweho yako fam fye. ya pan. 19. Zakony me chowayte; Nebot ya fem pan buoh wafs.

85. We czztwrtek Epl̄a Danyele Proroka.

(Dan. III. 35—45.)

35. V Onyech dnech Modlil fye danyel k hofpodynv rzka: Pane buozze newzhrzey lydu tweho, any odwraczug mylofrdenftwye fweho od nas pro abrahama, myleho tweho a yzaaka, fluhy tweho a yzrahele fwateho tweho. 36. kterymz fy mluwyl flibuge, aby rozmnozzyl fyemye gych yako hwyezdy nebe a yako pyefek, kteriz geft na brzyehu morfkem; 37. Nebo, pane, vmenffyeny gfmy wyecze nezz wffyczkny lyde a gfmy pokorny we wffy

84 [1]) opus mercenarii. — [2]) susurro. — [3]) non oderis. — [4]) civium.

zemy a dnes pro naffie hrzychy. 38. y nenye w czzafu tomto knyezzete y weywody, any proroka, any obyetowanye, any obyet, any zzazzenye, any myefto obylne przed tebu, 39. abychom mohly nalefty mylofrdenftwye twe; ale myfly fkruffyenv a duchem pokornym przyyaty budmy, hofpodyne, k tobie. 40. A yakzzto w obyet ffkopczow a bikow a yakzzto w tyfyczych beranow tucznych, tak bud obyet naffe w opatrzenye twem, aby libila fye tobie, pane; Nebot nenye hanba dovfagyczym w tie, pane. [129ᵃ] 41. A nynye nafledugem tye w czelem frdczy a bogymy fye tebe a hledamy twarzy twey. 42 Pane, nepohanyey nas, ale vczzyn f namy podle tychofty twey a podle mnozftwye tweho mylofrdenftwye. 43. a wypraw ny w dywech twich a day chwalv gmenv twemv, pane. 44. A pohanyeny budte wfficzkny, kterzyzz vkazugy fluham twym zloft; Pohanyeny budte we wffy moczy fwey a fyla gich zetrzyna bud, 45. aby wyedyeli, zze ty gfy pan buoh fam a flawny na wffye zemy, Pane bozzye nafs.

86. W patek Epla Jeremyaffe proroka.

(Jerem. XVII. 13—18.)

13. V Onyech dnech Rrekl yeremyafs: Pane, wffyeczkny, kterzyzz tye opuffczzegy, pohanyeny budu; Odchodycze od tebe na zemy pfany budu; nebo opuftyly gfu zzylu wod zzywych, hofpodyna. 14. Vzdraw mye, pane a vzdrawen budu; fpafena mye vczzyn a fpafen budu; nebo chwala ma ty gfy. 15. Ay ony rzku ke mnye: kde geft flowo bozzy? przyd. 16. a ya neygfem fmvczen tye paftyrzye nafleduge; a dne czlowyeczzyeho nezzadal fem, Ty wyefs. zze wyfflo geft ze rtuow mych, a prawe w opatrzyenye twem bylo. 17. Nebudyzz ty mnye ftraffny, nadyege ma, w den potupenye. 18. Pohanyeny budte, kterzyzz my przekazzegy a nepohanyen budu ya; Strachuygte fye ony a neftrachowaty fye budu ya; Wywed na nye den zatraczenye fpyeffnye a dwogym potrzenym [129ᵇ] potrzy ge, Pane buozze nafs.

87. W fobotu Epla Jeremyaffe proroka.

(Jerem. XVIII. 18—23.)

18. V Onyech dnech Rzekli gfu nefflechetnye zzide wefpolek: Podte, myflmy proty fprawedlywemv myfflenye; Nebt nefende [1]) zakon od knyeze, any rada od mvdreho, any hlahol od proroka; Podte, bygmy gey yazikem a nepoflechnyem k wffelikakym hlaholom geho. 19. Poflechny, hofpodyne, ke mnye a flifs hlaffy protywnyku mych. 20. Zda wraczeno byty ma za dobre zle, Nebo [2]) wykopali duol duffy mey? Zpomen, zzet fem ftal w opatrzenye twem, abich mluwil za nye dobre a odwratil bich hnyew twoyg od nych. 21. Protozz day fyny gych w hlad a vwed ge w rucze meczze; Budte zzeny gich bezdyetkynye a wdowy a mvzzowe gych zbyty

budte ſmrty, Mladenczy gych proklany budte meczē w bogy. 22. a ſliſſyn bud krzyk z domvow gych; A prziwedeſs na nye lotra brzcze, nebo kopali gſu yamv, aby popadly mye a oſydla polekli gſu noham mym. 23. Ale ty, pane, wyeſs wſſeczku radu gich protyw mnye na ſmrt; Nebud myloſtyw neſſlechetnoſty gych a hrzych gegich od obliczege tweho nebud ſhlazen; Budte paduczy[3]) w opatrzyenye twem w czzaſu hnyewu tweho, Pane bozze naſs.

88. W kwyetnv Nedyely Epl̄a ſwateho pawla k philypenſkym.

(Philip. II. 5—11.)

5. BRatrzyecze, To czzygte w ſobie, czſoz y w kryſtu yezzyſſy, 6. kteryzz kdyz w po[130ᵃ]ſtawye bozzy bil geſt, ne lupezzem chtiel doſyczzy, aby bil rowen bohu, 7. ale ſam ſye ponyzzil oſobu ſluzzebny wzaw, w podobnoſty czlowyeczy vczzynyen a zpoſobem nalezen yakzto czlowyek. 8. Ponyzzyl ſam ſye, vczzynyen poſluſſen otczy azz do ſmrty, ale ſmrty krzyzze. 9. Protozz y buoh powyſſil geho a dal gemv gmeno, gezz geſt nad kazzde gmeno, 10. aby we ygmeno yezzyſſowo kazzde koleno klekalo, nebeſke, zemſke y pekelne, 11. A kazdy yazyk zwyeſtowal by, Nebo pan yezyſs kryſtus w ſlawye geſt buoha otcze.

89. W Pondyeli Epiſſtola Izayaſſye proroka.

(Js. L 5—10.)

5. V Onyech dnech Rzyekl yzaiaſs: Pan buoh moyg otewrzyel my vcho a yat neodpowydam; a opak ſem neſſiel. 6. Tyelo me dal ſem bigyczyem a obliczzey moy chtiegyczym; twarz mv neodwratil ſem od lagyczzyech a plygyczych na mye 7. Pan buoh mcy pomocznyk moy a proto negſem pohanyen; Protozz polozzil ſem twarz mv yako ſkalu twrdu a wym, zze nebudu zhanyen. 8. Blizt geſt, genz ſprawedna czzyny mye, kto geſt, genzz odpowye mnye? Stoymy ſpolu, kto geſty protywnyk moy? Przyſtup ke mnye. 9. Ay pan buoh moy pomocznyk moy; protozz kto geſt, genzz by potupil mye? ay wſſeczkny yakzzto rucho zetrzyny budu a mol ſny ge. 10. kto z was boge ſye boha vſlyſſy hlas ſluhy geho? kto chodil [130ᵇ] w temnoſtech a nenye ſwietloſt gemv, Nadyegy myey we ymenv bozzym a przynadrz[1]) ſye ku panv buohu ſwemv.

---

87. [1]) non peribit. — [2]) quia. — [3]) fiant corruentes.
89. [1]) innitatur super Deum suum; przyna — rasura.

89.[a] W utery Epl̄a Jeremyaſſe proroka.

(Jerem. XI. 18—20.)

18. V Onyech dnech Rzyekl yeremyaſs: Pane, pokazal ſy my y poznal ſem; ty vkazal ſy my vczzenye gegych. 19. a ya yakzto beran tychy, kteryzz neſen bywa k uobyety; a nepoznal ſem, zze na mye myſlyli radu rzkucze: Podmy, puſtmy drzewo w chleb geho a ſhladmy gey z zemye zzywych, a gmeno geho nebud pamatlywo [1]) wyecz. 20. Ale ty, pane bozzye ſabaoth, genzz ſudyſs prawye a wzkuſugeſs bedra a ſrdcze, Vzrzym pomſtu twu nad nymy; Nebot tobye zgewil ſem wynu mv, pane bozzye moyg.

90. W ſtrzedu Epl̄a Izayaſſye proroka.

(Is. LXII 11. LXIII. 1—7.)

11. Toto dye pan [1]) buoh; Powyezte dſercze ſyon: Ay ſpaſitel twoy przyſſyel; a mzda geho ſ nyem a dyelo geho przed nym. 1. kto geſt tento, genzz przyſſel z edom ſ kropenym ruchem z bozra? Tento kraſny w ſſtuole ſwe kraczzege, w mnozſtwye ſyli ſwey. Ia, genzz mluwym prawdu a boyownyk gſem k ſpaſenye. 2. Proczz tehdy czzrwenij [2]) geſt odyew twoy a rucho twe yakzto tlaczyteluow [3]) w preſſy? 3. Pres tlaczzyl ſem ſam a z lydy nenyt mvzz ſe mnv; Tlaczzyl ſem ge w hnyewu mem a potlaczzil ſem ge w rozhnyewanye mem a ſkropila ſye geſt krew gegych na rucho me a wſſe[131[a]]chen odyew moy poſſkwrnyl ſem. 4. Nebo den pomſty w ſrdczy mem, rok odplaczenye meho przyſſel. 5. Ohledl ſem ſye a nebyſſye ſpomocznyk: hledal ſem a nebil geſt, kto by pomohl. I ſpaſil my rameno me, rozhnyewanye me a [4]) to ſpomohlo geſt mnye. 6. I potlaczzyl ſem lid w rozhnyewanye mem a zapogil [5]) ſam ge w hnyewu mem. 7. Smylowanye bozzye zpomenv a chwalu bozzy zwyeſtugy nade wſſyem, czſozz nawratil nam pan buoh naſs.

91. Toho dne druha Epl̄a tehozz proroka.

(Is. LIII. 1—12.)

1. V Onyech dnech rzyekl yzayaſs: Pane, kto vwyerzyl ſluchu naſſyemv? a rameno bozzy komv zgeweno geſt? 2. a wſtupy yakzzto prut przed nym a yakzto korzyen z zemye zzyzznywey; a nenye gemv pyeknoſt any kraſa; A wydyely ſmy gey a nebyſſye w opatrzenye a zzadali ſmy geho, 3. mrzuteho a poſledneho mvzzow, mvzze boleſtneho a wyeduczijeho nemoczy;

89.[a] [1]) non memoretur.

90. [1]) rasura: — Oto dye pan — [2]) v y rasura. — [3]) calcantium. — [4]) a patří před rozhnyewanye — et indignatio mea. — [5]) inebriavi; rasura: za —.

a yakzzto ſkryty obliczzey a zhrzeny a za nycz nemyely [1]) geho. 4. Wyeru boleſty naſſye on wzal a nemoczy naſſye on neſl; A my mnyely ſmy gey yakzzto trudneho a zbyteho od boha a ponyzzeneho. 5. A on ranyen geſt pro zloſty naſſye a zetrzn geſt po hrzychi naſſye; poſluſſenſtwye pokoge naſſyeho nan a ſmahu [2]) geho vzdraweny ſmy. 6. Wſſyczkny my yako owcze bludili ſmy, geden yako druhy na czeſtu ſwu ſklo[131[b]]nyl ſye; A hoſpodyn polozzil zloſt na nyem wſſiech naſ. 7. Obietowan geſt, nebo on chtiel a neotewrzyel vſt ſwych; Jako owcze k zabyty bude weden a yako beran przed ſtrzyhaczzem tak onyemye a neotewrzye vſt ſwych. 8. z truchloſty a z ſudu wzat geſt; rod geho kto wyprawy? Nebo ſhlazen geſt z zemye zzywich; Pro hrzyech lydu meho byl ſem gey. 9. y da nemyloſtywe za pohrzeb a bohateho za ſmrt ſwu, Protozze zloſty nevczzynyl, any leſt bila w uſtech geho. 10. a hoſpodyn chtiel potrzyty gey w nemoczy; Polozzyli za hrzych duſſy ſwu; Vzrzy ſyemye dluhe, a wuole bozzy w rucze geho zprawena bude. 12. Protozze wydal na ſmrt duſſy ſwu a ſ hrzyſſnymy poſuzen geſt; [3]) A on hrzyechi mnohich przyyal a za przeſtupytele [4]) modlil ſye, aby nezahynuly, Dye pan wſſyemohuczy.

92. We cztwrtek Epl̄a korȳkym [1]) ſwateho pawla.

(I. Cor. XI. 20 32.)

20. BRatrzycze, Schazzegycze ſye wam weſpolek [2]) gyzzt nenye bozſkey weczzerzye gyſty. 21. Neb geden wſſyeliki ſmy [3]) ſwu weczzerzy k ſnyedenye. A druhi zagiſte laczen geſt a gyny zapili geſt. 22. I zda domow nemate k gedenye aneb k pytye? neb koſtel bozzy tupyte a hanyte ge, kterzyz nemagy? Czſo dyem wam? chwalym was? w tom nechwalym. 23. Nebo ya wzal ſyem od buoha, genzz ſem dal wam, Nebo pan yezzyſs, w kteruzzto noc zrazen bil, wzal [132[a]] chleb 24. a podyekowaw zlomyl y rzyek: Wezmyete a gezte, tot geſt tielo me, kterezz za was zrazeno [4]) bude: to czzynte na mv pamatku. 25. Takezz y kalich, kdyzz weczzerzel byl rzka: Tento kalich nowi zakon geſt w mey krwy; to czzynte, kolikratkolwyek pyty budete na mv pamatku. 26. Kolikratzzkolwyek gyſty budete chleb tento a kalich pyty, ſmrt bozzy zwyeſtowaty budete, dokudzz neprzyde. 27. A takez ktozzkolwyek gyſty bude chleb nebo pyty bude kalich bozzy neduoſtoynye, Wynen bude tyelem y krwye bozzy. 28. Protozz wzkus ſye ſama czzlowyek; a tak ſ chleba toho gezz a ſ kalicha pyg. 29. Nebo ktozz gye a pige neduoſtoynye, ſud ſobie gye a pye, [5]) nerozſuzuge tiela bozzieho. 30. Protozz mezy wamy ſu mnozy nemoczny a neduzzywy a ſpy mnozy.

---

91. [1]) unde nec reputavimus eum. — [2]) livore. — [3]) reputatus est. — [4]) pro transgressoribus.

92. [1]) = k Kor. — [2]) convenientibus ergo vobis in unum. — [3]) praesumit; chyba. — [4]) tradetur. — [5]) rasura: -ye.

31. Geſtlizze bichom ſamy ſye rozſuzowali, owſſem nebili bichom ſuzeny. 32. a kdyzz ſuzeny gſmy, od buoha treſktany gſmy, abychom ſ tyemto ſwietem nezahynuli.

93. V Weliky patek prorocztwy Ozee proroka.

(Os. VI. 1—6.)

1. W zamvczenye ſwem w gytrzye powſtanv ke mnye: Podmy a nawratmy ſye k hoſpodynv; 2. nebot on poczzal a ſpaſit nas, Vdery a vzdrawyt nas. 3. Obzzywit nas po dwu dny; a w den trzyety ſkrzyſy nas a zziwy budem przed nym. Wyedyety budem y naſledowaty, abichom poznali hoſpodyna; Jakozzto [132[b]] ſwytanye vczzynyen geſt wychod geho a przyde nam yako przywal ſkrowny [1]) a weczzernye zemye. 4. Czſo vczzynym tobie effraym? Czſo vczzyny tobye yuda? Miloſrdenſtwye waſſye yakzzto oblak gytrznye a yakzzto roſa rano prziechodyeczy. 5. A proto zzelenye ſem myel nad proroki a zbyl ge w ſlowich vſt mych; a ſudy twogy yako bleſk wyndu. 6. nebo ſmylowany ſem chtyel a ne offyery, a vmyeny bozzy wyecz nezly obyety.

94. Prorocztwye z knyhy Exodu.

(Ex. XII. 1—11.)

1. Rziekl hoſpodyn k moyzzyſſowy a k aaronowy w zemy egipczſkey: 2. Myeſycz tento vam poczzatek myeſyeczow; prwy bude w myeſyczyech roczznyech. 3. mluwte ke wſſyemv zboru ſynow yſrahelſkych a rczete gym: Deſaty den myeſycze tohoto wezmy kazzdy berana ſkrze [1]) czzeled a domy ſwe. 4. A geſtlizze bude poczzet maly, aby nemohl ſtatczyty k ſnyedenye berana, przygme ſuſeda ſweho, kteryz przyſazen geſt domowy geho, podle czzyſla duſſy, geſſto by ſtatczyczy mohly k ſnyedenye berana. 5. A bude beran bez poſſkwrny ſamecz roczzny; Podle kterehozzto rzadu wezmete y kozelcze. 6. a budete chowaty azz do cztrnaczteho dne myeſycze toho; A obyetowaty bude kozla wſſyeczkno mnozſtwye ſynow yſrahelſkych w neſſpory. 7. a wezmv krwe y polozzy [133[a]] na obie werzyege y take poſwyetom domownym,[2]) w kterychzzto gyſty budu gey. 8. A budu giſty maſo noczy tey peczzene v ohnye a przyeſne chleby ſ planv rzyerzuchu. 9. Nebudete gyſty od nyeho nycz ſuroweho any warzyeneho wodu, ale ſ tolik peczzeneho v ohnye; hlawu y ſ nohama geho y z droby zzzerete. 10. anyzz zoſtaty ma od nyeho nyczſe azz do gytra; a geſtlizze czſo zoſtane, ohnyem ſpalite. 11. A takto budete gyſty gey: Bedra waſſye opaſſyete a obuw na nohach budete myety, drzzyecze huolky w ruku, a gyſty budete ſpyeſſnye; Nebt ſye znamenawa wychod bozzy.

---

93. [1]) imber temporaneus.

94. [1]) per familias. — [2]) in superliminaribus domorum.

95. V Weliku ſobotu proroctztwy z knyh genezis W prwem polozzeny.

(Gen. I. 1—31. II. 1—2.)

1. Na poczzatku ſtworzyl buoh nebe a zemy. 2. Ale zemie bila neſtateczna[1]) a prazdna, a tmy byechu nad twarzy propaſty, a duch bozzy znaſſyſſye ſye nad wodamy. 3. I wecze buoh: Bud ſwyetlo. I vczzynyeno geſt ſwyetlo. 4. I wydyel buoh ſwyetlo, zze byeſſie dobre; a rozdyelil ſwíetlo ode tmy. 5. I nazwal ſwietlo den a tmy nocz, I vczzynyl ſye geſt weczzer a rano den geden. 6. Rzyekl opyet buoh: Bud zalozzenye[2]) w proſtrzed wod a rozdyel wody od wod. 7. I vczzynyl buoh zalozzenye a rozdyelil wody, kterezz byli pod zalozenym od tiech, kterezzto byly nad zalozzenyem. I vczzynyeno geſt tak. 8. I nazwal geſt buoh zalozzenye nebe; I vczzynyen geſt we[133[b]]czzer a rano den druhi. 9. Rzyekl opiet buoh: Shromazdte ſye wody, kterezz pod nebem gſte, w myeſto gedno, at bude ſuchoſt. I vczzynyeno geſt tak. 10. I nazwal buoh ſuchoſt zemy A ſebranye wod nazwal morzye. I wydyel buoh, zze bylo dobre. 11. y wecze: zplod zemye korzyen zeleny a czzynyeczy ſemeno, a drzewo yableczzne czzynye[3]) owocze podle rodu ſweho, czzyzzto ſemye w ſobie ſamem bud na zemy. y vczzynyeno geſt tak. 12. I poneſla[4]) zemye korzyen yadrny[5]) a noſyczy ſemeno podle przirody ſwey a drzewo czzynye owocze a mage gedno yako druhe ſemeno podle oſoby ſwey. I wydyel buoh, zze byeſſye dobre. 13. I vczzynyen geſt weczzer a rano den trzyety. 14. I wecze buoh: Budte ſwyetla na obloze nebe a rozdyelte den a nocz, a budte znamenye a czzaſowe a dnyowe a roczy: 15. aby ſwytili na obloze nebeſkey a aby oſwytili zemy. I vczzynyeno geſt tak. 16. I vczzynyl buoh dwye welike ſwyetle, ſwyetlo wyetſſy, aby wladlo dnem a ſwyetlo menſſy, abi wladlo noczy; y hwyezdy 17. y polozzil ge na obloze nebeſkey, aby ſwytyly na zemy 18. a aby byli dnyowy y noczy a rozdyelili bi ſwietlo od temnoſty. I vzrzyel buoh, zze bi[l]o dobre. 19. y vczzynyen geſt weczzer a rano den cztwrti. 20. Rzyekl take buoh: prowedte wody zzywly duſſye zzywey a letanye nad zemy pod oblohu nebeſku. 21. I ſtworzyl geſt buoh welrybu [134[a]] mnozſtwy a kazzdu duſſy zzywu hybagyczzy ſie, kterezzto prowedli wody w twarnoſt ſwu, a wſſeczko letawe podle rodu geho. I wydiel buoh, zze bilo dobre. 22. y pozzehnal gym rzka: Plodte ſye a mnozzte ſye a naplnte wody morſke a ptaczy rozmnozzte ſie na zemy. 23. A vczzynyen geſt weczzer a rano den paty. 24. Wecze opiet buoh: prowed zemye duſſy zzywu w plodu ſwem, dobitek a ptacztwo a owada zemye podle twarnoſty ſwych. I vczzynyeno geſt tak. 25. I vczzynyl buoh owada zemye podle twarnoſty gych a dobitek a wſſeczko ptacztwo zemye podle twarnoſty gych I wydiel buoh, zze bilo dobre 26. y wecze: Vczzynmy czlowieka k obrazy

95. [1]) inanis. — [2]) firmamentum. — [3]) v první slabice nad c znaménko '. — [4]) protulit. — 5. herbam virentem. — [6]) omni reptili. — [7]) subjicite. — [8]) doslovný překlad.

a k podobnofty naffy, abi wladl rybamy morfkymy a ptacztwem nebefkym a owady a wffy zemy a wffym zzywlem [6]) kterezz fye hybe na zemy. 27. I ftworzyl buoh czzlowyeka k podobenftwy fwemv; k obrazy bozzymv ftworzyl gey, mvzzc a zzenv ftworzyl ge. 28. y pozzehnal gym buoh y wecze: Roftte a mnozzte fye a naplnte zemy a podnozzte [7]) gy a panvgte rybam morfkym a ptacztwu nebefkemv a wffym duffym, kterezz fye hybagy na zemy. 29. Rzyekl opiet buoh. Ay, dalt fem wam weffken korzyen przynefuczy fyemye na zemv a wffelika drzywy, genz ma famo w fobie femeno plodu fweho, abi wam byli k fnyedku, 30. a wflem duffym zemye y kazz-|134[b]|demv ptaku nebe a wffyemv, czfozz fye hybe na zemy a w kterychz geft duffye zzywa, aby myeli k fnyedku. A vczzynyeno geft tak. 31. I wydiel buoh wffeczko, czfoz vczzynyl a bila welmy dobra. [8]) I vczzynyen geft weczzer a rano den ffefty. 1. Protoz dokonany gfu nebe y zemye y wffeczka okrafa gegych. 2. I dokonal buoh dne ffefteho dyelo fwe, kterezzto vczzynyl; a odpoczzywal dne fedmeho ode wffyeho dyela, kterezz vczzynyl bil.

96. Druhe prorocztwye.

(Ex. XIV. 24—31, XV. 1.)

24. STalo fye geft w bdyeny gytrzzny a ay wzhled hofpodyn nad hrady egipczfke fkrze flup ohnywy a oblaku, zbyl zaftupi gich; 25. a przewrati[1] kola wofow y tapachu[2]) w hlubokoft. Tehdy weczechu egipczffy: byezzmy po yfrahelowi; nebot buoh boyuge za nye protyw nam. 26. I wecze buoh k moyzzyffowy: Ztahny ruku twu nad morzye, at fye nawraty wody k egypczfkym, na wozy a na gyzdne gych. 27. A kdyzz ztahl moyzzyfs ruku protyw morzy, nawratilo fie tepru w fwytany na prwe myefto; A kdyzz honychu[1]) egipczfy, przybiehli wody a vwalil ge hofpodyn w proftrzedek potoku. 28. A nawratywffe fye wody y przykryli gfu wozy a gyzzdne wffeho zaftupu pharaonowa, kterzyzz byezzicz po nych weffly bili w morzye; anyzz geden zagifte z nych zuoftal. 29. Ale fynowe yfrahelffczzy geli gfu po proftrzedcze fucheho morzye. a wo[135[a]]dy gym bili za zed na prawyczy y na lewyczy. 30. I wynyal hofpodyn w ten den yfrahele z ruku egipczkych. 31. a wydyeli egipczke mrtwy na brzehu morfkem a ruku weliku, kteruzz geft wiftawil hofpodyn protyw nyem; I bal fye geft lid pana a wyerzili gfu buohu a moyzziffowy, fluze geho. 1. Tehdy zpywal moyzzyfs a fynowe yfrahelffczy pyefn tuto hofpodynv y rzyekly gfu: Zpyewaygmy hofpodynv, neb flawnye poczczen [3]) geft, kuon a fedyczyho na nyem vwrhl do morzye. *a to geft trakt zzalmowy z zzaltarzye.*

96. [1]) rasura hon-. — [2]) ferebantur. — [3]) magnificatus est.

97. Trzyeti Procztwy[1]) czte ſye porzad.

(Deut. XXXI. 22—30.)

22. Pſal moyzziſs pyeſn y vczzil ſyny yſrahelſke. 23. Przykazal geſt hoſpodyn yoſue, ſynowy nvm y wecze: Poſil ſye a bud mohutny; Nebo ty vwedeſs ſyny yſrahelſke w zemy, kteruzz ſem ſlibil gym, a yat budu ſtebu. 24. A kdyzz pſal moyzziſs ſlowa zakonv toho w knyhi y dokonal, 25. I przikazal yahnom, kterzyzzto noſili archu ſwatoſty bozzy rzka: 26. Wezmyete knyhi tyto a polozzte ge na bocze w ſſkrzcze[2]) ſwatoſty bozzy, boha naſſieho, aby tam bili protyw tobye na ſwyedecztwy. 27. Nebot ya wyem ſwadu twu a tyemeno twe twrde. Geſſczze donowadz zzyw ſem a chodym ſ wamy, wzzdiczki protywnye czzynyli ſte protyw hoſpodynv; Czſozz pak wyecze, kdyzz vmru? 28. Shleday[135b]te ke mnye wſſeczki wyetſſy rodu[3]) z pokoleny waſſieho y doktory, a budu mluwyty ſliſſiegicze ge hlaholi tyto. a wzowu[4]) protyw gym nebe y zemv. 29. Nebo poznal,[5]) zze po ſmrty mey neſſlechetnye czzynyty budete a odwratyte ſye brzo od czeſty, kteruzz ſem przikazal wam; a potkat was zle w buduczzym czzaſu, kdyzzto vczzynyte zloſt przed panem bohem, kdyzz zdrazzite[6]) gey ſkrze vczzynki ruku waſſich. 30. I mluwil geſt moyzzyſs a ſliſſel wſſeczken zbor ſynv yſrahelſkich ſlowa knyh tiech do koncze, azz y dokonal.

98. Cztwrte prorocztwye Izaiaſſie Proroka.

(Is. IV 1—6.)

1. POpadnv ſedm zzen mvzze gednoho w onen den rzkucze: Chleb naſs budemy gyſty a ruchem naſſym odyewaty ſye budem;. ſ toliko bud nazywano gmeno twe na nas, Odeymy protywenſtwye naſſye. 2. W ten den bude plodu bozzyeho w mnozſtwye a w chwale a owocze zemye przeliſne a radoſt tyech, kterzyzz ſpaſeny gſu z yſrahele. 3. A bude: wſſeliki, kteryzz opuſſczzen bude w ſyon a poſledny w yeruzalemye, ſwati nazwā bude, wſſeliki, genzz pſan geſt w zzywotie w yeruzalemye. 4. Aczz omyge hoſpodyn hrzych ſynow ſyonſkich, a krew yeruzalema omyge z proſtrzedku geho, w duchu ſudu a w duchu zazzenye. 5. A ſtworzil hoſpodyn nad kazde myeſto hory ſyon a kdezz zawolal geſt,[1]) oblak przeſ [136a] den a dym a bleſkot ohnye horzyegicziho w noczy; Nebo nade wſſeczku chwalu obrana. 6. a ſtan bude za zaſtynyenye dne od wedra a w giſtotu a w ſkryti od przywalu a ode dſſczze.

97. [1]) znamení zkratky opomenuto; několikráte v tomto slově. — [2]) arcae; chyba m. skřínce. — [3]) maiores natu. — [4]) invocabo. — [5]) vynecháno jsem — novi. — [6]) ut irritetis.

98. [1]) invocatus est.

99. Epiſſtola w tu ſobotu ſwateho Pawla k philipenſkym.[1])

(Coloss. III. 1—4.)

1. BRatrzycze, Aczz ſte powſtali ſ kryſtem, czſoz ſwrchu geſt hledayte, kdezzto kryſtus geſt na prawyczy bozzi ſedye; 2. Czſozz ſwrchu gſu, wonte,[2]) ne to, geſſto na zemy. 3. Nebo zemrzyeli ſte a zzywot waſſ ſkryt geſt ſ kryſtem w boze. 4. A kdyzz kriſtus zgewy ſye, zzywot was, Tehdi y wy zgewyte ſye ſ kriſtem w chwale.

100. Na welyku nocz Epiſſtola ſwateho pawla koryntſkym.[1])

(I. Cor. V. 7—8.)

7. BRatrzycze, Wymette ſtary kwas, abiſte bili nowe ſkropenye, yakozz gſte przeſny. A nebt[2]) beranek naſs obyetowan geſt kriſtus. 8. A tak ſie krmmy, ne w kwaſu ſtarem, any w kwaſu zloſty a neſſlechetnoſty, ale w przieſnoſty ſſlechetnoſty y prawdy.

101. W pondieli Epl̄a ſ ſkutkow apoſſtolſkych.

(Act. X. 37—43.)

37. V Onyech dnech Stoge petr proſtrzied lidu rzekl: Muzzie bratrzye, zze vczzyneno geſt ſlowo po wſſyem zzydowſtwye; pocczznucze od galilee po krzſtu, genzz kazal yan 38. yezzyſſye od nazareta, kterak mazal gey hoſpodyn duchem ſwatym w moczy, kteryzzto przieſſel dobrzye czzynye a vzdrawuge wſſeczkny obkliczene od dyabla,[1]) Nebo buoh byl ſ nyem. [136[b]] 39. A my ſwyedkowe ſmy wſſyeho, czſoz czynyl v wlaſti zzidowſkei a yeruzalemſkey, kterehozzto zabili obyeſywſſye na drzyewye. 40. Toho buoh ſkrzyſil trzyeti den a dal gey zgewnv byty, 41. ne wſſyemv lydu, ale ſwyedkom zwolenym od buoha; nam, kterzyzz gſmy gedli a pili ſ nyem, kdyzz bil wſtal z mrtwich. 42. y przikazal nam kazati lidu a ſwiedczyti, nebo[2]) on geſt, kteryzzto vſtawen geſt od buoha ſudcze zywich y mrtwich. 43. gemvzz wſſeczkny proroczy ſwyedecztwy wydawagy, hrzyechom odpuſſczzenye wzyty[3]) ſkrze gmeno geho wſſeczſy, kterzyzz wyerzy wen.

102. W utery Epl̄a z ſkutkow Apoſſtolſkich.

(Act. XIII. 26--33.)

25. V Onyech dnech Wſtaw pawel a ruku mlczzenye vkazaw wecze: 26. Muzzye bratrzye, ſynowe pokolenye abrahamowa a bozzye A kterzyzz z was bogy ſye boha, Wam ſlowo ſpaſenye toho poſlano geſt. 27. Ale

99. [1]) omyl místo Kolossenským. — [2]) sapite.
100. [1]) = K kor. — [2]) etenim.
101. [1]) rasura: d-. — [2]) quia = že. — [3]) závislý infinitiv.

kterzizz gfu przyebiwali w yeruzalemye a knyzata gich newyeducz gezziffie a hlafow proroczzych, genzz na kazzdu fobotu cztli gfu, fudycze naplnyli gfu; 28. a zzadney wyny k fmrty nenalezzffye na nyem profili gfu od pylata, aby zabili gey. 29. A kdyzz fkonali wffeczzko, czfoz o nyem pfano bylo, flozzywffye gey z drzewa y wlozzyli gey w hrob. 30. Ale buoh zkrzyfil gey trzety den z mrtwich; kteryzzto wydyn geft mnohe dny tyemy, 31. kterzizzto fpolu wftupowachu f nyem z galiee do ye-[137a]ruzalema; kterzyzzto azz dofowad gfu fwiedkowe geho k lydu. 32. A my wam zwyeftugem to, kterezz k uotczom waffyem flibenye vczzynyeno geft; 33. neb to naplnyl buoh fynom waffyem fkrzefuge krifta, pana naffyeho.

103. W ftrzedu Epla z fkutkow apofftolfkich.

(Act. III. 13—19.)

V Onyech dnech Otewrzew Petr vfta fwa rzyekl geft: Muzzy yfrahelffczzy a kterzyzz bogyte fye buoha, fliffte. 13. Buoh abrahamow, buoh yzaakow, buoh iacobuow, buoh otczow naffich oflawil fyna fweho yezziffye, gehozz gfte wy zradydili [1]) a zaprzyeli przed twarzy pilatowu, genzz fudyl ho puftyty. 14. Ale wy fprawedliweho a fwateho zaprzyeli a wyprofili fte mvzze wrazzedlnyka, abi dan byl wam; 15. ale ftworzytele zzywota zabili fte, kterehozz buoh zkrzyfil trzyety den z mrtwich, gehozz my fwiedkowe gfmy. 17. A nynye, bratrzycze, wyem, zze fkrze newyedomy vczzynyli fte, yakozz y knyzzata waffye. 18. Ale buoh, genzz zwieftowal fkrze vfta wffech prorokow, trpyety krifta fweho, naplnyl tak. 19. Protozz kayte fye a obratte fye, at fhlazeny budu hrzyffy waffy.

104. We cztwrtek Epla z fkutkow Apofftolfkich.

(Act. VIII. 26—40.)

26. V Onyech dnech Angel bozi mluwil geft k philipowy rzka: Wftan a dy protyw poledny na czeftu, kterazz gde od yeruzalema do gazam; [1]) kterazz gefty pufta. 27. a wftaw y ffel geft. a ay mvzz mvrzenyn, wla-[137b]darz moczny kandatis kralowny mvrzynowfkey, genzz byeffye nade wffym zbozzy gegy, przyffel bil modliti fye do yeruzalema. 28. a wraczowaffye fye fedye na wozy fwem a czzta yzaiaffie proroka. 29. y wecze duch philipowy: Prziftup a przyczzyn [2]) fye k wozu tomvto. 30. Tehdy przybieh philip fliffiffye gey cztucze yzayaffye proroka y rzyekl geft: A rozumyff-ly, czfozz cztefs? 31. kteryzzto wecze: a kterak mohu rozumyety, gedno acz by kto vkazal my? I profyffye philip, [3]) abi wftupil a fediel f nyem. 32. A myefto pyfma, kterezz czzetl, toto bilo: Jakzzto owcze

103. [1]) tak v rkp.
104. [1]) in Gazam. — [2]) adiunge. [3]) Philippum.

k zabitý weden geſt; a yakzto beran przyed ſtrzihaczzem ſwym bez hlaſu, tak neotewrzyel vſt ſwich. 33. w ponyzzeny ſud geho odyat geſt. rod geho kto wyprawy? nebot wzat bude z zemye zzywot geho. 34. Tehdy odpowyedyew wladarz philippowi rzyekl: Proſſy tebe, o kom prorok dye toto? o ſobye-ly, czzy o kterem gynem? 35. Tehdi otewrzew philip vſta ſwa, poczzaw od piſma toho, zwieſtowaſſie gemv gezzyſſie. 36. A kdyz gedeſſta przeſſ czeſtu, przygedechu k nyekterakey wodye y wecze wladarz: ay tot woda, ktozz brany mne krztiti? 37. Tehdi wecze gemv philip: aczz wyerzyſs ze wſſieho ſrdcze, ſluſſyt. A odpowiedyew wecze: Wyerzy ſyna bozzyeho byty kryſta yezziſſye. 38. y kazal ſtaty wozu y wſtupiſſta oba v wodu, philip y wladarz eunuchus y pokrzſtil gey [138a]. 39. A kdyzz wiſtupiſſta z wodi philip a wladarzz eunuchus, duch bozzi popadl philipa a wycze nevzrzye geho eunvchus. I gide po czeſtye ſwei raduge ſye. 40. Ale philip nalezen geſt w azotie a chodye kazaſſye myeſtom mnohym, donowadz neprzygyde do czezarie, gmeno pana naſſieho yezu kryſta.

105. W patek Epl̄a ſwateho Petra.

(I. Pet. III. 18—21.)

18. NAymyleyſſy, kriſtus gednvcz za hrzychi naſſye vmrzyel geſt, ſprawedlny za neſprawedlne, abi nas obietowal buohu, mrtwe zagiſte tielem, ale obzzywene duchem. 19. w nyemz y tyem, kterzyzzto w tyele[1]) bily zawrzyny, duchownye przyda kazal; 20. kterzyzzto newyerzuczzy bily nyekdy, kdyzz czzekachu bozzy pokory we dnech noe, kdyzz dyelana bila barka, w nyzzto malo, totyzz oſm duſſy, ſpaſeny gſu od wody. 21. Genzz y nas nynye ſpolu taku podobnoſty czzynye ſpaſeny krzeſt; ne tiela ſlozzenye hrzyechow, ale ſwyedomy dobre otazanye na boha ſkrze ſkrzyſenye yezu kriſta, kteryzz geſt na prawyczy bozzy.

106. W ſobotu Epl̄a ſwateho petra apoſſtola.

(I. Petr. II. 1—10.)

1. NAymyleyſſy, Odlozzicze wſſiczku zloſt a weſſken hnyew y ſkladanye y nenawyſty y wſſeczko vtrhany, 2. yakzto nynye porozeny mladyata,[1]) rozvmny, beze lſty, mleka pozzadayte, abiſte w nyem roſtli k ſpaſenye; 3. geſtlyzze gſte okuſili, nebo ſladkyt geſt pan. [138b] 4. k nyemvzz prziſtupicz k kamenv zzywemv, od lydy zagiſte zawrzeneho,[2]) ale od boha wybranemv a poczczenemv[3]); 5. a ony yako kamenowe zziwy zdyelawayte domy duchowny, knyezſtwy ſwate, obyetowaty duchowny obyety, lybe

105. [1]) in carcere.

106. [1]) geniti infantes — [2]) chyba m. zavrženému. — [3]) honorificatum. [4]) — wywolal.

bohu ſkrze yezu kryſta pana naſſieho. 6. Proczzezz y die pyſmo: Ay kladu na ſyon kamen naywyſſy vhlowy, wybrany a drahi, a kazzdy, ktozz wierzi wen, nebude pohanyen. 7. Wam proto czzeſt wierzyczym a newyerzyczym kamen, kteryz odwrhli dyelagicze, ten vczzynyen geſt w roh vhelny; 8. a kamen vrazenye a ſkala hanby, tyem, geſſto vrazzegy ſlowem, anyzz wyerzy, na nyemzz polozzeny gſu. 9. Ale wy pokolenye wybrane, kraſne knyezſtwo, lyd ſwaty, lyd nalezeny, abiſte moczy zwyeſtowali geho, genzz z temnoſty was wywowal[4]) w przyedywne ſwyetlo ſwe. 10. kterzyzzto nyekdy ne lid, ale nynye lyd bozzy, kterzyzzto nedoſſli gſu myloſrdenſtwy bozzy, ale nynye myloſrdenſtwy doſſly ſkrze yezu kryſta pana naſſyeho.

107. W nedyely Epiſſtola ſwateho Jana.

(Neděle I. po velikonocích.)

(I. Joan. V. 4—10.)

4. NAymyleyſſy, Wſſeczko, czſoz narodylo ſe geſt od boha, przemaha ſwyet; A tot geſt wytyezſtwy, genzz przemaha ſwyet, wyera waſſye.[1]) 5. Ale kto geſt, genzz przyemaha ſwyeth, gedno ktozz wyerzy, zze yezyſs geſt ſyn bozzi? 6. tent geſt, genzz przyſſel ſkrze wodu we krwy, [139a] yezus kriſtus, Ne tolik v wodye ſamey, ale v wodye y w krwy. A duch geſt ſwati, genzz ſwiedczzy, zze kriſtus geſt prawda. 8.[2]) Nebo trzy gſu, genzz ſwyedecztwye dawagi na zemy: Duch, woda a krew; a ty trzy gſu gedno. 7. A trzy gſu, kterzzyzz ſwyedecztwy dawagy na neby: Otecz, ſlowo a duch ſwati; a ty trzy gſu gedno. 9. Geſtlizze ſwiedecztwy lidſke przygymamy, ſwyedecztwy bozzi wyeczſi geſt; Nebot to geſt ſwyedecztwy bozzy, kterezz wyetſſy geſt, Nebo ſwyedſſyl geſt o ſynv ſwem. 10. ktozz wyerzy w ſyna bozziho, mat ſwiedecztwie bozzi w ſobie.

108. W ſtrzedu Epl̄a k zzidom.

(Hebr. XIII. 17—21)

17. BRatrzycze, Poſluſſny budu[1]) k przikazanye ſtarſſym waſſym a poddayte ſye gym. Nebot ony bdye, yakzzto magicz nawratyty poczzet za duſſye waſſye, abi ſ radoſty to czzynyly a neplaczzycze; Tohot potrzebye wam. 18. Modlte ſye za was[2]); Nebot douſamy, zzet dobru nadyegy mamy we wſſech, geſſto chty dobrze zzywy byty. 19. A wicze proſymt waſ to czzynyty, at bich neſpyeſſnyege[3]) byl nawraczen wam. 20 Ale buoh pokoge, kteryzz wywedl z mrtwich paſtyrzye welikeho owecz, w krwy vtawenye[4]) wyeczneho, pana yezu kriſta, 21. przihotuyg[5]) was we wſſyem

107. [1]) nostra. — [2]) v. 8. a 7. jsou přehozeny.
108. [1]) chyba m. buďte: obedite. — [2]) pro nobis. — [3]) t. j. nejsp., quo celerius — [4]) testamenti, chyba m. ustavenie. — [5]) aptet vos.

dobrem, abifte czzynyli woly geho; Vczzynye v was, czfozz bi fie libilo przed nym, fkrze yezu krilta pana nalfieho, komvzz [139b] gelt chwala na wieki wiekoma amen.

109. W patek Epla Ezechiele[1]) proroka. Od bozzieho kopie.

(Zachar. XII. 10—14, XIII. 1, 6—7.)

TOto dye hofpodyn: 10. Wilegi na duom dawyduow a na przebywagyczyey w yeruzalemye ducha mylofty a profeb; I hledyety budu ke mnye, kohozz gfu krzyzzowali I plakaty geho budu placzzem, yako nad gednorozenym a zzeleti budu geho, yako zzeleti obyczey gelt przy fmrty gednorozeneho. 11. W ten den weliki bude placzz w yeruzalemye, yakzzto placzz wad remon[2]) na poli maggedo. 12. A plakaty bude geho zemye, czzeled a czzeled ruozno; Czzeled domv dawyda ruozno, a zzeny gych ruozno; 13. Czzeled domv nathanowa ruozno a zzeny gegich ruozno; Czzeled domv leui ruozno a zzeny gegich ruozno; Czzeled domv femien[3]) ruozno a zzeny gegych ruozno. 14. Wffeczka czzeled gyney czzeledy a czzeled ruozno a zzeny gegich ruozno. XIII. 1. W ten den bude ftudnycze otewrzena domowy dawida a przicbiwagyczym w yeruzalemye na oczzyffczzenye hrzychow a nemoczy zzenfkey. 6. A rzeczzeno bude gemv: I czfo gfu rany tyto w proftrzedku ruku twych? I dye tyem: Ranyen fem w domv gegich, genzz mylowali mne. 7. Odyenye zbudym na paftyrze meho a na mvzze przydrzzegiczyho fye mne, dye pan zaftupuow; Byg paftyrzie a rozbie[140a]hnut fye owcze ftada.

110. W druhu Nedyely Epla fwateho petra.

(Neděle II. po Velikonocích.)

(I. Petr. II. 21—25.)

21. NAymyleyffy, kriftus vmuczzen geft za nas, nam oftawyw przyklad, abichom nafledowali ftupiege[1]) geho. 22. kteryzzto hrziechu nevczzynyl, any nalezena geft left w uftech geho. 23. kteryzzto kdyzz zlorzyeczen bil, nezlorzyeczzil A kdyzz trpyel, nehrozil geft; Ale dal fye geft fudczzyemv newynnye. 24. genzz hrzyechi naffie on[2]) nefl na tiele fwem na drzyewye, abichom hrzychi vmrtweny gfucz prawie zzywy bily, czzyzzto bolefty vzdraweny gfmy. 25. Nebo bili fte nyekdi yako owcze bludycze, ale nawratil fte fye nynye k paftyrzowy a k bifkupu duffy waffich.

---

109. [1]) chyba, má státi Zachariáše. — [2]) dvě slova z jednoho: Adadremmon. — [3]) Semei. — [4]) chyba, m. geho

110. [1]) vestigia. — [2]) ipse.

111. W ſtrzedu Epl̄a ſwateho Petra.

(I. Petr. I. 18—25.)

18. NAymyleyſſy, Wieducze, zze ne poruſſyenymy ſlattem nebo ſtrzybrem wikupeny gſte z marneho[1]) waſſieho przebywanye otczowſkeho wydanye, 19. Ale przedrahu krwy, yakzzto beranka neporuſſyeneho a nepoſſkwrnyeneho kryſta yezziſſe; 20. Przedeznany[2]) zagiſte przed ſwyeta vſtawenyem, ale zgeweny w buduczy czzaſy pro was, 21. genzz wyerny ſkrze gey gſte w buohu, kteryzzto zkrzyſil gey z mrtwych a wratil gemv chwalu wyeczznv, abi wyera waſſie y nadyege bila bi w buohu. 22. Duſſye waſſie czzyſtycze w poſluſſenſtwy laſky y take [140b] bratrſku myloſty, Sproſtnym ſrdczem weſpolek myluygte ſye vſtawiczznye, 23. porozeny ne z ſemene poruſſyeneho, ale neporuſſyenye ſkrze ſlowo boha zzyweho, genzz oſtawa na wyki. 24. Nebo wſſeczko tyelo ſeno a wſſeczka chwala geho yakzzto kwyet ſenny; A kdyzz wyprahlo ſeno, y kwyet geho padl. 25. ale ſlowo bozzy oſtawa na wieki.

112. W patek z ſkutkow apoſſtolſkych.

(Act. XV. 7—12.)

7. V Onyech dnech Wſtaw petr rzekl k nym: Muzzy bratrowe, Wy wyte, zze od ſtarych dny w nas zwolil buoh ſkrze vſta ma ſlyſſyeti lidu ſlowo kazanye a wyerzyti[1]) 8. A kteryzz zna ſrdcze buoh, ſwyedecztwy wydal, dawage gym ducha ſwateho, yakzzto y nam; 9. a nycz nerozeznawa mezy namy a gymy, wyeru czziſtye[2]) ſrdcze gych. 10. Protozz nynye czſo pokuſſite boha, wzlozzyti brzymye na tyemeno vczzedlnykow, genzz any otczowe waſſy any wy neſty ſmy mohli? 11. Ale ſkrze myloſt pana yezzyſſie wyerzymy ſpaſeny byty, yakozzto y ony. 12. Ale mlczelo wſſeczkno mnozſtwy a poſluchachu barrabaſſie a pawla prawicze, kterak welika vczynyl buoh znamenye a zazraki lydu ſkrze nye.

113. W trzeti nedyeli Epl̄a ſwateho petra.

(Neděle III. po Velikonocích.)

(I. Petr. II. 11—19.)

11. NAymyleyſſy, Proſym was yakzzto hoſty a putnykow wzdrzzety wy od tyeleſtnych zzadoſty, kterezzto boyugi pro[141a]tyw duſſy, 12. A przebywanye waſſie mezi lidem magicze dobre, aby w tom, czzſoz pomluwagy o nas,[1]) yakzzto o zloczzynytelech, z dobrych ſkutkow was znamenagycz

---

111. [1]) rasura: m-. — [2]) praecogniti.
112. [1]) vazba infin. — [2]) purificans.

y pochwale buoha w den nawſſczzyweny. 13. Protozz poddany budte wſſyemv lidſkemv ſtworzyeny pro buoh, budto krali yakzzto zneſenemv,[2]) 14. budto weywodam yakzzto od nyeho poſlanym ku pomyeſtye[3]) zlorzyeczenym, ale k chwale dobrym; 15. Nebo takt geſt wuole bozzy, aby dobrodyecze onyemyeti kazali biſte nemvdrych lydy a w nerozumye; [4]) 16. Jakzzto ſwobodny[5]) a ne yako zaſtyeru magycze zloſty ſwobodnoſt, ale yakzzto ſluhi bozzy. 17. Wſſeczki cztyete; bratrſtwy myluygte; boha ſye boyte; krale cztyete. 18. Sluhi poddany budte we wſſy bazny panom, ne tolik dobrym a myloſtywym, ale take zlym. 19. Nebo tot geſt myloſt w kriſtu iezziſſy panv naſſyem.

114. W ſtrzedu ſwateho Jana Epiſſtola.

(I. Joan. II. 1—8.)

1. NAymyleyſſy, Totot pyſſy wam, abiſte nehrzyeſſili. A geſtlizze kto ſhrzyeſſy, rzeczznyka[1]) mamy v otcze, yezu kriſta ſprawedliweho; 2. a on geſt przymluwcze za hrzychi naſſie, Ne za naſſye ſ toliko, ale za wſſeczken ſwyet. 3. A na tom wyemy, zze gſmy poznali gey, aczz przykazany geho zachowamy. 4. kto prawy ſye znati buoha, a przikazany geho neoſtrziha, lharzt geſt a praw[141b]dat w nyem nenye. 5. Ale ktozzt chowa ſlowo geho, wyeru w nyem laſka bozzi dokonala geſt; Na tom wymy, zze w nyem ſmy, aczz w nyem dokonany budemy.[2]) 6. ktozz dye ſye w nyem przyebiwati, mat, yakoz on chodil, y on chodyty. 7. Naymyleyſſy, ne przykazany nowe pyſſy wam, ale przikazany ſtare, kterez ſte myely od poczzatku; Przikazany ſtare geſt ſlowo, genzz ſte ſliſſieli. 8. Ale opiet przykazany nowe pyſſy wam, kterezz prawe geſt w nyem, ale ne w nas; nebo tmy odeſſli a ſwietlo prawe gyzz ſwyty. Skrze yezu kriſta, pana naſſieho.

115. W patek Ep̄la ſwateho Jana.

(Apocal. V. 1—10.)

1. V Onyech dnech Wydiel ſem na prawyczy ſedyeczyho na ſtoliczy knyhi pſane, wnytrz y zewnytrz znamenane peczzetmy sedmy. 2. A wydyel ſem angela ſylneho kazzicze hlaſem welikym a rzkucze: kto geſt hodny otewrzyty knyhi a zruſſyty znameny gych? 3. a zzadny nemohl w neby, any na zemy, any pod zemy otewrzyty knyh, any hlediety na nye. 4. A ya plakal ſem mnoho, ze zzadny hodny nenalezen geſt otewrzyty knyh, any widyeti gych. 5. A geden z ſtarczow rzekl my: Neplacz! Ay zwyczezil lew z pokolenye iuda, korzyen dawyduow, otewrzyty knyhi a zruſſyty ſedm

113. [1]) de vobis. — [2]) praecellenti. — [3]) ad vindictam, chyba. — [4]) ut . . . obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. — 5. rasura: ſwobod-.
114. [1]) advocatum. — [2]) ve Vulg. toho odstavce není.

znameny gych. 6. I wydyel ſem, a ay w proſtrzed ſtolicze a proſtrzed cztyrz zwyerzat a proſtrzed [142[a]] ſtarczow beranka ſtogicze, yakzzto zabiteho, magyczyho rohu ſedm a oczzy ſedm, kterzzizzto gſu ſedm duchu, poſlany[1]) na wſſeczku zemy. 7. I prziſſel a wzal od prawycze ſedyeczyho na ſtoliczy knyhi. 8. A kdyzz otewrzyel knyhy, czztirzy zwyrzata a cztrmezczytma ſtarczow padli ſu przed beranem, mage kazzdy zaltarzie a huſle zlatte, plne wonnoſty, kterezzto gſu modlitbi ſwatich. 9. A zpyewachu pyeſn nowu rzkucze: Hoden gſy, pane bozze nas, wzzyty knyhi a otewrzyti ſedm znameny gich; nebo zahubē gſy, a wikupil's nas bohu w krwy twey ze wſſyeho pokolenye y z yazziku y z lidu y narodu, 10. a vczzynyl's nas buohu naſſyemv kralowſtwy a knyezzy; a kralowaty budu[2]) na wieki wiekoma. amen.

116. W cztwrtu nedieli Epl̄a ſwateho Jakuba.

(Neděle IV. po Velikonocích.)

(Jac. I. 17—21.)

17. NAymyleyſſy, Wſſeczko danye dobre a wſſechen dar dokonali ſwrchu geſt, ſtupuge od otcze ſwietloſty, v kterehozzto nenye promyena any wytyezſtwym[1]) zaſtynyeny. 18. Nebo dobrowolnye porodyl nas ſlowem ſprawedlnoſty, abichom bili poczzatek nyetery ſtworzyenye geho. 19. Wyte-li bratrzycze mogy naymyleyſſy; Budyzz kazzdy czlowiek rychli k ſlyſſyeny, ale zpozdyeli[2]) k mluweny a pozdny k hnyewu. 20. nebot hnew mvzze prawdy bozzy neczzyny. 21. Proczzezz odwrhnvcze wſſeczku [142[b]] neczziſtotu a zbitnoſt[3]) zloſty, w pokorzie przigmyete wlozzene ſlowo, kterezzto mvozz ſpaſyti duſſie waſſie.

117. W ſtrzedu Epl̄a k Theſalonſkym.

(I. Thessal. V. 5—11.)

5. BRatrzycze, Wſſyeczky wy ſynowe ſwietla gſte a ſynowe bozzy; Neygſmy noczy any temnoſty. 6. Protozz neſpyemy, yakozz y gyny, ale bdyemy a ſtrzyzwy budmy. 7. Nebo kterzyzz ſpye, w noczy ſpye, a kterzyzz ſtrzyzwy gſu, w noczy ſtrzyzwy gſu. 8. Ale my, kterzyzz dnyowy gſmy, ſtrzyzwi budmy, oblaczzeny[1]) gſucz panczyrzyem wyery a laſki a przilbiczy nadyege a ſpaſenye; 9. nebot nepolozzil nas buoh w hnyew ale w nalezenye ſpaſenye ſkrze pana naſſieho yezu kriſta, ſyna bozziho, 10. kteryzz vmrzyel geſt za nas, aby, kdyzz bdymy nebly ſpymy, ſpolu

115. [1]) qui sunt septem spiritus Dei, missi, — [2]) chyba: regnabimus.
116. [1]) vicissitudinis; — [2]) tardus; — [3]) abundantiam.
117. [1]) inducti; — [2]) aedificate alterutrum.

ſ nyem zzywy bichom byly. 11. Proczzezzto tyeſtc ſye weſpolek a roſte [2])
geden w druheho, yakozz y czynyte W kryſtu yezziſſy, panv naſſyem.

W patek Epla takazz yako ted w ſtrzedu ſtogy pſana.

118. W Patu Nedyely Epiſſtola ſwateho Jakuba.

(Neděle V. po Velikonocích.)

(Jac. I. 22—27.)

22. NAymyleyſſy, Budte czzynytelowe ſlowa a ne poſluchaczzowe ſ tolik
gedno, przelſſczzugycz ſamy ſye. 23. Nebo geſtlizze kto poſluchaczz geſt
ſlowa a ne czzynytel, ten przyrownan bude mvzzu, znamenagyczymv
obliczzey vrozeny [1]) ſweho w zrczadle; 24. Neb [143a] znamenal ſye
y odſſyel a ynhed zapomenvl geſt, kteraki byeſſie. 25. Ale kteryz wzhle-
daty ſye bude w zakonv dokonaley ſwobodnoſty a ſetrwa, ne poſluchaczz
zapomnyeli vczzynyen, ale czzynytel dyela; ten blahoſlaweny w uczzynku
ſwem bude. 26. A aczz kto mny ſye zakonnym [2]) byty, nezamykage
yazika ſweho, ale ſwodye ſrdcze ſwe, takeho daremny geſt zakon. 27. Za-
kon czzyſty a nepoſſkwrnyeny v boha a v otcze tento geſt: nawſſczzewo-
waty ſyrotki a wdowy w truchloſty gegich a nepoſkwrnyeneho ſye zacho-
wati od tohoto ſwieta.

119. W krzyzzowe dny Epla ſwateho Jakuba.

(Jac. V. 16—20.)

16. NAymyleyſſy, zpowydayte ſie geden druhemv hrzychow waſſich
a modlte ſe weſpolek, abiſte ſpaſeny byli; Nebot ſie velmy hody [1]) proſba
prawedlyweho vſtawyczzna. 17. Heliaſs czlowiek bil rowny wam trpielywy;
a modlitwu modlil, aby neſſyel deſſczz na zemy, y neſſel let trzy a mye-
ſyczow ſſeſt. 18. A opiet modlil ſie; a nebe dalo deſſczz a zemye dala
owocze ſwe. 19. A geſtlizze kto z was zbludil by od prawdy a nawrati
kto gey, 20. wyedyety ma, zze ktozz nawratyti ſie kazze hrzyſſnyku od
bluzeny czeſty geho, ſpaſy od ſmrti duſſy geho a zakryge mnozſtwye
hrzyechow.

120. Druha Epyſſtola z ſkutkow apoſſtolſkich.

(Act. IV. 32—35.)

[143b] 32. V Onyech dnech Mnohich wyerzyczych byſſye ſrdcze gedno
a duſſie gedna; Any geden gych, genzz [1]) drzzyeſſie, gedno nyetczſo byti
geho wecze, ale byeſſye gym wſſeczko obecznc. 33. a moczy weliku wy-

118. [1]) nativitatis; — [2]) se religiosum esse.
119. [1]) multum valet.

dawachu apoſſtole ſwyedecztwy w ſkrzyſſyenye pana naſſieho yezu kriſta; Myloſt byeſſie welika we wſſiech gych. 34. any ygeden nebil chud mezy nymy. kolikozz gych magycze domy nebo dyedynv byechu, prodawagycze przynoſyechu mzdu ſwu, gezz [2]) prodali, 35. y kladyechu przed nohamy apoſſtolow. Tehdy dyelichu ſye po gednom, [3]) czſoz komv trzeba bilo.

121. W ſtrzedu Epl̄a k efezuom.

(Vigilie Na nebe vstoupení Páně.)

(Ephes ~~VI~~ IV 7—13.)

7. BRatrzycze, kazzdemv waſſynczy [1]) dana geſt myloſt podle myry dawanye kryſtowa. [2]) 8. Proczzezz dye: wſtupuge na wiſoſt yate [1]) wedl wyezenye; dal dary lydom. 9. A zze geſt wſtupil, czſo geſt, gedno genzz y ſtupil nayprwe do naynyzznyeyſſych kragyn zemye? 10. kteryzz ſtupil, ont geſt, kteryzzt geſt y wſtupil na wſſeczka nebeſa, [4]) abi naplnyl wſſeczko 11. A on dal nyetere zagiſte apoſſtoly a nyetere proroki. a gyne zagiſte ewangeliſti a gyne paſtyrzye y doktori 12. k dokonanye wyekuow w dylo ſluzzebne, wzdyelany tyela kryſtowa, 13. donwadzz neſbiehnem ſye wſſiczkny w gednotu wieri a w poznany ſyna bozzyeho, w mvzze dokonaleho w myeru ſtaroſti plnoſty [144a] kryſta.

122. Na bozzy wſtupenye Epl̄a z ſkutkow Apoſſtolſkych.

(Act. I. 1—11.)

1. PRwy zagiſte hlahol vczinyl [1]) ze wſſiech, o theophile, genzz poczzal yęzzils czzynyti a vczzyti, [2]) azz do dne, kterehozz przikazal apoſſtolom ſkrze ducha ſwateho, kterezz wybral, wzat geſt; 3. Gymzzto geſt dal ſam ſye zzyweho po vmvczzeny [2]) ſwem w mnohich treſktanych, przeſ dny cztyrzydczeti zgewuge ſie gȳ a mluwie o kralowſtwy bozzym. 4. A geda przykazal gym, z geruzalema aby neodeſſli, ale czzekali ſlibenye otczowa, kterezz gſte ſliſſieli (wecze) ſkrze vſta ma. 5. Neb Jan zagiſte krzſtil wodu, ale wy krzczzeny budete duchem ſwatym ne po mnohich tyechto dnech. 6. Protozz kterzyzz ſeſſli ſye byechu, otazachu geho rzkucze: Pane, w tomto-li czzaſu nawratiſs kralowſtwy yſrahelske? 7. I wecze gym: Nenyet waſſie poznati czzaſi nebo chwile, kterezz otecz polozzil w ſwey moczy; 8. Ale wezmíete mocz przyſſczzye ducha ſwateho v was. A budete my ſwiedkowe w geruzalemye a we wſſem zzidowſtwie y w ſamarij a azz do poſledka

---

120. [1]) quae possidebat; — [2]) pretia . . ., quae; doslovný překlad; — [3]) dividebaturs ingulis.

121. [1]) unicuique nostrum. — [2]) rasura: -o-. — [3]) rasura: e-. — [4]) rasura: -e-v-be-.

122. [1]) vynecháno: jsem — feci. — [2]) rasura: (m) v-.

zemye. 9. A kdyzz to wecze, widuczich gich, wzdwizzen geſt a oblak ſwietli przyial gey od oczzi gegich. 10. A kdyzz patrzychu w nebe gduczze geho, Ay dwa mvzzye ſtaſſta podle gych w ruſſye bielem, 11. kterzyzzto y weczechu: Muzzowe galileiſſczzy, czlo ſtogite hledyecze w nebe? Tento yezzifs, [144[b]] kteryzz wzat geſt od was na nebe, takezzt przyde, yakozz ſte gey wydyeli gducze na nebeſa.

123. W nedyeli Epl̄a ſwateho Petra.

(V neděli po Na nebe vstoupení Páně.)

(I. Petr IV. 7—11.)

7. NAymyleyſſy, Budte mvdrzy a bdyete v modlytwach waſſich 8. a nade wſſeczko taynu mezy wamy ſamymy laſku magicze vſtawiczznv; nebot laſka przikrywa [1]) mnozſtwy hrzychow. 9. hoſpodarzicz weſpolek bez reptanye. 10. A geden yakzzto druhi, yakozz wzal myloſt, geden w druheho tu pozziczegicze [2]) yakozzto dobrzy ſſafarzy mnohym podobenſtwym myloſty bozzi. 11. a aczz kto mluwy, yakzzto rzzeczz bozzi, A aczz kto poſluhuge, yakzzto z moczy, kteruzzto pozziczzywa buoh, aby we wſſyem czzczzen bil buoh, Skrze yezu kriſta pana naſſieho.

124. W ſtrzedu Epl̄a ſwateho pawla.

(Hebr. II. 9—16.)

BRatrzycze, 9. Wydieli ſmy yezziſſye pro vmvczzeny ſmrty chwalu a czty koronowana, Abi myloſt bozzi za wſſeczki okuſila ſmrti. 10. y weczechu, [1]) pro kohozz wſſeczko a ſkrze kohozz wſſeczko, kteryzz mnohe ſyny w chwalu vwedl ſtworzitele, zdrawy gich ſkrze vmvczenye gych ſkonati. [2]) 11. ktozz poſwyedczuge [3]) a ktozz poſwyeczen geſt, z gedno wſſiczkny. pro kteru wynv nepohanyen geſt, bratrzy ge wolati, rzkucze: 12. Zgevym meno twe bratrzym mym; Proſtrzyed ſnyatka [4]) chwaliti tye budu. 13. A opiet: ay budu wyerzyti wen. A opiet: ay ya a dyety mogi, kte[145[a]]rezz dal my. 14. Nebo [5]) proto przemohli [6]) tyelo a krwy, A on takezz przyemohl [7]) gym, abi ſkrze ſmrt ſkazil gey, genzz myel ſmrtedlnv poprawu, [8]) to geſt dyabla; 15. a wikupyl, kterzizzto bazny ſmrty ſkrze weſſken zzywot wynny bili ſluzzbi. 16. Neb nykakezz angelow newikupil, ale ſyemye abrahamowo wikupil.

123. [1]) y předěláno z r. — [2]) administrantes

124. [1]) decebat; chybný překlad z dicebant. — [2]) infin. závislý na decebat: consumare. — [3]) sanctificat. — [4]) ecclesiae. — [5]) quia ergo. — [6]) communicaverunt carni. — [7]) participavit. — [8]) mortis imperium.

125. W patek Epl̄a z ſkutkow apoſſtolſkych.

(Act. II. 29—38.)

29. V Onyech dnech Rzyekl petr: Muzzye bratrzy, podobnye a ſmyele rzeczzeno mvzz rzeczeno byty k wam a patryarchowy dawydu, zze vmrzyel geſt y pohrzyeben a hrob geho geſt v was[1]) azz do dneſſnyeho dne. 30. Prorok proto kdyzz byeſſye a wyedyeſſye, zze prawem vkazaw[2]) przyſahl gemv buoh z plodu bedr geho ſedyety na ſtoliczy geho, 31. przyewydyew mluwil geſt gym o ſkrzyſſyenye kriſtowu, nebo anyzz zoſtawen geſt w pekle, any tyelo geho wydyelo poruſſyenye. 32. Tohoto yezziſſye ſkrzyſil buoh, komvzz my wſſeczkny ſwyedkowe gſmy. 33. Protoz prawyczy bozzy powyſſen a ſlib ducha ſwateho wzaw od otcze, wilel ten dar, kteryzz wy wydyte y ſlyſſyte. 34. Nebt dawyd newſtupil na nebe; Nebt dye on: Rzyekl pan panv memv, ſed na prawyczy mey, 35. donowadzz nepolozzym neprzateli twe ſtoliczy noham twym. 36. Zagiſte proto wyez wſſeczken duom yſrahelſky, nebo y pana gey kriſta buoh vczzynyl toho [145b] yezziſſie, kterehozz gſte wy vkrzizzowali. 37. A kdyzz to wſliſſichu, ſkruſſili ſye ſrdczem y weczechu k petrowy a k gynym apoſſtolom: Czſo vczzynymy muzzye bratrzy? 38. Tehdi petr wecze k nym: pokanye (wecze) czzynte a krzſty ſye geden yako druhy z was we gmeno yezu kriſta na odpuſſczzeny hrzychow waſſych a wezmete dar ducha ſwateho.

126. W ſobotu przed ſwatym duchem Prwe procztwye[1]) z knyh Genezis.

(Gen. XXII. 1—19.)

1. POkuſſiel buoh abrahama y rzyekl k nyemv: Abrahame, abrahame! A on odpowyedyel: Ted ſem. 2. Aa on: Wezmy ſyna tweho gednorozeneho, kterehozzto mylugeſs, yſaaka a gdy do zemye wydyenye a obyetugeſs gey tam w obyeth na gedney horzye, kteruzz vkazzy tobye. 3. Tehdy abraham w noczy wſtaw wzaw oſla ſweho, weda ſ ſebu dwa mladencze a yſaaka ſyna ſweho. A kdyzz ſekaſſye drzywy k obyety, ſſyel k myeſtu, kdezz przykazal gemv buoh. 4. A dne trzyetyeho zdwyh oczzy wydyel myeſto blizko. 5. I wecze k dyetom ſwym: Czzekayte tuto ſ oſlem; ya a dyetye az tam doydemy a kdyzz naſledowaty budem,[2]) wratymy ſye k wam. 6. A wzaw drzywy k obyety y wlozzil drwa na yſaka ſyna ſweho; A on neſiſſye w ruku vhle a meczz. A kdyzz dwa gdychu ſpolem, 7. rzyekl yſaac otczy ſwemv: Otcze moy. A on odpowyedyel: Czſo chczzeſs, ſynv? Ay, wecze, vhle a drwa; kdezz geſt obiet k obye[146a]towanye?

---

125. [1]) apud nos. — [2]) iureiurando jurasset.

126. [1]) vynecháno znamení zkratky. — [2]) postquam adoraverimus. — [3]) chyba m. ruky: manum.

8. I wecze abraham: Buoh zgednat fobye obyet k obyetowanye, fynv moyg. Tehdy gdychu fpolu. 9. y przyffli k myeftu, kterezz vkazal gemv buoh, na keremzzto vftawil oltarz a na nyem drwa fkladl; a kdyzz popade yfaaka fyna fweho, polozzil gey na oltarzy na hromadu drew. 10. a wftah ruku y popadl meczz, aby obyetowal fyna fweho. 11. A ay angel buozzi wolal f nebe rzka: Abrahame, abrahame! kteryzzto odpowyedyel: Ted fem. 12. I rzyekl gemv: Newztahuyg ruku[3]) twey na dyetye, any czzyn gemv nyczzehozz nycz: Nynyet gfem poznal, zze fye bogyfs boha y neodpuftil's fynowy twemv pro mye. 13. pozdwihl abraham oczzy y wydyel za febu ffkopa mezy trnym wyezicze za rohi, kterehozzto wzal y dal obyet za fyna. 14. I nazwal gmeno myefta toho: pan wydy. A protozz azz do dneffnyeho dne rzykano geft: na horzye pan wydyety bude. 15. I zawolal angel bozzy abrahama po druhe f nebe rzka: 16. Skrzze fam fye przyfahl fem, dye pan, nebo vczzynyl's wyecz tuto a neodpuftil's fynv twemv gednorozenemv pro mye. 17. pozehnage pozzehnamt tobye a rozmnozzymt fyemye twe yakzzto hwyezdy nebefke a yakzzto pyefek, kteryzz geft na brzyehu morfkem; drzzety bude fyemye twe brany neprzatel fwych 18. A pozzehnany budu w femenv twem wffecz[146b]kny lide zemye, zze's pofluffyen bil hlafu meho. 19. I wratil fye geft abraham k dyetom fwym, I prziffli gfu do berfabee fpolu y przebywal tam.

Druhe prorocztwy genzz fye poczzyna: Pfal moyzzifs pyefn. *Prorocztwy Trzyety genzz fye poczzyna* popadne zzen fedm. *Tye dwye naydefs v weliku fobotu.*

127. **Cztwrte prorocztwy Barucha proroka.**

(Bar. III. 9—38.)

9. Slifs, yfraheli, przikazany zzywota; vffyma zdrzz mvdroft. 10. Czfo geft, yfraheli, zze w zemy neprzatel gfy! 11. Staral's fye w zemy czyzy, poffkwrnyen gfy f mrtwymy; Vftawen gfy f tyemy, kterzyzz w pekle gfu. 12. opuftyl's fy ftudnyczy mvdrofty; 13. A kdyzz bi bil na czeftye bozzy chodyl, przyebiwal bi bil zagifte v pokogy na zemy. 14. Vczz fye, kdet bi bila mvdroft, kde by bila cztnoft, kde by bila opatrnoft; aby wyedyel fpolu, kdet by byl dluhi zzywot a potrzyeba, kde by bylo fwyetlo oczzy a pokoy. 15. Kto nalezl myefto geho? anebo kto wffel do pokladu geho? 16. kde gfu knyzzata lidfka a kterzyzz panvgy nad owadem,[1]) kterazz gfu na zemy? 17. kterzyzz w ptacztwu nebefkem hragy, 18. kterzyzz ftrzybro hromazzdy a zlatto, w kterezzto dovfagy lyde. A nenye koncze drzzenye gegych: kterzyzzto ftrzibro kugy a peczzliwy gfu, anyzz geft nalezek[2]) vdyelanye gegych? 19. Awffak wywraczeny gfu a do pekel wftupili a gyny na myefto gych wftaly. 20. Mladenczy wydyeli fwyetlo a przyebywali fu [147a] na zemy, Ale czefti baznywei[3]) nevmyeli, 21. any rozvmyeli ftezkam

127. [1]) super bestias, quae sunt. — [2]) inventio. — [3]) disciplinae. — [4]) negotiatores Merrhae et Theman et fabulatores. — [5]) in custidiis.

gegy, any przyyali gy fynowe gych; od twarzy gegych daleka vczzynyena geft. 22. Nenye fliffyna w kanaan, any wydyna w theman. 23. Ale fynowe agar, kterzyzzto wyhledawali mvdroft, kterazz z zemye geft, robotnyczy zemye a pokladu a ffeptaczy[4]) a wihledawaczzowe mvdrofty a vmyelofty; Ale czefty mvdrofty nevmyeli, anyzz pamatowali ztezek gegy. 24. O yfraheli, kterak weliki dvom bozzy a przyehrozne myefto drzenye geho! 25. Weliky a nemage fkonczenye; Wifoki a nesmyerny. 26. Tam bili obrzy gmenowany ty, genzz od poczzatka byechu, zroftu welikeho, vmyegycze boge. 27. Ne tyt zwolil pan, anyzz czefti pofluffenftwy nalefli; a protozz zahinvli. 28. A take zze nemyeli mvdrofty, feffli fu pro fwu nemvdroft. 29. kto wftupil na nebe a wzal gy a fwedl gy f oblaku? 30. kto przeplawil morzye a nalezl gy a przynefl gy nad zlatto a wywolenye? 31. Nenyet, ktot by vmyel czeftu gegy A nykto, genzz by wymyflil ftezky gegy. 32. Ale ktozz wye wffeczko, znat gy a nalezla gy mvdroft geho; kteryzzto vczzynyl zemy w wyeczznem czafy a naplnyl gy dobitka; 33. zawolal gy a fliffala gey f trzefeny̆. 34. Ale hwyezdy dali fu fwietloft w oftrazzeny[5]) fwem a radowali fye; 35. zawolany gfu y rzyekli fu: ted gfmy; a fwytili gemv f radofty, kteryzz ge vczzy[147ᵇ]nyl. 36. Tent geft buoh nafs a nebudet mnyn gyny k nyemv, 37. Tent nalezl wffeczku czeftu vmyenye a dal gy yacobowy dyetyety fwemv a yfraheli zwolenemv fwemv. 38. A potom na zemy wydyn geft a f lidmy przyebywal geft.

128. **W tu fobotu Epl̄a fkutkow[1]) apofftolfkich.**

(Act. XIX. 1—8.)

1. V Onyech dnech Vczzynyeno geft kdyzz apollo byeffye w korynthi[2]) a pawel w paragratis[3]) w wyffich ftranach y przyffel do effezu a kdyzz nalezzl nyetere vczzennyky, 2. rzyekl k nym. Aczz ducha fwateho wzali fte wyerzycze? A ony weczechu k nyemv: Ale any by duch fwaty bil, fliffyeli ffmy. 3. A on wecze: A w czzemzz tehdy krzczzeny gfte? kterzyzzto weczechu: W Janowye krzftu. 4 Wecze tehdy pawel: Jan krzftyl krztem pokanye na odpuffczzenye hrzychu lyd rzka: Wen, genzz przyffel bi po nyem, aby wyerzyli, to ge w yezzyffye. 6. A to vfliffyewffie krzffczzeny gfu we gmeno pana yezzyffye. 6. A kdyzz byl wlozzil na nye rucze pawel, przyffyel duch fwaty na nye y mluwychu rozliczznymy yazziki a prorokowachu. 7. A byffye wffech mvzzy yakzzto dwanaczte. 8. Wffed tehdy do ffkoli zzydowfkey pawel f wyeru mluwil po trzy myefycze, hadage a radye o kralowftwy bozzym.

---

128. [1]) = z skut.; — [2]) cum esset Corinthi; — [3]) Paulus peragratis superioribus partibus.

129. Den ducha ſwateho Epl̄a z ſkutkow apoſſtolſkich.

(Act. II. 1—11.)

1. V Onyech dnech kdyzz dokonawali ſye dnowe padeſatny, byechu wſſeczſy vczennyczy weſpolek na tomzz [148a] myeſtye. 2. I vczzynyen geſt brzo ſ nebe zwuk, yakzzto przyſticzzyho ducha nahleho y naplnyl weſtken duom, kdezz byechu ſedyecze. 3. I zgewychu ſye gym rozdwogenye yazykowe yako ohen, y ſedl geſt na kazzdeho z nych; 4. I naplnyeny gſu wſſiczzkny ducha ſwateho, I poczzachu mluwyty rozliczný yazyki, yakozzto duch ſwati dawal wymluwu [1]) gym. 5. A byechu W yeruzalemye bydlicze zzyde mvzzye zakonny [2]) ze wſſeho rodu, kteryzz pod nebem geſt. 6. A kdyzz ſye ſtal ten hlas, ſeſſlo ſye mnozſtwy a myſli pohanyeno [3]) geſt, nebo ſliſſyſſye kazzdy yazykem ſwym mluwycze ge. 7. I vſſaſli ſye wſſiczkny a dywychu ſye weſpolek rzkucze: I ne zda ay wſeczkny tyto, kterzyzz mluwy, galileyſſczy gſu, 8. A kterak my ſliſſyeli ſmy kazzdy yazik naſs, w kteremzz vrozeny gſmy? 9. Parti a medy a elamyte a kterzyzz prziebywagy w mezopotamyi, w zzidowſtwu y w kapadoczyi, W pontu a w azyi, 10. w ffrigyi y w pamphilyi, w egiptu a w ſtranach libie, kterazz geſt podle czyrenen y hoſte rzymſſczy 11. A zzydowe y prozelyty, krety y arabſſczzy, Sliſſyeli ſmy ge mluwycze yazziki naſſymy welikoſt bozzy.

130. W pondyeli Epiſſtola z ſkutku apoſſtolſkich.

(Act. X. 42—48.)

V Onyech dnech Otewrzew petr vſta ſwa rzekl geſt: Muzzie bratrzy o otczowe! 42. Nam przikazal pan kazati lidu a ſwyedczzyti, Nebo on geſt, kteryzz vſtawen geſt [148b] od buoha ſudcze zzywich y mrtwich. 43. Gemvzz wſſiczkny proroczy ſwyedecztwy czzyny, odpuſſczzenye hrzychow wzyti ſkrze gmeno geho wſſiczſy, [1]) kterzyzzto wyerzy wen. 44. Geſſcze mluwycze petru ſlowa ta, padl duch ſwati na wſſeczki, kterzyzzto ſliſſyeli ſlowo. 45. I vzzaſli ſye wſſeczkny, kterzyzzto byli zobrzyezowany wyernye, kterzyzzto byly przyſſli ſ petrem; nebo y w narodi ducha ſwateho myloſt wylita geſt. 46. I ſliſſichu ge mluwycze yaziki a chwalyti boha. 47. Tehdi odpowyedye petr: Ne zda Wodu kto zabranyti mvozz, aby nebili krzſſczzeny tyto, kterzyzz ducha ſwateho wzaly yakozz y my? 48. I kazal ge krzſtyty we ygmeno pana naſſieho yezu kryſta.

---

129. [1]) dabat eloqui; — [2]) viri religiosi; — [3]) mente confusa est.
130. [1]) testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere omnes.

131. W uteri Epl̄a z ſkutkow Apoſſtolſkich.

(Act. VIII. 14—17.)

14. V Onyech dnech kdyzz vſlyſſiely apoſſtolowe, kterzyzzto byli w yeruzalemye, zze wzala ſamaria ſlowo bozzy, poſlali k nym petra a Jana. 15. A kdyzz przyſſly, modlyly ſye za nye, abi wzali ducha ſwateho; 16. Ne[1]) geſſcze y w gednoho z nych newſſel bil, ale krzczzeny ſ toliko bili we ygmeno pana yezziſſe. 17. Tehdy wkladachu rucze na nye y przygymachu ducha ſwateho.

132. W ſtrzyedu Epl̄a z knyh Mudroſty.

(Sap. I. 1—7.)

1. V Onyech dnech Rzyekl ſſalomvn ſynom yſrahelſkym: Miluygte prawdu, kterzyzz ſudyte zemy. Smyſlte o panv w dobroty, a w ſproſtnoſty ſrdcze hledayte geho; 2. kto nalezen [149a] bywa od tyech, kterzyzz nehledagy geho, Ale zwyeſſczzuget ſye[1]) tyem, kterzyzz wyeru magy k nyemv. 3. Nebo przyewraczena myſſlenye odluczzugy od buoha; ale ſkuſſyena[2]) cztnoſt treſkcze blaznywe. 4. Nebo w zlewolnv[3]) duſſy neweyde mvdroſt, anyzz przyebywati bude w tiele poddanemv hrzychi.[4]) 5. Nebo ſwati duch bazliwey odbiehne potrzyebi[5]) a odluczzy ſye od myſſlenyech, kterezz gſu bez rozvmv, a treſktan bude od przyſſczzi zloſty. 6. Miloſtywyt geſt duch mvdroſty a newiſwobodyt zlorzeczzeneho od rtu ſwych; nebo vduow geho ſwyedek geſt buoh a ſrdcze geho poznatel[6]) geſt prawy a yazyku geho poſluchaczz. 7. Nebo duch panye naplnyl zaloh zemyey[7]) a to, czſozz drzzy wſſeczko, vmyenye ma hlaſu.

133. A ynhed druha Epl̄a czte ſye ten den z ſkutkow Apoſſtolſkich.

(Act. II. 14—21.)

14. V Onyech dnech Stoge petr ſ gedenaſty zdwyhl hlas zwoyg y mluwil geſt gym: Muzzye zzide a kterzyzz przebywate w yeruzalemye wſſyczny, toto wam znamo bud a vſſyma znamenayte ſlowa ma. 15. Ne yako wy mnyte, tyto zpili gſu, aczt[1]) geſt hodyna na den trzyety; 16. Ale tot geſt, czſoz rzyeczzeno geſt ſkrze proroka yohele: 17. A bude w buduczych dnech (dye pan): Wylegy z duchu meho na wſſeczko tyelo a prorokowaty budu ſynowe waſſy y dſerky waſſie, Starſſy wa[149b]ſſy ſny ſnyty budu

131. [1]) vypuštěno b: nondum enim.

132 [1]) apparet; — [2]) probata; [3]) in malevolam animam; — [4]) in corpore subdito peccatis; instr. za dat.; — [5]) disciplinae effugiet fictum; — [6]) scrutator; — [7]) orbem terrarum.

133. [1]) rasura: czt, cum sit hora.

a mladenczi waſſy wydyenye wydyeti budu. 18. A zagiſte na me ſluhi a na
dyewki me w dnyech onyech wilem z duchu meho y prorokowaty budu;
19. A dam zazraki na nebi ſwrchu a znamenye na zemy duole, krew a ohen
a paru dymowu. 20. Sluncze obraty ſye w temnoſt a myeſicz w krew,
drzyewe nezz przyde den bozzy weliki a zgewny. 21. A wſſeliki, kteryzz-
kolwiek nazywaty bude gmeno pana, ſpaſen bude.

134. **We cztwrtek Epl̄a z ſkutkow apoſſtolſkich.**

(Act. VIII. 5—8.)

5. V Onyech dnech Philip wſtupyw do myeſta ſamarie kazaſſye gym
yezziſſe. 6. A poſluchachu zaſtupowe toho, czſozz od philipa rzczzeno bilo,
gednoſtayne[1]) wydyecze a ſliſſycze znameny, genzz czzynyl. 7. A mnozzy
z nych, kterzyzzto myeli duchi neczzyſte, Wolagicze hlaſem welikym wy-
chodyechu a mnozy dnv nemoczny y chromy vzdraweny gſu. 8. Vczzy-
nyena tehdy geſt radoſt welika w tom myeſtye.

135. **Neboli tato Epl̄a take ſkutkow[1]) apoſſtol̄ſk.**

(Act. V. 12—16.)

12. V Onyech dnech Skrze rucze apoſſtolow ſtawachu ſye zazraczy a zna-
menye mnoha w lidu. a byechom wſſyczkny w moczy[2]) ſſalomvnowie.
13. ale gyny zzadny neſmyel ſye przygednaty k nym, ale welebyeſſye ge[3])
lyd. 14. a wycze mnozzyſſye wyerzycze v buoh mnozſtwye mnozzowaſſye,[4])
15. tak aby w uliczich wymetali nemoczne a kladli na lozech a odpo[150ª]-
czzywadlech, aby przychodem petra gych nemocz zdalila ſye od kazzdeho
z nych. A ynhed zdrawy byechu. 16. Tehdi byezzychu ſuſede myeſta ne-
ſucze nemoczne a obkliczzene duchem neczzyſtym, genzz zbawowachu ge
y chwalechu yezu kryſta.

136. **W patek z ſkutkow apoſſtolſkych Epiſſtola.**

(Act. II. 22—28.)

22. V Onyech dnech Otewrzew petr vſta ſwa rzyekl geſt: Muzzowe yſra-
helſſczzy, ſliſſte ſlowa tato: Jezziſſie nazaretſkeho, mvzze ſchwaleneho[1]) od
boha w nas, w cznoſtech y w zazraczych y w znamenych, kterezz buoh ſkrzye
geho vczzynyl proſtrzed was, yakozz wy wyete, 23. Toho konanv[2]) radu
a przyewyedyenym[3]) bozzym zrazeneho ſkrze rucze zlich vmvczzywſſye,

134. [1]) unanimiter.

135. [1]) z ſkut. — [2]) in porticu. — [3]) rasura: g. — [4]) zbytečné toto nebo mno-
zzyſſye.

136. [1]) approbatum — [2]) definito consilio. — [3]) praescientia. — [4]) cum facie tua.

zabili ſte; 24. kterehozzto buoh zkrzyſil, zkazyw boleſty pekelne, gelikozz nelze bilo drzzynv byty gemv od nyeho. 25. Nebo dawyd dye o nyem: Wydyel ſem pana przede mnv wzzdyczky; nebo na prawyczy geſt mnye, abich ſye nepohnvl. 26. A proto weſelilo ſie geſt ſrdcze me a radowal ſye yazik moy, a nad to y tyelo me odpoczzyne w nadyegy; 27. Nebo nezoſtawyſs duſſye mey w pekle, any daſs ſwatemv twemv wydyety poruſſyeny. 28. Znamy'ſ my vczzynyl czeſty zzywota; naplnyſs mye weſele twarzy twu[4]) kochany na prawyczy twey azz do koncze.

137. **W ſobotu w ſuche dny przed ſwa[150[b]]tu trogyczy Proroctwy Johele Proroka.**

(Joel II. 28—32.)

28. Toto dye pan buoh: Wylegy z duchu meho na wſſeczko tyelo, a prorokowaty budu ſynowe waſſy a dſery waſſye, Starczy waſſi ſny ſnyeti budu a mladenczy waſſy wydyeny wydyety budu. 29. Ale y nad ſluhi me y na dywki me w tyech dnech wylegy z duchu meho. 30. a dam zazraky w nebi nahorzye a znamenye na zemy duole, krew a ohen a paru dymv.[1]) 31. Sluncze obraty ſye we tmy a myeſicz w krew, drzewe nezz przyde den pana weliki a hrozny. 32. A wſſeliki, kteryzzkolwyek nazywaty bude gmeno panye, ſpaſen bude.

138. **Druhe proroctwy z knyh lewytika.**

(Levit. XXIII. 9—21.)

9. V Onyech dnech Mluwil geſt pan k moyzzyſſowy rzka: 10. Mluw ſynom yſrahelſkym y dyeſs k nym: kdyzz wendete do zemye, kteruzz ya dam wam, a zzyti budete ſetye a czzinyty budete ſnopi ſ klaſu, a obile zzny waſſy przyneſete ku knyezy; 11. kteryzzto zdwyhne ſnopek przed panem, aby wzaczny bil za was, druheho dne ſoboti a poſwyety gey. 15. Protozz poczzytaty budete od toho dne, w kteryzzto obietowali ſte obilne ſnopi, ſedm tehodny plnych, 16. azz do druheho dne dokonany tehodne ſedmeho, a tak offyerowaty budete obiet nowu panv ze wſſyeho bydleny[1]) waſſieho, chlebi obylne dwa ze dwogyho deſatku po[151[a]]dobne, kterezzto zdwyhne knyez przed panem. 21. A nazywati budete ten den ſwyeczugyczy[2]) y take ſwati; weſſken vczzynek[3]) ſluzebny nevczzynyte w nyem. zakonnoſt[4]) wyeczzna bude wam we wſſyech przybitſich a rodech waſſich, Dye pan wſſyemohuczy.

---

137. [1]) vaporem fumi.
138. [1]) celeberrimum. — [2]) opus. — [3]) legitimum sempiternum.

139. Trzety prorocztwy z knyh Devtronomyſ.

(Deut. XXVI. 1—11.)

V Onyech dnech Rzyek moiſſyſs ſynom yſrahelſkym: Sliſs, yſraheli czſot ya przykazugy tobye dnes: 1. kdyzz wendeſs w zemy, kteruzz pan buoh twoy da tobye w drzzeny a drzzeti budeſs gy y prziebywaty budeſs w nye, 2. Wezmeſs ze wſſyeho owocze tweho prwoſt[1]) a wlozziſs ge[2]) na roſſt a geda k myeſtu, kterezz pan buoh zwolil, aby tu nazywano bilo gmeno geho[3]) a wſtupie k knyezy, kteryzz bude w tiech dnech y dyeſs k nyemu: Wyznawam dnes przed panem bohem twym, 7. kteryzzto vſliſſal nas a wzhledl na pokoru naſſy y na vſilowany y take na truchloſt, 8. a wywedl nas z egyptu w rucze ſilney a w ramyenye zdwyzzenem a v welikey bazny, w znamenych y w noſſyenych, 9. vwedl nas do myeſta tohoto y dal nam zemy mlekem a ſtrzyedy tekuczy. 10. A protozz nynye offyerugy prwnoſt[3]) owocze zemſkeho, kterezz pan buoh dal my a poſſleſs ge w opatrzyenye[4]) pana boha tweho a kdyzz odmodliſs[5]) ſye panv bo[151b]hu twemv, 11. gyſty budeſs ze wſſeho dobreho, czſozz pan buoh twoy dal tobie.

140. Cztwrte prorocztwy z knyh leuitici.

(Levit. XXVI. 3—12.)

V Onyech dnech Rzekl pan k moyzziſſowy[1]): Mluw k ſynom yſrahelſkym a dyeſs k nyem: 3. Aczz w przikazanye mem chodyty budete a rozkazany me chowaty budete a czzynyty ge, dam wam dſſczze[2]) czzaſem ſwym 4. a zemye porozowaty bude[3]) rod ſwoy A yabliki ſtromowe naplnyeny budu. 5. Popadne zznyowu czep zzen[4]) a zzezzny[5]) naplny ſye ſemena: y budete gyſty chleb w ſytoſty a bez ſtrachu bidliti budete na zemy waſſy. 6. Dam pkoy[6]) w kragynach waſſich; ſpati budete a nebude, kto by ztraſſil. Odeymv zla owada a meczz nepoyde k czylom[7]) waſſym. 7. porrazzowati budete neprzateli ſwe y padnv przed wamy. 8. pozzene pyet z waſſich ſto czyzozemczow a ſto z was deſſet tyſycz; Padnv neprzatele waſſy w opatrzenye waſſyem od meczze. 9. Wzhlednv na was a ruoſty kazzi; a rozmnozzyte ſye a vtwrdym ſlib moy ſ wamy. 10. A gyſty budete ſtarale[8]) wyeczy ſtarych a ſtarale, kdyzz przydu nowe, odwrzzete 11. Polozzym ſtan moy w proſtrzedku mezy wamy a neodwrzzet was wycze duſſye ma. 12. A chodyty budu mezy wamy a budu buoh waſs a wy budete lyd moyg, Dye pan wſſemohuczy.

---

139. [1]) primitias. — [2]) přeloženo se zřetelem k Vulg. primitias, ve rasura. — [3]) primitias. — [4]) in conspectu. — [5]) adorato Domino

140. [1]) rasura : z(z). — [2]) pluvias. — [3]) gignet. — [4]) apprehendet messium tritura vindemiam. — [5]) vindemia. — [6]) vynech. o : pokoj. — [7]) terminos — [8]) vetustissima — [9]) opomenuta zkratka.

Pate procztwy:[9]) 41. Angel bozzy ftupyl [152ᵃ] geft z azariaffem. *Naydefs gye pfano w fuche dny v puftye w tu fobotu po prwey nedyeli poftny.*

141. **Pak Epla w tuz fobotu przed fwatu trogyczy z fkutkow apofftolfkych.**

(Act. XIII. 44—52.)

44. V Onyech dnech Sefflo fye wffieczko myefto flyffyeti flowo bozzi
45. Ale wyducze zaftupi zzide, naplnyeny gfu zlofty a odmluwali tomv, czfozz rzeczzeno bylo od pawla poruhagycze fye. 46. Tehdy vftawiczznye pawel a barnabafs rzyekli gfu: Wam nayprwe gmyelo geft mluweno byty flowo bozzy; ale ze gfte odehnaly ge a nehodny gfte fy was fudyly wyeczznemv zzywotu ay obraczugemt fye k pohanftwu. 47. Nebo tak przikazal nam pan: Polozzil fem tye na ofwyetu [1]) pohanftwu, aby bil k fpafeny azz do koncze zemye. 48. Tehdy flifficze pohanftwo radowaly gfu fye a flawychu flowo bozzy a vwyerzyli gfu, kolikozz gych bilo zgednano k zzywotu wyeczznemv. 49. A rozfyewano bilo flowo bozzy po wffy wlafty. 50. Ale zzide zburzyly gfu zzeny zakonne [2]) a pocztywe a mohutne myefta, a zbudyli gfu protywenftwy na pawla a barnabaffye; y wywrhli ge f kragyn fwych 51. A ony wytrzyffye [3]) prach noh na nye, przyffli fu do ykonye.
53. A vczzennyczy naplnyeny gfu radofty a duchem fwatym.

142. **Na fwatu trogyczi Epla fwateho pawla koryntfkym.**[1])

(Rom. XI. 33—36.)

33. BRatrzycze, O wyfokofty bohacztwy mvdrofty a vmye[152ᵇ]nye bozziho, kterak nefpopadeny [2]) gfu fudowe geho a nedoffle [3]) czefti geho!
34. Nebo kto geft poznal rozvm pana? anebo kto radfye geho bil?
35. aneb kto prwy dal gemv a odweczeno [4]) gemv bude? 36. Nebo z nyeho a fkrze nyeho a w nyem gfu wffeczki wieczy; gemv vczta a flawa na wieki wyekoma. Amen.

143. **We cztwrtek na bozzy tyelo Epla fwateho pawla koryntfkym.** [1])

(I. Cor. XI. 23—29.)

23. BRatrzycze, Jat fem wzal ode pana, czfozz y dal fem wam, nebo pan yezzifs, kteruzz nocz zrazen bil, wzal chleb 24. a dyek vczzynyw lamal a rzyekl geft: Wezmyete a gezte, tot geft tyelo me, kterezz za was zrazeno[2])

141. [1]) in lucem. — [2]) religiosas. — [3]) excusso pulvere.
142. [1]) = k Kor. — [2]) incomprehensibilia. — [3]) investigabiles. — [4]) retribuetur.

bude; to czzynte na mv pamatku. 25. A tezz y kalich, kdyzz odweczerzel[3]) rzka: Tento kalich nowy zakon geſt w mey krwy, to czzynte, kolikratzkolwyek pyty budete, na mv pamatku. 26. Nebo kolikratzzkolwyek gyſty budete chleb tento a kalich pyty, ſmrt pana zwieſtowati budete, donowadzz neprzyde. 27. Takezz ktozkolwyek gyſty bude chleb anebo pyty kalich panye nehodnye, Wynen bude tyelem a krwy pana. 28. Ale ſkus ſam ſye czlowyek a tak ſ chleba toho gez a ſ kalychu pyg. 29. Nebo ktozz gyey a pye[4]) nehodnye, ſud ſobie gyey a pye, nerozſuzuge tyela panye.

144. W prwu nedyeli po ſwatey trogyczy Epla ſwateho Jana z apokalypſy.

(I. neděle po sv. Duchu)

(I. Joan. IV. 8—21.)

8. NAymyleyſſy, Buoh laſka geſt. 9. Na tem vkazala ſye [153a] geſt laſka bozzi w nas, Nebo ſyna ſweho gednorozeneho poſlal buoh na tento ſwyet, abychom zzywy byli ſkrze nyeho. 10. Na tomt geſt laſka; ne yako my mylowali bichom buoha, ale zze on prwy mylowal naſ a poſlal buoh ſyna ſweho ſmylowanye za naſſye hrzychy. 11. Naymyleiſſy, ponwadzz buoh mylowal nas, a[1]) my mamy geden druheho weſpolek mylowati. 12. Buoha zzadny newydyel nykdy. Geſtlizze ſye mylowati budem weſpolek, buoh w nas przyebywati bude a laſka geho w nas dokonala geſt. 13. w tom poznawamy, zze w nyem przyebywame a on w nas, nebo z ducha ſwateho dal nam. 14. A my gſmy wydyeli y ſwyedczzymy, zze otecz poſlal ſyna ſweho ſpaſitele ſwyeta. 15. A ktozzkoli wyznawati bude, zze gezziſs geſt ſyn bozzi, buoh w nyem przyebywa a on w boze. 16. A my ſmy poznali y wyerzymy laſcze, kteruzzto ma buoh w nas. Buoh laſka geſt; a ktozz przyebywa w laſcze, w bozze przyebywa a buoh w nyem. 17. Na tom dokonala geſt laſka bozzy ſ namy, abychom dovſany myeli w den ſudny; nebo yakozz on geſt, y my gſmy na tomto ſwyetye. 18. Strach nenye w laſcze, ale dokonala laſka puſſczzy ſtrach; nebo ſtrach mvku ma. A ktoz ſye bogy, nenyt dokonali w laſcze. 19. Protozz my myluygmy buoha, nebo on prwy mylowal nas. 20. Aczz kto dye: zze mylugy buoha a [153b] bratra ſweho nenawydy, lharzt geſt. Nebo ktozz nemyluge bratra ſweho, kterehozz wydy, boha, kterehozz newydy, kterak mozz mylowati? A to pprzikazany mamy od boha: kteryzz myluge boha, myluge y bratra ſweho.

---

143. [1]) = k Kor. — [2]) tradetur. — [3]) postquam coenavit. — [4]) rasura v ye.
144. [1]) si sic Deus dilexit nos, et nos debemus .. = i, také

145. W druhu nedyeli Epla ſwateho Jana w trzetym polozzeny.

(II. neděle po sv. Duchu.)

(I. Joan. III. 13—18.)

13. NAymyleyſſy, Nerodte ſye dywyty, aczz nenawydyey was ſwyet. 14. My wymy, zze przeneſeny gſmy z ſmrty k zzywotu, kteryzzto mylugem bratrzye. ktozz nemyluge, bydly w ſmrty. 15. Wſſieliki, ktozz nenawidy bratra ſweho, wrah geſt. A wyte, zze wſſyeliki wrah nema zzywota wyeczzneho w ſobye przyebywatedlneho. [1]) 16. Na tom ſmy poznali laſku bozzy w nas, nebo on za nas duſſy ſwu polozzil; a my mamy za bratrzy naſſye duſſye naſſie polozzyty. 17. ktozz bude myety ſtatek tohoto ſwyeta a wydyel by bratra ſweho potrzyebnoſt trpycze a zawrzyel by trzewa ſwa od nyeho, kterak laſka bozzy przyebywa w nyem? 18. Synkowe mogy, nemylugmy ſlowem any yazikem, ale ſkutkem a pravdu ſkrze yezu kriſta, pana naſſieho.

146. W ſtrzedu Epla k Rzymenynom.

(Rom. V. 1—5.)

1. BRatrzycze, Sprawendlny [1]) gſucze z wyry pokoyg myeygmy k buohu ſkrze pana naſſieho yezziſſye, 2. ſkrze kohozzto y przyſtup mamy ſkrze wyeru a myloſt tuto, w ktereyzz ſtogymy, a chwalu [2]) w nadyegy ſlawney ſynow bozzich. (154[a]]. 3. A ne tolik to ſamo, ale ſlawu [3]) w teſknoſtech. Wyeducze, zze teſknoſt pokoru czzyny 4. a pokora vgyſſczzenye a gyſtota zagiſte nadyegy. 5. A nadyege nehanye; nebo laſka buozzi rozſſirzyla ſye geſt w ſrdczich naſſych ſkrze ducha ſwateho, genzz dan geſt nam.

147. W patek Epla Izaiaſſie [1]) Proroka.

(Joel. II. 23—27.)

23. TOto dye pan buoh: Weſelte ſye, dſerki ſyon a raduygte ſye v panv buohu waſſyem; nebo dal wam doktora prawdy a ſtupyti kazze k wam roſe gytrzny a nocznye na poczatku. 24. A naplnyeny budu ſtodoly waſſie obylym a zbywati [2]) budu preſowe wynem a olegem. 26. a giſty budete krmycze ſye a naſyczeny budete; A chwality budete gmeno buoha waſſieho, genzz vczzynyl ſ wamy dywne wyeczy, y nebude pohanyen lid moyg na wyeky. 27. a wyedyety budete, zzet w proſtrzedku yſrahele ya gſem, Ja pan buoh waſs a nenye gyny, Wecze pan wſſyemohuczy.

145. [1]) manentem.
146. [1]) chyba m. spravedlny. — [2]) gloriamur = chwalu mámy. — [3]) sclc. mámy.
147. [1]) má býti Joele. — [2]) redundabunt.

148. **Trzyeti Nediele. Epiſſtola ſwateho petra Patey Capituli.**

(III. neděle po sv. Duchu.)

(I. Pet. V. 6—10.)

6. NAymyleyſſy, Ponyzzte ſye pod mocznv ruku bozzy, at was powyſſy w czzas nawſſczzywenye. 7. Wſſeczko peczzelowany [1]) waſſe vwrhucze nan, nebot gemv geſt ſtaroſt o was. 8. Strzyzwy budte a bdyete; nebo neprzyetel waſs dyabel yako lew rzyewa obchazy hledage, koho by pozzrzyel; 9. gemvzz odolayte (154[b]) ſylny v wyrzye Wyeducze tezz vtrpenye, kterezz na ſwyetie geſt, naſſyemv bratrſtwy byty. 10. Ale buoh wſſyey mylofty, genzz powolal was do wyeczzney ſwey ſlawy w kryſtu yezziſſy, maliczzko trpyelich. [2]) ont dokona, poſili a vtwrdy, gemvzz ſlawa y tyeſarzſtwy na wyeki wyekoma. Amē.

149. **W Strzyedu Epl̄a k Colocenſkym.**

(Coloss. III. 17—24.)

17. BRatrzyecze, Wſſeczko, czſozzkolwyek czzynyte w ſlowye aneb w dyele, Wſſeczko we ygmeno pana naſſieho yezu kryſta czzynte, Dyek czzynycze buohu y otczy ſkrze nen. 18. Zzeny, poddany budte mvzzom waſſym, yakzzto ſluſſy w hoſpodynv. 19. Muzzye, myluygte zzeny ſwe a nerodte horzczy byty k nym. 20. A ſynowe, poſluſſny budte ſtaroſt ſwich na wſſyem, nebo tot libe geſt przed panem. 21. Otczowe, nerodte k hnyewu zbuzowaty ſynow ſwich, aby male [1]) ſmyſlu nebili. 22. Sluhi, poſluchayte panv waſſych na wſſyem tyeleſnych, ne przyed okem [2]) ſluzzycze, yako biſte ſye lydom ſlibili, ale w ſproſtnoſty ſrdcze bogycze ſye pana. 23. Czſozzkoly czzynyty budete, z vmyſlu czzynte yakzzto panv a ne lidom, 24. Wyeducze, zze od pana weznete odplatu wyeczzneho dyedycztwy ſkrze yezu kryſta pana naſſyeho.

150. **W patek Epl̄a ſwateho Jakuba apoſſtola.**

(Jac II. 1—9)

1. NAymyleyſſy, Nerodte w oſob przygymany myety nadyege pana naſſyeho yezu kryſta ſlawy. 2. A geſtlize wende w obczo-[155[a]]wanye naſſye [1]) mvzz, zlatti prſten mage, w ruſſye ſtkwuczym a wſſel bi take y chudy w ſſkaredem odyewu, 3. y hledyeli biſte na nyeho, kteryzz obleczzen geſt ruchem ſtkwuczym y rzyekli by gſte gemv: ty ſed tuto dobrzye; ale chudemv rzykate: ty ſtoy tam aneb ſed po ſtoliczy [2]) noh

148. [1]) sollicitudinem. — [2]) modico passos.
149. [1]) chyba m. malého: pusillo animo. — [2]) ad oculum.

mych. 4. Zda nefudyte wy famy fye a vczzynyeny gfte fudczzy myfflenye nefflechetnych?[3]) 5. Sliffte, bratrzy mogy naymyleyffy, I zda buoh nezwolil chudych na tomto fwyetye, bohate v wyerzye a dyedycze kralowftwy, kterezz flibil mylugyczym fye? 6. Ale wy neucztyli fte chudeho. I ne zda bohatczy fkrze mocz fuzzugy was a ony tahnv was k fudom? 7. I ne zda ony neruhagy gmena[4]) dobreho, kterezz nazwano geft nad wamy? 8. Geftlizze zakon plnyte rzadny podle pyfma: Milowati budefs blizznyho tweho yako fam fye, dobrzye czzynyte. 9. A geftlizze ofoby przygymate, hrzych czzynyte.

151. **W Cztwrtu Nedyely Epla fwateho pawla k Rzymenynom.**

(IV. neděle po sv. Duchu.)

(Rom. VIII. 18—23.)

18. BRatrzy, Mnym, zze neygfu hodne mvky tohoto czzafu k buduczy flawye, kterazzto zgewena bude v was. 19. Nebo czzekanye ftworzyenye[1]) zgewenye fynow bozzich czzeka. 20. Nebo marnofty ftworzyenye poddano geft, ne chtienym, ale pro toho, kteryzz poddal ge w nadyegy; 21. Nebo y ono ftworzyenye fproffczzeno bude od fluzzebnofty poruffyeny [155b] w fwobodu flawy fynow bozzich. 22. Neb wyemy, zze wffelike ftworzyenye lka a rody azz dotud. 23. A netolik famo ono, ale y my famy prwoft ducha magycze, y my w fobie famy lkamy, k wolenym fynom bozzym[2]) czzekagicze, wikupenye tyela naffyeho w kryftu yezzyffy, panv naffyem.

152. **W ftrzedu Epiftola k Ephezom.**

(Ephes. I. 16—21.)

16. BRatrzycze, Neprzeftawam dyek czzynye za was, pamatku waffy czzynye wzzdyczki w modlitbach mych, Abi buoh, pana naffyeho yezziffye otecz flawy, dal wam ducha mvdrofty a zgewenye w rodu geho, 18. ofwyczene oczzy frdcze waffyeho, abifte wiedyeli, ktera bi bila nadyege zawolanye geho a ktere bohacztwy flawy dyedycztwy geho w fwatich. 19. a ktere geft przyewelike mnozftwy cztnofty geho w nas, gemvzz wyerzymy podle zdyelany mocznofty[1]) cznofty geho, 20. kteruzzto vczzynyl geft na kryftu zkrzyfyw gey z mrtwych a poftawyl na prawyczy fwey na nebefich 21. nade wffeczko knyzzecztwo y mocznoft y cznoft y panowanye y na wffelike gmeno, kterezz gmenuge fye na wyeky wyekoma. Amen.

---

150. [1]) in conventum vestrum. — [2]) sub scabello. — [3]) rasura: y. — [4]) rasura: g.
151. [1]) rasura: en-. — [2]) gemimus, adoptionem filiorum Dei expectantes.
152. [1]) qui credimus secundum operationem potentiae.

153. W patek Epl̄a ſwateho petra.

(II. Petr I. 10—17.)

10. NAmyleyſſy, Wyecze ſnazzte ſye, abyſte ſkrze dobra dyela gyſte waſſye powolanye a wywoleny czzynyli; Nebo to czzynycze nebudete hrzyeſſyty nykdy. 11. A tak zbyteczzznye[1]) dan bud wam wchod w wyeczznv radoſt pa-[156a]na naſſyeho a ſpaſitele yezu kryſta. 12. Protozz pocznv was wzzdyczki mvtyty z toho a zagiſte wieducze potwrzene[2]) w nynyeyſſy prawdye. 13. Ale ſprawedlne ſudym, dokowadzz gſem w tomto ſtanv, budyty was w napomynanye, 14. Nebo gyſt ſem, zze brzke geſt ſlozzenye[3]) tyela meho, podle czzehozz y pan naſs yezus kryſtus zgewil mnye. 15. Ale dam vczzenye y wzzdyczky, abyſte myeli wy po ſmrty mey, abiſte tyechto czzynyli pamatku. 16. Abiſte ne navczzenych baſny[4]) naſledowali, znamenytu vczzynymy wam pana naſſieho yezu kryſta cztnoſt a przytomnoſt, a hledagyczy vczzynyeny tey welikoſty. 17. Wezmete od buoha otcze chwalu a czzeſt.

154. W patu Nedyeli Epl̄a ſwateho Petra.

(I. Pet. III. 8—15.)

8. NAymyleyſſy, Wſſeczkny gedney myſly na modlitwach budte, Lytoſtywy, bratrſtwy mylownyczy, myloſrdny, ſkrowny,[1]) pokorny; 9. Neodweczugycze[2]) zleho za zle, any zlorzyeczenſtwy za zlorzyeczzenye, ale zpyet zehnagycze, neb na tom powolany gſte, abyſte pozzehnanym dyedycztwy drzely. 10. Nebo ktozz chcze zziwot mylowaty a wydyety dny dobre, ſkrot yazyk ſwoy ode zleho a rti[3]) ſwe, aby nemluwyly lſty. 11. A odwrat ſye od zleho a czzyn dobre; hleday pokoge a hon[4]) gey. 12. Nebot oczzy panye na ſprawedlywe a vſſy geho w gych profbach; Ale obliczzey pana nad [156b] zle czzynyczye. 13. A kto geſt, genzz bi wam ſſkodil, aczz dobreho naſledownyczy budete? 14. Ale aczz czſo trpyte pro ſprawedlnoſt, blazzeny budete. A bazny gegich neſtrachuygte ſye, abyſte ſye nezamvtili. 15. Ale pana kriſta poſwyette w ſrdczych waſſich.

155. W Strzyedu Epiſſtola k Tymotheowy.

(I. Tim. II. 1—7.)

1. NAymyleyſſy, Proſym nayprwe wſſyech byty[1]) profbi, modlitwy, napomynanye, dyeki czzynycze za wſſeczki lidy 2. y za krale y za wſſyeczki, kterzyzz na wiſoſty vſtaweny gſu, abichom krotky a tychi zzywot wedli we

153. [1]) abundanter. — [2]) scientes et confirmatos vos. — [3]) depositio. — [4]) doctas fabulas secuti.

154. [1]) modesti. — [2]) non reddentes. — [3]) zde za slovem jest díra v listu, ale text není porušen ani na této ani na druhé straně. — [4]) sequatur.

wffi mylofty a czziftotye. 3. Nebot to dobre geft a libe przed fpafitelem naffym bohem, 4. genzz wffeczky lydy chcze, aby fpafeny bily a poznanye prawdy przygyty.[2]) 5. Nebo geden buoh, geden proftrzedek bozzy a lidy czlowyek kriftus yezzifs, 6. genzz dal fam fye na wykupenye za wffeczky, czzyzz ffwyedecztwy czzafow fwich potwrzeno geft, 7. na czzemzz polozzen gfem ya kazatel y apofftol. (Prawdut zagifte prawym w kriftu yezzyffy a nelzzut), doctor lydfki v wyerzye a w prawdye, W kryftu yezyffy, panv naffyem.

156. W patek Epyfftola[1]) fwateho Jakuba apofftola yezu kriftowa.

(Jac. II. 14—17.)

14. NAymyleyffy, Czfo ge to platno, aczz wyeru dye fye kto myety a fkutku nemyety bude? I zda wyera moczy bude fpafyty gey? 15. Ale aczz [157ª] bratr aneb feftra nazi by bily a potrzebugi pokrmv wezdayffyho, 16. y rzyekl by nyekto z was gyem: dyete v pokogy, fhrzyeyte fye a nafitte fie, A nedali bifte gym, czfozz potrzyeby geft tyelu, czfo by profpieffno bilo? 17. Tezz y wiera, geftlyzze nema fkutkow, mrtwat geft fama w fobye.

157. W Sfeftu Nedyely Epl̄a fwateho pawla k rzymanom.

(VI. neděle po sv. Duchu.)

(Rom. VI. 3—11.)

3. BRatrzycze, kterzyzzkolwyek krzczeny gfmy w kryftu yezzyffy, w fmrty geho krzczzeny gfmy. 4. Pohrzyebeny gfmy f nym fkrze krzeft geho na fmrty, aby kterakz wftal kryftus z mrtwich fkrze flawnoft otczowu, tezz y my w nowoty zzywota chodmy. 5. Neb aczz fpogeny vczzynyeny gfmy podobnofty fmrti geho, fpolu y fkrzyffyeny vczzaftny budem, 6. To wyeducze, zze ftary czlowyek nafs fpolu f nym vkrzyzowan geft, aby zkazzeno bylo tyelo hrzycha, abichom wyecz nefluzzili hrzychu. 7. Nebo kteryzz vmrzyel geft, fprawedlyw vczzynyen geft od hrzíchu. 8. A aczz vmrzyeli fmy f kryftem, Wyerzymy, zze fpolu take zzywy budem f kryftem. 9. Wyeducze, zze kryftus wftaw z mrtwych, gyzzt nevmyera a fmrt gemv wyecze nebude panowaty. 10. A to zze geft vmrzyl, za hrzych vmrzyel geft gednvcz, ale zze zzyw geft, zzyw geft buohu. 11. Tezz y wy mnyeyte mrtwy zagifte byty hrzychu, ale zzywy byty buohu, w kriftu yezziffy, panv naffyem.

155. [1]) Obsecro igitur primo omnium fieri. — [2]) vult salvos fieri et . . . venire.
156. [1]) v listu otvor, ale text neutrpěl škody.

158. [157b] W Strzedu Epiſſtola k Zzyduom Takato.

(Hebr. XII. 28—29., XIII. 1–8.)

28. BRatrzycze, Mamy myloſt, ſkrze kteruzz ſluzzmy lybicze ſye buohu ſtrachem[1]) a ſpocztywoſty. 29. Nebot buoh naſs ohen[2]) hltawy geſt. 1. laſka bratrſka przyebyway v was. 2. a hoſpodarzſtwy nerodte zapomynaty, Nebo ſkrze to nyeterzy libili ſye buohu a angeli w hoſpodu berucze. 3. Pamatlywy budte wyeznyow, yako bi gſte ſpolu wyezeli, a dyelagyczych, yakzzto y wy biſte ſ nymy w tiele przyebywali. 4. Poczzeſtny ſpolek we wſſyech a luozze nepoſſkwrnyene. Nebo ſmylnyki a czyzolozznyky ſudyty bude buoh. 5. Budte nrawowe bez lakomſtwy, magycz doſty na nynyeyſſych; Nebot on rzyekl; Neopuſtym tebe any zapomenu. 6. tak abichom w nadyegy rzyekly: Pan mnye ſpomoczytel; nebudu ſye baty, czſo my vczzynyl by czlowyek. 7. Pamatlywy budte Wyſych waſſych, kterzyzz mluwyly wam ſlowo bozzy, na czzyzz hledycze wychod przyebywany, naſledugte wyeru. 8. Jezus kryſtus wczzera y dnes on na wyeky wyekoma. Amen.

159. W patek Epl̄a ſwateho Jakuba apoſſtola.

(Jac. III. 14–18.)

14. NAymyleyſſy, Aczz myſl horzku mate a ſwady w ſrdczych waſſich, nerodte ſye welbyty.[1]) a lharzowe byty protyw prawdye. 15. Nebot nenye pokrm mvdroſt ſwrchu ſtupugyczy, ale zemſky, howadſky a dyabelſky. 16. Nebo kdezzt geſt hnyew [158a] a ſwada, tu nevſtawyczznoſt a wſſeczko dyelo krzywe. 17. Ale czſozz ſwrchu geſt ktera mvdroſt, Nayprwe zagiſte ſtidlewa geſt a potom pokorna, ſkrowna, radyeczy dobrym, powolugyczy plna myloſty a owocze dobreho, ſudyeczy bez prodlowanye.[2]) 18. Ale owocze ſprawedlnoſty w pokogi ſeto bywa czzynyegyczym pokoy.

160. Sedmv nedyely Epiſſtola ſwateho pawla k Rzymanom.

(VII. neděle po sv. Duchu.)

(Rom. VI. 19—23.)

19. BRatrzycze, Pokorzte ſye, prawym, pro nemocz tyela waſſieho; A yakozz gſte wydaii vdy waſſye ſluzzyty neczziſtotye a neſſlechetnoſty k zloſty, Tezz y nynye wydayte vdy waſſye ſluzzyti ſprawedlnoſty w oſwyczenye. 20. Nebo kdyzz gſte byly ſluzzebnyczy hrzychu, ſwobodny bili ſte od ſprawedlnoſty. 21. ktery ſte pak vzzitek myeli tehdy w tiech, w nychzz

---

158. [1]) cum metu. — [2]) rasura: -en

159. [1]) gloriari. — [2]) chyba m. -dle-: sine simulatione.

nynye fye zapalate?[1]) Nebo konecz tyech fmrt geft. 22. Nynye pak fproffczzeny od hrzyechu, fluzzebnyczy vczzynyeny bozzy, budete myety vzzitek wafs w ofwyeczenye a konecz pak zzywot wyeczny. 23. Nebo odplata hrzychu fmrt, ale myloft bozzy zzywot wyeczzny w kriftu yezzyffy, panv naffyem.

161. W Strzyedu Epifftola k Rzymenynom.

(Rom. VIII. 1—6)

1. BRatrzycze, Nycz k zatraczeny[1]) geft tyem, kterzyzz gfu w kryftu yezzyffy, kterzyzz ne podle tyela chodye. 2. Nebo zakon zzywota duch zzywota w kryftu yezzyffy wyfwobodyl mye od zakona hrzychu y fmrty. 3. Nebo czfozz nepodo[158b]bne bilo zakonv, W kteremzzto nemahaffye fkrze tyelo, buoh fyna fweho poflaw w podobnofty tyela hrzychu a z hrzychu zafratil hrzych w tyele, 4, aby fprawedlnoft zakonny naplnyena bila w nas, kterzyz fmy ne podle tyela chydyly, ale podle ducha. 5. Nebo kterzyzz podle tyela gfu, czfozz tyeleftne geft, wonye; A kteryzz podle ducha gfu, czfoz duchowny geft, czzygy. 6. Nebo mvdroft tiela fmrt geft, Ale mvdroft ducha zzywot a pokoyg W kryftu yezzyffy panv naffyem.

162. W patek Epla fwateho Jakuba apofftola.

(Jac. IV. 7—9.)

7. NAymyleyffye, Poddany budte buohu a odolayte dyablu a odbyehnet od was 8. A prziblizzte fye buohu a prziblizzit fye wam. Occzyfte rucze hrzyffne a ozdobte frdcze dwogym vmyflem. 9. Miferny budte a placzte; fmych wafs w placzz fye obrat a radoft waffye w zzaloft. 20. Ponyzzte fye przed panem, a powyffyt was.

163. W ofmv nedieli Epla fwateho pawla k Rzymenynom.

(VIII. neděle po sv. Duchu.)

(Rom. VIII. 12—17.)

12. BRatrzycze, Dluzznyczy gfmy ne tyelu, abichom podle tyela zzywy byly. 13. A aczz podle tyela zzywy budete, zemrzyete; pakli duchem vczzynky tyela mrtwyty budete, zzywy budete. 14. Neb kterzyzzkoly duchem bozzym zpraweny bywagy, ty fynowe bozzy gfu. 15. Nebo neprzyyaly fte[1]) ducha fluzzebneho opyet w bazny, ale przyyali fte ducha k pozzadanye

160. [1]) erubescitis.
161. [1]) rasura: k z-.
163. [1]) rasura: ft-.

ſynowſtwa, W kteremzzto wolamy: abba, otcze. 16. Nebo ten duch ſwyedecztwy [159a] wyda duchu naſſyemv, zze gſmy ſynowe bozzy. 17. A ponyewadzz ſynowe bozzy y dyedyczy, Dyedyczy zagiſte bozzy a ſpoludyedyczy kriſtowy.

164. W Strzyedu Epl̄a k Rzymanom.

(Rom. V. 8—11.)

8. BRatrzycze, Wyemy, Nebo dokudzz gſmy hrzyſſny byly, 9. kryſtus za nas vmrzyel geſt; A mnohem wyecze proto ſprawedlny [1]) nynye w krwy geho, ſpaſeny budem od hnyewu ſkrze nen. 10. A yakozz kdyzz gſmy neprzatele byly, ſmyerzyeny ſmy ſ bohem ſkrze ſmrt ſyna geho; a mnohem wycze ſmyerzyeny gſucze, ſpaſeny budem w zzywotye geho. 11. ne ſ toliko to, ale y radowaty ſye budem w bozze, Skrze yezu kryſta pana naſſyeho.

165. W patek Epl̄a koryntſkȳ. [1])

(Coloss. I. 21—24.)

21. BRatrzycze, kdyzz gſte byly nyekdy zawrzzeny [2]) w ſkutczych zlych a neprzytele ſmyſlem, 22. Ale nynye ſmyerzyl was kriſtus w tyele maſſa ſweho ſkrze ſmrt, Vkazati ſwate a nepoſſkwrnyene a netreſktawe gmate [3]) przed nym. 23. aczz wſſak przyebywate v wyrzye ſtwrzeny a vſtawyczzny a nepohnvty od nadyege cztenye, kterezz gſte ſlyſſyely a kterezz kazano geſt we wſſyem ſtworzyeny, kterezz pod nebem geſt, kterehozz vczzynyen ſem ya pawel ſluha; 24. genzz nynye radugy ſye w utrpenye zdrzzenym [4]) za was a naplnygy ge, kterezz neygſu w utrpenye kryſta, na tyele mem, za tyelo geho, genzz geſt koſtel.

166. W dewatu Nedyeli Epl̄a ſwateho pawla k ko-[159b]ryntſkym.

(IX. neděle po sv. Duchu.)

(I. Cor. X. 6—13.)

6. BRatrzycze, Nebudmy zzadagiczi zleho, Jakozz y ony zzadali; 7. Any modloſluzzebnyczy vczzynyeny bude, [1]) yako nyeterzy z nych, yakozz pſano geſt: Sedl lyd gyſty a pyty a wſtal hraty. 8. Anyzz ſmylnmy, yako nyeterzy z nych ſmylnyly gſu y padli gſu gednoho dne trzyadwadſety tyſyczow. 9. Anyzz pokuſſyeymy kryſta, yakozz nyeterzy z nych pokuſſyely a od hadow zhynvly [2]) gſu. 10. Anyzz repczete, yakozz nyeterzy z nych reptali ſu a zhynvly gſu od wyplenytele. [3]) 11. Ale toto wſſeczko w podobenſtwy

164. [1]) justificati.

165. [1]) chyba, m. Kolossenským, = k Kor. — [2]) alienati. — [3]) exhibere vos sanctos etc.; gmate zbytečné. — [4]) gaudeo in passionibus pro vobis.

przihazelo fye gym; Ale pfana gfu k polepffyenye naffyemv, W ktere kragyny fwyeta weffli gfu. 12. A tak ktozz fye mny ftaty, Wyz,[4]) aby nepadl. 13. Pokuffyenye was nepopadny gedno przyrozene.[5]) Ale wyernyt buoh geft, kteryzzt neodpufty[6]) was pokuffyety nad to, czfoz bifte nemohli, Ale vczzynyt f pokuffyenym take vzzytek, abifte mohly fnefty.

167. W Strzyedu Epl̄a k Rzymanom.

(Rom. VI. 16—18.)

16. BRatrzyecze, Newyte, zze komvzz wydawate fye fluhy k pofluffenftwy, fluhi gfte geho, kohozz gfte pofluchaly, nebo hrzycha k fmrty, nebo pofluffenftwye k fprawedlnofty? 17. Ale dyek bohu, zze gfte byli fluhi hrzychu, awffak pofluffny fte byly z frdcze w tu podobnoft[1]) vczzenye, w kteruzz gfte dany byly. 18. A wyfwozeny[2]) gfucz z hrzychu fluhy vczzynyeny gfte prawdy W kryftu yezzyffy [160a] panv naffyem.

168. W patek Epl̄a fwateho Petra.

(I. Petr, IV. 12—14.)

12. NAymyleyffy, Nerodte putowati w zazzeny, kterezz by k pokuffyeny wam bylo, yakzzto noweho nyeczfo wam przyhodyty by fie myelo; 13. ale nafledugycze kryftowo vmvczzeny raduyte fye, abyfte y w zgewenye flawy geho radowaly fye weffelicze. 14. Geftlizze trefktany gfte we ygmeno kryfta, blazzeny budete; nebo czfozt geft k pocztywofty flawy a moczy bozzy a kteryzz geft geho duch, nad wamy odpoczzyne.

169. W deffatu Nedieli Epl̄a fwateho pawla k koryntfkym.

(X. neděle po sv. Duchu.)

(I. Cor. XII. 2—11.)

2. BRatrzycze, Wyte, zze kdyzz gfte pohane byli, k modlam nyemym, yakzz fte wedeny byli, ffly fte. 3. Protozz znamo wam czzinym, zze zzadny w duchu bozzym mluvye, dye ruhany protyw yezzyffy. A zzadny nemozz rzeczy: pan yezzifs, gedno w duchu fwatem. 4. Neb rozdyelenye mylofty geft, ale tyzz duch. 5. A rozdyelenye pofluhowanye geft, ale tyzz pan. 6. A rozdyelenye vczzynkow geft, ale tyzz buoh, genzz zgednawa wffeczko we wffyech. 7. Neb wffyelikemv dano bywa zgewenye ducha k uzzytku. 8. A gynemv zagifte fkrze ducha dana bywa rzzyeczz mvdrofty, A gynemv

---

166. [1]) nedopsáno te. — [2]) chyba pisecká. — [3]) ab exterminatore. — [4]) za *z* vyškrabáno *z*. — [5]) (tentatio) humana. — [6]) non patietur.

167. [1]) in eam formam. — [2]) ch. místo wyfwobozeny.

opyct rzyeczz vmyenyc ſkrze tehozz ducha, 9. A gynemv wyera w temzz duchu, Gynemv myloſt vzdrawowany w gednom duchu, 10. Gynemv vczzynek [1]) moczy, [160[b]] Gynemv prorocztwy, Gynemv rozeznany duchow, Gynemv rozliczznoſt yazykow, Gynemv wykladany rzyeczzy. 11. A toto wſſeczko zgednawa geden a tyzz duch, rozdyeluge kazzdym,[2]) yakzz chcze.

170. W Strzedu Epl͞a k koryntſkym.

(I. Cor. XV. 39—46.)

39. BRatrzycze, Ne kazzde tyelo takezz [1]) tyelo, ale gyne tyelo lydſke, gyne dobytſſy, gyne ptacztwa, gyne take ryby. 40. A tyela nebeſka a tyela zemſka; Nebo gyna zagiſte nebeſka ſlawa a gyna zemſka. 41. Gyna ſwyetloſt ſluncze, gyna myeſycze, gyna ſwyetloſt hwyezd. Nebo hwyezda od hwyezdy dyely ſye ſwyetloſty; 42. takezz y ſkrzyſeny mrtwich Seto bywa w poruſſyeny a wſtane w neporuſſeny; 43. Seto bywa w nevrozenſtwy [2]) a wſtane w ſlawye; Seto bywa w nemoczy a wſtane w moczi; 44. Seto bywa tyelo zwyretſke a wſtane tyelo duchowne. geſtli tielo zwyrzetſke, geſtyt y duchowne, Nebo tak geſt pſano: 45. Vczzynyen geſt y prwy czzlowyek w adama w duſſy zzywu a poſſledny adam w duch obzzyweny. 46. Ale ne prwe czſozz duchowny geſt, ale czſoz zwyerzyetſke a potom czzſoz duchovny, W kryſtu yezzyſſy panv naſſem.

171. W patek Epl͞a k efezſkym.

(Ephes V. 10—14.)

10. BRatrzycze, Czſo by bylo lybe bohu 11. a nerodte ſpoyowati ſye czzynō bezplodnym.[1]) temnoſty, ale wyecze ſſtrafuygte.[2]) 12. kterzyzz pokutnye [3]) bywagy, o nychzz,[4]) mrzko geſt czſo rzyeczy. 13. A wſſyeczko, czſozz [161[a]] treſktano bywa od ſwyetla, zgewugy ſye. A wſſelike, czſoz ſye zgewuge, ſwietloſt geſt. 14. A protozz dye: Wſtan, genzz ſpyſs a powſtan [5]) z mrtwych a oſwyty tye kryſtus.

172. W gedenaſtu nedyeli po ſwatei trogiczi Epl͞a ſwateho Pawla k koryntſkym.

(XI. neděle po sv. Duchu.)

(I. Cor. XV. 1—10.)

1. BRatrzycze, znamo wam czzynym cztenye, kterezz ſem kazal wam, kterezz gſte y przyyali, w nyemzz y ſtogyte, 2. ſkrze nyezz ſpaſeny budete, kterym ſem vmyſlem kazal wam, aczz drzzyte, gedno aczz byſte gynak

169. [1]) operatio. — [2]) singulis.
170. [1]) eadem caro. — [2]) in ignobilitate.
171. [1]) communicare operibus infructuosis. — [2]) redarguite. — [3]) in occulto. — [4]) chyb. překlad: quae . . . fiunt ab ipsis, turpe est et dicere. — [5]) rasura: -w.

wyerzyli. 3. Nebo dal ſem wam na poczzatku, czzſozz ſem przyial, zze kriſtus vmrzyel geſt za hrzychi naſſye podle pyſma; 4. a zze pohrzyeben geſt a zze wſtal trzyety den podle pyſma; 5. azz vkazal ſye petrowy a potom gedenaczty. 6. A potom wydyen geſt wycze nezz od pyety ſet bratrzy ſpolu, z nychzzto mnozzi geſſczze zzywy gſu azz doſud a nyeterzy zemrzyeli. 7. a potom wydyen geſt od yakuba A potom ode wſſyech apoſſtolow. 8. A napoſledy pak po wſſech yako nedochodſſyety vkazal ſye geſt y mnye. 9. Neb ya ſem naymenſſy z apoſſtolow, genzz negſem hodny nazwan byty apoſſtolem, nebo protywil ſem ſye koſtelu bozzymv. 10. Awſſak myloſt [1]) bozzy gſem, to czſozz gſem a myloſt geho we mnye prazdna nebyla; nezz wycze ſem z [2]) nych wſſyech praczowal, nezz ne ya ſam, ale myloſt bozzy ſe mnv.

173. W Strzyedu Epl̄a ſ. pawla k Thymotheowy.

(I. Cor. VI. 15—20.)

[161b] 15. BRatrzycze, Newyte, zze tyela waſſye vdowe gſu kryſtowy? Wezma tehdy vdy kriſtowy, Vczzynym vdy prazdney zzenky? Bozze oſtrzyez. 16. Zda newyte, zze ktozz nadrzzy [1]) ſye prazdney zzenky, gedno tyelo vczzynyeno geſt? A budu [wecze] [2]) dwa w tyelo gednem. 17. Ale ktozz nadrzzy ſye pana, geden duch geſt. 18. Waruygte ſye ſmylſtwa. Wſſeliki hrzych, kteryzzkoly vczzyny czzlowyek, zewnytrz tyela geſt; Ale ktozz ſmylny, w tyelo ſwe hrzyeſſy. 19. Zda newyte, zze vdowe waſſy chram gſu ducha ſwateho, kteryzz v was geſt, kterehozzto gmate od boha a neygſte waſſy? 20. Nebo kupeny gſte zaplatu [3]) weliku. ſlawte a noſte buoha w tyelu waſſyem.

174. W patek Epl̄a k koryntſkym.

(I. Cor. IX. 19—22.)

19. BRatrzycze, kdyzz ſwoboden byech zze wſſyech, wſſech ſem ſye ſluhu vczzynyl, abych gych wyecze k ſpaſeny przywedl. 20. Vczzynyen ſem zzydom yakzzto zzyd, abych zzydy zyſkal; 21. A tym, kterzyzz pod zakonem byly, yakzzto bych pod zakonem byl (a ya neygſa pod zakonem), abych ge, kterzyzz pod zakonem byly, zyſkal bych; A tym, genzz bez zakonv byly, yakzzto bych bez zakonv byl (awſſak bez zakonv bozzym [1]) neygſem, ale w zakonye kryſtowye byl ſem), abych zzyſſczzny vczzynyl ge, kterzyzz bez zakonv byly. 22. Vczzynyen ſem nemocznym nemoczny, abych nemoczne zyſſczzny vczzynyl. Wſſyem wſſeczko vczzynyen ſem, abich wſſe[162a]czkny vczzynyl ſpaſeny.

172. [1]) gratia (instr.). — [2]) rasura.
173. [1]) adhaeret. — [2]) inquit. — [3]) pretio.
174. [1]) sine lege Dei.

175. W dwanacztu Nedieli po ſwatey Trogyczy Epl̅a ſ. pawla k koryntſkȳ.

(II. Cor. III. 4—9.)

4. BRatrzycze, Doufany takowe gmamy ſkrze kryſta k bohu; 5. ne abichom doſtali [1]) byli myſlyty nyeczſo o was, yakzzto o nas, ale dovſany waſſye z boha geſt, 6. genzz y duoſtoyne nas vczzynyl ſluzzebnyky noweho zakona, ne pyſmem, ale duchem; Nebot pyſmo zabygy, ale duch obzzywuge. 7. A ponwadzz poſluzzowany [2]) ſmrty teyto pyſmem zepſana na kameny, byla w ſlawye, tak zze nemohli gſu hledyeti ſynowe yſrahelſſczzy w twarz moyzzyſſowu pro oſlawu oblyczzege geho, kteryzz wyprazdnyen geſt: 8. A kterak pak ne wycze poſluhowany ducha bude w oſlawye? [3]) 9. Neb aczz poſluhowany k zatraczeny w ſlawye geſt, owſſyem wyecze zbywati [4]) bude poſluhowany prawdy w oſlawenye.

176. W Strzyedu Epl̅a k koryntſkym.

(II Cor. IV. 5—10.)

5. BRatrzycze, Nekazzemyt nas ſamych, ale pana naſſieho yezu kriſta, ale ny ſluhi waſſye ſkrze yezzyſſye. 6. Nebo buoh, genzz rzyekl, zze z temnoſty bude ſye ſwyetlo ſwytyty, [1]) kterezzto oſwytilo ſye w ſrdczich naſſych k oſwyczenye vmyenye yaſnoſty [2]) bozzy w twarz yezu kryſtowu. 7. Ale mamy poklad tento w beczzkach zdyelanych, aby wyſokoſt byla mocz [3]) bozzy, ale ne z was. 8. We wſſyem zamvtky trpymy, ale neteſklymy [4]) ſye, ponyzzeny ſmy, ale [162b] neſlozzeny [5]) gſmy; 9. Natiſki trpymy, ale neygſmy opuſſczzeny; pokorzymy ſye, ale neygſmy pohanyeny; zawrzzeny gſmy, ale nehynem. 10 Wzzdyczky vmrtweny yezu kryſta na tiele naſſyem neſucze, aby y zzywot yezzyſſy w ſrdczech naſſych zgewyl ſye.

177. W patek Epiſſtola k koryntſkym.

(I. Cor. X. 14—18.)

14. BRatrzycze, Waruygte ſye od model naſledowanye. 15. Jakzzto mvdrym mluwym, wy ſamy ſye ſudte, czſozzt prawym. 16. kalich pozzehnanye, komvzz pozzehnamy, y ne zda ſpogenye krwe kryſtowy geſt? A chleb, kteryzz lamemy, ne zda pozzywanye tyela panye geſt? 17. Nebo geden chleb, gedno tyelo mnozy gſmy, Wſſyeczſy, genzz z gednoho chleba a z gednoho kalicha pozzywamy, W kryſtu yezzyſſy panv naſſyem.

175. [1]) sufficientes. — [2]) rasura: -zz-; quod si ministratio. — [3]) in gloria. — [4]) abundat.

176. [1]) dle lat.: dixit . . . lucem splendescere. — [2]) ad illuminationem scientiae claritatis Dei. — [3]) Za tímto slovem rasura. — [4]) non angustiamur. — [5]) non destituimur.

178. W Trzynacztu Nedyeli Epl̄a ſwateho pawla k Galatſkym.

(XIII. neděle po sv. Duchu)

(Gal. III. 16—22.)

16. BRatrzycze, Abrahamowy powyedyna gſu ſlibenye a ſemenv geho.
Nedye ; a ſemenom, yakzzto w mnohych, ale yakzzto w gednom ; a ſemeny
twemv, genzz geſt kryſtus. 17. Ale tento, dyem, zakon potwrzeny od
boha, kteryzz po cztyri ſtech a trzydczety letech vczzynyem geſt zakon,
Nepohanyena vczzynyl k wypraznyeny ſlybu. 18. Nebo aczz z zakona
dyedycztwy geſt, gyzzt nenye z ſlibenye vſtawen. Ale abrahamowy ſkrze
ſlibenye dal geſt buoh. 19. Czſozz tehdy zakon? pro przeſtupenye vſtawen
geſt, donwadzz neprzyſſlo ſyemye, gemvzz ſlybe[163^{a}]no bilo, zpoſobeny
ſkrze andyely w rucze ſlmvwcze.[1] 20. A ſmluwcze geden nenye, ale buoh
geden geſt. 21. Tehdy zakon protyw ſlibu bozzymv? Nenye. Neb aczz dan
bi byl zakon, genzz by mohl zprawyty,[2] Wyernye z zakona bylat by
zprawedlnoſt. 22. Ale dokonal pyſmem Wſſeczko pod hrzichem, yakzzto
ſlib z wyery yezu kryſta dan by bil wyerzyczym.

179. Epl̄a w Strzyedu k koryntſkym.

(II. Cor. V. 1—11.)

1. BRatrzycze, Wyemy, zze aczz by [1]) zemſky duom naſs tohoto bydlenye
zruſſyen byl, wſſak zdyelany z boha mamy duom, ne ruku vczzynyeny,
ale wyeczzny w nebeſich. 2. Nebo na to lkamy, na bydleny naſſye, genzz
ſ nebe geſt, obleczy zzadagycze ſye, 3. abychom odyeny a ne nazy nale-
zeny byly. 4. Nebo kterzyzz gſmy w tomto przybitku, lkamy obtyzzeny
gſucz tyem, ze ſmy ſye chtiely wywleczy,[2]) ale obleczy, aby pozzrzyno
bylo, czſſozz ſmrtedlneho geſt, od zzywota. 5. A kto poddawa nas w to
gyſte, buoh, genzz dal nam zaklad ducha. 6. A protozz ſlyſſycze wzzdyczky
a czzynycze, zze dokowadzz gſmy w tomto tyele, Putugemy od pana;
7. (Ale ſkrze wyeru chodymy, ale ne ſkrze nadyegy). 8. A ſmymy, ſkrze
dobru wuoly Wyecz magycz putowaty od tiela a blyzzny byty ku panv.
9. a protozz boyugem, budto gſucz nebo neygſucz, lybyty ſye gemv.
10. Nebo wſſyczkny my vkazati ſye mvſymy [163^{b}] przed ſtoliczy kryſtowu,
aby wyprawowal wſſyeliky wlaſtny[3]) zzywota, czſozz geſt czzynyl, budto
dobre, neboly zle. 11. A protozz wyeducze bazn bozzy, lydom wyprawugem
a bohu znamy ſmy. Ale dovſam, abyſte w ſwyedomy waſſyem ſamy ſye
zgewyly ſkrze yezu kryſta pana naſſyeho.

---

178. [1]) chyba pisecká. — [2]) vivificare.
179. [1]) rasura: aczz by. — [2]) nolumus expoliari. — [3]) propria corporis.

180. W patek Epl̄a k Teſalonyczenſkȳ.

(I. Thess. III. 9—13.)

9. BRatrzycze, kterake dyekowany mozzemy buohu nawratyty [1]) za was we wſſy radoſty, kteruzz ſye radugem pro was przed buohem naſſym, 10. we dne y w noczy Wyecz modlecz ſye, abichom wydyely twarz waſſy a naplnyli bichō to, czſozz nedoſtawa [2]) wyerzye waſſy? 11. Ale on buoh a otecz naſs a pan yezu kryſt zgednay [3]) czeſtu naſſy k wam. 12. A was pan rozmnozz a przyebywaty kazze laſcze waſſy weſpolek y we wſſeczky, yakozzto y my w was, 13. k potwrzeny ſrdecz waſſych bez zzaloby w oſwyczeny przed bohem a otczem naſſym V przyſſczzy pana naſſyeho yezu kryſta ſe wſſyemy ſwatymy geho.

181. Cztrnaſtu Nedyely Epiſſtola ſwateho pawla k Galatom.

(XIV. neděle po sv. Duchu.)

(Galat. V. 16—24.)

16. BRatrzycze, Duchem chodte a zzadoſty tyeleſtnych nevczzynyte 17. Neb tyelo pozzada protyw duſſy a duſſye protyw tyelu; Nebo toto ſpoleczznye ſobye protywy ſye, abyſte ne to, czſſozz byſte chtyely, abyſte to czzynyly. 18. A geſtlizze duchem wedeny gſte, gyzz neygſte pod zakonem. 19. ale zge-[164ª]wnyt gſu ſkutczy tyeleſtny, kterzyzzto gſu: ſmylſtwa, neczziſtoty, neſtydlewoſty, ſmylſtwy, 20. modloſluzzebnoſt, gedowacztwy, [1]) neprzyzny, ſwarowe, zawyſty, hnyewowe, hadany, rozdwogenye, roty, 21. nenawyſty, kaczyrzſtwo, wrazzdy, opylſtwy, obzzerſtwy a tyem podobne, genzz wyprawugy wā a tak wyprawil ſem wam, zze ktozz [2]) takowe wieczy czzyny, kralowſtwy bozzyho nedoygdu. 22. Neb vzzytek ducha geſt: laſka, radoſt, pokoyg, pokoynoſt, dluhowyeczznoſt, [3]) dobrota, myloſtywoſt, 23. pokora, Wyera, krotkoſt, [4]) wzdrzzelywoſt, [5]) czzyſtota, a protyw takowym nenye zakon vſtawen. 24. Ale kterzyzz gſu kryſtowy, tyelo ſwe krzyzzowaly hrzychy a zzadoſtmy.

182. W Strzyedu Epl̄a k koryntſkym.

(II. Cor. VI. 14—18. VII. 1.)

14. BRatrzycze, Nerodte gho neſty ſ newyernymy. I kteraka geſt ſpoleczznoſt prawdye ſe zloſty? aneb kteraka geſt podobnoſt ſwyetla k tmam? 15. Aneb kterake ſgedany [1]) kryſtowo k dyablu? Aneb ktera czzeſt wiernemv ſ newyernym? 16. A kterake ſwolenye [2]) w chramye

180. [1]) retribuere. — [2]) quae desunt; dle lat.; vynecháno sě. — [3]) dirigat viam.

181. [1]) veneficia. — [2]) rasura: zze k-. — [3]) rasura: -ho-. — [4]) modestia. — [5]) continentia.

bozzym ſ modlamy? Wy gſte zagyſte chram boha zzyweho, yakozz prawy buoh: Nebo przebywaty budu w nych a wchodyty budu a budu gegych buoh a ony budu moyg lyd. 17. Protozz wyndyete z proſtrzyedka gych a odluczzte ſye, dye pan a neczzyſteho nedotknete ſye; 18. a yat przygmv was a budu wam w otcze a wy budete my [164b] w ſyny a w dſerki, dye pan wſſyemohuczy. 1. A protozz tyto magycze ſlyby, mogy myli, oczzyſtmy ſye ode wſſy poſſkwrny tyela y duſſye, dokonawagycz poſwyeczowany [3]) w bazn bozzy, ſkrze yezu kryſta, pana naſſyeho.

183. W patek Epla k Tymotheowy.

(I. Timot. V. 17—21.)

17. NAymyleyſſy, knyezzy, kterzyzz dobrzye zgednawagy, dwogy pocztywoſty hodny magy byty a welycze ty, kterzyzz vſylugy w ſlowu a w uczzenye. 18. Nebo dye pyſmo: Nezawyzzeſs vſt wolu, genzz mlatye. a: hodent geſt dyelnyk mzdy ſwey. 19. Protyw knyezy nerod zzalob weſty, gedno przede dwyema nebly przyed trzmy ſwyedky. 20. a geſtlyzze hrzyeſſy, przyede wſſemy treſkczy, at by y gyny bazn myely. 21. Oſwyedczzugyt przed bohem a kryſtem yezzyſſem a przed wywolenymy angely geho, aby to zachowal a ſ pohorſſyenym nycz neczzynyl, na druhu ſtranv klonye ſye.

184. Patnaſtu Nediely Epla ſ. pawla k Galatſkym.

(XV. neděle po sv. Duchu.)

(Gal. V. 25—26, VI. 1—10.)

25. BRatrzycze, Aczz duchem zzywy gſmy, duchem y chodmy. 26. Nezgednany budmy marnv chwalu lakomy, myſſly weſpolek drazznycze ſye, weſpolek zawydycze ſobye. 1. bratrzy, A aczz obwazan bude czlowyek w nyeterem hrzyſſye, Wy, geſſto gſte duchowny, takowehoto nauczte w duchu krotkoſty, Znamenage ſam ſye, aby y ty nebil pokuſſyen. 2. Druh druha brzyemena neſte a tak naplnyte zakon [165a] kryſtuow. 3. Nebo ktozz mny ſye nyeczſo byty a neyſa nycz, ſam ſye ſwody. 4. Ale ſkutek ſwoy ſkus wſſyeliki a tak w ſobye ſam ſ toliko chwalu bude myety a ne w gynem. 5. Nebo wſſyeliky brzyemye ſwe poneſye. 6. Ale ſgednay ſye ſ tyemy, genzz potwrzeny gſu ſlowem tomv, genzz ſye potwvrzuge we wſſyem dobrem. 7. Nerodte bludyty; buoht nepoſmywan bywa. 8. Nebot czſozz naſyege czzlowyek, tot y ſezzne. Nebo kteryzz ſyety bude w tyele ſwem, z tyela zzyty bude poruſſyenye; Ale ktozz ſyege w duchu, z duchu zzyety

---

182. [1]) conventio. — [2]) consensus; rasura -(h)o(w)-. — [3]) rasura: poſwyeczowa.

bude zzywot wyeczzny. 9. A protozz dobre czzynycze neprzeſtawaymy, neb czzaſem ſwym zzyty budem nevſtawagycz. 10. Protozz kdyzz czzas mamy, czzynmy dobre ke wſſyem a naywyecze k domaczym wyery.

185. **W ſtrzyedu Epla k Ephezuom.**[1]

(Coloss. I. 12—18.)

12. BRatrzycze, Dyek czzynycze buohu otczy, genzz hodny nas vczzynyl w ſtrancze ſſczzeſty ſwatich w ſwietloſty, 13. kteryzzto wynyal nas z moczy temnoſtyey a przeneſl do kralowſtwy ſyna myleho[2]) ſweho, 14. w nyemzzto mamy ſpaſenye na odpuſſczzenye hrzichom, 15. genzzt geſt obrazz bozzy newydomy,[3]) prworozeny wſſyeho ſtworzyenye; 16. Nebo w nyem ſtworzyeno geſt wſſeczko, w neby y na zemy, wydome y newydome, Budte throny nebli panſtwa, y knyzzacztwa y mocznoſty, wſſeczko ſkrze gey a w nyem ſtworzyena, 17. a on geſt przye-[165^{b}]de wſſyemy a wſſeczko w nyem ſtogy. 18. a ont geſt hlawa tyela koſtelnyho, genzz geſt poczzatek prworozeny z mrtwich, aby on bil we wſſyech prwoſt drzze,[4]) Jezus kryſtus, pan naſs.

186. **W patek Epla ſwateho Jana.**

(I. Joan. II. 1—8.)

1. NAymyleyſſy, Totot pyſſy wam, abyſte nehrzyeſſyly. A aczz kto hrzyeſſyl by, przymluwczzyho mamy v otcze, yezu kryſta ſprawedlyweho, 2. a ont geſt orodownyk za hrzychy naſſye, Ne za naſſye ſ toliko, ale za wſſeczken ſwyet. 3. A na tom wymy, zze znamy gey, aczz przykazany geho zachowamy. 4. ktozz prawy ſye znaty buoha a przykazany geho neoſtrziha, lharzt geſt a prawdat w nyem nenye. 5. Ale ktozz zachowawa ſlowa geho, wyernye w nyem laſka bozzy dokonala geſt; A na tom wymy, zzye w nyem ſmy. 6. aczz w nyem dokonaly gſmy;[1]) ktozz dye ſye w kryſtu przyebywaty, mat, yakozzt on chodyl, tezz chodyty. 7. Naymyleyſſy, ne przykazanye nowe pyſſyt wam, ale przykazany ſtare, kterezz gſte myely od poczzatku; Przykazany ſtare geſt ſlowo, kterezz gſte ſlyſſyely. 8. A opyet przykazanye nowe pyſſy wam, kterezz prawe geſt w nyem, ale ne w was; Nebo tmy odeſſly gſu a ſwyetlo prawe gyzz neſwyty. Skrze yezu kryſta, pana naſſyeho

185. [1]) Má býti Kolossenským. — [2]) v *m* jest rasura. — [3]) invisibilis. — [4]) primatum tenens.

186. [1]) Tato věta není ve V.

187. W Sſeſtnaſtu Nedyely Epl̄a ſ. pawla k Ephezſkym.

(XVI. neděle po sv. Duchu.)

(Ephes. III. 13—21.)

13. BRatrzycze, Proſym za was, abyſte nevſtawali w truchloſtech [166ᵃ] mych za was; kterazzt geſt ſlawa waſſye. 14. A pro tu gyſtu wyecz klekam kolenoma myma k otczy pana naſſieho yezu kriſta, 15 od nyehozz wſſyelike otczowſtwo w nebeſich y na zemy gmenowano geſt, 16. aby dal wam podle bohacztwy ſlawy ſwey moczy potwrzeny ſkrze ducha geho ſwateho wnytrznym [1]) czzlowyecze, 17. przyebywaty kryſtowy ſkrze wyeru w ſrdczych waſſych, W laſcze ſſczzepowany a zalozzeny, [2]) 18. abyſte ſpopadnvty [3]) mohly ſe wſſyemy ſwatymy, ktera bi byla wyſokoſt, nyzkoſt, ſſyrokoſt a hlubokoſt; 19. Wyedyety [4]) take powyſſyeney vmyeloſty laſku kryſtowu, abyſte naplnyeny byly we wſſyeczku plnoſt wyery. 20. A gemv, genzz moczen geſt wſſeczko vczzynyty ſſczzedrzyge nezzly proſymy, aneb rozumymy, podle moczy, kteruzz w nas zgednawa, 21. gemv ſlawa w koſtele a w kryſtu yezzyſſy a wſſyech rodynach wyeka wyekow. Amen.

Znamenay, zze ſuche dny, genzz nynye bywagy, myeſta gyſteho tuto nemohu tuto myety; protozz polozzyl ſyem ge po nedyelnych Epiſſtolach.

188. W Strzyedu Epl̄a k philipenſkym.

(Philip. II. 1—4.)

1. BRatrzycze, aczz ktere obradowanye w kryſtu, aczz ktere weſele laſky, aczz ktere towarzyſtwo ducha, aczz ktera ſtrzyewa myloſrdna, 2. naplnte radoſt mv, abyſte tezz rozvmyely tuzz laſku magycze, gednoſtaynye, w was rozvmycze, 3. nycz ſkrze hada-[166ᵇ]nye any ſkrze marnv chwalu, ale w pokorzye wyſſy ſobie weſpolek rozeznawagicz, [1]) 4. ne to, czſoz gegych gſu wſſeliczy znamenawagycz, ale to, [2]) czſozz gynych w kryſtu yezzyſſy, panv naſſyem.

189. W patek Epl̄a k zzyduom.

(Hebr. III. 1—6.)

1. BRatrzycze, Znamenayte apoſſtola a biſkupa poznanye waſſyeho yezzyſſye, 2. genzzt wyerny geſt gemv, kteryzzt gey vczzynyl, yakozz y moyzzyſs we wſſyem domv geho. 3. ale wyetſſy ſlawy tento geſt nad

---

187, [1]) = w wnyt. — [2]) in charitate radicati et fundati. — [3]) comprehendere. — [4]) infin. závislý na dal ve v. 16; vv. 16—19 doslovně přeloženy z latiny.

188. [1]) superiores sibi invicem arbitrantes. — [2]) rasura: to, vyškrábáno cfz.

moyzzyffye hodnyc drzzyen, yakozz wyeczffy pocztywoſt ma vczzynyty duom tomv, genzz vſtawil gey. 4. Nebo wffyeliky duom zdyelan bywa od nyekoho; Ale ktozz geſt wffyeczko ſtworzyl, buoh geden geſt. 5. Ale moyzzyfs wyerny byl we wffyem domv geho yakzzto pacholek na ſwyedecztwy tomv, czſozz rzczeno myelo byty; 6. ale kryſtus za wyerne yakzzto ſyn w domv geho, kteryzzto duom my gſmy, aczz wyeru a ſlawu nadiege azz do koncze ſylnv drzzety budem.

190. **Sedmnaſtu Nedyeli pyſſye ſwaty Pawel Ephezſkym w trzyetym polozzeny.**

(XVII. neděle po sv. Duchu.)

(Ephes. IV. 1—5.)

1. BRatrzycze, Proſym was ya wyezen w panv, abyſte duoſtoynye chodyly w powolany, kterymz gſte powolany, 2. ſe wſſy pokoru y ſ tychoſty a ſ krotkoſty, howyegycz ſobye weſpolek w laſcze; 3. Peczzlywy budte chowaty gednotu ducha w zſwazku pokoge. 4. Gedno tyelo a geden duch, yakozz zawolany gſte [167a] w gedney nadyegy powolanye waſſieho. 5. Geden pan, gedna wyera, geden krzeſt, 6. geden boh a otecz wſſyech, genzz geſt nade wſſeczko a we wſſyech nas, genzz geſt pozzehnany na wyeky wyekoma. Amen.

191. **Oſmnaſtu Nedieli ſwati pawel pyſſye koryntſkym[1]) w prwey Eple.**

(XVIII. neděle po sv. Duchu.)

(I. Cor. I. 4—8.)

4. BRatrzycze, Dyek czzynym bohu memv wzdyczky za wſſeczky was w myloſty bozzy, genzz dana geſt wam w kryſtu yezzyſſy; 5. Nebo we wſſyem bohaty vczzynyly gſte ſye w nyem, we wſſyem ſlowye y we wſſyem vmyenye; 6. yakozz ſwyedecztwy kryſtowo potwrzeno geſt v was; 7. tak aby wam nycz neſeſſlo na wſſy myloſty, czzekagyczyem zgewenye pana naſſieho yezu kryſta, 8. kteryzz y potwrdy was azz do koncze bez hrzychu, dne przyſſczzye pana naſſyeho yezu kryſta.

192. **W Strzyedu Epla ſwateho Jakuba apoſſtola.**

(Jac. IV. 7—12.)

7. NAymyleyſſy, Poddany budte buohu a odolayte dyablu a vteczzet od was. 8. Przyblizzte ſye buohu a przyblizzy ſye wam. Oczzyſte rucze hrzyſſne a zczzyſte ſrdcze dwogym vmyſlem. 9. Bydny budte a lkayte;

191. [1]) = k Kor.

Smych wafs w placzz obrat fye a radoft w truchloft. 10. pokorzte fye w opatrzyenye pana a powyffyt was w czzafu zamvtka. 11. Nerodte vtrhaty geden druhemv, bratrzy mogy. ktozz vtrha bratru, aneb ktozz fudy bratra fweho, Vtrhat zakonv a fudyt zakon. A geftlizze fudyfs zakon, neygfy [167b] czzynytel zakona, ale fudcze. 12. Gedent geft, genzz zakon nefye y fudcze geft, kteryzzto mozz zatratyty y wyfwobodyty.

193. W patek Epl̄a k koryntfkym.

(1. Cor. VI. 9–11.)

9. BRatrzycze, Newyete, zze zloftny [1]) kralowftwy bozzyho nebudu dyedyty? Nerodte bludyty, Any fmylnyty, any modlam fluzzycze, any czyzoloznyczy bude, [2]) 10. any nyemye hrzyeffte, any f mvzzmy hrzyeffitelowe,[3]) any zlodyege, any lakomy, any opyly, any zloftny, any draczzy kralowftwy bozzy dyedyty budu. [4]) 11. a takowy gfte nyekdy byly, ale fprawedlny vczzynyeny gfte a omyty gfte we gmenv pana naffyeho yezu kryfta.

194. W dewatynaftu Nedyeli fwaty pawel pyeffye k Ephezfkym.

(XIX. neděle po sv. Duchu.)

(Ephes. IV. 23—28.)

23. BRatrzyecze, Obnowte fye duchem myfly waffyey 24. a obleczzte noweho czzlowyeka, genzz podle boha ftworzyen geft w fprawedlnofty a w fwatofty prawdy. 25. A protozz flozzycze lezz mluwtezz prawdu wffyeliky z was z blyzznym fwym, nebo fmy wefpolek koftelny vdowe. 26. hnyewayte fye a nerodte hrzyeffyty; Slvncze nazapadny na wafs hnyew. 27. Nerodte myefta daty dyablu. 28. ktozz kradl, gyzz nekrad; Ale wyecze dyelay wffyelyky rukama fwyma dyelage, czfozz dobre geft, aby myel, odkowad by vdyelil potrzyeby trpyelywym.

195. W ftrzydv Epl̄a k Thefalonyczenfkym.

(II. Thess. II 14—16, III. 1—5.)

14. BRatrzyecze, Stoyte a drzzte danyey, [168a] kterehozz gfte fye navczzyli, budto fkrze rzyeczz, nebly fkrze epiffolu nafly. 15. A on pan nafs yezus kryftus y buoh otecz nafs, genzz mylowal nas a dal vtyeffyenye wyeczzne a nadyegy dobru w mylofty, 16. wzbud frdcze waffye a potwrd we wffyem czzafu dobrem a w rzeczzy dobrey. III. 1. A potom, bratrzy

193. [1]) iniqui. — [2]) chyba m. buďte. — [3]) masculorum concubitores. — [4]) od slova: any fmylnyty nepřesný překlad: neque fornicarii etc. (subjekt) regnum Dei possidebunt.

modlte ſye za nas, aby rzyeczz pana tbana bila y oſwyeczena byla, yakzzto y przy was. 2. a abichom wypraweny [byli od nahlich a zlich ſkutkow; Nebot nenye wſſyem wyera. 3. Ale wyernyt buoh geſt, genzzt potwrdy nas a oſtrzyezze ode zleho. 4. A dovſanye mamy do was, bratrzy, v panv, zze czſozzkoly wam przykazugem, vczzynyte y czzynyty bude.[1]) 5. A pan oſtrzyehay ſrdecz waſſich w laſcze bozzy a w pokorzye kryſtowye.

196. W patek Epl̄a ſwateho Jana apoſſtola.

(I. Joan. V. 1—4.)

1. NAymyleyſſy, Wſſyelyky, genzz wyerzy, zze yezus kryſtus, z buoha narodyl ſye geſt, A wſſeliki, kteryzz myluge gey, kteryzz porodyl geho, Myluget y gey, genzz narodyl ſye z nyeho. 2. A potom poznawamy, zze mylugem rozene bozzy, kdyzz buoha mylugemy a przykazany geho czzynymy. 3. Nebo tot geſt laſka bozzy, abychom przykazanye geho oſtrzyehaly A przykazanye geho tyezzka neygſu. 4. Nebo wſſeczko, genzz narozeno geſt z boha, przyemaha ſwyet.

197. W dwadſatu [168b] Nedyeli ſwati Pawel pyeſſye Ephezſkym w ſſeſtem Rozdyele.

(XX. neděle po sv. Duchu.)

(Ephes. V. 15—21.)

15. BRatrzycze, Wyzte, kterak byſte opatrnye chodili, Ne yako neſmyſlnye, 16. ale yako mvdrzy, Wyplaczugycz czzas, nebot dnyowe zly gſu. 17. Protozz nerodte byty nemvdrzy, ale rozumyegycze, ktera geſt wuole bozzy. 18. A nerodte ſye opygety wynem, w nyemzz geſt ſmylſtwo, ale naplnyeny budte duchem ſwatym, 19. mluwyecze ſamy ſobye w zzalmych, w gymnach a w zpywanye duchownym, zpyewagycze a cztuzce w ſrdczyech waſſyech panv, 20. dyek czzynycze wzzdyczky za wſſyeczky was we ygmye pana naſſyeho yezu kryſta, buohu y otczy. 21. poddany gſucz ſpolecznye w bazny kryſtowye.

198. W Strzyedu Epl̄a k Theſanyczenſkym.[1])

(II. Thess. III. 6—13.)

6. BRatrzycze, Ohlaſſugem[2]) wam we gmenv pana naſſyeho yezu kryſta, abiſte odtrhly was od wſſyelikeho bratra, genzz chody nepodobnye a ne podle wydany, kterezz wzaly od was. 7. Neb ſamy wyete, kterak mate wy naſledowaty nas; Nebo nepokorny nebili ſmy mezy wamy, 8. anyzz chleba

195 [1]) omyl m. budete.

darmo gedly ſmy od koho, ale we wſſyem dyele a vſylowany, w noczy y we dne dyelagycze, abychom nyzadneho z was obtyzzyli. 9. ne yakzzto nemagycze moczy, ale abychom my ſamy ſye wam przyklad daly k naſledowany was. 10. Nebo kdyzz gſmy byli v was, to ohlaſſowaly ſmy wam, zze ktozz nechcze [169a] dyelaty, negezyzz. 11. Neb ſliſſyely ſmy nyetere mezzy wamy chodyty nepokornye nycz nedyelagycze, gedno rozkoſs plodycze. 12. A tyem, genzz takowy gſu, ohlaſſugem y proſymy w panv yezu kryſtu, aby w mlczzeczzky [3]) dyelagycze chleb ſwoyg gedly. 13. A wy, bratrzy, nerodte przeſtawaty dobrzye czzynycze, w kryſtu yezzyſſy panv naſſyem.

199. W patek Epla ſwateho Jana apoſſtola.

(I. Joan. V. 18—20.)

18. NAymyleyſſy, Wyemy, zze wſſieliky, genzz narodyl ſye geſt z buoha, nehrzyeſſy; ale rod bozzy zachowawa gey a zloſtny nedotika ſye geho. 19. Wyemy, zze z boha gſmy a ſwyet wſſyeczken na zlem polozzen geſt. 20. A wyemy, zze ſyn bozzy przyſſyel a dal nam rozvm, abichom poznaly boha praweho a abichom byli w prawem ſynv geho. tent geſt buoh prawy a zzywot wyeczzny.

200. W gedenmezczytmv Nedyeli ſwati pawel pyſſe Ephezſkym.

(XXI. neděle po sv. Duchu.)

(Ephes. VI. 10—17.)

10. BRatrzycze, Poſilte ſye w panv a w ſile mocznoſty geho. 11. Obleczte ſye w odienye bozzy, abyſte mohli ſtaty protyw lakanye dyabelſkemv. 12. nebt nenye nam boyowanye protyw tyelu a krwy, ale protyw knyzzatom a mocznoſtym a protyw ſwyeta zprawczyem temnoſty tyechto, protyw duchownym zloſtem, w neby. 13. Protozz wezmete odyenye bozzy, abiſte mohli odolaty w den zly a na wſſyem dokonale ſtaty. 14. Stoytezz proto podpaſſycze bedra ſwa w praw[169b]dye a obleczzeny panczyrzyem ſprawedlnoſty 15. a obuty budte na nohach waſſych a przyprraweny k zwyeſtowany pokoge 16. A na wſſyeczko wezmvcze ſſczzyt wyery, w czzemzz byſte mohly wſſeczky ſtrzyeli zloſtnyka ohnywe zhaſyty; 17. a przylbyczy ſpaſeny wezmyete a meczz ducha, genz geſt ſlowo bozzy ſkrze pana naſſyeho, yezu kryſta.

---

198. [1]) omyl. — [2]) rasura: o-. — [3]) cum silentio.

201. W Strzyedu Epl̄a k Tymoteowy.

(I. Tim. I. 5—12.)

5. NAymyleiſſi, konecz przykazanye geſt laſka z ſrdcze czzyſteho a ſwyedomy dobreho a wyery nelſtywey. 6. Od czzehozzto nyeterzy bludycze[1]) obratyly gſu ſye w marne mluwenye, 7. chtycze byty zakonny[2]) doktorzy, nerozvmyegycze czzſo-ly mluwy, anyzz o czzemzz potwrzugy. 8. To wyemy, zze dobry geſt zakon, geſtlyzze kto geho podobnye pozzywa,[3]) 9. Wyeda to, zze ſprawedlywemv zakon nenye, ale neſprawedlywym a nepoddanym, nemyloſtywym a hrzyſſnym, ſloſtnym a poſſkwrnyenȳ, otczezabitelom, materzyezabitelom, wrazzedlnykom 10. a geſlto ſ mvzzmy hrzyeſſy, ranyeguczym, lharzom a krzywowyerczom[4]) a aczz czſo gyne, genzz ſye prawemv vczzenye protywy, 11. genzz geſt podle cztenye ſlawye[5]) ſwateho buoha, genzz wyerzyeno geſt mnye. 12. Dyek czzynym gemv, genzz mye poſylil, w kryſtu yezzyſſy, panv naſſyem.

202. W patek Epl̄a k Rzymenynom.

(Rom. V. 14—17.)

14. BRatrzyecze, Kralowala ſmrt od ada-[170a]ma azz do moyzzyeſſye take nad nymy, kterzizz neſhrzyeſſyli w podobenſtwye adamowa przyeſtupeny, genzz geſt ſpoſoba buduczyho wyeku. 15. Ale ne yakzzto hrzych, takezz y dar; Aczz gednoho ſhrzyeſſyenym mnozzy zemrzyeli gſu, mnohem wycze myloſt bozzy a dar a myloſt gednoho czlowieka yezu kriſta na mnohich naplnyla ſye. 16. A ne yakzzto ſkrze geden hrzych, takezz y dar; Nebo ſud z gednoho w potupenye, ale myloſt z mnohich hrzychow w ſprawedlnoſt. 17. A geſtlizze w gednoho hrzyechu ſmrt kralowala ſkrze gednoho,[1]) mnoho wycze plnoſt myloſty a darow a ſprawedlnoſty przygymaczzy w zziwotie kralowaty budu ſkrze gednoho yezu kryſta, pana naſſyeho.

203. W druhumezczytmv Nedyeli ſwati pawel pyeſſye k Phylypenſkym.

(XXII. neděle po sv. Duchu.)

(Philip. I. 6—11.)

6. BRatrzycze, Dovſamy w pana yezziſſie, Nebo kteryzzt poczzal na was vczzynek dobry, on dokona azz do dne yezu kryſtowa; 7. yakozz mnye geſt ſprawedlywo to czzyty za wſſyeczki was, protozze mam was w ſrdczy y w okowach mych y w obranye mey a potwrzenȳ cztenym w pokogy towarzyſſye radoſty mey was wſſeczkny chczy myety. 8. Swyedekt

201. [1]) aberrantes. — [2]) legis doctores. — [3]) si legitime utatur. — [4]) perjuris. — [5]) secundum evangelium gloriae Dei.

202. [1]) ho nadepsáno.

my geſt buoh, kterak pozzadam was wſſyech do ſtrzew yezu kryſtowych. 9. A za tot proſym, aby laſka waſſye wyecz a wyecz mnozzyla [170b] ſye w umyenye a we wſſyem ſmyſlu, 10. abyſte poznali, czſoz geſt pylnyeyſſyeho a abiſte bili myloſtywy a bez vrazu azz do dne kryſta yezziſſe, 11. naplnyeny vzzytku ſprawedlnoſty ſkrze yezu kryſta k chwale a k ſlawye bozzy.

204. W ſtrzyedu Epl̄a k Tymotheowy.

(I. Timoth. VI, 7—14.)

7. BRatrzycze, Nycz ſmy neprzyneſly na tento ſwyet, bez pochibeny nebo [1]) nyczzehozz nemozzem take odneſty. 8. A tehdy magycze pokrm a czzym bychom ſye odyewali, na tom doſty myeymy. 9. Nebo kterzyzz chty bohaty byty, vpadugyt w pokuſſyeny a w oſidlo dyabelſke a w zzadoſty mnohe nevzziteczne a ſſkodlywe, kterezz pohruzugy lydy k potupeny y k zatraczeny. 10 Nebo korzyen wſſyeho zleho geſt lakomſtwy, kterehozzto nyeterzy zzadagycze bludyly gſu od wyery a vwalili ſie w boleſty mnohe. 11. Ale ty, czlowyeczze bozzy, toho vtyekay A naſleduyg za wyerne ſprawedlnoſt, myloſt, wyeru, laſku, pokoru, tychoſt. 12. Boyowanye dobre boyowanye wyery, [2]) Doſahny zzywota wyeczzneho, kteremvzz gſy zawolan a zpowyeda [3]) dobru zpowyed przyed mnohymy ſwyedky. 13. Przykazugyt tobye przed bohem, genzz obzzywuge wſſeczko, a kryſtem yezzyſſem, genzz ſwyedecztwy wydawa pod pontſkym pylatem, dobru zpowyed, 14. aby zachowal przykazany bez poſſkwrny, netreſkta[171a]we azz do przychodu pana naſſyeho yezu kriſta.

205. W patek Epl̄a k philipenſkȳ.

(Ephes. IV. 17—20.)

17. BRatrzycze, prawymt proto wam a ſwyedczzymt w panv, abiſte gyzz nechodyly, yakzzto y pohane chody w marnoſty ſmyſla ſweho, 18. temnoſtmy zatkaneho, [1]) magycze rozvm̄, odwraczeny gſu [2]) od czeſty bozzy, ſkrze nevmyetedlnoſt, [3]) kterazz geſt w nych a pro oſlepeny ſrdcze gegych, 19. genzz zvſawſſye ſamy nad ſobu, wydali ſye na mrzkoſty k dyelanye neczzyſtotye [4]) wſſyey y k lakomſtwy. 20. Wy tak nevczzyly ſte ſye kryſta

206. W trzyetymezczytmv nedyely ſwati pawel pyſſye k philipēſkym.

(XXIII. neděle po sv. Duchu.)

(Philip. III. 17 - 21. IV. 1—3.)

17. BRatrzycze, Naſledownyczy mogi budte a zachowayte gych, geſſtot tak chody, yakozz mate obyczzey naſs. 18. Nebt mnozy chody, kterezz ſem czzaſtokrat wyprawowal wam (Gyzzt pak y placze wyprawugy) ge

---

204. [1]) haud dubium, quod . . . — [2]) certa bonum tentamen fidei. — [3]) confessus
205. [1]) obscuratum. — [2]) nedopsáno -ce. — [2]) per ignorantiam. — [4]) rasura: neczzy.

neprzytele krzyzze kryſtowa, 19. gychzzto konecz zahuba, gychzzto buoh brzycho geſt a ſlawa w hanebnoſty gych, kterzyzzto zemſke wyeczy wonyegy. 20. Ale naſſye przyebywa[1]) w neby geſt; protozz take ſpaſitele czzekamy, pana naſſyeho yezu kryſta, 21. genzz naprawyl tyelo ponyzzeny naſſyeho, ſpogene ſ tyelem yaſnoſty ſwey, podle zdyelanye, kterymzz by mohl take pobye poddaty wſſyeczky wyeczy. 1. A protozz, bratrzycze mogy naymyleyſſy a przyezzaduczy, vtyeſſyenyey [171ᵇ] me a koruna ma, tak ſtoyte w bozze, naymyleyſſy. 2. Endochie takey zzeny proſſy a ſynticzen[2]) tey zzeny proſſym, aby temvzz rozvmyela w boze 3. A take proſſy y tebe, Germane tak rzyeczzeny, towarzyſſy moy, pomoz gym, nebt gſu ſe mnv mnoho praczowali we ymye kazny potrziebu dawagycze, a netolik ſe mnv, ale y ſ klymentem y ſ gynymy pomocznyki mymy, gychzzto gmena gſu pſana w knyhach zzywota.

207. W ſtrzyedu Epl̄a k Thymotheowy.

(II. Timot. I. 8—13.)

8. NAymyleyſſy, Nerod ſye ſtydyety ſwyedecztwy pana naſſyeho yezu kriſta, any mne wyeznye geho, ale vſiluyg we ççztenye podle moczy bozzi, 9. genzzt nas wyſwobodyl a powolal zawolanym ſwym ſwatym, ne podle dyel naſſych, ale podle ſlibu geho a myloſty, kterazz dana geſt nam w kriſtu gezzyſſy przyed czzaſy ſwyeta. 10. a zgewena gest nynye ſkrze oſwyczenyey ſpaſitele naſſieho yezu kryſta, kteryzzt geſt zkazil zagiſte ſmrt a oſwytil zzywot a w[1]) poruſſyeny ſkrze cztenyey, 11. w kteremzz polozzen gſem ya apoſſtol a kazatel a myſtr lyda. 12. Pro kteruzzto wyecz take toto trpyem, ale pohanyen nebudu. Nebot wyem, komvzzt gſem wyerzyl a gyſt gſem, zzet moczen geſt ſlozzenye me ſchowaty azz do toho dne. 13. Myeru myey ſtateczznych ſlow, kterazz odde mnye ſliſſyel v wyerzye a w laſcze w kryſ-[172ᵃ]tu yezzyſſy, panv naſſyem.

W patek Epla: Skuſte, czſo geſt libe buohu. *Naygdeſs gy pſanv w patek po deſſatey Nedyely.*

208. Czztrmezczytmv nedyeli Epl̄a ſwateho Pawla k koloczenſkym.

(XXIV. neděle po sv Duchu.)

(Colos. I. 9—11.)

9. BRatrzycze, Neprzyeſtawamyt modlecze ſye a proſycze za was, abiſte naplnyeny byli poznanyey wuole buozzy we wſſy mvdroſty a w rozvmv duchownym, 10. abyſte chodyli hodnye bohu na wſſyem ſye libycze, we

206. [1]) nedopsáno -ce. — [2]) Syntychen.
207. [1]) neporozuměno latinskému textu: vitam et incorruptionem.

wſſyem ſkutku dobrem plodycze ſye a roſtucze w umyeny bozzy; 11. we wſſy cznoſty poſyleny podle moczy oſwyczeny geho a we wſſy pokorzye a w dluhoſty ſ radoſty, w kryſtu yezzyſſy panv naſſyem.

209. W ſtrzyedu Epl̄a k Rzymanom.

(Rom. XI. 25—32.)

25. BRatrzycze, Nechczyt, abyſte wy newyedyely ſluzzby [1]) teyto (abyſte nebily ſamy ſobye mvdrzy), nebo ſlepoſt na ſtranye [2]) ſtala ſye geſt w yſraheli, donwadz plnoſt lyda newyſla byla 26. a tak weſſken yſrahel aby ſpaſen byl, yakozz pſano geſt: przyd od ſyon, kteryzz by wyſwobodyl a odwratil zloſt od yacoba. 27. A tot geſt zalozzeny [3]) gym ode mne, kdyzz odeygmv hrzychi gegych. 28. nebo podle cztenye neprzyetele gſu pro was; ale podle wywolenye naymyleyſſy pro otcze. 29. Nebo bez pokany darowet gſu a zawolanyey bozſka. 30. yakozzto prawye nyekdy y wy newyerzyli ſty [4]) buohu, awſſak nynye myloſty doſihli ſte pro gegych nev-[172b]wyerzyenyey, 31. Takezz y tyto nynye wyerzyli gſu waſſy myloſt, aby ony myloſty doſihly. 32. dokonal buoh wſſeczko w nedowyerzyenye, aby ſye nade wſſyemy [5]) ſmylowal.

210. W patek Epl̄a k Rzymanom..

(Rom. XIV. 1—6.)

BRatrzycze, 1. Nemoczneho v wyerzie przygmyete, ale ne w hadany myſlyenyey, 2. Nebo nyetery mny ſye zzeſty wſſyeczko, ale kteryzz nemoczny geſt, zele gez. 3. Ten, kteryzz gy, negeduczyho nezhrzey, a kteryzz negy, geduczyho neſud; nebot buoh toho przyyal. 4. Ty, kteryzz gſy, genzz ſudyzz czyzyho poſ a? ſwemvt panv ſtogy, anebo pada a ſtaty bude; Mocznyt geſt zagyſte buoh poſtawyty gey. 5. Neb t druhi ſudy kazzdy den, nebo wſſeliky w ſwem ſmyſlu zbywa. 6. kteryzzt czzyge den, panvt czzyge a kteryzzt gy, panvt gy a dyek czzyny buohu. A kteryzt negy, panvt negy a dyek czzyny buohu, ſkrze yezu kryſta, pana naſſyeho.

211. W patumezczytmv nedyely po ſwatey Trogyczy ſwaty Jeremyaſs pyſſe w trogym a w trzydczatem polozzeny tuto Epyſſtolu.

(XXV. neděle po sv. Duchu.)

(Jerem. XXIII 5—8.)

5. Ay dnyowe przygdu, dye pan, y zbudyem plod ſprawedlywy a kralowaty bude kral a mvdri bude a czzynyti bude ſud a ſprawedlnoſt w zemy 6. a tyech dny ſpaſen bude iuda a yſrahel bydlyty bude w nadyegy;

209. [1]) mysterium. — [2]) ex parte. — [3]) testamentum. — [4]) omyl m. ste. — [5]) rasura: nade wſſyemy.

A tot geſt gmeno, genzz nazywati gey budu, pan ſprawedlywy naſs. 7. A protozz ay [173a] dnyowe gdu, dye pan, y nedyegy wycze: zzyw geſt pan, kteryzz wywedl geſt ſyny yſrahelſke z zemye egipczlkey; 8. Ale: zzyw geſt pan, genzz wywedl a przywedl ſyemye domv yſrahelſkeho z zemye od puolnoczy a z wſſyelykych zemy do kterychz wymetal ſem ge bil tam y bydlyty budu w zemy ſwey, Dye pan wſſyemohuczy.

212. W ſtrzyedu Epl̄a k Theſalonyczenſkym.

(I. Thess. I. 2—6)

2. BRatrzycze, Dyek czzynymy buohu wzzdyczky za wſſeczky wy, pamatku waſſy czzynye w modlytwach naſſych bez przyeſtawanyey, 3. pamatugycz ſkutek wyery waſſy a dyela a laſky a ſetrwaloſty nadyege pana naſſyeho yezu kryſta przed bohem a otczem naſſym, 4. Wyeducze, bratrzi myly, od buoha zwolenye waſſye; 5. nebo czteny naſſye nebylo k wam w rzyeczzy ſ toliko, ale y w moczy y w duchu ſwatem y w plnoſty mnohey, yakzzto wyte, kteraczy byli ſmy v was pro was. 6. A wy naſledownyczy naſſy vczzynyeny ſte y panye, przygymagycz ſlowo w truchloſty mnohey ſ radoſty ducha ſwateho.

213. W patek Epiſſtola Danyeolowa.

(Dan. VII. 13—14.)

13. V Onyech dnech Rzyekl danyel: Patrzyl ſem ya v wyedyeny nocznem: a ay ſ oblaky nebeſkymy yakzzto ſyn czzlowyeczzy przychazyſſye a azz do nayſtarſſyho dne przyſſyel, a w opatrzyeny geho obyetowaly gey. 14. y dal gemv mocz y czzeſt y kralo[173b]wſtwy a weſſken lyd pokolenyey y yazyczy gemv ſluzzyti budu; Mocz geho, mocz wyeczzna, genzz odyata nebude a kralowſtwy geho, genzz nezruſſyeno bude.

214. W Strzyedu w Suche dny, yakozz naprzyed o nych zmynka geſt, Epl̄a Amos proroka.

(Amos IX. 13—15.)

13. TOto dye pan buoh: Ay dnyowe przygdu y popadne oraczz zzencze a tlaczzytel hroznv puſſczegyczyeho [1]) ſemeno a teczy budu ſkali ſladkoſty a wſſeczky hory zdyelany budu. 14. y nawratym wyezeny lydu meho yſrahelſkeho a dyelaty budu myeſta puſta a bydlyty budu w nych a ſſczzepowaty budu wynnycze a pyty budu wyno gych A dyelaty budu zahrady a gyſty budu owocze gych. 15. A ſſczzepowaty ge budu na gylu gegich a newywratym gych wycze z zemye gych, kteruzz ſem dal gym, dye pan wſſyemohuczy.

---

214. [1]) rasura: ſſ.

215. Druha Epla z knyh Ezdraſſowych.

(II. Esdr. VIII. 1—10.)

1. V Onyech dnech Sebral ſye geſt weſſken lyd yakzzto mvzz geden do vlicze, kterazz geſt przed branv wod; y weczechu ezdraſſowy pyſarzy, aby przyneſl knyha [1]) zakona moyzzyſſowa, kterezz przykazal pan yſrahelowy. 2. Przyneſl tehdy ezdraſs knyez zakon przed mnozſtwye mvzzy y zzen y przed wſſyelike, kterzyzz mohli rozvmyety, w prwy den myeſycze ſedmeho. 3. y czzetl w nych zgewnye w ulyczy, kterazz byeſſye przed branv wod, od gytra azz do pul dne przed mvzzmy y przed zzenamy y przyed mvdry-[174ª]my a vſſy wſſieho lydu byechu zwedeny [2]) knyham, [3]) 4. I ſtaſſye eſdraſs pyſarz na wſchodu [4]) drzyewyenem, kteryzz vczzynyl byl k mluweny a ſtachu podle geho. 5. y otewrzyel eſdras knyhi przyede wſſym lydem. 6. y pozzehnal eſdras panv bohu welikemv; I odpowyedyel weſſken lid: Amen. A zdwih weſſken lid rucze ſwoge ſklonyeny gſucz y naſledowaly [5]) gſu buoha przychilny [6]) gſucz k zemy. 7. Tehdy yahnowe mlczzeny czzynychu w lydu k poſluchany zakona a lid ſtaſſye na wſchodu ſwem. 8. I czzetly gſu w knyhach zakona bozzyeho rozdyelem [7]) a zgewnye k rozvmyenyey. 9. Tehdy wecze neemyas knyez: Pyſarzy a yahnowe, den poſwyeczeny geſt panv bohu naſſyemv; nerodte lkaty a nerodte plakaty. 10. A rzyekl gym: Dyete a gezte tucczne a pygte doygne a oſtawte czzaſtki gym, kterzyzz neprzyhotowali ſobye, nebot ſwati den pana geſt a nerodte ſy [8]) ſmvczowaty, nebot radoſt panye geſt ſyla naſſye.

126. W patek Epla Oſee Proroka.

(Oseae XIV. 2—10.)

2. TOto dye pan: Obrat ſie, yſraheli, ku panv bohu twemv, nebo's padl w zloſty ſwey. 3. Wezmyete z ſebu ſlowa a obratte ſye ku panv a rzczete k nyemu: Wſſeczku odeymy zloſt a wezmy dobre a nawratymyt telatka rtu naſſych. 4. Aſſur neſpaſyt nas, na konye newſedemy, anyzz dyemy wyecze: bohowe naſſy dyelo ruku naſſych; Nebo toho, [174ᵇ] genzz w tobie geſt lyd, nad nym ſmylugeſs ſye. 5. Vzdrawym potrzyeny [1]) gych, mylowaty ge budu dobrowolnye; nebo odwraczen geſt hnyew moy od nych. 6. ya budu yakzzto roſa a yſrahel plodyty bude yako lilyge, wynde kwyet geho yako lybanowy, 7. puygdu ratoraſly geho A bude yako olywi ſlawa geho a wonye geho yako lybana. 8. Obrati ſye ſedyeczyey w ſtynv geho, zzywy budu pſſyenyczy a plodyty budu yako wynohrad; Pamatowany geho yako wyno lybana. 9. Ia vſlyſſym a zdwyhnv gey ya yako ſtroma zeleneho; ze mne plod twoy nalezen geſt. 10. kto mvdry rozvmyety [2]) bude toto? a rozvmny wyedyety bude to? Nebot prawe czeſty panye a ſprawedlywy chody po nych.

215. [1]) chyba m. knyhu: librum. — [2]) aures erant erectae. — [3]) = k knyham. — [4]) super gradum. — [5]) odoraverunt. — [6]) proni. — [7]) distincte. — [8]) chyba m. ſye.
216. [1]) contritiones. — [2]) et intelliget ista.

217. W Sobotu w ſuche dny prwe proroctwy z knyh lewytika kapitoly trzymezczytmey.

(Levit. XXIII. 26—32.)

26. V Onyech dnech Mluwil geſt pan k moyzzyſſowy rzka: 27. Deſſateho dne myeſycze tohoto ſedmeho den wynyaty a poſwyeczeny bude a nazwan bude ſwaty; A treſktaty bude[1]) duſſye ſwe w nyem a obyetowaty budete obyet panu. 28. kazzdeho ſkutka ſluzzebneho nebudete czzynyti w czzaſu dne toho; nebo den ſmylowany geſt, aby ſmylowal ſye nad namy buoh naſs. 29. wſſyelika duſſye, kterazz trpyelywa nebude dne toho, ſendet z lydu ſweho; 30. a kterazz ſkutku czſozkoly vczzyny, ſhladym gy z lydu |175[a]| gegyho. 31. Nycz proto czzynyty budete dyela w nyē; dobre wyeczzne bude wam we wſſyech rodynach a w przybytczych waſſych. 32. Sobota odpoczywany geſt a nvzyti budete duſſye waſſye Dne dewateho myeſycze; od neſſpora azz do neſſpora ſwyetyty bude[2]) ſoboty waſſye, Dye hoſpodyn wſſyemohuczy.

218. Druha Epl̄a z knyh levitika.

Levit. XXIII. 39—43.)

V Onyech dnech Mluwyl gest pan k Moyzzyſſowy rzka: 39. Patnaſteho dne myeſycze ſedmeho, kdyzz ſhromazzdyte wſſeczko owocze zemye waſſy, ſwyetyty budete ſwatky pana ſedm dny, dnye prweho a dnye oſmeho bude ſobota, totyzz odpoczzynvty. 40. I wezmete ſobye dne prweho owocze ſtroma piekneho a lyſty palmowe a ſtromy drzyewa vdolnyho haluzy[1]) y wrby z potoku y weſelyty ſye budete przed panem bohem waſſym. 41. a ſwyetyty budete ſwatky geho ſedm dny w rocze; dobre wieczzne bude w rodych waſſych. Myeſycze ſedmeho ſwatky ſwyetyty budete 42. a przyebywaty budete w zaſtynyeny[2]) ſedm dny. wſſyeliki, kteryzz z rodu geſt yſraheIſkeho, a oſtane w ſtanych, 43. aby ſye navczzyly potomczy waſſy, zze w ſtanych przyebywaty gſem kazal ſynom yſraheIſkym, kdyzz wywedl ſyem ge z zemye egyptſkeyg, ya pan buoh waſs.

219. Trzyety proroctwy Michee proroka.

(Micheae VII. 14 - 20.

14. PAne bozze naſs, pas |175[b]| lyd twoy w metle twey, ſtado dyedycztwy tweho przyebywagycz w zemy k ſpaſenye 15. podle dnyow ſtarych. 16. Vzrzy pohane a pohanyeny budu nade wſſy mocznoſty ſwu. 18. Nebo

217. [1]) chyba m. budete: affligetis. — [2]) táž chyba jako v 1.
218. [1]) ramos ligni densarum frondium; v haluzy jest *y* předěláno ze *z*. — [2]) in umbraculis.

ktery geſt buoh podobny tobye, genzz odgymaſs zloſt a przyeneſugeſs hrzych oſtatkom [1]) dyedycztwy tweho? Newpuſtyt wycze hnyewu ſweho, nebot chtyegyczy geſt k ſmylowany. 19. nawratyt ſye a ſmyluget ſye nad wamy; Slozzyt zloſty waſſye a vwrzzet w hlubokoſt morſku wſſychny hrzychy waſſye. 20. Daſs prawdu yacoba, myloſrdenſtwy abrahama, kterezz przyſahal otcom naſſym ode dnyu ſtarych, Pane bozze naſs.

220. **Cztwrte proroctzwy zacharzye Proroka.**

(Zachar. VIII. 14—19.)

V Onyech dnech Vczzynyeno geſt ſlowo pana ke mnye rzkuczy; 14. Totot dye pan buoh zaſtupuow: Jakozz myſlil ſem, abich zahubil was, kdyzz k hnyewu zbudyly mye bili otczowe waſſy 15. a neſmylowal ſyem ſye: Tezz obratyw ſye myſlyl ſem w dnech tychto, abych dobrze vczzynyl yeruzalemv a domowy yuda, nerodte ſye baty. 16. Totot gſu proto panye ſlova, kterazzto vczzynyte: Mluwte prawdu geden yako druhy ſ blyzznym ſwym; Sprawedlnoſt a ſud pokoge ſudte w branach waſſych. 17. a wſſyelyczy [1]) protyw przytely ſwemv nemyſlte w ſrdczych waſſych a przyſahy lzzywey nemyluyte; Nebot toto wſſyeczko geſt zawyſtywe, [2]) dye pan. [176[a]] 18. I vczzynyeno geſt ſlowo pana zaſtupuow ke mnye rzkuczy: 19. Totot dye pan zaſtupuow: puoſt prweho, puoſt cztwrteho a puoſt pateho y puſt ſedmeho a puoſt gedenaſteho bude domv yudowu w radoſt a v weſele a w ſwyeczeny przyeyaſne; Sprawedlnoſt ſ toliko a pokoyg mylugte, dye pan wſſyemohuczy.

221. **Proroctzwy pate:** Angel bozzy wſtupil geſt ſ azaryaſſyem. **Naygdeſs ge pſano w ſuche dny w puſtye w tu ſobotu po prwey nedyely poſtny. Epiſſtola ſwateho pawla apoſſtola k zzyduom, Wſſye tey ſoboty w ſuche dny.**

(Hebr. IX. 2—12.

2. BRatrzycze, Chram vczzynyen geſt nayprwe, w kteremzz byechu ſwycznowe a ſtul a polozzenye chlebow, genzz nazwan geſt ſwata ſwatich. [1]) 3. Potom opona a chram, genzz nazwan geſt ſwata ſwatich, 4. zlatu mage kadydlnyczy a ſſkrzynku zakonny ohrazzenv na wſſyech ſtranach zlattem, W ktereyzzto byeſſye kbel zlatty mage mannv a metla aaronowa, kterazz byſſye zkwetla adlky zakona, 5. na kterych byly cherubynowe ſlawu obſtynyeny k modlenye, o nychzz nynye nebude rzczzeno wſſeczkno. 6. A to zawyerne tak ſkladene [2]) w prwem chramv, wzzdyczky wchazely gſu knyezzy obyetowny tam ſluzzbu konagycz; 7. Ale do druheho gednv w rok ſam biſkup wchazel ne bez krwe, kteruzz by obyetowal za ſwu a za lidſku

219. [1]) peccatum reliquiarum.
220. [1]) rasura: —*e*—, a czy. — [2]) omnia enim haec sunt, quae odi.

nev-[176b]myetedlnoſt; [3]) 8. to znamenawagicze, zze duchem ſwatym ne gyzz ohlaſſyen byl zzywot ſwatych, Tehdyzz prwemv chramv magyczymv ſtaw. [4]) 9. kterazzto powyeſt geſt czzaſu naſtawagyczyho, podle ktereyzzto darowe a obyety oſyerowany bywagy, genzz nemohu podle ſwyedomy dokonaleho vczzynyty rzyeczzy, ſ toliko w krmych a w pyty 10. a w rozlyczznych krztech a w ſprawednoſtech tyela azz do czzaſu oprraweny wlozzenym. [5]) 11. Ale kryſtus gſa biſkupem buduczyho dobreho, wycze a dokonalege w chram ne ruku vdyelany, totyzzto ne tohoto ſtworzyeny, 12. any ſkrze krew kozlowv any telat, ale ſkrze wlaſtny krew wſtupil gednv w poſwatnoſt wyeczznv ſpaſenye nalezene.

222. **Na poſwyczeny koſtelny Epiſſtola ſwateho Jana Apoſſtola.**

(Apocal. XXI. 2—5.)

2. V Onyech dnech Wydiel gſem myeſto ſwate yeruzalem nowe ſtupugyczy ſ nebe od boha przyprawene, yakzzto chot przyprawenv od mvzze ſweho. 3. A ſlyſſyel gſem hlas weliky ſ nebe rzkucze: Ay chram bozzy ſ lydmy a przyebywaty bude ſ nymy. A ony lyd geho budu, a on buoh ſ nymy bude gych buoh; 4. A odetrzye [1]) buoh wſſyeczku ſlzy [2]) od oczzy gegych a ſmrt wycze nebude any placzz any krzyk, any boleſt bude wycze, nebo prwoſt [3]) odeſla. 5. I wecze, kteryzz ſedyeſſye na ſtolyczy: Ay nowe czzynym wſſeczko.

223. **Na poſwyczeny Oltarzny Epl̅a Izaiaſſie proroka.**

(Is. XIX. 19—25.)

[177a] TOto dye pan buoh: W ten den neſen bude dar panv bohv zaſtupow a kral moczny panowaty bude nad nymy. 19. W ten den bude oltarzz panv w proſtrzyed zemye a napiſ podle koncze geho 21. a poznan bude pan od egipta a poznagy egypſſczzy pana toho dne a naſledowaty budu gey w obyety a w darzych; a ſliby ſlibowaty budu panv a neſplny. 22. I byty bude pan egypta ranv a vzdrawy gey; y nawraty ſye ku panv a myloſtyw bude gym. 24. W ten den bude yſrahel pozzehnanyey w proſtrzed zemye, 25. gemvzz pozzehnal pan buoh zaſtupow rzka: Pozzehnany lyd moy a dyelo ruku mych a dyedycztwy me iſrahel, Dye pan zaſtupow.

---

221. [1]) sancta. — [2]) his ita compositis. — [3]) ignorantia. — [4]) adhuc priore tabernaculo habente statum. — [5]) variis baptismatibus et iustitiis — impositis.

222. [1]) absterget. — [2]) omnem lacrymam. — [3]) prima abierunt.

Tuto fye poczzynagy Epifftoly od fwatich.

A nayprwe den wygilgie fwateho Ondrzyege Epifftola: Pozzehnany pana na hlawu fprawedlyweho. *Naygdefs z zadu w komvnye od apofftolow.*

224. **Den fwateho Ondrzyege Epl̄a k koryntfkym.**[1])

(Rom. X. 10—18.)

10. BRatrzycze, Srdczem wyerzyno geft k fprawedlnofty, ale vfty zpowyed bywa k fpafeny. 11. Nebo dye pyfmo: Wffelіki, genzz wyerzy wen, nebude pohanyen. 12. Nenyt rozdyl zzyda a rzeka; Nebo tyzz pan wffyech, bohaty we wffyech, kterzyzz nazywagy gey. 13. Nebo wffyeliky, kteryzzkolwyek nazywaty bude gmeno pana, fpafen bude. 14. I kterakzz pak nazywaty [177[b]] budu, w kterehozzto newyerzyly? Anebo kterak wyerzyty budu gemv, kterehozz neflyffyeli? Aneb kterak vflyffy bez kazatele? 15. Kterak pak kazati budu, gedno aczz poflany budu? Jakozz pfano geft: kterak krafne nohy nad horamy kazatelow pokoge, kazatelow dobreho! 16. Ale ne wffeczfy pofluffny gfu czzteny. Nebo yzaias dye. Pane, kto vwyerzyl fluchu naffyemv? 17. Tehdy wyera z fluchu, ale fluch fkrze flowo kryftowo. 18. Ale dyem: Ne zda neflyffyely? Neb zagyfte we wffeczku zemy wyffyel zwuk gegych a w kragyny fwyeta[2]) zemye flowa gegych.

Od fwatey Barbory Epifftola: Ktozz fye welby, w panv welby fye, *hleday w komvnye od panen.*

Od fwateho Mikulaffye Epla: Aj knyez weliky, *hleday w komvnye od zpowiedlnyku.*

Den poczzety Matky bozzy Epl̄a takazz, Jakozz na Narozzeny matky bozzy.

Den fwatey lucie Epla: ktoz fye welby, *hleday w komvnye od panen.*

Den wigilgie fwateho Thomaffye Epla: Pozehnany pana na hlawu fprawedlyweho, *Naydefs od apofftolow w komvnye.*

Den fwateho Tomaffye Epla: Gyzz neygfte hofte, *hleday w komvnye od apofftolow.*

Ffelicis in pincis Epla: Swyedczym przyed bohem a kryftem yezzyffem *hleday w komvnye od zpowyedlnyku.*

Den fwateho Marcelle papezze Epla: Mnozy vczzynyeny gfu knyezzy *hleday w komvnye od zpowiedlny-*[178[a]]*ku.*

Den fwateho Anthonyě Epla: Sprawedlyweho wedl pan, *hleday w komvnye od mvczedlnykow.*

Den fwatei pryfky: ktozz fye weleby, *hleday w komvnye od panen.*

Den fwateho Sebaftiana a Fabiana Epla: Nawraty buoh mzdu *hleday w komvnye od mvczzedlnykow.*

---

224. [1]) správně: k Římanóm. — [2]) in fines orbis terrae.

Den ſwatey Agnety Epla: Zpowydaty ſye budu tobye pane, *hleday w komvnye od panen.*

Den ſ. 'vinczenczíge Epla: Pamatlyw bud, *hleday od vmvczzedlnykow.*

Den ſ. Thymotea Epla: Swyedczym przed bohem, *hleday od ſpowyedlnyku.*

225. Den obraczeny ſwateho pawla Epl̄a z Skutku apoſſtolſkich.

(Act. IX. 1—22.)

1. V Onyech dnech Sſawel geſſczze wzdychage hrozamy a mordem [1]) na vczzedlnyky panye, przyſtupil k knyezzeti knyezſkemv 2. y proſil od nyeho lyſtu do damaſſku do ſſkol zzydowſkych, aczz by ktere naleſl tey czeſty, [2]) mvzze neb zzeny, aby ſwazane przywedl do geruzalema. 3. A kdyzz czeſtu czzynyſſe, przyhodylo ſye, zze przyblyzzowaſſye ſye k damaſſku. A brzcze [3]) obklyczzylo gey ſwyetlo ſ nebe. 4. a pad na zemy ſlyſſyel hlas rzkucze gemv: Sſawle, ſſawle, czſo mye tryznyſs? 5 kteryzzto wecze: kto gſy, pane? A on: Jat gſem gezziſs, kterehozz ty tryznyſs; [4]) Twrdot geſt tobie protyw oſtnv boyowaty. 6. A on trzyeſa ſye a boge ſye wecze: Pane, czſo mne [5]) chczeſs vczzynyty? [178ᵇ] 7. A pan k nyemv: Wſtan a wendy do myeſta a powyedynot bude tobie, czſo ti czzynyti budeſs. A mvzzowe ty, kterzyzzto ſſly byli ſ nym, ſtachu ſtraſſyeny [6]) ſlyſſycze zagiſte hlas, ale zzadneho newyducze. 8. Tehdy wſtal ſſawel z zemye a otewrzew oczzy nycz newydyel. Tehdy popadſſye gey w rucze y vwedly do damaſſku. 9. I byſſye tam trzy dny newyda a negedl any pyl. 10. A byſſye nyetery vczennyk w damaſſku, gmenem ananyas. I rzyekl k nyemv v wydyeny pan: Ananya. A on wecze: ay tot ya, pane 11. A pan k nyemv: Wſtan a gdy na vliczy, genzz ſlowe ſprawedlywa a hleday w domv tam ſawla gmenem tharſenſkeho; a ay modlyt ſye. 12. I vzrzyel mvzze ananyaſſe gmenem wchodycze a wkladagycze gemv rucze, aby zrak wzal. 13. Tehdy odpowyedye ananyas: Pane, ſlyſſal ſem od mnohich o mvzzy tomto, kterak mnoho zleho czzynyl ſwatym twym w geruzalemye; 14. A nynyt tuto ma mocz od knyzzat knyezſkych wazati wſſeczky, kterzyzz nazywagy gmeno twe. 15. Tehdy wecze k nyemv pan: Gdy, nebot beczzka [7]) zwolena geſt mnye tento, aby neſl gmeno me przed kraly y przed lydmy y przyed ſyny yſrahelſkymy. 16. Nebot ya vkazzy gemv, czſot on mvſy trpyety pro gmeno me. 17. I gyde ananyas y wnyde do domv A wlozzyw gemv rucze wecze: Sſawle bratrzye, pan yezus kryſtus [179ᵃ] poſlal mye, kteryzzto vkazal ſye geſt tobye na czeſtye, kteruzz's ſſyel, aby wydyel a naplnyen byl ducha ſwateho. 18. A ynhed padachu od oczzy geho yakzzto ſſupyny A zrak wzal; [8]) A wſtaw krzczzen geſt. 19. A kdyzz przyyal pokrm, poſylen geſt.

225. [1]) spirans minarum et caedis. — [2]) huius viae. — [3]) subito. — [4]) quem persequeris násled. *T* rasura. — [5]) quid me vis facere. — [6]) stupefacti. — [7]) vas. — [8]) visum recepit. — [9]) qui expugnabat.

I bil geſt ſ uczennyky, kterzyzz przyebywachu w damaſſku, przyeſ nyekolik dny. 20. a ynhed wſſed do ſſkoly zzydowſkey kazal yezzyſſye, zze on geſt ſyn bozzy. 21. I vzzaſly ſye wſſyczkny, kterzyzz gey ſliſſyeli y weczechu: I ne zda nenyey tento, kteryzzto wyboyowaſſye [9]) w yeruzalemye ty gyſte kterzyzzto nazywaly gmeno to? A ſem na to przyſſyel, aby ſwazane przywedl ge k knyzzatom knyezſkym. 22. A ſſawel tym wycze roznytyw ſye hanyſſye zzydy, kterzyzz przyebywachu w damaſſku, ſwyedczze, zze on geſt kryſtus.

W ochtab ſ. Agneti epla: Mudroſt przyemaha zloſt, *hleday od panen w komwnye.*

226. **Na hromnycze Epl̄a malachiaſſye proroka.**

(Malach. III. 1—4.)

1. TOto dye pan buoh: Ay yat poſſly angela meho, kterzyzzto [1]) przyprawy czeſtu przyed twarzy mv. A ynhed przyde do chramv ſweho pan, kterehozz wy hledate a angel zakona, kterehozz wy chczete. Ay przydet, dye pan zaſtupow. 2. A kto bude moczy myſlyti den przyſſczzy geho, aneb kto oſtane k obezrzyenye [2]) geho? A on yakzzto ohen rozduty [3]) a yakzzto korzyen Fullona 3. A ſedyety [179b] ſlewage a ſſczzyſſczzuge ſtrzybro, a ſſczzyſti ſyny levy A ſlyge ge yakzzto zlatto a yakzzto ſtrzibro a budu panv oſyerowaty obyety w ſprawedlnoſty. 4. A libyti ſye bude panv obyet yuda a yeruzalema, yakzzto dnyowe ſwyeta a yakzzto leta ſtara, Dye pan wſſyemohuczy.

Den ſ. Blazzege Epla: Blahoſlaweny mvzz, kteryzz w mvdroſty przyebywaty bude, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Ahati Epl̄a: Zpowydaty ſye budu tobie, pane, *hleday od panen.*

Den ſ. Doroty Epl̄a tazz, yako od ſwatey ahaty.

Den ſ. Sſkolaſtiki Epl̄a: Mudroſt przyemaha zloſt, *hleday od panen.*

Den ſ. Walentyna Epl̄a: Blahoſlaweny mvzz, kteryzz w mvdroſty, *hleday od mvczzedlnykow.*

227. **Den naſſtolowany ſwateho petra Epl̄a ſ. petra apoſſtola.**

(I. Petr. I. 1—7.)

1. PEtr, apoſſtol yezu kryſtow, zwolenȳ hoſtom [1]) rozptilenyey [2]) pontu, galacie, aſye a bytynye, 2. podle przyewyedyeny [3]) boha otcze, w poſwyczeny ducha, k poſluſſenſtwy a k okropeny krwe yezu kryſta: Miloſt wam a pokoy

---

226. [1]) Vulg.: et. — [2]) ad videndum. — [3]) ignis conflans. — [4]) vynecháno: bude — sedebit.

227. [1]) electis advenis. — [2]) dispersionis. — [3]) secundum praescientiam. — [4]) chyba m. budete; *d* v poslední slabice předěláno z jiné litery. — [5]) rasura: *z-*.

od boha we mnoze. 3. Pozzehnany buoh y otecz pana naſſyeho yezu kryſta, genzz podle welikeho mylofrdenſtwy ſweho zrodil nas w nadyegy zzywu, ſkrze ſkrzyſſyeny yezu kryſta z mrtwych, 4. w dyedycztwy neporuſſyene a w nepoſſkwrnyene, zachowane w neby w was, 5. kterzyzzto w moczy bozzy hledany gſte ſkrze wyeru w ſpaſe-[180a]nye przyprawene, zgewene w czzaſu poſledny. 6. w kteremzzto radowaty ſye budete, Maliczko aczz nynye ſmvczeny budede[4]) w rozliczznem vtrpenyey, 7. aby ſkuſſyenyey wyery waſſy mnohem drazſſy bylo nad zlatto[5]) (genzz ſkrze ohen pokuſſyeno bywa) a nalezeno aby bylo k chwale a ſlawye y ke czty y k zgeweny yezu kryſta pana naſſyeho.

228. Den ſwateho Mathuſſye Epla z ſkutkow apoſſtolſkych.

(Act. I. 15—26)

15. V Onyech dnech Powſtaw petr proſtrzyed bratry wecze (a byſſye zaſtup lydyey ſpolu yakzzto ſto a dwadſety): 16. Muzzye bratrzy, moſyt ſye naplnyty pyſmo, kterezzt przedpowyediel duch ſwaty ſkrze vſta dawydowa o yudaſſy, kteryzzto byl wodcze gegych, kterzyzz popadly yezziſſe, 17. kteryzzto przyczzten geſt mezy namy a doſahl geſt loſu ſluzzby teyto. 18. A ten zagiſte drzzel roly ze mzdy neſſlechetney a obyeſſyw ſye rozpadl ſe na poly I wypadla gſu wſſyeczka ſtrzyewa geho. 19. A znamo vczzynyeno geſt wſſym przyebywagyczym w geruzalemye, tak zze nazwan byla ta roly yazykem gegych alchedemach, totyzz role krwe. 20. Neb pſano geſt w knyhach zzalmowych: Bud pamatowany geho puſte a nebud, kto by przyebywal w ny a byſkupſtwy geho wezmy gyny. 21. Protozz mvſy z tiechto mvzzow, kterzyzz ſ namy gſu, ſhledany we wſſem czzaſu, w kteremzzto wchazel a wychazel mezy nas [180b] pan yezziſs, 22. poczzaw od krztu yanowa azz do dne, kterehozz wzat geſt od nas, ſwyedka ſkrzyſſyeny geho ſ namy byty gednomv[2]) ſ tyechto. 23. I poſtawyli dwa: yozepha, genzz nazwan bil barſabas, genzz gmenowan geſt ſprawedlywy a mathuſſye. 24. a modlecze ſye rzyekli gſu: Ty, pane, genzz znaſſ ſrdcze wſſyech lydy, vkazz, kterého zwolyty chczeſs z tyechto dwu gednoho, 25. przygyty myeſto ſluzzby teyto a apoſſtolſtwy, od kterehozz odwrhl ſye geſt yudaſs, aby ſſyel do myeſta ſweho. 26. I dali loſy gym y ſpadl los na mathuſſye[1]) a przyczten geſt ſ gedenaſty apoſſtoly.

Den ſwateho wacclawa przyeneſeny Epla: Blahoſlaweny mvzz, kteryzz nalezen geſt, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Czrhy a ſtrachoty Epla: Mnozy vczzynyeny gſu knyezzy, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. Rzychorzyc Epla: Dal pan wyznany, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. Benedicta Epla: Mili bohu y lydom, *hleday od mvczzedlnykow.*

228. [1]) super Matthiam. — [2]) vv. 21. a 22.: v lat. vazba inf. závislá na oportet.

Den zwyeſtowanye Matky bozzy Epla: Mluwyl geſt pan k achas, *hleday w adwentu w ſtrzyedu po trzyety nedyely.*

Den ſ. Ambrozige Epla: Mudroſt wſſyech ſtarczow, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſwateho Tyburczyge Epla: Jazyk mvdrczow, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. woytiecha Epla: Sprawedlyweho wedl pan, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Gyrzy tazz Epla.

229. Den ſ. Marka Epla Ezechiele.

(Ezech I. 10—14)

[181ª] 10. Podobnoſt obliczzege cztwera: twarz czzlowyeczzy[1]) a twarz lwowa na prawyczy gegych cztwera a twarz wolowa na lewyczy gegych cztwera a twarz orlyczzy nad nymy cztwera. 11. a twarzy gegych a perzy gegych zdwyzzene na wyrch; Dwye perzye[2]) kazzdeho ſpogeny byli a dwye przykrywali tyela gegych. 12. a gedno wſſyelike z nych przed twarzi ſwu chodyſſye; kdezz byſſye duch naramny,[3]) tudy chodychu, anyzz ſye nawraczowachu, kdyzz chodyly. 13. A podobnoſt oblyczege zwyrzat a wzhledeny[4]) gegych, yakzzto vhle ohnyweho horzyczyho a yakzzto obezrzyeny lampowe. A to byſſye wydyeny byehagyczy proſtrzyed zwyrzat, ſtwyeny[5]) ohnye a z ohnye bleſkot wychazege. 14. a zwyrzata gdyechu a wraczowachu ſe w podobnoſt bleſku blyſkagyczymv.

Den ſ. Wytalyſſye Epla: Sprawedlyweho wedl pan, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. philippa Jacuba Epla: Stanv ſprawedlywy w welikey vſtawíczznoſty, *hleday od apoſſtolow.*

230. Den nalezeny ſ. krzyzze Epyſſto[1]) ſwateho pawla k Galatſkym.

(Galat. V. 10—15, VI. 12—14.)

10. BRatrzycze, Dowyerzym od was w panv yezzyſſy, abyſte gyneho nycz newonyely; Neb kteryzzt ſmvczuge was, poneſet ſud, kteryzzt geſt kolwyek ten. 11. Nebt ya, bratrzy, aczzt obrzyezowany kazzy, genzz[2]) geſſczze protywen [181ᵇ]ſtwy trpym? Protozz wyprazdnyena geſt przyhyzda krzyzze. 12. Byle[3]) obrzyezany byly, genzz was ſmvczugy. 13. Neb wy w ſwobodu zawolany gſte bratrzy toliko, abyſte ſwobody w omluwu tyela nedaly, ale ſkrze laſku ducha ſluzzyli weſpolek. 14. Nebo weſſken zakon

229. [1]) ta věta zní ve Vulg: similitudo autem vultus eorum: facies hominís... — [2]) duae pennae. — [3]) impetus spiritus. — [4]) aspectus. — [5]) rasura v celém slově.

230. [1]) tak v rkp. — [2]) quid patior? — [3]) utinam et abscindantur. — [4]) ab invicem. — [5]) cogunt vos circumcidi

w gedney rzyeczzy naplnyé geſt: Milowaty budeſs blyzznyho tweho yako ſam ſye. 15. A geſtlyzze weſpolek kuſaty a gyſty budete, hledtez, abyſte na ruzno[4]) nezahynvly. VI. 12. Nebo kterzyzzkoly chty libyty ſye w tyelu, tyt nvty was k obrzyezu[5]) toliko, at by krzyzze kryſtowa protywenſtwy netrpyely. 13. Anyzz ony, genzz obrzyezowany gſu, zakona oſtrzyhagy, ale nvty was k obrzyezany, aby w tyelu waſſyem chwalyly ſye. 14. Ale mnye neday toho, abych ſye chwalyl, gedno w krzyzzy pana naſſyeho yezu kryſta, ſkrze gehozz mnye ſwyet vkrzyzzowan geſt a ya ſwyetu.

Den ſwateho Jana Epla: ktozz ſye bogy boha, *hleday po bozzym narozeny den ſ. Jana.*

Den ſ. Stanyſlawa Epla: Sprawedlyweho wedl pan, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Gordyana Epla: Swaty ſkrze wyeru przyemohly wlaſty, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. nerea a achilea Epla: Sprawedlywy na wyeky zzywy budu, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. vrbana Epla: Sprawedlyweho wedl pan, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Marcelle a petra Epla: Odpowyedyel geden, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Bo-[182ᵃ]*nyfaczige papezze Epla:* Kterzyzz ſye bogy pana,*) *hleday od mvczzedlnykow.*

Prymy a ffeliczіany Epla: Czzekany ſprawedlywych, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Barnabi apoſſtola Epla: Seſſlo ſye wſſyeczko myeſto, *hleday w Sobotu przed ſwatu trogyczy.*

Swatcho Bazilidis ſ towarzyſſtwem Epla: Sprawedlywych duſſye, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. wyta Epla: Swati ſkrze wyru. *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Marcelle a Marcelliana Epla: Nawraty buoh mzdu. *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Geruaſij a prothaſie Epla: Swety ſkrze wyeru, *hleday od mvczzedlnykow.*

Deſſet tyſſicz rytyrzow takazz Epla.

231. **Den wigilgie ſ. Jana Epla Jeremyaſſye proroka.**

(Jerem. I. 5—10.)

V Onyech dnech vczzynyeno geſt ſlowo bozzy ke mnye rzkuczy: 5. Drzewe nezz gſem tye ſtworzyl w zzywotye, znal ſem tye a drzyewe nezzly's wyſſyel z brzychu, poſwyetil ſem tye a proroka w lydu da[1]) ſem tye. 6. I rzyekl ſem: a, a, a, pane bozze, Ay nevmymt mluwyty, nebot

*) **rasura:** kterzyzz ſye bogy p-.

dyetye ya gſem. 7. I rzyekl pan ke mnye: Nerod rzyeczy: nebo dyetye ya gſem; Nebo ke wſſyemv, kamzz poſſly tebe, puoygdeſs a wſſeczko, czſozkoly rozkazzy tobye, mluwyty budeſs k nym. 8. Neboy ſye od twarzy gegych, nebot ſ tebu ya gſem, at bych wynyal [2]) tye, dye pan buoh. 9. I poſlal pan ruku ſwu y vderzyl vſta ma. y rzyekl pan ke mnye: Ay dal ſem ſlowa ma w uſta twa; [182[b]] 10. Ay poſtawil ſem tye dnes nad lydy a nad wlaſty, aby wywratyl a zkazyl a zatratyl a rozptilel a vſtawyl a ſſczzepowal, rzyekl pan wſſyemohuczy.

232. Den ſ. Jana krzſtytele Epl̄a Izayaſſye Proroka.

(Js. XLIX. 1—7.)

1. TOto dye pan: Slyſſte oſtrowowe a poſlehny lyd z daleka: pan z zzywota zawolal mne, z brzycha materzye mey pamatowal geſt gmena meho. 2. I polozzyl vſta ma yako meczz konczzyty; [1]) w ſtynv ruku ſwych obranyl mye A polozzyl mye yako ſtrzyelu zwolenv a w tulu ſwem ſchowal mye. polozzyl 3. y rzyekl mnye: Sluha moy gſy ty, yſraheli, nebo w tobye chwalen budu. 5. A nyny toto dye pan, tworzye mye z zzywota ſluhu ſobye: 6. Dal ſem tye w ſwyetloſt lydu, aby byl ſlawa ma azz do ſkonczzenye zemye. 7. kralowe wydyety budu a powſtanv knyzzata a naſledowaty budu pana boha tweho a ſwateho yſrahele, genzz zwolyl tye.

Den ſ. Jana a pawla Epl̄a: Tytot gſu mvzzye mylosrdenſtwy, *hleday od mvczzedlnykow.*

233. Den Wygilgie ſ. petra a pawla Epiſſtola z ſkutkow Apoſſtolſkych.

(Act. III. 1—10.)

1. V Onyech dnech Petr a Jan wſtupowachu do chramv k hodynye modleny dewatey. 2. A nyekteraky mvzz, genzz byeſſye chromy z zzywota materzye ſwey, neſen byeſſye, kterehozzto kladly gſu na wſſaky den v dwerzy chramv, kterezz nazwany gſu kraſne, aby proſyl almvzzny od wchodyczych do templye. 3. A ten kdyzz vzrzyel petra [183[a]] a yana poczzynagycz wchazety [1]) do temple, proſyſſye, aby almvzznv wzal. 4. A wzhled nan petr ſ yanem wecze: Wzhledny na nas. 5. A on hledyſſye na nye nadyege ſye nyeczſo wzyty od nych. 6. Tehdi petr wecze: Strzybro a zlatto nenyt mnye, ale czſozt mam, tot tobye dam: We ygmye yezu kryſta nazaretſkeho w ſtan a chod. 7. A popad ruku geho prawu podwyhl [2]) geho a ynhed vzdraweny gſu wazowe geho y paty. 8. A poſkoczzyw ſtal y chodyl; I wſſyel ſ nymy do temple, chodye a kraczzege a chwale buoha.

---

231. [1]) chyba m. dal; dedi. — [2]) ut eruam te.
232. [1]) Gladium acutum.
233. [1]) Rasura: w-. — [2]) Allevavit. — [3]) Extasi (impleti sunt).

9. I wydyel gey weſſken lyd chodycze a chwalecze boha. 10. A poznaly gſu gey, zze on byeſſye, kteryzzto k yalmvzznye ſedyſſye v kraſnych wrat temple; y naplnyeny gſu bazny a odyaty [3]) na tom, czſoz przyhodylo ſye gemv.

234. Den ſwateho petra Epiſſtola z ſkutkow apoſſtolſkych.

(Act. XII. 1—11.)

1. V Onyech dnech Poſlal herodes kral rucze, [1]) aby zahubyl [2]) nyetere z krzeſtanv. 2. I zabil yakuba, bratra yanowa, meczzem. 3. A vzrzew, zze by ſye libilo zzydom, przylozzyl popadnvty y petra. A byeſſye den przeſny. 4. A kdyzz gey popadl, puſtil do zzalarzye a daw cztyrzom rytyrzom k oſtrzyhany, chtye po welicze noczy wyweſty gey lydu. A petr zagyſte chowan byeſſye w zzalarzy; ale modlytwa byeſſye bez przeſtany od krzyeſtanv k bohu zan. 6. A kdyzz chtyſſe gey wyweſty herodes, Tey noczy byeſſye petr ſpye mezy dwyema rytyrzoma, ſwazan gſa rzyetyezy [183[b]] dwyema; a ſtrazzny przede dwerzmy oſtrzyhachu zzalarzye. 7. A ay angel pana ſtaſſye a ſwyetlo oſwytil w przybytku zzalarznem; y vderzyw bok petrow zbudyl gey rzka: Wſtan brzcze. y ſpadechu rzyetyeze ſ ruku geho. 8. I wecze angel k nyemv: opaſs a obuyg ſye w nohawycze twe, y vczzynyl tak. I rzyekl gemv: Opaſſ ſobye rucho twe a pod po mnye. 9. A wyſſyed gdyſſye po nyem, I newyedyſſye, zze to prawda geſt, cſzoz ſye dalo ſkrze ngela; I mnyel ſye wydyeny wydyety. 10. A kdyzz przyeſſly prwu y druhu ſtrazzy, przyſſly gſu k wratom zzeleznym, kterezz wedu k myeſtu kterazzto ynhed otewrzyela ſye gym. A wyſſyedſſye gdychu na gedno pole a ynhed odſſel angel od nyeho. 11. A petr k ſobye nawratyw ſye wecze: Nynyet wyem za wyerne, zze poſlal pan angela ſweho y wynyal mye z ruku herodowych a ode wſſyeho czzekany lydu zzydowſkeho.

335. Den pamatky ſwateho pawla Epl̄a k Galatſkym.

(Galat. I. 11—24.)

11. BRatrzycze, Znamo czzynym wam czteny, kterezz kazano geſt ode mne, zzet nenye podle czlowyeka; 12. anyz ya od czzlowyeka wzal gſem ge anyzz ſem ſye navczzyl, ale ſkrze zgeweny yezu kryſta. 13. Neb ſlyſſyely ſte bydleny [1]) me nyekdy w zzydowſtwu, zze nad obyczzey protywyl ſem ye koſtelu bozzymv a wyboyowawal ſem gey 14. a zbywal ſem w zzyſdowſtwu nad mnohe przibuzny [2]) me w rodu mem, zbyteczznye protywny [184[a]] gſa otczow mych wydany.[3]) 15. A kdyzz ſlybil ſem ſye gemv, kteryzz mye wynyal z brzychu materzye mey y zawolal ſkrze myloſt ſwu,

234. [1]) misit manus. — [2]) rasura: l.
235. [1]) conversationem. — [2]) super coaetaneos. — [3]) abundantius aemulator existens paternarum mearum traditionum.

16. aby zgewyl ſyna ſweho we mnye, abich kazal gey w lydu; ynhed nepowolil ſem tyelu a krwy, 17. anyzz gſem przyſſel do geruzalema k przyedkom mym apoſſtolom, ale ſſyel ſem do arabie a opiet wratil ſem ſye do damaſſku. 18. A tepru po letech trzyech przyſſyel ſem do geruzalema wydyety petra y oſtal ſem v nyeho patnaſte dny; 19. ale gyneho z apoſſtolow newydyel ſem zzadneho, gedno yakuba, bratra panye. 20. A czſozt pyſſy wam, ay przyed bohem, zzet nelzzy. 21. A potom przyſſyel ſem do kragyn ſyrye a cylicíe 22. ale byech neznam twarzy koſtelom zzydowſtwa, kterzyzz byechu w kryſtu; 23. ſ tolik gedno ſlyſſyeny myely o mnye, Nebo kteryzz protywyl ſye wam nyekdy, gyzzt nynye, kazze wyeru, kteruzz nyekdy wyboyowawal. 24. A we mnye chwalechu pana yezu kryſta.

236. **Den nawſſczywenye matky bozzy Epl̄a z knyh Mudroſty.**[1])

(Cantic. II. 8—14.)

8. Ay tento przyſſel ſkaczze po horach, proſkakuge[2]) ſkali; 9. Podobent geſt zmylytky moy ſrnkowy a lanyatku gelenymu a ont ſtogy podle ſtyeny naſſy hledye z oken, prohledage ſkrze mrzyzze. 10. a ont zmylitky moyg mluwy mnye: Wſtan a poſpyeſs, przyetelkyn ma, holubyczko ma, pyeknytka ma a przydyzz. 11. Neb gyzz zy-[184b]ma mynvla, mraz[3]) ſzzel[4]) a odſſyel. 12. kwyty vkazalo w zemy naſſy, czzas mnyenye przyſſel, hlas hrdlyczky ſlyſſyn geſt w zemy naſſy; 13. ſſyk prowedl owocze ſwe, Wynnycze ktwucze wony ſwu daly. Wſtan a poſpyeſs, przytelkynye ma, pyeknytka ma a przyd. 14. holubyczzko ma do dyer ſkali, do dupat puſtyny, Zwuknyzz[5]) hlas twoy w uſſy mych; Nebot hlas twoy geſt ſladky a twarz twe[6]) przyekraſna,

Den ſ. prokopa Epla: Myly bohu, *hleday od zpowyedlnykow.*

W ochtab apoſſtolow Epiſſtola: Tytot gſu mvzzye myloſrdenſtwy, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Margarethy Epla: Pane bozze moy, *hleday od panen.*

Den rozeſlany apoſſtolow Epl̄a: Srdczem wyerzyno geſt, *hleday od ſwateho Ondrzyege.*

Den ſ. Allexii Epl̄a: Sprawedlyweho wedl pan, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. praxedy panny Epl̄a: ktozz ſye weleby w panv, *hleday od panen.*

---

236. [1]) Správně: z knih Písně písní. — [2]) chyba m. pře—: transiliens. — [3]) imber. — [4]) = sšel. — [5]) sonet; rasura v počát. *Z* — [6]) facies tua, chyba m. twa.

237. Den ſ. Marzy Magdaleny Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Cant. III. 1—4.)

1. W lozzyczku mem przyeſ nocz hledala ſem, kterehozz myluge duſſye ma; hledala ſem geho a nenalezla ſem. 2. Wſtanv a obchodyty budu myeſto po rynku y po vlyczych hledagyczy, kohozz myluge duſſye ma; hledala ſem geho a nenalezla ſem. 3. I nalezly mne hlaſny, kterzyzz hledagy [1]) myeſta. Zda, kterehozz myluge duſſye ma, wydyeli ſte? 4. I ſtalo ſye geſt, kdyzz przzyeſſla ſem maliczko a kdyzz przyeſſla ſem ge, nalezla [185a] ſem, kterehozz myluge duſſye ma. Drzzety budu gey, anyzz puſtym, donwadzz nevwedu geho do domv materzye mey a do luozze rodyczzky meyg.

Den ſ. Apolynara Epla: Blahoſlaweny mvzz, kteryzz, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Jakuba Epla: Gyzz neygſte hoſte, *hleday od apoſſtolow.*

Den ſ. Anny Epla; Ja yakzzto ratoreſl, *hleday den Wigilgie wzeti na aebe matky bozzy.*

238. Den ſ. panthaleona Epl̄a k Thymotheowy.

(Timot. II. 4—10.)

4. NAymyleyſſy, zzadny ſluzze bohu plet ſye w tyezzeny [1]) ſwyetſke, aby gemv libil ſye, komvzz ſye zkuſil.[2]) 5. Neb y ktozz boyuge na ſkonczzeny, [3]) nebude koronowā, gedno aczz ſprawedlywye boyowaty bude. 6. Dyelagyczymv oraczzowy moſy nayprwe o ſemeno myſlyty. 7. Rozumyey, czſozzt prawym; Nebt da tobye pan ke wſſyemv rozvm. 8. Pamatlyw bud pana yezu kryſta, zzet geſt wſtal z mrtwych z ſemena dawydowa, podle czteny meho, 9. W kteremzz vſilugy azz do wyezeny, yakzzto zle czzynye; Ale ſlowo pana boha neny przywazano. 10. Protozz wſſeczko zdrzzym pro zwolene, aby y ony ſpaſeny doſſly, kterezz geſt w kryſtu yezzyſſy, ſ ſlawu nebeſku.

ffelicis a ſymplyczyge Epla: Nawraty buoh mzdu, *hleday od mvczzedlnykow.*

Abdon a ſennen Epla: Sprawedlywy na wyeky zzywy budu, *hleday od mvczzedlnykow.*

Z okow wypuſſczzeny ſ. petra Epl̄a: Poſlal herodes kral rucze, *hleday* [185b] *den ſ. petra.*

237. [1]) custodiunt.

238. [1]) Implicat se negotiis. — [2]) cui se probavit. — [3]) in agone.

239. Den ſ. Sſczepana papezze a mvczzedlnyka Epiſſtola k zzyduom.

(Hebr. XIII. 9—16.)

9. BRatrzycze, Vczzenȳ rozlyczznym a putnyczzym[1]) nerodte ſwedeny byty; Nebt dobre geſt myloſty vſtanowyty ſrdcze. neygſte,[2]) kterzyzz neproſpyeli chodycze mezy nymy. 10. Mamy oltarz, ſ kterehozz gyſty nemagy moczy, genzz chramv tyela ſluzzy. 11. kterychzzto zwyrzat wneſena bywa krew za hrzych w poſwatnoſt ſkrze biſkupa, gychzz[3]) tyela palena gſu przyed myeſty. 12. A protozz yezzyſs, aby poſwyetyl ſkrze krew ſwu lyd, za branv trpyel geſt. 13. Wyndyemyzz proto k nyemv przyed myeſta, zlorzyeczzenſtwy geho neſucze. 14. Neb nemamy myeſta zde k przyebywany, ale buduczyho hledamy. 15. Skrze nen proto oſſyeruygmyzz obyet chwaly bohu wzzdyczky, totyzzto owocze rtu zpowydagyczych ſye gmenv geho. 16. A dobrodycztwy a obczowany nerodte zapomenvty; Nebot takowym obyetym odplaczuge buoh.

Nalczeny ſ. Sſczzcpana mvczzedlnyka Eplā: Sſczzepan pln myloſty, *hleday den ſ. ſſczzepana po bozzym narozeny.*

240. Den ſ. Ozwalda Eplā ſ. Jakuba apoſſtola.

(Jac. I. 12—15.)

12. Blahoſlaweny mvzz, kteryz ſtrpy pokuſſyeny; Nebo kdyzz zgyſſczzen bude,[1]) wezrne koronv zzywota, ktervzz ſlybyl buoh mylugyczym ſye. 13. Nyzzadny, kdyzz pokſſuyen bywa, nerzykay, zze by od boha pokuſſowā byl; Nebot pan nepokuſſytel zlych geſt A ont [186'] zzadneho nepokuſſy. 14. Neb wſſyeliky a zagyſte pokuſſyen bywa od zzadoſty ſwey odtrzzeny[2]) a przyeklonyeny. 15. A potom kdyzz zzadoſt poczzne hrzych, hrzych zagyſte pak kdyzz dokonan bude, rody ſmrt.

Syxty feliciſſimy a agapiti Eplą: Sprawedlywy na wyeky, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Affry Eplā: Zzenv ſylnv kto nalezne, *hleday od panen.*

241. Den ſ. Cyryaka a towarzyſtwa geho Epyſſtola z knyh mvdroſty. Takato.

(Sir. II. 7—13.)

7. BOgycze ſye pana zdrzte myloſrdenſtwy geho a neodwraczugte ſye od nyeho, any padayte. 8. kterzyzz bogyte ſye pana, wyerzte gemv a nebudet wyprazdnyena mzda waſſye. 9. kterzyzz bogyte ſye pana, dovſayte wen a k pro-

239. [1]) doctrinis peregrinis. — [2]) V.: non exis; quae non profuerunt ambulantibus. — [3]) horum corpora.

240. [1]) cum probatus fuerit. — [2]) abstractus.

fpyechu przygde wam mylofrdenftwy. 10. kterzyzz bogyte fye pana, mylugtezz gey a ofwyczena budu frdcze waffye. 11. Ohlednyete [1]) fynowe rody czzlowyeczzy a wyezte, zze zzadny, mage nadyegy w pana, pohanyen geft. 12. a oftal [2]) w przykazany a opuffczzen geft? Aneb kto nazywal gey a zhrzel geho? 13. nebo ta mylofty wy a mylofrdny geft pan buoh a odpuffczzyt w zamvczeny hrzychy. a obrancze geft wffyech, kterzyzz fhledawagy fye w prawdye.

Den wygylgye f. wawrzyncze Epla: Zpowydaty fye budu tobye, pane, *hleday od panen.*

242. Den f. wawrzycze Epla k koryntfkym.

(II. Cor. IX. 6—10.)

6. BRatrzycze, kteryzz fkupye fege, fkupyet y fezzne; A kteryzz fege [186[b]] w pozzehnany, z pozzehnany fezzne. 7. Wffelikaki, kterakzz pomynyl [1]) w frdczy fwem, ne z fmutku aneb z potrzyeby; Neb ochotneho [2]) darcze myluge buoh. 8. A moczny geft buoh, wffeczku mylost aby rozmnozzyl w was, abyfte we wffem wffechen doftatek magycze zbywaly, [3]) czzynycze we wffeczken fkutek dobry, 9. yakozz pfano geft: Rozptilel y dal chudym; fprawedlnoft geho oftawa na wyeky wyekoma. 10. A kteryzz przydawa femeno fegyczymv a chleb k gedeny, dat a rozmnozzit femye waffye a przyfporzyt [4]) plodu obylneho fprawedlnofty waffy.

Den f. Tiburczyge Epla: Blahoflaweny mvzz, kteryzz nalezen geft, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den fwatey Clary Epla: ktozz fye weleby, *hleday od panen.*

Den f. Ipolita a towarzyftwa geho Epla: Swaty fkrze wyeru, *hleday od mvczzedlnykow.*

243. Den wigilgie przygeti na nebe matky bozzy Epla z knyh mvdrofty takato.

(Sir. XXIV. 23—31.)

23. JA yakzzto ratorefl plodyla fem fladkoft wonye; a kwyty me owocze cznofty a fflechetnofty. 24. Ja maty piekneho mylowany y bazny y poznany y fwatey nadyege. 25. We mnye wffeczka myloft czefty y prawdy, we mnye wffyeczka nadyege zzywota y cznofty. 26. Dyete ke mnye wffyeczfy, genzz pozzadate mne a od rodyn mych budete naplnyeny. 27. Nebt duch moy nad ftred fladky a dyedycztwy me nad med y nad ftrzed. 28. Pamatka ma [187[a]] w rodynach fwyeta. [1]) 29. Genzz gedy mye,

241. [1]) respicite. — [2]) quis enim permansit?
242. [1]) destinavit. — [2]) hilarem. — [3]) ut abundetis. — [4]) augebit.
243. [1]) saeculi.

geffczzet laczzny budu a kterzyzz pygy mye, geffczzet zzyzznywy budu. 30. kteryzz poflucha mne, nebude pohanyen a kterzyzz dyelagy we mnye, nebudu hrzzyeffyty. 31. kterzyzz ofwyeczugy mye, zzywot wyeczzny budu myety.

244. Den wzeti matky bozzy na nebe Epla z knyh mvdrofty.

(Sir. XXIV. 11—20.)

11. VE wffyech odpoczzynvty hledala fem a w dyedycztwy panye przyebywaty budu. 12. Tehdy przykazal a rzekl my ftworzytel wffyeho a genzz ftworzyl mye, odpoczzywal w chramv mem 13. a rzyekl my: W yakobowy przyebyway a w yfrahely dyedyty budefs a w zwolenych mych wpuft korzyeny. 15. A tak na fyonv vtwrzena gfem a w myeftye pofwyeczena takezz odpoczzywala gfem, a w geruzalemye mocz ma. 16. I plodyla fem w lydu pocztywem, a na ftranach boha meho dyedycztwy geho a w plnofty fwatych zdrzzeny me. 17. Jakzzto czedrus powyffena gfu w lybanv a yakzzto czypres na horzye fyon. 18. Jakzzto palma zdwyzzena gfem w cades a yakzzto ffczzepowany ruozze w gerycho. 19. Jakzzto olywa wyborna na polych a yakzzto platanvs powyffyena gfem podle wod w ulyczych. 20. Jazzkto [1]) czynamom a balfamvs wonyegyczy wony fem wydala; Jakzzto myrra wyborna dala fem fladkoft wonye.

Den f. Bartolomyege Epla: Gyzz neygfte hofte, *hleday od apoffttolow.*

245. Den f. Aukuftyna Epla z knyh mvdrofty.

(Sap. VII. 7—14.)

[187b] 7. Pozzadal fem y dan my geft fmyfl; a nazywal fem y przyffel w mye duch mvdrofty; 8. a przedlozzyl fem gy fwyetu [1]) y ftolyczym a bohatftwy za nycz fem nemyel k podobenftwy [2]) gegy. 9. any fem przyrownawal gy kamen drahi, nebo wffeczko zlatto k podobenftwy gegy pyfek geft mrzuti [3]) a yakzzto blato mnyno bude ftrzybro w opatrzyeny gegy. 10. Nad zdrawy a nad krafu mylowal fem gy a przyedlozzyl fem za fwyetlo gmyety gy; nebo nepohaffyene geft fwyetlo gegy. 11. I przyfflo my geft wffyeczko dobre fpolu f ny a neprzecztena [4]) poczzeftnoft fkrze rucze gegy. 12. A wefelil fem fye we wffem, nebo przedchazela mye tato mvdroft a newyediel fem; nebo wffyech maty geft. 13. ktereyzz gfem fye bez vmluwy [5]) navczzyl a bez nenawyfty fpogeny dobroty gegy [6]) a poczzeftnofty gegy nefkrywam. 14. Neb przyeweliki poklad geft lidom; kterzyzz gy pozzywaly gfu, Vczzaftny vczzynyeny gfv przyzny bozzy.

244. [1]) omyl.

245. [1]) regnis. — [2]) in comparatione. — [3]) exigua. — [4]) innumerabilis. — [5]) sine fictione. — [6]) rasura.

246. Den ſtyety ſ. Jana krzſtytele Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Sir. XLIX. 1—5, L 6—7.)

1. PAmatka ſprawedlyweho w ſlozzeny wonye vczzynyena, w ſkutek okraſſleny. 2. We wſſech vſtech yakzzto ſtred rozſlady ſye pamatka geho a yakzzto hudba w kwaſu wynnem. 3. Ont geſt poſlan duchownye w pokany lydu a przyyal mrzkoſty neſſlechetnoſty. 4. a zprawowal ku panv ſrdcze ſwe A w dnech hrzyſſnykow ztwrdyl neſſlechetnoſt. 5. Nebo zle zgednawaly gey, genzz od brzy-[188ª]cha poſwyeczen geſt prorok, odwratyty a wywratyty y zatratyty a opyet zdyelaty a obnowyty. L. 6. Rozſſyrzen geſt yakzzto hwyezda gytrzny w proſtrzyed mhly a yakzzto myeſycz plny we dnech ſwych ſwyty a yakzzto ſluncze ſtkwuczy, tak on ſwytyl w chramv bozzym.

Dne ſ. Jſczzaſtneho zbozzneho Epla: Zaplaty buoh mzdu, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Gylgy Epla: Dal pan zpowyed, *hleday od zpowyedlnykow.*

247. Den narozeny matky bozzy Epl̄a z knyh przyſlowy.

(Proverb. VIII. 22—35.)

22. Pan drzal mye od poczzatku czeſt ſwych, nezly czſo vczzynyl od prwoſty. 23. Od wieczznoſty zpoſobena gſe n a z dawna nezzly zemye byla. 24. A geſſczze nebyechu propaſty a ya gyzz poczzata ſem byla; a nezz ſtudnycze wod wyſſly; 25. a nezz hory tyezzkoſty vſtaweny gſu; przyed ſkalamy vrodyla ſem ſye: 26. Geſſczze zemye nebil vczzynyl any potoku any oblohy zemye. 27. kdyzz dyelal nebe, byla ſem; kdyzz gyſtym zakonem a okolkem [1]) oblozzil [2]) propaſty, 28. kdyzz oblaky vtwrzowal na horzye a wazzyl ſtudnycze wod, 29. kdyzz obkliczzeny vczzynyl morzy a czylu geho [3]) a zakon polozzyl wodam, aby neprzyeſſly vſtaweny ſweho kdyzz przywyeſſowal zalozzeny zemye: 30. ſ nym ſem byla wſſeczko ſkladagyczy. A kochala ſem ſye po wſſye dny, 31. hragyczy przyed nym po wſſyem czzaſu, hragyczy na obloze zemſkey. [4]) a chutnoſty me byly gſu ſ ſyny lydſkymy. 32. Protozz nynyey, ſynowe, poſluchayte mne, bazny [188ᵇ] pana nauczzym was: Blahoſlaweny, kterzyzz oſtrzyhagy czeſt mych. 33. Poſluchayte bazny a budte mvdrzy a nerodte odwrczy gy. 34. Blahoſlaweny czzlowyek, kteryzz ſlyſſye mye A kteryzz bdy v drzwy mych na wſſaki den a zachowawa [5]) v podwoge dwerzy mych. 35. kteryzz mne nalezne, naleznet zzywot a czzrpati bude ſpaſeny ode pana.

247. [1]) gyro. — [2]) vallabat — [3]) quando circumdabat mari terminum suum. — [4]) in orbe terrarum. — [5]) observat.

248. Den powyſſyeny ſwateho krzyzze Epla k philipenſkym.

(Philip. II. 5—11.)

5. BRatrzycze, Toto czygte w was, czſos w kryſtu yezzyſſy; 6. kteryzz kdyzz w podobnoſty [1]) bozzy byl, ne dranym pozzadal geſt, aby byl on rowen bohu, 7. ale ſam ſye ponyzzyl, podobnoſt ſluzzebnyczzy przygew, W podobnoſt lydy vczzynyw ſye a odyewem nalezen geſt yakzzto czlowyek. 8. Ponyzzyl ſam ſye vczzynyen gſa poſluſſny azz do ſmrty, ſmrty krzyzzowey. 9. Protozz y buoh powyſſyl geho y dal gemv gmeno, genzz geſt nade wſſeczko gmeno, 10. aby we gmeno yezzyſſe kazzde koleno klekalo, nebeſke, zemſke y pekelne 11. A kazzdy yazyk zpowydal by, zze pan yezus kryſtus w ſlawye geſt otcze boha.

Den ſ. ludmylly Epla: Zzenv ſylnv, *hleday od panen.*

Den ſ. lamperta Epla: Pamatlyw bud pana, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den wygilgie ſ. Mathuſſye Epla: Pozzehnany pana. *hleday od apoſſtolow.*

Den ſ. Matuſſye Epla: Kazzdemv waſſynczy, *hleday w tu ſtrzyedu przed bozzym wſtupenym.*

Den ſ. Maura a towarzyſtwa geho Epla: [189ᵃ] Swaty ſkrze wyeru, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Cozmy a damyana Epla: kteryzz ſye bogy boha, *hleday na ſwateho Jana po bozzym narozeny.*

Den ſwateho Waczlawa Epla: Blahoſlaweny mvzz, genzz nalezen geſt, *hleday od mvczzedlnykow.*

249. Den ſ. Michala Epiſſtola ſwateho Jana apoſſtola takato.

(Apocal. I. 1—5.)

1. V Onyech dnech Zgewyl buoh, czſozz ma byty w ſkorzye, [1]) mluwye ſkrze angela ſweho ſluze ſwemv yanowy, 2. kteryzzto ſwyedecztwy wydal ſlowu bozzymv a ſwyedecztwy yezu kryſta na tom, czſozkolwyek wydyel. 3. Blahoſlaweny, kteryzz czte a kteryzz ſlyſſy ſlowa prorocztwy tohoto a drzzy ge, czſoz w nyem pſano geſt; Nebo czzas blizko geſt. 4. Jan ſedmy koſtelom, [2]) kterzyzz gſu w azyi. myloſt wam y pokoy rozmnozz ſye od nyeho, kteryzz byl a kteryzz geſt a kteryzz przyſſczzy geſt, y od ſedmy duchuow, kterzyzz w obezrzeny prze ſtolyczy [3]) geho gſu 5. y od yezu kryſta, kteryzzt geſt ſwyedek wyerny, prworozeny mrtwich a knyzze kralowſtwy zemye, kteryzzto mylowal nas a omyl nas od hrzychow naſſych w krwy ſwey.

Den ſ. Jeronyma Epla: Pozzadal ſem a dan geſt mnye, *hleday den, ſ. Auguſtyna.*

---

248. [1]) in forma.

249. [1]) cito. — [2]) ecclesiis. — [3]) in conspectu throni, = před.

Den ſ. Marka papezze Epla: Ay knyez welyky, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. Dyonyzie a towarzyſtwa geho Epiſtola: Nawratyt buoh, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Gereona a towarzyſtwa geho Epla: Sprawedlywich [189b] duſſye, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. kalixta papezze Epla: Dal pan zpowyed, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. hawla Epla: Myly bohu y lydom, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. lukaſſye ewangelyſty Epla: Podobnoſt twarzy, *hleday den ſ. Marka.*

Den ſ. Gedenaſty tyſycze dyewycz Epla: Ode panen przikazany panye nemam, *hleday od panen.*

Den ſ. Corduly Epla: Pane bozze moyg, *hleday od panen.*

Den ſ. Criſpyna a Cryſpynyana Epla: Czzekany ſprawedlywych, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den wygilgie ſ. Sſymonye a Judy Epla: Stanv ſprawedlywy, *hleday od apoſſtolow.*

250. Den ſ. Sſymonye a Judy Epla k Rzymanom.

(Rom. VIII. 28–39.)

28. BRatrzycze, Wyemy, zze mylugyczym boha wſſyeczko zgednawa ſye w dobre tym, kterzyzz podle polozzeny nazwany gſu ſwaty. 29. Nebo kterezz przyewyedyel,[1]) ty zwolil podobny byty k obrazy ſynv ſwemv, aby bil on prworozeny mezy mnohymy bratry. 30. a kterezz wywolyl, tyech y zawolal a kterychz zawolal, tyech y poſwyetyl a ſprawedlywy vczzynyl; A kterezz ſprawedlywy vczzynyl, ty geſt y zwelebil. 31. Czſoz tehdy dyemy k tomv? Geſtly buoh ſ namy, kto protyw nam bude? 32. kteryzzto take wlaſtnymv ſynv ſwemv neodpuſtyl, ale za nas wſſeczki wydal gey, kterakzz ne take ſ nym wſſeczko nam dal? 33. kto zzalowaty bude protyw wywoleny bozzym? buoh, genzz ſprawedlywy czzyny? 34. kto [190a] geſt, genzz potupy? Kryſtus yeſus, kteryzz vmrzel geſt y take genzz y wſtal, genzz geſt na prawyczy bozzy, kteryzz take oroduge za nas? 35. ktozz tehdy nas odluczzy od laſky kryſtowy? Zda zamvczeny, neb teſknoſt, neb protywenſtwy, neb laczznoſt, neb nahoſt, neb ſtrach, anebo meczz? 36. Jakozz pſano geſt: Zze pro tye mrtweny gſmy czely den, mnyeny gſmy yakzzto owcze zbyte. 37. Ale na tom na wſſyem przyemahamy pron, kteryzz myloWal nas. 38. Nebo gyſt ſem, zze any ſmrt any zzywot any angelowe any knyzzatſtwo any cztnoſty any mocznoſty any nynyeloſt[2]) any naſtawaloſt[3]) any buduczy any ſyla 39. any wyſokoſt any hlubokoſt any ſtworzyeny gyne moczy bude nas odluczzyty od laſky bozzy, kterazz geſt w kryſtu yezzyſſy, panv naſſyem.

250 [1]) praescivit. — [2]) ve V. není. — [3]) instantia.

251. Den wygilgie wſſyech ſwatych Epla ſwateho Jana apoſſtola.

(Apocal. V. 6—12.)

6. Ay ya yan wydyel ſem w proſtrzyed thronv a cztwereho zwyrzat a w proſtrzedku ſtarczow berana ſtogycze yakzzto zabyteho, magiczyho rohu ſedm a oczzy ſedm, genzz gſu ſedm duchu bozy, poſlany we wſſeczku zemy. 7. y przyſſyel y wzal ſ prawycze ſedyczyho na tronye knyhy. 8. A kdyzz otewrzyel knyhi, cztyrzy zwyrzata a cztyrzy a dwadſety ſtarczow padly gſu na twarzy ſwe przyed beranem, magycze wſſyczkny huſle a pyſſczzaiky zlatte plny wonnoſty [190b] genzz gſu modlytwy ſwatich; 9. a zpywachu pyeſn nowu rzkucze: hoden gſy, pane bczze naſs, wzyty knyhi a otewrzyty znameny gych, nebo zabyt gſy y wykupil's nas bohu w krwy twey ze wſſyeho pokoleny y z yazyku y z lydu y z narodu 10. a vczzynyl's nas buohu naſſyemv kraloſtwy a knyezzy a kralowaty budem na zemy. 11. A wydyel ſem y ſlyſſyel gſem hlas angelow mnohich okolo thronv y zwyrzat y ſtarczow; A byſſye czzyſlo gegych Tyſycz tyſyczow, 12. hlaſem welykym rzkucze: hoden geſt beran, kteryzz zabyt geſt, wzyty mocz nebeſku y mvdroſt y ſylu y cznoſt y ſlawu y pozzehnany na wyeky wyekoma. amen.

252. Den wſſyech ſwatich Epla ſ. Jana apoſſtola.

(Apocal. VII. 2—12.)

2. V Onyech dnech Ay ya yan wydyel ſem druheho angela przychazegyczymv[1]) od wychodu ſlūcze, magyczyho znameny boha zzyweho; I wolal hlaſem welikym k czztyrzom angelom, kterymzz dano geſt ſſkodyty zemy y morzy 3. rzka: Nerodte ſſkodyty zemy y morzy any ſtromom, donowadzz neznamenamy ſluh boha naſſyeho na czzelech gegych. 4. I ſlyſſyel ſem poczzet znamenanych ſto cztyrzydſety cztyrzy tyſycze znamenanych ze wſſeho pokoleny ſynow yſraheſkich. 5. Z pokoleny yuda dwanaſte tyſicz znamenanych; z pokoleny rubena dwanaſte tyſicz znamenanych; z pokoleny gad dwanaſte tyſicz znamenanych; 6. z pokoleny aſſer dwanaſte tyſicz znamenanych; z po[191a]koleny neptalym dwanaſte tyſicz znamenanych; Z pokoleny manaſſe dwanaſte tyſicz znamenanych. 7. Z pokoleny ſymeona dwanaſte tyſicz znamenanych; Z pokoleny lewy dwanaſte tyſicz znamenanych; Z pokoleny yzachar dwanaſte tyſicz znamenanych; 8. Z pokoleny zabulon dwanaſte tyſicz znamenanych; Z pokoleny yozepha dwanaſte tyſicz znamenanych; Z pokoleny benyamynowa dwanaſte tyſicz znamenanych. 9. A potom wydyel ſem tlum[2]) weliky, kterehozz rozczzyſty[3]) zzadny nemohl, ze wſſyeho lydu y pokoleny y yazykow, ſtogycze przed thronem w obezrzyeny berana, odyeny ſſtolamy byelymy a palmy w ruku

252. [1]) omyl m. akk.: ascendentem. — [2]) turbam. — [3]) dinumerare. — [4]) quattuor.

gegych; 10. y wolachu hlaſem welikym rzkucze: Slawa bohu naſſyemv, genzz ſedy na thronye: y beranv. 11. A wſſyeczſy angely ſtachu okolo thronv y ſtarczow y ſſtwerz [4]) zwyrzat y padly gſu przyed thronem na twarzy ſwe y naſledowaly boha 12. rzkucze: amen. Pozzehnany y yaſnoſt y mvdroſt y dyeka vczzynyeny, chwala, cznoſt y ſyla bohu naſſyemv na wyeky wyekoma. amen.

Den ſ. Euſtachie a towarzyſtwa geho Epla: Sprawedlywych duſſye. *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. leonarda Epla: Sprawedlyweho wedl. *hleday od Mvczzyedlnykow.*

Cztyrz koronowanych Epla: Swaty ſkrze wyeru, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Teodora Epla: Sprawedlywy ſrdcze ſwe wyda, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Martyna Epla: Ay knyez welyky, [191b] *hleday od zpowyedlnykow.*

Pycti bratrzy Epla: Tytot gſu mvzzye myloſrdny, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Brykczyi Epla: Vczzeny rozliczznemv, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. Othmara Epla: Sprawedlyweho wedl, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. Alzzbyeti Epla: Zzenv ſylnv, *hleday od panen.*

Den ſ. Czeczylie Epla: Pane bozze moy, *hleday od panen.*

Den ſ. Clymenta Epla: Dal pan zpowyed, *hleday od zpowyedlnykow.*

Den ſ. Crizogona Epla: Sprawedlyweho wedl, *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. katherzyny Epla: Zpowydaty ſye budu tobie pane, *hleday od panen.*

(Commune sanctorum.)

Tuto ſye poczzyna Comvn, Totyzzto obecznoſt ſwatych.

253. **A nayprwe den wygilgyj apoſſtolſkych, kterzyzz nemagy wlaſtny Epiſſtoly. Tato ma rzykana byty Epyſſtola z knyh Mudroſty I poczzyna ſye.**

(Sir. XLIV. 26-27. XLV. 2—9.)

26. PPozzehnany pana na hlawu ſprawedlyweho. Protozz dal gemv pan dyedycztwy a oddyelyl gemv czzaſtku w pokoleny dwanaczteru. 27. a zachowal gemv myloſrdenſtwy ſweho y nalezl myloſt w opatrzyeny wſſyeho tyela. 2. Rozmnozzil gey w bazny neprzyatel a w ſlowych ſwich potwory krotyl. 3. Oſlawyl gey przed kraly a vkazal gemv ſlawu ſwu. 4. V wyerzye a w lehkoſty geho ſwata vczzynyl gey a wywolil gey ze wſſeho tyela.

6. Dal gemv przykazany a zakon zzywota a poſluſſenſtwy 7. a powyſſyeneho vczzynyl gey. 8. Vſta[192ª]wil gemv zalozzeny wyeczzne y opaſal gey prowazem ſprawedlnoſty. 9. A oblekl gey pan w korunv ſlawy.

254. Den ſwatich Apoſſtolow, kterzyzz nemagy wlaſtnych Epiſſtol, Tyto magy czteny byty. A nayprwe Epiſſtola ſwateho Pawla k Zzyduom. [1])

(Ephes. II. 19 - 22.)

19. BRatrzycze, Gyzz neygſte hoſte a przychodſſy, ale gſte myeſſczzene ſwatich a domownyczy [2]) bozzy, 20. wzdyelany na krumfeſſtu apoſſtolſkē I proroczſkem gym ſwrchowanym vhelnym [3]) kamen kryſtem yezzyſſem, 21. W nyemzz wſſyelyke dyelany vſtawene roſte W chram ſwaty w panv, 22. w nyemzz y wy zdyelany gſte przybytek bozzy w duchu ſwatem.

255. Z knyh mvdroſty Epiſſtola.

(Sap. V. 1 - 5.)

1. STanv ſprawedlywy w welikey vſtawnoſti [1]) protyw gym, kterzyzz ſye teſklyly a kterzyzz odyaly vſylowany gegych. 2. Wyducze ſſtraſſyeny budu bazny hroznv y dywyty ſye budu w brzkoſty w nedouſanem ſpaſeny. 3. rzkucze ſamy w ſobye, pokany czzynycze a pro teſknoſt ducha placzzycze: Tytot gſu, kterezz gſmy nyekdy gmyeli w poſmyech a w podobnoſt poruhany. 4. My neſmyſlny zzywot gych mnyeli ſmy za nekazn a konecz gegych bez cznoſty. 5. Ay, kterakt gſu poczteny mezy ſyny bozzymy a mezy ſwatymy ſſczzeſti gegych geſt.

Od mvczzedlnykow, kterzvzz nemagy wlaſtnych Epiſſtol, tyto czteny magy byty.

256. Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Sap X. 17 20)

17. Nawratyt boh mzdu [192ᵇ] vſilowany ſwatich ſwych a powede ge na czeſtie dywney y byl gym w obeſtrzyeny [1]) dne a w ſwyetloſty hwyezd w noczy. 18. Przyewedl ge przyeſ morzye czrwene a przyewezl ge przyeſ wodu weliku. 19. a neprzytele gegych pohruzyl w morzy. A od wyſokoſty pekelnych wywedl ge. Protozz ſprawedlywy wzely gſu lupezze nemyloſtywych 20. a zpywaly gſu, panv, gmeno ſwate twe A wytyeze [2]) ruku chwalyty ſpolu, pane bozzye naſs.

254. [1]) chyba m. k Effezským. — [2]) domestici. — [3]) summo angulari lapide.
255. [1]) constantia.
256. [1]) in velamento. — [2]) victricem.

257. Epla k zzydom.

(Hebr. XI. 33—39.)

33. BRatrzycze, Swaty fkrze wyeru przyemohly kralowftwa, czzynyly gfu fprawedlnoft y dofahly gfu flybuow, Zatwrzowaly vfta lwow, 34. pohafyly welikoft ohnye, odehnaly ffpyczy meczze, zhogyly fye z bolefty, fy'ny vczzynyeny gfu w bogy, hrady przewraczely czyzy. 35. braly zzeny z wzftawany mrtwe fwe. A gyny roztazzeny gfu neprzygymagycz fpafeny, aby lepffy nalezly fkrzyffyeny. 36. A gyny pofmyechy a byty zdrzzely a nad to okowy[1] y zzalarzye. 37. kamenowany gfu, feczzeny gfu, pokuffowany gfu a w zabyty meczze zemrzyely gfu, Obchazely w fkalach w kozzych kozlowych, chudy gfucze a tefklywy byty gfu, 38. gychzz hoden nebil fwyet; W puftynach bludycze y na horach, w gefkynyech y w zakuty[2]) zemye. 39. A ty wffyczfy fwyedecztwym wyery dokonaly[3]) nalezeny gfu w kryftu yezzyffy, panv naffym.

258. Epyfftola z knyh Mudrofty Takto fye poczzyna.

(Proverb. XV. 2—4, 6—9.)

[193a] 2. Jazyk mvdrych okraffuge vmyeny, Vfta blaznow wypuffczzegy blaznywoft. 3. Na wffyem myeftye oczzy panye obradowawagy dobre y zle 4. Jazyk fkroczeny drzewo zzywe; ale kteryzz neïkrowny geft, potrzye ducha. 6. Duom fprawedlyweho mnoha fyla a neplodneho przykazany[1]) zamvtek. 7. Rty mvdrych rofywaty bvdu vmyeloft; Srdcze blaznow nepodobne bude. 8. obyety nefprawedlywych mrzke panv; flybowe fprawedlywych krotkoft. 9. a ktozz nafleduge fprawedlnoft, mylowan bude ode pana.

259. Epla z knyh mvdrofty.

(Sap. V. 16—21.)

16. Sprawedlywy na wyeky zzywy budu a v pana geft mzda gegych a myfflenyey gegych v naywyffyho. 17. A protozz wezmv kralowftwy krafne a okraffeny nadyege z ruku pana; nebo prawyczy fwu zprawowaty ge bude a ramenem fwatym fwym obrany ge. 18. a wezmet odyeny hnyew geho a obleczze ftworzyeny k pomftye neprzyatel. 19. Obleczzet za platy fprawedlnoft a wezmet za przylbyczy fud gyfty. 20. Wezmet ofuty[1]) nedobyte w rownofty; 21. puoygdu vprzymye flybowe a do gyfteho myefta dowede ge pan buoh nafs.

258. [1]) rasura v počát. o. — [2]) in cavernis. — [3]) probati.
259. [1]) in fructibus impii.
260. [1]) scutum.

260. Epl̄a [1]) ſwateho Jana apoſſtola.

(Apocal. VII. 13–17.)

13. V Onyech dnech Odpowyedyel geden z ſtarczow rzka mnye: Tytot,
genzz odyeny gſu ſſtolamy bylymy, kterzy gſu a odkowad przyſſly?
14. I rzyekl gſem gemv: Pane moyg, ty wyſs. I rzyekl mnye: Tyt gſu,
kterzyzz [193[b]] przyſſly gſu z welikeho zamvczeny a zmyli ſſtoly ſwe a
zbylily ge w krwy berankowye. 15. A protozz gſu przyed tronem bozzym
a ſluzzy gemv we dne y w noczy w chramv geho; a kteryzz ſedy na
thronye, przyebywa nad nymy. 16. Nebudu laczzny any zzizznywy, anyzz
padne na nye ſlvncze any zzadne horko; 17. nebo beran, genzz w pro-
ſtrzedku thronv geſt, zprawowaty bude ge a dowede ge k zzywȳ ſtudnyczym
wod; a odetrzye buoh wſſyeczku ſlzy od oczzy gegych.

261. Epyſſtola z knyh mvdroſty takato.

(Sir. II. 18—21.)

18. Kterzyzz bogy ſye pana, nebudu newyerzyczy ſlowu geho; a kterzyzz
mylugy gey, zachowagy czeſtu geho. 19. kterzyzz bogy ſye pana, tazaty
ſye budu, czo libeho geſt gemv; a kterzyzz mylugy gey, naplnyeny budu
vſtaweny geho. 20. kterzyzz bogy ſye pana, przyprawy ſrdcze ſwa w obe-
zrzyeny geho a poſwyety duſſye ſwe. 21. kterzyzz bogy ſye boha, oſtrzyhagy
przykazany geho; a pokoy budu myety azz do obezrzyeny geho.

262. Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Proverb. X. 28—32, XI. 3–11.)

28. Czzekany ſprawedliwích weſele; ale nadyege nemyloſrdnych zahyne.
29. Syla ſproſtneho czeſta panye; a bazn tyem, kterzyzz czzyny zloſt.
30. Sprawedlywy na wyeky nepohne ſye; a neſprawedlywy nebudu przye-
bywaty w zemy. 31. Vſta ſprawedlyweho rody mvdroſt; a yazyk lſtywych
zahyne. 32. Rty ſprawedlyweho znamenagy [1]) lybeznoſt, a vſta nemyloſty-
[193 A[a]]wych przyewrhla. 3. Sproſtnoſt ſprawedlywich zprawowaty bude
ge; a przyelſſczzowany [2]) przyewrhlich zborzi ge. 6. Sprawedlnoſt prawich
wiprawy ge; a w oſydlech ſwych popadeny budu zloſtny. 8. Sprawedlywy
ſ teſknoſty ſwey wyſwobozen geſt; a dan bude nemyloſtywy zan. 9. Vtrhaczz
vſty zklamawa przytele ſweho; ale ſprawedlywy wykupeny budu vmyenym.
10. Na zbozzy zprawedlywych zdwyzzeno bude myeſto; a w zatraczeny
neſſlechetnych bude chwaleny. 11. A w pozzehnany ſprawedlywich powy-
ſſyeno bude myeſto.

261. [1]) omyl.
262. [1]) os parturiet. — 2. rasura: przy –.

263. Epyſſtola z knyh mvdroſty. Trzyetyho polozzeny.

(Sap. III. 1–8.)

1. Sprawedlywych duſſye w rucze bozzy gſu a neobrazy[1]) gych mvka zlosty. 2. Wydyny gſu oczzyma neſmyſlnych mrzyty a mnyena geſt mvka wychod gegich. 3. a czſozz od nas geſt czeſta wyhnany; ale ony gſu w pokogy. 4. A aczz przed lydmy mvky trpyeli gſu, nadyege gegych w neſmrtedlnoſty plna geſt. 5. W malich wyeczech tryznyeny a w mnohich dobrzye zpoſobeny budu; nebo buoh pokuſſyel gych y nalezl ge hodny ſobye. 6. Jako zlatto w kamnach zkuſyl ge a yakzzto obyetowny obyet wzal ge a w czzaſu bude wzhledeny gegych. 7. Stkwyety ſye budu ſprawedlywy yakzzto gyſkry a w treſty[2]) rozbyehnv ſye. 8. Sudyty budu narody a panowaty budu lydu a kralowaty bude pan gegych na wyeky.

264. [193 A^b] Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Sir. XLIV. 10—15.)

10. Tito gſu mvzzye myloſrdny, gychzzto ſprawedlnoſty zapomenvty newzaly; 11. A ſ ſemenem gegych przyebywa dobre, 12. dyedycztwy ſwate gegych. A w zpoſobu ſtalo ſyemye gegych. 13. a ſynowe gegych pro nye azz na wyeky oſtawagy; Rod gegych a ſlawa gegych nebude opuſſczzena. 14. Tyela gegich w pokogi pohrziebena gſu a gmena gegich zzywa budu na wyeky. 15. Mudroſt gegych wypowydaty budu wſſyeczſy lyde a ſlawu gych wydawa kazzdy koſtel ſwatych.

265. Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Sir. XXXIX. 6—14.)

6. Sprawedlywy ſrdcze ſwe wyda k bdyeny w ſwytany ku panv, kteryzz vczzynyl gey a w obezrzyeny wſſyemohuczyho modlyty ſye bude. 7. otewrzye vſta ſwa w modlitwye a za ſhrzeſſyeny ſwe modlyty ſye bude. 8. A geſtlize pan weliki chtyety bude, duchem a rozvmnoſty naplny gey; 9. A on yakzzto przywaly puſty wymluwy mvdroſty ſwey a w modlitwye zpowydaty ſye bude panv ſwemv. 10. A on zgedna radu geho a poſluſſyenſtwy a w ſkrytoſtech ſwych radyty ſye bude. 11. A on zgewne vczzyny vczzeny ſwemv poſluſſenſtwy a w zakonv zpoſobeny[1]) pana welebyty ſye bude. 12. Chwalyty budu mnozy mvdroſt geho azz na wyeky a nebud ſhlazena. 13. neodeyde pamatka geho a gmeno geho hledano bude od rodu[2]) azz do rodyn.

263. [1]) non tanget. — 2. in arundineto.
265. [1]) testamenti. — [2]) rasura: rodu.

266. Epyſſtola k Tymotheowy.

(II. Timoth. II. 8—10, III. 10—12.)

8. NAymyleyſſy, Pamatlyw bud pana yezu kryſta wſtaty z mrtwych [194ᵃ] z ſemena dawydowa podle czzteny meho, 9. w kteremzz vſylugy azz do okow, yakzzto zle czzynye; ale wſſak ſlowo panye nenye przywazano. 10. Protozz wſſeczzko trpy za wywolene bozzy, abi y ony ſpaſeny doſſly, kterezz geſt w kryſtu yezzyſſy ſ ſlawu nebeſku. III. 10. Ale ty doſſhl gſy meho vczzeny, vſtaweny, polozzeny, wyery, dluhoſty, mylowanye, pokory, 11. protywenſtwy, vtrpeny, kterakezz vczzynyeno my geſt w antyochyi a w yconytoliſtrys, [1]) kterakezzto protywenſtwy zdrzzal ſem a ze wſſyeho mne wyſwobodyl pan. 12. a wſſeczſſ, kterzyz chty myloſtywye zzywy byty [2]) w kryſtu yezzyſſy, protywenſtwyt trpy.

267. Epl̄a z knyh mvdroſti.

(Sir. XIV 22, XV. 3—6.)

22. Blahoſlaweny mvzz, kteryzz w mvdroſty przyebywaty bude a kteryzz w ſprawedlnoſti rozpomynaty ſye bude a w ſmyſlu myſlyti bude opatrnoſt bozzy. 3. Nakrmy geho chlebem zzywota a rozvmv, a wodv mvdroſty ſpaſeny napogy gey, A vtwrzen bude w nyem a neſklony ſye, 4. a zdrzzy gey a nebude pohanyen a powyſſy gey v blyzznych geho, 6. A gmenem wyeczznym zdyedy gey pan buoh naſs.

268. Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Sir. XXXI. 8—11.)

8. Blahoſlaweny mvzz, kteryzz nalezen geſt bez poſſkwrny a kteryzz po zlattu neſſyel, any dovſal w penyezzyte poklady. 9. kto geſt ten a chwalyti gey budem? Vczzynylt geſt dywy welike w zzywotu ſwem. 10. kto ſkuſſyen geſt w nyem a dokonali na[194ᵇ]lezen geſt A bude gemv ſlawa wyeczzna; kteryzzto mohl przyeſtupyti a neprzyeſtupil geſt; czzynyty zle a nevczzynyl. 11. Protozz vſtaweno geſt dobre geho w panv a yalmvzzny geho wypowy weſſken koſtel ſwatich.

269. Epiſſtola z knyh Mudroſty.

(Sap. X. 10-14.)

10. Sprawedlyweho wedl pan po czeſtach prawych y vkazal gemv kralowſtwy bozzy a dal gemv mvdroſt ſwatich, pocztil geho w dyelech a dokonal dyela geho. 11. We lſty, genzz oklamaty chtiely gey, ſ nym bil a po-

---

266. [1]) ze dvou slov: Iconii et Lystrys. — [2]) rasura: zzywy by —.

czzeſtneho vczzynyl gey. 12. Oſtrzyhl gey od neprzatel a od ſwodytelow vgyſtil [1]) gey A boyg ſilny dal gemv, aby przyemoh a aby wyedyel, zze nade wſſeczko ſylnyeyſſye geſt mvdroſt. 13. Toho prodaneho ſprawedlyweho neopuſtil, ale od hrzyſſnykow ſproſtil gey a wſtupil ſ nym do yamy 14. a w ſwazany neopuſtil geho, donwadzz by neprzynesl gemv huolky [2]) kralowſtwy y moczy Protyw gym, kterzyzz gey potlaczzowaly; A lharzye ge vkazal, kterzyzz zmazali gey I dal gemv ſwyetloſt wyeczznv pan buoh naſs.

Tuto ſye poczzynagy Epiſſtoly od zpowyedlnykow, kterzyzz nemagy wlaſných Epiſſtol. tyto magy czteny byty.

270. **Epiſſtola z knyh Mudroſty.**

(Sir. XLIV. 16–26, XLV. 2–8.)

16. Ay knyez weliki, kteryzz w dnech ſwych libil ſye bohu. 17. a nalezen geſt ſprawedlywy a w czzaſu hnyewu vczzynyen geſt ſmyerzytel. 20. Nenyt nalezen podobny gemv, kteryzz by zachowal zakon ſwrchnyho. 22. Protozz prawem przyſ[195[a]]ſahaczzym kazal gemv pan ruoſty w oſadu ſwu. 25. Pozzehnany wſſyeho lydu dal gemv a vſtaweny ſwe potwrdyl na hlawye geho. 26. Poznal gey w pozzehnany ſwem y zachowal gemv myloſt ſwu y nalezl myloſt przyed oczzyma panye. 3. zwelebil gey w obezrzyeny kralow a dal gemv koronv ſlawy. 8. Vſtawyl gemv zakon wyeczzny a dal gemv knyezſtwy welike a oblahoſlawil gey w ſlawye, aby pozzywal knyezſtwa a myel chwalu we ygmenv geho a aby obyetowal gemv zapaleny hodne w wuny ſladkoſty.

271. **Epiſſtola k Tymotheowy.**

(II. Timoth. IV. 1–8.)

1. NAymyleyſſy, Swyedſſym przed bohem y kryſtem yezzyſſem, kteryzz ſudyti ma zzywe y mrtwe ſkrze przyſſczzy geho y kralowſtwy geho; 2. kazz ſlowo, ſtoy hodnye a naramnye, [1]) Treſkczy, lay, [2]) pros we wſſy pokorzye a w uczzeny; 3. Nebt bude czzas, kdyzzt praweho vczzeny nebudu chtyety drzzety. Ale k ſwym liboſtym ſhromazzdyety budu myſtry, genzz czzeſati [3]) budu gym vſſy 4. A od prawdy zagyſte ſluch odwraty, ale k baſnym obraty ſye. 5. Ale ty bdy, we wſſyem vſiluyg, Skutek czzyn ewangeliſti, poſluhowany twe napln, ſtrzyzew bud. 6. nebt ya gyzz ſeygdu a czzas poruſſyeny meho naſtawa. 7. Dobry boyg boyowal ſem, byeh dokonal ſem, wyeru za-

269. [1]) tutavit. — [2]) sceptrum.
271. [1]) importune. — [2]) obsecra. — [3]) prurientes auribus.

chowal ſem. 8. A protozz polozzena geſt mnye korona ſprawedlnoſty, kteruzz wraty mnye pan [195b] w ten den, ſprawedlywy ſudcze; A ne ſ toliko ſamomv mnye, ale y tyem, kterzyzz mylugy przychod geho.

272. Epl̄a k zzydom w ſedmem polozzeny takato.

(Hebr. VII. 23—27.)

23. BRatrzycze, Mnozy vczzynyeny gſu knyezzy, protozze ſmrty ſwyedſſy[1]) oſtaty; 24. Ale yezzyſs, protozze oſtawa na wyeki, y wyeczzne ma knyezſtwo. 25. Protozz y ſpaſyti na wyeki mozz, przichazegė ſkrze nen k bohu, wzzdyczky zzyw gſa k orodowany za nas. 26. Na takowe ſluſſyelo, aby nam byl byſkupem, ſwati, newynny, nepoſſkwrnyeny, odluczzeny od hrzyſſnykow a wyſſy nad nebeſa vczzynyen, 27. genzz neymyegyſſye na wſſaky den potrzyeby, Jakzzto knyezzy prwe za ſwe prohrzyſſyeny obyet obyetowali a potom za lyd. Tot geſt vczzynyl gednvcz ſye obyetowaw, pan naſs yezus kryſtus.

273. Epiſſtola z knyh Mudroſty takato.

(Sir. XLVII. 9—13, XXIV. 1—4.)

9. Dal pan zpowyed ſwatemv ſwemv a powyſſyenemv w ſlowu ſlawy. 10. Ze wſſyeho ſrdcze ſweho chwalil pana a mylowal boha, kteryzzto vczzynyl gey I dal gemv protyw neprzatelom mocz. 11. A ſtaty kazal zpẏewakom protyw oltarzy a w zwuku gegych ſladke vczzynyl pyeſny. 12. a dal w poſwyeczowany cznoſt a okraſyl czzaſy ſwe azz do ſkonany zzywota. 13. kryſtus oczzyſtil hrzychi geho a powyſſyl na wyeky rohu geho. XXIV. 1. Mudroſt chwalila duſſy geho a w bohu poczczzen bude a w proſtrzyedku lyda oſlawen bude; 2. W koſ[196a]telech naywyſſyho otewrzye vſta ſwa a w obezrzyeny moczy geho chwalen bude. 3. W proſtrziedku lydu poczczen bude a w plnoſty ſwatey dywen[1]) bude. 4. W mnozſtwy zwolenych bude myety chwalu a mezy pozzehnanymy pozzehnan bude.

274. Epl̄a z knyh Mudroſty.

(Sir. XLV. 1—6.)

1. Myli bohu y lydom, czzyzz pamatka w pozzehnany geſt. 2. Podobna vczzynyl gey ſlawye ſwatich a rozmnozzil gey w bazny neprzyatel a w ſlowich ſwych potwory krotil. 3. Oſlawyl gey w obezrzeny kralow a ſpogyl gemv koronv lydu ſweho a vkazal gemv ſlawu ſwu. 4. V wyerzye a w lehkoſty

272. [1]) quod morte prohiberentur.
273. [1]) admirabitur.

geho ſwata vczzynyl gey a wywolil gey ze wſſyeho tyela. 5. Vſlyſſal hlas geho a vwedl gey w nebe. 6. A dal gemv ſrdcze k przykazany a k zakonv zzywota y k poſluſſyenſtwy.

275. Epyſſtola z knyh Mudroſty.

(Sir. XXXIX. 1—5.)

1. Mvdroſt wſſyech ſtarczow wyhleda mvdry a w proroczych prziebiwaty bude. 2. Wymluwu mvzzuow gmenowanych zachowa a w chytroſt powyeſty ſpolu weygde. 3. Tagemnoſt przyſlovy wyhleda a w ſkrytoſtech powyeſty przyebywaty bude. 4. W proſtrzyedku welikich poſluhowaty bude a w obezrzyeny ſudcze vkazze ſye. 5. a w zemy czyzyho lydu bude chodyty; Neb dobreho y zleho we wſſyem pokuſſyl.

276. Epl̄a k zzyduom.

(Hebr. XIII 9—16.)

9. BRatrzycze, Vczzeny̅ rozliczznym a putnyczzym nerodte [196b] ſwedeny byty. Nebt dobre geſt myloſty vſtawyty ſrdcze, nebudte ty,[1]) genzz neproſpywagy chodycze mezy wamy. 10. mamy oltarz, ſ kterehozz gyſty nemagy moczy, kterzyzz chramv tyela ſluzzy. 11. kterychzzto zwyrzat wnaſſyena bywa krew za hrzych w poſwatnoſt ſkrze byſkupa, tyeh take tyela palena gſu przyed myeſty. 12. Proczzezz y yezzyſs, abich[2]) poſwyetyl ſkrze ſwu krew lyd, przyed branv trpiel geſt. 13. Wyndyemyzz proto k nyemv przyed myeſta vtrpeny geho neſucze. 14. Neb nemamy zde k przyebywany myeſta, ale buduczyho hledamy. 15. Skrze nen proto oſſyeruygmy obyet chwali wzdyczky bohu, totyzzto owocze rtu[3]) wyznawagycz[4]) gmeno geho. 16. Dobrodycztwy a obczowany nerodte zapomenvty; Nebo takowymy obyety vkroczen bywa buoh.

Tuto ſye poczzynagy Epiſſtoly od panen, kterezz nemagy zwlaſſczzych epiſſtol. Pak tyto czteny magy byty.

277. Epyſſtola ſwateho Pawla k koryntſkym.

(II Cor. X. 17. 18, XI. 1. 2.)

17. BRatrzycze, kteryzz ſye welby,[1]) w panv welbi ſe, 18. Nebo ne ten ktozz ſam ſye chwaly, dokonali geſt, ale kterehozz buoh chwaly. 1. Byſte ſdrzzely malyczzko nyeczſo neſmyſlnoſty mey! ale y ſneſte mye; 2. Nebt napomynam was bozzym napomynanym. Neb oddal ſem was gednomv mvzzy pānv czzyſtu vkazaty kryſtowy.

276. [1]) chybný překlad: gratia stabilire cor, non escis, quae etc. — [2]) chyba: ut sanctificaret. — [3]) rasura: r-. — [4]) nedopsáno, fructum labiorum confidentium.
277. [1]) gloriatur.

278. Epla z knyh mvdrofty.

(Sir. LI. 1—12.)

1. Zpowydaty fye budu tobie, pane kraly a chwalyty budu tye boha fpafytele meho. [197a] 2. zpowydaty fye budu gmenv twemv welikemv, nebo fpomocznyk a obrancze vczzynyen gfy mnye 3. a wykupyl's tyelo me od zatraczeny, od ofydla yazyka nefflechetneho a ode rtow czzynycze lezz a w obezrzyeny ftogyczych vczzynyen gfy mnye pomocznyk 4. a wyprawyl's[1]) mye podle mnozftwy mylofrdenftwy tweho gmena Od rzwaczzow przyprawenych k pokrmv, 5. z ruku hledagyczych duffye mey a z mnohich tefknofty, genzz oklyczzyly mye, 6. Od tyffczzeny plamene, kteryzz okliczzyl mye a proftrzyed ohnye nefhorzyela fem, 7. Z wyfokofty brzycha pekelneho a od yazyka poffkwrnyeneho y od flowa lzzyweho, Od krale nefflechetneho a od yazyka nefprawedlyweho zproftyl's mye. 8. I chwalityt bude azz do fmrty duffye ma pana; 9. a zzywot moy byeffye przyblyzzuczy w peklo w nyzkoft. 10. Obkliczzyli mye wffady a nebyffye, kto by my fpomohl. Hledyczy bila fem ku pomoczy lydfkey a nebyffye. 11. Zpomanvla fem na mylofrdenftwy twe, pane a ku pomoczy twey, kterezz od poczzatka fwieta gfu, 12. zze zbranyugefs, genzz zdrzzugy tye a wyfwobozugefs ge z ruku tefknofty, Pane bozze nafs.

279. Epla z knyh mvdrofty.

(Sir. XXIV. 1—5, 21. 22.)

1. Mvdroft chwaliti bude duffy geho a w boze poczczzen bude a w proftrzyed lydu oflawen bude 2. A w koftelech naywyffyho otewrzye vfta fwa a w obezrzyeny moczy geho flawen bude, 3. W proftrzed lyda powyffen [197b] bude a w plnofty fwatey dywen bude[1]) 4. A w mnozftwy zwolenych bude myety chwalu a mezy pozzehnanymy pozzehnan bude rzkuczy: 5. Ja z vft wyfokeho wyffla gfem prworozena przede wffym ftworzyenym; 21. Ja yakzzto lybanvs nenarzezany pychtyla gfem przybitek moy a yakzzto balfam nemyffyeny wonye ma. 22. Ja yakzzto cherebyntus[2]) rozpuftyla fem ratorafle fwe a ratorafle moge cznofty y mylofty.

280. Epla z knyh mvdrofty.

(Sap. VII. 30, VIII. 1—4.)

30. MVdroft[1]) przyemaha zloft 1. a dofaha od koncze azz do koncze fylnye a zgednawa[2]) wffeczko fladcze. 2. Tut fem mylowala a wyhledawala od mladofty mey a hledala fem choty mnye[3]) gy przygyty. a mylownycze

278. [1]) liberasti.
279. [1]) admirabitur. — [2]) omyl m. ther.-, V. terebinthus.
280. [1]) sapientiam. — [2]) rasura: z-. — [3]) sponsam. — [4]) rasura: z-; vyškrábáno z.

vczzynyena gfem podobnofty gegy. 3. Vrozenoft gegy chwaly przybytek magyczy bozzy, Neb i pan wffyech mylowal gy; 4. Nebt vczzedlnycze geft bazny[4]) bozzy.

281. Epl̄a k korynfkym.

(I. Cor. VII. 25—34.)

25. BRatrzycze, O pannach przykazany panye nemam; ale radu dawam, yako mylofty nabyw od boha, abych byl wyernym. 26. Mnym proto to dobre byty pro naftalu potrzyebnoft, zze dobro geft czlowyeku tak byty. 27. Przywazan gfy k zzenye? nerod hledaty rozwazany. Rozwazan gfy od zzeny? nerod hledaty zzeny. 28. A geftlyzze's poyal zzenv, nefhrzyeffyl's. A geftlizze fye wyda panna w manzzelftwo, nehrzyeffyt, Ale zamvczeny tyela budu gmyety takowy. [198[a]] Ale yat wam odpuffczzym. 29. A tot proto prawȳ, bratrzy, Nebot czzas kratky geft, A oftatekt geft, aby kterzyzz magy zzeny, aby yakzzto nemagyczy byly 30. a kterzyzz placzzy, budte yakzzto neplaczzycze a kterzyzz fye radugy, budte yakzzto neradugyczy a kterzyzz kupugy, budte yako byfte nemyely 31. a kterzyzz pozzywagy tohoto fwyeta, budte yako nepozzywaczze,[1]) Neb zmygy podobenftwy takowe 32. Ale chczyt, abyfte wy bez peczzelowany[2]) byli. kteryzz bez zzeny geft, peczzlyw geft, czfoz panye geft, kterak by fye libil bohu. 33. Ale kteryzz z zzeny geft, peczzlyw geft, czfoz geft takoweho, kterak by fye libil zzenye a rozdyelen geft. 34. A zzena neoddana a panna myfly, czfozz panye geft, aby bila fwata tyelem y duchem, W kryftu yezziffy panv naffyem.

282. Epl̄a z knyh mvdrofty takato.

(Sir. LI. 13—17.)

13. PAne bozze moy, powyffyl's na zemy przybitku meho; a za fmrt przyebyehlu[1]) profila fem. 14. Nazywala fem pana otcze pana meho yezu kryfta, aby neopuftil mne we dny zamvczeny meho a w czzafu hrdych bez pomoczy. 15. Chwaliti budu gmeno twe vftawyczznye a przyechwalym[2]) ge w zpowyedy; y vflyffyena geft modlitwa ma. 16. Wikupil's mye od zatraczeny a wynyal's myc z czzafu nefflechetneho. 17. Protozz zpowydaty fye budu tobye a chwalu dyem gmenv twemv, pane bozzye nafs.

283. Epyfftola z knyh mvdrofty etc.

(Proverb. XXXI. 10 - 31.)

[198[b]] 10. Zzenv fylnv kto nalezne v bliz[1])? a z poflednych kragyn mzda gegy. 11. Dovfalo w ny frdcze mvzze gegy a lupezze nebude potrzyebo-

281. [1]) omyl m. požívajíce = tamquam non utantur. — [2]) sine sollicitudine.
282. [1]) pro morte defluente. — [2]) collaudabit.

waty. 12. Nawratyt gy dobre ale ne zle po wſſye dny zziwota ſweho. 13. Hledala wlny a lnv y dyelala geſt radu ruku ſwych. 14. Vczzynyena geſt yakzzto lody kramarzye z daleka neſuczy chleb ſwoy. 15. W noczy wſtala y dala lupezz domaczym ſwym a krmye dyewkam ſwym. 16. Znamenala roli y kupila gy; z owocze ruku ſwych ſſczzepowala wynnyczy. 17. Opaſala ſylu bedra ſwa a vtwrdyla ramye ſwe. 18. Okuſyla y wydyela, zze dobre geſt vſilowany gegy; nezhaſnet w noczy ſwyetlo gegy. 19. Ruku ſwu wpuſtyla w ſilne[2]) a prſtowe gegy popadly wrzyeteno, 20. Ruku ſwu otewrzyela nvznemv a dlany ſwe wztahla k chudym. 21. Nebude ſye baty za duom ſwuoyg od ſtudenoſty ſnyehu; Neb wſſeczſy domownyczy[3]) gegy odeny gſu dwogym. 22. Krumpowane rucho vczzynyla ſobye; byſſus a zlatohlaw obleczzeny gegy. 23. Vrozeny w branach mvzz gegy, kdyzz ſede ſtaroſtamy[4]) zemye. 24. Czzechel vczzynyla a prodala a pas dala kananeowy. 25. Syla a kraſa obleczzeny gegy a bude ſye ſmyty[5]) w dny poſlednym. 26. Vſta ſwa otewrzyela mvdroſty a zakon myloſtywy w yaziku gegy. 27. Znamenala ſtezky domv ſweho a chleba prazdnyeczy negedla. 28. Wſtali gſu ſynowe gegy a blahoſlawenv wyznawaly; a mvzz gegy [199[a]] chwalil gy. 29. Mnohe dſerki zhromazdyli bohacztwy; ty's przedeſſla ge wſſyeczky. 30. lſtywa myloſt a marnat geſt kraſa; Zzena bogeczy ſye boha, tat chwalena bude. 31. Daytez gy z owocze ruku gegy a chwaltezz gy w branach ſkutkowe gegy.

(Missae votivae.)

284. **Tuto ſye poczzynagy Epyſſtoly k zwolenym Mſſym. a nayprwe od ſwateho ducha k korynthſkym.**

(I. Cor. XII. 7—11.)

BRatrzycze, 7. Wſſyelikemv waſſynczy[1]) dano geſt zgeweny ducha k potrzebnoſty.[2]) 8. Gynemv zagyſte ſkrze ducha dana geſt rzyecz mvdroſty. A gynemv rzyeczz vmyeny podle tehozz ducha, 9. Gynemv wyera w temzz duchu, Gynemv myloſt zdrawy w gednom duchu, 10. Gynemv vczzynyeny cznoſty, Gynemv prorocztwy, Gynemv rozeznany duchu, Gynemv rozeznany plod yazyku,[3]) Gynemv wypowyedyeny kazny. 11. A to wſſyczko czzyny geden a gednoſtayny duch, rozdyeluge kazzdemv, yakzz raczzy.

We cztwrtek, kdyzz mſſy drzzy od ſwatich dyedyczow, tehdy tato Epiſſtola ma cztena byty: Swaty ſkrze wieru. *hledav naprzed od mvczzedlnykow w komvnye.*

---

283. [1]) procul. — [2]) ad fortia. — [3]) domestici. — [4]) = s. star. V. cum senatoribus. — [5]) ridebit.

284. [1]) Vulg. nemá. — [2]) ad ulititatem. — [3]) genera linguarum.

285. **W patek Epl̄a od ſwateho krzyzze, kdyzz mſſy drzy, tato ma cztena byty Epyſſtola k Ephezſkym.**

(Philip. II. 8—11.)

8. BRatrzycze, Kryſtus vczzynyen geſt pro nas poſluſſny otczu azz do ſmrty a ſmrty krzyzzowey. 9. Protozz buoh powyſſyl geho a dal gemv gmeno, kterezz geſt nade wſſeczko gmeno, 10. aby we ygmeno gezzyſſe kazzde koleno klekalo, nebeſke, [199b] zemſke y pekelne A wſſeczken yazyk aby wyprawowal, zze pan yezus kryſtus w ſlawye geſt boha otcze.

286. **Kdyzz drzzyna geſt mſſye w ſobotu od matky bozzy, tehdy tato Epl̄a ma byty z knyh mvdroſty.**

(Sir. XXIV, 14 - 16.)

14. Od poczzatku a przyed ſwyetem ſtworzyena gſem a azz do buduczyho ſwyeta neſeygdu; a w przibitku ſwatem przyed nym poſluhowala ſem.
15. A tak na ſyonv ſtwrzena gſem a w myeſtye poſwyczena podobnye odpoczzywala ſem a w geruzalemye mocz ma. 16. A ſſczzepowala[1]) ſem w lydu pocztywem w ſtranach boha meho dyedycztwy geho; a w plnoſty ſwatych ſchowany[2]) me.

287. **Kdyzz od mvdroſty mſſye drzzyna geſt, Tehdy tato Epl̄a cztena ma byty, ſwateho Jakuba apoſſtola.**

(Jac I. 3 6.)

NAymyleyſſy, 3. Wyeducze, zze vgyſſczzeny wyry waſſy pokoru zgednawa. 4. Neb pokora ſkutek dokonali ma, abyſte byly dokonali a czely,[1]) w nyczzemzz nedoſtatka nemagycze. 5. A geſtlizze kto z was potrzebuge mvdroſty, Pozzadayzz od boha, kteryzzt dawa wſſyem na zbit a nycz neprzymluway;[2]) a danat gemv bude. 6. ale napomynay w wyerzye nycz nepochibuge.

288. **Kdyzz od angelow mſſye drzzyna bywa, Tehdi tato Epl̄a cztena ma byty z knyh taynoſty ſwateho Jana.**

(Apoc. XIX. 9 - 10.)

9. V Onyech dnech Rzyekl mnye angel: Pyſs: Blahoſlaweny, kterzyzz k ſtolu ſwatebnemv beranka zawolany gſu. I rzyekl mnye: tato ſlowa bozzy prawda gſu. 10. I padl ſem przed noha[200a]my geho, abych naſledowal

286. [1]) radicavi. — [2]) detentio.
287. [1]) ut sitis integri. — [2]) non improperat.

gey. I rzyekl mnye: Wyz, aby toho neczzynyl, nebt fluha f tebu gfem. a bratrzy twych, magycze[1]) fwyedecztwy yezzyffye boha nafleduyg.

289. **Kdyzz od fprawedlnofty mffye cztena bywa, Tehdy tato Epla ma byty fwateho Pawla.**

(I. Cor. XIII. 4—8.)

4. BRatrzycze, Lafka pokorna geft, myloftywa geft, lafka nehnyewa fye, neczzyny protywnye, nenadyma fye, 5. nenyt pochlebna, nehledat, czfoz gegy gfu, nebywa zdrazznyena,[1]) nemyfli zleho, 6. neraduge fye nad zlofty ale radugefye w prawdye, 7. Wffyeczko fnaffy, Wffyeczko wyerzy, wffeczko w nadyegy ma Wffyeczko zdrzzuge, 8. Lafkat nykdy newytrha[2]) fye.

290. **Kdyzz mffy za bifkupa drzzy, Tehdy tato Epiffola ma drzzyna a czztena byty.**

(I. Tim. III. 1—7.)

NAymyleyffy, 1. Prawyt geft hlahol: aczz kto byfkupftwy pozzada, dobrehot fkutku pozzada. 2. A protozz mvfy byty byfkup w nyczzemzz nepopadeny, gedney zzeny mvzze,[1]) ftrzyzwy, opatrny, ftydlewy, ozdobeny, hofpodarzfky, navczzytel, 3. nenaramny,[2]) nebygyczy, ale fkrowny, nefwarlywy, newftekly,[3]) 4. fwemv domv dobrzye przyelozzeny, fyny mage poddane fe wffy czzyftotu. 5. A geftlizze kto domv fweho zgednawaty nevmy, kterak koftela bozzyho znazznoft mozz myety? 6. Nevrozeneho,[4]) aby fnad w pychu zdwyzzen gfa w fud by vpadl dyabelfky. 7. Ale mvfit takowy fwyedecztwy gmyety dobre od tyech, kterzyzz zewnytrz gfu, aby v-[200b]czzeny pana naffyeho okrafyl we wffyem.

Kdyzz mffy za krale drzzy, Tehdy tato Epla ma cztena byty. Poddany budte. *hleday w trzyeti nedyeli po welicze noczy na proftrzed epiffloly.*

291. **Kdyzz za hrzychi mffye cztena bywa, Tehdi tato Epla ma byty Jeremyaffe Proroka.**

(Jerem. XIV. 7—9.)

7. V Onyech dnech Modlil fye Jeremyafs ku panv rzka: Aczz neffle-chetnofty naffye boyowati budu protyw nam, pane, obran nas, Profymyt, vczzyn pro gmeno tweho;[1]) nebot mnoha gfu protywenftwy naffye, Tobyet

---

288. [1]) genitiv — fratrum habentium.

289. [1]) non irritatur. — [2]) nunquam excidit.

290. [1]) omyl z lat.: oportet ep. esse unius uxoris virum. — [2]) non vinolentum. — [3]) non cupidum. — [4]) doslovný překlad, místo nomin. závislého na musí ve v. 2. — opportet.

291. [1]) propter nomen tuum, omyl — [2]) rasura: r, vyškrabáno h.

gſmy ſhrzyeſſyli. 8. czzekany yſrahelſke,[2]) ſpaſiteli naſs, w czzaſu zamvczeny. 9. Neb ty w nas gſy, pane a gmeno twe nad namy nazwano geſt, neopuſſczzey nas, pane bozze naſs.

292. Kdyzz mſſy kto ſam za ſye drzzy, Tehdy tato Epl̅a ma cztena byty.

(I. Esd. IX. 6—7.)

6. V Onyech dnech Rzyekl eſdras: bozze moy, hanbym ſye y ſtydym ſye zdwyhnvti twarz mv k tobie, nebo zloſty naſſye rozmnozzeny gſu nad hlawu naſſy a wyny naſſye zroſtli gſu azz do nebe 7. ode dny otczow naſſych; Neb y my ſamy ſhrzyeſſyly ſmy tyezzcze azz do tohoto dne, w neſſlechetnoſtech naſſych My wydany gſmy y kralowe naſſy y knyezzy naſſy w ruku zemym a w meczz a v wyezeny y w lupezz y w hanbu oblyczzege, yakzzto tohoto dne.

Kdyzz mſſye drzzyna bywa za zdrawy zzywych, Tehdy tato Epla cztena ma byty: Neprzyeſtawamy. *hleday w cztrmeczzytmv nedyely po ſwa-*[201[a]]*tey trogyczy.*

293. Kdyzz mſſye za nemoczne drzzyna geſt, Tehdi tato Epiſſtola cztena ma byty na mſſy.

(Jac. V. 13—16.)

13. NAymyleyſſy, Geſtli ſmvczen kto mezi wamy, modl ſye prawym vmyſlem a pyeyg.[1]) 14. Geſtli kto nemoczen mezi wamy, vwed knyezzi koſtelny, abi modlili ſie nad nym, pomazzycz geho olegem we ygmeno pana 15. a modlitwa wyery ſpaſyt nemoczneho a pozdwyhnet geho pan; A geſtlizze w hrzyſſych bude, odpuſſczzeny budu gemv. 16. Zpowyday ſye geden druhemv hrzychow ſwych a modlte ſye weſpolek, abyſte ſpaſeny bily.

294. Tuto ſye poczzynagy Epyſſtoly wſſedny, kdyzz pamatka ſye mrtwym dyege. A nayprwe w pondieli Epl̅a z knyh Machabſkich.

(II. Machab. XII. 43 - 46.)

43. V Onyech dnech Mvzz ſilny yudas pamatku czzynye, Dwanaczte tyſicz ſvntow zlatta poſlal do geruzalema, aby obyetowali ge tam za hrzychi mrtwich, ſprawedlywye a zakonnye[1]) o ſkrzyſſyeny myſle; (A kdy by ſye bil nenadal,[2]) kterzyzz padli gſu, aby wſtali, nadarmo by wydyno bylo a na prazdnoſt modleny za mrtwe); 45. Ale zze znamenal, zze ty, kterzyzz ſ myloſty ſpany przygeli, dobru magy zachowalu myloſt. 46. Protozz ſwate a ſpaſitedlne geſt myſſleny za mrtwe modlyti ſye, aby od hrzichow rozwazany byly.

---

293. [1]) psallat.
294. [1]) religiose. — [2]) rasura: -ena.

295. W uteri Epla k Tesalonyczenskym.

(I. Thessal. IV. 12—17.)

12. BRatrzycze, Nechczem was newyedomy byty, o spalywych [1]) abiste sye ne-[201b]smvtili yako y gyny, kterzyzz nadyege nemagi. 13. Gestlizze wyerzymy, zze gezzyss vmrzyel gest a wstal, takezz y buoh ge, kterzyzz spali skrze yezzyssye, przywede s nym. 14. A tot wam prawymy w slowu panye, zze my, kterzyzz zzywy gsmy a kterzyzz posledny gsmy w przychodu pana, neprzyedeydem gych, kterzyzz spali. 15. Nebo on pan w przikazany a w hlasu archangelowem a w trubye bozzy stupy s nebe a mrtwy, kterzyzz w krystu gsu, wstanv prwy. 16. A potom my, kterzyzz zzywy gsmy, kterzyzz gsmy zostaly, spolu wzati budem s nymy w oblaczych w czestu krystowy w powyetrzy a tak wzzdyczky se panem budemy. 17. a tak raduyte sye wespolek w slowych tyechto.

296. W strzyedu Epla z knyh taynych swateho Jana apoststola.

(Apocal. XIV. 13.)

13. V Onyech dnech Slyssal sem hlas s nebe rzkuczy mnye; Pyss: Blahoslaweny mrtwy, kterzyzz w panv vmyragy. Neb potom dye duch, aby odpoczzynvgy [1]) od dyel swych; Nebo skutkowe gych gdu po nych.

297. We cztwrtek Epla k koryntskym.

(I. Cor. XV. 20—23.)

20. BRatrzycze, Krystus wstal z mrtwych, prwost spalow; [1]) 21. nebo skrze czzlowyeka smrt a skrze czlowyeka skrzyssyeny mrtwych. 22. A yakzzto w adamv wssyeczsy vmyragy, takezz y w krystu wsseczsy obzzyweny budu. 23. Ale geden wsselyky w swem rzadu, Skrze yezu krysta, pana nassyeho.

298. W patek Epystola [202a] k korynthskym.

(I. Cor. XV. 51—57.)

51. BRatrzycze, Ay powyest wam prawym, Zze wsseczsy wstanem, ale ne wssyeczsy sye zmyenymy. 52. W brzkosti a w oka hnvti w posledny trubye; Bude zwuczzeti truba a mrtwy wstanv neporussyeny a my zmyenymy sye. 53. Nebo mosy porussyene toto obleczy w neporussyene [1]) a smrtedlne

---

295. [1]) de dormientibus.

296. [1]) chyba m. odpočinuli — ut requiescant.

297. [1]) primitiae dormientium.

298. [1]) opportet corruptibile hoc induere incorruptionem. — [2]) podobně jako v 1: immortalitatem.

toto obleczy w nefmrtedlne.[2]) 54. A kdyzz fmrtedlne toto oblecze nefmrtedlnoft, Tehdy bude hlahol, kteryzz pfan geft: Pozzrzyna geft fmrt w wytyezftwy. 55. Kde geft, fmrty, wytyezftwy twe? kde geft, fmrty, pobadany twe? 56. ale pobadany fmrty hrzych geft, ale cztnoft hrzycha zakon. 57. Ale bohu bud dyek, genzz dal nam wytyezftwy Skrze yezu kryfta, pana naffyeho

299. W fobotu Epla Izayaffye proroka.

(Is. LVIII. 10—11.)

TOto dye pan: 10. Wynde w temnoftech fwyetlo twe a temnofty twe budu yakzzto polednye. 11. A odpoczzynvty da tobie pan buoh twoyg wzzdyczky a naplnyt blefkoty duffy twu. a kofty twe wyfwobody I budefs yakzzto zahrada wlazzna a yakzzto ftudnye wod, ktereyzzto nezahynv wody.

Prwy den, kdyz mrtwy flozzen geft, Epla: Nechczem was newyedomy byty. *hleday przyewrhuczy geden lift naprzed. etc.*

300. Tato Epla dole pfana ma cztena byty w patek po prwey nedyely w adwentu. Epla k Tymoteowy.[1])

(Tit. II. 1—10.)

A. 1. NAymyleyffy, Mluw, czfoz fluffy pra-[202b]wemv vczzeny. 2. Starzy aby ftrzyzwy bili, ftidlewy, mvdrzy, zdrawy v wyrzye, w mylofty, w pokorzye; 3. Babi takezz w przyebywany fwatem, ne vtrhaczzky, ne wynv mnohemv fluzzycze, dobrzye vczzycze, 4. aby mvdrofty vczzyli dferki fwe aby na mvzze fwe lafkawy byli, fyny fwe mylowali; 5. mvdre, czzyfte a ftrzyzwe, o domv peczzy magycze, myloftywe a poddane mvzzom fwym, abi nebilo ruhano flowo bozzy. 6. A mladencze take napomynay, aby ftrzyzwy bili. 7. na wffyem tye famoho day w przyklad dobrych fkutkow, w uczzeny, w czelofty, w tiezzkofti. 8. zdrawe flowe,[2]) nezhyzzdyene, abi ten, kteryzz protyw tobie geft, zaftidiel by fye, nycz nemage zleho rzknvty o was. 9. Sluzzebnyczy panom fwym aby poddany bili we wffyem, libycze fye a neodpowydagycze, 10. any oklamawagycze, ale we wffyem dobru wyeru vkazugycze, aby vczzeny fpafitele naffyeho okraffowali by we wffyem.

301. Tato Epla ma cztena byty w patek po druhey nedyeli w adwentu. Epla Izaiaffye proroka.

(Is. XXVIII. 16—22.)

B. 16. TOto dye pan buoh: Ay ya puftym w zalozeny fyon kamen vhelny, fkuffyeny, drahi w zalozzeny, zalozzeny;[1]) kteryzz wyerzyti bude, nepofpychayzz, 17. a polozz[2]) fud w brzemenv[3]) a fprawedlnoft na waze

300. [1]) chyba m. Titovi. — [2]) chyba m. slovo — verbum.

w myrzye; y przyewratyt przywal krupny nadyegy lzzywu a obranv wody zwodny.[4]) 18. I ſhlazen bude rod [203[a]] wass ſ ſmrty a ſlib waſs ſ peklem neſtane; Byczz zwodnyeny[5]) kdyzz przyechazzeti bude, budete gemv w potlaczzeny. 19. A kdyzzkolwyek przyechazeti bude, wezmet was; Nebo w ſwyťany rano przyechazeti bude we dne y w noczy a ſ toliko ſamo drazznyeny rozvm da ſlyſſyeny. 20. Nebo ſvzzeno geſt luzzye, tak zze druhi lehne; a plaſſczzek kratki obu dwu przykryti nemvzz. 21. A yakzzto na horzye rozdyelenyey ſtane pan; tezz w udole, kteryzz geſt w gabaon, hnyewati ſye bude; aby czzynyl dyelo ſwe, neznamet geſty dyelo geho; aby dyelal dyelo ſwe, Putnyczzyt geſt dyelo od nyeho. 22. A nyny nerodte ſſpotowati, abi neſvzzili ſye okowy waſſye. Nebo dokonany a odpowyedyeny ſliſſyel ſem od pana boha zaſtupow po wſſyey zemy, Dye pan wſſyemohuczy.

302. **Toto prorocztwy ma czteno byty po trzyety nedyely w adwentu w Strzyedu w ſuche dny. Prorocztwy Izaiaſſye proroka.**

(Is. II. 2—5.)

C. 2. V Onyech dnech Toto dye pan buoh: Bude w buduczych dnech przyprawena hora dom[1]) pana na wrchu hory a zdwyzzen bude nad ſkali y puoygde k nyemv wſſyeczko pohanſtwo. 3. a puoygdu lyde mnozy y rzyeknv: Podmy, wſtupmy na horu pana a do domv boha yakobowa a navczzyt nas czeſt ſwych a chodyty budemy na ſtezkach geho; Nebo od ſyon wynde zakon a ſlowo pana z ge [203[b]]ruzalema. 4. A ſudyty bude pohanſtwo a treſktaty bude lyd mnohi, a rozedmv meczze ſwe w radlicze a lanczze ſwe w ſrpy; Nezdwyhne lid protyw lidu meczze, any ſye wyecze budu chiſtaty k bogy. 5. Duom yakobow puod a chodmy w ſwyetle pana boha naſſyeho.

303. **Tato prorocztwy dole pſana magy cztena byty w Sobotu w ſuche dny po trzyeti nedyely w adwentu. Prwe prorocztwy Izaiaſſe proroka.**

(Is XIX. 20—22.)

D. 20. V Onyech dnech Wolaty budu ſynowe yſrahelſſczzy ku panv od obliczzege zamvczeny[1]) y poſſle gym ſpaſitele a boyownyka, kteryzz wyſwobody ge. 2. A poznan bude pan od egipta a poznagy egipczſy pana toho dne a naſledowaty gey budu w obyetech a w darzych a ſlyby vczzyny panv a zruſſy. 22. I zbyge pan egypta[2]) ranv y vzdrawy gy;[3]) I nawraty ſye egipczſy ku panv a myloſtyw bude gym a vzdrawy ge pan buoh naſs.

301. [1]) lapidem in fundamento fundatum. — [2]) chyba m. položím nebo položi — poznam. — [3]) rasura: w brzemen. — [4]) inundabunt. — [5]) inundans.

302. [1]) Za slovem tímto vyškrabáno v.

303. [1]) a facie tribulantis. — [2]) percutiet Aegyptum. — [3]) sanabit eam (sc. Aegyptum).

304. Izayaſſye proroka.

(Is. XXXV. 1—7.)

E. TOto dye pan buoh: 1. Weſeliti ſie bude puſta na czeſtie a radowaty ſye bude puſſczzyna a kwyſty bude yako lylyum. 2. Plodyeczy plodyty bude a rodowati ſye bude radoſtna y chwaleczy; Slawa[1]) lybany dana geſt gy, kraſa karmeli a zaron; Ony vzrzy ſlawu bozzy a kraſu boha naſſyeho. 3. Poſylte ruku rozwazanych a kolena mdla ztwrdte. 4. Rzczete: mladyata,[2]) poſilte ſye a nerodte ſye baty; Ay pan waſs pomſtu przywede odplati; buoh ten przyde y ſpaſi nas. [204[a]]. 5. Tehdy otewru ſye oczzy ſlepich a vſſy hluchich ſlyſſyety budu. 6. Tehdy ſkakati budu yako gelen chromy a rozwazan bude yazyk nyemych; nebo roztrhli ſye na puſſczzy wody a prudowe po ſkalach. 7. a kdezz bilo ſucho, byla[3]) yezera a w zzyznywe ſtudnycze wody przyſſly.[4])

305. Izaiaſſe proroka.

(Is. XL. 9–11.)

ff. TOto dye pan buoh: 9. Na horu wyſoku wſtup ty, kteryzz wyprawugeſs ſyon; Wzydwyhny w ſile hlas twoy, genzz wyprawugeſs geruzalem; Powyſs, nerod ſye baty. Rzczy myeſtom zzydowſkym: Ay buoh waſs. 10. ay pan buoh w ſyle przyde a rameno geho panowaty bude; Ay mzda geho ſ nym a dyelo geho przed nȳ 11. Jakzzto paſtyrz ſtado ſwe paſe a w ramenv ſwē ſhledawa berany a w lunv ſwem pozdwyhne gych pan buoh naſs.

306. Prorocztwy yzayaſſowo.

(Is. XLV. 1–8.)

G. 1. TOto dye pan buoh Kryſtowy memv cyro,[1]) czzyhozz gſem popadl prawyczy, abych poddal przyed twarzy geho lydy a chrzybeti kralow zwratym A otewru przed nym dwerzy a wrata nebudu zawrzyna. 2. A yat przed tebu wygdu a ſlawne zemye ſkrotym; Wrata myedyena zetru a zawory zzelezne zlamv. 3. A damt tobye poklady ſkryte a nebeſka tagemſtwy, aby wyedyel, zet ſem ya pan, genzz nazywam gmeno twe, bozze yſrahelſky. 4. Pro ſluzzebnyka meho yacoba a yſrahele zwoleneho meho [204[b]] I zawolal ſem tye gmenem twym; przyrownal ſem tye a nepoznal's mne. 5. Ja pan a nenyt wycze; a kromye mne nenyt buoh; opaſal ſem tye a nepoznal's mne; 6. aby wyedyeli ty, kterzyzz od wychodu ſluncze a kterzyzz od zapadu, zze kromye mne nenye buoh. Ja pan a nenyt gyny;

304. [1]) rasura: slawa. — [2]) omyl, patří ku řcete: dicite pusillanimis. — [3]) erit. — [4]) místo přijdú (futur)

306. [1]) christo meo Cyro.

7. tworzye fwyetlo a zgednawage tmy, czzynye pokoy a tworzye zle; Ja pan czzynye wffyeczko toto. 8. Rofte nebe fwrchu a oblaczy dzzczzeyte fprawedlyweho; otewrzy fye zemye a porod fpafitele e fprawedlnoft geho vkazz fye fpolu. Ja pan tworzye gy.

H. Proroczstwy Danyelowo: Angel bozzy ftupil geft, *hleday w fobotu w fuche dny po prwey nedyeli w puftye.*

307. **Tato Epl̄a dole pfana ma cztena byti w tu ftrzyedu po cztwrtey nedyeli w adwentu. Epl̄a f. Jana.**

(I. Joan. IV. 11—16.)

J. 11. NAymyleyffy, Buoh mylowal nas a my mamy wefpolek mylowaty. 12. boha Zadny newidiel nykdy. budem-ly fye mylowati wefpolek, buoh w nas przyebywati bude a lafka geho w nas dokonala geft. 13. Na tom rozvmymy, zze w nyem przebywamy a on w nas; nebo od ducha fweho dal nā. 14. A my gfmy wydyeli y fwyedczzymy, zze otecz poflal fyna fweho fpafitele fwyeta. 15. Ktozzkolwyek wyprawowaty bude, zze yezzyfs geft fyn bozzy, buoh w nyem przyebywa a on w boze. 16. A my wyerzymy lafcze a poznali fmy lafku, kteruzz pan ma w nas.

308. **Tato Epl̄a czzte fye w patek po cztwrtey ne-[205ᵃ]dieli w adwentu. Epiftola f. petra Apoftola.**

(III. Pet. III. 8—14.)

K. 8. BRatrzycze, Gedyne toto nebud neznamo wā, zze geden den v boha yakzzto tyfficze leth a tyfycze leth yakzzto geden den. 9. Newydawat nas pan w flybi, yako nyeterzy mnyegi; ale myloftywyet czzyny pro nas nechtie, by zzadny zahynvl, ale wffyech ku pokany nawratyti fye czzeka. 10. Nebt przyde den panye yakzzto zlodyey w noczy, W kteremzzto nebe weliku prudkosti puoygdu A oblohi welikym horkem rozpufty fye a zemye y czfozz w ny geft, wffeczko wypaleno bude. 11. A kdyzz to wffeczko rozpufti fye, kteraczy mate wy byty w fwatem przyebywany a mylofrdenftwy, 12. czzekagicze a przyprawugicze w przyfíczzy bozzym y panye, fkrze kohozzto nebe horzyegyczy [1]) rozpuffczzeno bude a oblohi ohnywu horkofty zahrzyegy fye? 13. Noweho zagifte nebe a nowey zemye a flibu geho czzekamy, W nychzzto fprawedlnoft przyebywa. 14. Protozz, naymyleyffy, toho czzekagycze zgednawayte fye nepoffkwrnyeny a neporuffyeny nalezeny byty w pokogy.

---

308. [1]) rasura: z ve slabice -rzye-.

309. Tato Epl̄a dole pſana cztena ma byty den ſ. Tomaſſye z kanthurye. Epl̄a z knyh mvdroſty.

(Proverb. III. 13—20.)

13. Blahoſlaweny czzlowyek, kteryzz naſſyel mvdroſt a kteremvzz przybyla opatrnoſt. 14. lepſſyt geſt zyſk gegy nad kupezz [1]) ſtrzybra, y zlatta prweho czzyſteho owocze gegy. 15. kraſſy geſt nade wſſeczky vczzynki a wſſecz- [2])[205[b]]ko, czſozz zzadano geſt, gyey [3]) ſye zrownati nemohu. 16. Dluhoſt dny na prawyczy gegy [4]) a na lewiczy gegy [5]) bohacztwy a ſlawy. 17. Czeſti gegy [6]) czeſti piekne a wſſeczzki ſtezki gegy [7]) pokoyne, 18. Drzyewo zzywota geſt tyem, kterzyzz doſahli gy a kteryzz drzzety gy bude, blahoſlaweny bude. 19. Pan mvdroſty zalozzil zemy a vſtawyl nebe opatrnoſty. 20. Mudroſty geho wyſſly potoczy a oblaczy roſu roſtu.

---

309. [1]) melior est negotiatione argenti; rasura: gy nad kupezz. — [2]) ras. z. — [3]) rasura. — [4]) rasura: gy. — [5]) rasura: -gy. — [6]) rasura: -gy. — [7]) ras.: -gy.

(EVANGELIA.)

1. Tuto ſye poczzynagy Czteny od czzaſu.
A nayprwe czteny Prwey nədyele w Adwentu Swateho Matuſſye.

(Matth. XXI. 1—9.)

1. KDyzz ſye przíblyzzil byeſſye iezus k geruzalemv y priſſiel byeſſie
k bethſagy k horzie olywetſkey, Tehdy poſlal dwa vczzennyki 2. rzka gy̅:
Gdyete do hradku, geſſto protyw wam geſt a ynhed naleznete oſlyczu
przywazanv [1]) a oſlatko ſ nyg; Odwyzzicze prziwedtezz my. 3. Pakli wam
kto czſo dye, powyezte, zze pan gich potrzyebu ma; A ynhedt puſty ge.
4. Ale to geſt wſſyeczko vczzynyeno, aby naplnyeno bylo, czſozz powye-
dyno geſt ſkrze proroka prawycze: 5. powiezte dſercze ſyon: ay kral twoy
przyſſyel tobie pokoyny ſedye na oſliczi a na oſliczzeti, ſynv porobenem.
6. Tehdi ſſedſſe vczzennyczi vczzynyli, yakozz rozkazal byeſſye gym yezzyſs.
7. I przywedechu oſliczy a dyetie; I wlozzili na nye rucha ſwa [206a] a gemv
na to wſyeſti kazali. 8. Tehdi mnohi zaſtup ſtlachu rucha ſwa na czeſtie
a gyny ſekachu ratoreſle z drzywy y ſtlachu na czeſtie. 9. Tehdi zaſtupowe,
kterzyzz przedchazzychu a kterzyzz na zad gdyechu, wolachu rzkucze:
Blazzena chwala ſynv dawydowu; Pozzehnany, genzzto przyſſyel we
ygmeno pana!

2. W Strzyedu Czteny ſwateho Mathuſſye.

(Matth. III. 1—6.)

1. V Onyem czzaſu Przyſſyel Jan krzſtytel kazze na puſſczzi zzidowſkei
2. rzka: Pokany czzynte. a [1]) prziblizzit ſye kralowſtwy nebeſke. 3. Tentot
geſt zagiſte, kteryzz rzyeczzen geſt ſkrze yzaiaſſye proroka rzkuczyho: Hlas

1. [1]) chyba.
2. [1]) appropinquavit enim.

wolagycziey na puffczzy: Przyprawugte czefti panye; prawe czzynte ftezki geho. 4. A on Jan gmyegiffie rucho z ffrfti welbluduow a prowaz wlafeny v bedr fwych; A pokrm geho byeffye czzrwykowy a ftred lefny. 5. Tehdy wychazyffye k nyemv weffken geruzalē a wffeczko zzidowftwo a weffken zakon k yordanv; 6. y krzczzeny byechu w yordanye od nyeho, zpowydagycze fye hrzychow fwych.

3. W patek Czteny fwateho lukaffie.

(Luc. III. 7—10.)

7. V Onem czzafu Rzyekl Jan k zaftupom, kterzyzz wachazychu,[1] abi krzczzeny bili od nyeho: Gykry wrzitenyczzi,[2] kto vkazal wam byezzety od buduczyho hnyewu? 8. Czzyntezz proto owocze hodne pokany a nepoczzynayte rzykati: oczfe mamy abrahama. Prawymt zagifte wam, zzet moczen geft buoh z kameny [206ᵇ] tohoto zbudyti fyny abrahamowy. 9. Nebot gyzz fekira[3] k korzyenv ftromowemv polozzena geft. Nebo wffeliki ftrom, genzz neczzyny owocze dobreho, wyruben bude a w ohen puffczzen bude. 10. I tazachu fie geho zaftupowe rzkucze: Czfozz tehdi czzynyty budem[4] y my? 11. Tehdi odpowyedyew rzyekl gym: Kteryzz ma dwye fuknye, day gednv nemagyczymv A ktozz ma pokrmy, tezz vczzyn. 12. Tehdi przygydechu zgewnyczi, abi krzczzeny bili y weczechu k nyemv: Miftrzye, czfo vczzynyme? 13. Tehdi on wecze k nym: nycz wycze, nezzli vftaweno geft wam, czzynte. 14. Tehdi tazachu fye geho y rytyrzowe rzkucze: Czfo czzynyti budem y my? I wecze gym. Zzadneho neporazzugte any krzywdy czzynte a dofty myeyte na zzoldu waffyem. 15. Mnyegycze tehdy lyd y myflicze wfficzkny w frdczich fwych o Janv, ne zda bi on bil kriftus. 16. Odpowyedye Jan rzka wffyem: Jat zagifte wodu krztym was, ale przydet filnyeyffy mne, gehozz neygfem hoden rozwazaty rzyemene obuwy geho; Ont was krzftiti bude w duchu fwatem a ohny, 17. Gehozz dymaczz[5] w ruku geho I vczzyfti myeftyffczze fwe a fhromazdy pffyenyczi w ftodolu fwu a plewi fpali ohnyem nevhafugyczy. 18. Mnoho zagifte takeho y gyneho napomynage kazaffye lydu.

4. W druhu nedieli w adwentu Czteny f. lukafs pyffye.

(Luc. XXI. 25—33.)

V Onem czzafu Rzyekl yezzifs vczzennykom fwym: 25. Budu zname-[207ᵃ]nye a zazraczi na flunczi y na myeficzi y na hwyezdach a w zemych tyffczzenye lidfke pro wilewany rzwanye morzie a wln; 26. wadnvczym lydem pro ftrach a czzekanye, genzzto przydu wffyemv fwyetu; Nebot fili

3. [1]) chyba m. vy-. — [2]) genimina viperarum. — [3]) rasura: r. — [4]) snad = budemy my. — [5]) ventilabrum.

nebefke pohnv fye. 27. A pak tehdy vzrzy fyna czzlowyeczzyho przychazegicziho w oblaczich f moczi weliku bozfku. 28. A kdyzz to poczzne fye byti, wzezrzyete[1]) a wzdwyhnyete hlawy fwe, nebot przyblizzi fye wykupenye waffie. 29. I powiediel gym podobenftwí: Wyzte ffyka y wffeczki ftromy. 30. kdyzz wipuffczzegi gyzz z febe owocze, wyezte, zzet blizko geft leto. 31. Takezz y wi, kdyzz vzrzyte, anot fye tato znameny ftawagi, wyezte, zzet blizko geft kralowftwy bozzi. 32. Zagifte prawi wam, zzet nemyne pokoleny toto, donowadzz wffeczko toto fie neftane. 33. Nebe y zemye puoygdu, ale flowa ma nepoygdu.

5. W Strziedu Cztenye piffe f. Mathufs.

(Matth. XI. 11—14.)

Rziekl. i. v. fwym y zaftupom zzidowfkym: 11. Za wyernet prawym wam, Newftalt geft mezi narodem zzenfkym wyetffy yana krzftitele; Ale kteryzz geft menffy w kralowftwy nebefkem, wyetffit geft geho. 12. A ode dny Jana krztitele azz dofud kralowftwi nebefke nafile trpyei a nafylnyczi dofehagy geho. 13. A wffeczfy prorokowe y zakon azz do Jana proroka przyffli gfu; 14. a geftlizze chczete wzyti,[1]) ont geft heliafs, genzz przifiel geft.

6 W patek pyffye f. Marek poczza-[207ᵇ]tek fweho Czztenye.

(Marc. I. 1—8.)

1. POczzatek kazanye yezu krifta, fyna bozziho, 2. yakozz pfano geft w yzaiaffy proroku: Ay pofilam angela meho przed twarzy twu, kteryzz przyprawy czeftu twu przed tobu. 3. Hlas wolagyczi na puffczi: Przyprawuygte czeftu panye; prawe czzynte ftezki geho. 4. Byeffie Jan na puffczzy krztie a kazze krzieft pokanye na odpuffczzeny hrzichow. 5. Wichaziffie k nyemv wffeczko zzidowfke kralowftwo a ieruzalemffczzy wffyeczfi y krztichu fye od nyeho w iordanfkem potoku, zpowydagicze fye hrzychow fwych. 6. A byffye yan odyen frftmy welbludowymy a prowazem wlafenym v bedr fwich a liftie a ftred lefnv gediffie a kazaffie rzka: 7. przydet filnyeyffy mne po mnye, gehozz neygfem hoden padna rozwazati rzyemene obuwy geho. 8. Jat gfem krzftil was wodu a ont was bude krzftity duchem fwatym.

4. [1]) c nadepsáno p o v.
5. [1]) recipere.

7. W trzyeti Nedyeli Czteny piſſe ſ. Mathuſs.

(III. neděle v advent)

(Matth. XI 2—10.)

2. KDyzz vſliſſie Jan w ukowach ſkutki kriſtowi, poſlaw dwa z vczzennykow
ſwich, 3. wecze gemv: Ti-li's, genzz przyſſczzi gſi, czzili gyneho czzekamy?
4. A odpowyedyew yezziſs wecze gym: Sfedſſie odpowiezte Janowi, czſo
gſte ſliſſieli a wydieli. 5. Slepyt wydy, chromy chody, malomoczny oczziſſ-
czzeny gſu, hluſſi ſliſſi, mrtwy wſtawagy a chudy [1]) czteny ſwate zwyeſtugi;
6. A blahoſla-[208ᵃ]weny geſt ten, kteryzz ſie nepohorſſi nade mnv. 7. A kdyzz
ony odgidechu, poczze yezziſs prawyti k zaſtupom o yanowy: Czſozz gſte
wyſſli na puſſczz wydyeti? trzſtynv wyetrem chwiegiczi? 8. Ale czſo gſte
wyſſli wydieti? czlowieka myekkym [2]) odyeneho? Ay, kterzyzz [3]) myekkym
odyeny gſu, w domych kralowich gſu. 9. Ale czſo gſte wiſſli wydyeti?
proroka? taket prawym wam, y wicze nezzli proroka. 10. Nebo tento geſt,
o nyemzz pſano geſt: Ay yat poſſli angela meho przied obliczzegem twym,
kteryzzto przipravi czeſtu twu przied tobu.

8. W Strziedu w ſuche dny Czteny toto pyſſye ſwati lukaſs.

(Luc. I. 26—38.)

26. POſlan geſt angel gabriel od boha do myeſta galileiſkeho, gemvzzto
gmeno nazareth, 27. ku pannye oddaney mvzzi, gemvzz gmeno byeſſie yoſeph
z domv dawidowa, a gmeno panny Maria. 28. A wſtupyw angel k ny,
wecze: Zdrawa myloſti plna, pan ſ tebu, pozzehnana ti mezi zzenamy.
29. kterazzto kdyzz vſliſſala, ſmvtila ſie geſt w rzyeczi geho y myſleſſe,
kterake bi to bilo pozdraweny. 30. I wecze angel k nyei: Nelekay ſe,
maria, nebo ſi naſſla myloſt v pana. 31. Ay poczneſs w zzywotu y porodyſs
ſyna a nazoweſs gmeno geho iezus. 32. Tent bude weliki a ſyn naywyſſyho
nazwan bude; I da gemv pan buoh ſtoliczy dawida otcze geho A kralo-
wati bude w domv yakobowie na wieki 33. A kralowſtwi geho [208ᵇ] ne-
bude koncze. 34. Tehdi wecze maria k angelu: kterakzz bude to, ponwadzz
mvzze nepoznawam? 35. I odpowiedyew angel wecze k nyei: Duch ſwati
wſtupi w tie a mocz wrchnyho obkliczzi tie; A protozz czſozz ſie narody
z tebe ſwateho, nazwan bude ſyn bozzi. 36. A ay alzzbieta rodyczka [1]) twa
y onat poczzala ſyna w ſtaroſti ſwey; A tot myeſicz geſt ſſeſti gyei, genzzto
ſlowe neplodna; 37. nebot nebude nepodobne v buoha wſſielike ſlowo.
38. Tehdi wecze maria: Ay tot dyewka bozzi, ſtan my ſye podle ſlowa
tweho.

7. [1]) asi vynechána zkratka, má státi chudým. — [2]) mollibus. — [3]) rasura: zz.
8. [1]) cognata.

9. W patek Cztenye pyſſie ſwati lukaſs.

(Luc. I. 39—46.)

39. WStawſſy maria gyde w hory ſ rychloſti do myeſta yuda. 40. I wnyde w duom zacharzow y pozdrawila elzbieti. 41. I ſtalo ſye geſt, kdyzz vſliſſala pozdrawenye marie elzbietha, wzradowalo ſye dyetie w zziwotie gegy; y naplnyena geſt duchu ſwateho elzbietha. 42. I wykrzikla hlaſem welikym rzkuczy: Pozzehnana ty mezi zzenamy y pozzehnany plod brzycha tweho. 43. A odkad mnye geſt to, aby przifſla matka pana meho ke mnye? 44. Neb ak ſye geſt ſtal hlas pozdrawenye tweho w uſich mych, weſelilo ſie w radoſty dyetye w zziwotie mem. 45. A blazzena, genzz gſy vwyerzila, nebot dokonano bude w tobie, czſozz powiedyno geſt tobie ode pana. 46. I wecze maría: Welebit duſſie ma pana y wzradowal ſye geſt duch moy w boze ſpaſiteli mē.

[209a] 10. W ſobotu Cztenye piſſe ſ. Lukaſs.

(Luc. III. 1—6.)

1. LEta patnaczteho tyſarzſtwa tyberíe tyeſarzie, Sprawugicze pontſkemv pilatu zzidowſtwo a wlaſt galileiſku herod a philipp bratr geho wlaſt yturee a traconytidis kralowſtwi a liſianv[1]) abillynv wlaſt byeſſie, 2. pod knyzzat, knyezſkymy annaſſyem a kayphaſſem Vczzynyeno geſt ſlowo pana na yana: ſyna zacharyaſſowa, na puſſczzi. 3. I przigide we wſſeczku wlaſt yordana kazze krzeſt pokanye na odpuſſczzenye hrzyechow, 4. yakzzto pſano geſt w knyhach kazatedlnych yzaiaſſie proroka: Hlas wolagiczi na puſſczzi: przipravugte czeſtu panv, prawe czzynte ſtezki geho. 5. Weſſken vdol naplnyen bude a kazzda hora y ſkala pokorzy ſye; a budu lſtywa[2]) prawa a oſtroſty w czeſti prawe. 6. I. vzrzy kazzde tyelo ſlawu bozzy.

11. W Cztwrtu Nedieli Cztenye pyſſie ſ. Jan.

(IV. neděle v advent.)

(Joan. I. 19—28.)

19. POſlali zzide z geruzalema knyezzi a yahny k yanowi, aby otazali geho: Ty kto gſy? 20. I poznal ſye[1]) geſt a nezaprziel. A poznal ſye geſt: zze ya neygſem kriſtus. 21. I otazaly ſye geho: Czſoz tehdi Heliaſs-ly gſy ty? I wecze: neygſem. Prorok-li gſi ty? I odpowyediel: Nee. 22. Protozz weczechu gemv: kto gſy, powyez nam, at bichom odpowyed dali tyem, genzz poſlali nas. Czſo dyeſs o ſobie ſam? 23. Wecze: Ja hlas wolagyczy

10. [1]) Lysania; v lat. abl. absol. — [2]) prava Vulg.
11. [1]) confessus est.

na puſczzy: przyprawte czeſtu panye, [209b] yakozz rzyekl yzaiaſs prorok.
24. A genzzto poſlany byechu, byly gſu z liczomyernykow. 25. I otazachu
ſye geho y rzyekli gſu gemv: A czzozz pak krzſtyſs, kdyzz ti neygſy
kriſtus any heliaſs any prorok? 26. Odpowyedyel gym yan rzka: Jat
krzſtym w wodie; Ale proſtrzyed was ſtal, gehozz wy newyte. 27. tent
geſt, genzz po mnye przyſſczzi geſt, kteryzzto prziede mnv vczzynyen geſt,
gehozz ya neygſem hoden, abich rozwazal rzyemen geho obuwy. 28. Toto
w betanyi ſtalo ſie geſt za iordanem, kdezzto byeſſye yan krztye.

12. W ſtrziedu Cztenye pyſſie ſ. Jan.

(Joan. I. 15—18.)

15. JAn ſwyedecztwy wydawa o panv a wola rzka: Totot geſt ten, kte-
rehozz gſem rzyekl: genzz po mnye przyſſczzy geſt, przyede mnv vczzynyen
geſt, nebo prwy mne bil. 16. a z plnoſti geho my wſſeczſi wzali ſmy
a myloſt za myloſt. 17. Nebo zakon ſkrze moyzziſſye dan geſt, myloſt
a prawda ſkrze yezu kriſta vczzynyena geſt 18. Boha zzadny nykdy ne-
wydyel; gednorozeny ſyn, genzz geſt w lunye otczowye; on wypowyedyel.

13. W patek Cztenye pyſſe ſ. Mathuſs.

(Math. III. 7—11.)

7. Vzrzyew mnohe lyczomyernyki a ſaduczeyſke przychazicze ke krztu
geho wecze gym: Pokoleny wrzytenyczzy, kto vkazal wam byezzety od
przyſſczzyho hnyewu? 8. Czzyntezz proto hodne owocze pokany. 9. a ne-
rodte rzyeczy w was: otcze mamy abrahama. Prawymt za-[210a]giſte wam
zzet moczen geſt buoh z kameny tohoto zbudyti ſyny abrahamowi.
10. Nebot gyzz ſekira k korzyeny ſtromowemv polozzena geſt. Protozz
kazzdi ſtrom, kteryzz neczzyny owocze dobreho, wiruben bude a w ohen
puſſczzen bude. 11. Nebt ya wodu krzſtym was w pokany, ale genzz po
mnye przyſſczzy geſt, ſilnyeyſſy mnye geſt, gehozz neygſem hoden obuwy
neſty; Ont was krzſtyti bude w duchu ſwatem a w ohny.

14. Den Wigilgie bozziho Narozenye Cztenye ſ. Mathuſſe.

(Math. I. 18–21.)

18. Kdyzz byeſſye oddana matka yezziſſowa maria yozephowi, Drzyewe
nezz ſye ſeſſli, nalezena geſt w zziwotie magyczi od ducha ſwateho. 19. Tehdi
yozeph, mvzz gegi, kdyzz byeſſye ſprawedlywi, nechtiſſye gyei proneſti,[1])
chtyſſye taynye puſtyty gy. 20. A kdyzz to on myſleſſye, Ay angel bozzi

14 [1]) rasura: prone-.

we fnach zgewi fie gemv rzka: Jozephe, fynv dawidow, nerod fye ftrachowaty pogyti marie manzelki twei; Nebo czfoz w nyei narozeno geft, z ducha fwateho geft. 21. A porodyt fyna y nazowefs gmeno geho yezyfs, Nebt on fpafen vczzyny lid fwoy od hrzychow gegich.

15. **Na prwey mffy na bozzy narozeny Czztenye f. Lukaffye.**

(Luc. II. 1—14.)

1. VIgyde wyrczzeny od tyefarzye augufta, abi popfan bil weffken fwyet.
2. To popfany prwe ftalo fye geft od fudcze fyrfkeho czyryna. 3. I gdychu
wffyczkni, abi [210b] fie kazzdi vkazal w fwem myeftie. 4. Tehdi gide take
y iozeph od galilee z myefta nazaretu do Judea myefta dawidowa, genzz
flowiffie bethleē. Protozze byeffie z pokoleny a z czzeledi dawidowi, 5. abi
fie vkazal f maryi, oddanv fobie zzenv tiehotnv. 6. I ftalo fye geft, kdyzz
biechu tam, doplnyeny gfu dnyowe, abi porodila. 7. I porody fyna fweho
prworozeneho. A w ruchi gey obynvla y wlozzila gey w gefle; nebo nebiffe gemv myefta w hoftȳnyczy. 8. A paftarzi[1]) biechu w tom kralowftwi,[2])
bdyecze a ftrzehucze czzafuow nocznych nad ftadi fwymy. 9. A ay angel
bozzi ftaffye podle nych a fwietloft bozzi obkliczzila gich y bachu fie
ftrachem welikȳ. 10. I wecze gym angel: Nerodte fye bati. Wizte, zzet
zwieftugy wam[3]) radoft weliku, genzz bude wffyemv lydu; 11. Nebo narodil fie geft nam dnes fpafytel fwyeta, genzz geft kriftus pan, w myeftie
dawidowie. 12. A to wam znameny: Naleznete dyetie w plenki obynvte
a polozzene w geflech. 13. A brzo[4]) vczzinyeno geft f angelem mnozftwi
rzyffye nebefkey, chwalecze boha a rzkucze: 14. Chwala v wyfofty bohu
a na zemy myr lydom dobrey wole.

16. **Na druhei mffy Czteny f. lukaffie.**

(Luc. II. 15—20.)

15. PAftuchi mluwichu k fobie: Podmy azz do bethleema, abichom
vzrzieli to flowo, geffto fye ftalo geft a gezzto gan vkazal nam. 16. I przigidechu chwatagicze y nalezechu maryi a yozepha a dyetatko polozzene
w [211a] geflech 17. Tehdi widucze geho y poznachu o tom flowu, genzz
bilo powiedyno gym o tom dyetyety. 18. A wfficzkny, genz fliffichu, dywychu fe o tyech flowich, kterazz biechu od paftuch rzyeczzena k nym.
19. Ale maria chowaffie w pamyeti wffeczkna flowa ta, rozgymagiczi
w frdczi fwē. 20. I wratili gfu fie paftirzowe flawicze a chwalecze boha
we wffem, czfozz gfu fliffyeli y widyeli, yakozz rzeczzeno bilo k nym.

---

15. [1]) chyba m. pastýři. — [2]) in regione. — [3]) rasura: *w-*. — [4]) subito.

17. Na welikei Mſſy Cztenye ſ. Jana.

(Joan. I. 1—14.)

1. NA poczzatku bilo ſlowo a ſlowo byeſſie v boha a buoh bieſſie
ſlowo. 2. To biſſye na poczzatku przi boze.[1]) 3. Wſſieczkny wyeczi ſkrze nen
vczzynyeny gſu A bez nyeho vczzinyeno geſt nycz, Czſozz vczzynyeno geſt
4. w nyem zzywot bieſſie A zziwot bieſſie ſwietloſt lidſka; 5. A ſwietloſt
w temnoſti ſwyti a tmy geho nepopapadli.[2]) 6. Byeſſie czzlowiek poſlan od
boha, gemvzz gmye byeſſye yan. 7. Ten prziſſel na ſwiedecztwy, abi ſwie-
decztwi ſwiedczzil o ſwietloſty, abi wſſiczkny wyerzili ſkrze nyeho. 8. Ne-
biſſie on ſwietloſt, ale abi ſwiedecztwi ſwiedczzil o ſwietloſti. 9. Bieſſe
ſwietloſt prawa, genzz oſwieczuge wſſielikeho czzlowieka przichazegicziho
na tento ſwiet. 10. na ſwietie bieſſye a ſwiet ſkrze nyeho vczzynyen geſt
A ſwiet geho nepoznal. 11. Mezy[3]) wlaſtny przißiel a ſwogy geho neprziyali;
12. Ale kolikzz gich przigeli geho, dal gym mocz ſyny bozzymy byty [211b]
tyem, geſſto wyerzi w meno geho, 13. Kterzyzzto ne ze krwyew any
z wuole tieleſenſtwy any z wuole mvzzſkei, ale z boha narozeny gſu.
14. A ſlowo tielo vczzynyeno geſt y przyebiwalo w nas y wydieli ſmy ſlawu
geho, ſlawu yakzzto gednorozeneho ot otcze, plna myloſti y prawdi.

18. Den ſwateho Sſczepana Czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. XXIII. 34—39.)

PRawiſſie yezzifs zaſtupom zzidowſkym a knyzzatom popowym: 34. Ay
yaty[1]) poſylam k wam proroki a mvdrcze y myſtri zakona a z tiech za-
bigete y vkrzizugete a z nich vbiczzugete w ſſkolach waſſich a pudyti bu-
dete z myeſta do myeſta, 35. at bi przißla wſſelika krew na was prawa,
kterazz wileta geſt na zemy, od krwe abelowy ſprawedlyweho azz do
krwe zacharzowy, ſyna barachie, gehozz gſte zabili mezi chramem a oltarzyem.
36. Wieru prawi wam, zze przigdu ta wſſeczkna na narod tento. 37 Ieru-
zaleme, ieruzaleme, geſſto zabigiſs proroki a kamenugeſs ge, geſſto k tobie
poſlany gſu, kolikrat ſem chtiel ſebrati ſyny twe, yakozzto ſlepicze ſbyera
kurzencze ſwe pod krzidle a nechtiel's gſy! 38. Wyztezz, oſtawi wam
domy waſſie puſti. 39. Nebt prawi wam, zze mne neuzrzite wicze, gelizz
diete: Pozzehnany, genzz przißel we ygmeno bozzy.

19. Den ſwateho Jana Czzteny pyſſye ſ. Jan.

(Joan XXI. 19—24.)

19. Rzyekl yezus petrowy: naſleduyg [212a] mnye. 20. I obratyw ſie
petr vzrzie onoho vczzennyka, gehozz mylowaſſie iezziſs, an po nyem gde,
kterizzto odpoczzywal na weczzerzi na geho prſech y wecze: Pane, kteri

---

17. [1]) *e* předěláno ze *z*. — [2]) slab. *pa* jedna zbytečná. — [3]) *y* předěláno ze *z*.
18. [1]) = jáť, ecce ego mitto.

geſt, kterzyzz zradi tie? 21. A kdizz vzrzie petr toho vczzennyka, wecze iezziſſowi: Pane, czſo wſſak tento? 22. wecze gemv yezziſs: Tak gey chczi oſtawiti, azz ſie wraczi, czſo tobie tiem? Ti mne naſleduyg. 23. Protozz wynyde rzeczz ta mezi bratrzi, zze vczzennyk ten nevmrzie. Ale nerziekl gemv yezziſs; zze nevmrzie, nezz: tak geho chczi oſtawiti, azz gelizz przidu, czſo tobie tiem? 24. Tento geſt vczzennyk, genzz ſwiedecztwy ſwiedczzi o tiech y pſal geſt to, I wymy, zze prawe geſt ſwiedecztwi geho.

20. **Na mladencze Czzteny ſ. Matuſſe.**

(Matth. II. 13—18.)

13. ANgel bozzi zgewil ſie yozephowy we ſnach rzka: Wſtan a wezmy dyetie a matku geho a vtecz do egipta a budyzz tam, azzt gelizz powym tobie; Nebot buduczi geſt, zzet herodes bude hledati dyetiete k zatraczeny geho 14 kteryzzto wſtana wze dyetie a matku geho w noczi y odſſel do egipta; 15. y bil tam azz do ſmrti herodoſowy,[1]) Aby naplnyeno bilo, genzz rzczzeno geſt od pana ſkrze proroka rzkucze: Z egipta powolal ſem ſyna meho. 16. Tehdi herodes vzrzyew, zze obluzen geſt od kralow, rozhniewal ſie geſt welmy A [212ᵇ] poſlaw zbil wſſeczkny dyetki, geſto biechu w bethleemye y we wſſiech kragynach geho, ode trzi leth az dolow podle czzaſu, iakzzto witazal[2]) bieſſie na kralech. 17. Tehdi naplnyeno geſt, czſoz rzeczzeno geſt ſkrze ieremyaſſie proroka rzkucze: 18. Hlas na wiſoſti ſliſſan geſt; placzz a huhlany Rachel placzzucze dyeti ſwich a nerodiſſie ſie vtieſſiti, nebo neygſu.

Den ſ. Thomaſſye kanthurienſkeho Czztenye: Ja gſem paſtyrz dobri. *hleday w druhey nedyeli po welicze noczi.*

21. **W nedieli przeſ ochtab Cztenye ſwati lukaſs pyſſye.**

(Luc. II. 33—40.)

33. Byeſſie iozeph a maria, matka iezziſſowa, dywicze ſie nad tiemy, czſozz o nyem prawichu. 34. I pozzehnal gym ſymeon y wecze k marij matcze geho: Ay polozzen geſt tento na padeny a na wſkrzyſſienye mnohym w yſraheli a na znameny, gemvzzto odpowyedye.[1]) 35. A twu duſſi geho[2]) meczz progde, abi prohlaſſieno bilo z mnohich ſrdecz myſſlenye. 36. A byſſie anna prorokynye, dſy phanuelowa, z pokoleny aſſer, Ta bieſſie przziebiehla[3]) mnohe dny a ziwa bila ſ mvzzem ſwym leth ſedm od panenſtwi ſweho 37. A ta wdowa bieſſie azz do ſtyrz a oſmdeſſaty leth, kterazzto neodchodiſſie ſ chramv, poſty a modlitwamy ſluzzeczi bohu we

---

20. [1]) chyba. — [2]) exquisierat.

21. [1]) cui contradicetur. — [2]) tuam ipsius animam. — [3]) processerat. — [4]) confitebatur. — [5]) confortabatur.

dne y w noczi. 38. A ta gifta w tu hodynv przygduczi zpowidala[4]) fie panv y mluwiffie o nyem wffyem, [213[a]] genzz czzekachu wikupeny yfrahelfkeho. 39. A kdizz dokonali wffeczki wieczi podle zakona bozziho, wratili fie do galilee do myefta fweho nazaretha. 40. A dietatko roftlo a pofilowalo[5]) fie plno mvdrofti A myloft bozzi byeffie f nym.

Den f. filueftra papezze Cztenye: Bdyete nebo newite. *hleday w komvnye od zpowiedlnykow.*

22. **Den noweho letha Czztenye pyffye fwati lukafs.**

(Luc. II. 21.)

21. Kdyzz fie fkonali ofm dnyw, aby obrzyezano bilo dyetie, nazwano geft gmeno geho iezus, Jakozz nazwano geft od andiela, drzewe nezz fie bilo w brzyffie poczzalo.

23. **Den wigilgie fwiczzek Czztenye fwati Matuff pyeffie takto:**

(Matth. II. 19—23.)

19. Po fmrti herodefowie Ay andiel bozzi zgewil fie we fnach iozephowi w egiptu 20. rzka: Wftan a wezmy dyetie a matku geho a gdi do zemye yfrahelfkei, Nebot zemrzieli gfu, kterzizzto hledachu duffie dyetieczy. 21. kteryzzto wftaw wzal dyetie a matku geho y przifel do zemye yfrahelfkey. 22. Tehdi vfliffaw, zza [1]) archelaus kraluge w zzidowftwie za heroda, otcze fweho, baffie fie tam giti, Ale napomanut we fnach, odffiel do ftran galileifkich. 23. y przifed bidlil w myeftie, genzz flowe nazareth, Abi naplnyeno bilo, cfozz rzczeno geft fkrze proroka: zze nazareus nazwan bude.

24. **Na fwiczki Czztenye fwati Mathufs pyffie takto:**

(Matth. II. 1—12.)

[213[b]] 1. Kdyzz fie narodil bieffie ieziff w bethleemye w zemy zzidowfkey w dnyech krale herodefowich, Ay krali od wichodu fluncze prziffli gfu do geruzalema 2. rzkucze: kde geft, geffto narozen geft, kral zzidowfki? Nebo fmy widieli hwiezdu geho na wichodu y przиffli gfmy nafledowat [1]) geho. 3. Tehdi vfliffaw to herodes kral, fmvtil fie geft y wffeczko geruzalemfke myefto fnym. 4. A febraw wffeczka knyzzata popowa y pifarzie lida, witazowal fie na nych, kde bi fie kriftus narodil. 5. Tehdi ony weczechu gemv: w bethleemye w zzidowftwie; Nebo tak pfano geft fkrze proroka rzkucze: 6. A ti bethleeme, zemye zzidowfka, nykakezz naymenffy gfy w knyzzatech zzidowfkich; Nebot z tebe wynde wuodfe, kteryzz zprawowati bude lid moy

23. [1]) místo *že.*
24. [1]) adorare. — [2]) chyba m. na-.

iſrahelſki. 7. Tehdi herodes tagemnye zawolaw kralow, ſnazznye navczzil
ſie od nych czaſs hwiezdi, kterazz ſie zgewila gym. 8. A poſlaw ge do
bethleema wecze: Gdyete a tazzte ſnazznye o dyetiety, a kdyzz naleznete,
wzkazzte my, at y ya przygda neſledowati [2]) geho budu. 9. kterzyzz kdyzz
vſliſſieli krale, odgidechu. A ay hwyezda, kteruzz widieli na wichodie, przed-
chaziſſie ge, azz do tak, kdyzz prziſſla y ſtaſſie nad domem, kdezz bieſſie
dyetie. 10. A vzrzewſſie hwiezdu vradowali gſu ſye radoſti welmy weliku.
11. A wſſedſſe [214[a]] do domv nalezli gſu dyetie ſ marigi, matku geho
A padſſie naſledowachu geho; A otewrziewſſie pokladi ſwe obietowali
gemv dari: zlatto kadidlo a myrru. 12. A odpowied wzemſſie we ſnach,
abi ſie newraczowali k erodowi, gynv czeſtu wratili ſie do kralowſtwy ſweho.

25. W nedieli przeſ ochtab ſwiczzek Czztenye ſwateho lukaſſe.

(Luc. II. 42—52.)

42. Kdyzz vczzynyen bieſſie yezzifs we dwanaſti letech, wſtupugicze gich
do geruzalema podle obiczzege dne ſwateczznyho 43. a dokonawſſye dnye,
kdyzz ſie wraczowachu, oſtalo dyetie yezziſs w geruzalemye a nepoznali
ſtaroſti geho. 44. A mnyegicze, bi bil w zaſtupu, prziegidechu czeſtu dne
gednoho y hledachu geho mezi przateli a znamymy. 45. A nenalezſſie na-
wratili ſie do geruzalema hledagicze geho. 46. I ſtalo ſie geſt po trzyetym
dny, nalezli geho w chramv ſedycze proſtrzied doktorow, poſluchage gich
a tazze ſe gich. 47. A vzzaſowachu ſie wſſiczkny, kterzyzz geho poſluchachu
od mvdroſti a o odpowidany geho. 48. A widucze dywili gſu ſie. I wecze
maty geho k nyemv: Synv, cſzo's vczzynyl nam tak? Ay ya a otecz twoy
zzelegicze hledali ſmy tebe. 49. I wecze k nym: czſozz geſt, ze gſte mne
hledali? Newiedieli ſte, zze na tiech, genzz otcze meho gſu, mvſym byty?
50. A ony nerozvmyeli ſlowu, kterezz mluwil geſt k nym. 51. I gide ſ nymy
[214[b]] y prziſſel do nazaretha y byſſie poddan gym; A matka geho ſcho-
wawaſſie wſſechna ſlowa ta, rozmluwagiczi [1]) w ſrdczi ſwem. 52. A yezziſs
proſpywaſſie wiekem y mvdroſti przied bohem y lidmy.

26. W Strziedu przieſ ochtab ſwieczzek Czzteny ſ. Matuſſie.

(Matth. IV. 12—17.)

12. Kdyzz vſliſſal yezziſs, zze bi Jan zrazen bil, gide do galilee, 13. opuſtiw
myeſto nazareth, prziſſed y bidleſſe w kapharnav̄, w kragynach zabulon
a neptalym, 14. abi naplnylo ſie, czſoz rzczzeno geſt ſkrze ieremyaſſe pro-
roka: 15. Zemye zabulo a zemye neptalym, czeſta morzie za iordanem
galileiſkym, [1]) 16. pohanſki lid, kteryzz chodiſſie w temnoſtech, wydiel ſwietlo

25. [1]) chyba, asi místo rozvažující. Ev. Víd. má kladuczy.

26. [1]) chyba: Vulg. trans Jordanem, Galilaea gentium, (16.) populus atd. — [2]) in regione. — [3]) aorist, appropinquavit.

welike; a ſediecze w kralowſtwi [2]) ſtynv ſmrti, ſwietlo wiſſlo geſt gym.
17. A potom poczal yeziſs kazati a prawiti: Pokany czzynte, nebt ſye przi-
blizzi [3]) kralowſtwy nebeſke.

27. W ochtab ſwiczzek Czzteny ſ. Matuſſe.

(Matth. III 13—17.)

13. PRziſſel gezziſs od galilee do iordana k ianowi, abi krzſczen bil od
nyeho 14. Nezz yan branyſſie ſie rzka: Ja od tebe mam krzſſczzen byti,
a ti przichaziſs ke mnye? 15. A odpowiediew yezziſs rziekl gemv. Nechayzz
nynye, Nebo tak ſluſſi nam naplnyti wſſechnv prawdu. Tehdi nechal geho.
16. A krzczzen gſa yezziſs ynhed wiſtupil z wodi. A ay otewrzyena gſu
gemv nebeſa y widiel ducha bozziho ſtupugicze yakzzto holubka, przicha-
ze[215a]gicziho nad ſe. 17. A hlas ſ nebe rzkuczyei: Tot geſt ſyn moyg
myli, na nyemz ſobie dobrzye zalibil ſem.

28. Prwa Nediele po ſwiczzkach Czztenye ſ. Jana.

(Joan. II. 1—11.)

1. SWatbi ſtachu ſie w kanye galilee; A biſſie matka gezziſſowa tam.
2. y pozwan geſt yezziſs a vczzennyczi geho na ſwatbu. 3. I nedoſtawaſſie [1])
ſie wyna, Wecze mati gezziſſowa k nyemv: Wyna nemagi. 4. Dye gy
yezziſs: Czſo mnye a tobie geſt, zzeno? Neprziſſla geſſczze hodyna ma.
5. Dye matka geho ſluzzebnykom: Czſozzkolwiek dye wam, vczzynte.
6. I byechu tu ſſeſt hrnczow kamennych poſtaweno podle oczziſſczzenye
zzidowſkeho, kazzdi z nych we dwie myerziczi nebo trzi. 7. Dey gym
yezziſs: Naplnte hrncze wodu. y naplnyli ge azz do wrchu. 8. I die gym
yezziſs: Naberztezz nynye a neſtezz ſwatebnykowy. I neſſli gſu. 9. A kdyzz
okuſil ſwatebnyk [2]) wodu wynem vczzynyenv, A newiedieſſie, odkud bilo,
ale ſluzzebnyczi wiedieli, genz naczrpali bili wodi, Zawola zzenycha ſwa-
tebnyk 10. y dye gemv: Kazzdi czzlowiek prwe dobre wyno poſtawuge,
A kdyzz zpigi ſye, tehdi to, czſoz horſſi geſt. Ale ti ſchowal's wyno dobre
azz dotud 11. Ten vczzynyl poczzatek dywow yezziſs [3]) w kanye galilee
y zgewil chwalu ſwu y vwierzili wen vczzenyczi geho.

29. W ſtrziedu czzteny ſ. lukaſſe.

(Luc. IV. 14—22.)

14. Viſſiel geſt yezziſs [215b] w moczi ducha do galilee a rziecz wiſſla
geſt po wſſiem kralowſtwi o nyem. 15. A on vczziſſie w ſkolach zzidowſkich
a weleben bil od lidi. 16. I przyſſel do nazaretu, kdezz byeſſie chowan

28. [1]) deficiente vino. — [2]) architriclinus. — [3]) rasura: dywow ye —.

y wſſel podle obiczzege ſweho dne ſobotnyho w ſſkolu zzidowſku y wſtal czziſti. 17. I dany gſu gemv knyhi yzaiaſſie proroka. A kdyzz otewrziel knyhi, nalezl myeſto, kdezz pſano bilo: 18. Duch bozzi nad mye; proczzezz pomazal mne, abich kazal chudym, poſlal mne vzdrawowat ſkruſſene ſrdczē, 19. kazati wieznom odpuſſczzeny, ſlepím zrak, nawratiti zlamane k odpuſſczzenye, kazati rok bozzi prziyati[1]) a den odplaczenyey. 20. A kdyzz zawrzel knyhi, wratil ſluzzebnykowi y ſediſſe. A wſſech w zzidowſkei ſſkole oczzi biechu hledicze nan. 21. I poczzal rzyeczi k nym: zze dnes naplnyeno geſt toto piſmo w uſſyech waſſich. 22. A wſſeczkny ony ſwiedecztwi dawachu y dywichu ſie w ſlowich myloſti, genzz pochazychu z vſt geho.

30. W patek Czztenye ſ. Marka.

(Marc. VI. 1—6.)

1. Viſſed iezziſs pcziſſyel do wlaſty ſwey a gdyechu po nyem vczzennyczi geho. 2. A kdizz bieſſie w ſobotu, poczze w zzidowſkey ſikole vczzyti a mnozi ſliſſicze dywichu ſie w uczzeny geho rzkucze. Odkud tomuto wſſeczzko toto a kteraka geſt mudroſt, genzz dana geſt gemv a moczi takowe, genzz ſkrze rucze geho konagi ſie? 3. I ne zda tenco geſt [216ᵃ] kowarz, ſyn marie, bratr yacubuow a yozephow a yuduow a ſymeonvow? Ne zda y ſeſtri geho ted ſ namy gſu? A pochibowachu na nyem. 4. I wecze gym yezziſs: Zze nenye prorok beze czty gedno wlaſty[1]) ſwey a w narodu ſwem a w domv ſwem. 5. I nemozze tu moczi zzadnei vczzynyty, gedno malo nemocznych wzlozzenymy rukama vzdrawil. 6. A dywyſſye ſye pro newyerzyeny gegich.

31. Nediele druha po ſwiczzkach Czztenye ſ. Matuſſie.

(Matth. VIII. 1—13.)

1. KDizz ſgide yezziſs ſ hori, gdyechu po nyem zaſtupi weliczi. 2. A ay malomoczny prziſſed, naſledowal geho rzka: Pane, chczeſſ-ly, mozzeſs mye vczzyſtyti. 3. A ztah gezziſs ruku, dotekl ſie geho rzka: chczi, oczziſt ſe. A ynhed oczziſſczzena geſt malomocznoſt geho. 4. I wecze gemv yezziſs: Wiz, abi zzadnemv neprawil, ale gdy, vkazz ſye knyezzym a obietuyg dar, genzzto przykazal moyzziſs na ſwiedecztwy gym. 5. A kdyzz wnyde yezziſs do kapharnaum, prziſtupil k nyemv centurio, proſſie geho 6. a rzka: Pane, dyetie me lezzi ode dny[1]) w domv mem a zle ſie mvczzy. 7. I wecze gemv yezziſs: Za wyerne prawym tobie, yat przygdu a vzdrawymt ge. 8. A odpowiedyew centurio wecze: Pane, neygſem hoden, abi wſſel pod

29. [1]) praedicare annum D acceptum.
30. [1]) = w wlaſty.
31. [1]) Vulg: paralyticus.

ſtrzyechu mv; Ale rzczi gedno ſlowem a vzdraweno bude dyetie me.
9. Nebo y ya czlowiek gſem pod moczi vſtaweny, mage pod ſebu ry-[216b]
tyrzſtwo a rzku-li tomvto: gdy, poygde; A gynemv: przid, a przigde; a
ſluze memv: vczzyn to, a vczziny. 10. Tehdi vſliſſyew to yezziſs, dywil ſie
geſt a tym, genzz ſſli po nyem wecze: Za wierne prawymt wam, nenalezzl
gſem takei wyeri w izrahely. 11. Ale prawymt wam, zze mnozi od wi-
chodu a od zapadu przygdu a ſedyeti budu ſ abrahamem, ſ yzaakem
a ſ yakobem w kralowſtwy nebeſkem; 12. Ale ſynowe kralowſtwy wy-
wrzzeny budu do temnoſty zewnytrznych; tu bude placzz a ſſkrzyehot
zubow. 13. I rziekl iezziſs centuriowi. Gdy a yakzz gſy wyerzil, budyzz
tobie. I vzdraweno geſt dyetie w tu hodynv.

W ſtrzedu a v patek Czzteny ſ. lukaſſe a ſ. Marka podobne tomvto czzteny naprzyed pſanemv.

32. Trzyeti Nedieli Czztenye ſ. Mathuſſe.

(Matth. VIII. 23—27.)

23. Wſtupugicze yezz ſſe w lodiczzku, gdichu po nyem vczzennyczi geho.
24. A ay hnvti welike vczzyny ſie w morzy, tak azz ſie lodyczzka przikri-
waſſie wlnamy, A on zagiſte ſpaſſe. 25. a prziſtupywſſie k nyemv vczzen-
nyczi geho, vbudychu gey rzkucze: Pane, ſpas ny, hynemt. 26. I dye gyem:
Czſo ſtraſſliwi gſte, maley wyery? Tehdi wſtaw przykazal wyetru a morzi
przeſtati y ſtala ſie geſt tychoſt welika. 27. Tehdi lyde dywyechu ſye rzkucze
kteraki geſt tento, genzz wyetrom przykazuge y morzy a poſluſſny gſu
geho?

33. W ſtrzyedu Czztenye ſwateho lukaſſye.

(Luc. IX. 57—62.)

[217a] 57. Stalo ſye geſt, kdyzz ſſel yezziſs a vczzennyczi geho na czeſtie,
wecze nyekteraki k yezziſſowi: Puoygdu za tobu, kamzkoli puoygdeſs.
58. I wecze gemv yezziſs: liſſki dupie magi a ptacztwo nebeſke hnyzda,
ale ſyn czzlowieczzi nemam,[1]) kde bi hlawu ſwu ſklonyl. 59. I wecze k gy-
nemv: Pod po mnye. A on wecze: Pane, odpuſt my prwe gyti pochowati
otcze meho. 60. Wecze gemv iezziſs: Nechay, at mrtwi pohrziebugi mrtwe
ſwe; ale ti gdy a zwieſtuyg kralowſtwi bozzi. 61. Wecze gyny k iezziſſowi:
Puoygdu po tobie, pane, ale nayprw odpuſt my powyedyeti tyem, kterzyzz
doma gſu. 62. Wecze gemv pan: Zzadny puſſczzege ruku ſwu w pluh
a hledie za ſie, hotow geſt kralowſtwi bozzymv.

———

33. [1]) non habet.

34. W patek Czztenye ſ. Marka.

(Marc. II. 13—17.)

13. VIſſel geſt yezziſs k morzi a wſſechen zaſtup przichaziſſye k nyemv y vczziſſie ge. 14. A kdyzz przyechazziſſe, vzrzyel lewi alphea ſedycze na mytu y wecze gemv: Pod po mnye. A wſtaw naſledowal geſt geho. 15. I ſtalo ſye geſt, kdyzz ſedyeſſie w domv geho, mnozy zgewnyczy y hrzyſſnyczi ſpolu ſedyechu ſ yezziſſem a ſ uczzennyki geho; a bieſſe gich mnoho, kterzyzzto naſledowachu geho. 16. a piſarzy a liczomyernyczy widucze, zze bi gedl zgewnyki[1]) y ſ hrzyſſnyki, weczechu vczzennykom geho: Czzemv zgewnyki[2]) a ſ hrzyſſnyki gyei a[217[b]]pyey myſtr waſs? 17. To vſiſſaw[3]) yezziſs wecze gȳ: Nemagy potrziebnoſti zdrawi lekarzie, ale kterzyzz zle magi; Nebo neprziſſel ſem wolat ſprawedlywich, ale hrzyſſnych.

35. Czztwrta Nediele Czztenye ſwateho Matuſſe.

(Matth. XI. 25—30)

25. ODpowiedew yezziſs wecze: Zpowidati ſie budu tobye, pane, otczze nebe y zemye, Nebo ſkril gſy to od mvdrczow a opatrnych a zgewil's to maliczkȳ. 26. Tak, otczze, nebo tak bilo libo przed tebu. 27. Wſſeczko mnye dano geſt od otcze meho A zzadny nezna ſyna, gedno otecz anyzz otcze zna kto, gedno ſyn a komvzz chtieti bude ſyn zgewiti. 28. Podte ke mnye wſiczkny, kterzizz dyelate a obtizzeny gſte a yat nakrmym was. 29. Wezmyete gho me na ſye a vczte ſie ode mne, nebot tychi gſem a pokorny ſrdcze[1]) a naygdete odpoczzynuti duſſym waſſym. 30. Nebot gho me ſladke geſt a brzimye me lehke.

36. W Strzedu Czztenye ſ. Marek piſſe.

(Marc. X. 13—16.)

13. OBietowali yezziſſowy maliczke, abi dotekl ſye gich. Ale vczzennycz przymluwachu obyetownykom. 14. kterezz kdyzz vzrzie iezziſs, rozhnyewaw ſye y wecze gym: Nechte malitkich gyti ke mnye a nezabranyugte gym, nebot takowich geſt kralowſtwy bozzy. 15. Wyerut prawȳ wam: ktozkoli newezme kralowſtwye bozziho yakzzto mali, newendet do nyeho. 16. A obgymage ge a wkladage rucze na nye pozzehnawa-[218[a]]ſſye gych.

---

34. [1] = s zgew. — [2]) viz 1. — [3]) tak v rkp.

35. [1]) má býti srdcem = corde.

37. W patek Czztenye ſwateho Matuſſe.

(Matth. IX. 18—26.)

18. Mluwicze yezziſſowi k zaſtupom, Ay knyzze gedno prziſtupilo y modlil
ſye gemv rzka: Pane, dſera ma nynye vmrziela geſt; Protozz pod, wlozz
ruku na ny a zzywat bude. 19 A wſtaw yezziſs gyde po nyem y vczzen-
nyczi geho. 20. A ay zzena, kterazzto czzrwenv nemocz gmyegiſſye dwa-
naſte leth, prziſtupila z zadu y dotkla ſye podolka rucha geho. 21. I rziekla
geſt w ſobie: Geſtlizze dotknv ſye ſ toliko rucha geho, zdrawa budu. 22. Tehdi
yezziſs obratyw ſye a vzrziew gy wecze: Dovſay, dſerko, wyera twa tie
zdrawu vczzynyla. a zdrawa vczzynyena geſt zzena tey hodyny. 23. A kdyzz
prziſſel yezziſs w duom knyzzete a vzrziel trubaczze a zaſtup hluczzycze,
wecze: 24. Odeydyete, nenyt mrtwa dyeweczzka. ale ſpyet. I poſmywachu
ſye gemv. 25. a kdyzz wywrzzen bieſſe zaſtup, wſſel a drzzel ruku gegi.
I wſtala dieweczzka. 26. I wyſſla geſt rzyeczz ta we wſſeczku zemy tu.

38. W nedieli dewitnyka Czztenye ſ. Matuſſie.

(Matth XX. 1 16.)

Powiedie yezziſs vczzennykom ſwym powieſt tuto: 1. Podobno geſt
kralowſtwi nebeſke czzlowieku otczowi czzelednymv, kteryzz wyſſel prwe
rano doweſty dyelnyki ſwe do wynnycze ſwey. 2. A kdyzz nagem vczzyny
z dielnyki z penyeze dennyho, poſla ge do wynnycze ſwey. 3. a wiſſed
w hodynv trzyeti, wydyel gyne ſtogicze na trhu [218b] prazdne. 4. wecze
gym: Gdyete y wy do wynnycze mey a czzſozz ſprawedlywe bude, dam
wam. 5. A ony gidechu. A opiet wynyde w hodynv ſſeſtu a w dewatul
hodynv y vczzynyl takezz. 6. W gedenacztu hodynv pak wiſſed y nalezz
gyne ſtogicze y rzyek, gym: Czſo tu ſtogite czeli den prazdny? 7. Rzyekli
gſu gemv: Nebo zzadny nas nevwedl. Dye gym: Gdyete y wy do wyn-
nycze mey a czzſozt[1]) bude ſprawedlyweho, damt wam. 8. A kdyzz bieſſie
weczzer, Wecze pan wynnycze ſſafarzowi ſwemv: Powolay dyelnykow A day
gym mzdu, pocz(na od naypoſledneyſſich azz do prwnych. 9 A kdyzz przi-
gidechu, geſſto w gedenacztu hodynv biechu prziſſli, wzechu wſſechny pe-
nyeze. 10. Tehdi przigducze prwy, ʀoſuzowachu, gezz by wyecze myeli
wzyti; wzechu ony take wſſechny penyeze. 11. A pobrawſſe reptachu
protyw otczy czzelednymv 12. rzkucze: Ty poſledny gednv hodynv dye-
lali a rowny's ge nā vczzynyl, kterzyzz gſmy noſili brzyemye przeſ den
horkoſty.[2]) 13. Tehdi on odpowyedie gednomv z nych y wecze: Przyteli,
neczzynym tobie krzywdi; Wſſak [3]) gſy z penyeze vgednal ſe mnv. 14. Wezmy,
czſozz twe geſt a ygdyzz; Nebt chczy y tomvto poſlednymv daty yako

---

38 [1]) tato část verše ve Vulg. není. — [2]) et aestus. — [3]) nonne.

tobie. 15. A zda mnye nenye lze vczzynyti cfozz chczy? Czzyli oko twe nefllechetne geft, Nebo ya dobry fem? 16. Takt budu pofledny prwy a prwi pofledny. Nebo mnoho geft zawolanych, ale [219a] malo wibranych.

39. W ftrzyedu Czztenye f. Marka.

(Marc. IX. 29—36.)

29. Viffed iezzifs gdyffe fkrze galilei a nechtiffe, bi kto wyediel. 30. A vczziffe vczzennyki fwe y wecze gym: kterak fyn czzlowieczzi zrazen bude w rucze lidfke y zabigi geho a zabiti trzeti den wftane. 31. A ony nerozumyechu flowu a bachu fye geho otazati. 32. I przigidechu do kapharnavm. kteryzzto kdyzz doma byeffie, tazaffie fie gich. Czfo gfte na czeftye rozmluwali? 33. A ony mlczzeli, Nebo mezy febu na czeftie hadali fye, kto by z nych bil wyetffy. 34. a fedye zawolal dwanafti y wecze gy̅: Aczz kto prwy chcze byti, bude wffech naypoflednyeyffy a wffech fluzzebnyk. 35. A wzaw dyetie poftawil ge w proftrzyedku gych; kterezz kdyzz obyal byeffie, wecze gym: 36. ktozzkolwiek gedno z takowichto dyetye wezme we ygmeno me, myet przygyma; A ktozzkolwyek mye przygyma, ne mnet przygyma, ale geho, genzz mye pofial. ktozz ma vffy k fliffyeny, flyfs.

40. W patek Czztenye f. lukaffie.

(Luc. IX. 51—56.)

51. Stalo fie geft, kdyzz doplnyeny bily dnyowe przygeti yezziffowa a on twarz fwu vftawil, abi ffyel do geruzalema, 52. y pofla pofli przed opatrzyenym fwym. A wffeczkny weffly do myefta famarytanfkeho, abi prziprawily gemv. 53. I neprzyiali geho, nebo twarz geho bieffie gduczy do geruzalema. 54. A kdyzz vzrzyeli vczzennyczy geho to, yakub a yan, weczeffta: Pane, [219b] chczeff-li, dyemy, abi ohen ftupil f nebe y zatratil ge. 55. A obratyw fie lagiffie gym rzka: Newyte, ktereho duchu gfte. 56. Syn czzlowieczzy neprziffel duffy lidfkich ztratiti,[1]) ale fpafyti. I gdychu do gyneho kafftalu

41. Sfefta Nediele Czztenye f. lukaffe.

(Sexagesima. Luc. VIII. 4—15.)

4. KDyzz zbor weliki zbyraffe fie a z myeft pofpichachu k yezziffowy, Powyedie gym w podobenftwy: 5. Wiffel geft, genzz fege fiemye fwe. A kdyzz ge wfywa, gedno padlo podle czefti y zatlaczzeno geft a ptaczy nebeffczzy fnyedli to. 6. A gyne padlo na fkale[1]) a wygda vfwadlo, nebo nemyelo wlahi. 7. A gyne padlo mezi trny a fpolu wyfflo trny y zahubi

40. [1]) perdere

to. 8. A gyne padlo w zemy dobru a wzenda vczzynylo owocze ſtokrate. To powyedyew wolaſſe: kto ma vſſy ſlyſſeti, ſliſs. 9. I tazachu ſie geho vczzennyczy geho, kteraka by to powyeſt bila. 10. Gymzz on wecze: Wamt geſt dano znati zgednany kralowſtwy bozzyeho, ale gynym w powieſtech, abi widucz, newidieli a ſliſſiczze, nerozvmyeli. 11. A tatot geſt powieſt: Syemye geſt ſlowo bozzy. 12. A kterzizz podle czeſti gſu, Tyt gſu, genzz poſluchagy; potom przyda diabel y wezme ſlowo z gych ſrdcze abi wyerzicze ſpaſeny nebili. 13. A kterzyzz na ſkale, ty gſu, genzz vſliſſicz ſ radoſty przygymagi ſlowo; a ty korzyenye[2]) nemagy, nebo do chwile[3]) wyerzy a w czzaſu pokuſſyenye odſtupugy. 14. a kterezz w trny padlo ty gſu, geſſto ſlyſſieli a pe-[220a]czzelowanym a bohacztwym a w roſkoſſi zzywota chodicze, zhynvgi a neprzynaſſyegi owocze. 15. Ale kterezz padlo w zemy dobru, to gſu ty, kterzyzz w ſrdczy dobrem a w naylepſſym ſliſſycze ſlowo bozzi zachowawagy A owocze przynaſſegy w pokorzye.

42. W Strzedu Czztenye ſ. Mathuſſe.

(Matth. XII. 30—37.)

30. Rzyekl yezzifs vczzennykom ſwym: ktozz nenye ſe mnv, protyw mnye geſt a kterzyzz neſhromazzduge ſe mnv, rozptiluget. 31. Protozz prawym wam: Vſſeliki hrzych a ruhanye odpuſſczzeno bude lidu, ale ruhanye ducha nebude odpuſſczzeno. 32. A kteryzzkoly dye ſlowo protyw ſynv czzlowyeczzymv, odpuſſczzeno bude gemv, ale kteryzz dye protyw duchu ſwatemv, nebude odpuſſczzeno gemv any na tomto ſwyetie any w buduczym. 33. Nebo vczzynte ſtrom dobri, a owocze geho dobre; Anebo vczzynte ſtrom zli, a owocze geho zle, Geſtlizze z owocze ſtrom poznan ma byti. 34. Pokolenye wrzytenyczzy, kterak mozzete dobre mluwyti, kdyzz gſte ſamy zlí? Nebo z bitnoſti[1]) ſrdeczzney vſta mluwy. 35. dobry czlowiek z dobreho pokladu neſie dobre a zly czlowyek z zleho pokladu neſe zle. 36. Ale prawymt wam, zze wſſelike ſlowo prazdne, kterezz mluwyty budu lyde, dadye z nyeho poczzet dne ſudneho. 37. Nebo z ſlowich[2]) twych praw budefs a z ſlow twych zatraczen budefs.

W patek czztenye podobne [220b] *ke cztenye Nedielnyemv Sfeſtey nedyele.*

43. Sedmey Nedyele Czzteny ſ. Lukaſſe.

(Quinquagesima. Luc. XVIII. 31—43.)

31. POyaw yezzifs dwanaſte vczzennykow ſwich taynye y wecze gym: Ay wſtupugem do geruzalema a dokonano bude wſſeczko, czſozz pſano geſt ſkrze proroki o ſynv czzlowieczzym. 32. Prorazen[1]) bude lydō a po-

---

41. [1]) supra petram. — [2]) radices. — [3]) ad tempus.
42. [1]) ex abundantia. — [2]) ex verbis tuis
43. [1]) tradetur.

ſmywan a biczzowan bude y zplwan. 33. A kdyzz zbiczzugi, zabigi geho a trzyeti den wſtane. 34. a ony tomv nyczſe neurozvmyeli, Nebo bieſſie ſlowo toto zchowano od nych y nerozumyeli, czſoz rzyeczzeno bilo. 35. I ſtalo ſie geſt, kdyzz przyblizzowaſſe ſye k gerycho, ſlepi nyekteraki ſedyſſye v czeſty zzebrzye. 36. A kdyzz vſliſſyſſe zaſtup przedchodicze, Otaza, czſo bi to bilo. 37. I powyedyechu gemv, gezz by yezzifs nazaretſky ſſel. 38. I wolaſſie rzka: Jezzyſſy, ſynv dawidow, ſmyluyg ſye nade mnv. 39. A kterzizz przedchazychu, lagyechu gemv, abi mlczzal. A on mnohem wycze wolaſſie: Synv dawidow, ſmyluyg ſye nade mnv. 40. Tehdy ſtaw yezzifs kazal gey przyweſty k ſobie. A kdyzz ſye prziblizzowaſſe, otazal ſye geho 41. rzka: Czſo chczzeſs, at tobie vczzynym? a on wecze: Pane, abich wydiel. 42. Tehdi yezzifs wecze gemv: Prozrzy, wyera twa ta tye vzdrawila. 43. a ynhed wydiel a naſledowaſſye geho welebie boha; A weſſken lid, kdyzz to vzrzye, wzdal chwalu buohu.

44. **W prwu ſtrziedu poſtnye Czztenye ſwateho Matuſſe.**

(Popeleční středa.)

(Matth VI. 16—21.)

16. RRzyekl yezziſ vczzennykō [221a] ſwym: kdyzzto ſye poſtyte, Nerodte byti yako poknyurnyczy,[1]) ſmvtny; Nebo promyenugi twarzi ſwe, abi wydyny bili od l dye poſtnyczy.[2]) Za wyerne prawymt wam, zzet gſu wzeli mzdu ſwu. 17. Ale ti, kdizz ſye poſtyſs, zmazz hlawu twu olegē a twarz twu vmyg, 18. abi nebil wydyn lydom, yakzzto poſtye ſye, Ale otczy twemv, kteryzzt geſt w ſkrytie; a otecz twoy, kteryzz wydye w ſkrytye, odplatit tobie. 19. Nerodte czzynyti wam pokladu w zemy, kdezzto rez a molowe ztoczy[3]) a kdezzto zlodyege wikopagi a vkradnv. 20. Ale czzynte wam poklady w nebi, kdezzto any rez any molowe ztoczzy a kdezzto zlodyege newikopagi any vkradnv. 21. Nebo kdezzt geſt poklad twoy, tut geſt y ſrdcze twe.

We cztwrtek czztenye: Kdyzz wchazyſſye gezzyfs do kapharnaw. *hleday we cztenye*: kdyzz ſtupowaſſye gezziſs, *w druhu nediele*[4]) *po ſwyczzkach.*

45. **W patek Czztenye ſ. Matuſſe.**

(Matth. V. 43—48., VI. 1—4.)

43. POwyedie yezziſs vczzennykom ſwym: Sliſſieli ſte, zze rzeczeno geſt ſtarym: Milowati budeſs blizznyho tweho A w zawiſti[1]) budeſs myeti neprzietele tweho. 44. Ale yat prawym wam: Miluygte neprzateli waſſye a dobrzye czzynte tyem, geſſto nenawydie was A modlte ſye za protyw-

44. [1]) hypocritae. — [2]) jejunantes. — [3]) ubi aerugo et tinea demolitur. — [4]) chyba m. neděli.

nyky a za hancze waſſye, 45. abiſte bili ſynowe otcze waſſieho, genzz w nebeſich geſt, genzz ſlunczy ſwemv kazuge ſwytyti na dobre y na zle a deſſczz dawa na prawe y na krzywe. 46. [221[b]] A geſtlizze mylugete ge, kterzyzz was mylugy, kteru odplatu budete myety? ano[2]) to zgewny hrzyſſnyczy czzyny? 47. A geſtlizze pozdrawyte bratrzy waſſich ſ toliko, cztozz potom vczzynyte? Ano[3]) to pohane czzynye? 48. Protozz budte y wy dokonali yako y otecz waſs nebeſky dokonali geſt, 1. Sliſſte, abiſte ſprawedlnoſty waſſy neczzynyli przed lydmy, abiſte wydyny bili od nych; A gynaczzege nebudete mzdy myety v otcze waſſieho, genzz w nebeſich geſt. 2. Nebo kdyzz czzynyſs almvzznv, nerod trubu trubyti przied tebu, yako liczomyernyczy czzynye w ſſkolach a w uliczych, abi czſczzeny bili od lidy. Za wyerne prawymt wam, wzalit gſu odplatu ſwu. 3. Ale kdyzz ty czzynyſs almvzznv, newyez lewycze twa, czſo czzyny prawicze twa, 4. abi bila almvzzna twa w ſkrytoſty a otecz twoyg, genzz wydye w ſkrytie, odplati tobie.

46. W ſobotu Czztenye ſ. Matuſſe.[1])

(Marc. VI. 47—56.)

47. KDyz weczzer byeſſye, byeſſie lodyczzka w proſtrzed morzye a yezziſs ſam na zemy. 48. A vzrzyew vczzennyky ſwe dyelagycze na ſplawu[2]) (a byeſſie gym wyetr protywny) A przy cztwrtey hodynye w noczy przyſſel k nym chodye na morzy y chtiſſe mynvti ge. 49. A ony kdyzz vzrzyechu gey chodycze na morzy, mnyechu, by oblud byl y zwolachu. 50. Nebo wſſichny geho wydyechu y zamvtili ſie. A ynhed yezziſs mluwil geſt gym rzka: Dowyerzte, yat ſem, Ne-[222[a]]rodte ſye baty. 51. I wſtupil k nym na lody y przeſtal wyetr. a mnoho wycze w ſobie ſtrachowali ſye. 52. Nebo nerozvmyeli o chlebich a biſſie ſrdcze gegich oſlepene. 53. A kdyzz ſye przyeplawyechu, przyſſly do zemye genazareth y ſtali gſu. 54. A kdyzz wyſſli byechu z lody, ynhed poznali geho. 55. A ygducze po wſſyem kralowſtwy tom, poczzechu na iozzich ge, kterzyzz ſie zle myeli, przynaſſety, kdezz ſlyſſichu geho byty. 56. A kdezzkolwiek wchazzychu do vlicz neb do wſy aneb do myeſt, na viiczech kladyechu nemoczne a proſyechu geho, abi nebo podolka geho rucha dotkly ſye; A kolikzz dotklo ſye geho, zdrawy byechu.

47. Prwu nedieli v puoſtie Czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. IV. 1—11.)

1. VEden geſt yezziſs na puſſczz od ducha, abi pokuſſen bil od dyabla. 2. A kdyzz ſye poſtil cztyrzydczety dny a cztyrzydczeti noczy, potom zlacznyel. 3. A prziſtupyw pokuſſitel wecze gemv: Gſyli ſyn bozzy, rzczy,

45. [1]) odio. — [2]) nonne . . . faciunt? — [3]) v. pozn. 2.
46. [1]) má býti: Marka. — [2]) in remigando.

abi kamenye toto chlebem bilo. 4. kteryzz odpowyedew wecze: Pſanot geſt: ne o gednom[1]) chlebie zzyw geſt czzlowiek, ale we wſſem ſlowye genzz wychody z vſt bozzich. 5. Tehdy wze gey dyabel do ſwateho myeſta y poſtawil gey na zabradlach[2]) chramowich 6. y wecze gemv: Gſi-li ſyn bozzy, puſt ſye dolow, Nebot pſano geſt: Nebo angelom ſwym przikazal geſt o tobie, abi tye w rucze wzeli, abi [222b] neurazil o kamen nohi twei. 7. Wecze iezzifs opiet: Pſano geſt: Nebudefs pokuſſieti pana boha tweho. 8. A opiet wzal geho diabel na horu wiſſoku welmy y vkazal gemv wſſechna kralowſtwy ſwieta a chwalu gich 9. y wecze gemv: Toto wſſeczko tobie dam, aczz padna modliti ſye budefs mnye. 10. Tehdi wecze gemv iezzifs: Gdi, ſathana, nebot pſano geſt: pana boha tweho naſledowati budefs a gemv ſamemv ſluzziti budefs. 11. Tehdi opuſtil geho diabel; a ay angelowe przistupywſſie y ſluzzichu gemv.

48. W pondieli Czztenye ſ. Mathuſſe.

(Matth. XXV. 31 – 46.)

POwiedie iezzyfs vczzennykom ſwym: 31. Kdyzz przyde ſyn czzlowieczy w boſtwy ſwem a wſſichny angeli geho ſ nym, Tehdi ſede na ſtoliczi bozſtwye ſweho; 32. y ſberu ſie przieden wſſechny lide y rozluczzi ge ruozno, yakozz paſtyrz odluczzuge owcze od kozlow. 33. I poſtawi owcze na prawiczi ſwey, ale kozli na lewiczi. 34. Tehdi dye kral tiem, genzz na prawiczy geho budu: Podte, pozzehnany otcze meho, przygmyete kralowſtwy, kterezz wam przypraweno geſt od vſtawenye ſwieta. 35. Nebot laczzen ſem bil y daly ſte my gyſty; Zzyzznym[1]) ſem bil y dali ſte my pyty; hoſtem ſem bil a przyyali ſte mye; 36. Nah a odieli ſte mye; Nemoczen ſem bil a nawſſczzywili ſte mye; W zzalarzi byech y przyſſli ſte ke mnye. 37. Tehdi odpowiedi gemv ſprawedlywy rzkucze: [223a] Pane, kdy smy tye wydieli laczzna y nakrmyli ſmy tye? a zzyzznywa y dali ſmy tobie pytie? 38. Aneb kdy smy tie wydieli hoſtem a ſchowali ſmy tye? Anebo naha a przyodieli ſmy tebe? 39. Nebo kdy ſmy tye wydieli nemoczna a nawſſczzywili ſmy tye? anebo w zzalarzy a przyſſli gſmy k tobie? 40. A odpowieda[2]) kral dye gym: Za wierne prawym wam: Dokud gſte gednomv z tiechto bratrzy mych naymenſich vczzynyli, mnye gſte vczzynyli. 41. Tehdy dye y tyem, kterzyzz na lewiczy geho budu: Odeydiete ode mne, zlorzeczzenyei, do ohnye wieczzneho, kteryzz geſt przyprawen dyablu a angelom geho. 42. Nebo laczzē biech a nedali ſte my gieſty; zzyzznyw biech a nedali ſte my pyty; 43. hoſtem biech a neprziyali ſte mne; Nah biech a neodie[3]) a neodili ſte mne; Nemoczen a w zzalarzy biech a neprzyſſli ſte ke mnye. 44. Tehdi odpowyedi gemv y ony rzkucze: Pane, kdy smy tye wydieli laczzna, anebo zzizznywa, neb hoſtē, neb naha,

---

47. [1]) in solo pane. — [2]) super pinnaculum.
48. [1]) místo žízniv. — [2]) respondens. — [3]) omyl.

neb nemoczna, nebo w zzalarzy a nepofluzzili fmy tobie? 45. Tehdy odpowye gym rzka: Za wierne prawym wam, dokawadzz gfte nevczzynyli gednomv z menffich tiechto, any gfte mnye vczzynyli. 46. I puoygdu ty do mvki wiecznei, ale fprawedlywy w zzíwot wÿeczzny.

49. W utery Czztenye f. Matuffe.

(Matth. XXI. 10—17.)

10. KDyzz wnyde yezzifs do geruzalema, fmvtilo fie geft wffeczko myefto rzka: kto geft tento? 11. Tehdi lide prawiechu: [223b] Tento geft yezzifs prorok od nazaretha galilee. 12. I wnyde yezzifs w chram bozzi y wymetal wffeczky prodawaczze y kupowaczze z nyeho a ftoli penyezznykow a lawicze prodawagyczyem holubi przyewratil gym. 13. I wecze gym: Pfano geft: Duom moy duom modlitebny nazwan bude; ale wy gfte vczzynyli gey pelefs lotrowu. 14. Y prziftupychu k nyemu flepi a chromy w chramv y vzdrawil ge. 15. A widucze knyzzata popowa a pyfarzy dywy geho, kterezz vczzynyl y dyety w chramv wolagicze y rzkucze: Chwala fynv dawidowu, Rozhnyewali fye 16. y weczechu gemv: Sliffiff-li, czfo tyto prawy? A yezzifs wecze gym: y owffyem. Nykdy fte neczztli, zze z vft mladyat a ffuczych dokonal fy chwalu? 17. A oftawyw ge wynyde wen z myefta do bethanye a tu vczzyffye ge o kralowftwy bozzym.

50. W ftrziedu Czzteny f. Mattuffe.

(Matth. XII. 38—50.)

38. PRzyftupychu k gezziffowy pyfarzy a zakonnyczi rzkucze: Miftrzye, chczem od tebe znameny wydyety. 39. kteryzzto odpowyedyew wecze gym: Pokoleny zle a czyzolozzne znameny hleda a znameny nebude gemv dano, gedno znameny yony proroka. 40. Nebo yakozz bil yonafs w brzychu welrybowem trzy dny a trzy noczy, Takezzt bude fyn czzlowyeczzy w frdczy zemye trzy dny a trzy noczy. 41. Muzze nynywytffczzy wftanv w fudu f narodem tiemto y potupi ge, nebo pokanye zdyeli w kazny [224a] yonaffowye. A ay wyecze nezzli yonafs tedye. 42. kralowna f polednye wftane w fudu f rodem tyemto a potupi geyg, Nebo przyffla od kragyn zemye fliffyeti mvdroft ffalomvnowu. A ay wycze nezz ffalomvn tedye. 43. A kdyzz neczzifti duch wynde od czzlowieka, chodye po myeftech fuchich, hledage odpoczzynvti a nenalezne, 44. Tehdy dye: Wraczy fye w duom moy, odkud fem wiffel, a przida nalezne gey prazden, pometlamy vczziffczzeny a przypraweny. 45. Tehdi gde y przygme f fobu fedm gynych duchow horffych febe a wffedffe bidle tu; I buou poflednyeyffy wyeczy czzlowieka toho horffy prwnych. Takezzt bude narodu tomvto nefflechetnemv. 46. Geffczze geho mluwycze k zaftupom, ay matka geho a bratrzi geho ftachu wnye hledagicze mluwyti f nym. 47. Tehdy wecze gemv nye-

kteraky: ay matka a bratrzy twogy wnye ſtogy hledagicze tebe. 48. A on odpowiedιew rzkuczymv ſobie wecze: ktera geſt maty ma a kterzy gſu bratrzy mogy? 49. A ztah ruku na vczzennyky ſwe rzyekl: Ay tot maty ma a bratrzy mogy. 50. ktozkolwiek vczzyny wuoli otcze meho, genzz w nebeſich geſt, ont moy bratr y ſeſtra y maty geſt.

51. We cztwrtek czzteny ſ. Jana.

(Joan. VIII. 31—47.)

31. Mluwyſſe yezziſs k nym, kterzyzz wyerzyli gemv z zzydow: Geſtlizze wy oſtanete w kazany mē, wyernye vczzennyczy mogy budete 32. a poznate [224b] prawdu a prawda oſwobody was. 33. I odpowyedyechu gemv zzide: Semye abrahamowo gſmy a nykdy zzadnemv gſmy neſluzzili. kterak ti prawiſs: ſwobodny budete? 34. Odpowiediel gym yezziſs: Wyeru, wyeru prawym wam, zze kazzdi, ktozz czzyny hrzych, ſluha geſt hrzycha. 35. A ſluzzebnyk neoſtawa w domv wyeczznye, Ale ſyn oſtawa wyeczznye. 36. A geſtlizze ſyn wyſwobody was, wyernye ſynowe ſwobodny budete. 37. Wym, zze ſynowe abrahamowy gſte; Ale hledate mne zabyty, nebo rzieczz ma negyma ſe was. 38. Ja, czſo gſem wydiel v otcze meho, tot mluwym: a wy, czſo gſte wydieli v otcze waſſieho, czzynyte. 39. Odpowyedyechu gemv a rzyekli gſu: Otecz naſs abraham geſt. Wecze gym yezziſs: Gſte-li ſynowe abrahamowy, dyela abrahamowy czzynte. 40. A nynye hledate mne zabyti czzlowieka, nebo prawdu mluwil ſem wam, czſozz gſem ſliſſal od otcze meho; Toho abraham nevczzynyl. 41. Wy czzynyte dyela otcze waſſyeho. Protozz weczechu gemv: Mi z ſmylſtwy neygſmy vrozeny, gednoho otcze mamy boha. 42. Tehdi wecze gym yezziſs: By buoh otecz waſs bil, mylowali byſſte wzzdi mye. Nebo ya z boha wyſſyel ſem y przyſſel; Anyzz ſam od ſebe przyſſel ſem, ale ont mye poſlal. 43. Proczz rzyeczzy mey nepoznawate? Nebo nemozzete ſliſſeti kazanye meho. 44. Wy z ὑotcze dya-[225a]bla gſte a zzadany otcze waſſieho chczete czzynyty. Ten wrazzedlnyk bil od poczzatka a na prawdye neſtal, nebo prawda nenye w nyem, kdyzz mluwy lezz, z wlaſtnyeho mluwy, nebo lharz geſt y otecz geho. 45. Ale ya, genzz prawdu prawym, newyerzyte mnye; 46. kto z was treſktaty mye bude z hrzyechu? Aczz prawdu prawym, Proczz wy newyerzyte mnye? 47. ktozz geſt z boha, ſlowa bozzy ſlyſſy.

52. W patek Czztenye ſ. Jana.

(Joan. V. 1—15.)

1. Byeſſye den ſlawny zzydowſky y gyde yezziſs do geruzalema. 2. A byeſſe w geruzalemye ſkotſky rybnyk, genzz nazwan byeſſe zzydowſky bethſaida, pieth wratecz mage, 3. W nychzzto lezzyſſe mnozſtwy welike nemocznych, ſlepich, chromych y vſchlich, czzekagicze hnvti wody. 4. Nebo

angel bozzy podle czzafu ftupowaffye do rybnyka y hibaffye fye woda. A ktozz prwny ftupowaffye do rybnyka po hnvti wody, zdraw bywaffye od kterakeyzzkolwiek yat bil nemoczy. 5. A byeffye geden czlowyek tu trzydczeti a ofm leth mage nemocz fwu. 6. Toho kdyzz vzrzye yezzifs lezzicze a poznal, zze mnoho czzafow gmyegiffe, wecze gemv: Chczeff-li zdraw byty? 7. Odpowiediel gemv nemoczny: Pane, czzlowieka nemam, aby, kdyzz by fye hnvla woda, puftil mye do rybnyka. Aczz kgy przygdu ya, a gyny przyede mnv fende. 8. Dye gemv yezzifs. [225[b]] Wftan, wezmy lozze twe a chod. 9. A ynhed zdraw bil ten czzlowiek; a pozdwih lozze fwe y chodiffe. A bieffe fwatek dne toho. 10. Protozz weczechu zzide gemv, genzz vzdrawen byeffie: Sobotat geft, nehodyt fye tobie zdwyhnvti lozzie tweho. 11. Odpowyedyel gym: ktozz mye zdrawa vczzynyl, ten my rzyekl: Zdwihny lozze twe a chod. 12. I tazachu fe geho: ktery geft to czzlowyek, genzzt rzyekl tobie: Zdwyhny lozze twe a chod? 13. Ale ten, genzz zdraw byeffe vczzynyen, newyedyeffe, kto geft bil. Tehdi yezzifs odgyde od zboru poftaweneho na myeftie. 14. Potom nalezl geho yezzifs w chramye y wecze gemv: Ay, zdraw vczzynyen gfy; gyzz wycze nerod hrzyeffyty, abi horzye nyeczfo tobie neprzihodilo fye. 15. Odgide ten czzlowiek y zwieftowal zzydom, zze yezzifs geft, gefto geho zdrawa vczzynyl.

53. W fobotu Czztenye f. Matuffe.

(Matth. XVII. 1—9.)

1. POyal yezzyfs petra a yakuba a yana, bratra geho y wedl ge na horu wyffoku na ftranv. 2. I promyenyl fe geft przed nymy; y ftkwyeffye fye twarz geho yako flvncze a rucho geho vczzynyeno geft bile yako fnyh. 3. A ay zgewili fye gym moyzzifs a heliafs f nym mluwicze. 4. I odpowyedyew petr wecze k yezziffowy: Pane, dobro nam zde byty. Chczzeff-ly, vczzynmy zde trzy ftany: Tobie geden, moyzzyffowy geden A heliaffowy geden. 5. Geffczze geho mluwicze, ay oblak fwyetly [226[a]] obftynyl ge. ay hlas z oblaku rzka: Tot geft fyn moy zmyleli, gehozz fem fobie zwolil; geho pofluchayte. 6. A vflyffewffe vczzennyczy padli gfu na twarzy fwe y bachu fye welmy. 7. A przyftupiw yezzifs y dotekl fye gich a wecze gym: Wftante a nerodte fye baty. 8. A zwedffe oczzy fwe zzadneho newidieli, gedno fameho yezziffe. 9. A fchazegyczym gym z huory przykazal gym yezzyfs rzka: Zzadnemv neprawte wydyeny tohoto, donowadzz fyn czzlowyeczzy z mrtwich newftane.

54. Druha nedyele w puftye. Czztenye f. Matuffe.

(Matth. XV. 21—28.)

21. VIffed yezzifs y przygide do kragyn tyra a fydona. 22. A ay zzena Cananeyfka z kragī tyech wyffedffy wolaffe rzkuczy: Smylug fye nade mnv, pane fynv dawidow; dczfi ma zle od dyabelftwy trapena geft.

23 kteryzzto neodpowyel[1]) gyey ſlowa. A prziſtupywſſye vczzennyczy geho profychu geho rzkucze: Pane, puſt gy, nebot wola po nas. 24. A on odpowyedyew wecze: Neygſem poſlan gedno k owczym, kterezz zahynvli z domv yſrahelſkeho. 25. A ona przyſſla y naſledowala[2]) geho rzkuczy: Pane, ſpomozz my. 26. kteryzzto odpowyedyew wecze: Nenyet dobre wzyty[3]) chleb ſynow y daty pſom k ſnyedku. 27. A ona wecze: owſſem, pane; Nebot y ſſczzenczy gedy od ſtrzyd, kterezz padagy z ſtola panow gegich. 28. Tehdy odpowyedyew yezziſs wecze gyey: O zze-[226b]no, welika geſt wyera twa; bud tobie, yakozz chczeſs. I vzdrawena geſt dſy gegy w tu hodynv.

55. W pondieli czztenye ſ. Matuſſe.

(Joh. VIII. 21—29.)

21. POwyediel yezziſs zaſtupom zzidowſkym: Ja gdu a wy hledate mne a w hrzychu waſſyem zemrzyete. A kam ya gdu, wy nemozzete przygyti. 22. Protozz weczechu zzyde: a zda zabige ſam ſye, nebo prawy: kam ya gdu, wy nemozzete przygyti? 23. I wecze gym: Wy zdolu gſte, yat ſwrchu gſem; Wy ſ tohoto ſwieta gſte a ay neygſem z tohoto ſwieta. 24. Rzyekl ſem proto wam: zze zemrzyete w hrzyſſych waſſich. Geſtlizze nevwierzyte, zze ya gſem, zemrzyete w hrzychu waſſem. 25. Protozz weczechu gemv: Ty, kto gſy? Rzyekl gym yezziſs: yat gſem poczzatek, genzz y mluwym wam. 26. Mnohot mam o was mluwyti y ſudyty; ale ktozzt poſlal mye, prawy geſt a ya, czſozz gſem ſliſſal od nyeho, to mluwym w ſwyetie. 27. A nepoznachu, zze otcze gym powydaſſe boha. 28. Protozz powyediel gym yezziſs: kdyzz powyſſyte ſyna czzlowyeczzyeho, tehdi poznate, zze ya gſem a ſam od ſebe nycz neczzynym, Ale yakozz navczzil mye otecz, tot mluwym; 29. A genzz poſlal mye, ſe mnv geſt a neoſtawyl mye ſameho, nebo ya, czſozz gemv libo geſt, czzynym wzzdyczky.

56. W utery czteny ſ. Matuſſe.

(Matth. XXIII. 1—12.)

1. MLuwil geſt yezziſs k zaſtupom a k vczzennykom ſwym 2. rzka: Na ſtoliczi moyzziſſowye [227a] ſedyechu pyſarzy a zakonnyczy. 3. Protozz czzſozzkoly powye wam, chowayte a czzynte, ale podle ſkutkow gych nerodte czzynyty; Nebot prawye, ale neczzyny. 4. A wzwazugy brzyemena tiezzka a neſnoſitedlna y wkladagy na ramena lidſka, ale prſtem ſwym nechty gymy hnvti. 5. Protozz wſſeczki ſkutki ſwe czzyny, aby wydyny bili od lydy; Rozſſyrzugy podrahi[1]) ſwe a weliczzyey podolky. 6. Milugyt prwny ſedadla na weczzerzech a prwny ſtolicze w ſſkolach 7. a pozdrawo-

---

54. [1]) tak v rkp. = odpovědĕl. — [2]) adoravit. — [3]) y předĕláno ze z.
56. [1]) phylacteria. — [2]) rasura: e

wanye na trhu a nazywanye od lydy myſtrowe. 8. Ale wy nerodte nazwany byty myſtrowe. Gedynyt geſt myſtr waſs, ale wy wſſichny bratrzi gſte. 9. A otcze nerodte nazywati wam na zemy; nebo gedynyt [2]) geſt otecz waſs, genzz w nebi geſt. 10. Any ſye nazywayte myſtrowe, Nebo myſtr waſs geden geſt, kriſtus. 11. ktozz wyetſſy geſt z was, bude ſluha waſs. 12. A kteryzz ſye powyſſy, ponyzzen bude, A ktozz ſye ponyzzy, powyſſyen bude.

57. W ſtrzedu Czztenye ſ. Mathuſſe.

(Matth. XX. 17—28.)

17. Gda iez9 do geruzalema, poyal z ſebu dwanaczte vczzennykow ſwich taynye y wecze gym: 18. Ay, wſtupugem do gerazalema a ſyn czzlowieczzi zrazen bude knyzzatom popowym a piſarzom a odſudye gey na ſmrt. 19. a dadye gey lidu na poſmywany na biczzowanye a na vkrzyzzowany a trzyeti den wſtane. 20. Tehdy prziſtupila k nye-[227b]mv matka ſynow zebedeowich ſ ſyny ſwymy naſledugyczy [1]) a proſſyeczy nyeczſo od nycho. 21. kteryzzto wecze gyey: Czſo chczeſs? wecze gemv: Rzczy, aby ſedieli tato dwa ſyny ma, geden na prawyczy twey a druhi na lewyczy twey w kralowſtwye twem. 22. A odpowyedyew yezziſs wecze: Newyte, czſo proſyte. Mozzete li pyti kalich, kteryzz ya pyti [2]) budu? Rzyekli gemv: Muozzemy. 23. Wecze gym: kalich moy to geſt tak pyty budete, ale ſedyeti na prawyczy mey a na lewyczy nenyet me daty wam, ale gymzzto przyprawено geſt od otcze meho. 24. A vſlyſſewſſye to deſſet, ſmvtychu ſye protyw dwyema bratroma. 25. Ale yezziſs zawolal gych k ſobie y wecze: Wyete-li, zze knyezzata pohanſka panvgi ſwym lidom a kterzyzz wyetſſy gſu, mocz weywody [3]) nad nymy. 26. Ne tak bude mezy wamy. Ale ktozzkolwyek chtiety bude mezy wamy wyetſſy byty, bud ſluzzebnyk waſs; 27. A kteryzzkolwyek chtyeti bude mezy wamy prwny byty, bude waſs ſluha; 28. Jakozz ſyn czzlowyeczzy neprzyſſel, aby gemv ſluzzeno bilo, ale ſluzzyti a daty duſſy ſwu na wikupenye za mnohe.

58. We cztwrtek czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. XVI. 19—41.)

Powyediel yezziſs vczzennykom ſwym powyeſt tuto: 19. Czzlowyek nyekteraki byeſſe bohaty y oblaczzowaſſye ſye w zlattohlaw a w drahe rucho a gedyſſye na wſſaki den ſwietle. 20. A byſſye nyekteraki zzebrak, gmenem lazarz, [228a] genzz lezziſſye v wrat geho wrzyedu plny, 21. zzadage naſiczen byty ſtrzydamy, kterezz padachu ſtola [1]) bohatſye, a zzadny gemv nedal; Ale y pſowe przychazychu y lizachu wrzyedy geho. 22. I ſtalo ſye geſt, kdyzz vmrzyel zzebrak, a neſen byeſſye od angelow w luno

57. [1]) adorans. — [2]) rasura p-. — [3]) potestatem exercent.

abrahamowo. I vmrzyel geſt y bohatecz a pohrzyeben geſt w pekle. 23. A zzdwyh oczzy ſwe, kdyzz byeſſye w mvkach, Wydyel abrahama z daleka a lazara w lunye geho. 24. A on wolage wecze: Otcze abrahame, ſmyluyg ſye nade mnv a poſſly lazara, at omoczzy wrch prſta ſweho v wodye, aby zſtudil [2]) yazik moyg, nebot mvczzym ſye w tomto plameny. 25. I wecze gemv abraham: Synv, pomny, zze's wzal dobre w zzywotu twem a lazar tezz zlee; A protozz ted raduge ſye, ale ty mvczzyſs ſye. 26. A w tom we wſſyem mezy wamy y namy propaſt welika vſtawena geſt, aby ty, kterzyzz by chtieli tam gyty k wam, nemohly, any odonowad ſem przyegyti. 27. I wecze: Ale [3]) proſym tebe, otcze abrahame, aby gey poſlal w duom otcze meho, 28. Nebot mam pyet bratruow, abi powyediel gym, aby y ony neprzyſſly do myeſta tyechto mvk. 29. I wecze gemv abraham: Magit moyzzyſſe a proroky, necht [4]) poſluchagy gych. 30. A on wecze: Ne, otcze abrahame; Ale by kto z mrtwych ſſel k nym, pokany czzynyti budu. [228b] 31. Tehdy wecze gemv: Geſtlizze moyzzyſſe a prorokow nepoſluchagy, any, aczz by kto wſtal z mrtwich, vwyerzyli bi.

59. W patek Czztenye ſ. Matuſſe.

(Matth. XXI. 33—46.)

33. POwiediel yezziſs vczzennykom ſwym powyeſt tuto: Czzlowiek nyekteraky bieſſye otecz czzeledny, kteryzzto ſſczzepowal wynnyczy a plotem opletl gy a wkopal w ny pres a wzdielal wezzi w proſtrzedku y poruczzil gy tyezzarom y odſſel geſt. 34. A kdyzz czzas owocze przibliʒzowaſſye ſye, poſlal ſluhi ſwe k tyezzarom, abi wzali owocze gegy. 35. A tyezzarowe popadſe ſluhi geho, gednoho zbyli, gyneho zabyli a gyneho vkamenowali. 36. Opyet poſlal gyne ſluzzebnyky wiecz nezzli drzyewnych, y vczzynyli gym takezz. 37. A naypoſleze poſlal k nym ſyna ſweho rzka: Snad ſye vſtydy ſyna meho. 38. A vzrzyewſſe wynnarzy ſyna, rzyekli gſu mezi ſebu: Tot geſt dyedicz, zabygmy gey a budem myeti dyedycztwy geho. 39. A popadſſe gey wywrhly wen z wynnycze a zabili. 40. kdyzz tehdy przyde pan wynnycze, czſo vczzynye wynnarzom tyem? 41. Weczechu ony: Zle zle zatrati a wynnyczy ſwu da gyny̅ wynarzom, kteryzz dady gemv owocze czzaſow ſwych. 42. Wecze nym yezziſs: Nykdy ſte neczztli w pyſmye: kamen, kteryzz zawrhli dyelagicze, ten vczzynyen geſt na roh vhelny; ode pana vczzynyeno geſt toto a geſt dywne w o-[229a]czzy naſſich? 43. Protozz prawym wam, zzet odyato bude od was kralowſtwy bozzi a dano bude lidu czzynyczyem owocze geho. 44. A ktozz vpadne na kamen tento, rozdrazi ſye; A na kterehozz vpadne, potrzyet gey. 45. A kdyzz vſliſſiechu knyzzata popowa a liczomyernyczy powyeſty geho, poznali, zze o nych prawyei. 46. A hledagycz geho drzzety, bali ſye zaſtupuow, nebo yakzzto proroka gey myely.

58. [1]) s stola. — [2]) rasura: zſtu-. — [3]) rogo ergo. — [4]) rasura: ne-.

60. W ſobotu Czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. XV. 11—32.)

Powyediel yezziſs vczzennykom ſwym powyeſt tuto: 11. Czzlowyek geden gmyel dwa ſyny. 12. y rzyekl mladſſy z nych otczowy: Otcze, day my dyel nadbytu, genzz na mye ſluſſy. y oddyelil gemv nadbit. 13. A ne po mnohich dnech ſebraw wſſeczzko mladſſy ſyn, ſſel geſt do kralowſtwy dalekeho a tam zmrhal zbozzy ſwe zzyw gſa ſmylnye.[1]) 14. A kdyzz geſt vtratil wſſeczko, ſtal ſye geſt hlad weliki w wlaſty tey a on poczza nvzen byty. 15. A ſſed y przydrzzal ſye gednoho myeſſczzenyna wlaſty tey. y poſlal gey do wſy ſwey, aby paſl weprzye. 16. I zzadaſſe naplnyti brzych ſwoy mlatem, kterezz weprzy gedyechu a zzadny gemv nedal. 17. A on k ſobie nawratyw ſye wecze: kolyk mzdytelow w domv otcze meho zbywagy chlebem a ya ted hladem ſendu! 18. Wſtanv a poygdu k uotſy a dyem gemv: Otczze, ſhrzyeſſyl ſem w nebe a przed tebu, 19. a gyzz neyſem [229ᵇ] hoden nazwan byti ſynem twym; Vczzyn mye yako gednoho z ſluzzebnykow twich. 20. A wſtaw y ſſel k uotczy ſwemu. A kdyzz geſſczze powzdal byeſſye, Vzrzyel gey otecz geho a myloſrdenſtwym hnvl ſye geſt; A przybieh padl na ſſigi geho y polibil geſt gey. 21. I wecze gemv ſyn: Otczze, ſhrzyeſſil ſem w nebe a przed tebu, gyzz neygſem hoden nazwan byty ſyn twoy. 22. Tehdi wecze otecz ſluzzebnykom ſwym: Brzo przyneſte my rucho prwe a obleczzte gey a dayte gemv prſten na ruku geho a obuw na nohi geho; 23. A przywedte tele tuczzne a zabigte a giſti a hodowati budem. 24. Nebo tento ſyn moy vmrzyel byeſſe a ozzil; zahynvl bil a nalezen geſt. I poczzechu wſſichny hodowaty. 25. A bieſſie ſyn geho ſtarſſy na poli; a kdyzz przyſſel[2]) a przyblizzowal ſye k domv. Vſliſſal hudbi a mluweny; 26. y zawolal gednoho z ſluzzebnykow y otazal ſie, czſo by to bilo: 27. A ten powyedie gemv: Bratr twoy przyſſel a otecz twoy zabil tele tuczzne, zze zdrawa geho przyial. 28. I rozhnyewal ſie geſt a nechtiſſe wnyty. Tehdi otecz geho wiſſed poczze proſiti geho. 29. A on odpowiediew rzyekl otczy ſwemv: Ay, tolikot let ſluzzym tobie a nykdy ſem przykazany tweho neprzeſtupyl a nykdy's my nedal kozelcze, abich ſ przately mymy hodowal. 30. Ale kdyzz ſyn twoy tento, kteryzz ſezzral natbith ſwoy ſ chyramy, przy-[230ᵃ]ſſel, zabil's gemv tele tuczzne, 31. A on wecze gemv: Synv, ty vzzdiczky ſe mnv gſy a wſſeczko me twe geſt. 32. Protozz hodowati a weſeſiti[3]) ſie moſil ſem, Nebo bratr twoy tento mrtew byeſſe y ozzyl; zahynvl a nalezen geſt.

60. [1]) luxuriose, — [2]) místo: přicházel. — [3]) rasura: owati a weſeliti.

61. Trzyeti Nediele v puſtie. Czztenye ſ. lukaſſie.

(Luc. XI. 14—28.)

14. Byeſſe yezziſs wymyetage dyabelſtwo a to byeſſye nyeme. a kdizz
wywrhl bieſſe diabelſtwo, mluwil nyemy y dywychu ſye ſborowe. 15. Ale
nyeterzy z nych weczechu: W belzebubie, knyzzeti bieſow, wymycze dya-
belſtwa. 16. A gyny pokuſſiegicze geho, znamenye ſ nebe hledachu od
nyeho. 17. Ale on kdyzz vzrzel myſſleny gych, wecze gym: kazzde kra-
lowſtwy w ſobie ſamo rozdyelene, zpuſſczzeno bude a duom na duom
padne. 18. A geſtlizze ſathanas ſam w ſobie rozdielen geſt, kterak ſtane
kralowſtwy geho? Nebo prawyte w belzebubie wymytati mye dyabelſtwa.
19. Pak-li w belzebubie wymytam dyabelſtwa, ſynove waſſy w czzem wy-
mytagy? Protozz ony ſudcze waſſy budu. 20. A geſtlizze w prſtu bozzȳ
wymytam dyabelſiwa, gyſtye przyſſlo geſt w was kralowſtwy bozzy. 21. kdyzz
ſylny odyenecz ſtrzyezze ſyny ſwey, w pokogy gſu wſſeczkna, genzz w dr-
zzeny ma. 22. A geſtlizze ſilnyeyſſy geho przyda przyemozz gey, Wſſeczzko geho
odyeny odeyme, w kterezz vſal, a lupezz geho rozdyely. 23. Ktozz nenye ſe
mnv, protyw mnye geſt a ktozz [230[b]] neſbira ſe mnv, roztruſuge. 24. kdyzz
neczziſti duch wynde od czzlowieka, chody po myeſtech ſuchich hledage
pokoge; a nenalezna dye: Nawraczy ſye w duom moy, odkowad ſem wyſſel.
25. A kdizz przyde, nalezne prazden, pometli vczzyſſczzen a pryprawen.
26. Tehdi gde a poyme ſedm gynych duchow ſ ſobu horſſich ſebe a wey-
gducze bidle tu. y gſu naypoſlednyeyſſy wyeczy czzlowyeka toho horſſy
prwnych. 27. I ſtalo ſye geſt, kdyzz to powydaſſye, powzdwyhſſy hlaſu gedna
zzena zaſtupu wecze gemv: Blahoſlaweny brzych, ktery tye noſil a prſy,
kterezz zſy ſal. 28. A on wecze: y owſſē, Blazzeny, kterzyzz ſlyſſy ſlowo
bozzy a oſtrzyhagy geho.

62. W pondyelí Czztenye ſwateho lukaſſe.

(Luc. IV. 23—30.)

Rzyekli gſu zakonnyczy k yezziſſowy: 23. Czſo gſmy ſliſſali czzynow
w kafarnaum, Vczzyn, také zde w ſwey wlaſty. 24. Tehdy vecze yezziſs:
Za wierne prawy wam, zze zzadny prorok wzaczen geſt wlaſty [1]) ſwey.
25. W prawdie prawym wam, zze mnoho wdow bieſſie w dnech heliaſſowich
w yſraheli, kdyzzto zawrzyno bilo nebe trzy leta a ſſeſt myeſyczow, kdyzz
vczzynyen byeſſe hlad weliki we wſſy zemy: 26. A k gyney zzadney z nych
nepoſlan geſt heliaſs, gedno do ſarepti ſydona [2]) k zzenye wdowye. 27. A mnozy
trudni w izraheli biechu za helizea proroka a zzadny z nych vczzyſſczzen
nebil, gedyne na-[231[a]]aman ſyrus. 28. I naplnyeny gſu w ſſkole
wſſeczſy hnyewu to ſliſſicze. 29. A wſtawſſie y wywrhli gey z myeſta A we-
dechu gey azz na ſamy wrch hory, na nyezzto myeſto gich bieſſie wſta-
weno, aby ſſtrczzyli [3]) gey. 30. A gezziſs gda ſkrze proſtrzedek gych, gyde.

62. [1]) = v vlasti. — [2]) in sarepta Sidoniae. — [3]) = sstrčili.

63. W utery Czzteny ſ. Mathuſſye.

(Math. XVIII. 15—22.)

Wzhled yezzifs na vczzennyki ſwe rzyekl Sſymonyowy Petrowy: 15. Shrzyeſſy-li protyw tobie bratr twoy, gdy a treſkczy geho mezi tebu a mezi nym ſamym; Geſtlizze tebe poſlechne, ziſkal gſi bratra tweho. 16. Paklit tebe nepoſlechne, przygmy k ſobie geſſczze gednoho nebo dwa, abi w uſtech dwu nebo trzi ſwiedkow ſtalo wſſeczko ſlowo. 17. A geſtlizze nepoſlechne gych, powiez koſtelu. A geſtlizze koſtela nepoſlechne, bud tobie yako pohan a zgewny hrzyſſnyk. 18. Za wyerne prawym wam, Czzſozzkolwiek ſwyzzete na zemy, budu ſwazana y w nebi. A czſozzkolwiek rozwyzzete na zemy, budu rozwazana y na nebi. 19. Opiet prawym wam, geſtlizze dwa z was powole na zemy, o kazzdey wieczi ktereyzzkolwyek proſyty budu, ſtanet ſye gym od otcze meho, genzz w nebeſich geſt. 20. Anebo kdezz gſu dwa nebo trzy ſebrany we ygmeno me, tu ſem ya w proſtrzyedku gych. 21. Tehdi przyſtupyw petr k nyemv wecze: Pane, kolikrat ſhrzyeſſy protyw [231b] mnye bratr moy a odpuſtym gemv? azz ſedmkrat? 22. Rzyel[1]) gemv yezzifs: Neprawymt tobie, petrzye, ſedmkrat, ale do ſedmdeſatykrat ſedmkrat.

64. W Strziedu Czztenye ſwateho Matuſſye.

(Matth. XV. 1—20.)

1. PRzyſtupichu k yezziſſowy z geruzalema piſarzy a zakonnyczy rzkucze: 2. Czzemv vczzennyczy twogy przeſtupugi przikazany ſtarſſich? Nebo nevmywagy ruku ſwich, kdyzz chleb gedyei. 3. A on odpowiedyew wecze gym: Proczz y wy przeſtupugete przykazanye bozzy pro waſſich praw wydany?[1]) Nebo buoh rzyekl: 4. Czty otcze tweho a matku twu, A: ktozz zlorzyeczzyti bude otczy nebo materzy, ſmrty vmrzye. 5. Ale wy prawyte: ktozzkolwiek dye otczy nebo materzy: dar, kteryzzkoly geſt ode mne, tobie probude; 6. a nebude cztyti otcze ſweho aneb materzye ſwey; y roztrhali ſte przykazanye bozzy pro wydanye rady waſſyei.[2]) 7. Poknyrnyczy, dobrzye prorokowal o was yzaiafs prorok rzka: 8. lyd tento rty mye czty, ale ſrdce gich daleko geſt ode mne. 9. Nebo bez vzzitka naſledugy mye, vczzycze vczzenye a przykazany lydſka. 10. A ſwolaw k ſobie zaſtupy rzyekl gym: Slyſſte a rozvmyeyte. 11. Ne to, czſozz w uſta wchody, poſſkwrnyuge czzlowieka, Ale czſozz pochazy z vſt, to poſſkwrnyuge czzlowyeka. 12. Tehdy przyſtupywſſie vczzennyczy geho rzye-[232a]kli gſu gemv: Wyſſ-li, zze zakonnyczy vſlyſſewſſye to ſlowo pohorſſili gſu ſye? 13. A on odpowiediew wecze: Wſſelike ſſczzepowanye, kterehozz neſſczzepowal otecz moy nebeſky, wywraczeno bude. 14. Nechayte gych; ſlepyt

63. [1]) tak v rkp. = rzyekl.

64. [1]) propter traditionem vestram. — [2]) propter traditionem vestram.

gfu a wodcze flepich. Slepi acz flepemv wod dawa, y ne zda oba w yamv nevpadnv? 15. A odpowyedyew petr wecze gemv: Wiliczz nam powyeft tu. 16. A on wecze: Geffczze y wy bez rozvmv gfte? 17. Nerozvmyte, zze wffechno, cfozz w ufta wchody, do brzycha gde a na odchod wipuffczzeno bude? 18. Ale czfozz z vft pochazij, z frdczet wychazy a to poffkwrnyuge czzlowieka. 19. Nebo z frdcze wichodi myfflenye zla, Wrazzdi, czyzolozzftwa, fmylftwa, kradezze, krzywa fwyedecztwy, ruhanye 20. a tat glu, genzz poffkwrnyugi czzlowieka. Ale f nevmytyma rukama gyefty chleb nepoffkwrnyuge czzlowieka.

65. **We czztwrtek Czztenye pyffye fwati lukafs.**

(Luc. IV. 38—43.)

38. Wftaw yezzyfs z ffkoli zzidowfkey wffel w duom Sfymonow. A feftrzyenycze ffymonyow drzzyn bila weliku ftudenv nemoczy y profyechu geho za ny. 39. A ftoge nad ny przykazal ftudeney y puftila gy· A ynhed wftawffy pofluhowaffe gym. 40. A kdyzz byffye flvncze zafflo, kterzyzz myegychu nemoczne rozliczznymy nemoczy, wedyechu [232b] ge k nyemv. A on kazzdemv rucze wkladage vzdrawowal ge. 41. I wichazyffye diabelftwo z mnohich krzyczzycze a rzkucze: zze ti gfy fyn bozzy. A lage nedal gym mluwyti, Nebo wyedychu gey, zze ge kryftus· 42. A kdyzz vczzinyl fye geft den, wyffed ffel na pufte myefto a zaftupowe hledachu geho I przygydechu azz k nyemv y drzzychu gey, abi neodffel od nych. 43. Gymzz on wecze: Zze take y gynym myeftom mvfym zwieftowati kralowftwy bozzy.

66. **W Patek Czztenye pyffye fwati Jan.**

(Joan. IV. 5—42.)

5. PRzyffel yezzifs do myefta famarie, genzz flowe fychar, podle zahona, geffto dal iacob yozephowy, fynv fwemv. 6. Nebo byeffe tu ftudnycze yakobova. Tehdy yezzyfs zemdlan gfa od czefti, fedyeffe tak na ftudnyczy. hodyna byeffie yako ffefta. 7. I przygide zzena z famarie czzrpat wody. Dye gyey yezzifs: day my pyty. 8. (Nebo vczzennyczy geho biechu odeffli do myefta, abi bili pokrmv kupili.) [1]) 9. Protozz wecze gemv zzena ta famaritanka: kterak ty, kdyzz zzid gfy, pyty ode mne pozzadafs, genzz zzena gfem pohanka? Wffak neobczugy zzide z pohany. 10. Odpowyedyew yezzifs y rzyekl gy: By wyediela dar bozzy a kto geft ten, genzz prawi tobie: day my pyty, ty by fnad profila od nyeho, y dalt by bil tobie wodu zzywu. 11. Wecze gemv [233a] zzena: Panne, any weczz naczzrpal bi, nemafs A ftudnycze wifoka geft. Protozz odkud mafs wodu zzywu? 12. A zda tye wyetczy gfy otce naffeho yakoba, geffto nam dal ftudnyczi tuto a on z nye pyl a fynowe geho y dobitek geho? 13. Odpowiediel

yezzifs y rzyekl gyei: Kazzdi, kteryzz pye z teyto wody, zzyzznyti bude opiet; Ale ktozz bude pyty z wodi, kteruzz ya dam gemv, nebude zzyzznyw na wyeki. 14. Ale wodu,[2]) kteruzz ya dam gemv, bude w nyem ftudnycze wody tekuczy w zzywot wyeczzny. 15. Dyey k nyemv zzena: Pane, day my tu wodu, abich nezzizznyla, any fem przychodyla czzrpat. 16. Dyey gy yezzifs: Gdy, zawolay mvzze fweho a przid fem. 17. Odpowyediela zzena a rzyekla gemv: Nemam mvzze. Rzyekl gyey yezzifs: Dobrzye's rzyekla: nemam mvzze. 18. Nebo's pyet mvzzow myela a nynye gehozzto mafs, nenye mvzz twoy; to's prawye powyediela. 19 Wecze gemv zzena: Pane, akzz wydym, zze prorok gfy ty. 20. Otczowe naffy na teyto horzye nafledowali, A wi prawyte, zze w geruzalemye geft myefto, kdezz nafledowati mvfy.[3]) 21. Wecze gyei iezzifs: Zzeno, wyerz my, zze przyffla hodyna, kdyzzto any na teito horzye any w geruzalemye nafledowati budete otcze. 22. Wy nafledugete, czfozz newyte; My nafledugemy, czfozz wyemy, zze fpafenye z zziduow geft. 23 Ale przyffla hodyna a nynye geft, [233[b]] kdyzz prawi nafledownyczi nafledowati budu otcze w duchu a v prawdie. Nebo otecz takych hleda, genzz bi nafledowali geho. 24. Duch gefty buoh, A ti, genzzto nafledugi geho, w duchu a w prawdye mvfy nafledowati. 25. Wecze gemv zzena: Wyem, zze meffiafs przyffel,[4]) (genzz flowe kriftus); A kdyzz ten przide, ten nam zwieftuge wffeczko 26. Wecze gyei iezzifs: Jat fem, genzzt mluwym f tebu. 27. a ynhed przygidechu vczzennyczi geho a dywychu fye, zze z zzenv mluwiffe. awffak zzadny newecze: czfo hledafs, anebo czfo mluwifs f ny? 28. A oftawywffy tu wyedro fwe zzena y ffla geft do myefta y powyediela tiem wffyem lidom: 29. Podte a wyzte czzlowieka, genzz my powyedyel wffeczko, cfozz gfem kolwyek vczzynyla; Zdali on geft kriftus? 30. Tehdi wigydechu z myefta y przyffli gfu k nyemv. 31. Tazachu[5]) fye geho vczzennyczi geho rzkucze: Miftrzye, gez. 32. A on wecze gym: Ja krmy mam gyfty, ktereyzz wy newyte. 33. Tehdi weczechu vczzennyczy geho famy k fobie: A zda kto gemv przynefl gyfty? 34. Wecze gym yezzifs: Ma krmye geft, abich czzynyl wuoli geho, genzz poflal mye, abich dokonal dyelo geho. 35. A ne zda wy prawyte, zze geffczze czztyrzi myeficze gfu a zzen przyde? Ay prawym wam: Zdwihnyete oczzi waffye a wyzte wlafti, zze bile gfu gyzz ke zzny. 36. A ktozz zzne, mzdu [234[a]] wezme a fhromazzdyuge owocze w zzywot wieczny, abi ten, kteryzz fyel, fpolu fye radowal y kteryzz zzal. 37. Neb na tom geft flowo prawe, zze gyny geft, genzz fege a gyny geft, genzz zzne. 38. Ja poflal fem was zzat, gehozz gfte wy nedyelali; Nebo gyny gfu dyelali a wy fte w gych vfile wftupili. 39. Tehdi z myefta toho mnozye vwyerzyli wen z famaritanow, pro flowo zzenyno fwiedecztwy wydawagyczy: zze powiediel mnye wffeczko, czzfozz gfem kolwyek vczzynyla. 40. A kdyzz przyffly famaritany k nyemv, profili geho, aby tu oftal;

66. [1]) ut cibos emerent. — [2]) aqua .... fiet in eo fons .... — [3]) ubi adorare oportet. — [4]) lat. venit, praesens. — [5]) interea rogabant; četl: interrogabant.

y oftal tu dwa dny. 41. A mnohem wyecze vwyerzili wen pro kazanye geho. 42. a zzenye weczechu: zze gyzz ne pro twu rzyeczz wierzymy, Nebo famy gfmy fliffali a wyemy, zze tento geft za wyerne fpafitel fwyeta.

67. W Sobotu Czztenye f. Jana.

(Joan. VIII. 1—10.)

1. Sfel yezzifs na horu olywetfku, 2. a w fwitany opiet przygide do chramv A wffechen lyd przygide k nyemv a fedye vczziffye ge. 3. Tehdi przywedechu pyfarzy a zakonnyczy zzenv w czyzolozzftwy popadenv y poftawichu gy w proftrzedku 4. y rzyekli gfu gemv: Miftrzye, tato zzena nynye popadena geft w czyzolozzftwu. 5. A w zakonye moyzzifs przykazal nam taku vkamenowaty. Protozz ty czfo dyefs? 6. A to prawiechu pokuffegycze geho, abi mohli omluvyty geho. Tehdy yezzifs naklo-[234b]nyw fye dolow prftem pfaffe na zemy. 7. A kdyzz czzekachu tazzicze fye geho, zdwizze fye y wecze gym: Kto bez hrzychu geft z was, prwy na ny kamen puft. 8. A opiet fye naklonyw prftem pfaffe na zemy. 9. Tehdi flifficze to, geden po druhem wichazychu, poczznvcze od ftarffich; I zoftal fam yezzifs a zzena w proftrzedku ftogeczi. 10. A powzdwyh fye yezzifs wecze gyei: Zzeno, kde gfu, genzz tie omluwachu? Zzadny tebe nepotupil? 11. Kterazz wecze: zzadny, pane. Tehdi wecze giey yezzifs: Anyt ya tebe potupym. Gdy a wyecz nerod hrzyeffyty.

68. W Czztwrtu Nedieli w puftie Czztenye fwateho Jana.

(Joan. VI. 1—14.)

1. VIffyel yezzifs za morzye galileifke, genzz flowe tyberiadis; 2. a ygdiffye po nyem mnozftwy welike, nebo wydyechu dywy, kterezz czzynyl nad tyemy, genzzto nemoczny biechu. 3. Tehdi wnyde yezzifs na horu a tu fedyeffie f vczzennyky fwymy. 4. A byeffye blizko welika nocz, den hodny zzydowfki. 5. A kdyzz pozdwizze iezzifs oczzy a wydiffe, zze mnozftwy welike przifflo k nyemv, Wecze k philipowy: Odkud kupymy chlebuow, abi gedli tyto? 6. Ale to prawyffe zkuffege geho; Neb on wyedyeffe, czfo myel vczzinyti. 7. Odpowiedie gemv philip: Za dwie ftie penyez chleba neftatczy gym, abi kazzdi maliczzko nyeczfo wzal. 8. Dye gemv geden z vczzennykow geho, ondrzyey, bratr ffymonye Petra: [235a] 9. Geft dyetie gedno zde, genzz ma piet chlebow geczzmennych a dwye rybie; Ale to czfozz geft mezi toliko? 10. Tehdi wecze yezzifs: Kazzte lydom fefty. A byffye fena mnoho na tom myeftie. Sedechu tehdi mvzzowe, w poczzet yako pyet tyficz. 11. Tehdi wzal yezzifs chlebi a kdyzz chwalu wzdal, rozdal fedyeczym; Takezz y rib, czfozz chtyechu. 12. A kdyzz naplnyeny byechu, rzyekl vczzennykom fwym: Zberzte, czfozz zoftalo droptow, at nezhynv. 13. Tehdi

febrawffic y naplnyli dwanaczte koffow plnych droptow z pyeti chlebow geczzmennych a ze dwu rybu, gefſto [1]) zbilo tyem, genzz gedli gfu. 14. Tehdi ony lyde, kdyzz vzrzyechu, gefſto vczzynyl dyw, Prawychu: zze tento geft za wierne prorok, genzz przyffczzy geft na fwyet.

69. W pondieli Czztenye fwateho Jana.

(Joan. II. 13—25.)

13. Blizzko byeffye Welika nocz zzidowfka y wftupowaffye iezzifs do geruzalema; 14. y nalezzl w chramye prodawaczze a kupowaczze[1]) woli a owcze a holubi a penyezznyki fyedyecze. 15. A kdyzz vczzynyl yakzzto byczzik z prowazkuow, wffeczki wywrzze z chramv, owcze y woli A penyezznykom rozlil myed a ftoli zwraczel. 16. A tym, gefſto holubi prodawachu, wecze: Odnefte to pryczz a nerodte czzynyti domv otcze meho domv kupeczzneho. 17. I rozpomanvli fye za wyerne vczzennyczy geho, zze [235[b]] pfano geft: Miloft domv tweho fnyedla geft mye. 18. Tehdi odpowiedieli zzide a rzieklі gfu gemv: ktere's znamenye vkazal nam, zze to czzynyfs? 19. Odpowiediel yezzifs y rziekl gym: Rozruffte chram tento a we trziech dnech wzkrzifym[2]) gey. 20. Tehdi weczechu zzide: Czztirzidfeti a ffeft leth dielan geft tento chram, a ti we trziech dnech chczzefs vftawiti gey? 21. ale on prawiffe o chramu tiela fweho. 22. A kdyzz bieffe z mrtwych wftal, rozpomanvli fye vczzennyczi geho, zze to prawiffe o tielu fwem y vwierzichu pifmu a rzyeczzy tey, gefſto bieffye yezzifs rzyekl. 23. A kdyzz byeffye w geruzalemye na weliku nocz we dny hodnym, mnozi vwierzichu we ygmeno geho wyducze dywi, kterezz dielal. 24. Ale on yezzifs nedowierzifle[3]) febe fameho gym, protozze on znal wffeczki 25 a take zze trzieba nebilo gemv abi kto fwiedecztwy wydawal o czzlowieku; Nebo on wyediffe, czfo bi bilo w czzlowyecze.

70. W uteri Czztenye f. Jana.

(Joan. VII. 14—30.)

14. Gyzz dne hodnyho blizzicze fye wftupil yezzifs w chram y vczziffe, 15. y dywichu fye zzide rzkucze: kterak tento pifmo vmy, kdizz fe nevczzil? 16. Odpowiediel gym yezzifs y rzyekl geft: Me vczzenye nenye me, ale geho, genzz poflal mye. 17. Aczz kto chtieti bude woli geho czzynyti, poznat o vczzeny geho, od boha-li geft, czzili ya fam od febe mluwym. 18. Ktozz fam o fobie mluwy, chwa-[236[a]]li wlaftny hleda. ale kto hleda chwali geho, genzz poflal geho, tent prawi geft a krzywda w nyem nenye. 19. Wffak nam moyzzifs dal zakō a zzadny z was ne-

68. [1]) rasura: a ze dwu rybu geff . . .

69. [1]) invenit vendentes boves . . — [2]) excitabo. — [3]) non credebat semet ipsum eis.

czzyny zakona. 20. Czfo mne hledate zabyti? Odpowiedie gemv zaftup y wecze: Diabelftwo mafs; Kto tebe hleda zabity? 21. Odpowyedye yezzifs y wecze gym: Gedno fem dielo vczzynyl a wffichny fye dywite. 22. Proto moyzzifs dal wam obrzyezowany, (ne abi od moyzziffe bilo, ale od otczow), a w fobotu obrziezugete czzlowieka. 23. Geftlızze obrzyezowanye berzye czzlowiek w fobotu a neruffy fye zakon moyzziffow: Mne nenawydyte, zze fem wffeho czzlowieka zdrawa vczzinyl w fobotu. 24. Nerodte fudyty podle twarzi, ale prawy fud fudte. 25. Tehdi weczechu nyekterzy z geruzalema: Wffak tento geft, kterehozz hledagi zzide zabyti. 26. a ted zewnye mluwy a nycz gemv nedyegy. A zda prawye poznali knyzzata, zze geft ten kriftus? 27. Neb tohoto wyemy, odkud geft, ale kriftus, kdyzz przide, zzadny newiedieti bude, odkud geft. 28. Tehdi wolaffye yezzifs vczze w chramv a rzka: A mne wyete a odkad fem, wyete; a ode mne fameho neprziffel fem, ale prawyt geft, genzz poflal mye, gehozz wy newyte. 29. ale yat wyem gey a geftlizze dyem, zze newym geho, budu rowen wam lharz;[1]) ale wyem geho, zze od nyeho gfem a on mye poflal. 30. Pro-[236b]tozz hledachu geho popadnvti a zzadny nepuftil ruku na nyeho, Nebo neprziffla bieffe geffcze hodyna geho.

71. W Strziedu Czztenye fwateho Jana.

(Joan. IX. 1—38.)

1. Gda yezzifs vzrzyel czzlowieka flepeho od narozenye. 2. I otazali gfu fye geho vczzennyczi geho: Miftrzye, kto fhrzieffil, czzlowiek-li tento, czzili ftarofti geho, zze fye flep narodil? 3. Odpowiediel yezzifs: Any tento fhrzieffil, any ftarofti geho, ale abi zgewena bila dyela bozzi na nyem. 4. Ja mvfym dyelati geho ſkutki, genzz poflal mye, donowadzz den geft; przide nocz, kdyzzto zzadny dyelati nebude moczy. 5. kterak dluho fem na fwietie, fwietlo gfem fwyeta. 6. To kdyzz wecze wplynvl na zemy y vczzynyl blato z plynvti y wzmazal blato na oczzy geho. 7. y rzyekl gemv: Gdy a wymyg w plawiffczzi[1]) filoe (genzz fye wiklada poflany). Tehdi gyde y vmyl y przyffel wydye. 8. A tak fufede a ti, geffto gfu znali geho drzyewe, zze zzebrak byeffye, weczechu: Wffak tento geft, genz fyedyeffye a zzebraffe? 9. Gyny prawichu: zze ten geft; a druzy: zze nenye, ale podoben k nyemv geft. 10. Ale on prawiffye: zze ya gfem. Tehdi weczechu ony: kterak gfu otewrzyny tobie oczzy? 11. Odpowyediel: Onen czzlowiek, genzz flowe kryftus, blato vczzynyl z plynvti y zmazal oczzy me a rzyekl mnye: Gdy na plawiffczze filoe a vmyg. y ffel fem a vmyl fem y wydiel fem. 12. Teh-[237a]di weczechu gemv: kde geft ten? Wecze: newym. 13. I prziwedechu geho k zakonnykom, kteryzz flep bieffe. 14. A bieffe tehdi fobota, kdizzto blato vczzynyl yezzifs a otewrziel oczzy geho. 15. Opiet tehdy tazachu fye geho zakonnyczy, kterak bil prozrzel.

70. [1]) od: a jestliže až k: lhář, není ve Vulg. v tomto verši.

Tehdi on powyedie gym: Blato polozzil my na oczzy mogy a vmyl fem y wizi. 16. Tehdi weczechu z zakonnykow nyekterzy: Nenye ten czzlowyek od boha, genzz loboti neftrzyezze. Gyny prawychu: kterak mozz czzlowiek hrzyffny ta znamenye czzynyti? y rozdieleny byeffe w nych. 17. Tehdi dye flepemv opiet: Ty czfo prawifs o nyem, genzzt otewrziel tobie oczzy twe? A on wecze: zze prorok geft. 18. Nevwyerzyechu zzide o tom, bi flep bil a potom wydiel, azz zawolachu [2]) ftaroft geho, genzzto wydieli. 19. y otazachu fye gich rzkucze: Toto geft fyn wafs, gehozz wy prawite, zze flep narodyl fye byeffye? kterakzz tehdy nynye wydyey? 20. Odpowyedyechu ftarofty geho y weczechu: Wyemy, zze tento geft fyn nafs a zze flep vrodil fye geft; 21. nezz kterak nynye wydye, newymy; aneb kto otewrziel gemv oczzy, geho my newymy; geho fye otazzte, letat ma, on od febe mluw. 22. To prawyechu ftarofty geho, nebo fye bachu zzidow. A gyzz fye biechu fmluwili zzide, aczz bi kto fwiedecztwi widal, zze geft kriftem, wen z ffkoli aby bil. 23. Protozz weczechu [237b] ftarofti geho: zze leta ma, geho tazzte. 24. Protozz opiet powolachu czzlowieka, kteryzz byeffe fiepi narozen y rzyekli gfu gemv: Wzday chwalu bohu. Mi wyemy, zze ten czzlowyek hrzyffnyk geft. 25. Tehdi wecze ten: aczz hrzyffnyk geft, newyedye; gedno wyem, zze kdyzz biech flep a gyzz wyzi. 26. Tehdi weczechu gemv. Czfo vczzynyl tobie? kterakt otewrzyel tobie oczzy? 27. Odpowiediel gym: Powiedielt fem gyzz wam y fliffali fte. Czfo opiet chczete fliffeti? A zda y wy geho vczzennyczy chczete byty? 28. lachu gemv prawicze: Ty vczzennyk geho bud, ale my moyzziffowy vczzennyczy gfmy. 29. Mi wiemy, zze moyzzyffowy mluwil geft buoh, ale tohoto newymy, odkud geft. 30. Odpowyediel gym ten czzlowiek a rzyekl gym: Na tom dywne geft, zze wy newite, odkud geft, a on otewrziel oczzy moge. 31. Ale wyemy zze hrzyffnych buoh neflyffy, a gefftlizze kto fluha bozzi geft a woli geho czzyny, tohot vfliffy. 32. Na fwyetie nenye fliffano, bi kto otewrzyel oczzy flepcze vrozeneho.[3]) 33. leczz bi bil ten od boha, nemohl by nyczzehozz vczzynyti. 34. Odpowiediechu y weczechu gemv: W hrzyffych narodil's gfye wffechen, a ti vczzifs nas? I wywrzzechu geho wen. 35. Vfliffyffe to to[4]) yezzyfs, zze wywrhli geho wen; A kdyzz nalezzl gey yezzifs, wecze gemv: Ty wyerzyfs w fyna bozziho? 36. Odpowyedye onen y wecze: kto geft, pane, at bich [238a] wierzil wen? 37. I wecze gemu yezzifs: y wydiel's gfy geho a genzzto mluwi f tebu, ont geft. 38. Tehdi on wecze: Wyerzym, pane. A padna nafledowal geho.

72. We czztwrtek Czztenye fwateho lukaffe.

(Luc. VII. 11—16.)

72. Gide yezzifs do myefta, genzz flowe naym, a gdyechu f nym vczzennyczy geho a zaftupuow mnozftwy. 12. A kdyzz prziblizzowaffye fye branye

71. [1]) in natatoria. — [2]) rasura: a v za-. — [3]) caeci nati. — [4]) omyl.

myeſtſkei, ay mrtwy neſen byeſſe, ſyn gedyny matki ſwey; a ta wdowa
bieſſe a zaſtup myeſtſki mnohi ſ nye. 13. kteruzz kdyzz vzrzyel yezziſs
placzzicze, mylofrdenſtwym hnul ſye geſt k nye y wecze gyey: Nerod pla-
katy. 14. A prziſtupyw dotekl ſye noſidl. (A ti, genzz neſyechu, ſtali gſu.)
I wecze iezziſs: Mladenczze, tobiet prawym, wſtan, 14. y poſadil ſye, genzz
byeſſe mrtew y poczzal mluwyti. I dal gey materzy geho. 15. I podſſel [1])
wſſechny ſtrach y chwalechu buoha rzkucze: Zze prorok weliki wſtal mezy
namy a zze buoh nawſſczzywil lid ſwoy.

73. W patek czztenye ſ. Jana.

(Joh. XI. 1—45.)

1. Byeſſye geden nemoczny lazar gmenem od bethanye, z hradku
marie a marthi, ſeſtr geho. 2. (Maria ta byeſſye, kterazz mazala pana maſty
a wytrzyela nohi geho wlaſy ſwymy, gegizzto bratr lazar nemahaſſye. [1])
3. Protozz poſlachu ſeſtri geho k nyemv rzkucze: Pane, ay kohozz my-
lugeſs nemoczē geſt. 4. Tehdy vſlyſſaw to yezziſs wecze gym: [238[b]] Nemocz
ta nenye do ſmrty, ale pro chwalu bozzi, abi oslawen [2]) bil ſyn bozzi
ſkrze gey. 5. Nebo mylowaſſe yezziſs martu a ſeſtru gegyei marygi a la-
zara. 6. a kdyzz vſliſſyſſe, zze nemahaſſye, Tehdi oſta proto na tom myeſtie
dwa dny. 7. a potom dye vczzennykom ſwym: Podmy do zzidowſtwa
opiet. 8. Rzku gemv vczzennyczi: Miſtrze, nynye hledachu tebe zzide ka-
menowati a opiet gdeſs tam. 9. Odpowiediel yezziſs: Ne zda dwanaſt geſt
hodyn za dnye? Bude-li kto chodyti we dnye, nevrazi ſye, nebo ſwietloſt
tohoto ſwieta wydy; 10. Pakli bude kto chodyty w noczy, vrazi ſye, nebo
ſwietlo nenye w nyem. 11. to wecze a potom toto dye gym: Lazar, przytel
naſs, ſpy, ale gdu, abich ze ſna zbudil geho. 12. Tehdy weczechu vczzen-
nyczy geho: Pane, ſpi-lit, zdraw bude. 13. Rzyekl byeſſye yezziſs o ſmrty
geho; Ale ony mnyechu, bi o ſpanye ſnowem rzyekl. 14. Tehdi yezziſs
powiediel gym zgewnye: Lazar vmrziel geſt; 15. a radugi ſye pro was,
abiſte wyerzili, zze gſem nebil tam. ale podmyzz k nyemv. 16. Tehdi dye
thomaſs, genzz ſlowyeſſye newyerzuczy, k uczzennykom: Podmy y my
a zemrzyemy ſ nym. 17. Takzz y przigide yezziſs y naleze geho gyzz
ſſtyrzy dny w hrobie magycze. 18. (Neb bieſſye bethanya podle geruza-
lema yako patnaſte honow.) 19. A mnozy z zziduow przyſſli biechu [239[a]]
k marthie a k mariy, abi vtieſſili ge o bratru gegich. 20. Tehdi martha,
kdyzz vſliſſiſſe, zze yezziſs prziſſel, wybiezze protyw nyemv; ale maria doma
ſedieſſe. 21. Tehdi wecze martha k yezziſſowi: Pane, bi ti bil zde, bratr
moy nebil by vmrziel. 22. Ale y nynye wyem, zze czſozzkolwiek pozzadati
budeſs od boha, da tobie buoh. 23. Wecze gyey yezziſs: Wſtanet bratr twoy
24. Dyei gemv martha: Wyem, zze wſtane na wzkrzyſſyeny w poſlednym

72. [1]) accepit omnes timor.

dny. 25. Powiedie giei iezzifs: Ja fem wfkrzyffenye y zzywot; ktozz wyerzy w mye, geftlizze mrtew bude, ozzywet; 26. A kazzdy, genzz zzyw geft a wyerzy w mye, nevmrzie na wieky. Wyerzyff-li tomv? 27. Wecze gemv: I owffem, pane. Ja gfem wierzila, zze ty gfy kriftus, fyn boha zziweho, genzz fy na tento fwiet prziffel. 28. A kdyzz to powyede, odgyde y zawolala marie, feftry fwey, podtagy rzkuczy: Miftr zde geft a wola tebe. 29. A ona kdyzz to vfliffa, wftala brzo y przygide k nyemv. 30. Neb geffczze bieffie neprzyffel iezifs do hradku, ale geffczze byeffye na onom myeftie, kdezzto wibiehla protyw gemv martha. 31. a zzidee, genzz biechu f ny w domye, abi gy vtieffili bili,[3]) kdyzz vzrziechu marij, zze brzo wftala a wiffla, gydechu po ny rzkucze: zze gde k hrobu, abi plakala tam. 32. Ale maria, kdyzz przigide, kdezzto bieffie yezzifs, wyduczy gey padla [239b] k noham geho y wecze gemv: Pane, bi bil zde, nebil bi ymrziel bratrziecz moy. 33. A iezzifs, kdizz vzrziel gi placzzicze y zzidi, genzz biechu prziffli f ny, placzzicze, zburzy[4]) fye duchem y fmvtil fam fye 34. y wecze gym: kde fte polozzili gey? Rzku gemv: Pane, pod a vzrzi. 35. y flzil geft iezzifs. 36. Tehdi weczechu zzide: wyz, kakot geft mylowal gey. 37. A nyeterzy weczechu z nych: Nemohl tento, genzz otewrziel oczzi flepczy vrozenemv,[5]) vczzynyti, abi tento bil nevmrziel? 38. A yezzifs opiet wzdychage fam w fobie przygide k hrobu. A bieffie gefkynye a kamen wlozzen byeffe na ny. 39. Wecze yezzifs: zdwyhnyete kamen. Dye gemv martha, feftra geho, genzzto bieffe vmrziel: Pane, gyzzt fmrdy, nebt czztyrzy dny w hrobie geft. 40. Wecze giey yezzifs: Wffak gfem rzyekl tobie: budeff-li wyerziti, vzrzyfs chwalu bozzi. 41. Tehdy zdwizzechu kamen. A yezzifs zdwih oczzi nahoru wecze: Otczze, dyek czzynym tobie, nebo fi vflyffal mye. 42. Nebo ya fem wyediel, zze mne wzzdi vflyffifs, ale pro lid, genzz okolo ftogi, rzyekl fem, aby wierzili, zze's ti mye poflal. 43. A kdyzzto powyede, hlafem welikym zawola: lazarzye, pod wen. 44. A ynhed wynyde, geffto byeffye vmrzyel, fwazan nohi y rucze[6]) motowuzy a twarz geho ruchu bieffie fwazana. Wecze gym yezzifs: Rozwiezzte geho a nechayte gyti. 45. Pro [240a]tozz mnozzi z zzydow, genzzto biechu prziffli k marij a marthye a wydyeli znamenye, genzzto vczzynyl, vwyerzyli wen.

74. W fobotu[1]) Czztenye f. Jana.

(Joan. VIII. 12—20.)

12. PRawiffye yezzifs zaftupom zzidowfkym: Ja gfem fwietloft fwieta; ktozz nefleduge[2]) mne, nechodyt we tmach, ale bude myeti fwietloft zzywota. 13. Tehdi weczechu gemv zakonnyczy: Ty o fobie fam fwiedecztwye

---

73. [1]) infirmabatur. — [2]) rasura -n. — [3]) et consolabantur eam. — [4]) infremuit — [5]) oculos caeci nati — [6]) ligatus pedes et manus.

74. [1]) rasura: fobotu. — [2]) omyl — sequitur. — [3]) in gazophylacio.

ſwiedczzifs; ſwiedecztwi twe nenye prawe. 14. Odpowiediel yezzifs a rzyekl gym: A geſtlizze ya ſwiedecztwy ſwiedczzym ſam o ſobie, prawet geſt ſwiedecztwy me; nebo wyem, odkud ſem przyſſel a kam gdu, ale wy newyte, odkad ſem przifſel a kam puoygdu. 15. Wy podle tieleſenſtwye ſudyte, ya neſudym nyzzadneho. 16. A geſtlizze ſudym ya, ſud moy prawy geſt; nebo ſam neygſem, ale ya a genzz mye poſlal, otecz. 17. A w zakonv waſſyem pſano geſt: zze dwu czzlowyeku ſwyedecztwy prawe geſt. 18. Ja gſem, genzz ſwyedecztwy ſwyedczzym ſam o ſobie. A ſwiedecztwy ſwiedczzy o mnye, genzz poſlal mye, otecz. 19. Tehdi weczechu gemv zzidee: kde geſt otecz twuoy? Odpowyediel yezzifs: Any mne wyete any otcze meho; Biſte mye wyedieli, ſnad biſte y otcze meho wyedieli. 20. Ta ſlowa mluwil geſt yezzifs na ſlupu [3]) vczze w chramv a zzadny nepopadl geho, nebo geſſcze nebieſſe przyſſla ho-[240[b]]dyna geho.

75. **W patu Nedieli v puſtie Czztenye ſ. Jana.**

(Joan. VIII. 46—59.)

Rzyekl geſt yezzifs zborom zzidowſkym a knyezzatom popowym: 46, Kto z was treſktati mye bude z hrzychu? aczz prawdu prawym, proczz wy newyerzyte mnye? 47. kto geſt od boha, ſlowa bozzy ſliſſi. Protozz wy neſliſſite, zze od boha neygſte. 48. I odpowiediechu zzide y weczechu gemv: Wſſak [1]) my dobrzye prawymy, zze ſamarytan gſy ty a dyabelſtwo maſs. 49. Odpowiediel yezzifs a rzekl geſt: Jat dyabla nemam, ale cztym otcze meho, ale wy neucztyli ſte mne. 50. Nebo ya nehledam chwali mey; geſt, genzz hleda a ſudy. 51. Wyeru, wyeru prawym wam, bude-li kto kazanye me chowati, nevzrzyt ſmrty na wyeki. 52. Tehdi weczechu zzidee: Nynye poznali ſmy, zze dyabla maſs. Abraham vmrziel geſt y proroczy, a ty prawyſs: Aczz kto kazanye me chowati bude, ſmrty neokuſy wyeczznye. 53. A zda ti wyeczzſſy gſy otcze naſſyeho abrahama, genzz vmrzyel geſt? a proroczy zemrzieli gſu. kym ty ſye ſam czzynyſs? 54. Odpowiediel yezzifs: Aczz ya chwalym ſye ſam, chwala ma nycz nenye; Geſt otecz moy, genzz chwali mye, gehozz wy prawyte, buoh naſs geſt 55. a nepoznali ſte geho; Ale ya znal ſem gey. Pak-li dyem, zze newym geho budu rowen wam lharz. Ale wyem geho a kazanye geho chowam. 56. Abraham, otecz waſs, radowal ſye, a-[241[a]]bi wydiel den moy; Wydiel a weſſel geſt bil. 57. Tehdi weczechu zzide k nyemv: Padeſati let geſſcze nemaſs a abrahama gſy wydiel? 58. I wecze gym yezzifs: Wyeru, wyeru prawymt wam, drzyewe nezz abraham bil, ya gſem. 59. Tehdi popadechu kamenye zzide, abi metali nan; ale yezzifs ſkryl ſie y wiſſel z chramv.

---

75. [1]) nonne.

76. W pondieli Czztenye ſ. Jana.

(Joan. VII. 32—39.)

32. POſlali knyezzata a zakōnyczy ſluzzebnyki ſwe, abi popadli iezziſſe. 33. Tehdi wecze gym yezziſs: Geſſczze maly czzaſek ſ wamy gſem; y gdu k nyemv, genzz poſlal mye. 34. hledate mne, ale nenaleznete; a kdezz gſem ya, wy nemozzete przygyti. 35. I weczechu zzide ſamy k ſobie: kam tento chcze gyti, zze nenaleznem geho? A zda w rozptilenye pohanſke gduczy geſt [1]) a vczzyti chcze pohany? 36. kteraka geſt to rzyeczz, kteruzz rzyekl: hledate mne a nenaleznete; A kde ſem ya, wy nemozzete przigyti? 37 Na poſſledny den weliki hodny ſtaſſe yezziſs a wolaſſye rzka: Geſtlizze kto zzyzzny, przyd ke mnye a pyg. 38. kto wyerzy w mye, yakozz piſmo prawy, potoczy z geho brzycha poteku wodi zzywey. 39. Ale to prawil o duchu ſwatem, gehozz przygyti gmyegyechu wyerzuczy wen.

77. W uteri Czztenye ſ. Jana.

(Joan. VII. 1—13.)

1. Chodyeſſye yezziſs do galilee; nebo nechtiſſie do zzydowſtwa [1]) chodyty, nebo hledachu geho zzyde [241ᵇ] zabiti. 2. Bieſſe tehdi bliz den hodny zzidowſki ſcenophegia. 3. Weczechu tehdi k nyemv bratrzi geho: Gdi odtud a gdi do zzidowſtwa, at bi y vczzennyczi twogi wydieli dyela twa, kterezz ti czzynyſs. 4. Nebo zzadny zagiſte w ſkrite nycz neczzyny a hledat on zgewen biti; Aczz to czzynyſs, zgewugeſs ſam ſye ſwietu. 5. Anyzz bratrzi geho wyerzichu wen. 6. Tehdi dye gezziſs gym: Czzas moy geſſcze neprzyſſel geſt, ale czzas waſs wzzdi hotow geſt. 7. Nemozz ſwiet nenawidieti was, ale mnet nenawidy; Nebo ya ſwiedecztwi ſwiedczzȳ o nyem, zze ſkutczi geho zli gſu. 8. Wi gdyete ke dny tomv hodnyemv, Jat nepoygdu ke dny tomv hodnyemv; Nebo czzas moy geſſcze nenaplnyen geſt. 9. A kdyzz to powyedie, on oſtal w galilegi. 10. A kdyzz gdyechu bratrzi geho, tehdi y on gide ke dny hodnyemv, ne zgewnye, ale yakzzto taynye. 11. Tehdi zzidowe hledachu geho w den hodny a prawicze: kde geſt onen? 12. A ſſeptanye o nyem welike byeſſye w zaſtupu. Neb nyeterzy prawychu: zze dobri geſt. A gyny prawichu: nenye, ale ale ſwody zaſtupi. 13. Awſſak zzadny zgewnye nemluwiſſe o nyem pro ſtrach zzidowſki.

---

76. [1]) iturus est.

77. [1]) in Judaeam.

78. W ſtrziedu Czztenye ſwateho Jana taketo.

(Joan. X. 22—38.)

22. Stachu ſye hodi w geruzalemye a zyma bieſſie welika. 23. I chodyſſye yezziſs w templi w ſynczi ſſalomvnowie. 24. Tehdi oblyczzichu [1]) [242[a]] gey zzide y weczechu gemv: I dokowadzs duſſie naſſie drzziſs? Gſy-li ti kriſtus, powyez nam zgewnye. 25. Odpowiediel gym yezziſs: Mluwym wā a newyerzite mnye. Dyela, kterezzt ya czzynȳ we ygmeno otcze meho, tat ſwiedecztwi ſwiedczi o mnye. 26. Ale wy newierzite, nebo negſte z owczziczzek mych. 27. Owcze me hlas moy ſliſſy A ia znam ge y gdu po mnye. 28. A ya zzywot wyeczzny dawam gym; a nezahynv na wyeki. A newytrhne gich zzadny z ruki mey. 29. Otecz moy, czſozz my dal, naywietſſyei [2]) wſſieho geſt; A zzadny nemvzz witrhnvti z ruki otcze meho. 30. Ja a otecz gedno gſmy. 31. Zdwizzechu tehdi zzide kamenye, abi kamenowali geho. 32. Odpowiediel gym yezziſs: Mnoho dobrich ſkutkow vkazal ſem wā z octze meho, Pro kterezzto ſkutki kamenvgete mne? 33. Odpowiedieli gemv zzidee: Z dobreho ſkutka tweho nekamenugem tebe, ale z ruhanye; Nebo ty czzlowiek gſa czzynyſs ſam ſye bohem. 34. Odpowiediel gym yezziſs: Wſſak pſano geſt w zakonye waſſyem, zze: ſem ya rzyekl wam, bohowe gſte. 35. ponyezz [3]) ge on rziekl bohi, k nymzzto rzyeczz bozzi ſtala ſye geſt a nemozz zkazzeno byti pyſmo: 36. gehozzto otecz oſwitil y poſlal na ſwyet, A [4]) wi prawite; ze ſye poruham, zze gſem rziekl: ſyn bozzi gſem? 37. geſtlizze neczzynym ſkutkow otcze meho, nerodte [242[b]] wyerziti mnye. 38. A geſtlizze czzynym a mnye nechczete wyerziti, ſkutkom wierzte, abiſte poznali a wyerzili, zze otecz we mnye geſt a ya w uotczy.

79. We cztwrtek czztenye ſ. Jana.

(Joh. VII. 40—53.)

40. KDyzz vſliſſechu nyekterzi z zaſtupow kazanye iezziſſowo, prawichu: Toto geſt wiernye prorok. A gyny [1]) prawichu: ten geſt kriſtus. 41. Nez nyekterzi prawiechu: a zda z galilee kriſtus przyſſel? [2]) 42. Wſſak piſmo prawi, zze z ſemene dawidowa a z bethleema hradku, kdezzto bil dawid, kriſtus prziſſel. [3]) 43. Tehdi ſwar ſtal ſie geſt pro nyeho w zaſtupu. 44. Nebo nyekterzi z nych chtiechu geho popadnvti, awſſak zzadny nepuſtil na nyeho ruku. 45. Tehdi prziſſli gſu ſluzzebnyczi k biſkupō a k zakonnykom y weczechu gym ony: proczz gſte neprziwedli geho. 46. Odpowiediechu ſluzzebnyczi: Nikdi tak nemluwil geſt czzlowiek, iako tento czzlowiek. 47. Tehdi odpowiediechu gym zakonnyczi: A zda y wi ſwedeny gſte? 48. A zdali kto z knyezzat vwyerzil wen, nebo z zakonnykow? 49. Nezz

78. [1]) circumdederunt. — [2]) maius omnibus est. — [3]) si illos dixit deos. — [4]) nepatří sem, ve V. není; doplniti jest: jak.

zbor tento, geſto nezna zakona a[4]) proklati gſu. 50. Wecze nycodemvs k nym, onen, geſſto bieſſie prziſſel k iezziſſowi w noczi, genzz geden bieſſe z nych: 51. A zda zakon waſs ſudy czzlowieka, gedno aczz prwe vſliſſi od nyeho a poznal by, czſo vczzynyl? 52. Odpowyediechu y weczechu gemv: A zda y ti galileiſki gſy? W piſmv pohleday [243[a]] a wiz, zze prorok z galilee neprziſſel.[5]) 53. I wratil ſye kazzdi w duom ſwoy.

80. W patek czztenye ſ. Jana.

(Joan. XI. 47—54.)

47. SEbrali gſu biſkupi a zakonnyczi ſnem protyw iezziſſowi y weczechu: Czſo czzynymy, zze tento czzlowiek mnoha znamenye czziny? 48. Aczz puſtymy geho tak, wſſiczkny vwierzy wen; A przigdu rzymene y ſdwyhnv myeſto naſſye y lid. 49. Tehdi geden z nych, kayphaſs gmenem, kdyzz bieſſe biſkupem leta toho, wecze gym: Wy newyte nyczzehozz nyczz, 50. anyzz myſlite. Hodno[1]) geſt wam, abi geden vmrziel czzlowiek za lid, aby weſſken lid nezahynvl. 51. Ale toho ſam od ſebe nerziekl: ale kdyzz byeſſe biſkupem leta toho, prorokowal geſt, zze iezziſs vmrzyti gmyel za lid; 52. a netoliko za lid, Ale abi ſyny bozzi, geſto biechu rozpraſſeny, ſebral w gednotu. 53. Protozz od toho dne myſlili gſu, aby zabili geho. 54. A iezziſs gyzz proto ne zgewnye chodyſſye w zzidowſtwu, ale ſſel geſt do kralowſtwy podle puſſczze do myeſta, geſſto ſlowe effrem a tu bidleſſe ſ vczzennyki ſwymy.

81. W ſobotu Czztenye ſ. Jana.

(Joan. VI. 54—72.)

54. VEcze yezziſs vczzennykom ſwym: Za wierne prawym wā, geſtlizze nebudete giſti tyela ſyna czzlowieczziho a piti geho krwe, nebudete myeti zziwota w was. 55. Kto gyei me tielo a piey mv krew, na zzywot wieczzny A ya wſkrzyſym geho w-[243[b]]naypoſlednyeiſſi den. 56. Nebo tielo me wyeru geſt krmye a krew ma wieru geſt pitiei. 57. Kto gyei me maſſo a pie mv krew, we mnye bidli a ya w nyem. 58. Jakozz poſlal mye zzywi otecz, a ia zzyw ſyem pro otcze. A kto gie mye, a on zzyw bude pro mye. 59. To geſt chleb, genzz ſ nebe ſtupil. Ne iako gedli gſu waſſi otczowe mannv na puſſczzi a zemrzieli gſu; kto gie tento chleb, zzyw bude na wieki 60. to powiedie w ſſkole zzidowſkei vczze w kafarnav. 61. Proto mnozi ſliſſewſſie to z vczzennykow geho weczechu: Twrda geſt to rzieczz, Kto mozz gy ſliſſeti? 62. Tehda wieda iezziſs ſam v ſebe, zze reptachu z toho vczzennyczi geho, Wecze gym: To was pohorſſuge? 63. Biſte pak

79. [1]) rasura: Toto geſt wiernye prorok. A gy-. — [2]) venit = praesens. — [3]) viz pozn. 2. — [4]) není ve V. — [5]) non surgit

80. [1]) schází že, quia expedit.

vzrzieli fyna czzlowieczziho wftupugicze, kdezzto bil prwe? 64. Ducht geft, genzz zzywi, ale maffo neplatno geft nyczfe; Slowa, geffto mluwil fem wam, duch a zzywot gfu. 65. Nezz gfu nyekterzy z was, genzz newierzy. Nebo wiedyel yezzifs od poczzatku, Kterzy biechu wierziczy a kto zradyti gmyegiffe geho. 66. I prawyffe: Proto fem rzyekl wam, zze zzadny nemozz przigiti ke mnye, gedno aczz dano bude gemv od otcze meho. 67. A proto mnozy vczzennykowe odgidechu za fye a gyzz f nym nechodyechu. 68. Tehdi wecze iezzifs ke dwanafti: A zda y wi chczete odgyti? 69. Odpowiedyechu[1]) gemv Sfymon petr: Pane, komv[2]) poygdem? Slowa zzywota wieczzneho mafs 70. a my [244[a]] wyerzymy y poznali fmy, zze ti gfy kriftus, fyn bozzi. 71. Odpowiediel gym yezzifs: Awffak[3]) gfem ya was dwanaft wibral, a z was geden dyabel geft. 72. Nezz to prawiffie o yudaffy ffymonyowa ffkariotis; Nebo bieffie zradczy geho, genzz bieffe geden ze dwanafty.

82. Na kwietnv Nedyeli paffie piffe fwati Matufs.

(Matth. XXVI. 1—75., XXVII. 1—66.)

1. RZiekl yezzifs vczzenníkom fwym: 2. Wiete-li, zze po dwu dny welika nocz bude a fyn czzlowieczzi zrazen bude, aby vkrzizzowan bil. 3. Tehdi febrali gfu fye knyezzata popowa a ftarffy z lidu do fynye knyezzete popoweho, genzz flowiffie kayphafs 4. a radu vczzynyli, abi yezziffe lftywye popadli a zahubily. 5. Weczechu tehdi: ne we dny hodnem, abi nebil rufs[1]) w lidu. 6. A kdyzz byeffye yezzifs w buthanij w domv ffymonye malomoczneho,[2]) 7. prziftupila k nyemv zzena magiczi alabaftr mafty drahei y wylila na hlawu geho fyedyczyeho 8. a wyducze to vczzennyczy rozhnyewali gfu fye rzkucze: I czfo geft w ztratu toto? 9. mohla geft tato maft prodana byti za mnoho a rozdano byti chudym. 10. Wyeda to iezzifs wecze gym: Czfo zloftyte fe protyw teyto zzenye? Skutek dobry vczzynyla geft nade mnv. 11. Nebo wzzdiczki chude mate z febu, ale mne ne wdiczki gmyeti budete. 12. Neb puftywffy tato zzena tuto maft w tielo me, k pohrziebu mye vczzynyla. 13. Wieru prawymt wam, [244[b]] kdezzkolwiek kazano bude toto cztenye po wffē fwietu, rzczeno bude, zze to vczzynyla[3]) na matku[4]) geho. 14. Tehdi gide geden ze dwanaczti, genzz flowyeffe yudafs fcaríoth, knyzzatom[5]) popowym 15. y weczze gym: Czfo chczete mnye dati a ya wam geho zradym? A ony poflibi[6]) gemv trzydfeti ftrzibrnych 16. a ynhed hledaffye podobenftwy,[7]) abi geho k fmrti proradil. 17. Tehdi prwy den prziefny przyftupili vczzennyczi k yezziffowi rzkucze: kde chczefs, at przyprawymy tobie gyfti beranek welikonoczzny? 18. A yezzifs wecze: Dyete do myefta k nyekterakemv a rzczete gemv: Miftr prawy: Czzas moy blizko geft, v tebebet[8]) vczzynym weliku nocz

---

81. [1]) = omyl m. sgl.: respondit. — [2]) = k komu. — [3]) nonne, věta tázací.

ſ vczzennyky mymy. 19. I vczzynyli vczzennyczi, yakozz rozkazal gym yezziſs y przipravily weliku nocz.[9]) 20. A kdyzz weczzer bieſſe, ſedieſſe ſe dwanaczti vczzennyki ſwymy. 21. a geduczym gyem wecze: Wyeru prawym wam, zze geden z was mye zradye. 22. I zamvtiwſſie ſye welicze, poczze kazzdy prawyti: A zda gſem ya, pane? 23. A on odpowiediew wecze: Kteryzz ſaha ſe mnv ruku w myſi, tent mye zrady. 24. Syn zagiſte czzlowieczzy gde, yakozz pſano geſt o nyem; Ale bieda czzlowieku tomv, ſkrze kohozz ſyn czzlowieczzi zrazen bude; bilo bi dobrzie gemv, bi narozen nebil czzlowyek ten. 25. Odpowiediew gidaſs, genzz zradil gey, wecze: Zdali ya gſem myſtrzye? Wecze gemv [245a]: Ti's rziekl. 26. A kdyzz weczzerzychu ony, Wzal yeziſs chleb, pozzehnaw y lamal a dal vczzennykom ſwym y wecze: Wezmyete a gezte; tot geſt tyelo me. 27. A wzaw kalich diek vczzynyl a dal gym rzka: Pygte z tohoto wſſeczkny. 28. Tot geſt zagiſte krew ma noweho zakona, genzz za mnohe prolita bude na odpuſſczenye hrzyechow. 29. A prawymt wam, nebudu pyti wyecz z tohoto korzyene, azz do toho dne, kdyzz budu to pyty ſ wamy nowe w kralowſtwye otcze meho. 30. A tu rzyeczz rzka,[10]) Wiſſli gſu na horu olywetſku. 31. Tehdy dye gym yezziſs: Wſſeczſi wy pohorſſyeny trpyeti budete na mnye w teyto noczi. Nebo pſano geſt: Byti budu paſtyrzye a rozbiehnv ſye owcze ſtada. 32. Ale kdyzz wſtanv, przedeygdu was do galilee. 33. A odpowiediew petr wecze gemv: A geſtlizze wſſeczkny pohorſſyeny budu na tobie, yat nykdy nepohorſſym ſye. 34. Wecze gemu iezziſs: Wierut prawym tobie, zze w teyto noczy, drzewe nezz kokot zazpywa, trzykrat mne zaprzyſs. 35. weczze gemv petr: Pane, take byt my bilo ſ tebu vmrzyti, nezaprzymt tebe. tezz y wſſiczny vczzennyczi weczechu. 36. Tehdi prziſſel yezziſs do wſy, kterazz rzeczzena geſt gethſemany y rzyekl vczzennykom ſwym: Sedte tuto, at puoygdu tam a pomodlym ſye. 37. A wzaw petra a dwa ſyny zebedeowa, poczze ſye teſk-[245b]nyty a ſmvten biti. 38. Tehdi wecze gym yezziſs: Smvtna geſt duſſye ma azz do ſmrty; ſhowiete tuto a bdyete ſe mnv. 39. A odſſed maliczko padl na twarz ſwu modle ſye a rzka: Otcze moy, geſtlizze podobno [11]) gest, odyedy ode mne kalich tento, Awſſak ne yakozz ya chczy, ale yakozz ty chczzeſs, otczze. 40. I przyſſel k vczzennykom y nalezzl ge ſpicze. I dye petrowy: Sſymonyu petrze, Tak's nemohl gedney hodyny bdyeti ſe mnv? 41. Bdyete a modlte ſie ſe mnv, abiſte neweſſli w pokuſſyenye. Duch zagiſte hotow geſt, ale tyelo nemoczno. 42. Opyet druhe odſſel y modlil ſye rzka: Otſſe moy, aczzt nemvzz tento kalich odgyti, nezz abich pil gey, bud wuole twa. 43. I priſſel opiet y nalezl ge ſpicze, Nebo biechu oczzy gegich obtizzeny. 44. A nechaw gich opiet gide y modlil ſye po trzyeti tuzz rzyeczz rzka; 45. Tehdi

82. [1]) tumultus. — [2]) rasura: a. — [3]) rasura: y v ny. — [4]) chyba m. na památku. — [5]) = k knížatóm. — [6]) constituerunt. — [7]) opportunitatem. — [8]) omyl = tebeť. — [9]) Pascha. — [10]) et hymno dicto. — [11]) possibile. — [12]) rasura: p. — [13]) percutiens. — [14]) cum accusaretur. — [15]) omyl. — [16]) acceperunt et. — [17]) omyl.) rasura: -my. — [19]) rasura: a zaſſigki. — [20]) rasura: rz.

prziſſel k vczzennykom ſwym y rzyekl gym: Spyete gyzz a odpoczzywayte; nebt przyblizzuge ſye hodyna a ſyn czzlowieczzy zrazen bude w rucze hrzyſſnych. 46. Wſtante a podmy; Ted ſye prziblizzi, genzzt mye zradi. 47. Geſſczze geho mluwicze, ay yudaſs, geden ze dwanaczti, prziſſel a ſ nym zaſtup weliki ſ meczzy a ſ kigi, poſlany od knyezzat popowich a od ſtarſſych lidu. 48. A kteryzz zradil geho, dal gym znamenye rzka: kohozzkolwyek polibym, ont geſt, drzztezz [246a] geho. 49. A ynhed prziſtupyw k iezziſſowi wecze: Zdraw, myſtrzie. I polibil [12]) geſt geho. 50. I wecze gemv yezziſs: Prziteli, k czzemv's prziſſel? Tehdy prziſtupywſſye a rucze puſtychu na iezziſſe y drzzeli gey. 51. A tehdi geden z nych, kteryzz beyſſye ſ gezziſſem, ztah ruku wynyal meczz ſwoy y vderzil [13]) ſluhu knyezzete popoweho, vtyal vcho geho prawe. 52. Tehdi wecze gemv iezziſs: Obrat meczz twoy na myeſto ſwe; Nebo wſſeczzſy, kterzyzz beru meczz, meczzem ſendu. 53. Zda mnyſs, bich nemohl profyti otcze meho a dal bi my wyecze nezzli dwanaczte tem angelow? 54. Kterak tehdi naplny ſye piſma prorokow, nebo tak mvſy byty? 55. A w tu hodynv rzyekl yezziſs zaſtupom: Jakzzto k lotrowy wiſſli ſte ſ meczzy a ſ kigi popadnvti mye; Na wſſaki den v was bil ſyem w chramv vczze a mne nedrzzeli ſte. 56. Ale to wſſeczko vczzynyeno geſt, abi naplnylo ſye piſmo prorokow. Tehdi vczzennyczy wſſeczſy opuſtywſſe geho vtekli. 57. A ony drzzicze iezziſſe wedli k kayphaſſowy, ku knyzzety popowem, kdezzto pyſarzy a zakonnyczy a ſtarſſy lydu ſeſſli ſye bili. 58. Tehdy petr gdyeſſe po nyem z daleka azz do drzwy knyezzete popoweho, a wſſed tam, ſedyeſſe ſ ſluzzebnyki, abi wydiel konecz. 59. Tehdi knyezze popowe a wſſechen zbor hledachu faleſſneho ſwyedecztwy protyw yezziſſowy, abi ge-[246b]ho na ſmrt dali; 60. y nenalezechu, Kdyzzto mnozi faleſſny ſwiedkowe prziſtupichu. Tehdi naypoſleze przyſſli dwa faleſſna ſwiedki 61. y weczeſſta: Tento rziekl: Mohu zruſſiti chram bozzy a po trziech dnech vſtawiti gey. 62. A wſtaw knyeze popowe wecze gemv: Nicz neodpowyſs k tomv, czſozz tyto protiw tobie ſwiedczy? 63. ale iezziſs mlczzyſſye. A knyezze popowe wecze gemv: Zaklinam tie ſkrze boha zzyweho, aby powyedyel nam, ty-li gſy kriſtus, ſyn boha zzyweho. 64. Dye gemv iezziſs: Ti's rzyekl. Za wierne prawym wam, potom vzrzyte ſyna czzlowieczyeho, ſedyecze na prawiczi moczi bozi a przyſſczzyho w oblaczzych nebeſkich. 65. Tehdi knyezze popowe roztrhl rucho ſwe rzka: Ruhalt ſye geſt. czſozz tehdi potrziebugem ſwiedkow? Ay ted ſliſſeli ſte ruhany. 66. czſo ſye wam zda? A ony odpowiediewſſye weczechu: Wynen geſt ſmrty. 67. Tehdi plwachu w twarz geho a zaſſigki **) gey byli a gyny policzzki dawali w twarz geho rzkucze: 68. Prorokuyg nam, kriſte, kto geſt, genzz tye bil? 69. a petr ſedyeſſye naprzyed w ſyny; I prziſſla k nyemv gedna dyewka rzkuczy: A ti ſ gezziſſem galileiſkym bil gſy. 70. A on zaprzyel przede wſſemy rzka: Newym, czſo prawyſs. 71. A kdyzz wynyde on, vzrzyela gey gyna dyewka y wecze tyem, genzz tu biechu: Ano, tento [247a] ſ gezziſſem nazaretſkym bieſſie. 72. A opiet zaprziel

z przifahu: zze neznal fem czzlowyeka. 73. A po maley chwilcze prziftupichu k nyemv, kterzyzz ftachu y weczechu petrowy: Wyeru y ti z onyech gfy, nebo y galileifki gfi; Nebo y rzecz twa zgewna tye czzynye. 74. Tehdi poczzal prziti a przifahati, zze bi neznal czzlowieka. A ynhed kokot zafpiwal. 75. I rozpomanvl fye geft petr na flowo yezziffowo, kterezz bil rzyekl: Drzyewe nezz kokot zazpywa, trzykrat mne zaprzyls. A wiffed wen plakal horzcze. XXVII. 1. A kdizz bilo gitro, w radu weffli wffeczka knyezzata popowa y ftarffy lidu protiw yezziffowy, aby geho na fmrt wydali. 2. A fwazaneho przywedli geho y dali pontfkemv pilatu fudfi. 3 Tehdi vzizew yudafs, genzz gey zradil, zze zatraczen bieffe, zzelenym weden gfa wratil trzidfeti ftrzibrnych knyzzatom popowym a ftarffym lydu rzka: 4. Shrzyeffil fem, proradyw krew fprawedlywu. A ony weczechu: Czfo do nas? ty wyez. 5. A powrh ftrzibrne w chramv odffel a ygda prowazem fye obieffil. 6. Tehdi knyzzata popowa wfemffye ftrzybrne weczechu: Nefluffit gich polozziti k chramnym penyezom, nebot mzda krwe geft. 7. a radu wzemffye kupili za nye roli hrnczzyrzfkow*) na pohrzeb putnykow. 8. A proto nazwana geft roly [247b] ta yazikem gegich alchedemach, to geft role krwe azz do dneffnyho dne. 4. Tehdi naplnylo fe geft, czfozz rzyeczzeno geft fkrze yeremyaffe proroka rzkucze: I wzali trzidfeti ftrzybrnych, mzdu nayateho, kterehozz kupili od fynow yfrahelfkich 10. Y dali ge na roli hrnczzyrzfku, yakoz vftawil my pan. 11. A yezzifs ftaffye przed fudfy y otazal fye geho rzka: Ty gfi kral zzidowfky? Wecze gemv yezzifs: Ty prawyfs. 12. A kdyzz omluwan[14]) byeffe od knyezzat popowich a ftarffich lidu, nycz neodpowiediel. 13. Tehdi wecze gemv pilatus: Neffliffifs, kterak mnoho protyw tobie prawy fwyedecztwie? 14. I neodpowiediel gemv k zzadnemv flowu, tak zze fye dywyffye fudcze welicze 15. Neb przief den hodny przzwikl bil fudcze puftyti gednoho wyeznye, kterehozz bi chtieli. 16. A tehdi gmyegiffye gednoho wyeznye znamenyteho, kteryz nazwan byeffye barrabas, kteryzzto pro wrazzdu puffczzen bil do zzalarze. 17. A fwolaw tehdi ge wecze pilat: ktereho chczete, puftÿ wam: barrabaffe-li, czzili yezziffe, genzz flowe kriftus? 18. Neb wyediel, zze pro nenawift dali gey gemv. 19. A kdyzz fedyeffe on na fudney ftoliczi, poflala k nyemv zzena geho rzkuczy: Nycz tobie a fprawedlywemv tomv; Nebot mnoho fem trpiela dnes fkrzze wydyenye [248a] pron. 20 Ale knyezzata popowa a ftarffy radili lydu, abi profilili[15]) za barrabaffe a yezziffe abi zahubili. 21. Tehdy odpowiediew fudcze wecze gym: Ktereho chczete wam ze dwu puftyty? A ony weczechu: Barrabaffe. 22. Dye gyern pilat: Czfozz tehdi vczzynym z yezziffe, genzz flowe kriftus? 23. Weczechu wffeczkny: Vkrzyzzowan bud Wecze gym fudcze: A czfo geft zleho vczzynyl? A ony wyecze wolali rzkucze: Vkrzyzzowan bud. 24. Tehdi wydyew pilat, zze nycz neprofpielo, ale wietffy rozbroy bieffe w lidu, Wzaw wodu a rucze vmyl przede wffÿ lidem rzka: Newynny ya gfem od krwe fprawedliweho tohoto; wy wyezte. 25. A odpowyedyew wffechen lid wecze: Krew geho na nas a na fyny

naffye. 26. Tehdi puftil gym barrabaffye a yezziffe vbiczzowaneho dal gym, abi vkrzizzowan bil. 27. Tehdy rytyrzy fudcze wzemffye yezziffye w rathauz, febrali k nyemu wffechen zbor 28. a fwlekffye gey W plaffcz drahi oblekli geho. 29. A vpletffie korunv z trnye wlozzili na hlawu geho a treft w prawiczu jeho, a na koleno klekagicze przyed nym, pofmywachu fye rzkucze: Zdraw, kraly zzydowfki. 30. a plygicze w twarz geho, wzemffe [16]) treft y bili hlawu geho. 31. A kdyzz odfmyli fye gemv, fwlekli geho z plaffczze y oble[248b]kli gey w rucho geho y wedyechu gey, abi vkrzizzowan bil. 32. A wiffedffie nalezechu czzlowieka czyrenenfkeho przyffczziho ze wfy, gmenem ffymonye; toho hrdlowachu, abi neil krzyzz geho. 33. I przygidechu na myefto, genzz flowe golgata, genzz geft wrazzedlne myefto. 34. y dawachu gemv wyno pyti z zzluty fmyffene. A kdyzz okufil, nechtieffe pyti. 35. A kdyzz vkrzyzzowali geho, rozdielili fobie rucho geho lofy puffczzegicze, abi naplnyeno bilo, czfozz rzczeno geft fkrze proroka rzkuczyho: Rozdielili fobie rucho me a na rucho me puffczzeli lofi 36. a fedyecze chowachu geho. 37. A wzlozzili na hlawu geho wynv geho pfanv: Tot geft yezzifs nazaretfki, kral zzidowfki. 38. Tehdi vkrzizzowany byechu f nym gyna dwa lotry, geden na prawiczi a druhi na lewiczi. 39. a mygegiczy ffpotowachu gym hibagicz hlawamy fwymy a rzkucze: 40. Wach, genzz zruffugefs chram bozzi a na trzyeti den gey vftawugefs, Spas fam fye: gfi-li fyn bozzi, ftup nynye f krzyzze. 41. Tezz y knyzata popowa pofmywagicze fye f pifarzy a ftarffymy weczechu: 42. Gyne zdrawi vczzinyl a fam febe nemozz zdrawa vczzynyti. Aczz kral yfrahelfki geft, ftupyzz nynye f krzyzze a vwyerzymy gemv. 43. Dovfa w boha, wifwobodyzz geho nynye, aczz chcze; Nebo rziekl: zze [249a] fyn bozzi gfem. 44. Tezz take y lotrowe, genzz vkrzizzowany biechu f nym, przymluwachu gemv. 45. A od ffeftey hodyny tmy vczzynyeny gfu po wffy zemy azz do do hodyny dewatey. 46 A przi hodynye dewatey zwolal yezzifs hlafem welikym: Hely, hely, lama zabathany? To geft: bozze moyg, bozze moyg, y proczz's opuftil mye? 47. Tehdi nyeterzy tu ftogicze a fliffcze weczechu: Heliaffe wola tento. 48. a brzo byezzew geden z nych, wzaw hubu naplnyl oczta y wlozzil na treft y dawaffye gemv pyti. 49. A gyny prawyechu: Nechay wizmy, przide-lit heliafs fproftyti geho. 50. A iezzifs wolage hlafem welikym wipuftil duch. 51. A ay opana [17]) chramowa roztrhla fye geft na dwie ftranye od wrchu azz dolow. A zemye trzafla fe geft a fkali roztrhowali fye. 52. A hrobowe otwirali fye a mnoha tiela fwatich, genzz fpachu, wftali bili. 53. a wiffedffe z hrobow po wfkrziffyenye geho przyffli gfu do fwateho myefta a zgewili fye mnohym. 54. Tehdy centurio a kterzyzz f nym byechu, Wyducz zemye trzefeny a to, czfozz fye ftalo, bachu fye welmy rzkucze: Wieru fyn bozzi bil tento. 53. A byeffie tu zzen mnoho ftogicze z daleka, kterezz ffli bili po yezziffi od galilee pofluhugicz gemv; 56 mezi kterymyzzto byla maria magdalena a maria yacobowa a falomee a yozephowa maty a mat[249b]ka fynow zebedeowich. 57. A kdizz weczzer vczzinyen bieffe, przyffel nyekteraki czzlowiek bohati od arimathia, gmenem

iozeph, genzz y on vczzennyk byeſſe iezziſſow. 58. Ten prziſſed k pilatowy
y vproſil tielo yezziſſowo. Tehdi pilat kazal wratyti tielo yezziſſowo.
59. A wzaw tielo yoſeph, obynul to w proſtieradlo czziſte. 60. a polozzil
ge w hrobu ſwem nowem, genzz wiſekal byeſſye w ſkale y prziwalil kamen
weliki ke dwerzym hrobowym y odſſel geſt. 61. A biechu tam maria
magdalena a druha maria ſedyecze protyw hrobu.

Czztenye.

62. Druhi pak den, kteryzz geſt po hodech, ſeſſli ſye knyzzata popowa
a zakonnyczi k pilatowi 63. rzkucze: Pane, zpomenuli ſmy zze ſwodcze
ten geſſczze zzyw gſa rzyekl: Po trzech dnech wſtanv. 64. Protozz przi-
kazz ſtrziczi hrobu azz do dne trzyetyeho, abi ſnad prziducze vczzennyczi
geho, nevkradli geho y rzyekli bi lidu, zze bi wſtal z mrtwich; y bil bi
poſledny blud horſſy prwnyeho. 65. Weczy gym pilath: gmate ſtrazzy,
gdyetezz a ſtrzyezzte, yakozz vmyte. 66. a ony odſſedſſye oſadyli hrob
znamenawſſie hrob ſ ſtrazznymy.

83. W pondyeli Czztenye ſ. Jana.

(Joan. XII. 1 –36.)

1. PRzyed ſſeſtmy dny weliky noczi prziſſel yezziſs do bethanye, kdezzto
bieſſe lazzar vmrziel, gehozzto ſkrziſil bieſſe yezziſs. 2. I vczzynyli byechu
gemv weczzerzy tam a martha poſluhowaſſe. A lazar z [250a] nych geden
bieſſe, genzz ſediechu ſ nyem. 3. Tehdi maria wzala ſvnt maſty drahey
y zmazala nohi iezziſſowi a witiraſſie wlaſy ſwymy nohi geho; a duom
naplnyen geſt od wonye maſty. 4. Weczze tehdi geden z vczzennykow
geho, yudaſs ſſkaryotow, genzz byeſſie geho zradczy. 5. Czzemv ta maſt
nenye prodana za trzi ſta penyezz a dano bilo potrziebnym? 6. Ale rzyekl
geſt to ne ꝓto, abi o chudich czſo ſluſſelo k nyemv, ale zze zlodyey bieſſie
a myeſſeczzki mage a czzſoz w nye wkladachu, noſſyſſe. 7. Protozz wecze
gym yezziſs: Nechayte gyey, at do dne pohrziebu meho tu maſt ſchowa.
8. Chude wzzdiczki mate z ſebu a kdyzz budete chtieti, mozzete gym
dobrzye vczzynyti; ale mne ne wzzdiczki budete myety. 9. Tehdi poznal
zaſtup weliki z zzidow, zze tu byeſſe y przigidechu ne pro iezziſſe toliko,
ale abi lazara widieli, kterehozz zkrzyſil z mrtwich. 10. Tehdi myſlili gſu
knyezzata popowa, abi y lazara zabili; 11. nebo mnozy pro nyeho odcha-
zyechu z zziduow a vwierzowachu w iezziſſe. 12. A na zaytrzy zaſtup
weliky, genzzto prziſſel bieſſe ke dny hodnyemv, Kdyzz vſliſſichu, zze prziſſel
iezziſs do geruzalema, 13. Wzechu ratoraſlee [1]) palmowe y ſſli gſu w czeſtu
gemv u wolachu rzkucze: Spaſenye ſynv dawidowu, pozzehnany, genzz
prziſſel we ygmeno bozzi, kral yſrahelſki. 14. I naleze iezziſs oſlika [250b]
y wſedl nan, yakozz pſano geſt: 15. Nerod ſye ſtrachowati, dſerko ſyonowa;
Ay kral twoy przyſſel tobie, ſedye na mladyeti oſliczzyem. 16. Toho ne-

poznali gſu vczzennyczi geho prwe; ale kdizzto oſlawen bil geſt yezziſs. Tehdi zpomanvly gſu, zze to pſano bieſſye o nyem a to vczzynyly gemv. 17. Swiedecztwi tehdi ſwiedſſiſſe zbor, kteryzzto bieſſe ſ nyem, Kdyzz lazara wolal z hrobu a wzkrzyſil geho z mrtwich. 18. Protozz w czeſtu wiſſel gemv zaſtup, nebo ſliſſali geho vczzynyty ten dyw. 19. Tehdi zakonnyczi weczechu ſamy k ſobie: Wydyte-li, zze nycz neproſpywamy? Ay wſſechen ſwiet po nyem gde. 20. A biechu pohane nyekterzi [z tiech, genzz przyſſli bili, abi ſie modlily bili we dny hodnyem. 21. A ti przyſtupywſſie k philippowi, kteryzz byeſſe od bethſaydi galileiſkei, y proſychu geho rzkucze: Pane, chczemy yezziſſe wydyety. 22. Przigide philip y wecze ondrzyeyowy; Ondrzyey opiet a philipp powiedyechu yezziſſowy, 23. A yezziſs odpowiediel gym rzka: Przyſſla hodyna, abi oſlawen bil ſyn czzlowyeczzy. 24. Wieru, wyeru prawymt wam, aczz zrno obylne wpadna w zemy nevmrzyelo by, 25. onot ſamo bi oſtalo; A geſtlizze mrtwo bude, mnoho owocze przynele. Ktozz myluge duſſy ſwu, ztratit gy; A ktozz nenawydy duſſye ſwey na tomto ſwyetie, w zziwot wyeczzny oſtrzihat [251a] gy. 26. aczz kto mnye ſluzzy, mne naſleduyg; a kdezz ya gſem, tut y ſluha moyg bude. Aczz kto mnye ſluzziti bude, pocztyt geho otecz moyg. 27. Nynye duſſye ma zamvczena geſt a czſo dyem? Otczze, ſpas mye z teyto hodyny. ale proto ſem przyſſel w tuto hodynv. 28. Otczze, oſwyet gmeno twe. Przyſſel tehdi hlas ſ nebe rzka: y oſwitil ſem a opiet oſwytym. 29. A zaſtup, kteryzz okolo ſtaſſye a ſliſſiſſe, wecze: hrom ſye geſt ſtal. A gyny weczechu: Zze angel gemv mluwil geſt. 30. Odpowiediel yezziſs y rziekl geſt: Ne pro mye tento hlas przyſſel, ale pro was. 31. Nynye ſud geſt ſwieta, nynye knyezze ſwieta tohoto wywrzzeno bude wen. 32 A ya, aczz pozdwizzen budu od zemye, Wſſeczzko przitahnv ke mnye ſamemv. 33. A to prawiſſye oznamvge, kteru ſmrty gmyel geſt vmrzyti. Odpowiediel gemv zaſtup: Mi ſliſſeli ſmy z zakona, zze kriſtus oſtawa na wieki. A kterak ti prawis: zze moſy powiſſen biti ſyn czzlowieczzi? Kto geſto [2]) ten ſyn czzlowyeczzy? Wecze tehdi gym yezziſs: geſſczze malo ſwyetla w was geſt. Hodte, [3]) donowadzz ſwietlo mate, at was tmy nepopadnv; a ktozz chody w temnoſtech, newy, kam gde. 36. Wierzte w ſwietlo, abi gſte ſynowe ſwietla bili. To mluwil geſt gȳ yezziſs; y ſchowal ſye geſt od nych.

84. **W utery paſſye. Vmvczzenye pana naſſyeho yezu kriſta** [251b] **pyſſe ſwati Marek.**

(Marc. XIV. 1—72, XV. 1—46.)

1. Byeſſe welika nocz a przyeſnoſt [1]) po dwu dny; I hledachu ſwrchny popowe a piſarzy, kterak bi yezziſſe lſtiwye yali a zahubili. 2. Weczechu tehdi: Ne we dny hodnem, abi ſnad rozbroy nebil w lidu. 3. A kdyzz byeſſye yezziſs w bethanyi w domv ſſymonye malomoczneho a ſedyeſſye,

83 [1]) ramos. — [2] jest to: quis est iste. — [3]) ambulate.

przifsla zzena magiczy alabaſtrowu puſſku maſti drahey. a otewrzyewſſi alabaſtr wilila na hlawu geho 4. Biechu tehdi nyekterzy hnyewagicze ſye ſamy w ſobie a rzkucze: I proczz ztrata teyto maſti ſtala ſie geſt? 5. Mohla geſt tato maſt prodana byti wyecze nezz za trzi ſta penyez a dano byty chudym. y ſſkrzypichu na nye. 6. Tehdi yezzifs wecze: Nechte gyey. Czſo na ny hnyewiwi gſte? Dobry ſkutek vczzynyla geſt na mnye. 7. Nebo wzzdiczki chude budete myeti ſwamy a kdyzz budete chtieti, mozzete gym dobrzye vczzynyti; ale mne ne wzzdiczki budete myeti. 8 Czſozz gmyela, to vczzinyla a przedeſſla geſt mazati tiela meho na pohrzyeb. 9. Wieru prawym wam, Kdezzkolwiek kazano bude toto czztenye po wſtem ſwyetu a zze geſt to vczzynyla, praweno bude na pamatku geho. 10. A yudafs ſſkariotu, geden ze dwanaſty, ſſel geſt k naywiſſym popom, abi proradil geho gym. 11. Kterzizzto vſliſſawſſye radowali gſu ſye y ſlibili gemu penyeze ony daty. [252[a]] I hledaſſye, kterak bi podobnye[3]) geho zradil. 12. A prwi den przieſnycz, kdyzz beranek welikonoczzny obietowachu, weczechu gemv vczzennyczy: Kam chczy[4]) a puoygdem a przyprawymy tobie, abichom gedli beranek welikonoczzny? 13. I poſlaw dwa z vczzennykow ſwich y dyey gym: Gdyete do myeſta a ſtrzyetnet was czzlowiek lahwiczu wody neſa; Gdyetezz po nyem 14. a kamzzkolwiek wende, rzczete panowy domv: Miſtr prawi: Kde geſt krmyſſczze[5]) me, kdezz bich beranek welikonoczzny ſ vczzennyki mymy gedl? 15. A ont vkazze wam weczzerzyſſczze welmi ſſyroke a tu przyprawte nam. 16. A ſſedſſye vczzennyczy geho y przyſſli do myeſta; y nalezli,, yakozz powiediel gym. y przipravili beranek welikonoczzny. 17. A kdyzz weczzer bieſſye, przifsel ſe dwanaſti vczzennyki ſwymy 18. a ſedyeczych gich a geduczych wecze gym iezzifs: Wyeru prawymt wam, zze geden z was zrady mye, genzz gye ſe mnv. 19. A ony poczzechu ſye ſmvczowati a prawyti gemv kazzdi: Zdali ya? 20. I wecze gym: geden ze dwanaczti, kteryzz dotika ſye ſe mnv rukama w myſu. 21. a ſyn zagiſte czzlowieczzi gde, yakozz pſano geſt o nyem; Ale bieda czzlowieku tomv, ſkrze nyehozz ſyn czzlowieczzi zrazen bude; Dobre bilo bi gemv, by narozen nebil czzlowiek ten. 22. A geduczych gich [252[b]] wzal iezzifs chleb a pozehnaw zlamal a daw gym y wecze; Wezmyete, tot geſt tielo me. 23. A wzaw kalich, dyek vczzynyw dal gym: y pili z nyeho wſſichny. 24. I wecze gym: Tot geſt krew ma noweho vſtaweny, genzz za mnohe prolita bude. 25. Wyeru prawym wam, zze gyzz nebudu pyty z tohoto rodu korzyene azz do toho dne, Kdyzzto pyti budu nowe w kralowſtwye bozzym. 26. A rzyecz[6]) tu rzka wyſſli gſu na horu olywetſku. 27. I wecze gym yezzifs: Wſſiczkny wy pohorſſite ſye nade mnv w teyto noczi: Nebo pſano geſt: Byti budu paſtyrzie a rozprchnv ſye owcze ſtada. 28. Ale pak kdyzz wſtanv, przedeydu was do do galilee. 29. Tehdi petr wecze gemv: A aczz wſſiechny pohorſſyeny budu, ale ne ya. 30. I wecze gemv iezzifs: Wyeru prawym tobie, zze ti dnes w tuto nocz, prwe nezz kokot hlas wida, trzykrat mne gſu zapyeraczz.[7]) 31 A on wyecze mluwyſſye: A geſtlizze bich moſel ſpolu ſ tebu

vmrziti, tebet nezaprzym. A tezz y wſſiczkny vczzennyczy prawyechu. 32. A prziſſedſſe na pole, gemvzz gmeno gethſemany. I wecze vczzennykom ſwym: Sedte tuto, donwadzz ſye nepomodlym. 33. A wzaw petra a Jakuba a Jana z ſebu poczze ſye telknyti a mvtiti. 34. I wecze gym: Truchla geſt duſſye ma azz do ſmrti; Showyeyte tuto a bdiete ſe mnv. 35. A kdyzz odgide maliczzko, padl [253a] na zemy v modlil ſye, geſtlizze mvzz byti, abi odeſſla ad nyeho hodyna. 36. y wecze: Abba, otczze, Wſſeczko tobie podno [8]) geſt, odeymy tento kalich ode mne, ale ne czſozz ya chczy, ale czſozz ty. 37. I priziſſel po druhe [9]) y nalezl ge ſpicze y wecze petrowy: Sſymony, ſpyſs? nemohl's gednei hodyny bdyeti ſe mnv? 38. Bdiete a modlte ſye, abiſte neweſſli w pokuſſenye. duch zagiſte hotow geſt, ale tyelo nemoczno. 39. A opiet odſſed modlil ſye tuzz rzyeczzy rzka. 40. A nawratyw ſye potom nalezl ge ſpicze (A biechu oczzi gich obtyzzeny), y newiediechu, czſo bi odpowiedyeli gemv. 41. A przyſſed trzyeti y wecze gym: Spyete gyzz a odpoczzywayte. Doſtit geſt; Prziſſla hodyna a ay zrazen bude ſyn czzlowieczzy w rucze hrzyſſnych. 42. Wſtante a podmy. Ay, genzzt mye zrady, blizzkot geſt. 43. A geſſczze geho mluwicze, przyſſel yudaſs ſſkarioth, geden ze dwanaſti, a ſ nym zaſtup weliki ſ meczzy a ſ drzywym, poſlany od naywyſſich popow a pyſarzow a ſtarſſich. 44. I dal gym bil zradcze znamenye rzka: kterehozkolwiek libati budu, ont geſt, drzztezz gey a wedte opatrnye. 45. a kdyzz przygide, ynhed prziſtupyw k nyemv wecze: zdraw, myſtrzye; y polibil geſt geho. 46. A ony rucze wwrhly na yezziſſe a drzzeli gey. 47. Tehdi geden z prziſtogiczich wynyaw meczz [253b] vderzil ſluhu ſwrchnyeho knyeze y vtal gemv vcho. 48. A odpowiediew yezziſs wecze gym: Jakzzto k lotrowy wiſſli gſte ſ meczzy a z drzywym popadnvti mne. 49. A na wſſaki den v was bil ſem vczze w chramye a mne gſte nedrzaly. Ale abi ſie naplnyla piſma. 50. Tehdi vczzennyczi geho opuſtywſſye gey wſſeczſy vtekli. 51. Mladenecz nyekteraki gdyſſye po nyew, [10]) obleczzen gſa w czzechel na naho y drzzychu gey. 52. A on nechaw czzechla nah vtekl od nych. 53. I przywedechu yezziſſe k naywiſſymv knyezy; y ſeſſli ſe weſpolek wſſechna knyzzata y pyſarzy y ſtarſſy. 54. Ale petr z daleka ſſel geſt po nyem azz wnytrz do ſynye ſwrchnyeho knyeze a ſedyſſye ſ ſluzzebnyky y ſhrzywaſſye ſye v ohnye. 53. Tehdy ſwrchny knyezzi a wſſechen zbor hledachu protyw yezziſſowy ſwiedecztwy, abi geho k ſmrty wydali, y nenalezechu. 56. A mnozy faleſſne ſwiedecztwy prawyechu protyw nyemv; A podobna ſwyedecztwy nebila. 57. A nyekterzy wſtawſſye faleſſne ſwyedecztwy wydawaly protyw gemv rzkucze: 58. Zze my ſliſſeli ſmy geho rzkucze: Ja rozruſſym chram tento ruku

---

84. [1]) Azyma. — [2]) místo: co. — [3]) opportune. — [4]) chyba m. chceš; [5]) refectio. — [6]) hymno dicto. — [7]) ter me es negaturus. — [8]) omyl, asi: podobno = possibilia. — [9]) není ve V. — [10]) omyl = nyem. — [11]) quae tibi objiciuntur. — [12]) condemnaverunt. — [13]) s staršími. — [14]) ita, ut (consec.). — [15]) in seditione. — [16]) chyba m. kladúce. — [17]) z zlat. — [18]) tak v rkp. — [19]) omyl. — [20]) decurio. — [21]) tak v rkp. — [22]) accersito centurione. — [23]) vyškrabáno za y ſ. — [24]) rasura: a yozeph; vyškrabáno, pan.

vdielany a po trziech dnech gyny, ne ruku vdyelany, vſtawym. 59. I nebyſſye podobne ſwyedecztwy gegich. 60. A wſtaw naywyſſy knyez w proſtrzyedek, otazal ſye geho rzka: Neodpowydaſs nyczze[254a]hozz nycz k tomv, czſozz tobie obwrzzeno [11]) geſt od tiechto? 61. Ale iezziſs mlczziſſe a nycz neodpowiediel. Tehdi opiet naywiſſy knyez otazal ſye geho rzka: Ty gſi kriſtus, ſyn boha pozzehnaneho? 62. A yezziſs wecze gemv: Ja gſem; A vzrzyte ſyna czzlowieczziho na prawiczy moczi bozzi ſedyecze a przichazegicziho ſ oblaki nebeſkymy. 63. Tehdi naywiſſy knyez roztrh rucho ſwe wecze: Czſozz geſſczze pozzadamy ſwiedkow? 64. Sliſſeli ſte ruhanye. Czſo ſye wam wydye? kterzyzzto wſſechny potupili [12]) gey byti wynna ſmrty. 65. I poczzachu nyeterzy plwati gey a zakrywati twarz geho a zaſſigki gey byti a rzyeczy gemu. Prorokvyg. A ſluzzebnyczi policzžky gey bychu. 66. A kdyzz bieſſye petr w ſyny duole, prziſſla gedna z dyewek naywyſſyeho knyeze 67. a kdyzz vzrzyeſſe petra ſhrzywagicze ſe, wzezrzyewſſy nan wecze: A ti ſ iezziſſem nazaretſkym bil gſy. 68. A on zaprzew wecze: Anyzz wym, anyzz znam, czſo prawiſs. I wiſſel wen przyedſyn a kokot zazpywal. 69. A opiet kdyzz vzrzyela gey gyna dyewka, poczze prawyti ſtogyczym: zze tento z onyech geſt. 70. A on opiet zaprziel. A po maley chwili opiet, genzz ſtachu, weczechu petrowy: Wyernye y ti z onyech gſy, nebo y galileyſky gſy. 71. A on poczze ſye kleti a przyſſahati: zze newym czzlowyeka, kterehozz pra[254b]wiſs. 72. a ynhed opiet kokot zazpywal. I zpomenvl petr ſlowa, genzz rziekl gemv yezziſs: prwe nezz zazpywa kokot dwakrat, trzykrat mne zaprziſs. I poczzal plakaty. XV. 1. A ynhed rano radu vczzynywſſie naywyſſy knyezzi ſtarſſymy [13]) a ſ piſarzy a ſe wſſym ſborem, ſwazawſſe yezziſſe wedli gſu y dali pilatowi 2. I otazal ſye geho pilath: Ti gſi kral zzydowſki? A on odpowiediew wecze gemu: Ty prawiſs. 3. I omluwachu gey naywyſſy knyezzy na mnohem. 4. A pylath opiet otazal ſye geho rzka: Neodpowydaſs nyczzehozz nycz? wydyſſ-ly, ze w mnohem tye omluwagy. 5. A yezziſs wicze nycz neodpowyedyel, Tak abi [14]) dywil ſye pilath. 6. A przeſ den hodny przywikl bil gym gednoho puſſczzeti z wyeznyu, kterehozz bi kolwiek proſili. 7. I byeſſe tehdy, genzz ſlowiſſe barabaſs, genz ſ morderzy bil popadē kteryzzto w mordu [15]) vczzynyl wrazzdu. 8. A kdyzz prziſſel zaſtup, poczzal proſiti, yakozz wzzdiczky czzynyl gym. 9. A pilath odpowiediew gym y wecze: chczete-ly, puſtym wam krale zzydowſkeho? 10. Neb wyedyeſſe, zze pro zawiſt daly gye naywyſſy knyezzy. 11. A biſkupi nvtili zaſtup, aby radyegy barrabaſſe puſtil gym. 12. A pilath opiet odpowyedyew wecze gym: Czſozz tehdi chczete, vczzynym krali zzidowſkemv? 13 A ony opiet wolachu: Vkrzyzuyg gey. 14. Tehdi pilath wecze gȳ: [255a] A czſo geſt zleho vczzynyl? A ony wyecze wolachu: Vkrzyzzuyg gey. 16. Tehdi pilath chtie doſty vczzynyti lidu, puſtil gym barrabaſſe a dal gy yezziſſe byczzy zbiteho, abi vkrzyzzowan byl. 16. A rytyrzy wedſſye geho wnytrzs do ſynye radney y ſwolali wſſechen zbor 17. y oblekli gey w zlatohlaw a wlozzili gemv vpletſſye koronv trnowu 18. y poczzeli pozdrawowati

rzkucze: Zdraw, krali zzidowfky. 19. y bychu hlawu geho trzfty; a plwachu na nycho a kladacze [16]) kolena fwa modlili fye gemv. 20. A kdizz odffpotowali fye gemv, fwlekli gey zlattohlawa [17]) y oblekli gey w rucho geho y wywedechu geho, abi vkrzizzowali gey. I hrdlowachu mygegicziho nyekterakeho ffymonye czyrenenfkeho, genzz przyffell byeffye ze wfy, otcze allexandrowa a ruffowa, abi wzal krzyzz geho. 22. y przywedechu gey k golgata, genzz geft wilozzeno ohizdne myefto. 23. y dawachu gemv pyty f myrru wyno; ale newzal. 24. A krzyzzugicze geho rozdielili rucho geho, puffczzicze lofy na nye, czfo kto bi wzal. 25. A byeffye hodyna trzyeti; y vkrzyzzowachu gey. 26. A byeffe napif wyny geho napfany: Kral zzydowfki. 27. I vkrzyzzowaly f nym dwa lotry: gednoho na prawyczy a druheho na lewiczi geho. 28. I naplnyeno geft pifmo, genzz rzyeklo: A f zlorzeczzenymy poczzten geft. 29. A mygegicze ruhali [255b] fye gemv trziefucze hlawy fwe a rzkucze: Wach, genzz kazy. *) chram bozzi a we trzech dnech gey vftawuge, 30. Zdrawu [18]) vczzyn fam fye ftupie f krzizze. 31. Tezz y naywyffy knyezzi ffpotugicze gedē k druhemv f pifarzy weczechu: Gyne zdrawy czzynyl, fam fye nemozz zdrawa vczzynyti. 32. Kriftus, kral yfrahelfki, ftup nynye f krzyzze, abichom wydieli a vwierzili gemv. A kterzyzz f nym ykrzyzzowany byechu, przymluwachu gemu. 33. A kdyzz byeffe hodyna ffefta, tmy ftali fye po wffy zemy azz do dewatey hodyny. 34. A dewatu hodynv zwolal yezzifs hlaffem welikym rzka: Heli, helogi, lama zabathany? Genzz geft wilozzeno: bozze moy, bozze moy, y proczz gfy opuftil mye? 35. A nyeterzy z okoloftogyczych fliffîcze weczechu: Ay heliaffe wola tento. 36. Tehdi byezzaw geden a naplnyw hubu oczta a wzlozzyw na treft pytye dawaffye gemv rzka: Nechayte, wyzmy, przidelit heliafs k flozzenye geho. 37. A yezzifs wipuftyw hlas weliky zdechl. 38. A opona chramowa roztrhla fye na dwe od wrchu azz dolow. 39. Tehdy wydyew centurio, genzz protywo ftaffe, zze tak wolage zdechl, wecze: Wyeru tento czzlowiek fyn bozzi bil. 40. A biechu tu zzeny z daleka przyhledagicze, mezi kterymyzzto bila maria magdalena a maria iacobowa menffiho a yozephowa matka a falomee. 41. A kdyzz byeffye w ga[256a] lilegi, nafledowali gey a pofluhowali gemv a gyne mnohe, kterezz fpolu ftupili f nym do geruzalema.

C z z t e n y e.

42. A kdyzz gyzz weczzer fe vczzynyl (zze byeffye hod, genzz geft przed fobotu), 43. Przifſel yozeph od aromatige [19]) vrozeny od kurio, [20]) genzz y on byeffye czzekagyczy kralowftwy bozziho a fmyele wffel k pilatowy y profil tiela iezziffowa. 44. A pilath dywyffye fy, [21]) gezz-li bi vmrziel. a przywynvw [22]) centuriona otazal fye geho, gyzz-li vmrziel geft. 45. A kdyzz poznal od centuriona, dal tielo yezziffowo. 40. a yozeph [23]) kupyw platno a flozzyw gey y obalil w platno y polozzil gey w hrobu nowem, genzz bieffe witefan w fkale A przywalil kamem ke dwerzom hrobowym.

85. W Strzyedu paſſige. Vmvczzeny pana naſſyeho yezu kriſta pyſſe ſwati lukaſs.

(Luc. XXII. 1—71, XXIII. 1—53.)

1. PRziblizzowaſſe ſye den hodny przyeſnycz, genzz ſlowe welika nocz.
2. I hledachu knyezzata popowa a piſarzy, kterak bi yezziſſe zabili; Nebo
bachu ſye lidu 3. I wſſel geſt ſathanas w yudaſſe, genzz gmenowan bieſſe
ſcharioth, geden ze dwanaczti. 4. y ſſyel y mluwil geſt ſ knyzzati popowymy
a ſ myſtry, yakzzto by zradyty chtiel geho gym. 5. I radowali ſye y ſli-
bili gſu penyeze gemv dati. 6. I ſlibil gym. I hledaſſe podobenſtwy,[1]) abi
zradil gey bez zaſtupow. 7. y przyſſel geſt den, [246b] w kteremzzto po-
trzyeby bilo zabyti beranka welikonoczznyho. 8. I poſlal petra a yana rzka
gym: Gducze przyprawte nam beranek welikonoczzny, abichom gedli.
9. A ony weczechu: kde chczeſs, at przyprawymy? 10. I wecze k nym:
Ay wchazegiczym wam do myeſta, ſtrzetnet was czzlowiek czzban wody
neſa; dyetezz po nyem, do domv kterehozzt wende. 11. a dyete otczy
czzelednymv domv: Prawye tobie myſtr: Kde geſt myeſtiſſczze, abich
beranek welikonoczzny ſ vczzennyky mymy gedl? 12. A ont wam vkazze
weczzerzyſſczze welmy ſſyroke a tu przyprawte nam 13. A ſſedſſye vczzen-
nyczy nalezly, yakozz powyediel gym I przipravili beranek welykonoczzny.
14. A kdyzz vczzenyena byeſſe hodyna, ſedl geſt a dwanaſte apoſſtolow
ſ nym. 15. I wecze gym: zzadoſtnye zzadal ſem tento beranek weliko-
noczzny gyſty ſ wamy, nezzli trpyety budu. 16. Neto prawym wam, zze
z tohoto nebudu gyſty toho, donowadzz nenaplny ſye w kralowſtwye
bozzym. 17. A wzaw kalich dyek vczzynyl y rzyekl geſt: Wezmyete
a rozdielte mezi ſye. 18. Nebot prawym wam, zze nebudu pyty z kmenv
korzyenye, donwadzz kralowſtwy bozzy neprzygde. 19. A wzaw chleb diek
vczzynyl, zlamaw y dal gym rzka: Tot geſt tielo me, genzz za was zra-
zeno bude; To czzyn-[257a]te na mv pamatku. 20. Takezz y kalich, kdyzz
geſt odweczzerzel rzka: Tot geſt kalich moy nowy zakon w krwy mey,
genzz za was prolyta bude. 21. A wyeru, ay ruka zradcze meho ſe mnv
geſt v ſtola. 22. A zagiſte ſyn czzlowyeczzy podle toho, genzz wyrczzeno
geſt, gde; A za wierne bieda czzlowieku tomv, ſkrze kohozz zrazen bude
23. A ony poczzechu hledati mezy ſebu, kto by bil z nych, genzz by to
vczzynyl. 24. Stala ſye geſt take hadka mezy vczzennyki geho, kto bi
z nych widyn bil wyetſſy. 25. Wecze tehdi gym: Kralowe lydſſczzy pa-
nvgy gym a kterzyzz mocz magy nad nymy, bohatſy nazwany gſu. 26. Ale
wy ne tak: ale ktozz wyetſſy geſt mezy wamy, bud yako maly a ktozz
przyedny geſt, bud yako ſluzzebnyk. 27. Nebo kto wietſſy geſt, ten-ly
geſſto ſedy, czzyli ten, genzz poſluhuge? I ne zda ten, geſſto ſedye? A yat
w proſtrzedku was gſem yako ten, genzz poſluhuge. 28. Ale wy gſte,
genzz przyebywali ſte ſe mnv w pokuſſeny mych. 29. A ya zgednawam
wam, yakozz zgednal mnye otecz moy kralowſtwy, 30. abiſte gedly a pili.

nad ftolem mym w kralowftwye mem; abifte fedieli na ftoliczych dwanatty, fudycze dwanaftero pokolenye yfrahelfke. 31. I wecze pan ffymonyowy: Sfymony, ay fathanas wiprofil was, aby rzyeffye-[257b]towal yako pffyenyczi; 32. Ale yat gfem za tie profil, abi nezahynvla wyera twa, a ty nyekdy obratye fe, potwrd bratrzy twich. 33. Kteryzzto wecze gemv: Pane, f tebu hotow fem do zzalarze y na fmrt gyty. 34. A on wecze: Prawym tobye, petrzye, nezazpywa dnes kokot, donwadzz trzykrat nezaprzyfs znati mye. I wecze gym: 35. kdyzz fem poflal was bez myffka a tobolky a bez obuwy, zdali czfo nedoftalo wam? 36. A ony weczechu: Nycz. Wecze tehdy gym: Ale nynye ktozz ma myffek, wezmy take y tobolku; A ktozz nema, proday fukny fwu a kup meczz. 37. Nebot prawym wam, zze geffczze to, czfozz pfano geft, mofy fye naplnyti na mnye: A f zlorzeczzenymy poczzten geft. a zagifte ta, kterazz gfu pfana o mnye, konecz magy. 38. A ony weczechu: Pane, ay dwa meczze tedye. A on wecze gym: Doftyt geft. 39. A wiffed gyde podle obiczzege na horu olywetfku. y ffly gfu po nyem y vczzennyczy geho. 40. A kdyzz przyffel k myeftu, wecze gym: Modlte fye, abyfte newftupili w pokuffenye. 41. A on odffel geft od nych, yakzzto geft wrch kamene a polozzyw kolena modlil fye rzka: 42. Otczze, chczeffli, odeymy kalich tento ode mne, Wyeru wffak ne ma wuole, ale twa bud. 43. I zgewil fye gemv angel f nebe pofiluge geho. A vczzynyen gfa w tefknofty, [258a] dele fye modlil. 44. I vczzynyen geft pot geho yako krapye krwawe byezzicze na zemy. 45. A kdyzz wftaffye f modlitby a przygide k vczzennykom fwym, nalezzl ge fpicze pro fmvtek. 46. I wecze gym: Czfo fpyete? Wftante, modlte fe, abifte neweffly w pokuffyenye. 47. Geffczze geho mluwicze, ay zaftup; a genzz nazwan byeffye yudafs, geden ze dwanaczti, przyedchazyffe ge; I przyblyzzil fye k yezziffowy, abi polibil gey. 48. Tehdy yezzifs wecze gemv: Iudaffy, polibenym fyna czzlowieczzyho zrazugefs? 49. A wyducze ty, genzz podle nyeho biechu, czfoz buduczyeho byeffe, weczechu gemv: Pane, budem-ly byti meczzem? 50 I vderzyl geden z nych fluzzebnyka knyzzete popoweho y vtyal vcho geho prawe. 51. Odpowyedyew tehdy yezzifs wecze: Nechte azz dotad. A kdyzz dotekl ucha geho, vzdrawil gey. 52. I wecze gezzyfs k nym, genzz przyffli byly k nyemv, knyzzata popowa a myftrowe chramv a ftarffy: Jako k lotrowy wyffli gfte f meczzy a f koly popadnvti mye. 53. Kdyzz na wffaki den bil fem f wamy w chramv a newftahli gfte ruku na mye; Ale tato hodyna waffye geff a mocz temnofti. 55. A popadffye gey wedechu do domv knyzzete popoweho; A petr gdyeffe po nyem z daleka. 55. A zazzehffye ohen w pro-[258b]ftrziedku fynye a fedyecze gich okolo, Byeffe petr w proftrziedku mezi nymy. 56. kterehozz kdyzz vzrzyela dyewka gedna fedyecze v fwietla a kdyzz na nyeho patrzyffe, wecze: A tento f onym byeffe. 57. A on zaprziel geho rzka: Zzeno, neznal fem toho czzlowieka. 58. A po maley chwili gyny vzrzew gey wecze: A ti z onyech gfy. A petr wecze: O czzlowieczze, neygfem. 59. A w przyeftany yakzzto gedney hodyny gyny nyekteraky potwrzowaffye rzka: Wyeru tento

fonyem byeffe, nebo y galileyfky geft. 60. I wecze petr: czzlowiecze, newym, czfo prawyfs. A ynhed geffczze geho mluwicze zazpywal kokot. 61. A obratyw fye pan wzhledl na petra. I fpomenvl geft petr flowo pana yezziffe, kterezz rzyekl bil: zze nezz kokot zazpywa, trzykrat mne zaprzyfs. 62 A wiffed wen plakal horzcze 63. A mvzzowe, genzz drzzyechu yezziffe, pofmywaly fye gemv bygycze. 64. A zawazawffye gemv oczy y bili gfu licze geho, I tazachu fye geho rzkucze: Prorokuyg nam kryfte, kto geft, genzz tye byl? 65. A gyne mnohe ffpotugycz prawychu na nyeho. 66. A kdyzz ftal fye geft den, feffly fye starffy lydu a knyzzata popowa a pyfarzy y przywedly gey w fnatek [2]) fwoy rzkucze: Gfyli ty kryftus, powyez nam. 67. I wecze gym: Geftlizze wam powym, nevwyerzyte mnye. 68. A geftli-[259a]zze otazzi fye was, neodpowyete mnye, anyzz puftyte. 69. A z toho bude fyn czzlowieczzy fedyeczy na prawiczi moczy bozzy. 70. Tehdi weczechu wffechny: Tehdi ti gfy fyn bozzy? Kteryzz wecze: Wy prawyte, zze ya gfem. 71. A ony weczechu: Czfo geffczze zzadamy fwyedecztwy? A my gfmy flyffely z vft geho. XXIII. 1. I wftawffye wffeczko mnozftwy gych, wedechu geho k pilatowy. 2. I poczzechu nan zzalowati rzkucze: Tohoto nalezli gfmy przyewraczugycz lid nafs, A zapowiedaczze [3]) dan daty tyefarzowy a nazywagicze fye kryftem kralem byty. 3. Tehdi pilath otazal fye geho rzka: Ty gfy krai zzydowfky? A on odpowyedyew wecze: Ty prawifs. 4. I wecze pilath knyzatom popowym y k zaftupom: Nycz nenalezam wyny na tomto czzlowieku. 5. A ony wolachu rzkucze: Rozhnyewal [4]) lyd vczze po wffyem zzydowftwu, azz dotadto poczzaw od galilee. 6. Tehdi pilath flyffye galilegi, tazal fye, geft-li czzlowyek galileyfky. 7. A kdyzz poznal, zze z moczy heroda byeffye, odeflal gey k erodowy, nebo on w geruzalemye byeffe ty dny. 8. Tehdi herodes vzrzyew yezzyffe, radowal fye geft welmy. A byeffe zzadagyczy geho z mnoheho czzafu wydyety, protozze flychal mnoho o nyem A nadal fye znamenye nyekterakeho wydyety od nyeho. 9. I tazaffye fye geho mnohymy rzyeczzy. A on nycz neodpowy-[259b]daffe gemv. 10. A ftachu take vftawiczznye knyzzata popowa a pyfarzy zzalugicze nan. 11. I zhrdiel geho herodes z zaftupem geho a ffpot vczynyw z nyeho, oblek ho w rucho byle y odeflal gey k mylatowy. [5]) 12. I vczzynyeny gfu przytele herodes a pilath toho dne, nebo przyed tyem neprzytele byechu wefpolek. 13. Tehdi pilath fwolaw knyzzata popowa a myftry y lid, 14. rzyekl geft k nym: Dali fte my tohoto czzlowyeka, yakzzto przewratitele lida a ay ya przed wamy tazze fye, zzadney wyny nenalezam na czzlowyeku tomto z toho, zz czzehozz nan zzalugete. 15. any herodes; Nebo odeflal fem was k nyemv a ay nycz hodneho k fmrty ftalo fye geft gemv. 16. Opravencho [6]) tehdi geho puftym. 17 A potrzyeby myegyffe puftyti gym przef den hodny gednoho wieznye.

---

85. [1]) opportunitatem. — [2]) in concilium. — [3]) prohibentem — [4]) commovet. — [5]) chyba: pilátovi. — [6]) emendatum. — [7]) instabant — [8]) Simonem venientem — 9. rasura: z, vyškrabáno l. — [10]) rasura: e. — [11]) rasura: e. — [12]) ibi. — [13]) nedopsáno, jenž — [14]) decurio.

kterehozz bi chtieli. 18. I zwolal ge weffken zaftup rzka: Wezmy tohoto a puft nam barrabaffye, 19. kteryzzto bieffe tehdi pro morderzftwi nyekterake genzz vczzynyl w myeftie a wrazzdu, byeffe puffczzen do zzalarze. 20. A opiet pilath mluwil geft k nym chtie puftyty yezziffe. 21. A ony wykrzykli gfu rzkucze: Vkrzyzuyg, vkrzyzzuyg gey. 22. A on trzyeti wecze k nym. I czfo geft zleho vczzynyl tento? Zzadnej wyny k fmrty nenalezam na nyem; Potrefkczy geho ted a puftym. 23. A ony przywftawachu[7]) hlafy weli-[260[a]]kymy napomynagicz, abi vkrzyzzowan bil; a mnozzichu fye hlafy gich. 24. A pilat odfudil ftati fye proíbie gich. 25. I puftil gym toho, kteryzzto pro wrazzdu a mordowany puffczzen byeffye do zzalarzye, kterehozz profychu a yezzyffe widal wuoli gegich. 26. A kdyzz wedyechu geho, popadli gfu ffymonye nyekterakeho czyrenenfkeho przyffczzymv [8]) ze wfy; y wzlozzily gemv krzyzz nefty po yezziffy. 27. A ffyel geft po nyem weliky zaftup lyda y zzen, kterezzto plakachu a zzelechu geho. 28. Tehdi obratyw fye yezzifs wecze k nym: Dferky geruzalemfke, nerodte plakati na mye, ale na was famy placzzte a na fyny waffye. 29. Nebo ay przydut dnyowe, w kterychzzto dyegy: Blazzene bezdietkynye a brzychowe, kterzyzz nerodyli a prfy, genzz nedawali pokrmv. 30. Tehdi poczznv rzyeczy horam: padnyete na nas, a fkalam: przykrygte nas! 31. Nebo aczz na zelenem[9]) drzyewu to czzynye,[10]) na fuchem czfo bude? [11]) 22. Wedeny biechu take dwa gyna zlofyny f nym, aby zabity bili. 33. A kdyzz przyffly k myeftu, genzz flowyffye hanebne myefto, kdezzto[12]) vkrzyzzowali geho y lotry; gednoho na prawiczy a druheho na lewiczy. 34. Tehdy yezzifs wecze: Otcze, odpust gym, nebt newyedye, czfo czzynye. I rozdyelywffye rucho geho y pustili losy. 35. A ftaffye [260[b]] lid czzekage I pofmywali fye gemv knyzzata popowa f nymy rzkucze: Gyne zdrawy vczzynyl, fye famoho zdrawa vczzyn, aczz tento geft kryftus, bozzi zwolenecz. 36. Sfpotowachu gym y rytirzy przi-.ftupugicze a oczet dawagicze gemv 37. a rzkucze: Gfi-li ty kral zzydowfki zdrawa tebe vczzyn. 38. Byeffe take y napis napfan nad nym flowy rzyetfkymy, latynfkymy a zzidowfkymy: To geft kral zzydowfky. 39. Tehdi geden z tiech, genzz wyfichu, lotrow, ruhal fye gemv rzka: Gfi-li ti kryftus, zdrawa vczzyn fam fye y nas. 40. A odpowiedyew druhy lagyffe gemv rzka: Any ti fye bogyfs boha, zze w takemz potupeny gfy? 41. A my zagyfte fprawedlywye, nebo hodne za vczzynky berzyem; Ale tento zagyfte nycz zleho nevczzynyl. 42. y wecze k yezziffowy: Pane, zpomen] na mye, kdyzz przydefs do kralowftvy tweho. 43. I wecze gemv yezzifs: Wyeru prawym tobie, dnes fe mnv budefs w ragy. 44. A byeffe tehdi hodyna yakzzto ffefta A tmy vczzynyli gfu fye po wffy zemy azz do hodyny dewatey. 45. I zatmyelo fye geft flvncze a opona chramowa roztrhla fye geft na dwe. 46. A volage hlafem welykym yezzifs wecze: Otczze, w rucze twoge poruczzym duch moyg. A to rzka ikonczzal. 47. A wydyew centurio, czfo fye geft ftalo, welebyffye boha rzka: Wyeru tento czzlowyek fprawedlywy [261[a]] byeffye. 48. a wffeczken zaftup gich, gen[13]) fpolu byechu k dywany tomv a wyducze, czfo fye ftalo, bygycze prfy fwe wraczowachu fye.

49. A ftachu wffeczkny znamy geho z daleka y zzeny, genzz dyechu po nyem od galilee, to wyducze.

Czztenye.

50. A ay mvzz gmenem yozeph, genz byeffe z kurio,[14]) mvzz dobry a fprawedlywy, 51. ten nepowolyl radye a vczzinkom gich, ad arymathia, myefta zzydowfkeho genzz czzekaffe y on kralowftwy bozzyeho. 52. ten przyftupyw ku pilatowy y vprofil tielo yezzyffowo; 53. a flozzene obynvl w proftieradlo czzifte y polozzil gey w hrobye wytefanem, w nyemzzto geffczze nyzzadny polozzen nebil.

86. **Weliky Czztwrtek Czztenye f. Jana.**

(Joan. XIII. 1—15.)

1. PRzyede dnem hodnym welikonoczy wyeda yezzifs, zze przyffla geho hodyna, abi ffel f tohoto fwyeta k uotczy, A kdyzz mylowaffye fwe, geffto biechu na fwyetie, azz do koncze mylowal geft ge. 2. A weczzerzy vczzynywffye, kdyzz dyabel gyzz wftupil byeffe w frdcze, abi proradyl geho yudafs Sfymonyow fkaryotow; 3. Wieda yezifs, zze wffeczko dal gemv otecz w rucze a zze geft od boha wyffel a k bohu gde. 4 wfta od weczzerzye y polozzy rucho fwe; A kdyzz wzal ruchu, opafal fye. 6. Potom wpuftil wodu do medenycze y poczze myti nohi vczzennykom a vtyeraty ruchu, kteruzzto byeffye przyepafan. [261b] Tehdi przygide k ffymonyowy petrowy. y wecze gemv petr: Pane, ty mnye mygefs nohi. 7. Odpowyediel yezzifs y wecze gemv: Czfozz ya czzynym, ty newyfs nynye, nezz zwyfs potom. 8. I wecze gemv petr: Nebudeff my myty noh na wyeki. Odpowiediel gemv yezzifs: Geftlizze nevmygi tebe, nebudefs myeti ftranky [1]) fe mnv. 9. I wecze gemv ffymon petr: Pane, netoliko nohi moge, ale y rucze y hlawu. 10. Wecze gemv yezzifs: ktozz vmyt geft, nepotrziebuge, gedyne abi nohy vmyl a geft czzyft wffechen. A wy czzyfty gfte, ale ne wffychny. 11. Nebo wyedyeffe, ktery byeffye, genzzto prorady geho; Protozz rzyekl: neygfte czzyfti wffyechny. 12. A kdyzz vmyl nohi gych a wzal rucho fwe a kdyzz geft fedl opyet, wecze gy: Wyte-li, czfo gfem vczzynyl wam? 13. Wy nazywate mye myftrem a panem a dobrzye prawyte: gfem y owffem, 14. Aczz gfem ya vmyl nohi waffye, pan a myftr wafs, Takezz y wy mate geden drvhemu nohi vmywati. 15. Nebo przyklad dal fem wam, aby yakozz gfem ya vczzynyl wam, takezz y wy vczzynte.

87. **W patek welyky Paffyge Nebly vmvczzenye pyffe fwati Jan.**

(Jvan XVIII. 1—40, XIX. 1—42.)

1. Vyffyel yezifs f vczzennyky fwymy za potok cedron, kdezzto byeffye zahrada, do nyzzto wffel on y vczzennyczy geho. 2. Wyedyffe take y yudafs

86. [1]) non habebis partem.

genzz zradyl geho, myefto, ne-[262a]bo yezzifs czzaftokrat chodyffe tam f vczzennyky fwymy. 3. A yudafs, kdyzz byeffe wzal zbor a od knyzzat a zakonnykow fluhi, przyffel tā f luczernamy a fwyetydly a f odyenym. 4. Ale yezzifs wyeda wffeczko, czfozz przygyty gmyelo nan, ffyel y wecze gym: koho hledate? 5. Odpowyedieli gemv: Jezziffe nazaretfkeho. Wecze gym yezzifs: Ja gfem. Staffe take y yudafs, genzz zradil gey f nymy. 6. A kdyzzto gym rzyekl: ya gfem, padli na wznak a letyeli na zemv. 7. A opyet gych otazal: koho hledate? A ony odpowyedyechu: Jezziffe nazaretfkeho. 8. Odpowyediel yezzifz: Rzyekl fem wam, zze ya gfem; Gestlyzze mne hledate, nechte tyechto odgyty. 9. Aby fye naplnyla rzyeczz, kteruzz rzyekl: Nebo kterezz gfy my dal, neztratil fem z nych zzadneho. 10. Tehdy ffymon petr mage meczz wynyal gey, y vderzyl byfkupowa fluhu y vtal vcho geho prawe. A byeffye gmeno fluzzebnykowy malchus. 11. Wecze tehdi yezzifs petrowy: Wpuft meczz twoy do nozznyczz; Kalich, kteryzz dal mnye otecz, nechczzefs, abich pil gey? 12. Tehdy zbor a knyze a fluzzebnyczy zzydow popadli yezziffe y fwazachu gey. 13. I przywedly gey k annaffowy prwe; A byeffe wnvk kayphaffow, genzz byeffe byfkupem leta toho. 14. Byeffe tehdi kayphafs, genzz radu dal zzyduom: zze hodno geft ge-[262b]dnomv czzlowyeku vmrzyti za lid. 15. A gide po iezzyffy ffymon petr a gyny vczzennyk. Ale vczzēnyk ten znam byeffe bifkupowy y wffel f iezziffem do fynye byfkupowy. 16. A petr ftaffe v dwerzy naprzied. Tehdy wiffel vczennyk ten, kteryzzto byeffye znam bifkupowy y rzyekl wratnyczy y vwedl petra. 17. Wecze tehdy petrowy dyewka wratnyczzy: Wffak ty z vczzennykow czzlowieka tohoto gfy? Wecze on: Neygfem. 18. I ftachu pacholczy y fluzzebnyczy v trnye,[1]) nebo zyma byeffye y fhrzywachu fye; Byeffe take y petr f nymy ftoge a fhrzywage fye. 19. Byfkup otazal fye yezziffe o vczzennyczich geho a o vczzenye geho. Odpowyediel yezzifs gemv: Ia' zgewnye mluwil fem fwyetu; ya wzzdiczki vczzil fem w ffkole zzydowfkey y w chramv, kdezz wffyechny zzyde fchazeli fye a fkrytie nycz fem nemluwil. 21. Czfo mne tyzzefs? Tazz[2]) fye tiech, genzz fliffeli, czfozz gfem mluwil gym; Ay onyt wyedi czfo gfem prawil ya. 22. a to kdyzz wecze, ftoge geden z fluzzebnykow dal policzzek yezzyffowy rzka: Tak-ly odpowydafs bifkupowy? 3. Odpowyediel gemv yezzifs: Aczz zle mluwil fem, fwyedecztwy wyday o zlem; pakli dobrzye, proczz mye tepefs? 24. I poflal gey annafs fwazaneho k kayphaffowy bifkupowy. 25. I byeffe ffymon petr ftoge a fhrzywage fye. Weczechu gemv: Wffak y ty z vczzennykow [263a] geho gfy. Zaprzyel on y wecze: Neygfem. 26. Dye gemv geden z fluzzebnykow bifkupowych, przytel geho, gemvzz vtial petr vcho: Wffak gfem ya tie wydiel w zahradye f nym. 27. Opieth tehdi zaprziel petr f przifahu a ynhed kokoth zazpywal. 28. I przywedechu[3]) yezziffe do rothavzu k pilatowy. Byeffe tehdi rano; a ony neweffly do rothavzu, abi fye nepoffkwrnyly, ale abi gedli beranek welikonoczzny. 29. Wyffel tehdi pylath k nym wen y rzyekl geft: kteru zzalobu wedete protyw czzlowyeku tomvto? 20. Odpowyedyechu a rzyekli gfu gemv: By tento nebil zloczzynytel, tobie ne-

dali bichom geho. 31. Wecze gy pilath: Wezmyete wy gey[4]) a podle zakona waſſyeho ſudte gey. I weczechu[5]) zzyde: Namt ſye nehody zabyti nyzzadneho. 32. aby ſye rzyeczz naplnyla, kteruzz rzyekl, zgewuge, kteru ſmrty myel geſt vmrzyti. 33 I wſſel geſt opyet do rothhavzu pilath a zawolaw yezzyſſe y wecze gemv: Ty gſy kral zzydowſky? 34. I odpowyediel yezziſs: Od ſamoho-li ſebe to prawiſs czzyli gyny tobie prawili o mnye? 35. Odpowiediel pilath: zdaly ya zzid gſem? lyd twoy a biſkupowe twogy dali gſu tye mnye; czſo'ſ vczzynyl? 36. Odpowiediel yezziſs: kralowſtwy me nenye z tohoto ſwyeta; by kralowſtwy me bilo z tohoto ſwyeta, ſluzzebnyczy mogy wzzdyt by boyowali, abich [263ᵇ] nedan bil zzidom. Protozz nynye kralowſtwy me nenye tuto. 37. Wecze tehdi gemv pilath: Tehdi kral gſy ti? Odpowiedіel yezziſs: Ty prawiſs, zze kral gſem ya. Ia w tom narozen gſem a na to przіſſel gſem na ſwyeth, abych ſwyedecztwy ſwiedczzyl prawdye. Kazzdy, genzz geſt z prawdy, ſlyſſyt hlas moyg. 38. Wecze gemv pilath: Czſo geſt prawda? A kdyzz to wecze, opiet wyſſel k zzydom y rzyekl gym: Ia zzadney nenalezam na nyem wyny. 39. Ale geſt obiczzey wam, abich gedno[6]) puſtil nam na weliku nocz. chczete-lizz, tehdy puſtym wam krale zzydowſkeho. 40. Wolachu tehdy wyecze wſſechny rzkucze: Ne toho, ale barrabaſſe. A byeſſe barrabaſs lotr. 1. Tehdi proto wzal pilath yezziſſe y zbiczzowal. 2. A rytyerzy pletucze koronv z trny wlozzyli na hlawu geho a w rucho zlattohlawowe oblekli geho. 3. a chodyecze k nyemv y rzyekachu: Zd aw, krali zzydowski; y dawachu gemv policzzky. 4. Wygide opyet pylath wen v wecze gym. Ay wedut wam gey wen, abyſte poznaly, zzet na nyem zzadney nenalezam wyny. 5. (Wyſſiel geſt tehdi yezziſs neſa trnowu korvnv a zlattohlawowy odyew) y dye gym: Ay czzlowyek. 6. A kdyzz vzrzyechu gey biſkupy a ſluzzebnyczy, wolachu rzkucze: Vkrzyzzuyg, vkrzyzuyg gey! Wecze gym pilath: Wezmye-[264ᵃ]te wy gey a vkrzyzugte, Nebt ya na nyem nenalezam wyny. 7. Odpowiedieli gemv zzydee: My zakon mamy a podle zakona ma vmrzyty, Nebo ſynem bozzym ſye czzynyl. 8. A kdyzz vſlyſſel pilath ty rzyeczzy, wycze ſye bal. 9. A wſſel geſt w rothavzz opiet y rzyekl geſt k yezzyſſowy: Odkowad gſy ty? A yezziſs odpowyedi nedal gemv. 10. Tehdi wecze gemv pilath: Mnye nemluwiſs? Newyſs, zze mocz mam vkrzyzzowaty tye a mocz mam puſtyti tye? 11. Odpowiediel yezziſs: Nemyel by protyw mnye zzadney. gedno aczz by tobie dano by bylo ſwrchu. Protozz kteryzzt mye zradil tobie, Wyetſſyt hrzych ma. 12. A protozz hledaſſye pilath puſtyty geho. A zzide wolachu rzkucze: Aczz tohoto puſtyſs, neygſy przytel tyeſarzow; Nebo kazzdy, ktozz ſye kralem czzyny, protywyt ſye tyeſarzy. 13. Tehdi pilath, kdyzz vſliſſal tyto rzyeczzy, Wywedl yezzyſſe wen y ſediel[7]) na ſudye na myeſtie, genzz ſlowe licoſtratus, ale zzidowſky golgatha.[8]) 14. I byeſſye w patek przyed weliku

87. [1]) ad prunas. — [2]) rasura: z (poslední). — [3]) rasura: chu. — [4]) rasura: y. [5]) rasura: I w. — [6]) nedopsáno: -ho; -unum. — [7]) rasura -e (l), vyškr. l. — [8]) chyba m. Gabbatha. — [9]) rasura: Zzeno ay tot.

noczy yakzzto w hodynv ffeftu I wecze zzyduom: Ay kral wafs. 15. A ony wolachu: Wezmy geho a vkrzyzzuyg gey. Wecze gym pilath: krale waffyeho vkrzyzzugy? Odpowyedyechu byfkupy: Nemamy krale, gedno tyefarzye, 16. Tehdy dal gÿ gey, abi vkrzyzzowan bil. przygewffie pak [264b] yezziffe y wywedli. 17. a nefucze gemv krzyzz wyndu na nye, genzz flowe caluarfe› myefto a zzidowfki golgata, 18. kdezz vkrzyzzowachu gey a f nym gyna dwa lotry f obu ftranv a w proftrzyedku yezzyffe. 19. Napfal byeffye y napis pylath y poftawil na krzyzzy. I bieffe pfano: Jezzifs nazaretfky, kral zzydowfky. 20. A ten napis mnozy czztli gfu z zzyduow; nebo blizko myefta byeffye myeftyffczze, kdezz vkrzyzzowan geft yezzifs. A bieffe pfano zzidowfky, rzyetfky a latynye. 21. Weczechu tehdi pilatowy bifkupi zzidowffczzy: Nerod pfati: kral zzidowfki, ale zze on rziekl: kral gfem zzydowfki. 22. Odpowiediel pilath: Czfozz gfem pfal, pfal gfem. 23. A rytyrzy kdyzz krzyzzowachu geho, wzachu rucho geho (y vczzynyli czztyrzy ftrany, kazzdemv rytyrzowy dyel) a fukny. a byeffe fuknye nezffywana, na wrchu tkana wffeczka. 24. Weczechu tehdi wefpolek: Neroztrhuygmy gyey, ale lofuygmy o ny, czzyey bude. abi fye pifmo naplnylo rzkuczyey: Dielili gfu rucho me fobie a na rucho me puffczzeli lofy. A rytirzye giftie to vczzynyli. 25. Stachu take podle krzyzze yezziffowa maty geho a feftra materzye geho maría cleophe a maria magdalena. 26. A kdyzz vzrziel tehdy iezzifs materz a vczzennyka ftogicze, kterehozzto mylowal, Wecze materzi fwey: Zzeno, ay tot [9]) [265a] fyn twoy. 27. A potom wecze vczzennykowy: Ay tot maty twa. A od tey hodyny wzal gy vczzennyk w fwu. 28. Potom wyedie iezzifs, zze gyzz wffeczka dokonana gfu abi fye naplnylo pyfmo, Wecze tehdi: zzyzznym. 29. A beczzka polozzena byeffe oczta plna. A ony hubu oczta plnv yzopem obkladffye dali vftom geho. 30. A kdyzz przyyal yezzifs oczet, wecze: Dokonano geft. A naklonyw hlawu wypuftil duch. 31. Zzydee (protozze welika nocz naftawaffye), aby nezoftali na krzyzzy tyela w fobotu. (Nebo byeffye den weliki ten fobotny), ff Profychu tehdi pylata, aby zlamany bili gich vdowe a wzati byli. 32. Pryffedffe tehdy rytyrzy a prweho zagifte zlamali vdy y druheho, genzz vkrzyzzowan byeffye f nym. 33. A k yezzyffowy kdyzz przyffly a vzrzyeli geho gyzz mrtwa, nezlamaly geho vduow; 34. ale geden z rytyrzow lanczzy bok geho otewrzyel a ynhed wyffla geft krew a woda. 35. A kteryzzto wydyel, fwyedecztwy wydal a prawet geft fwyedecztwy geho. a on wy, zze prawdu prawy, abyfte y wy wyerzyly. 36. Vczzynyena gfu zagyfte ta, aby fye pifmo naplnylo: kofty nezetrzyete z nyeho. 37. A opyet gyne pyfmo prawy: Vzrzyet, w koho gfu bodly.

Czztenye.

38. Potom tehdy profil pylata yozeph od arymathya, (protozze byeffye vczzennyk yezzyffow tayny [265b] pro ftrach zzidowfki), abi wzal tielo yezziffowo. y prziwolil pilath. I przíffel tehdi a wzal tielo iezziffowo.

39. Przyffel take y nycodem⁰, genzz przyffel bieffye w noczy nayprwe Nefa myffenyny myrri a aloes yakzzto funt i fto. 40. I wzali gfu tielo y obwazali prostieradli z maftmy, yakozz zzidowfky geft obiczzey k porzyebu. 41. A byeffye na myeftie, kdezz vkrzyzzowan geft, zahrada a w zahradye hrob nowy, w kteremzzto nyzzadny geffczze polozzen nebyeffe. 42. a tu pro hod zzidowfky, zze tu byeffe hrob, y polozzili gey.

88. W weliku Sobotu Czztenye pyffye fwati matufs.

(Matth. XXVIII. 1—7)

1. VEczer take w fobotny, genzz fwytiffye w prwny fobotie, przyffla maria magdalena a gyna maria wydyeti hrob. 2. A ay zemye trzyefenye ftalo fye geft welike. Nebo angel bozzi ftupil f nebe. A przifstupyw odwalil kamē y fedl geft na nyem. 3. A bieffe wzhledeny geho yako blefk a rucho geho yako fnyeh. 4. A pro ftrach geho lekli fye wffichny ftrazzny y vczzenyeny gfu yakzzto mrtwy. 5 Tehdi odpowiedyew angel wecze zzenam: Nerodte fye baty wy; Nebo wyem, zze yezziffe, kteryzz vkrzyzzowan geft, hledate. 6. Nenyet geho zde, wftal geft czele, yakozz powiediel. Podte a wyzte myefto, kdezz polozzen bil pan. 7. A rychle ffedffye powiezte vczzennykom geho, zzet geft wftal; a ay przyedey-[266ᵃ]det was do galilee; Tu gey vzrzyte, yakozzt rziekl wam.

89. Na weliku nocz Czztenye fwateho Marka.

(Marc. XVI. 1—7.)

1. Maria magdalena a maria yakubowa y falomee kupili mafti, abi przygducze zmazali yezziffe. 2. A welmy rano gedney foboti przyffly gfu k hrobu, kdyzz byeffe fluncze gyzz [1]) wzefflo. I weczechu k fobie: kto odwaly nam kamen ode dwerzi hrobowich? 4. a wzhledffye vzrzyechu odwaleny kamen. A bieffe za czele weliki welmy. 5. a wffedffye do hrobu widieli gfu mladenka fedyecze na prawyczy przikryteho fftolu ftkwuczy y lekli gfu fye. 6. kteryzzto wecze gym: Nerodte fye vzzafowati; Iezziffe hledate nazaretfkeho vkrzyzzowaneho. Wftalt geft, nenyt geho zde, Ay tot myefto, kdezz polozzili geho. 7. Ale gdyete a powyezte vczzennykom geho a petrowi, zzet przyedeyde was do galilee; Tu geho vzrzyte, yakozzt rzyekl wam.

90. W pondieli Czztenye f. lukaffe.

(Luc. XXIV. 13—35.)

13. DWa z vczzennykow yezziffowich gdyechu toho dne do hradku, genzz byeffe wzdali honow ffeftdefat od geruzalema, gmenem emaus. 14. A ona mluwiffta k fobie od toho wffyeho, geffto fye byeffe przyhodilo. 15. I fta

---

89. [1]) rasura: g-, vyškrabáno z.

ſye, kdyzz ſ ſobu mluwiſſta a ſebe tazaſſta, A on yezziſs przyblizzyw ſye gdyeſſee ſ nymy. 16. Ale oczzy gych zadrzzyny byechu, abi geho nepoznali. 18. I wecze k nyma: ktere gſu [266[b]] to rzyeczzi, genzz ſnaſſyte weſpolek chodyecze a ygſte ſmvtny? 18. A odpowiediew geden, gemvzz gmye cleophas, wecze gemv: Ty ſam gſy putnyk z geruzalema a nepoznal gſy, czſo ſye geſt ſtalo w nyem tyechto dny? 19. Gymzz on wecze: Czſo? I weczechu gemv: o yezziſſy nazarethſkem, genzz bil mvzz prorok moczny w ſkutczyech y w rzyeczzi przyed bohem y wſſym lydem, 20. A kterak gſu gey wydali naywyetſſy knyezzy a knyezzata naſſye na potupeny k ſmrty y vkrzyzzowali gſu geho. 21. A my nadali ſmy ſye, zze on byl wykupitel yſrahele; A nynye nad to wſſechno trzyeti den geſt dnes, yakzz ſe to ſtalo. 22. Ale y zzeny nyektere z naſſych oſtraſſyli [1]) nas, geſſto przyed ſwietem [2]) byly v hrobu. 23. A nenalezzſſye tiela geho, przyſſly gſu prawyecze, zze take wydyeny angelſke by wydyeli, genzz prawye geho zzywu byty. 24. I ſſli gſu nyekterzy z naſſich k hrobu; a tak gſu nalezly, yakozz zzeny prawyechu, ale geho nenalezli [3]) gſu. 25. A on wecze k nym: O blazny a zpozdyli ſrdczem ku wierzieny we wſſyem, genzzto mluwili gſu proroczy! 26. Wſſak mvſil to trpieti kryſtus a tak wgyti do ſlawi ſwey. 27. A poczzew od moyzziſſye a wſſech prorokow, Wikladaſſe gym we wſſem piſmye, czſozz o nyem byeſſye. 28. I przıblizzichu ſye k hradku, yamzz gdyechu; a on porziekl [4]) ſye dale gyti. 29. I nvtiechu geho rzkucze: oſtan [267[a]] ſ namy, nebot weczzer geſt a chilit ſye den k noczy. I wſſel geſt ſ nymy. 30. I ſtalo ſye geſt, kdyzz ſediel ſ nymy, Wzal chleb y pozzehnal a rozlomyw podawaſſye gym. 31. I otewrzyny gſu oczzy gych y poznali gſu geho w zlomenye chleba; a on znyſal z oczy gich. 32. I weczechu k ſobie: A zdalit geſt nebilo ſrdcze naſſye horzyczy w nas, kdyzz mluwyſſye na czeſtie a otwyraſſye [5]) nam piſmo? 33. A wſtawſſye w tu hodynv wratichu ſye do geruzalema; I nalezli ſebranych [6]) gedenaczte A ty, geſſto ſ nymy byechu, 34. prawiecze: zze wſtal pan wyeru a zgewil ſye ſſymonyowy. 35. A ony prawyechu, czoz ſye ſtalo bilo na czeſtie a kterak gſu poznaly geho w rozlomenye chleba.

91. W utery Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. XXIV. 36—47.)

36. STaſſye yezziſs w proſtrzedku vczzennykow ſwych y rzyekl gym: pokoy wam; Iat gſem, nerodte ſye baty. 37. zamvczeny a vzzaſeny gſucz, mnyechu ſye ducha wydyety. 38. I wecze gym: Czſo ſmvtny gſte a myſſleny wchazegi w ſrdcze waſſye? 39. Wyzte rucze me a nohi me, zet ya ten ſem; pomakayte a wyzte, zzet duch maſa a koſty nema, yakozz mye wydyte magicze. 40. A kdyzzto powyedye, vkazal gym rucze y nohi.

90. [1]) terruerunt nos; — [2]) ante lucem; — [3]) rasura: n, v na·: — [4]) ipse se finxit; — [5]) y v wy předěláno z r; — [6]) rasura ſ.

41. Ale geffczze gych nedowyerzycze a dywycze fye pro radoft, wecze: Mate-li tuto czfo, czfo by fye fnyedlo? 42. A ony obietowali gemv czzaftku ryby peczzeney a ftrdy medowey. 43. A [267b] kdyzz gedl przyed nymy, wzaw oftatki dal gym. 44. I wecze k nym: Ta gfu flowa, genzz gfem mluwil k wam, kdyzz byech geffczze f wamy, zze potrzieby geft naplnyti fye wffemv, czfoz pfano geft w zakonv w moyzziffowye a w proroczych y w zzalmych o mnye. 45. Tehdy otworzil gym rozvm, abi rozvmyeli pyfmv 46. y wecze gym: zze tak pfano geft, A tak mofel kriftus trpieti a wftati z mrtwich dne trzyetyho 47. a kazati we ymye geho pokanye a odpuff-czzenye hrzyechow we wffiech lydech.

92. W strziedu Czztenye fwateho Jana.

(Joan. XXI. 1—14.)

1. Zgewil fye opiet yezzifs vczzennykom fwym v morze tyberiadis y zgewil fye takto: 2. Byechu tehdi fpolu petr a thomafs, genzz flowe newyerzuczy, a nathanael, genzz byeffe od chany galilee, a fynowe zebedeowy a gyny z vczzennykow geho dwa. 3. I wecze gym Sfymon petr: Gdu ryb lowyt. weczechu gemv: puoydem y my f tebu. A wiffedffe y wftupili gfu na lody; a tey noczy nycz nepopadechu. 4. A kdyzz bieffe rano, ftaffye yezzifs na brzyeze; awffak nepoznali vczzennyczy, zze iezzifs geft. 5 Protozz wecze gym yezzifs: Dyeti mogy, a zda gmate warmvzznyk? Odpowiediechu gemv: Nee. 6. Wecze gym: Pufte na prawyczy lody fyeth a naleznete. Tehdi puftychu a gyzz nemozzechu gy tahnvti pro mnozftwye ryb. 7. Tehdi wecze vczzennyk onē, gehozz mylowal yezzifs, petrowy: Pan geft. [268a] Tehdi ffymon petr, kdyzz vfliffal, zze pan geft, fukny oftrziel[1]) fye, (nebo byeffe nah) y puftil fye do morzye. 8. Ale gyny vczzennyczy wezucze fye przyffly (Neb nedaleko biechu od zemye, nezz yako loktow dwye ftie), tahnvcze fyet rybnv. 9. A kdyzz wftupili na zemy, vzrziechu vhle polozzene a rybu polozzenv a chleb. 10. Wecze gym yezzifs: Przynefte rib, gefflo gfte popadli nynye. 11. Tehdi wftupil ffymon petr y tahl fyet na zemy plnv welikich ryb, fto padefate a trzy. A kdyzz tolik bieffe, neroztrhla fye geft fyet. 12. Wecze gym yezzifs: podte a obieduyte. A zzadny nefmyegyffe, genzz fedyechu, otazati geho: ty, kto gfy? Wyeducze, zze pan geft. 13. I przyffel iezzifs a wzaw chleb y dawal gym y rybu takezz. 14. A to gyzz trzyeti zgewil fye geft yezzifs vczzennykom fwym, kdyzz wftal byeffe z mrtwich.

93. We cztwrtek czzteny fwateho Jana.

(Joan. XX. 11—18.)

11. STaffye maria v hrobu wnye placziczi. A kdyzz plakaffye, naklonywffy fye y wzezrzela do hrobu. 12. I vzrzyela dwa angeli w albach fedyecze,

92. [1]) succinxit se

gednoho w hlawach a druheho w nohach, kdezzto polozzeno byeſſye tielo yezziſſowo. 13. I weczechu gye ony angelee: zzeno, czſo placzzeſs? koho hledaſs?[1] Wecze gym: Nebo wzaly gſu pana meho a newym, kde gſu polozzili geho. 14. A to kdyzz wecze, obratila ſye za ſye y vzrziela iezziſſe ſtogicze a newyedyeſſe, zze yezziſs geſt. 15. Wecze [268[b]] gy yezziſs: Zzeno, czſo placzeſs? koho hledaſs? a ona mnyegiczi, bi zahradnyk bil, wecze gemv: Pane, zda's ty zdwyhl geho, powyez my a kde's polozzil geho, a ya gey wezmv. 16. Wecze gy yezziſs: Maria. Obratywſſy ſye ona wecze gemv: Rabi (genzzto ſlowe myſtrzye.) 17. Dye gy yezziſs: Nerodt ſye mne dotikati, nebt ſem geſſcze newſtupil k uotci memv; Nezz kdy k bratrzym mym a rzczy gym: Wſtupugi k uotczy memv a k uotczy waſſyemv, k bohu memv a k bohu waſſyemv. 18. Tehdi przigyde maria magdalena zwieſtugiczy vczzennykom: zze gſem wydyela pana a to rzyekl mnye.

94. W patek Czztenye ſ. Jana.

(Matth. XXVIII. 16–20.)

16. GEdenaczte vczzennykow gydechu do galilee na horu, kdezz rozkazal gym yezziſs. 17. A vzrzyewſſye gey naſledowachu; Nezz nyeterzy pochibowachu. 18. I przyſtupyw yezziſs mluwil geſt gym rzka: Dana geſt mnye wſſechna mocz w nebi y w zemy. 19. Protozz gducze vcztezz wſſeczek lyd krztyecze gey we ymye otcze y ſyna y ducha ſwateho. 20. Vczzicze ge ſchowaty wſſeczko, czſoz gſem kolwiek przykazal wam; A ay ſ wamy gſem po wſſye dny azz do ſkonczzenye ſwyeta.

95. W ſobotu Czztenye ſwateho Jana.

(Joan. XX. 1—9.)

1. GEdney ſoboti maria magdalena przyſſla rano, kdyzz geſſcze tmy byechu, k hrobu y vzrzyela kamen zdwyzen od hrobu. 2. Tehdy byezzewſſy y przyſſla k ſſymonyowi petrowy [269[a]] a k gynemv vczzenykowy, kterehozzto mylowal yezziſs y wecze gym: Wzali gſu pana meho z hrobu a newym, kde gſu polozzili geho. 3. Tehdi wynyde petr ſſymon a onen gyny vczzennyk y przyſſli gſu k hrobu. 4. Tehdi byezzieſta dwa ſpolu a onen gyny vczzennyk przyedbieze ſpieſſye petra y przygide prwny k hrobu. 5. A kdyzz ſye nachilil, wydiel proſtyeradla polozzena, awſſak newſſiel. 6. Przygide tehdi ſſymon petr gda po nyem y wſſel geſt do hrobu y vrzyel proſtieradla polozzena 7. a potnv ruchu, geſſo byla na hlawye geho, ne ſ proſtieradli polozzenv, ale o ſwe[1]) ſwynvtu w gedno myeſto. 8. Tehdi wnyde y ten vczzennyk, genzz przyſſel byeſſye prwy k hrobu a vzrzyew y vwierzil; 9. Nebo geſſcze nevmyegiſſe piſma, zze mvſil on z mrtwich wſtati.

---

93. [1]) koho hledáš? není ve V.
95. [1]) separatim

96. W prwu Nedieli po welicze noczy Czztenye ſ. Jana.

(Luc. XX. 19—31.)

19. KDyzz byeſſe weczzer toho dne gedney ſoboti a dwerzy biechu za-
wrzyny, kdezzto biechu vczzennyczi ſebrany pro ſtrach zzidowſky, Przyſſed
yezziſs y ſtal proſtrzied gych y wecze gym: Pokoy wam. 20. A kdyzz to
wecze, Vkazal gym rucze a nohi y bok. I vradowali gſu ſye vczzēnyczy
wyducze pana. 21. Tehdi wecze opiet gym: Pokoy wam. Jakozz poſlal
mye otecz a ya poſylam was. 22. To kdyzz wecze, wdechl y wecze gym:
Przygmyete ducha ſwateho. 23. kterymzzto od-[269^b]puſtyte hrzyechi, od-
puſſczzeny gym budu, a kterymzz zadrzzite, zadrzzeny gym budu. 24. A thomas,
geden ze dwanaczti, geſſto ſlowe newierzuczy, nebieſſe ſ nymy, kdyzzto
przyſſel bieſſe yezziſs. 25. Protozz weczechu gemv gyny vczzennyczi: Wy-
dieli ſmy pana. Tehdi on wecze gym: Gedyne azz vzrzym w ruku geho
rany hrzyebikowe a wpuſtym prſt moy w myeſto hrziebikowe a wpuſtym
ruku mv w bok geho, nevwyerzym. 26. A po oſmy dnech opiet biechu
vczzennyczi geho wnytrz a thomaſs ſ nymy. I przygide yezziſs dwerzmy
zawrzyenymy y ſtal na proſtrziedku y wecze: Pokoy wam! 27. A potom
wecze thomaſſowy: Wnes prſt ſwoy ſem a wyz rucze mogi a przynes ſem
ruku twu a wpuſt w bok moy a nerod byty newyerzuczy, ale wyerzuczy.
28. Odpowiediel thomaſs y rzyekl gemv: Pan moy a buoh moy. 29. Wecze
gemv yezziſs: zze'ſ widiel mye, thomaſſi, y vwyerzyl's; Blazzeny, kterzyzz
newydieli a vwyerzyli. 30. Mnoha zagiſte y gyna znameny vczzynyl yezziſs
przed oczzyma vczzennykow ſwich, geſſto neygſu pſana w tiechto knyhach.
31. Ale tato pſana gſu, abiſte wyerzyli, zze yezus geſt kryſtus, ſyn bozzi
a abiſte wyerzycze zzywot gmyeli we ygmeno geho.

97. W ſtrzyedu czztenye ſwateho Marka.

(Marc. XVI. 9—13.)

9. Vſtaw yezziſs rano w prwu ſobotu, zgewil ſye nayprwe maryj mag-
dalenye, z kte[270^a]reyzz wywrhl byeſſe ſedm dyablow. 10. A ona ſſedſſi
zwieſtowala tyem, genzz ſ nyem biechu, placzzyeczym a lkagyczym. 11. A oni
vſliſſewſſe, zze bi zzyw bil a wydyn bil od nye, newierziechu. 12. A potom
dwyema z nych chodyeczym vkazal ſye geſt w gyney poſtawye, gduczyem
do wſy emaus; 13. a ony ſſedſſye powyedieli gym.

W patek den ſwateho kopy Cztenye ſwateho yana: Proſyechu tehdi zzidee pilata. *Naydeſs v welky patek w paſſigy bliz koncze przyede cztenym v takeho znamenye a czte ſye pak azz po czztenye.* ff

98. W druhu nedyeli po welicze noczy Czztenye pyeſſye ſwati Jan ewn̄ⁱᵃ.

(Joan X. 11—16.)

VEcze iezziſs vczzennykom ſwym: 11. Ia gſem paſtyrz dobry. Dobri paſtyrz duſſy ſwu dawa za owcze ſwe. 12. Ale nagemnyk a geſſto nenye paſtyrz, gehozzto neygſu owcze wlaſtny, wydye wlka gducze a opuſtie owcze y byezzy; a wlk vchwaczuge a rozhanye owcze. 13. A nagemnyk vtieka, nebo nagemnyk geſt a neſluſſy k nyemv o owczyech. 14. Ia gſem paſtyrz dobry a znam owcze me a znagy mye mee. 15. Iakozz znal mye otecz a ya znam otcze a duſſy mv kladu za owcze me. 16. A gyne owcze mā, geſſto neygſu z tohoto owczzyncze; a ti mvſym przyweſty a hlas moy vſlyſſy. I bude geden owczynecz a geden paſtyrz.

99. W ſtrziedu czztenye ſwateho lukaſſye.

(Luc. XXIV. 1—12.)

1. GEdney ſoboti welmy rano w ſwytanye przyſſly gſu k hrobu zzeny neſu-[270b]cze, genzz przyprawili bili, maſty. 2. I nalezli kamē odwaleny od hrobu. 3. a wſſyedſſye, nenalezli tyela pana yezziſſe. 4. I ſtalo ſye geſt, kdyzz myſly przyemytalu [1]) gſu o tom, Ay dwa mvzze ſtachu podle gych w ruchu ſtkwuczym. 5. A kdyzz ſye bachu a ſnyzzili obliczey k zemy, Weczechu k nym: Czſo hledate zzyweho ſ mrtwymy? 6. nenyet geho zde, ale wſtalt geſt. Zpomente, kterakt mluvyl geſt wam, kdyzz geſſczze w galilegy byeſſe, 7. rzka: zze mvſi ſyn zrazen byti w rucze lydy hrzyſſnych a vkrzyzzowan byti a trzyeti den wſtati. 8. I zpomenvwſſe [2]) na ſlowa geho 9. a odſſedſſe od hrobu, zwieſtowali to wſſeczzko o nyem gedenaczti a gynym wſſyem. 10. A byeſſye maria magdalena a iohanna a maria iakubowa a giny, genzz ſ nymy bili, genzz prawyechu apoſſtolom to. 11. Vwydyena byla v nych yakzzto blaznowſtwy ſlowa tato; a newyerzyechu gym. 12. Tehdi petr wſtaw biezzel k hrzbu a ſklonyw ſye wydiel proſtieradla polozzena; I odſſyel gyſt gſa,[3]) dywye ſye, czſozz ſye geſt ſtalo.

100. W patek Czztenye ſ. Matthuſſye.

(Matth XXVIII. 8—15.

8. VIgidechu zzeny z hrobu z ſtrachem a ſ radoſty weliku byezzicze ſwieſtowati vczennykom geho. 9. A ay ẏezziſs potkal ge rzka. Zdrawi budte. A ony prziſtupywſſye y drzzyechu nohi geho y naſledowali geho. 10. Tehdi wecze gym iezziſs: Nerodte ſye baty, Gdyete, zwyeſtuyte brat-[271a]trzym mym, at gdu do galilee a tut mye vzrzy. 11. A kdyzz odgidechu, tehdi

99. [1]) chyba m. přěmítalv — [2]) recordatae sunt. — [3]) abiit secum.

gedeny [1]) z ſtrazznych prziſſli gſu do myeſta y zwieſtowachu knyezzatō popowym wſſeczzko, czſozz ſye ſtalo bilo. 12. A ſebrawſſye ſye, ſtarſſymy [2]) radu wzemſſye, penyez mnozſtwye dachu rytyerzom 13. rzkucze: Rzczete: zze vczennykowe geho prziſſli w noczi a vkradly ſu geho wam [3]) ſpyecze. 14. Pakli to bude vſliſſano od ſudcze, my poradymy gemv a giſti was vczzynymy. 15. A ony wzemſſie penyeze vczzynyli, yakozz navczzeny bili. I prohlaſſyeno geſt ſlowo to v zziduow azz do dneſſnyeho dne.

101. W Trzyeti Nedyeli czztenye ſ Jana.

(Joan. XVI. 16—22.)

POwiediel iezziſs vczzennykom ſwym: 16. Maliczko a yuzz nevzrzite mne; A opiet maliczko a vzrzyte mye, nebo gdu k uotczi. 17. Protozz weczechu vczzennyczi geho mezi ſobu: Czſo geſt to, geſſto pravy nam: maliczko a nevzrzyte mne; a opietki maliczko a vzrzite mye a zze gdu k uotczy? 18. I weczechu tehdi: Czſo geſt to, geſſto prawy nam: maliczko? Newyemy, czſo mluwy. 19. Tehdi poznal geſt iezziſs, zze chtiechu geho otazati y wecze gym: O tom tyezzete mezi wamy, zze ſem rziekl wam: malo a nevzrzite mne; a opietki malo a vzrzite mye. 20. Wieru prawym wam, ze plakati a kwiliti budete wy, ale ſwiet ſye bude radowati; A wi ſye ſmvtite, ale ſmvtek waſs obraczen bude w radoſt. 21. Zzena kdyzz porozuge, ſmv- [271b] tek ma, nebo prziſſla hodyna gegye; A kdyzz porody dyetatko, gyzz nepomny tyſſczzenye pro radoſt, zze narodil ſye geſt czzlowiek na ſwiet. 22. A wy nynye proto ſmvtek mate. A opiet vzrzȳ was a radowati ſie bude ſrdcze waſſye, A radoſty waſſy zzadny neodeyme od was.

102. W ſtrzyedu czztenye ſ. Jana.

(Joan. III. 25—36.)

25. STala ſye geſt hadka z vczzennykow yanowich ſ zzidy o oczziſſczzenye. 26. y prziſſly gſu k ianowy y rzyekli gſu gemv: Miſtrzye, kteryzzto bil ſ tebu za iordanem, komvzz' gſ ty ſwiedecztwy wydawal, ay tot krzſti a wſſechny gdu [1]) k nyemv. 27. Odpowiediel yan a rzyekl gym: Nemozz czzlowiek wzijti [2]) nyczſe, gedyne leczz gemv dano bude ſ nebe. 28. Wy mnye ſamy ſwiedecztwi ſwiedczzite, zze gſem rzyekl wam: zze neygſem ya kryſtus, ale zze poslan gſem przed nym. 29. kto ma choty, chot geſt; A przytel chotyow ſtogy a posloucha [3]) geho, radoſtyw ſye raduge pro hlas chotiow. A na tom radoſt ma naplnyena geſt. 30. geho mvſy ruoſty, [4]) ale mne vbywati. 31. ktozz geſt z wiſoſti przyſſel, nade wſſechny geſt.

---

100. [1]) chyba m. jedni. — [2]) = s st. — [3]) nobis dormientibus.

102. [1]) rasura: d. — [2]) *y* předěláno ze *z*. — [3]) qui stat et audit eum. — [4]) illum opportet crescere.

Ale ktozz z zemye geſt, z zemyet mluwy. A kteryzz ſ nebe przyſſel, nade wſſecknyt geſt 32. A czſozz wydyel a ſliſſal, tot ſwiedczzy a ſwiedecztwye geho zzadny neberzie. 33. Ale ktozz wezme geho ſwyedecztwy, znamenal, zze buoh wyerny yeſt. 34. Nebo kohozz buoh poſlal, ſlowa bozzy mlvwy; Ne-[272a] bo ne w myeru dawa buoh ducha. 35. Nebo otecz myluge ſyna a wſſeczkno dal gemv w rucze. 36. ktozz wyerzi gemv, mat zzywot wieczzny; A ktozz newierzi ſynv, nevzrzyt zzywota, ale hnyew bozzy wſtupuge na nyeho.

103. W patek Czztenye ſ. Jana.

(Joan. XII. 46 – 50.)

POwiediel yezziſs vczennnykom ſwym: 46. Ia ſwietloſt ſwieta prziſſel gſem, abi kazzdi, ktozz wyerzy w mye, w temnoſtech neoſtal. 47. A bude-li kto ſlyſſyeti ſlowa ma a oſtrziehati bude ye, ya neſudym geho; Neb neprziſſel ſem, abich ſudil ſwiet, ale abich ſpaſyl ſwiet. 48. ktozz zhrzy mnv a neprzygyma ſlow mych, gmat, ktot ſudy gey. Rzyeczz, kteruzzto gſem mluwil, tat ſudyti bude geho w poſledny den. 49. Nebo ya ſam od ſebe nemluvil ſem, Ale geſſto mye poſlal, otecz, ont my przikazany dal, czſo rzſku a czſo mluwiti budu.[1]) 50. A wyem, zze przykazanye geho zzywot wyeczzny geſt. A protozz czſozkolywiek ya mluwym; yakozz dal my otecz, takezz mluwym.

104. W czztwrtu nedyeli czztenye ſ. Jana.

(Ioan. XVI. 5—14.)

VEcze yezziſs vczzennykom ſwym: 5. Gdu k nyemv, genzz mye poſlal a zzadny z was neotazze ſye mne: kam gdeſs? 6. Ale ze gſem to mluwil wam, ſmvtek naplny ſrdcze waſſye. 7. Ale ya prawdu pravym wam: hodno geſt wam, abich ya ſſel. Pakli neodeydu, vtieſſytel neprzyde k wam; Pakli odeydu, poſſli ge- [272b] ho k wam. 8. A kdizz przide ten, treſktati bude ſwiet z hrziechu a z prawdi a z ſudu; 9. z hrzyecha, zze newierzzi w mnye; 10. A z prawdi, zze k uotczi gdu a gyzz nevzrzite mne; 11. A z ſudu, zze knyezze ſwieta tohoto ſuzeno geſt. 12. Geſſcze mnoho mam wam prawiti, ale nemozzete ſneſti nynye. 13. Nezz kdizz przide onen duch pravdi, navczzy was wſſy prawdi; Nebudet mluwiti ſam o ſobie, ale czzſozkoly vſliſſi, mluwiti bude, a czſoz prziesſczziho geſt, zwieſtuge wam. 14. Tent mye oſlawi, nebo z meho wezme a zwieſtuge wam. 15. Wſſeczko, czſozzkolwiek ma otecz moy, mat gſu. Protozz prawym: zze z meho wezme a zwieſtuge wam.

105. W ſtrziedu Czztenye ſ. Jana.

(Joan XVII. 11—26.)

Wzezrzew iezziſs na vczzennyki ſwe wecze: 11. Otczze ſwati, ſchoway ge we ygmeno twe, kterezz's dal mnye, abi bili gedno yako y my. 12. kdyzz biech ſ nymy, ya gſem chowal gich we igmeno twe. kterezz gſy my dal,

103. [1]) quid dicam et quid loquar = co mám říci etc.

oſtrzihal ſem a zzadny z nych nezahynvl, gedno ſyn zatraczeny, abi ſye piſmo naplnylo. 13. Ale gyzzt nynye k tobie gdu a totot mluwym ſwietu, abi myeli radost mv plnv ſamy w ſobie. 14. Ia dalt ſem gym rzyeczz twu a ſwiet ge w nenawiſt gmyel, nebo neygſu z tohoto ſwieta, yakozz y ya neygſem z tohoto ſwieta. 15. Neproſymt, abi wzal ge z ſwieta, ale abi ge zachowal od zleho. 16. z ſwietat neygſu, yakozz y ya neigſem [273a] z tohoto ſwieta. 17. Oſwiet ge w prawdie. rzyeczz twa prawda geſt. 18. Iakozz ti's mye poſlal na ſwiet, Tak ya poſlal ſem ge na ſwiet. 19. A za nye oſwieczugi mye[1]) ſameho, abi bili y ony poswieczeny w pravdie. 20. Ne pro ty proſym toliko, ale pro ti, kterzyzz wierziczi gſu ſkrze ſlowo gegich w mye, 21. abi wſſyeczſy gedno bili, yako ti, otczze we mnye a ya w tobie, abi ony w nas gedno bili; abi y ſwiet wierzil zze's ti mye poſlal.[2]) 22. A ſwietloſt, kteruzz dal's mnye, dal ſem gym, abi bili gedno, yakozz y my gedno gſmy. 23. Ia w nych a ti ve mnye, abi bili dokonali w gednotie. abi poznal ſwiet, zze's ti mye poſlal a mylowal's ge, iakoz's y mye mylowal. 24. Otczze, kterezz's dal mnye, chczit, aby kdezzt ya gſem, y ony bili ſe mnv, aby widieli oſlaweny me, kterezz dal's mnye; nebo's mylowal mye przed vſtawenym ſwieta. 25. Otczze ſprawedlywi, ſwiet tebe nepoznal, Ale ya poznal ſem tye; a tyto poznali, zze's ty mye poſlal. 26. a znamo vczzynyl ſem gym gmeno twe a znamo vczzynym, abi myloſt kteruzz's mylowal mye, w nych bila a ya v nych.

106. W patek czztenye ſwateho Jana.

(Joan. XIII. 33–36.)

Rziekl yezziſs vczzennykom ſwym: 33. Synaczzkowe mogi, geſſczze malo ſ wamy gſem. hledate mne a yakozz gſem rzyekl zzydom: kam ya gdu, wy nemozzete przygyti, A wam prawym nynye. [273b] 34. Przikazanye nowe dawam wam, abyſte ſye mylowali weſpolek, yakozz y ya mylowal ſem was, abiſte y wi weſpolek mylowali ſye. 35. Na tomt poznagi wſſeczſi, zze vczzennyczi mogi gſte, aczz mylowanye me gmyeti budete weſpolek. 34. Wecze gemv ſſymon petr: Pane, kam gdeſs? Odpowiediel gemu iezziſs: kamzz ya gdu, ti nemozzeſs po mnye nynye gyti, ale puoydeſs potom.

107. Pata Nediele Czztenye ſ. Jana.

(Joan. XVI. 23—30.)

VEcze yezzyſs vczennykom ſwym: 23. Wieru prawym wā: Aczz czſo proſyti budete otcze we gmeno ma,[1]) dat wam. 24. Azz doſud neproſili ſte nyczzehozz we igmeno me. Proſte a wezmete, at bi radoſt waſſye bila plna. 25. To w prziſlowi mluwil ſem wā. Prziſſla hodyna, kdizz gízz

105. [1]) rasura: —y— — [2]) rasura: —lat.
107. [1]) chyba m. mé.

ne v prziflowi mluwiti budu wam, ale zgevnye od otcze zwieftugy wam 26. Toho dne we ygmeno me profiti budete; A nynyt prawym wam, zzet ya profiti budu otcze za was; 27. Nebo on otecz mylugc was, nebo wy mne mylowali fte a wierzili fte, zze od boha gfem wiffel. 28. Wiffel gfem od otcze a prziffel fem na fwiet; Opiet opuffczzym fwiet a ygdu k uotczi. 29. I weczechu gemv vczzennyczi geho: Ay nynye zgewnye mluwifs a przi-flowi zzadneho neprawifs: 30. Nynyet wyemy, zze wffyeczko wifs a nenyet potrzyeby tobie, at bi kto tebe otazal; Na tom wyerzymy, zze's od boha przyffel.

108. **W u[274[a]]teri w krzizzowe dny Czztenye fwateho lukaffye.**

(Luc. XI. 5—13.)

Rziekl yezzifs vczennykom fwym: 5. kto z was ma przytele a puoyde k nyemu o pulnoczi y die gemv: Prziteli, pozziczz my trzi chlebuow, 6. nebo przyetel moy przyffel f czefti ke mnye y nemam, czfo bich po-lozzil przieden. 7. A on ze wnytrz odpowieda dyei: Nerod my zlobiw byty, gyzzt dwerzye zavrzeny gfu a dyeti mogi fe mnv gfu w lozzi, nemohut wftati a dati tobie. 8. A on, aczz vftawiczzen bude tluka, prawym wam, aczz neda gemu wftana, protozze prziteI geho geft, Pro naramnoft wffak geho wftane a da gemv, kolikzz ma potrziebye. 9. A ya wam prawym: Profte a danot bude wam; hledayte a naleznete; tluczzte a otewrzynot wam bude. 10. Nebo kazzdi, ktozz profy, wezme A ktozz hleda, nalezne a tlu-kaczzowy [1]) otewrzyno bude. 11. A kto z was prosy v otcze chleba, zdali kamen da gemu? Anebo rybu, zdali za rybu hada da gemv? 12. Pakli bude profiti waycze, zdali gemv poda ffczzura? 13. Aczz proto wy, kdyzz gfte zli, znate dobre dany dawati fynom waffym: Czzym wyecze otecz wafs f nebe da wam ducha dobreho, profyczym geho?

109. **W Strziedu przed bozzym wftupenym Czztenye f. Jana.**

(Joan. XVII. 1—11.)

1. POzdwych yezzifs oczzy w nebe wecze: Otczze, prziffla hodyna oflaw fyna tweho, abi fyn twoy oflawil tye; 2. Iakozz gfi dal [274[b]] gemv, mocz wffieho tielefenftwye, at bi wffemv, gefſto's dal gemv, dal zzywot wyeczzny. 3. A tot geft zzywot wieczzny, abi poznali tie fameho boha praweho a gehozz gfi poflal, yezu krifta. 4. Ia gfem tye oflavil na zemy; dyelo dokonal, genzz gfy my dal, abich vczzynyl. 5. A nynye oflawizz ty mye, otczze, v tebe fameho oflawenyem, kterezz gfem gmyel, prwe nezz fwiet bil, v tebe. 6. Zgewil fem gmeno twe lidom, kterezz gfy my dal z fwieta. Twogi gfu bili a mnye's ge dal a kazany me chovali gfu. 7. A

108. [1]) pulsanti.

nynye poznali gſu, zze wſſechno, czſozz gſy dal mnye, od tebe geſt. 8. Nebo ſlowa, geſſto gſi dal mnye, dal ſem gym; A ony gſu przyialy a poznali wiernye, zze gſem od tebe wiſſel a vwierzili gſu, zze's ty mye poſlal. 9. A yat za nye proſym a ne za ſwiet proſym, ale za ti, kterezz gſi my dal; nebot twogi gſu. 10. a twoge wſſeczko ma gſu a moge wſſeczko twa gſu; a oſlawē gſem w nych. 11. A gyzz neygſem na ſwietie, A tytot na ſwyetie gſu a ya k tobie gdu.

110. Den bozzieho wſtupenye Czztenye ſwateho Marka.

(Marc. XVI. 14—20.)

14. SEdyeczym gedenaſty vczzennykom zgewil ſye gym iezziſs y treſktal newierzyenye gych a twrdoſt ſrdcze, Nebo ty, geſſto wiedieli [1]) geho z mrtwich wſtati, newierzyli gſu. 15. I rzyekl gym: Gducze po wſſyem ſwie [275[a]] tu, kazztezz czztenye wſſiemv ſtworzieny. 16. ktozz vwierzi a krzzczzen bude, ſpaſen bude; A ktozz nevwierzi, potupen bude. 17. A znamenye, kterzyzz vwierzi, toto przigmv: We ymeno me dyabelſtwo budu wymytati; yaziki nowymy mluwiti budu; 18. hadi brati budu; Pakli ſmrtedlneho czſo pyti budu, nebvde gym wadyti; Na nemoczne rucze wzkladati budu a dobrzye gmyeti budu. 19. A pan tehdi yezziſs, kdyzz mluwil geſt gym, wzat geſt do nebe y ſedye na prawiczi bozzi. 20. A oṅy pak ſſedſſye kazali gſu wezzde ſ pomoczi bozzi a rzyeczzi potwrzugicze [2]) przichazegiczyemy znamenyemy. [3])

111. W nedieli, kterazz drzzyna ma byti w ochtab wſtupenye bozzieho, Czztenye ſ. Jana.

(Joan. XV. 26, 27, XVI. 1—4.)

VEcze iezziſs vczzennykom ſwym: 26. kdyzz przide vtieſſitel, gehozz wam ya poſſli od otcze, ducha ſprawedlnoſti, genzz od otcze pochazi, ten ſwiedecztwi ſwiedczziti bude o mnye. 27. A wi ſwiedecztwi ſwiedczziti budete, nebo od poczzatka ſe mnv gſte. 1. A to ſem mluwil wam, abiſte ſye nepohorſſili. 2. ze ſſkol zzidowſkich wywrhu was; Ale prziſſla hodyna, zze kazzdi, genzz zabigi was, mnyeti bude, by ſluzbu czzynyl bohu. 3. A to vczzynye wam, nebo nezznali gſu otcze any mne. 4. Ale to mluwil ſem wam, abi, kdizz przide hodyna gich, [275[b]] abiſte ſye rozpomenuli, zze gſem ya prawil wam.

112. W patek czztenye pyſſe ſwati lukaſs.

(Luc. XXIV. 49—53.)

Rziekl yezziſs vczzennykom ſwym: 49. Ia poſſly ſlib otcze meho w was; Ale wy ſedte w myeſtie, donowadzz ſye neobleczzete w mocz ſ wiſoſti. 50. I wiwedl ge wen do bethanye a pozdwih ruku ſwich, po-

110. [1]) qui viderant. — [2]) domino cooperante et sermonem confirmante. — [3]) sequentibus signis.

zzehnal gym. 51. I ftalo fye geft, kdyzz pozzehnal gym, odffel od nych a nefen geft do nebe. 52. A ony modlecze fye weffli gfu do geruzalema f radofti weliku; 53. y biechu wzzdiczki w chramye chwalecze a dobrodycz buoha.

113. W fobotu czztenye f. Jana.

(Joan. XIV 15—21.)

VEcze iezzifs vczzennykom fwym: 15. Aczz mylugete mye, przikazanye me fchowayte. 16. A yat profiti budu otcze a gyneho vtieffitele da wam, abi prziebiwal f wamy wieczznye. 17. ducha fprawedlnofti, gehozz fwiet nemozz przigyti, Nebo newidye geho any wy geho. Ale wy poznate geho, nebo v was oftane a w was bude. 18. Neoftawym was fyrotkow; przydut k wam. 19. Geffczze malo a fwiet mye gyzz nevzrzi Ale wy mye vzrzyte, nebo fem ya zzyw a wi zzywy budete. 20. A w ten den wy poznate, zze ya gfem w uotczi mem a wy we mnye a ya w was. 21. kto ma przikazanye ma a chowa ge, ont geft, genzz myluge mye. A ktozz myluge mye, mylowan bude od otcze meho a ya my-[276[a]]lowati budu geho A zgewym gemv mye fameho.

114. Den fwateho ducha Czztenye fwateho Jana.

(Joan XIV. 23—31.)

POwiedie iezzifs vczzennykom fwym: 23. Aczz kto myluge mye, kazanye me schowa a otecz moy mylowati geho bude. a k nyemv przidemy a przibitek v nyeho vczzynymy. 24. ktozz nemyluge mne, kazanye meho nechowa. A kazanye, kterezz gfte fliffeli, nenyet me, ale geho, genzz pofial mye, otczowo. 25. To fem mluwil wam v was bidle. 26. Ale vtieffitel, duch wati, kterehozz poffle otecz we ygmeno me, tent was navczzy wffyemv fą poradi wam ke wffemv, czzfozzkoli prawiti wam budu. 27. Pokoy oftawugi wam, pokoy moy dawam wā; Ne iako fwiet dawa wam, ya dawam wam. NefmvczuУg fye frdcze wafye, any fye lekay. 28. Sliffeli fte, ze fem ya rzyekl wam: odeydu a przidu k wam. Bifte mylowali mye, radowali bifte fye, zze gdu k uotczi, nebo otecz wietffi mne geft. 29. A opiet powiediel fem wam, drziewe nezz fye ftane, abi, kdyzz fye ftane, wierzili bifte. 30. Gyzz ne mnoha mluwiti budu f wamy; Nebo przifflo knyezze fwieta tohoto a na mnye nema nyczzehozz nycz. 38. Ale abi poznal fwiet, zze ya mylugy otcze a iakozz przikazanye dal my otecz, tak czzynӯ.

115. W pondiely Czztenye fwateho Jana.

(Joan. III. 16—21.)

VEcze yezzifs V-[276[b]]czzennykom fwym: 16. Tak buoh mylowal ffwiet, abi fyna fweho gednorozeneho dal zan, Abi kazzdi, ktozz wierzi wen nezahynvl by, ale abi [1]) myel zzywot wieczzny. 17. Nebo ne proto poflal

115 rasura: *a*.

buoh ſyna ſweho na ſwiet, abi ſudil ſwiet, ale abi ſwiet ſpaſen bil ſkrze nen. 18. ktozz wyerzi wen, nebude ſuzen; Ale ktozz newierzi, gyzz ſuzen geſt, nebo newierzil we ygmeno gednorozeneho ſyna bozziho. 19. Nebo tento geſt ſud, zze ſwietloſt przifſla na ſwiet a mylowali gſu lyde wiecze temnoſt nezz ſwietlo; Nebo byli gych zli ſkutkowe. 20. Neb kazzdi, ktozz zle czzyny, nenawidi ſwietla a neprzichazy k ſwietlu, abi nebili treſktana dyela geho. 21. Ale ktozz prawdu czzyny, przichazit k ſwietlu, abi zgewena bila diela geho, nebo w boze vczzynyena gſu.

116. **W utery Czztenye ſ. Jana.**

(Joan. X. 1—10.)

Rziekl yezziſſ vczzennykom ſwym: 1. Wyeru, wieru prawymt wam: ktozzt newchazi ſkrze dwerzi w oweczznyk [1]) owczzyey, ale wchazi gynvdi, tent zlodyey geſt a lotr. 2. Ale ktozz wchazi ſkrze dwerzi, paſtirz geſt owczzi. 3 Tomvt wratny otwira a hlas geho owcze ſlyſſy a wlaſtny owcze wola menowytie [2]) a wiwody ge. 4. A kdyzz wlaſtny owcze wipuſty, przyed nymy gde: a owce po nyem gdu, nebo wiedi hlas geho. 5. Ale po czyzym neygdu, nezz biezzi od nyeho; nebo neznali gſu hlaſu czyzych. 6. To [277ᵃ] przifflowi powiediel gym iezziſs. Ale ony nepoznali gſu, czſo ge mluwil gym. Wecze proto gẏ opiet iezziſs: Wieru, wieru prawym wam, zzet ya gſem dwerzi owczzy. 8. Wſſichny, kolikozz gich przifflo, zlodyeget gſu bili a lotrzi, ale nepoſluchali gich owce. 9. Ia gſem dwerzi, ſkrze mye aczz kto wende, ſpaſen bude; a wende y wende a paſtwy nayde. 10. Zlodiey neprzichazi, gedno abi kradl a zabil a zatratil. Ale ya gſem przyſſel, abi zzywot gmyeli a hoynyegi gmyely.

117. **W ſtrzedu Czztenye ſ. Jana.**

(Joan. VI. 44—52.)

Vẏecze iezziſs vczzennykom ſwym a zaſtupom zzidowſkym: 44. Zadny nemvozz przigiti ke mnye, kromye leczz otecz moy, genzz poſlal mye, przitahl by geho; a ya zkrzyſym gey w poſledny den. 45. Geſt pſano w proroczich: I budu wſſyeczkny vczzeny [1]) bozzy. kazzdi, genzz ſliſſal od otcze meho a navczzil ſye, przydet ke mnye. 46. Ne protozze bi kto otcze wydiel, gedno ten, genzz geſt od boha; tent wydye otcze. 47. Wyeru, wieru prawymt wam: ktozz wyerzy w mye, mat zzywot wyeczzny. 48. Ja gſem chleb zzywota. 49. Otczowe waſſy gedli gſu mannv na puſſczzy a zemrzyeli gſu. 50. Tento geſt chleb ſ nebe ſeſſli; bude-li [2]) kto z nyeho gyeſti, ſmrty nevmrzye. 51. Ja gſem chleb zzywy, genzz gſem ſ nebe zſtupil. 52. Aczz kto gyeſti bude z toho chleba, zzyw bude na wieki; A chleb, kteryzz ya dam, [277ᵇ] tielo me geſt za ſwieta zzywot.

116. [1]) in ovile; — [2]) nominatim.

117. [1]) docibiles, chyb. překlad. — [2]) V.: ut, si quis manducaverit, non moriatur.

118. We czztwrtek Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. IX. 1—6.)

1. SWolaw iezziſs dwanaſte apoſſtolow, dal gym mocz a ſylu na wſſechno diabelſtwo a abi nemoczi vzdrawowaly. 2. I poſlal ge kazzati kralowſtwy bozzyeho a vzdrawowati nemoczne. 3 A wecze k nym: Nycz nenoſte na czeſtie, Any holy, any tobolki, any chleba, any penyez, any dwu ſukny myeyte. 4. A w kteryzzkolwiek duom wendete, tu oſtante a odtud newichodte. 5. A kterzyzzkolwiek[1]) neprzygmv was, wynducze z myeſta toho, take prach z noh waſſich otrzeſte na ſwiedecztwye na nye. 6. Tehdi wiſſedſſe chodyechu po kaſſtelech, kazzicze a vzdrawugicze wezzde.

119. W patek czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. V. 17—26.)

17. Stalo ſye geſt gednoho dne a yezziſs ſedieſſye vczze; a biechu lyczomyernyczi ſedyecze a zakona nauczzitele, [1]) geſſto biechu prziſſli z kazzdeho kaſſtalu od galilee a z zzidowſtwa a z geruzalema; a mocz bozzy byla k uzdraweny gich. 18. A ay mvzzye neſucze na lozzy czzlowieka, geſſto gmyegiſſe dnv; I hledachu wneſti geho a polozziti przed nym. 19. A nenalezzſſe, kteru by ſtranv geho wneſli pro zaſtup, Wſtupili gſu na ſtrziechu a po latech [2]) ſpuſtili geho ſ lozzem w proſtrzyedek przed yezziſſe. 20. Gichzzto wyeru kdyzz vzrziel, wecze: Czzlowieczze, odpuſſczzugy ſye tobye hrzychowe twogy. 21. I poczzechu [278ª] myſliti piſarzi a zakonnyczi rzkucze: kto geſt tento, genzz mluwi ruhage ſye? kto mvzz odpuſtiti hrzichi, gedno ſam buoh? 22. A yakzz poznal iezziſs myſſlenye gich, rziekl geſt k nyem: Czſo myſlite zleho w ſrdczich waſſich? 23. Czſo ge ſnaze rzyeczi: Odpuſſczzugi ſye tobie hrzyſſy, czzyli rzyeczy: Wſtan a chod? 24. A abiſte wiedieli, zze ſyn czzlowieczzy mocz ma na zemy odpuſſczzeti hrzichi (wecze tomv, geſſto dnv myel): Tobie rzku, wſtan, wezmy lozze twe a ygdi do domv tweho! 25. A hnedka wſtaw przed nymy, wzal luzze ſwe, na nyemzzto lezzal y ſſyel do domv ſweho welebie boha. 26. A ſtrach popadl ge wſſechny y welebyechu boha y naplnyeny gſu wſſichny ſtrachu rzkucze: zze gſmy wydyely dywy dnes.

W ſobotu Czztenye: Wſtaw iezziſs z ſſkoli zzydowſkei y wſſel geſt w duom. *hleday we cztwrtek po trzyeti nedieli v puoſtye.*

Den ſwatei Trogicze Czztenye: kdyzz przide vtieſſitel, gehozz ya wā poſſli od otcze. *hleday w ochtabnv nedyeli ſtupenye bozzyeho naprzed przie-wrhucz trzy liſti.*

---

118. [1]) y předěláno ze z; v *o* rasura.
119. [1]) legis doctores. — [2]) per tegulas.

120. Den bozzyeho tyela Czztenye ſwateho Jana.

(Joan. VI. 56—59.)

VEcze iezzifs vczzennykom ſwym a zaſtupom zzidowſkym: 56. tielo me wieru geſt krmye a krew ma wyeru geſt pytie. 57. ktozz gy maſſo me a pye krew mv, we mnyet przebywa a ya w nyem. 58. Jakozz poſlal mye zzi[278b]wi otecz, a ya zzyw gſem pro otcze; a ktozz gye mye, y on zzyw bude pro mye. 59. tentot geſt chleb, genzz ſ nebe ſtupil. Ne iako otczowe waſſy gedli mannv na puſſczzi a zemrzyeli gſu; Ale ktozz gy tento chleb, zzyw bude na wieki.

W patek Czztenye nedyelne ma rzyekano byti Toto: Czzlowiek nyekteraki bieſſe bohati. *hledav we czztwrtek po druhey nedyeli w puoſtie.*

121. Druha Nedyele po ſwatei trogiczi Czztenye ſ. lukaſſye.

(II. neděle po svatém Duchu.)

(Luc. XIV. 16—24.)

POwiediel iezzifs vczzennykom ſwym powieſt tuto: 16. Czzlowiek nyekteraki vczzynyl weczzerzi weliku y pozwal mnohich. 17. I poſlal ſluhu ſweho w hodynv weczzerzie powyedyeti pozwanym, abi prziſſli, zze gyzz prziprawena gſu wſſeczka. 18. I poczzachu ſpolu wſſichny wymluwati. Prwy wecze: Wes gſem kupil y potrziebi mam wynyti a ohledati gi; proſym tebe, myey mye wymluwena. 19. A gyny wecze: ſprziezzenye wolow kupil ſem patero y gdu ſkuſſyeti gich; Proſſy tebe, myey mye wymluwena 20. A gyny wecze: zzenv ſem poyal a proto nemohu przigiti. 21. A wratiw ſye ſluha powyediel to panv ſwemv. Tehdi rozhnyewaw ſye otecz czzeledny, wecze ſluze ſwemv: Wyndi brzo do vlicz a w zakuti myetſke[1]) a chude a mdle, ſlepe y chrome vwed ſem. 22. I wecze ſluha: Pane, ſtalo ſye geſt, yakoz's przikazal a geſſczze myeſto [279a] geſt. 23. I wecze ſluzebnyku pan: Wigdi na czeſty a mezi ploti a przizzen ge wnyti, at ſye naplnye duom moy. 24. Nezz prawymt wam, zze zzadny mvzzuow onyech, genzz pozwany gſu, neokuſi weczzerzye mey.

122. W ſtrzyedu Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. IX. 12—17.)

12. PRziſtupywſſye vczzennyczi k iezziſſowi, weczechu gemv: Puſt zaſtupi, at gducze do kaſſtalu a do wſi, geſſto okolo gſu zbrazdye,[1]) abi nalezli gidlo; nebo tuto na puſtem myeſtie gſmy. 13. I wecze k nym: Wy-

121. [1]) chyba m. myeſtſke.

122. [1]) ut euntes in castella villasque, quae circa sunt, divertant — [2]) per convivia.

dayte gym gyefti. A ony weczechu: Nenye nam wyecze, gedyne pieth chlebow a dwie rybye; gedyne leczz puoydem my a kupymy na wffychen zaftup tento pokrmv. 14. A bieffe mvzzuow yakzzto piet tyfycz. I wecze k vczzennykom fwy: kazzte gyem fefty kwalem[2]) po padeffati. 15. a tak vczzynychu I fediechu wffichny. 16. Tehdi wzem yezzifs piet chlebow a dwie rybie, wzezrzyel w nebe y pozzehnal gym; rozlamal y rozdal vczzennykom fwym, abi kladli przed zaltupi. 17. I gedli wffyechny a naficzeny gfu.

123. W patek czztenye f. Matuffe.

(Matth. XX. 29—34.)

29. Vychazegyczyemv yezyffy od yericho, ffyel po nyem zaftup weliki.
30. A ay dwa flepczi fedyecze v czefti flyffeli, zze iezzifs ffyel y wolachu
rzkucze: Pane, fmyluyg fye nad namy, fynv dawydow! 31. A zaftup lal
gym, abi mlczzeli. A ony wy[279b]cze wolachu rzkucze. Pane, fmyluyg fye
nad namy, fynv dawidow! 32. Tehdi ftal yezzifs y zawolal gich y wecze:
Czfo chczete, at vczzyny wam? 33. Rzku gemv: Pane, abi otworzyeny bili
oczzy naffie. 34. Tehdi flitowaw fye iezzifs, dotekl fye oczzi gegich.
A ynhed widieli gfu a ffli gfu po nyem.

124. Trzieti Nediele. Czztenye fwateho lukaffye.

(III. neděle po svatém Duchu.)

(Luc. XV. 1—10.)

1. Blechu blizzicze fye k yezziffowi zgewnyczi a hrzyffnyeczy, aby fliffali geho. 2. I reptachu zakonnyczi a pifarzi rzkucze: zze tento hrziffne przigyma a gye fnymy. 3. I wecze k nym powieft tuto rzka: 4. kteri z was czzlowiek, genzz ma fto owecz a geftlizze ztrati gednv z nych, zda neoftawi dewadefati a dewiti na puffczzi a ygde k oney, geffto zahynvla a hleda fnazznye, donowadzz nenayde gy? 5. A kdizz nalezne gy, wlozzy na plecze fwogy raduge fye; 6. A przida domow fwola prziateli a fufedy rzka gym: Raduygte fye mnye, zzet fem nalezz owczy mv, kterazz bila zahynvla. 7. protozz prawym wam, zze tak radoft bude w nebi nad gednym hrzyffnykem pokanye czzynycze, nezz nad dewadefati a dewyti fprawedlywich, kterzyzz nepotrzyebugi pokanye. 8. Aneb ktera zzena magiczi potaczzow[1]) defet a geftlyzze ztrati potaczz geden, zda neofwyti fwietla a neprzietlucze domv a zhleda pilnye, dono[280a]wadzz nenayde geho? 9. A kdyzz nalezne, fwola przietelkynye a fufedi rzkuczi gym: Raduygte fye mnye, Nebt gfem nalezla potaczz, kteryzz fem ztratila. 10. Takezzt prawym wam, zzet radoft bude angelom bozzym nad gednym hrziffnykem pokanye czzynycze.

---

124. [1]) drachmas (habens).

125. W ſtrziedu czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. XIII. 3—9.)

VEcze iezziſs zaſtupom: 3. Wiſſel, genzz ſege, ſyet.[1] 4. A kdizz ſyel, nyetera padla podle czeſti y priſſlo ptacztwo y ſnyedli ge. 5. A gyna padla na ſkalu y nemyegyechu zemye mnoho; a ynhed wzroſtla gſu, nebo nemyegyechu wiſſokoſty zemye. 6. A kdyzz ſluncze wiſſlo, vſwadla gſu; a zze nemyely korzyene, zprahli gſu. 7. A gyna padli w trnye; y roſtlo trnye y zaduſſilo ge. 8. A gyna padly gſu w zemy dobru; y dawachu plod, gedno ſtokrate a druhe ſſeſtdeſate. 9. ktozz ma vſſy k ſlifſyenye, ſlyſs.[2]

126. W patek Czztenye ſ. Marka.

(Marc. XI. 11—23.)

11. KDdyzz wſſel[1] bieſſe yezziſs do geruzalema do chramv a obezrzew wſſeczka[2] a kdizz gyzz bieſſe neſſporny hodyna, wigide do bethanye ſe dwanaſti vczzennyki ſwymy. 12. A gyny den, kdyzz wiſſel z betanyge, zlaczznyel. 13. A kdyzz vzrziel z daleka ſykowe drzyewo mage lyſty, przigide, zda bi czſo nalezl na nyem. A kdizz przigide k nyemv, nycz nenalezl gedno liſtye; Nebo nebyeſſe czzas ſvkowy. 14. I od[280b]powiedyew iezziſs wecze gemv: Gyzz nykdy wyecze na wieki nykte owocze ſ tebe gyeſty nebude. I ſliſſichu to vczzennyczi geho. 15. y przygdu do geruzalema A kdyzz wnyde do chramv, poczzal wymytati prodawaczze a kupowaczze w chramye A ſtoli penyezznykow a ſtolicze prodawaczzom holubow zwraczel. 16. A nenechaſſye, aby kto przieneſl beczzku przeſ chram. 17. I vczzyſſye ge rzka gym: Wſſak pſano geſt: Zze duom moy duom modlitebny nazwan bude wſſyemv lidu. A wi ſte pak vczzynyly geho geſkyn lotrowu. 18. To vſliſſawſſie knyzzata popowa a piſarzi, hledachu, kterak by gey zahubili; Ale bachu ſye geho, nebo wſſechen zbor dywyechu ſye vczzenye geho. 19. A kdyzz weczzer byeſſye, wygide z myeſta. 20. A kdizz rano gidechu, vzrzyechu ſik vſhli od korzyena. 21. A zpomanvw petr wecze gemv: Miſtrzie, ay tot ſyk, kteremvzz gſy zlorzieczzil, vſſech. 22. A odpowyediew yezziſs wecze gym: Myeyte wieru bozzy. 23. Wyeru prawymt wam, zze ktozzkolwyek dye horzye teyto: wzdwihny ſye a puſt ſye do morzie, a nebude pochibowati w ſrdczi ſwem, ale wyerziti budu, neb czſozkoli dye, ſtan ſye, ſtane ſye gemv.

127. Czztwrta nedyele Czztenye ſ. lukaſſe.

(IV. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. VI. 36—42.)

36. Rziekl iezzyſs vczzennykom ſwym: Budte mylоſr[281a]dnye, yakozz y otecz waſs myloſrdny geſt. 37. Nerodte ſudyti a nebudete ſuzeny; Nerodte

125. [1]) seminare. — [2]) ſ předěláno z f.
126. [1]) Vulg: Et introivit. — [2]) rasura: W.

potupowati a nebudete potupeny. Odpuſtte a odpuſſczeno bude wam. 38. Dayte a dano bude wā; Myeru dobru a plnv a oſepnv [1]) a przieſpyewu [2]) dadye w lono waſſye. Nebo tuzz myeru, kteruzzto myerziti budete, odmyerzeno bude wā. 39. I powiediel gym y podobenſtwy: A zda mozz ſlepi ſlepeho weſti? ne zda oba w dul nevpadneta? 40. Nenyet vczzennyk nad myſtra; Ale dokonali kazzdi bude, aczz bude yako myſtr geho. 41. A czſo geſt to, zze wydyſs draſtu w uocze bratra tweho, ale tramv, geſſto w ocze twem geſt, neznamenaſs? 42. Aneb kterak mozzeſs rzyeczi bratru twemv: Bratrzie, nechai, at wywrhu draſtu z uoka tweho, a ti w ocze twem tramv newidiſs? Pokritſſe, wywrzz prwe tram z oka tweho; tehdi [3]) prozrziſs, abi wiwedl draſtu z oka bratra tweho.

128. W ſtrziedu czztenye ſ. Matuſſye.

(Matth. XXI. 23—27.)

23 KDizz przigide iezzifs do chramv, przistupili k nyemv knyezzata popowa a ſtarſſy lydu rzkucze: W kterey moczy ta znamenye czzynyſs? a kto tobie dal tu mocz? 24. Odpowiedyew yezziſs wecze gym: Tazzi ſye [1]) was y ya gedney rzyeczzi, kteruzz geſtlizze powite mye, y yat wam powȳ, w kterey moczi to czzynym. 25. krzyeſt yanv [281b] odkad bieſſie? ſ nebe-li, czzili z lidi? A ony myſlechu w ſobie rzkucze: 26. Geſtlizze dyemy: ſ nebe, dyet nam: Czzemv tehdi newierzili ſte gemv? Aczz dyemy: z lidi, bogymy ſye zaſtupu, Nebo wſſiechny gmyegichu yana yakzzto proroka. 27. A odpowiediewſſye iezziſſowi weczechu: Newymy. Wecze gym y on: Anyzzt ia wam powym, W kterey moczi toto czzynym.

129. W patek Czztenye ſ. Mathuſſe.

(Matth. XVII. 10—17.)

10. Tazachu ſye yezziſſye vczzennyczi rzkucze: Czſo tehdi piſarzi mluwi, zze bi heliaſs moſel prwe przigiti? 11. A on odpowiediew wecze gym: Heliaſs zagiſte przifſczzy geſt a nawratit wſſeczko. 12. Ale prawyrnt wam, zzet heliaſs gyzz przyſſel a nepoznalit gſu geho, ale vczzynȳlit gſu nad nym, czſozzkolwiek chtieli. Tezzt y ſyn czzlowieczzy trpieti bude od nych. 13. Tehdi rozvmyeli vczzennyczi, bi o yanv krzſtiteli rziekl gim. 14. A kdyzz przigide k zaſtupu, przistupil k nyemv czzlowiek, na kolena pad przied nym rzka: Pane, ſmyluyg ſye nad ſynem mym, nebot namyeſſeczznyk geſt a z let trpie; Nebt mnohokrat pada w ohen a czzaſtokrat w wodu. 15. I obyetowal gſem gey vczzennykom twym, a nemohlit gſu geho vzdrawiti. 16. Odpowiediew iezziſs wecze: O narode newierzuczi a przyewrhli, dokud budu ſ wamy? a dokud trpieti [282a] budu was? Przyneſte ſem toho ke mnye. 17. I nalal gemv iezziſs y wyſſlo od nyeho diabelſtwo.

---

127. [1]) coagitatam. — [2]) supereffluentem. — [3]) vynecháno a, i — et tunc.
128. [1]) interrogabo.

130. Pata Nediele Czztenye ſ. lukaſſe.

(V. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. V. 1—11.)

1. Kdyzz mnozy zaſtupowe rzitychu ſye k yezziſſowy, abi ſliſſali ſlowo bozzi, a on ſtaſſye podle yezera genazareth.[1]) 2. I vzrziel dwye lody ſtogicze podle gezera; A rybarzi wiſtupili byechu a prachu ſyty. 3. Tehdi wſtupiw iezziſs w gednv lody, kterazz bieſſye ſſymonyowa, proſiſſe geho, abi od zemye odwezl malitko. A ſedie vczzyeſſe ſ lodye zbory. 4. A yakzz przieſtal mluwiti, rziekl k ſſymonyowi: Wez wzhoru a rozproſtrzyete ſyti waſſye k lowu. 5. A odpowiediew ſſymon wecze gemv: Przikazateli, przieſ wſſeczku nocz vſilowawſſye, nycz ſmy nepopadli, ale w ſlowie twem rozproſtru ſyet. 6. A kdyzz to vczzynychu, obkliczili ryb mnoſtwye welike; A roztrhowaſſye ſye ſyet gegich. 7. I ponvkli towarziſſom, geſſto biechu na gyney lodi, abi prziſſli a pomohli gym. a prziſſedſſye y naplnyli obie lodye tak zze gizz yako tapachu[2]) 8. A kdizz to vzrziel ſſymon petr, Pade k kolenam yezziſſowym rzka: Wygdi ode mne, nebot czzlowiek hrzyſſny gſem, pane. 9. Nebo ſtrach obſtupil bieſſe geho A wſſechny, geſſto ſ nym biechu na lowu ribnem, genzzto biechu popadli; 10. Takezz iakuba y yana ſyny zebedeowi, kterzizz[282b]to biechu towarziſſy ſſymonyowi. I wecze k ſſymonyowi iezziſs: Nerod ſye bati, z tohoto gyzz budeſs lydy lowiti. 11. a prziwezſſye k zemy lody opuſtywſſie wſſechno naſledowali gſu geho.

131. W ſtrzyedu Czztenye pyeſſye ſ. lukaſs.

(Luc. VIII. 41—56.)

41. PRziſſel k iezziſſowi mvzz gmenem yayrus a on knyezze ſſkoli zzidowſkey bieſſye; y padl przied nohamy yezziſſe proſſie geho, abi wſſel w duom geho, 42. nebo gedyna dſy bieſſye gemv w letech dwanaſti, a ta vmyeraſſe. I przihodilo ſye, kdyzz ſſel, od zaſtupow tiſſczzen bil. 43. A zzena nyekteraka bieſſe w plowu krewnem ode dwanaſti leth, genzz mezi lekarzie rozdala bila wſſechen ſtatek ſwoy a od zzadneho nemohla vzdrawena byti. 44. Prziſtupila z zadu, y dotkla ſye podolka rucha geho; A ynhed ſtal plow krwe gegye. 45. I wecze iezziſs: kto geſt, genzz ſye mne dotekl? A przyecze wſſyem wecze petr a geſſto ſ nym biechu: Przikazateli, zaſtupy tie tiſknv a vrazzegi a ti prawiſs: kto ſye mne dotekl? 46. I wecze iezziſs. Dotekli[1]) ſye mne wſſak kto. Awſſakt ſem ya poznal mocz ze mne wyſſedſſye.[2]) 47. Tehdi vzrziewſſy zzena, zze ſye neutagylo geho, przigide trzeſuczi ſye y padla przed nohama geho; A pro kteru wiecz dotkla ſye geho, vkazala przyede wſſym lydem a kterak ynhed vzdrawena geſt.

130. [1]) tak v ruk. — [2]) ut mergerentur.

131. [1]) tetigit me — bez otázky, i omylem. — [2]) novi virtutem de me exiisse. — [3]) m. zdrávu. — [4]) rasura: po-.

48. A on wecze gyei; Dfer[283a]ko, wiera twa tye zdrawa[3]) vczzynyla; gdy w pokogi. 49. Geffczze geho mluwiecze przygide geden ku knyezzeti ffkoli zzidowfkey rzka gemv: zze vmrziela geft dfy twa, nerod trudyti geho. 50. Tehdi iezzifs vfliffaw to flowo odpowiediel otczowy dyewczzynye: Nerod fye lekati, ale wierz f toliko a zdrawat bude. 51. A kdyzz przyffel do domv, nedal f febu wnyti zzadnemv, gedyne petrowy a yakubowi a yanowi a otczowy a materzi dyeweczzki. 52. I plakachu wffichny a kwiliechu gyei. Tehdi on wecze. Nerodte plakati, Nevmrzielat geft dyeweczzka, ale fpyet. 53. I pofmyewachu[3]) fye gemv wieducze zze vmrziela bieffe. 54. A on drzze ruku gegye zwolal rzka: Dyewko wftan. 55. I nawratil fye geft duch gegye y wftala ynhed. I kazal gye dati gyefti. 56. I vzzafli fye ftarofti gegyei, Gymzz przykazal, abi zzadnemv neprawili, czo fye ftalo bylo.

132. **W patek Czztenye f. lukaffye.** [1])

(Marc. I 19–28.)

19. Gda iezzifs podle morzie galileifkeho, Vzrziew[2]) iakuba zebedeowa a yana bratra geho a ge na lodye fedyecze a fkladagicze fyeti; 20. a ynhed powolal gich. A opuftywffye otcze fweho zebedea na lodye f pacholki, ffly gfu po nyem. 21. I weffli gffu do kapharnavm; a ynhed wffed w fobotu do ffkoli zzidowfkey vczziffye ge. 22. I dywie[283b]chu fye vczzenye geho: A bieffie vczze ge yako mocz mage, ale neyako pyfarzi. 23. A bieffe w ffkole zzidowfkey gegich czzlowiek w duchu neczziftem. y zwolal 24. rzka: Czfo tobie a nam, yezziffy nazaretfki, zze's[3]) prziffel przed czzalem[4]) zatratiti nas? Wyem, zze gfy fwati bozzi.[5]). 25. I rozhnyewal fye geft nan yezzifs rzka: Onyemyey a wyndy z czzlowieka. 26. A nechaw geho duch neczzifti a zwolaw hlafem welikym wiffel od nyeho. 27. I dywiechu fye wfichny, tak zze tazachu mezi febu rzkucze: Czfo geft toto? ktere vczzenye nowe geft toto, zze w file a w moczi duchom neczziftym przikazuge a pofluffny gfu geho? 28. I wyffla geft rzieczz geho ynhed we wffeczka kralowftwye galileifke.

133. **Sfefta Nediele Czztenye f. Matuffe.**

(VI. neděle po sv. Duchu)

(Matth. V. 20—24.)

Powiediel iezifs vczzennykom fwym: 20. Wieru prawym wā, Gedyne leczz zbywati[1]) bude prawda waffye wiecze nezz pifarzow a zakonnykow, Newendete do kralowftwy nebefkeho. 21. Sliffali fte, zze rzczzeno geft ftarym: Nezabigefs; Nebo ktozz zabige, wynen bude fudem. 22. Ale ya

132. [1]) má býti Marka. — [2]) m. uzřel — vidit. — [3]) Vulg. samostatná věta: venisti perdere nos? — [4]) V. nemá. — [5]) odchylné: scio, quis sis: Sanctus Dei.

133. [1]) nisi abundaverit. — [2]) reus erit concilio.

prawy wam, zze kazzdi, kteryzz ſye hnyewa na bratra ſweho, wynen bude ſudu; A ktozz dye bratru ſwemv: Racha, wynen bude k ſebranye; [2]) A ktozz dye: blazne, wynen bude pekelneho ohnye. 23. A geſtlizze obietugeſs dar twoy na oltarz [284[a]] a tu zpomaneſs, zze bratr twoy ma nyetſo protyw tobie: 24. oſtaw tu obieth twu przied oltarzē a gdy, drzewe ſmyerz ſye ſ bratrem twym a tehdi przigda obietuyzz dar twoy.

134. W ſtrziedu czztenye ſ. Marka.

(Marc. X. 17—21.)

17. KDyzz wyſſiel bieſſe yezziſs na czeſtu, pad nyekteraki kolene kleknvtym [1]) przied nyem, proſyeſſe geho rzka: Miſtrzie dobri, czſo vczzynym, abich zzywot wieczzny gmyel? 18. Tehdi yezziſs wecze gemv: Czſo mye prawyſs dobreho? zzadny dobry, gedno ſam buoh. 19. Przikazanye znaſs. A ont geſt rziekl: ktere? Wecze gemv iezziſs: Neczizolozz, nezabigey, nekrad, nepraw ſaleſſneho ſwiedecztwye, neczzyn lſti, Czti otcze tweho a matku. 20. Tehdi on odpowiediew wecze gemv: Miſtrzie, to wſſeczko zachowal ſem z mladoſti mey. 21. Tehdi yezziſs wzhled na nyeho mylowaſſye geho, y wecze gemv: Gednohot ſye tobie nedoſtawa: Gdi, czſozkolwiek maſs, proday a day chudym A budeſs myeti poklad w nebeſich, A pod, naſleduyg mye.

135. W patek Czztenye ſ. Marka.

(Marc. V. 1—20.)

1. PRziſſel iezziſs do kralowſtwi geraſenorvm. 2. A wichodyecze ho z lodie, Inhed potkal gey z hrobow czzlowiek w duchu neczziſtem, 3. kteryzzto przibitek gmyegyſſye w hrobyech, Any [1]) rzyetiezi gyzz geho zzadny mozzieſe ſwazati. 4. Nebo czzaſto puti [284[b]] a rzyetiezy ſwazan gſa roztrhowaſſye rzietiezi a puta zemleſſie a zzadny nemozziſſe geho okrotiti, 5. A wzzdiczki w noczi y wedne w hrobich a w horach bywaſſye, krzyczze a byge ſye o kamenye. 6. Tehdi vzrziew iezziſſe z daleka, biezzew y modleſſye ſye gemv 7. A wolage hlaſem welikym wecze: Czſo mnye a tobie, iezziſſy, ſynv boha wrchnyeho? Zaklynam tie ſkrze boha, abi mne nemvczzil. 8. Tehdi wecze gemv iezziſs: Wyndi, duchu neczziſti, od czzlowieka tohoto. 9. I otaza ſie geho: kterak tobie gmeno geſt? I powiedie gemv: Zaſtup mnye gmeno geſt, zze mnozi gſmy. 10. I proſiſſe geho welmy, abi gich newihnal z kralowſtwye. 11. Tehdi bieſſe podle hory ſtado weprzow welike paſucze. 12. I proſiechu geho duchowe rzkucze: Puſt nas do weprzow, at w nye weydem. 13. I poyczzel [2]) gym ynhed iezziſs A wiſſedſſie duchowe neczziſti, weſſli gſu do weprzow; a welikym biehem wpuſtilo [3]) ſye geſt ſtado do morzie na dwa tyſycze y zatopili ſye w morzi. 14. A ty.

134. [1]) genu flexo.

genzz pafyechu ge, vtekli gfu y zwieftowachu do myefta a do wfy. I wiffli gfu widyeti, czo bi bilo vczzynku.[4]) 15. y prziffli gfu k iezziffowy y vzrzieli ono,[5]) genzz od diabelftwa trapen bil, fedyecze, odiena a zdrawym rozvmem[6]) y bachu fye. 16. I rozprawiechu gym, kterzyzzto wydieli, kterak [285[a]] fye geft ftalo gemv, kteryzz dyabelftwo gmyegiffe a o weprziech. 17. I profyti geho poczzechu, abi wiffel z kragyn gegich. 18. A kdizz wftupil na lodi, poczze geho onen profiti, kteryzzto od dyabelftwa trapen bil, abi f nyem bil. 19. a neprzipuftil geho, ale wecze gemv: Gdy do domv tweho k twym a zwieftuyg gym, kterak mnoho geft tobie pan vczzynyl a fmylowal fye geft nad tobu. 20. A odffed y poczze kazati w dekapoli, kterak mnoho vczzynyl gemv iezzifs; a wffechny fye dywyechu.

136. Sedmey Nedyele Czztenye f. Marka.

(VII. neděle po sv. Duchu.)

(Marc. VIII. 1—9.)

1. KDdyzz zaftup mnohi bieffye f gezziffem a nemyegychu, czfo by gedli, Tehdi fwolaw vczzenki[1]) fwe wecze gym: 2. lytoft ma[2]) nad zaftupem; nebo ay gyzz trzy dny trpye[3]) mne a nemagi, czfo bi gedli. 3. A geftlizze puftym ge hladowyti do domow gich, zftanv[4]) na czeftie; Nebo nyeterzi z nych z daleka gfu prziffli. 4. I odpowiedieli gemv vczzennyczi geho: Odkud by tito mohl kto nafititi chleba na puffczzy? 5. I otaza gich: kolik chlebow mate? kterzizzto weczechu: fedm. 6. I przikaza zaftupu fyefty na zemy; y fedly gfu. A wzaw fedm chlebow, dyek vczzynyw rozlomyl[5]) y dawaffe vczzennykom fwym, abi przilozzili; I przylozzili zaftupu. 7. A myegyechu rybek malo; y ti pozzehnaw y kazal przilozziti. 8. I gedly fu [285[b]] a naficzeny gfu wffichny I zdwihli gfu, czfozz zoftalo od otrufkow,[6]) fedm koffow. 9. A bieffie gich, geffto gediechu, yako piet tyficze; y puftil ge.

137. W ftrziedu czztenye f.[1]) (Matúšě.)

(Matth. XVI. 1-6.)

1. PRziftupyli k iezziffowi zakonnyczi a faduczei zkuffugicze, y profyechu geho, abi znamenye f nebe vkazal gym. 2. Tehdi on odpowiediew wecze gȳ kdyzz bude weczzer, rzyekate: bude iafno, nebo czrweno geft nebe. 3. A dnes rano poczzafi zle bude, czzrwenye fye mraczzne nebe. 4. Protozz obliczzey nebe fudyti vmyete; nezz znamenye czzafow wiedyeti nemozzete? Pokolenye zle, czyzolozne znamenye hleda, A znamenye nebude gym dano, ge-

135. [1]) = et neque. — [2]) concessit. — [3]) (grex) praecipitatus est. — [4]) quid esset factum. — [5]) místo onoho. — [6]) = zdravého rozumu — sanae mentis.

136. [1]) tak v rkp. — [2]) = mám. — [3]) rasura trp. — [4]) deficient. — [5]) rasura: r. — [6]) de fragmentis.

dyne znamenye yanowo. A oftawyw gich y odgide. 5. A kdyzz przie gidechu [2]) vczzennyczy geho przef morzie, zapomanvli gfu chlebow wzyti. 6. I powiedie gym: Wyzte a waruyte fye od kwafu zakonnyczzyeho a faduczeifkeho.

138. W patek Czztenye f.[1]) (Matúšě).

(Matth. XII. 1—7.)

1. Gide iezzifs w fobotu przef ofenye; Ale vezzennyczy geho laczzny fucze poczzechu klafy ffczzikati [2]) a gifty. 2. Zakonnyczi tehdi wyducze weczechu gemv: Wyz, vczzēnyczi twogi czzynye, geffto nehodno geft gym czzynyti w fobotu. 3. A on powiedie gym: Necztli fte, czfo vczzynyl dawid, kdyzzto laczzen bil A geffto f nyem bili, kdyzzto wffel w duom bozzi, y chlebi obietne zzedl, [286[a]] kterichzz neiluffiffe gemv gyfti, any tyem, geffto f nyem biechu, gedno famym knyezzym. 5. A zda necztli fte w zakonye, zze fobotmy knyezzi w chramye fobotu przieruffugi, a bez hrzyechu fu? 6. Ale prawy wam, zze chramv wietffi geft tento. 7. Nebo bifte wiedieli, czfo geft: mylofrdy, ale ne obieti, nykdi bifte nepotupowali newynnych.

139. Ofma Nediele Czztenye fwateho Mathuffye.

(VIII. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. VII. 15—21.)

Powiedicl iezzifs vczzennykom fwym: 15. Waruyte fye od faleffnych prorokow, kterzizz przichodi k wam w ruffye owczzym, Ale wnytrz gfu wlczi drawye. 16. Po owoczi gegich poznate ge. A zda zbieragy f trnye hrozny, anebo f hlozzi fiki? 17. Tak kazzdi ftrom dobri owocze dobre czzyny, Ale ftrom zli owocze zle czzynye. 18. Nemozz ftrom dobri owocze zleho vczzynyty, any ftrom zli owocze dobreho vczzynyti. 19. Wffeliki ftrom, genzz neczzyny owocze dobreho, wiruben bude a w ohen puffczzen bude. 20. Protozz z owocze gych poznate ge. 21. Ne kazzdy, kteryzz dye mnye: pane, pane, wende do kralowftwye nebefkeho; Ale ktozz czzynye woly otcze meho, genzz w nebefich geft, tent wende do kralowftwye nebefkeho.

140. W ftrziedu czztenye f. Marka.

(Marc. IX. 37-47.)

37. Y Ecze [1]) yan k gezziffowy: Miftrzie, widieli fmy kterakeho we ygmeno twe wymyczyecze byefi, kteryzzto nechodi po nas [286[b]] I zapowiedyeli

137. [1]) nedopsáno Matúše. — [2]) *e* nadepsáno v slab. pře-.
138. [1]) nedopsáno: Matúšě. — [2]) vellere.
140. [1]) rasura: Ecze.

ſmy gemv. 38. Tehdi iezziſs wecze gȳ: Nerodte branyti gemv. Nebot nykte nenye, kteryzz czzynye cznoſt we ymenv mem a mohl bi brzo mluwiti o mnye zle. 39. Nebo ktozz nenye protyw wam, ſ wamyt geſt. 40. ktozkoly pyty da wam kalich wodi ſtudeney we ymeno me, zze krſtowi gſte, Wyerut prawym wam, neztratit mzdi ſwey. 41 A ktozzkoli poſkwrnye gednoho z tiechto maliczzkich wierzuczich w mye, lepe bi bilo gemv mnohem, bi oblozzeno bilo brziemenem oſlowym hrdlo geho a w morzie puſſczzen bil. 42. A geſtlizze tie poſſkwrnyvge ruka twa, odryezz gy; lepet geſt tobie mdlu wgiti w zzywot, nezli dwye rucze magicze gyti do pekla, do ohnye nevhaſugiczieho, 43. kdezz czzrw gegich nevmyera a oken gych nezahaſuge. 44. Pakli noha twa poſſkwrnyuge tye, vtny gy; lepet geſt tobie kleczawu wnyti w zziwot wieczzny, nezzli dwye noze magicze wpuſſczzenv byti do pekelneho ohnye nezhaſugiczieho, 45. kdezzto czzrw gych nevmyera a ohen gich nevhaſſuge. 46. Pakli oko twe poſſkwrnyuge tebe, wilup ge; lepet geſt tobie wnyti krhawu w kralowſtwye bozzi, nezzli dwye oczzi magicze wpuſſczenv byti do pekelneho ohnye, 47. kdezzto czzrw gich nevmyera a ohen gich nezahaſuge.

141. **W patek czzte**[287[a]]**nye ſwateho**[1]) **(Matúšě).**

(Matth. XXIII. 13—24.)

POwiediel yezziſs zaſtupom zzidowſkym a knyezzatō popowym: 13. Bieda wam, piſarzowe a zakonnyczi luczomyerny, genzz[2]) zawierate kralowſtwy nebeſke przyed lydmy. Wy ſamy newchodyte, any wchozucziech nechate wnyti. 15. Bieda wā, piſarzowe a zakonnyczi, geſſto[3]) ſchozugete morzie a zemy, abiſte vczzynyli gednoho obraczeneho na wieru; A kdyzz bude vczzynyen, Vczzinyte geho ſyna pekelneho dwe to, nezz gſte wy. (ne,) 16. Bieda wam, wuodcze ſlepi, geſſto prawite: ktozzkoli prziſaha na zlattu chramnem, ma daty to zlatto. 17. Blazny a ſlepi czſozz tehdi wietſſi geſt, zlatto-ly czzili chram, genzzto oſwieczuge[4]) zlatto? 18. A ktozzkoli przisahati bude na oltarzi, nycz nenye; Ale ktozzkoli przisahati bude na daru, geſſto geſt na tom oltarzi, ma dati ten dar. 19. Slepi, czſo tehdi wietſſi geſt, dar-ly, czzili oltarz, geſſto oſwieczuge dar? 20. Nebo ktozzkoli przisaha na oltarzi, przyſaha na wſſem na tom, geſſto na nyem gſu; 21. A ktozkoli przisahati bude na chramye, przyſaha na tom, geſſto przíebywa w nyem; 22. A ktozz przisaha na nebi, przisaha na ſtoliczi bozzi a na nyem, geſſto ſedye na nye. 23. Bieda wam, pyſarzowe a zakonnyczi luczomyerny, geſſto deſſetynv[5]) dawate matu a czzeſnek a opuſtyli ſte, geſſto tyezſſye gſu zakona, ſudu a mylosrden[287[b]]ſtwie a wieri.[6]) tato przikazanye mvſy vczzynyti a onyech neopuſſczzeti.

141. [1]) nedopsáno: Matúšě, rasura: patek czzte. — [2]) quia. — [3]) quia. — [4]) sanctificat. — [5]) decimatis mentham. — [6]) chybný překlad; má býti akkus: udicium et misericordiam et fidem.

142. Dewata Nediele. Czztenye ſ. lukaſſe.

(IX. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. XVI. 1—9.)

POwiediel yezzifs vczzennykom ſwym powieſt tuto: 1. Czzlowiek nyekteraki byeſſe bohati, kteryzz gmyegyſſe wladarzye; a ten omluwen bieſſe k nyemv, yakobi bil zmrhal zbozzi geho. 2. A zawolaw geho y wecze gemv: Czſo to ſliſſym o tobie? Day poczzet wladarzſtwye tweho, Nebo gyzz nebudefs wyecze wlaſty. 3. Tehdi wecze wladarz w ſobie ſam: Czſo vczzynym, kdyzz pan moy odeyme ode mne wladarzſtwy? kopaty nemohu, zzebrati ſye ſtydyem. 4. Wyem, czſo vczzynym; A[1]) kdyzz odwalen budu od wladarzſtwye, przygmv mye w domy ſwe. 5. Swolaw tehdi wſſichny dluzznyki pana ſweho, Wecze prwnyemv: koliko's dluzen panv memu? 6. A on powiedie: Sto tunye olege. Wecze gemv: Wezmy zapiſ twoy a ſed brzo a napifs opatrnye[2]) padeſat. 7. Potom druhemv wecze: Ty, koliko's dluzzen? kteryzz wecze: Sto mtow zzyta. Wecze gemv: Wezmy liſti twe a napyfs oſmdeſat. 8. I chwalil pan wladarzie neſſlechetnoſti, zze mvdrzie vczzynyl; Nebo ſynowe tohoto ſwieta mvdrzyeyſſy ſynow ſwietloſty w rozeny ſwem gſu. 9. A yat wam prawym: Czzynte ſobie przateli z penyez neſſlechetnych, aby kdizz zahynete, przíyali was w wyeczzne przi[288ª]bitki.

143. W ſtrziedu Czztenye pyſſye ſwati lukafs.

(Luc. XVI. 10—15.)

VEcze iezzifs vczzennykom ſwym: 10. ktozz wierny geſt w male, y v wietſſyem wierny geſt; A ktozz w male krzywi geſt, y v wietſſym krzywy geſt 11. A kdyzz gſte w krzywych penyezech wierny nebili, geſſto waſſye geſt, ktozz wierziti bude wam? 12. A geſtlizze gſte w czizym wierny nebili, czlozz waſſye geſt, kto da wam? 13. Zzadny ſluha nemvozz dwyema panoma ſluzzyti; Nebot gednoho bude nenawidyeti. A druheho mylowati Anebo k gednomv ſye przywyne a druheho potupyei; Nemozzete bohu ſluzziti a penyezom. 14. I ſliſſyechu to wſſechno zakonnyczi, geſſto biechu lakomczi; y poſmyewachu ſye gemv. 15. I wecze gym: Wy gſte, genzz ſprawedlny czzynyte ſye przied lidmy, Ale buoh zna ſrdcze waſſye; nebo czſoz lidom wiſoko geſt, ohawnoſt geſt przed bohē.

144. W patek Czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. XV. 37—46.)

37. PRoſyeſſie iezziſſe geden zakonnyk, abi obiedwal ſ nyem. A wſſed y ſedl geſt. 38. Tehdi zakonnyk poczze w ſobie myſle rzyeczi: Czzemv bi ſye nevmyl bil przied obiedem? 39. I wecze pan k nyemu: Nynye wy

142. [1]) má býti: aby; ut — recipiant. — [2]) není ve V.

zakonnyczi, czfozz zewnytrz geft na kalichu nebo na myfy, vczziffczzugete; Ale czzfoz wnytrz geft w was, plno geft lupezze a nefflechetnofty. 40. Blazny, wffak [1]) ktoz vczzy[288[b]]nyl, czfozz wnye geft, taket i to, czlozz wnytrz geft vczzynyl. 41. Protozz geffto zbiteczzne geft, dayte almvzznv; a ay wffieczka czifta gfu wam. 42. Ale bieda wam zakonnykom, geffto defatek dawate [2]) matu a rutu a wffeliku zelynu a przieftupugete fud a lafku bozzi; Nebo tato mvfili fte vczzynyti a onyech neopuffczzeti. 43. Byeda wam zakonnykom, geffto mylugete prwny ftolicze w ffkolach a pozdrawenye na trhu. 44. Byeda wam, kterzizz gfte yako hrobowe, geffto fye nezgewugy a lide chodiecze na nych, newiedye 45. Tehdi odpowiediew geden z nych w zakonye vczzeny wecze gemv: Miftrzie to prawie, take nam potupenye czzynyfs. 46. A on wecze: I wam w zakonye vczzenym bieda, geffto obtiezzugete lydi brzyemeny, geffto nefti nemohu a wy famy gednym prftem waffyem nedotikate fye brzíemen tiech.

145. **Defata Nediele. Czztenye f. lukaffe.**

(X. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. XIX. 41—47.)

41. KDyzz fye prziblizziffye yezzifs k geruzalemv, wida myefto plakal nad nyem rzka: 42. Nebo by poznalo y ti take tohoto dne, ktera gfu tobie k pokogi, Nezz nynye fkryta gfu przyed oczzyma twyma. 43. Nebo przigdu dnyowe na tie a okliczzi [1]) tye neprzyatele twogy okolkem a zvzzy tye wffadi; 44. a na zemy proftru tye y fyny twe, kterzyzz w tobie gfu A neoftawy w tobie kamene na kameny, Proto zze's ne[289[a]]poznalo czzafu nawffczzywenye tweho. 45. A wffed w chram poczze wymytati prodawaczze a kupowaczze w nyem rzka gym: 46. Psano geft: zze duom moy dûom modlitewny geft wffyem lidom; Ale wi gfte gey vczzynyli gefkyn lotrowu 47. A bieffie na kazzdi den vczze w chramye.

146. **W ftrziedu Czztenye f. lukaffe.**

(Luc. XXI. 20—26.)

RZyekl geft iezzifs vczzennykom fwȳ: 20. kdyzz vzrzyte obliczzenye [1]) od lidi geruzalemv, Tehdi wiezte, zze fie blizzi opuffczzenye geho. 21. Tehdi kterzyzz w zzidowftwie gfu, vteczzte w hory; a kterzizz w proftrziedku geho, odeydyete; A kterzyzz gfu wlaftech, [2]) newchodte do nyeho. 22. nebo dnyowe pomfti tyto gfu, abi fye naplnylo wffechno, czfozz pfano geft. 23. Byeda tiehotnym a chowaczzkam w tiech dnech. Nebo bude daweny welike na zemy a hnyew lydu tomvto. 24. a padnvt w uftech meczze;

---

144. [7]) v lat. věta tázací: nonne. — [2]) decimatis mentham.
145. [1]) circumdabant.
146. [1]) circumdari Jerusalem. — [2]) = w wl. = in regionibus.

a yati wedeny budu mezi weſſken lyd a geruzalem tlaczzen bude od pohanſtwa, donwadzz ſye nenaplnye czzas pokolenye. 25. A budvt zazrakowe na ſlunczi a na myeſyczi a na hwiezdach a w zemyech daweny lydu pro zwuk morzie a potokow; 26. ſwadnvczym lydom pro ſtrach a pro czzekanye, geſſto przide wſſyemv ſwietu.

147. W patek Czztenye ſwateho lukaſſe.[1])

(Luc. XII. 49–59.)

Rziekl yezziſs vczzennykom ſwym: [289b]

POwiediel iezziſs vczzēnykom ſwym: 49. Ohen prziſſel ſem puſtiti do zemye a czſo chczi, gedno abi zazzena[2]) bila? 50. ale krztem mam krzczzen bity; a kterak nvczen gſem, azz ſye y dokona? 51. Mnyte, bich prziſſel pokoy dati w zemy? Ne, prawymt wam, ale rozdielenye; 52. Nebo budu z toho[3]) pyet w domv gednom rozdyeleny, trzy we[4]) dwa a dwa we trzi; 53. rozdieleny budu Otecz w ſyna a ſyn w uotcze ſweho, Mati we dczeru ſwu a dczera w materz, Dewerz w ſwieſt ſwu a ſwieſt w dewerzie ſweho. 54. I wecze k zaſtupom: kdyzz wydite oblak ſwietli od zapadu, ynhed dyete: ſnyehowe prziſſli; a tak bywa. 55. A kdizz wietr poledny, prawite: zze wedro bude; y bywa. 56. Pokrytczi, obliczzey nebe a zemye znate a ſkuſſugete, ale tohoto czzaſu, kterak neſkuſſugete? 57. Czſoz tehdi y od was ſamyech neſudyte, czſozz ſprawedliwe geſt? 58. A kdizz gdeſs ſ protywnykem twym ku knyzzeti, na czeſtie day pomocz[5]) k wiſwobozenye od nyeho, Abi snad newtahl tye k ſudſi a ſudſe dal bi tebe ſſaczerzowi[6]) a ſſaczerz puſtil bi tye do zzalarze. 59. Prawym tobie, zze newyndeſs odtowad, donowadzz take naymenſſy wieczi poſledny nenawratiſs.

148. Gedenaſta Nediele. Czztenye ſ. lukaſſye.

(XI. neděle po sv. Duchu.

(Luc. XVIII. 9—14.)

9. Rziekl iezziſs k nyek[290a]terym, kterzizz w ſie dovſfachu iakzzto ſprawedliwy y wzhrzichu gynymy, powieſt tuto rzka: 10. Dwa czzlowieki wſtupili do chramv, abiſta ſye modlila: Geden zakonnyk a druhi zewny hrziſſnyk. 11. A zakonnyk ſtoge toto w ſobie mluwiſſie rzka: Bozze, chwalu tobie wzdawam, zze neygſem yako nyeterzi lide: Draczzi, neſprawedlywi, czyzolozznyczi, a iako take tento zewny hrziſſnyk. 12. Poſtym ſye dwakrat w temdny, deſatki dawam wſſyeho, czſozz w drzzenye mam. 13. A zgewny hrzyſſnyk z daleka ſtoge nechtieſſe any oczzy ſwich w nebe wzweſti,[1])

147. [1]) ſwateho lukaſſe jest na konci první řád. str. 289b. — [2]) ut accendatur; místo sgl. — [3]) = od této doby; ex hoc. — [4]) proti, doslovný překlad: tres in duos. — [5]) da operam liberari = snaž se. — [6]) exactori.

148. [1]) levare. — [2]) iustificatus.

ale tluczziffye prfi fwe rzka: Bozze, myloftiw bud mnye hrzyeffnemv. 14. Wieru prawym wā, zze ffel tento fprawedlyw gfa [2]) do domv fweho od onoho; Nebo kazzdi, ktozz fye powiffuge, ponyzzen bude, A ktozz fye ponyzzuge, powiffen bude.

W ftrziedu a w patek gfu czztenye naprzied pfana teyzz rzieczzi a tehozz podobenftwy.

149. **Dwanaczta Nediele. Czztenye fwateho Marka.**

(XII. neděle po sv. Duchu.)

(Marc. VII. 31–37.)

31. VIffed iezzifs z kragyn tyra, prziffel fkrze fidon k morzi galileifkemv w proftrziedek [1]) kragyn dekapoleos. 32. I prziwedu k nyemv hlucheho a nyemeho y profyechu geho, abi wlozil na nyeho ruku. 33. A wzaw geho z hluku fukromy, wpuftil prfti fwe w uffy geho a plynvw dotekl fye iaziku geho. 34. A wzezrziew w neba [290b] wzdeffie y wecze gemv: Effeta, genzz flowe otewrziti. 35. A ynhed fye otewrzieli vffy geho a fproffczzeno geft fwazany yaziku geho y mluwyffye prawie. 36. I przikazal gym, abi nykomemv neprawili. A czfozz gym wyecze przikazowaffye, tyem mnohem wyecze prawychu. 37. a tyem wyecze dywyechu fye rzkucze: Dobrzie wffechno vczzynyl; hluche vczzynyl flyfficze a nyeme mluwiecze.

150. **W ftrziedu czztenye fwateho Matuffye.**

(Matth. IX. 27–35.)

27. Gducze iezziffowi, gidechu po nyem dwa flepa wolagicze a rzkucze: Smyluyg fye nad namy, fynv dawydow. 28. A kdyzz przygyde do domv, prziftupili k nyemv dwa flepa. I wecze gym iezzifs: Wierzite-ly, zze to mohu vczzynyti wam? Weczechu gemv: owffem, pane. 29. Tehdi dotekl fye oczzy gegych rzka: podle wieri waffy ftan fye wam. 30. I otewrzieny gfu oczzi gich; I przihrozil geft gym iezzifs rzka: Wyzte, at bi zzadny newiediel. 31. A ony wiffedffye ohlafili gey po wffyei zemy tey. 32. A kdyzz ony odgidechu, obitewali [1]) gemv czzlowieka nyemeho dyabelftwo magicze. 33. A kdyzz wywrzze dyabelftwo, mluwil geft nyemy y dywyechu fye zaftupowe rzkucze: Nikdi fie nezgewilo tak w ifraheli. 34. Ale zakonnyczy mluwiechu: W knyezeti dyabelfkem wymyta dyably. 35. I fchodyeffie iezzifs myefta wffech[291a]na y kaffteli vczze w fkolach gich a kazze czztenye kralowftwye bozzieho a vzdrawuge weffken neduh a wffeczku nemocz.

---

149. [1]) inter medios fines.
150. [1]) obtulerunt.

151. W patek Czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. XI. 20—24.)

20. POczze iezziſs porokowati[1]) myeſtom, W kterichzzto gſu ſye ſtali
mnohe cztnoſti geho, protozze nevczzynyli pokany: 21. Bieda tobie coro-
zaym, byeda tobye, bethſayda; Nebo bi w tiru a w ſidonye ſtali bi ſye
cztnoſti, kterezz gſu ſye ſtali w was, dawno w zzyny a w popele pokany
by czzynyly. 22. Za wierne prawym wam, zze tyrowi a ſydonowy lechczzegi
bude w den ſudny, nezzli wam. 23. A ti kapharnavm, zda azz do nebe
powiſſeno budeſs? Azz do pekla wſtupiſs; Nebo bi w ſodomye ſtali ſye
cztnoſti, kterezz ſye w tobie ſtali, ſnad bi bili oſtali azz do tohoto dne.
24. Zagiſte prawym wam, zze zenny ſodomſkey lechczzege bude w den
ſudny, nezzli tobie.

152. W trzynaſtu Nedyely Czztenye pyſſye ſwati lukaſs. C. X°.

(XIII. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. X. 23—37.)

23. POwiediel iezziſs vczzennykom ſwym: Blahoſlawene oczzy, genzzto
wydye, czſozz wy wydyete. 24. Nebo prawym wam, zze mnozi kralowe
a proroczi chtieli gſu wydyeti, czſozz wy wydyete a newidieli gſu; A ſli-
ſſieti, czſozz wy ſliſſeli ſte, a neſliſſeli gſu. 25. A ay nyekteraky w zakonye
vczzeny wſtal pokuſſiege geho a rzka: Miſtrzie, czſo czzynye zzywot wie-
czzny [291b] myeti budu? 26. Tehdi on weczze k nyemv: W zakonye
czſo pſano geſt? Kterak czzteſs? 27. A on odpowiediew wecze: Milo-
wati budeſs pana boha tweho ze wſſieho ſrdcze tweho a ze wſſy duſſye
twey a ze wſſiech ſil twich a ze wſſi myſli twey, A blizznyeho tweho
yako ſye ſam. 28. I wecze gemv iezziſs: Dobrzie's odpowiediel; To
czzyn a zzyw budeſs. 29. A on chtie prawa vczzynyty ſye ſam, wecze
k iezziſſowi: A kto geſt moy blizzny? 30. Wzezrzew iezziſs w nebe
wecze: Czzlowiek nyekteraky gdiſſye od geruzalema do gericho y vpadl
w lotry, kterzizz take oblupichu[1]) geho a rany wzlozzywſſye odeſſli
gſu za mrtweho oſtawiwſſye geho. 31. Tehdi przihodilo ſye, zze knyez
geden gdyeſſie tu czeſtu; a vzrziew geho y mynvl ho. 32. Tezz y yahen
kdyzz geſt byl v czeſti tey a vzrziew gey y mynvl. 33. Tehdi ſamaritan
nyekteraki czeſtu gda prziſſel podle geho; a vzrziew gey myloſrdym hnvl
ſye geſt. 34. A pzriblizzyw ſye y vwazal rany geho, wliw olege a wyna;
a wzlozzyw geho na dobiczſſe ſwe, wedl do ſtage a peczzi o nyem myel.
35. A druhi den wynyaw dwa penyeze y dal ſtaynykowy[2]) y wecze:
Peczzy o nyem myey; A czſozzkoli wyecze wydaſs, ya, kdyzz ſye wraczi,
nawratym tobie. 36. Kto z tiechto trzy zda ſye tobie blizzny byti onomv,
kteryzzto vpadl mezi lotry? 37. A on wecze; kteryzzto vczzynyl mylo[292a]
ſrdenſtwye k nyemv. I wecze gemv iezziſs: Gdi, y ti vczzyn takezz.

151. [1]) exprobrare.

152. [1]) ve slab. -lu- rasura v u. — [2]) stabulario.

153. W ſtrziedu Czztenye ſ. Matuſſe.

(Mtth. XII. 14—21.)

14. ODſſedſſye zakonnyczi radu czzynyechu protyw iezziſſowy, kterak bi gey zatratily. 15. Ale iezziſs wieda, wiſſel geſt odtud; I ſſli gſu po nyem mnozzi y vzdrawil ge wſſichny; 16. I przikazal gym, abi geho zgevna neuczzynyli, 17. abi ſye naplnylo, czſozz rzczeno geſt ſkrze yzaiaſſe proroka rzkucze: 18. Ay dyetie me wiwolene, kterezz gſem zwolil, mylaczzek moy, w kteremzzto dobrze ſlibilo ſye duſſy mey. Polozzym ducha meho na nyeho, A ſud zwieſtuge ludom. 19. Neſwadyt ſye, any krzyczzeti bude, anyzz vſliſſi kto w ulicziech krzyku geho. 20. Trztynki rozwiklaney[1]) nezlomy a drzyewa dymnyeho nevhaſy, donwadz newywrzze k wytiezſtwy ſudu;[2]) 21. a we ygmeno geho lyde nadyegi gmyeti budu.

154. W patek czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. XIII. 22—30.)

22. Chodyeſſie iezziſs ſkrze myeſta a kaſſteli vczze a czeſtu czzynye do geruzalema. 23. Tehdi wecze gemv nyekteraki: Pane, aczz malo gich geſt, geſſto ſpaſeny budu? Tehdi on wecze k nym: 24. Snazzte ſye wchazeti ſkrze vzka wrata; nebo mnozi, prawym wam, hledati budu wnyti a nebudu moczy. 25. A kdyzz wende otecz czzeledny a zawrzye dwerzy, Poczznete wnye ſtaty a tluczy na drzwy rzkucze: Pane, otewrzi nam. A odpowiedie dye wam: Newym [292[b]] was, odkud gſte. 26. Tehdi poczznete prawyti: Gedli gſmy przed tebu y pili, A w ulicziech naſſych vczzil's. 27. I dye wam: Newym was, odkud gſte; Odeydyete ode mne wſſechny vczzynytelowe[1]) neſſlechetnoſti we tmy wnytrzny, 28. kdezzto[2]) bude placzz a ſſkrzyehot zvbow, kdyzz vzrzyte abrahama a yzaaka a iakoba y wſſeczki proroky w kralowſtwye bozzym, ale was wihnane wen. 29. I przigdu od wichodu ſluncze a od zapadu a od pulnoczi a od polednye y odpocziwati budu w kralowſtwy bozzym. 30. A tož ti gſu poſledny, geſſto biechu prwy. A gſu prwi, geſſto byechu poſledny.

155. Czztrnaſta Nediele. Czztenye ſ. lukaſſye.

(XIV. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. XVII. 11—19.)

11. KDizz gdyeſſe iezziſs do geruzalema, y gdyeſſye ſkrze proſtrzyedek ſamarie a galileie. 12. A kdizz wchazyſſie do gednoho hradku, potkachu geho deſſet mvzzow malomocznych, kterzyzzto ſtogicze z daleka 13. y zdwihly

153. [1]) arundinem quassatam. — [2]) chyba, gen. místo akkus.: donec ejiciat ad victoriam iudicium.

154. [1]) operarii. — [2]) samostatná věta: ibi erit.

gfu hlas rzkucze: Iezziffi przikazateli, fmyluyg fye nad namy! 14. kterezzto kdyzz vzrzye wecze: Gdyete, vkazzte fye knyezzym. I ftalo fye geft, kdyzz gdiechu, oczziffczzeny gfu. 15. Tehdi geden z nych, kdyzz vzrziel, zze oczziffczzen geft, nawratil fie f welikym hlafem welebie boha 16. y padl na twarz fwu przed nohamy geho dyekuge; A ten bieffe famaritan. 17. Tehdi odpowiediew iezzifs wecze: Wffak deffet gich oczziffczzeno geft. A dewiet kde gfu? 18. Nenye [293ª] nalezen, gefto bi fye nawratil a wzdal chwalu bohu, gedyne tento czyzozemecz. 19. I wecze gemv: Wftan a gdi, nebot wiera twa tye zdrawa vczzynyla.

156. **W ftrzyedu czztenye fwateho Marka.**

(Marc. I. 40—45.)

40. PRziffel k iezziffowy malomoczny proffye geho a poklek na koleno wecze: Aczz chczefs, mozzefs mye vzdrawiti. 41. Tehdi yezzyfs flitowaw fie nad nym, wztah ruku fwu a dotkna fye wecze gemv: Chczy, czzift bud. 42. A kdizz to wecze, ynhed odeffio od nyeho malomoczenftwye a oczziffczzen geft. 43. I przihrozil [1]) geft gemv A ynhed wywrzze geho 44. a powiedye gemv: Wyz, zzadnemv nepraw; Ale gdy, vkazz fye knyzzatom popowym a obietuyg za oczziffczzenye, czfozz przikazal moyzzifs na fwiedecztwye gyem. 45. A onen wifled poczzal kazaty [2]) a ohlaffowati rzyecz, tak zze giz [3]) nemozziffye zgewnye do myefta wnyty, ale wnye w puftich myeftech byti A fchazyechu fye k nyemu odewffad.

W patek Czztenye: kdizz wgide iezzifs do geruzalema. *hleday w patek w trzieti Nedieli po fwatey trogiczi.*

157. **Patnafta Nediele. Czztenye fwati Mathufs pyffye.**

(XV. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. VI. 24—33.)

24. Rziekl iezzifs vczzennykom fwym: zzadny nemozz dwyema panoma fluzzyty; Nebot gednoho nenawydieti bude a druheho mylowaty, neb gednoho trpyeti a dru[293ᵇ]heho potupi. Nemozzete bohu fluzziti a penyezo· 25. Protozz prawym wam, abifte peczzelowny [1]) nebili duffy waffy, czfo bifte gedli, any tielu waffemv, czfo bifte oblaczzili. Wffak duffye wyetffye geft nez pokrm a tielo wiecze geft nezzli odiew. 26. Wizte ptacztwo nebefke, zzet nefegy, any zznv, any hromazzdy do ftodol a otecz wafs nebefky krmy ge. A zda wy wyeczffy neygfte ptacztwa toho? 27. Nebo kto z was pomyffle, mozz przyczzynyti k vroftu [2]) fwemu loket geden? 28. A o ruchu czfo peczzlywi gfte? Znamenaite lilige polny, kterakt roftu; nedielagi, any przadu. 29. Protozz prawym wam, zze any ffalomvn we wffy flawie fwey odyen

156. [1]) comminatus est. — [2]) za *ka* otvor. — [3]) za giz otvor.

geſt yako gedna z tiechto. 30. Pakly take ſeno polne, geſſto dnes geſt a zaitra w pecz wrzzeno[3]) bude, buoh tak odiewa, Czzym pak wyecze was maley wyeri? 31. Nerodtezz tehdi peczzlywy byti rzkucze: czſo budem gyeſti, anebo czſo budem pyti, anebo czzym ſye odyegem? 32. Nebot toho wſſyebo pohane ptagi ſye. Ale wyet otecz waſs nebeſki, zze toho wſſeho potrziebugete. 33. Protozz hledayte nayprwe kralowſtwye bozzieho a ſprawedlnoſti geho a toto wſſieczko przidano bude wam.

158. W ſtrziedu Czztenye ſ. Marka.[1])

(Matth. V. 33–42.)

POwiediel yezzifs vczzennykom ſwym: 33. Sliſſali ſte, zze rzceno geſt ſtarym: Nebudeſs prziſahati, [294[a]] ale nawratiſs buohu przisahi twe. 34. Ale ya prawym wam, neprziſahati y owſſem, any ſkrze nebe, nebo ſtolicze bozzi geſt; 35. any na zemy, nebo ſſamlicze[2]) noh geho geſt; any na geruzalemv, nebo myeſto geſt welikeho krale; 36. any na hlawye twey przisahay, nebo nemozzeſſ gednoho wlaſa biela vczzynyti anebo czzrna. 37. Ale bud rzieczz waſſye: geſt, geſt; ne, ne. Ale czſozz mymo to hoynyeiſſy geſt, ode zleho geſt. 38. Sliſſali gſte, zze rzczeno geſt: oko za oko, zub za zub. 39. Ale ya prawym wam neodolati zlemv; Ale aczz tie kto vderzi w prawe licze twe, poday gemv druheho. 40. A tomv, kteryzz chcze ſ tobu ſye w ſudu wadyti a ſukny twu wziti, puſt gemv y plaſſcz: 41. A ktozzkolwiek przynvti tie k tiſicz kroczzegym, gdi ſ nym druhe dwa tiſicz. 42. A ktozz proſy od tebe, day gemv; A chtiegyczyemv od tebe pozijczzeny[3]) neodwraczuyg ſye.

159. W patek czztenye ſ. Jana.[1])

(Matth. IX. 35—38, X. 1.)

35 Chodyeſſe iezzifs po myeſtech wſſech a po kaſſtelech Vczze w ſſkolach gich a kazze czztenye kralowſtwye a vzdrawuge wſſeczken neduh a wſſeczku nemocz. 36. A vzrziew zaſtupy ſlitowal ſye geſt nad nymy; nebo biechu tryznyeny a lezzicze yako owcze nemagicze paſtyrze. 37. Tehdi wecze vczzennykom ſwym: Zzen zagiſte mnoha, Ale dielnykow malo. 38. Proſte tehdi pana zznye, at wywrzze[2]) dyelnyki na zzyen [294[b]] ſwu. 1. A ſwolaw dwanaſte vczzennykow ſwich, dal gym mocz na duchi neczziſte, abi wymyetali ge a abi vzdrawowali weſſken neduh a wſſeczzku nemocz.

157. [1]) ne solliciti sitis. — [2]) ad staturam. — [3]) za -zze- otvor. — [4]) za pak otvor.
158. [1]) m Matúšě. — [2]) scabellum. — [3]) v slab. *zzy* předěláno *y* ze *z*.
159. [1]) má býti: Matúšě. — [2]) ut mittat

160. Sſeſtnaſta nedyele. Czztenye ſ. lukaſſie.

(XVI. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. VII. 11—16.)

11. GDyeſſye iezziſs do myeſta, geſſto ſlowe naym; a ydyechu ſ nym
vczzenyczi geho a zaſtup weliki. 12. A kdyzz przibliʒʒowachu ſye branye
myeſtſkey, A ay mrtwy neſen byeſſe, ſyn gedyny matky ſwey; A ta wdowa
bieſſie a zaſtup myeſtſki mnohi ſ ny. 13. kteruzzto kdyzz vzrzie yezziſs,
mylosrdyem hnvw ſye nad ny wecze gy: Nerod plakati. 14. A przíſtupyw
y dotekl ſye noſidl. (A ti, genzz neſyechu, ſtali gſu.) I wecze: Mladenczze,
tobie prawym wſtan! 15. A wſtaw y ſede, genzz bieſſie vmrziel y poczze
mluwiti. I da geho materzy geho. 16. I podyal gych wſſyech ſtrach y we-
lebyechu boha rzkuczze: Zze prorok weliki wſtal mezi namy a zze buoh
nawſſczzywil lid ſwoy.

W ſtrziedu tuto myeli byti ſuche dny, ale protozze tuto myeſta nemagi, polozzeny gſu po tiechto nedielech.

161. W ſtrziedu czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. VII. 28—35.)

28. Rziekl iezziſs zaſtupom zzidowſkī Wietſſye mezi narodem zzenſkym
proroka yana krztitele zradny nenye; Ale ktozz meſſye geſt w kralowſtwye
nebeſkem, wietſſye geſt geho. 29. A wſſechen lid ſliſſye y zewnyczy, ſpra-
wedlywa czzynyechu boha, krzczzeny gſucz [295a] krztem ianowym. 30. ale
liczomyernyczi a zakona vczzeny radu bozzi zhrzeli ſamy w ſobie, ne-
krzczzeny gſucz od nyeho. 31. komvzz tehdi podobny dyem lydy narodu
toho? a komv podobny gſu? 32. Podobny gſu dyetom ſedyeczym na trhu
a mluwyeczym k ſobie a rzkuczyem: Zpywali ſmy wam na piſſczelki a ne-
ſkakali ſte; lkali ſmy a neplakali ſte. 33. I prziſſel yan krztitel, any gedl [1],
chleba any pyw wyña, a prawite, zze dyabelſtwo ma. 34. Prziſſel ſyn czzlo-
wieczzy geda a pie, y prawiete: Ay czzlowiek zzraczz a pitel wyna, przitel
zgewnykow a hrziſſnyekow. 35. y ſprawedlywa vczzynyena geſt mvdroſt
ode vſſiech ſynow geho.

162. W patek Czztenye ſ. Matuſſye.

(Matth. XII. 9—16.)

9. PRziſſel iezziſs do ſſkoli zakōnyczzi. 10. A ay czzlowiek mage ruku
vſchlu. I tazachu ſye geho rzkucze: Geſtli podobne [1], w ſobotne dny vzdra-
wowati? abi obzzalowali gey. 11. A on rziekl gym: kto bude z was czzlo-

161. [1]) neque manducans: má býti přechod.
162. [1]) si licet.

wiek, genzz ma owczi gednv, a geftlizze vpadne den fobotny w yamv a zda nepodrzzi a newidwihne gyey? 12. kterak wyecze lepffy geft czzlowiek owcze? protozz fluffie w fobotu dobrzie czzynyti. 13. Tehdi wecze czzlowieku: Ztahny ruku twu. I ztahl I nawraczena geft k zdrawi yako y druha. 14. Tehdi wiffedffye zakonnyczy radu czzynyechu protyw gemv, kterak bi gey [295b] zatratili. 15. Ale iezzifs wiedie odffiel odtowad; I gidechu po nyem mnozi y vzdrawil ge wffichny. 16. A przikazal gym, abi geho zgewna nevczzynyli.

163. **Sedmnafta nediele. Czztenye f. lukaffe.**

(XVII. neděle po svatém Duchu.)

(Luc. XIV. 1—11.)

1. KDizz wnyde iezzifs w duom gednoho knyezzete zakonnyczzieho w fobotu gyefti chleba, a ony oftrziehachu geho. 2. A ay czzlowiek geden wodnotelny bieffye przied nym. 3. A odpowiediew iezzifs wecze w zakonv k vczzenym a k liczomyernyekom: geftli hodno w fobotu vzdrawiti? 4. A ony mlczziechu. Tehdi on popad geho vzdrawil y puftil. 5. odpowiediew k onyem wecze: ktereho z was ofel anebo wuol w ftudnyczi vpadl bi a ynhed newitahne geho dne fobotnyeho? 6. I nemozzechu k tomv odpowiedyeti gemv. 7. Tehdi powiedie k pozwanym powieft tuto, zpatrzyw, kterak prwa fedyenye wibirachu rzka k nyem: 8. kdyzz pozwan budefs na hodi, nefeday na prwem myeftye, abi fnad poczzeftnyeyffy tebe bil pozwan od nyeho. 9. I przyda ten, gefflo tye a onoho pozwal, rziekl bi tobie: Day tomvto myefto; a tehdi bi poczzal z hanbu naypofllednyeyffye myefto drzzeti. 10. Ale kdizz pozwan budefs, gdy a fed na pofllednyem myeftie. A [1]) kdizz przide, gefflo tebe pozwal, rzyekl bi tobie: Przziteli, wftup wyffie. Tehdi bude tobie chwala przied fpolu fedyeczymy. 11. Nebo kazzdi, [296a] kteryzz fye powiffuge, ponyzzen budu [2]) a ktozz fye ponyzzuge, powiffen bude.

164. **Ofmnafta Nedyele. Czztenye pyffie fwati Matufs Ewange**[ta].

(XVIII. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. XXII. 35—46.)

35. PRziftupili k iezziffowi zakonnyczi. 35. I otazal fye geho geden z nych, doctor zakona, pokuffiege geho: 36. Miftrzie, ktere geft przikazanye welike w zakonye? 37. Wecze gemv iezzifs: Milowati budefs pana boha tweho ze wffyeho frdcze tweho y ze wffye duffye twey y ze wffy myfli twey. 38. Tot geft naywietffy a prwe przikazanye. 39. Ale druhe podobnot geft tomvto: Milowati budefs blizznyeho tweho yako fam fye. 40. Protozz na

163. [1]) chyba, místo aby: ut . . . dicat. — [2]) chyba m. bude.

tiechto dwu przikazanye wessſkem zako wyſy y proroczy. 41. Tehdi ſhledaw [1]) zakonnyki, otazal ſye gich iezziſs 42. rzka: Czſo ſye wam wydie o kriſtu, czzy bi ſyn bil? Weczechu gemv: dawidow. 43. Wecze gym: kterakz tehdi dawid w duchu nazywa geho panem rzka: 44. Rziekl pan panv memv: ſed na prawiczi mey, donwadz nepolozzym neprzatel twich ſtoliczi [2]) noham twym? 45. kdyzz tehdi dawid nazywa geho panem, kterakz ſyn geho geſt? 46. A zzadny nemohl gemv odpowiedyety ſlowa, anyzz ſmyel od toho dne nyzzadny geho wyecze tazati.

165. W ſtrziedu czztenye ſ. Matuſſie.

(Matth XXIII. 24—30.)

POwiedicl iezziſs vczzennykom ſwym: 24. Podobno geſt kralowſtwye nebeſke czzlowieku, kteryzzto ſel ſe[296[b]]meno dobre na roli ſwei. 25. A kdizz ſpali lyde, przifſel neprzitel geho y poſel kukolem mezi pſſenyczi y odſſyel. 26. A kdizz zroſtl korzien [1]) a owocze vczzynyl, tehdi wydyn bil y kukol. 27. A prziſtupiwſſie ſluzzebnyczi otcze czzelednyeho, rziekli gſu gemv: Pane, wſſak's dobre ſemye ſel na roli twei. odkud tehdi maſs kukol? 28. I wecze gym: Neprzitel czzlowiek to vczzynyl. Tehdi ſluzzebnyczi weczechu gemv: Chczeſſ-li a puoydemyt a ſberzemt gey? 29. I wecze Nee. Nebo ſnad zbieragicze kukol wiwratili biſte ſpolu ſ nym y pſſyenyczi. 30. Nechayte obeho ſpolu ruoſti azz do zzny a w czzaſu zzny dyem zzenczom: Sberzte nayprwe kukol a ſwiezzte gey w otepki k ſpaleny, ale pſſyenyczi ſhromazzdte w ſtodolu mv.

166. W patek Czztenye ſ. Matuſſye.

(Matth. XIII. 31—35.)

Rziekl iezziſs zaſtupom: 31. Podobno geſt kralowſtwie nebeſke zrnv horczziczznemv, kterezz wzaw czzlowiek y wſiel na roli ſwu. 32. kterezzto naymenſſye geſt wſſech ſemen: Ale kdizz wzroſte, naywietſſi geſt wſſieho zele [1]) y bude ſtrom, tak zze ptaczi nebeſſczzi przileticze i bidliti budu w ratoraſſi geho. 33. Gynv powieſt powiedici gym geſt rzka: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke kwaſowi, kteríz zto wzemſſi zzena y ſkrila we trem ſyeny [2]) mvczznem, azz kwaſ[297[a]]no bude wſſieczko. 34. Ta wſſechna mluwil geſt iezziſs w powieſtech k zaſtupom A bez powieſti nemluwieſſie gym: 35. abi naplnyeno bilo, czſoz rzczeno geſt ſkrze proroka rzkucze: Otworzym w powieſtech vſta ma, Wiprawym ſkrita od vſtawenye ſwieta.

---

164. [1]) congregatis Pharisaeis. — [2]) akk.: scabellum.
165. [1]) herba.
166. [1]) omnibus seminibus. — [2]) in farinae satis tribus.

167. W nedieli dewatynaſtu czztenye ſ. Matuſſye.

(XIX. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. IX. 1—8.)

1. Wſtupiw iezziſs na lodyczku, plawil ſye y prziſſel do myeſta ſweho.
2. A ay obietowachu gemv zlamaneho dnv, lezziczieho na lozzi. A widiew
iezziſs wieru gich, rziekl zlamanemv. Dovfay, ſynv, odpuſſczzugit ſye tobie
hrzyſſy twogi. 3. A ay nyeterzi z pieſarzu weczechu mezi ſobu: Tento ſye
ruha. 4. A kdyzz widieſſie iezziſs myſſlenye gich, rzyekl geſt: I czſo my-
ſlite zloſt w ſrdczich waſſich? 5. Czſo geſt ſnaze rzieczi: odpuſſczzugi ſye
tobie hrziſſi twogy, czzili rzieczi: wſtan a chod? 6. Ale abiſte wiedieli,
zzet ſyn czzlowieczzi ma mocz na zemy odpuſſczzeti hrziechi, tehdi wecze
zlamanemv: Wſtan, wezmy luozze twe a ygdi do domv tweho. 7. I wſtal
geſt a ſſel do domv ſweho 8. Tehdi widucze zaſtupowe bali ſye y chwa-
lechu boha, genzz dal mocz taku lidom.

168. W ſtrziedu czztenye ſ. Matuſſe.

(Matth. XIII. 36–43.)

36. PRziſtupili k iezziſſowi vczzennyczi geho rzkucze: Wilozz nam powieſt
tuto od pſſenyczznei a kukolnei roli. 37. A on odpowiediew wecze: kte-
rizzto ſege dobre ſyemye, geſt [297b] ſyn czzlowieczzi. 38. ale roli geſt
ſwiet, A dobre ſyemye ty gſu ſynowe kralowſtwye. Ale kukol ſynowe gſu
zloſyny.[1]) 39. A neprzitel, genzzto ſel, to geſt diabel. A zzen dokonanye
ſwieta geſt. Zzenczy zagiſte angele gſu. 40. A yakzzto zbieran bywa kukol
a ſpalen bywa ohnyem, Takezzt bude na dokonanye ſwieta. 41. Nebot
poſſle ſyn czzlowieczzy angeli ſwe y ſberut z kralowſtwye geho wſſechny
poſſkwrny a ti, geſſto czzynye neſſlechetnoſt 42. y puſty ge do peczi
ohnywey. Tu bude placzz a ſſkrzyehot zubuow. 43. Tehdi ſprawedlny
ſwytiti budu iako ſluncze w kralowſtwie otcze gich. ktozz ma vſſy ſli-
ſſyeti, ſliſs!

169. W patek czztenye ſ. Matuſſe.

(Matth. XXIV. 15—25.)

OTazan gſa iezziſs od vczzennykow ſwych o ſkonanye ſwieta, rziekl
gym: 15. kdyzz vzrzite ohizzdyeny opuſſczzenye ſtogicze, kdezz nema,
ktozz czzte, rozvmyey, 16. Tehdi kterzizz w zzidowſtwu gſu, vteczzte na
hory; 17. a kterzizz na ſtrzyeſſe, neodchodte w duom, any wchazey, abi
wzal czſo z domv ſweho; 18. A ktoz na roli bude, nenawraczuy ſye zaſye,
abi wzal rucho ſwe. 19. Ale bieda tiehotnym a chowaczzkam w tiech
dnech. 20. Modlte ſe za wierne, at zymye nebude. 21. Nebo tiech dny

168. [1]) filii sunt nequam.

budu natiſkowe a zamvczenye taka,[1]) kterakazz nebili od poczzatku ſtworzienye, kterezz ſtworzil buoh, azz doſowad, anyzz budu. 22. bi nevkratil bil pan dnyey, nebilo bi ſpaſeno wſſieli[298ᵃ]ke tielo; Ale pro wiwolene, kterezz wiwolil, vkrati dnyow. 23. A tehdi geſtlizze kto wam bi rzíekl: ay tot geſt kriſtus, ay tadyto, newierzte. 24. Nebot wſtanv ſharzi kriſtowe[2]) a lzzywi proroczi a dawatit budu zazraki a znamenye k ſwedeny, (aczz to mozz byty) take zwolene.[3]) 25. Ale wy wyzzte, zzet gſem powyediel wam wſſeczko.

170. Dwadſata Nediele. Czztenye ſwati Matuſs pyſſye.

(XX. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. XXII. 1—14.)

1. Mluwieſſie iezziſs ſ vczzennyki ſwymy w powieſtech rzka: 2. Podobno vczzynyeno geſt kralowſtwye nebeſke czzlowiekowi krali, kteryzzto vczzynyl ſwatbu ſynv ſwemv. 3. y poſlal ſluhi ſwe zawolati zwanych na ſwatbu, I nechtiechu przigyti. 4. Opiet poſlal gyne ſluhi rzka: Powiezte pozwanym: ay obied moy przipravil ſem, bikowe mogi a ptacztwo zarziezano a wſſechno przipraweno geſt; podte na ſwatbu. 5. Ale ony zameſſkali, I odeſſli gſu, geden do wſy ſwey, druhi na kupi ſwu.[1]) 6. Oſtatny pak yali ſluhi geho a ohawny ge vczzynywſſye[2]) zbili ge. 7. Tehdy kral kdizz to vſliſſal rozhnyewal ſye geſt; I poſlaw zaſtupi ſwe zatratil[3]) wrazzedlnyki ty a myeſto gich zapalil. 8. Tehdi wecze ſluzzebnyko ſwym: Swatbi zagiſte przipraweny gſu, ale kterzizz pozwany biechu, nebili gſu hodny. 9. protozz gdyete na wichodi czeſt, A kterezzkolwiek naleznete, zawolayte k ſwatbie. 10. A wiſſyedſſye [298ᵇ] ſluhi peho na czeſti, ſhledawſſie[4]) zle y dobre, kterez nalezechu y naplnyeny gſu ſwatby ſyedyecziech. 11. Tehdi wnyde kral, abi vzrziel ſedyeczziei I vzrziel tu czzlowieka neodieneho ruchem ſwatebnym. 12. y wecze gemv: Przíteli, kterak's ſem wſſel nemage rucha ſwatebneho? Tehdi onen onyemyel. 13. I wecze kral ſluzzebnykom: Swizzicze nohi a rucze geho wpuſtezz gey do temnoſti wnytrznych; tut bude placzz a ſſkrziehot zvbow. 14. Nebo mnozit gſu pozwany, ale malo wibranych.

171. W ſtrzedu Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. XIV. 12—15.)

Vecze iezziſs gednomv knyezzeti zakonnyczzyemv: 12. kdizz czzinyſs obied anebo weczzerzi, nerod zwati przyatel twich any bratrzi twich any przibuznych twich any ſuſedow any bohatczow, at by ony ſnad tebe ne-

169. [1]) Vulg. erit enim tunc tribulatio magna — 2. pseudochristi. — [3]) ut inducantur . . . electi; chyb. překlad.

170. [1]) in negotiationem suam. — [2]) contumeliis affectos. — [3]) perdidit. — [4]) chyb.: congregaverunt.

odezwali [1]) y bila bi tobie odplata. 13. Ale kdizz czzynyſs hodi, pozow chudich, mdlich, chromych, ſlepich; 14. a blazzeny budeſs, nebot nemagi odplatiti tobie, Ale odplaczenot bude tobie na wſkrziſſenye ſprawedlywich. 15. To kdyzz vſliſſal geden ſpolu ſedyeczymy, [2]) wecze gemv: Blahoſlaweny, kteryzzto gyſti bude chleb w kralowſtwye bozzym.

172. W patek czztenye ſwateho (Lukáše. [1])

(Luc. VI. 22—35.)

RZiekl iezziſs vczzennykom ſwym: 22. Blazzeny budete, kdizz was nenawidieti budu lide a kdizz wiluczie was a wiwrhu gmeno waſſye iako zle pro ſyna czzlowieczzieho. 23. Ra[299a]duyte ſye ten den a weſelte ſie, Nebot ay mzda waſſie welika geſt w nebi; Nebo podle tohoto czzynyechu prorokom otczowe gegich. 24. Za wierne bieda wam bohatczom, geſſto mate vtieſſyenye waſſie. 25. Bieda wam, kterzizz ſiti gſte, nebo laczzny budete. Bieda wam nynye, geſſto ſye ſmyegete, nebo lkati budete a plakati. 26. Bieda, kdizz dobrodyeti budu wam wſſeczkny lide; podle toho czzynyechu lzzywi proroczi otczom gich. 27. Ale wamt prawym, geſſto ſliſſite: Miluyte neprzateli waſſie a dobrzie czzynte gym, geſſto nenawidi was. 28. Dobrodieyte [2]) lagyczym wā, modlte ſye za hancze waſſye. 29. A ktozz tie vderzi w licze, poday gemv y druheho; A onomv, geſſto tobie wezme odiew twoy, take ſuknye nerod gemv braniti. 30. A kazzdemv proſyczyemv od tebe day; A ktozz odeyme, geſſto geſt twe, nedobyway. 31. A yakozz chczete, abi wam czzynyli lide, y wy czzynte gym takezz. 32. A aczz mylugete ge tolikezz, geſſto was mylugi, kteri wam geſt dyek z toho? Anot y hrzyſſnyczi mylugyczyei [3]) ſye mylugi. 33. A pakli dobrzie czzynyti budete gȳ, kterzizz wam dobrzie czzyny, kteri geſt diek wā? Anot takezz hrzyſſnyczi czzynye, 34. Pakli w pozziczku date gym, do kterichzz ſye nadiegete nyeczſo wzyeti, ktery geſt diek wam? Nebot y hrziſſny hrziſſnyekom poyczzywagi, aby w[399b]zali rownoſt. 35. Protozz myluyte neprziateli waſſie a dobrzie czzynte gym a pozziczzywaite, nycz ſye odtud nenadiegicze; A budet mzda waſſye mnoha.

173. Gedenmezczitma nediele. czztenye ſ. Jan pyeſſe.

(XXI. neděle po sv. Duchu.)

(Joan. IV. 46—53.)

46. BJeſſe geden kralik, gehozz ſyn nemoczen bieſſe, w kapharnavm. 47. Ten kdizz vſliſſiſſe, zze iezziſs prziſſel z zidowſtwa do galilee, ſſiel k nyemv a proſil geho, abi ſſtupil a vzdrawil ſyna geho; Neb poczzynaſſe

171. [1]) ne reinvitent. — [2]) quidam de simul discumbentibus.
172. [1]) v orig. schází. — [2]) benedicite. — [3]) rasura: y v czy-.

gyzz vmyerati. 48. Tehdi wecze iezziſs k nyemv: Gedyne aczz znamenye a przizraki vzrzite, nevwierzite. 49. Wecze k nyemv kralik: pane, ſtup, abi vzdrawil ſyna meho, drzyewe nezz vmrzie. 50. Wecze gemv iezziſs: Gdi, ſyn twoy zzyw geſt. Vwierzil czzlowiek rzeczzi, kteruzz rziekl gemv iezziſs y gide. 51. Tehdizz gizz geho zſtupugicze ſluhi potkali geho y zwieſtowachu rzkucze, zze bi ſyn geho zzyw bil. 52. Tehdi tazaſſe hodyny od nych, w kteru bi lepe myel. I powiediechu gemv: zze wczzera w hodynv ſedmv oſtala geho zymnycze. 53. Tehdi poznal otecz, zze ta hodyna bieſſe, w kteruzz rziekl iezziſs: Gdy, ſyn twoy zzyw geſt. I vwierzil on a czzeled geho wſſechna.

174. W ſtrziedu czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. VI. 6—11.)

6. STalo ſye geſt, zze wſſel iezziſs w ſobotu do ſſkoli zzidowſkey y vczziſſe. I bieſſie tu czzlowiek a ruka geho prawa bie[300ᵃ]ſſe ſucha. 7. Tehdi hledachu geho piſarzi a zakonnyczi, bude-li w ſobotu vzdrawowati, abi naſſli, odkud bi geho obzzalowali. 8. Nez on wiedieſſye myſſlenye gich I wecze czzlowieku, geſſto gmyegiſſe ruku vſchlu: Wſtan a ſtoy w proſtrziedku. A wſtaw y ſtaſſie. 9. Tehdi wecze k onyem iezziſs: Tazzi was, hodi-li ſie w ſobotu dobrzie czzynyti, neb-li zle; duſſy ſpaſenv vczzinyti, czzili zatratiti? 10. A ſezrziew ony wſſiechny rziekl czzlowiekowi: ztiehny ruku twu. y ztahl y nawratila [1]) ſye geſt ruka geho. 11. Tehdi ony naplnyeny gſu zloſti a nemvdroſti [2]) y mluwiechu mezi ſobu, czſo bi gizz vczzynyli z gezziſſye.

W patek czztenye: Chodieſſe iezziſs po myeſtech wſſech. *hleday w patek po patnaſtey nedieli.*

175. Dwamezczitma Nediele. czztenye ſ. Mathuſſe.

(XXII. neděle po sv: Duchu.)

(Matth. XVIII. 23—35.)

POwiediel iezziſs vczzenykom ſwym powieſt tuto: 23. Podobno geſt kralowſtwie nebeſke czzlowiekowy krali, kteryzzto chtiel poczzet polozziti z ſluzzebnyki ſwymi. 24. A kdizz poczze poczzet klaſti, obietowan [1]) geſt gemv geden, genzzto dluzzen bieſſe deſſet tiſicz ſvntow. 25. A kdizz negmyegiſſye, odkud bi bil zaplatil, [2]) kazal gey pan geho prodati y zzenv geho y ſyny y wſſeczko, czſozz gmyegiſſe a zaplatiti. 26. Tehdi pad ſluha ten proſyſſe geho rzka: Pokoru myei [3]) we m[300ᵇ]nye a wſſechnot nawraczi tobie. 27. Szzelew ſye tehdi pan nad ſluhu tyem, puſtil gey a dluh odpuſtil gemv. 28. Tehdi wiſſed ſluha ten nalezl gednoho z ſluzzebnykow [4]) geho

174. [1]) restituta est manus. — [2]) ve V. jen jeden výraz: insipientia.

gefſto dluzzen gemv bieſſe ſto penyez; A drzze zaduſſowaſſye[5]) gey rzka: Nawrat, czſoz[6]) dluzzen. 29. Tehdi ·pad przifluha[7]) geho proſiſſe geho rzka· Pokoru myey we mnye a wſſeczkot nawraczy tobye. 30. Ale on nechtieſſe, ale ſſed y puſtil gey do zzalarzye, az bi dluh nawratil. 31. Tehdi widucze to przifluhi geho, czſo ſie geſt ſtalo, ſmvtili gſu ſye welmy. I przifſli gſu a powiedieli gſu panv ſwemv wſſeczko, czſo ſye geſt ſtalo. 32. Tehdi zawolal gey pan geho, y wecze gemv: Sluho neſſlechetny, wſſechen dluh odpuſtil ſem tobie, ponowadz proſil's mne. 33. Ne zda pak y ti myel's ſye ſlitowati przifluzze twemv, yakozz ya tobie litoſtyw ſem bil? 34. I rozhnyewaw ſye pan pan[8]) geho dal gey katom, donwadzz bi nezaplatil wſſieho dluhu. 35. Takezzt y otecz moy nebeſki vczzyny wam, aczz neodpuſtite kazzdi bratru ſwemv z ſrdczi waſſich.

176. W ſtrziedu czztenye ſ. Marka.

(Marc. XI. 22—26.)

Rziekl iezzifs vczzennykom ſwym: 22. Mieyte wieru bozzi. 23. wieru prawym wam, zze ktozzkolwiek dye hvorze teyto: zdwihny ſye a puſt ſye do morzie, a nebude pochibowati w ſrdczi ſwem, ale wierzi[301[a]]ti, nebo czſozkoli dye, ſtan ſye, ſtane ſye gemv. 24. Protozz prawym wam, wſſeczko czſozkolwiek modlecze ſye proſiti budete, wierzte, zze wezmete a przigdu wam. 25. A kdizz ſtati budete k modlenye, odpuſtte, aczz czſo mate protyw nyekomv, at bi y otecz waſs, genzz w nebeſiech geſt, odpuſtil bi wam, hrzychi waſſye. 26. Pakli wi neodpuſtite, anyzz otecz waſs, genzz w nebeſich geſt, odpuſtie wam hrziechi waſſie.

177. W patek czztenye ſ. Marka.

(Marc. X. 1—9.)

1. POwſtaw iezzifs przifſyel do kragyn zzidowſkich za iordan; I ſeſſli opiet zaſtupowe k nyemv a iakoz bil przywikl, opiet vczziſſie ge. 2. A prziſtupywſſye lyczomyernyczi tazachu ſye geho: geſt-li podobno mvzzowi zzenv puſtiti, pokuſſegicz geho. 3. A on odpowiediew wecze gym: Czſo wam przikazal moyzzifs? 4. kterzizzto weczechu: Moyzzifs ſlibil[1]) knyezki odhonne napſati a puſtiti. 5. Gymzzto odpowiediew iezzifs wecze: k twrdoſti ſrdcze waſſeho napſal wam przikazany to. 6. Ale od poczzatku ſtworzienye mvzze a zzenv vczzynyl ge buoh, 7 a rziekl geſt:[2]) Proto opuſti czzlowiek otcze ſweho a materz a przydrzzeti ſye bude v zzeny ſwey. 8. a budu dwa w tiele gednom. A tak gyzz neygſu dwa, ale gedno tielo. 9. Czſoz tehdi buoh zpogil, czzlowiek nerozluczuyg.

175. [1]) oblatus est — [2]) unde redderet. — [3]) patientiam habe. — [4]) nesprávné: de conservis suis. — [5]) suffocabat, rasura: —a v za—, vyškrabáno z. — [6]) = což's. — [7]) conservus. — [8]) omyl.

177. [1]) permisit. — [2]) není ve V.

178. **Nediele Trzymezczitma.** [301b] **Czztenye ſ. Mathuſſe.**

(XXIII. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. XXII. 15—21.)

15. Odſſedſſie zakonnyczi w radu wnydechu, abi popadly iezziſſe w rzieczzi. 16. I poſſli k nyemv vczzennyki ſwe ſ erodowymy rzkucze: Miſtrzie, wyemy, zze ſprawedlywi gſy a czeſtu bozzi w ſprawedlnoſti vczzifs; a nenye tobie peczze o nyekem, Any ti zrzifs oſobi lidſkey. 17. Protozz powiezz nam, Czſo ſye tobie widie: hodno-li geſt daty vrok czſieſarzowi, czzili nee? 18. Tehdi poznaw iezzifs zloſynſtwo gich wecze: Czſo mne pokuſſyte pokritczi? 19. Vkazzte my penyez czynezzny.[1] Tehdi ony podachu gemv penyeze. 20. I wecze gym iezzifs: Czzi geſt obraz toto[2] a ſwrchu napis? 21. rzku gemv: czſieſarzow. Tehdi wecze gym iezzifs: Nawrattezz tehdi, czſozz geſt cziefarzowo, cziefarzowi, a czſozz geſt bozzi, bohu.

179. **W ſtrzedu Czztenye ſ. Matuſſe.**

(Matth. XVII. 23—26.)

23. KDdyzz przigide iezzifs a vczzennyczi geho do kapharnavm, przi-ſtupichu, geſſto myto brachu, k petrowi y weczechu gemv: Miſtr waſs neplati myta? 24. I powiedie: take. A kdizz wnyde w duom, przyedgide gey gezzifs rzka: Czſo ſye tobie zda, ſſymony? kralowe zemye od kterich beru dan, nebo czynzzi, od ſynow-ly ſwich, czzili od gynych? 25. A on wecze: od czyzych. Wecze gemv iezzifs: Tehdi ſwobodny gſu ſynowe. 26. Awſſak abychom nepohorſſili gich, Gdy k morzi, wrzz vdyczy [302a] a tu ribu, geſſtot prwa wende, wezmy; A otewrzie vſta gegie naleznefs kruzzek zlatta, ten wezma dayzz gym za mye a za tie.

W patek czztenye: Ohen gſem prziſſel puſtiti. *hleday w patek po deſatei nedieli.*

180. **Nediele Czztrmezczytma. Czztenye pyeſſe ſwati Matuſs ewn͠ta.**

XXIV. neděle po sv. Duchu.)

(Matth. IX. 18—26.)

18. Mluwiecze iezziſſowi k zaſtupom, Ay knyeze gedno prziſtupilo y modleſſie ſye gemv rzka: Pane, dczera ma nynye vmrziela geſt; Ale pod a polozz ruku na ny a zzywat bude. 19. A wſtaw iezzifs ſſel po nyem y vczzennyczi geho. 20. A ay zzena, kterazzto tekliwoſt krwe[1]) trpieſſie dwanaczte

178. [1]) numisma census. — [2]) chyb.: imago haec.
180. [1]) sanguinis fluxum.

leth, prziſtupila z zadu y dotkla ſye rucha podolka geho. 21. I rziekla geſt ſama w ſobie: Aczz dotknv ſye ſ toliko rucha geho, zdrawa budu. 22. A iezziſs obratyw ſye a vzrzew gy wecze: Dovſay, dſerko, wiera twa tie zdrawu vczzynyla. A zdrawa vczzynyena geſt zzena w tu hodynv. 23. A kdyzz przigide iezziſs w duom knyezzete y vzrziel trubaczze a zaſtup hluczzicze wecze: 24. Odeydiete, nenyet zagiſte mrtwa dyeweczzka, ale ſpiet. I poſmywachu ſye gemv. 25. A kdyzz wiwrzzē bil zaſtup, wſſel y drzzel ruku gegie. I wſtala dyeweczzka. 26. I wiſſla geſt powieſt ta do wſſy zemye tey.

181. W ſtrzyedu Czztenye ſwateho Marka.

(Marc. XII. 28—34.)

28. Otazal yezziſſe geden [302b] z piſarzow, ktere bi bilo naiprwnyeiſſi wſſyech przikazanye. 29. Tehdi iezziſs odpowiediel gemv: Zze nayprwnyeiſſi wſiech przikazany geſt: Sliſs iſraheli, Pan buoh twoy geden geſt. 30. I mylowati budeſs pana boha tweho ze wſſeho ſrdcze tweho a ze wſſye duſſie tweyg a ze wſſy myſli twei a ze wſſye ſili twei. Tot geſt prwe przikazanye. 31. Nezz druhe podobno geſt k tomv: Milowati budeſs blizznyeho tweho yako ſye ſam. Wietſſy tiechto gyne przikazanye nenye. 32. I wecze gemv piſarz: Dobrzie's, myſtrzie w prawdie powiediel, Zzet geden geſt buoh a neny gyny kromye geho. 33. a abi mylowan byl ze wſſieho ſrdcze a ze wſſieho rozvmv a ze wſſye duſſye a ze wſſy ſili; A mylowati blizznyeho ſweho yako ſye ſam Wieczſſi geſt wſſiech obiety y poſwatnoſty. 34. Tehdi iezziſs wida, zze mvdrzie odpowiediel wecze gemv: Neygſi daleko od kralowſtwy bozzieho.

182. W patek Czztenye ſ. Matuſſie.

(Matth. XXI. 28—32.)

RZiekl iezziſs zaſtupom zzidowſkym: 28. Czzlowiek nyekteraki gmyel dwa ſyny. I prziſtupyw k prwemv rziekl: Synv myli, gdi dnes, dielay v wynnyczy mey. 29. A on odpowiediew wecze: Nechczi. A potow pokanym hnvw ſye ſſel geſt. 30. A prziſtupyw k druhemv wecze takezz. A on odpowiediew wecze: Gdu, pane, a neſſel geſt. 31. kteri z tiechto [303a] dwu vczzynyl wuoli otczowu? Weczechu gemv: prwny. rziekl gym iezziſs: Wieru prawym wam, zze zgewny hrziſſnyczi a robi [1]) prziedeydu was w kralowſtwye bozzym. 32. Nebot prziſſel k wam yan w czeſtie prawdi a newierzili ſte gemv. Ale zgewny hrziſſnyczi a robi wyerzili gſu gemv; Ale wy widucze any ſte pokanye gmyeli potom, abiſte wierzili gemv. kto ma vſſy ſliſſeti, ſliſs!

Nediele pietmezczitma Czztenye: kdizz zdwihl oczzi iezziſs. *hledai w cztwrtu nedieli v puſtie w nedielnym czztenye bliſko od poczatku toho czztenye nedielnyeho.*

---

182. [1]) meretrices

183. W ſtriedu Czztenye ſ. lukaſs pyeſſye.

(XXV. neděle po sv. Duchu.)

(Luc. X. 3—11.)

3. POwiediel iezzifs vczzennykom ſwym: Gdiete; ay ya poſilam was yako berany mezi wlky. 4. Nerodte naſiti myeſſka any tobolki any obuwi, Any zzadneho na czeſtie nepozdrawuyte. 5. A w kteryzzkolwiek duom wendete, nayprwe rzczete: Pokoy tomvto domv. 6. A geſtlizze tu bude ſyn pokoge, odpoczzywatit bude nad nym pokoy waſs. Pakli ſye k wam nycz nenawrati myr waſs. [1]) 7. W tom domv oſtante geducze a pigiecze, czſozz v nych geſt; Nebo hoden geſt dielnyk mzdi ſwey. a nerodte choditi z domv do domv. 8 A w kterezzkolwiek myeſto wendete a przigmv was, gezte, czſozzt przilozzy wam; 9. a vzdrawuyte nemoczne, kterzizz w[303b] nyem gſu. A powiezte gym: zze [2]) przibliżzi ſye k wam kralowſtwie bozzi. 10. A w kterezzkolwiek myeſto wendete a neprzigmv was, Wynducze w ulicze gich rzczete: 11. Take prach, geſſto przilnvl nam z myeſta waſſieho, otrziemy na was; Awſſak to wiezte, zze ſye przibliżzi [3]) w was kralowſtwye bozzie.

184. W patek czztenye ſ. Marka.

(Marc. XIII. 33—37.)

33. RZiekl iezzifs vczzennykom ſwym: Bdiete a modlte ſye; neb newite, kdi czzas geſt. 34. Iakozzto czzlowiek, kteryzzto na put gda opuſtil duom ſwoy a dal ſluham ſwym mocz wſſieho dyela a wratnemv przikazal, abi bdiel. 35. Protozz bdiete, (nebo newiete, kdy pan domowny przide: weczzer-li, czzili w puol noczi, anebo w prwoſpiech czzili rano) 36. abi neprziſſel [1]) brzcze y nalezzl by was ſpiecze. 37. A czſoz prawym wam, wſſemt prawym: bdyete.

185. W ſtrziedu w ſuche dny czztenye ſ. Marka.

(Marc. IX. 16—28.)

16. ODpowiediew geden z zaſtupu wecze k iezziſſowi: Miſtrzie, przyneſl gſem ſyna meho k tobie magicze ducha nyemeho, 17. kteryzz kdezzkolwiek geho popadne, mvczzy gey a pyenye a ſſkrziehocze zubi a ſchne. A rziekl gſem vczzennykom twym, abi wiwrhli gey y nemohli gſu. 18. kteryzzto odpowiediew gym wecze: O narode newierzuczi, azz dokowad v was budu? kterak dluho trpieti was budu? przyneſte gey ke mnye. 19. I przyneſechu [304a] gey. A kdizz vzrziel geho, ynhed duch zamvtil onoho; a pad na

---

183. [1]) chybný překlad: sin autem, ad vos revertetur. — [2]) ve V. není. — [3]) aor., appropinquavit.

184. [1]) nesprávný překlad: ne cum venerit, inveniat.

zemv waleffie fye pyenye. 20. I otazal fye otcze geho: kterak dluhi czzas bi bil, yakzz fye gemv to przihodilo? A on wece: Od mladofty. 21. a czzaftokrat gey do ohnye a do wod puffczzel, abi gey zatratil. Geftlizze czfo mozzefs, fpomoz nam, flituge fye nad namy. 22. Tehdi iezzifs wecze gemv: Aczz mozzefs wierziti, wffeczkot geft podobno [1]) wierziczyemv 23. A ynhed zwolaw otecz dyetiete z flzamy wecze: Wierzym, pane, fpomoz newiernofti mey. 24. A kdyzz wydyeffe iezzifs zbiehnvti fye zaftupu, Przihrozil geft duchu neczziftemv rzka gemv: hluchi [2]) a nyemy duchu, ya tobie przikazugi, wyndi od nyeho a wyecze newchazey do nyeho! 25. A krziczze a mnoho trudie geho wyffiel od nyeho I vczzynyen geft yako mrtwy, tak [3]) zze mnozy prawiechu; zze bi mrtew bil. 26. Tehdi iezzifs drzze ruku geho y powzdwihl geho; y wftal geft. 27. A kdizz wnyde do domv, vczzennyczi geho taynye tazachu fye geho: proczz nemohli fmy my wywrczy geho? 28. I rziekl gym: toto ftworzienye w nyczzemzz nemozz wynyti, gedno w modlitbie a w poftu.

186. **W patek czztenye piffye fwati lukafs. Ca[a]. VII[a].**

(Luc. VII. 36—50.)

36. PRofyffie iezziffe geden liczomyernyk, abi gedl f nym. I wffed do domv liczomiernyeka y fedl. 37. A ay zzena, kterazzto bieffe [304[b]] w myeftie hrziffnycze, akzz poznala, zze fedl w domv liczomyernyka, przynefla alabaftrowu puffku mafti. 38. A ftogeczi z zadu podle noh geho, flzamy poczze myti nohi geho a mafti mazaffie. 39. Tehdi vzrziew liczomyernyk, kteryzzto powolal geho, wecze fam w fobie rzka: Tento, bit bil prorok, wiediel bi, ktera a kakowa byla bi zzena, ktera dotika fye geho; zze hrzyeffnycze geft. 40. A odpowiediew iezzifs wecze k nyemv: Sfymony, mam tobie nyeczfo rzieczi. A on wecze: Miftrzie, rzczi. Tehdi iezzifs wecze: 41. Dwa dluzznyki biechu nyekterakemv kupczi: geden dluzzen bieffie penyez piet fet a druhi padefat. 42. A nemagicze gich, odkad bi zaplatili, odpuftil obyema. kteryzz tehdi wyecze gey myluge? 43. A odpowyedyew ffymon wecze: Zda my fye, zze ten, komvzz wyecze dal, A on wecze gemv: prawye gfy fudil. 44. A obratíw fye k zzenye rzyekl ffymonyowi: Wydiff-li tuto zzenv? wffel gfem do domv tweho; wodi noham mym nedal's, Ale tato flzamy myla nohi me a wlafi fwymy trziela. 45. Polibeny's my nedal, ale tato, ak gfem wftupil, neprzieftala libati noh mych. 46. Olegem hlawi mey nepomazal's, Ale tato mazali [1]) nohi me. 47. Protozz prawym tobie: odpuffczzugyt fye gy hrzychowe mnozy, nebot mylowala mnoho. Ale komvzz fye mene odpu[305[a]]ffczzuge, menet myluge. 48. Tehdi wecze k nyei iezzifs: Odpuffczzugi fye tobie hrzichy twoge. 49. I poczzechu, kterzizz

185. [1]) omnia possibilia sunt. — [2]) rasura: h v hlu-. — [3]) rasura: t—.
186. [1]) omyl m. mazala.

ſpolu ſediechu, rzieczi mezi ſebu: kto geſt tento czzlowiek, genzz take hrzichi odpuſſczzuge? 50. Tehdi wecze k zzenye: Wiera twa ta tie zpaſila; gdy w pokogy.

187. W ſobotu w ſuche dny Czztenye ſwateho lukaſſe.

(Luc. XIII. 6 17.)

6. PRawieſſe iezzifs zaſtupom podobenſtwie toto: Strom phikowy gmyegyſſe nyekteraki ſſczzepowany w wynyczi ſwey I prziſſel hledage owocze na nyem y nenalezl. 7. Wecze tehdi k tiezzarzowy wynnycze: Ay trzi leta gſu, iakzz przichodym hledage owocze na ficowem tomto drzyewie a nenalezam; Protozz podrub ge. y proczz take zemy zamyeſſczuge? 8. Tehdi onen odpowiediew wecze gemv: Pane, nechay geho tohoto geſſczze leta, azz ti [1]) okopam podle geho a puſtym hnoyg, 9. Nebot ſnad vczzyny owocze; Paklit geſſczze nevrodi, tehdi podrubyſs ge. 10. A bieſſie vczze w ſſkolach gich w ſoboti. 11. A ay zzena, geſſto gmyegiſſe ducha nemoczi let oſmnaſte a bieſſie ſklonyena, any owſſyem mohla geſt wzhoru wzhlednvti. 12. kteruzz kdízz vzrzie iezzifs, zawolal k ſobie y wecze gy: zzeno, puſſczzena gſy od nemoczy twey. 13. I wlozzil na ny ruku A ynhed zwedla ſye geſt y chwaleſſie boha. 14. Tehdi odpo[305b]wiediew knyezze ſſkoli zzidowſkei rozhnyewaw ſie, zze w ſobotu vzdrawil iezzifs y wecze zaſtupu: Sſeſt dny geſt, w kterychzs ma dielano byti; Protozz w tiech przidte a vzdraweny budte, ale ne we dny ſobotnyem. 15. Tehdi odpowiediew k onomv pan wecze: Pokrytſſe, Wſſeliki waſſynecz zda neodwize wola ſweho anebo oſla od geſli y newede k napogi? 16. Ale tuto dſerku abrahamowu, kteruzz przywazal bil ſathanas ay oſmnaſte leth, neſluſſielo rozwazanv byti [2]) z ſwazanye tohoto we dny ſobotnyem? 17. A kdyzz to prawieſſe, ſtydyechu ſye wſſechny protywnyczi geho; A wſſiechny lide ſye radowachu we wſſiech wieczech, geſſto ſlawnye ſye ſtawachu od nyeho.

188. Na poſwiczenye koſtelnye Czztenye ſwati lukaſs Ewangeliſta piſſe.

(Luc. XIX. 1—10.)

1. VIſſed iezzifs chodyſſe po iericho. 2. A ay mvzz zacheus gmenem; a ten bieſſie knyezze zewnych hrzyſſnykow a on bohati. 3. I hledaſſye yezziſſye wydyeti, kteraki bi bil y nemohl pro zaſtup, nebo zroſtem malitki bieſſe. 4. A prziedbieh wſtupil na ſtrom ſykomor tak rzeczene, abi widiel geho; nebo tadi gmyel gyti. 5. A kdyzz przigide k myeſtu, wzezrziew iezzifs vzrziel geho y wecze k nyemv: Zachee, poſpieſſnye ſſtup dolow nebot dnes w domv twem moſym ya oſtati. 6. A poſpichage zſtupil a prziyal geho raduge ſe. [306a] 7. A kdizz widiechu wſſichny, reptachu

187. [1]) usque dum fodiam. — [2]) hanc filiam . . . non oportuit solvi.

rzkucze, protozze k czzlowieku hrzyffnyeku obratil fye. 8. Tehdi ftoge zacheus rziekl ku panv: Ay polowiczi ftatku meho, pane, dawam chudym, A aczz gfem czfo koho oklamal, nawraczugi cztwernafob. 9. Wecze iezzifs k nyemv: Zze dnes fpafeny domv tomvto ftala [1]) fye geft, protozze y on bieffye fyn abrahamow; 10. Nebot prziffel fyn czzlowyeczzi hledati a fpafena vczzynyti, czfozz zahynvlo.

189. **Na pofwieczenye Oltarzie Czztenye f. lukaffe.**

(Luc. VI. 43--48.)

43. RZiekl iezzifs vczzennykom fwym: Nenyet ftrom dobri, kteryzz owocze zle czzyny; any ftrom zly, czzynye owocze dobre. 44. Nebo wffeliki ftrom po owoczi fwem poznan geft. Nebot z trnye nefbyragi fykow any fe krzow fbyeragy hroznvw. 45. Dobry czzlowiek z dobreho pokladu frdcze fweho plodyt dobre; a zli czzlowiek ze zleho pokladu plodyt zle. Nebot zbiteczznofti [1]) frdcze vfta mluwy. 46. Cfozz tehdi nazywate mye, pane, pane a neczzynyte, czfozz prawyem? 47. Nebo kazzdi, ktozz przide ke mnye a fliffi rzyeczzi me a czzynyei ge, Vkazzit wam, komvt podoben geft; 48. Podoben geft czzlowieku ftawyeczyemv duom, kteryzz kopa hluboko a klade zalozzenye na fkale; A kdyzz fye powoden ftane, pokufy fye woda o duom ten a nemozz gym hnvti; Nebo byeffye vftawen na moczney fkale.

[306[a]] Tuto fye poczzynagi czztenye od fwatych.

190. **A nayprwe den wigilige fwateho Ondrzyege Apofftola. Czztenye fwateho Jana.**

(Joan. I. 35—51.)

35. Staffye yan a z vczzennykow geho dwa. 36. A vzrzyew iezziffe chodyecze wecze: ay beranek bozzy. 37. I vfliffeli geho dwa vczzennyki mluwicze y ffli gfu po yezziffi. 38. Tehdi obratyw fye iezzifs a vzrzyew ge, any gdu po nyem, wecze gym: Czfo hledate? kterzizzto weczechu gemv: Rabi, (czfoz [1]) rzczeno geft wilozzenym yakzzto myftrzie) kde prziebywals? 39. Wecze gym: Podte a wyzte. Tehdi przigidechu a vzrziechu, kde bi prziebywal a v nyeho oftali toho dne; A hodyna byeffe yakzzto defata. 40. A byeffe ondrzyey, bratr ffymonyow petrow, geden ze dwu, kteryzzto fliffal od yana y ffli gfu bili po nyem. 41. I nalezl ten nayprw bratra fweho ffymonye y wecze gemv: Nalezli gfmy mefiaffie, genzz geft nazwan kryftus. 42. I przywedl geho k yezziffy. Tehdy wzhled nan yezzifs wecze:

188. [1]) podle lat.: salus facta est.
189. [1]) = z zb.; ex abundantia.

Ty gſy ſſymon, ſyn yohanna:[2] ty nazwan budeſs czephas, genzz wilozzeno geſt petr. 43. Tehdi na zaitrzi chtieſſye wigiti do galilee a ygda y nalezl philipa. I wecze gemv iezziſs: pod po mnye. 44. A byeſſye philip od bethſaydi, myeſta ondrzyege a petra. 45. Tekdi nalezl philip natanaele y dye gemv: kterehozz pſal moyzziſs w zakonye a w proroczyech, nalezli gſmy iezziſſe, ſyna [307ᵃ] iozephowa od nazaretha. 46. Dye gemv natanael: Od nazaretha mozz nyeczſo dobreho byti? Wecze gemv philip: Pod a wyz. 47. Vzrzyew iezziſs natanaele gducze k nyemv y dye o nyem: Ay wieru yſrahelſky, w nyemzz lſty nenye. 48. Rzyekl gemv natanael: Odkad mye znaſs? Odpowiediel yezziſs y rzyek gemv: Drzyewe nezz tye philip zawolal, kdyzz's byl pod ſykem, widiel ſem tye 49. Odpowiediel gemv natanael y wecze: Miſtrzie, ty gſy ſyn bozzi, Ty gſy kral yſrahelſky. 50. Odpowiediel iezziſs y rzyekl gemv: Nebo[3] ſem rzyekl tobie: wydiel gſem tye pod ſykem, y wierzyſs; wietſſye toho vzrziſs. 51. I rziekl gym: Wyeru, wieru prawym wam, Vzrzite nebe otewrzene a angeli bozzi wſtupugicze a ſtupugicze a na wrchu ſyna czzlowieczzieho.

191. Den ſwateho Ondrziege Czztenye ſwati Matuſs pyeſſye.

(Matth. IV. 18—22.)

18. Chodie iezziſs podle morzie galileiſkeho. vzrziel dwa bratri, ſſymonye genzz ſlowe petr a ondrzyege, bratra geho, puſſczzicze ſyeth do morzie; Nebo biechu rybarzowe. 19. y wecze gym: Podte po mnye, vczzynym was byti rybarzy lidſkymy. 20. A ony opuſtywſſye ſytie ynhed ſſli gſu po nyem. 21. A ygda odtowad vzrziel gyna dwa bratry, yakuba zebedeowa a yana, bratra geho, na lody z zebedeem otczem gych twrdyecze ſyety ſwe; y powolal gych. 22. A ony ynhed opuſtywſſye ſyetie [307ᵇ] y otcze naſledowali gſu geho.

Den ſ. Barbory cztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke pokladu, *hleday z zadu w komvnye od panen.*

Den ſ. Mikulaſſie czztenye: Budte bedra waſſie prziepaſana. *hleday w komvnye od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. lucie czztenye: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke deſſyti pannam. *hleday od panen.*

Den wigilie ſ. Thomaſſye czztenye: Ia gſem pen. *hleday w komvnye od apoſſtolow.*

Den ſ. Thomaſſie czztenye: Thomaſs geden ze dwanaſti, *az dotudto:* Blazzenye, genzz newydyeli. *hleday w prwu nedieli po weliczie noczi w proſtrziedku czztenye.*

---

190. [1]) rasura: Rabi czſoz. — [2]) Jona. — [3]) quia = že.

192. Ffelicis in pyncis czztenye ſ. lukaſſie.

(Luc. X. 16—20.)

RZiekl iezziſs vczzennykom ſwym: 16. ktozz was ſliſſy, mnet ſliſſi, a ktozt was zhrzie, mnet ſhrziei. A ktozz mye zhrziey, zhrzyet geho, genzzt mye poſlal. 17. Tehdi nawratili ſye ſedmdeſate a dwa ſ radoſty rzkucze: Pane, take dyabelſtwa poddana gſu nam we ygmenv twem. 18. I wecze gym: Widiel ſem ſathanaſſe yakzzto bleſk ſ nebe padagicze. 19. Ay dalt gſem wam mocz tlaczziti na hadi a na ſſczzury a na wſſeczku mocz nepržitele a nyczt wam nebude ſſkodyti. 20. Awſſak za wierne nerodte ſye radowaty, zzet wam duchowe poddany gſu; Ale raduyte ſye a weſelte ſye, zzet gmena waſſye napſana gſu w nebi.

Den ſ. Marcelle papezze Czztenye: [308a] Czzlowiek nyekteraki. *hleday od zpowiedlnykow.*

Den ſ. Anthonyi Czztenye: Zadny nezazze luczerny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. priſſki Czztenye: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke deſſyti pannam. *hleday od panen.*

Den ſ. Sſebeſtiana a phabiana czztenye: Sſed iezziſs ſ hory. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den ſ. Agneti Czztenye: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke deſſyti pannam. *hleday od panen.*

Den ſ. Wyczenczige Czztenye: Aczz kto chce przigiti za mnv. *hleday w komvnye od gednoho mvczzedlnyka.*

Den ſ. Thymotea Czztenye: Wibral hoſpodyn. *hleday od apoſſtolow.*

193. Den obraczenye ſwateho Pawla Czztenye ſ. Matuſſie.

(Matth. XIX. 27–29.)

27. RZiekl ſſymō petr k yezziſſowy: Ay ted my opuſtili ſmy wſſechno y naſledowali ſmy tye. Czſozz tehdy bude nam? 28. Tehdi iezziſs rzyekl gym: Wyeru pprawym wam, zze wy, geſſto gſte opuſtyly wſſechno a naſledowali ſte mye, W narozenye[1]) kdyzz ſede ſyn czzlowieczzi na ſtoliczi bozſtwye ſweho, ſedyeti budete y wy na ſtoliczich dwanaſti ſudyecze dwanaſtero pokolenye yſrahelſke. 29. A kazzdi, kteryzz opuſti duom nebo bratri aneb ſeſtry nebo otczze aneb materz aneb zzenv nebo dyeti aneb roli pro ygmeno me, Stokrat wiecze wezme A zzywot wyeczzny gmyeti bude.

W ochtab ſ. Agneti Czztenye: Podobno geſt kralo[308b]wſtwy nebeſke pokladu. *hleday od panen.*

Den ſwatei Brigidi Czztenye iako den ſ. lucige.

---

193. [1]) in regeneratione.

194. Na hromnycze Czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. II. 22—32.)

22. KDizz naplnyli ſye dnyowe oczziſſczzenye marie podle zakona moyzziſſowa, neſli gey do geruzalema, abi obietowali gey bohu. 23. iakoz pſano geſt w zakonv bozzym: Nebo wſſeliki ſamecz, genzz ſye narody, ſwate bohu nazwano bude. 24. A abi dali obiet, iakozz pſano geſt w zakonye bozzym, Dwie hrdliczcze anebo dwe holubenecz. 25. A ay czzlowiek bieſſe w geruzalemye, gemvzz gmeno ſymeon a czzlowiek ten ſprawedlywi a bazlywi, czzekage vtieſſyenye yſrahelſkeho a duch ſwati bieſſe w nyem. 26. A odpowied wzal od ducha ſwateho, zze nevzrzy ſmrti, azz bi prwe vzrziel kryſta bozzieho. 27. I prziſſiel w duchu do chramv. A kdiz vwedli dyetie iezziſſe ſtaroſti geho, abi vczzynyli podle obiczege zakona, 28. proczzezz y on wzel gey na lokti ſwe y pozdrawil boha y rzekl geſt: 29. Nynye puſtiſs ſluhu tweho, pane, podle ſlowa tweho w pokogi. 30. Nebot gſu widieli oczzi moge ſlawu twu, 31. kteruzz gſy zpripravil przied twarzi wſſieho lida, 32. ſwietlo k zwieſtowanye lydu a k ſlawie lidu twemv iſrahelſkemvi

Den ſ. Blazzege Czztenye: Aczz kto chcze po mnye przigiti. *hleday od gednoho mv*[309ª]*czzedlnyka.*

Den ſ. Ahati Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke deſſyt. pannam. *hleday od panen.*

Den ſ. Dorothie Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke pokladu. *hleday od panen.*

Den ſ. Scolaſtiki Czztenye Takezz iako den ſ. Doroti.

Den ſ. Walentina Czztenye: Aczz kto chcze po mnye przigiti. *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

Den naſſtolowanye ſ. petra Czztenye: Prziſſel iezziſs do kragy czezareiſkich. *hleday na ſwateho petra.*

195. Den ſwateho Mathuſſie [1]) Czztenye ſwateho Matuſſe.

(Matth. XI. 25—30.)

Wzhled iezziſs w nebe wecze: 25. Chwalym tie, pane otcze nebe i zemye, zeſs ſkril to przed mvdrczi a chytrczi a zgewil ſi to maliczkym. 26. Tak otczze, nebo tak libo bilo przyed tobu. 27 Wſſiechno my geſt wydano od otcze meho. A zzadny nezna ſyna gedno otecz, Any otcze kto zna, gedno ſyn a komvzz chcze zgewiti ſyn. 28. Podte ke mnye wſſieczſi, genzzto dielati [2]) a obtizzeny gſte a yat pohlym was. 29. Wezmyete gho me na was a vczzte ſye ode mne, nebt tychi gſem y pokorny ſrdczem; A naydete odpoczzynvti duſſym waſſym. 30. Nebot gho me chutne geſt a brzyemye me lehke.

195. [1]) omyl m. Matěje. — [2]) omyl. m. —te.

Na przienefenye f. wacziawa Czztenye: Aczz kto chcze po mnye przigiti. *hleday od gednoho mvczzedlnyeka.*

Den f. Czrhi a ftrachoti Czztenye: Budte [309b] bedra waffie prziepafana. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den f. Rziehorzie Czztenye: Bdiete, nebo newiete. *hleday od zpowiedlnykow.*

Den f. Benedicta Czztenye: Zadny nezazzha[1]) luczerny. *hleday od zpowiedlnykow.*

Dne zwieftowanye Matki bozzi Czztenye: Poflan geft gabriel angel. *hleday w fuche dny w ftrziedu przied bozzym narozeny.*

Den f. Ambrozzige Czztenye: Wi gfte ful zemye. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den f. Tiburczige a waleryana Czztenye: Ja gfem pen prawi. *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

Den f. woytiecha Czztenye Jako od fwateho Tiburczie.

Od fwateho Gyrzi takowezz.

196. **Den f. Marka Czztenye f. lukaffie.**

(Luc. XVIII. 25—30.)

POwiediel iezzifs vczzennykom fwym: 25. Snaze geft welbludowi fkrze dyeru gehelnv gyti, nezz bohatczowi wnyti do kralowftwye bozzieho. 26. I weczechu, kterzzizz to fliffyechu: A ktozz tehdi mozz fpafen biti? 27. I wecze gym: Czfozz nepodobneho[1]) geft v lidi, podobno[2]) geft v boha. 28. Tehdi wecze petr: Ay my opuftili fmy wffeczko y nafledowali fmy tie; Czfozz tehdi bude nam? 29. kteryzzto rziekl gym: Wieru prawymt wam, zzadnyt nenye, kteryzz opuftil duom aneb przateli neb bratri anebo zzenv neb fyny anebo roli pro kralowftwye bozzi, 30. bi newzal mnohem wyecze w tomto czzafu a w buduczym zzywot wyeczzny.

Den f. Vitali[310a]*ffe Czztenye:* Ja gfem pen prawi. *hleday od gednoho mvczzedlnyeka.*

197. **Den f. philipa Jakuba czztenye fwateho Jana.**

(Joan. XIV. 1—13.)

RZiekl iezzyfs vczzennykom fwym: 1. Nefmvczuyg fie frdcze waffye, any fye lekay. Wierzite-li w boha y w mye wierzte. 2. Nebo w domv otcze meho przibitkowe mnozi gfu. Aczz bich gynak bil rziekl wam: zze gdu prziprawowat wam myefta. 3. A paklit odeydu a prziprawym wam myefto,

---

195. [1]) chyba m. nezažže.

196. [1]) quae impossibilia sunt. — [2]) possibilia sunt.

znowa przigdu k wam a wezmv was k ſobie ſamemv. Abi, kdezz gſem ya, y wi bili. 4. A kamzz ya gdu, wy wyete y czeſtu wyete. 5. Wecze gemv thomaſs: Pane, newyemy, kam gdeſs; A kterak mozzem czeſtu wiedieti? 6. Wecze gemv iezziſs: Ja gſem czeſta prawda y zziwot. zzadny neprzide k uotci gedno ſkrze mye. 7. Biſte bili poznali mye y otcze meho owſſem bili biſte poznali; A gyzz poznate geho a widieti budete gey. 8. Wecze gemv philip: Pane, vkazz nam otcze a doſtit mamy. 9. Wecze gemv iezziſs: Toliko czzaſu ſ wamy ſem bil a nepoznali ſte mne? philipe, ktozz widye mye, wydyt y otcze meho. kterak ti prawiſs: vkazz nam otcze? 10. Newierziſs, zze ya w uotczi ſem a otecz we mnye geſt? Slowa, kterazz ya mluwym wam, od ſebe ſameho nemluwym, Nezz otecz we mnye bidle ont czzyny ſkutki. 11. Newierziſs, zze ia [310[b]] w uotczi a otecz we mnye geſt? 12. Ale pak pro ſkutki ti wierzte. Wieru, wieru prawy wam, ktozz wierzi w mye, ſkutki, kterezz ya czzynȳ y on bude czzynyti a wietſſy tiechto vczzynyei; Nebo ya gdu k uotczy. 13. a czſozzkolwiek proſiti budete otcze we ymeno me, to vczzynym.

198. Den ſwateho krzizze nalezenye Czztenye ſ. Jana.

(Joan. III. 1—15.)

1. Byeſſe czzlowiek z zakonnykow, nycodem gmenem, knyezze zzidowſke. 2. Ten przißel k iezziſſowi w noczi y rzyekl gemv: Rabi, wyemy, zze's od boha przißel myſtr; Nebot zzadny nemozz tiech zazraku czzynyti, kterezz ti czzynyſs, gedno aczz bi bil buoh ſ nym. 3. Odpowiediel iezziſs y rziekl gemv: Wieru, wieru prawym tobie, aczz ſye kto nenarodi druhe, nemozz widieti kralowſtwie bozzieho. 4. Wecze k nyemv nycodemvs: kterak ſye mozz czzlowiek narodyti, kdyzz geſt ſtari? Zdali mozz w brzich materzie ſwey opiet wnyeti y narodyti ſye? 5. Odpowiediel iezziſs: Wieru, wieru prawym tobie, Geſtlizze kto nenarody ſye z wodi a z duchu ſwateho, nemozz wnyti do kralowſtwye bozzieho. 6. Czſozz narodilo ſye geſt z tiela, tielo geſt a czſoz narodilo ſe geſt z duchu, duch geſt. 7. Nedyw ſye, zzet ſem rziekl tobie: Moſyte ſye wy narodyti po druhe. 8. Duch, kdezzt chcze, dycha a hlas geho ſli[311[a]]ſſis, ale newiſs, odkad przichazi, anebo kam gde; Tak geſt kazzdi, kteryzz ſye geſt narodil z duchu. 9. Odpowiediel nycodemus y rziekl k nyemv: kterak mohu ta biti? 10. Odpowiediel iezziſs y rziekl gemv: Ty gſy myſtr w yſraheli a toho nevmyeſs? 11. Wieru, wieru prawym tobie, zze czſozz wyemy, mluwymy a czſozz gſmy wydieli, ſwiedczzymy a ſwiedecztwie naſſieho neprzygymate. 12. aczz zemſku wiecz powiediel ſem wam a newierzite, kterakz pak aczz wam powym nebeſke wieczi, vwierzite? 13. A zzadny newſtupil do nebe, gedno kteryzz zſtupil ſ nebe, ſyn czzlowyeczzi, kteryzz geſt w nebeſich. 14. A yakozz moyzziſs pozdwihl hada na puſſczzi, tak powiſſen moſi biti ſyn czzlowieczzi, 15. abi wſſeliki, kteryzz wierzi wen, nezahynvl bi, ale gmyel bi zzywot wieczzny.

Den ſ. Jana przed branv latynſku Czztenye: Rziekl iezzifs petrowi: naſleduyg mye. *hleday den narozenye ſwateho yana.*

Den ſ. ſtanyſlawa Czztenye: Ja gſem paſtirz dobry. *hleday w druhu nedieli po welicze noczi.*

Den ſ. Gordyana a ephymacha Czztenye: Nerodte mnyeti. *hleday od mvczzedlnykow.*

Nerei a achilei Czztenye: Ay ya poſylam was. *hleday od mvczzedlnykow.*

Den ſ. vrbana Czztenye: Ja gſem pen prawy a wi. [311b] *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

Den ſ. Marcelle a petra Czztenye: kdizz vſliſſite woyny a boge. *hleday od mvczzedlnykow.*

Bonyfaczige a towarziſtwa geho Czztenye: Ay ay poſilam was. *hleday od mvczzedlnykow.*

Prymy a feliczziana Czztenye: Vzrziew iezzifs zaſtupi. *hleday od mvczzedlnykow.*

Barnabaſſe apoſſtola Czztenye: Wibral hospodin. *hleday od apoſſtolow.*

Basilidis ſ towarziſtwem Czztenye: Sedyecze iezziſſowi na horzie. *hleday od mvczzedlnykow.*

Wita ſ towarziſtwem Czztenye: Nerodte mnyeti. *hleday od mvczzedlnykow.*

Marcelli a Marcelliany Czztenye: kdyzz vſlyſſyte woyny. *hleday od mvczzedlnykow.*

Geruazyi a protazíy Czztenye: Wygduczieho iezziſſe. *hleday od mvczzedlnykow.*

Deſſet tiſſicz rytyrzow Czztenye: Vzrziew iezzifs zaſtupi. *hleday od mucczedlnykow.*

199. Den wigilie ſ. Jana Czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. I. 5—17.)

5. Bieſſie we dnech heroda krale zzidowſkeho knyez nyekteraki, gmenem zacharz, z kmenv abyaſſowa a zzena geho z dſer aronowich a gmeno gegie alzbietha. 6. A biechu ſprawedliwi oba przied bohem, chodyecze we wſſiech przikazanych a ſprawedlnoſtech bozzich bez zzalobi, 7. A nebiſſe gym ſyn, Nebo bieſſe alzzbieta bezdietkyn A oba bieſſta ſeſſla dnyei ſwich. 8. Ale ſtalo ſie geſt, [312a] kdyizz knyezſtwie vzziwaſſe zacharz w rzadu pokolenye ſweho przied bohem 9. podle obiczzege knyezſkeho, loſem wynyde, abi obiet na ſpaſenye polozzil wſſed w chram bozzi; 10. A wſſiechno mnozſtwye lyda byeſſe wnye modlecz ſye w hodynv obietownye. 11. Tehdi zgewi ſye gemv angel bozzi ſtoge na prawiczi oltarze obietowneho.

12. A zacharz vzrziew ſmvtil ſie geſt a bazn rzutila ſye na nyeho. 13. Tehdi wecze k nyemv angel: Nelekay ſye, zacharzy, nebot vſliſſana geſt modlitba twa; A zzena twa alzbieta porody tobie ſyna A nazoweſs gmeno geho yanem. 14. A budet tobie radoſt y weſſele A mnozi w narozeny geho weſeliti ſye budu; 15. a budet weliki przed bohem; Wyna a pitie nebude pyti A duchem ſwatym naplnyen bude geſſczze w brzychu materzie ſwey. 16. a mnohe z ſynow yſrahelſkich obrati ku panv bohu gich. 17. A on poyde przed nym w duchu a w moczi heliaſſowie, abi obratil ſrdcze otczow w ſyny a newierzuczi k mvdroſti ſprawedliwich A[1]) prziprawowati panv oſadu[2]) dokonalu.

200. Den ſ. Jana Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. I, 57–68.)

57. Elzzbietie naplnyl ſye geſt czzas porozenye y porodila ſyna. 58. I vſliſſyechu ſuſede a przatele gegie, zze zwelebil pan myloſt ſwu ſ nye y radowachu ſye gyei. 59. I [312b] ſta ſye w dny oſmem, przigidechu obrziezowat dyetiete I naziwachu geho gmenem otczowym, zacharziem. 60. A odpowiediewſſy mati geho wecze: Nikakezz, ale nazwanot bude gmeno geho yan. 61. y weczechu k nyei: zze zzadny nenye w rodie twem, genzz bi bil nazwan tyem gmenem. 62. Tehdi ponvkli otczi geho, kterak by chtiel nazywati geho. 63. A pozzadaw piſadla napſal rzka: Jan geſt gmeno geho. I dywyechu ſye wſſichny, 64. Tehdi otworzena gſu ynhed vſta a yazik geho y mluwieſſie chwale boha. 65. I vczzynyl ſye geſt ſtrach nade wſſyemi ſuſedi gych. A po wſſyech horach zzidowſkey zemye rozneſli ſye wſſiechna ſlowa tato. 66. I polozzychu wſſichny, genzz to ſliſſali biechu, w ſrdczi ſwē rzkucze: kterake, mnyſs, dyetie toto bude? Nebot ruka bozzi bieſſie ſ nyem. 67. A zacharz, otecz geho, naplnyen geſt ducha ſwateho y prorokowal rzka: 68. Pozzehnany pan buoh iſrahelſki, nebo nawſſczzywil a vczzynyl wikupenye lydu ſwemv.

ſ. Jana a pawla Czztenye: Waruyte ſye od kwaſu. *hleday od mvczzedlnyekow.*

201. Den wigilie ſwateho petra Czztenye ſwati Jan pyeſſye.

(Joan. XXI. 15–19.)

15. Rziekl iezziſs petrowi: Sſymonyu yanow, mylugeſſli mye wiecze tiechto? Dye gemv petr? Take, pane, ty wyeſs, zze mylugi tie. wecze gemv iezziſs: Pas berany me. 16. Dye gemv [313a] opiet: Sſymony yanv, mylugeſſ-li mye? Wecze gemv: Take, pane, ti wieſs, zzet mylugi tie. wecze gemv: pas berany me. 17. Dye gemv trzietie: Sſymony yanow, mylugeſſ-li mye? I ſmvtil

199. [1]) ve Vulg. není. — [2]) plebem.

ſye geſt petr, zze gemv rziekl trzieti: mylugeſſ-li mye? I dyei gemv. Pane,
ty wſſiechno wieſs, ty wieſs, zzet mylugi tebe. Wecze gemv iezziſs: Pas
owcze me. 18. Wieru, wieru prawym tobie, kdyzz's bil mladſſi, treſktal's[1])
ſye ſam a chodil's, kdezz gſy chtiel; Ale kdizz ſye zſtaraſs, ztahneſs rvcze
twogy a gyny tye bude treſktati[2]) y powede kam ti nechczzeſs. 19. Ale
to rziekl zgewuge, kteru ſmiti oſlawil bi boha.

202. Den ſ. petra Czztenye ſ. Matuſſye.

(Matth. XVI. 13–19.)

13. PRziſſel iezziſs do kragyn ceſaree philippa I otazal vczzennykow
ſwych rzka: ktereho prawie lide byty ſyna czzlowieczzieho? 14. Tehdi po-
wiediechu ony: Gedny prawi yana krzſtitele, A druzi heliaſſye, A gyny
yeremyaſſe, nebo gednoho z prorokow. 15. Wecze onyem iezziſs: Ale wi
koho mne byti prawiete? 16. Odpowiediew ſſymō petr wecze gemv: Ti
gſi kriſtus, ſyn boha zziweho. 17. Tehdi odpowiedyew iezziſs rziekl gemv:
Blazzeny gſy, ſſymony bar iona, nebot maſſo any krew nezgewila tobie, ale
otecz moy, genzz geſt w nebeſich. 18. A ya ti pra[313[b]]wym tobie, petrzie,[1])
zze ti gſi petr a na tei ſkale poſtawym koſtel moy. A wrata pekelna ne-
oſtogi[2]) protyw nyemu. 19. A tobie dam klicze kralowſtwie nebeſkeho.
a czſozzkolwiek ſwizzeſs na zemy, budet ſwazano y w nebi;[3]) A czſoz-
kolwiek rozwizzeſs na zemy, budet rozwazano y w nebi.

Pamatka ſ. pawla Czztenye: Rziekl ſſymon petr k iezziſſowi. *hleday dne obraczenye geho.*

203. Nawſſczzywenyei Matki bozzy Czztenye ſ. lukaſſie.

(Luc. I. 39–56.)

39. Wſtawſſy maria ſſla geſt na hori poſpieſſnye do myeſta zzidowſkeho.
40. y weſſla geſt w duom zacharzow y pozdrawila alzbieti. 41. I ſtalo ſye
geſt, kdizz vſliſſala pozdrawenye marie alzbieta, radowalo ſye dyetie w zzi-
wotu gegyei, y naplnyena geſt duchu ſwateho alzbieta. 42. y zwolala
hlaſem welikym y rziekla geſt: Pozzehnana ti mezi zzenamy y pozzehnany
plod brzicha tweho. 43. A odkud mnye to, abi prziſſla maty pana meho
ke mnye? 44. Ay nebo yakzz ſye ſtal hlas pozdrawenye tweho w uſſych
mych, zradowalo ſye dyetie w zzywotu mem. 45. A blazzena gſy, zze's
vwierzila, nebot naplnye ſye na tobie ta, czſozz rzczena gſu tobie od pana.
46. I wecze maria: Welebi duſſie ma pana; 47. I zradowal ſye geſt duch
moy w bohu, ſpaſiteli mem. 48. Nebo wzhledl na pokoru dyew[314[a]]ki
ſwei; ay nebo z toho blazzenv mye rzknv wſſeczſy narodowe. 49. Nebo

201. [1]) cingebas te. — [2]) cinget.
202. [1]) ve V. není. — [2]) non praevalebunt. — [3]) rasura: y w nebi.

vczzynyl my welike, genzzto moczny geſt a ſwate gmeno geho. 50. A mylofrdenſtwie geho od narodow do narodow bogicziech ſie geho. 51. Vczzynyl mocz w ramenv ſwem; roztrziſl [1]) hrde myſli ſrdcze ſweho. 52 Slozzil moczne ſ ſtolicze a powiſſil pokornych. 53. laczzne nakrmyl dobrym a bohate oſtawil nedoſtateczzny. 54. Przyial yſrahel dyetie ſwe, rozpomanvl [2]) ſye na mylofrdenſtwie ſwe. 55. Jakozz mluwil geſt k uotczom naſſym, abrahamowi a ſemenv geho na wieki 56. A prziebiwala tehdi maria ſ onv yakzzto trzi myeſicze; y nawratila ſye geſt w duom ſwoy.

Den ſ. Prokopa Czztenye: Bdiete nebo newiete. *hleday od zpowiedlnyekow.*

204. W ochtab apoſſtolow petra a pawla Czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. XIV. 22—33.)

22. Przikazal iezzifs vczzennykom ſwym wſtupiti na lodiczzku a przieweſti przed nyem przeſ plawiſſczze,[1]) azz bi rozpuſtil zaſtupi. 23. A puſtyw zaſtup wſtupil na horu ſam modlit ſye. A kdizz bil weczzer, ſam bieſſe tam. 24. Tehdi lodyczzka na proſtrzied morzie metaſſye ſye wlnamy, Nebo bieſſie gym protywen wietr. 25. Tehdi w czztwrtu hodynv noczi prziſſel k nym chodie po morzi. 26. A widucze geho chodyecze po morzi, ſmvtili gſu ſye rzkucze: zze oblud geſt. [314b] A pro ſtrach krziczali gſu. 27. a hned iezzifs promluwil k nyem rzka: Gmyeite dowierzienye; yat gſem, nerodte ſye baty. 28. Tehdio dpowiediew petr wecze: Pane, gſi-li ti, kazz my przigiti k ſobie po wodie. 29. A on wecze: pody. I wyſtupyw petr z lodiczzki chodieſſe na wodach, abi prziſſel k yezziſſowi. 30. Tehdi wyda wyetr weliki bal ſye; A kdyzz poczzynaſſie tapati wolaſſye rzka: Pane, zdrawa mye vczzyn. 31. A ynhed iezzifs ztah ruku popadl geho. I wecze gemv: Malitkei wieri, procz ſi pochibil? 32. A kdizz wſtupil w lodiczku, przieſtal wietr. 33. A kterzizz w lodiczcze biechu, prziſſli gſu a modlili gſu ſye gemv rzkucze: Wieru ſyn bozzi gſy.

205. Sedmy bratrzy Czztenye ſwateho Mathuſſye.

(Matth. XII. 46—50.)

46. Mluwiecze iezziſſowi k zaſtupom, ay maty geho y bratrzi ſtachu wnye, chtiecz ſ nym mluwiti. 47. Tehdi wecze gemv nyekteraki: Ay mati twa a bratrzi twogi wnye ſtogi hledagicze tebe. 48. A on odpowiediew rzkuczymv gemv wecze: ktera geſt maty a bratrzi mogi, genzz gſu? 49. I ſtahl ruku ſwu na vczzedlnyki ſwe y rziekl: Ay tot mati ma a bratrzy

203. [1]) dispersit. — [2]) m. přechod.: recordatus.
204. [1]) trans fretum.

mogi. 50. A ktozzkolwiek vczzynye wuoli otcze meho, kteryzzto w nebeſich geſt, ont moy bratr, ſeſtra y maty geſt.

Den ſ. Margrety Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke [315[a]] pokladu. *hleday od panen.*

206. Rozeſlanye apoſſtolow Czztenye ſ. Marka.

(Marc. XVI. 15—20.)

15. Sedſſie po wſſem ſwietie kazzte czztenye wſſyemv ſtworzienye. 16. ktozz vwierzi a krzczzen bude, ſpaſen bude; Ale ktozz nevwierzi, zatraczen bude. 17. Ale znamenye ge, genzz vwierzi, tato drzzeti ſye budu: [1]) We ygmenv mem dyabelſtwa wymytati budu; Jaziki mluwiti budu nowymy; 18. hadi budu brati; a aczz vmorneho [2]) czſo piti budu, nebude gym ſſkodyti; Na nemoczne rucze wkladati budu a dobrzie gmyeti budu. 19. A tehdi pan iezziſs, kdizz mluwil geſt gym, wzat geſt do nebe y ſedye na prawiczi bozzi. 20. Tehdi ony ſſedſſye kazali wſſadi ſ pomoczi pana a kazny potwrzuge [3]) gduczymy [4]) zazraki.

Od ſwateho Alexie Czztenye: Zzadny nezazze luczerny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. Praxedi panny Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke deſſyti pannam. *hleday od panen.*

Den ſ. Marzi Magdaleny Czztenye: Profyeſſye iezziſſe geden zakonnyk. *hleday w patek w ſuche dny po nedielnych czztenye.*

Den ſ. Apolynara Czztenye: Stala ſie geſt hadka. *hleday dne ſ. Bartholomyege.*

207. Den ſwateho Jakuba Czztenye ſwateho Matuſſye.

(Matth. XX. 20—28.)

20. PRziſtupila k yezziſſowi maty ſynow zebedeowich z ſyny ſwymy, modleczi ſye a proſſyeczi nyeczſo od nyeho. 21. kteryzzto wecze gy: [315[b]] Czſo chczeſs? Wecze gemv: Rczi, at ſedu tato dwa ſyny ma, geden na prawiczi twey a druhi na lewiczi twey w kralowſtwie twem. 22. Tehdi odpowiediew iezziſs wecze: Newiete, czſo proſite. Mozzete-li pyti kalich, kteryzz ya pyty budu? Weczechu gemu: mvzzemy. 23. kalich moy pyti budete, ale ſedyeti na prawyczi mey a na lewiczi nenye me daty wam, ale gymzzto przipraweno geſt od otcze meho. 24. A vſliſſewſſye to deſſet, rozhnyewali gſu ſye na dwa bratri. 25. Tehdi iezziſs zawolal gich k ſobie y wecze gȳ: Wite-li, zze knyezzata pohanſka [1]) panvgy gȳ [2]) a kterzizz mocz magi a wietſſy gſu, vkazugy [3]) na nye. 26. Ne tak bude mezy wamy,

---

206. [1]) signa eos, . . ., sequentur. — [2]) mortiferum. — [3]) Domino cooperante et sermonem confirmante. — [4]) sequentibus signis.

207. [1]) principes gentium. — [2]) eorum (t. lidem). — [3]) potestatem exercent.

Ale ktozzkolwiek chtieti bude mezy wamy wietſſy byty, budyzz waſs ſluzzebnyk. 27. A ktozz chcze mezy wamy prwny byti, budet waſs ſluha. 28. Jakozz ſyn czzlowieczzi neprziſſel, abi gemv ſluzzyly, ale abi ſluzzil a dal duſſy ſwu na wikupenye za mnohe.

Od ſwatei Anny Czztenye: knyhi pokolenye. *hleday den narozenye matki bozzyei.*

Den ſ. Panthaleona Czztenye: Aczz kto przichazy ke mnye. *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

ffelicis ſympliczie a ſauſtyna Czztenye: kdyzz vſliſſyte woyny. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Abdon a ſennen Czztenye: Vzrziew iezziſs zaſtupy. *hleday od mvczzedlnykow.*

Z okow wy[316ᵃ]*puſſczzenye ſ. petra Czztenye*: Prziſſel iezziſs do kragyn ceſaree. *hleday dne ſ. petra.*

Den ſ. Sſczepana papezze a mvczzedlnyeka Czztenye: Czzlowiek nyekteraki vrozeny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den nalezenye ſ. ſſczepana Mucz͡zedlnyka Czztenye: Rziekl iezziſs zaſtupom. *hleday den ſ. ſſczzepana po bozzym narozenye.*

Den ſ. Oſwalda Czztenye: Aczz kto chcze przigiti po mnye. *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

Sixti, feliciſſymy a agapiti Czztenye: Waruyte ſye od kwaſu. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den ſ. Aſſry Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke pokladu• *hleday od panen.*

Cyriaczi ſ towarziſtwem Czztenye: Gducze po wſſyem ſwietie. *hleday na bozzi wſtupenie we czztenye.*

Den wigilie ſ. wawrzyncze Czztenye: Aczz kto chcze przigiti po mnye. *hleday od gednoho mocz͡zedlnyka.*

208. **Den ſ. wawrzyncze czztenye ſ. Jana.**

(Joan. XII. 24—26.)

24. Wyeru, wieru prawym wam, Gedno leczz zrno obilne padna w zemy vmrlo bude, 25. ono ſamo oſtane; pakli mrtwo bude, weliki plod przyneſe. ktozz myluge duſſy ſwu, ztrati gy; A ktozz nenawydy duſſye ſwey na tomto ſwyetie, k wiecz͡znemv zzywotu ſtrziezze gyei. 26. Aczz kto mnye ſluzzi. mye naſleduyg; A kdezzt gſem ya, tudyezz y ſluha moy bude. Aczz kto mnye bude ſluzzi-[316ᵇ]ti, poczztit geho otecz moy, genzz w nebeſich geſt.

Den ſ. Tiburczie Czztenye: Aczz kto przichazye ke mnye. *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

Den ſwatei Clary Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke [1]) pokladu. *hleday od panen.*

Ipolita a towarziſtwa geho Czztenye: Waruyte ſye od kwaſu. *hleday od mvczzedlnyekow.*

209. Den wigilie Matki bozzie wzeti Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. XI. 27—28.)

27. Mluwiecze iezziſſowi k zaſtupom, I powzdwyhſſy hlaſu nyekteraka zzena z zaſtupu wecze k iezziſſowy: Blazzeny brzich, genzz tye noſil a prſy, kterezz gſy ſal. 28. A on wecze: v owſſyem, Blazzeny, genzz poſluchagi ſlowa bozzieho a oſtrziehagi geho.

210. Den Matki bozzi czztenye ſwateho lukaſſe.

(Luc. X. 38—42.)

38. WNyde iezziſs w geden hradek a zzena nyekteraka, martha gmenem przyyala geho w duom ſwoy. 39. A tey bieſſie ſeſtra, gmenem maria, kterazz take ſyedyeczi podle noh pana poſluchaſſie ſlowa geho. 40. Ale martha ſnazzieſſie ſye podle czzaſteho ſluzzenye, kterazz ſtogeczi [1]) wecze: Pane, nenye tobie peczze, ezz ſeſtra ma nechala mne ſamey ſluzziti? Protozz rzczi giei, at my pomvozz. 41. A odpowiediew wecze k nyei pan: Marto, Marto, ſnazzna [2]) gſy a zamvczugeſs ſye w mnohich wieczech. 42. Awſſak gednot geſt potrziebne. Maria naylepſſy ſtranku zwolila, kterazz od ny [317ᵃ] nebude wzata.

211. Den ſ. Bartholomyege Czztenye ſ. lukaſſye.

(Luc. XXII. 24—30.)

24. STala ſye geſt hadka mezi vczzennyki iezziſſowymy, ktery gich widyn bi bil wietſſy. 25. Tehdi wecze gym yezziſs: kralowe pohanſſczzi panvgi gich lidom A kterzyzz mocz magi nad ňymy, vrzadnyczi ſlowu. 26. Ale wi ne tak; Nezz kteryzz geſt wietſſy mezi wamy, bud yako naymenſſy, A kteryzz przedeſſli [1]) geſt, bud iako ſluzzebnyk. 27. Nebo ktery wietſſy geſt, genzzto-li ſedye, czzili geſſto ſluzzy? Wſſak geſſto ſedyei. A ya w proſtrziedku was gſem, yako ten, genzzto ſluzzi. 28. Ale wy gſte, genzz gſte przziebywaly ſe mnv w pokuſſyenye mych; 29. A ya zgednawam wam, yakozz przyprawil mnye otecz moy kralowſtwye, 30. Abiſte gedli a pili na ſtole mem w kralowſtwie mem A abiſte ſedieli na ſtolicziech dwanaſty, ſudyecze dwanaſtero pokolenye yſrahelſke.

Den ſ. Auguſtyna Czztenye: Wy gſte ſul zemye. *hleday od zpowiedlnyekow.*

---

208. [1]) rasura: nebeſ.
210. [1]) stetit. — [2]) rasura: z (první).
211. [1]) praecessor.

212. Den ſtieti ſ. Jana Czztenye ſ. Marka.

(Marc. VI. 17—29.)

17. POſlal herodes y yal yana y ſwazal gey w zzalarzi pro herodyadem, zzenv philippowu, bratra geho, zze byeſſye wzal gy. 18. Nebo prawieſſye Jan herodowy: Nehodyet ſye tobie gmyeti zzenv bratra tweho. 19. Tehdi herodiaſſka lakaſſye [1]) geho; y chtieſſye zabyti geho y nemohla geſt. 20. Neb herodes [317[b]] baſſie ſye yana, wieda geho mvzze ſprawedliweho a ſwateho; y oſtrziehaſſie geho a ſliſſe gey mnoho czzynyeſſye a rad geho poſluchaſſye. 21. A kdizz ſye den potrziebny przihodil, herodeſs w narozenye ſwem weczzerzy vczzynyl knyezzatom a ſſlechticzom [2]) a prwnym zemye galilee. 22. A kdizz wnyde dſy geho a herodiadi [3]) a ſkakaſſye, y libilo ſye herodowy y ſpoluſyedyeczym, wecze dyeweczcze: Pros ode mne, czſozz chczeſs a damt tobie. 23. I przifezze gyei: zze czſozzkoli proſiti budeſs, dam tobie, bi pak polowiczi kralowſtwie meho. 24. kterazzto kdyzz wynyde, powiedieła materzi ſwey: Czſo proſyty budu? Tehdi ona powiedie: hlawu yana krzſtitele. 25. A kdyzz weſſla bieſſie ynhed z chwatany kralowi, [4]) poproſy rzkuczi: Chczi, aby my ynhed dal w okrzynye hlawu yana krzſtitele. 26. I ſmvtıl ſye geſt kral; pro prawo przifezzne a pro ſpoluſedyeczy nechtieſſie gy ſmvtiti, 27. Ale poſlaw kata przikazal przyneſti hlawu yanowu na okrzynye. I ſtial gey w zzalarzi 28. y przyneſl hlawu geho w okrzynye y da gy dyeweczcze a ona dala materzi ſwey. 29. A kdizz vſliſſali to vczzennyczi geho, przisſli gſu a wzali gſu tielo geho y polozzili ge w hrob.

Den ſ. ſſczzaſtneho, zbozzneho Czztenye: Nicz nenye przikriteho. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den ſ. Gilgi Czztenye: [318[a]] Zzadny nezazze luczerny. *hleday od zpowiedlnykow.*

213. Den Narozenye Matki Bozzy Czztenye ſwateho Matuſſye.

(Matth. I. 1—16.)

1. KNyhi pokolenye iezu kriſta, ſyna dawidowa, ſyna abrahamowa. 2. Abraham vrodil yſaaka; Ale yſaak porodil iacoba; A yakob porodil yudaſſe a bratrzi geho. 3. A yudas porodil phares a zara z tamar; A phares porodil efrom; Efrom pak porodil aram: 4. A aram porodil amynadab; Amynadab pak porodil naaſon; A nazon porodil ſalmon. 5. Salmon pak porodil booz z raab, A booz porodil obeth z ruth; Obeth pak porodil yeſſe; A yeſſe porodil krale dawyda; 6. A dawid kral porodil ſſalomvna z nye, genzto bila vrie. 7 A ſſalomvn porodyl roboam; Roboam pak po-

212. [1]) insidiabatur. — [2]) tribunis. — [3]) filia ipsius Herodiadis. — [4]) = k královi, ad regem.

rodil abiam; A abia porodil azar. 8. Azar pak porodil yozaphat; A yozaphat porodil yoram; A yoram porodil oziam; 9. A ozias porodil ioatham; A ioatham porodil achaz; Achaz pak porodil ezechiam; 10. A ezechias porodil manaſſen; A manaſſen porodil amon; A amon porodil yoziam; 11. Jozias pak porodil yeconyam a bratrzi geho w przieneſenye babilonſkem. 12. A po przieneſenye babilonſkem ieconyas porodil ſalatiel; Salatiel pak porodyl zorobabel; 13. A zorobabel porodil abyud; Abyud pak porodil eliachym; Eliachym pak [318b] porodil azor; 14. A azor porodil sadoch; A ſadoch porodil achym; Achym pak porodil elyud; 15. Elyud pak porodil eleazar; Eleazar pak porodyl mathan; A matan porodil iacoba; 16. A yacob porodil iozepha, mvzze maríe, z ktereyzz narodil ſye geſt iezziſs, genzz ſlowe kriſtus.

214. **Den powiſſyenye ſwateho krzizze Czztenye ſ. Jana.**

(Joan. XII. 32—36.)

RZiekl iezziſs vczzennykom ſwym a zaſtupō zzidowſkym: 32. Ja kdyzz pozdwizzen budu nad zemy, Wſſieczzko przitahnv k ſobie ſam. 33. (Ale to prawieſſie zwieſtuge, kteru ſmrti myel geſt vmrzyti.) 34. Odpowiediel gemv zaſtup: Mi ſmy ſliſſali z zakonv, zze kriſtus oſtawa na wieki; A kterak ti prawiſs, zze mvſy powiſſen biti ſyn czzlowieczzi? ktery geſt to ſyn czzlowieczzi? 35. Tehdy powiediel gym iezziſs: Geſſczze malitko ſwietla v was geſt. Chodte, kdyzz ſwietlo mate, at was tmy nepopadnv; A ktozz chodi we tmach, newie, kam gde. 36. kdyzz ſwietlo mate, wierzte w ſwietlo, abiſte ſynowe ſwietla bili.

Den ſ. ludmyly Czztenye: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke pokladu. *hleday od panen.*

Den ſ. lamperta Czztenye: Aczz kto chcze po mnye przygyti. *hledayg od gednoho mvczzedlnyka.*

215. **Den wigilie ſ. Matuſſye Czztenye ſ. lukaſſe.**

(Luc. V. 27—32.)

27. Vzrziel iezziſs zgewneho hrzyſſnyka, gmenem lewi ſedyecze na mytie, y wecze gemv: Naſleduy mye. 28. A o-[319a]puſtyw wſſeczko, wſtaw y naſledowal geſt geho. 29. I vczzynyl gemv hodi welike lewi w domv ſwem; I bieſſye zaſtup weliki zgewnych hrzyſſnyekow y gynych, geſſto biechu ſ nymy ſedyecze. 30. I reptachu zakonnyczi a piſarzi gich rzkucze k uczzennykom geho: proczz zgewnymy [1]) hrziſſnyki [2]) a hrziſſnyki gyete a piete? 31. A odpowiediew iezziſs wecze k nym: Nepotrziebugi, geſſto zdrawi gſu, lekarzie, ale geſſto zle magi. 32. Nebot gſem nepřziſſel wolati ſprawedlywich, ale hrzyſſnych ku pokanye.

215. [1]) = s zgew. — [2]) cum publicanis. — [3]) ſ předěláno ze *z*.

Den ſwateho Matuſſe Czztenye wſſeczko podobno gest tomzto czztenye naprzied pſanemv.

Den ſ. Mauriczie Czztenye: Sſed iezziſs ſ[3]) hory. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Cosmy a damyana Czztenye: Vzrziew iezziſs zaſtupi. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den ſwateho Waczlawa Czztenye: Aczz kto chcze przigiti po mnye. *hleday od gednoho mvczzedlnyeka.*

216. Den ſwateho Michala Czztenye ſ. Matuſſye.

(Matth. XVIII. 1—10.)

1. PRziſtupili k iezziſſowi vczzenyczi geho rzkucze: kterit ſye zda naywietſſy w kralowſtwye nebeſkem? 2. Tehdi prziwolaw iezziſs robie, poſtawil ge w proſtrziedku gich 3. y wecze: Wyeru, prawym wam, gedyne obraczeny budete[1]) a vczzynyeny yakozzto robatka, newendete w kralowſtwie nebeſke. 4. Protozz ktozzkolwiek pokorziti ſye [319[b]] bude iakozzto robie toto, tent wietſſy geſt w kralowstwye nebeſkem. 5. A ktozz prziyal[2]) gedno robie take we ygmeno me, myet prziyal.[3]) 6. Ale ktoz pohorſſi gednoho z robat tiechto, geſſto w mye wierzyei, hodno geſt, abi zwazan bil zzrnow oſlowy na hrdlo geho a vtopen bil w hlubokoſti morſkey. 7. Byeda ſwietu od pohorſſyenye. Wſſakzz potrziebi geſt, abi prziſſla pohorſſyenye; protozz za wierne bieda czzlowieku tomv, ſkrze kohozz pohorſſienye przyſſlo. 8. Nebo paklit ruka twa anebo noha twa pohorſſuge tebe, vrziezz gi a wrzz od ſebe; lepet geſt tobie do zziwota wgiti mdlu anebo chromv, nezz dwye rucze nebo dwie noze magicze vwrzzenv byti do ohnye wieczzneho. 9. A pakli oko twe pohorſſuge tebe, wylup ge a wrzz ge od tebe; lepet geſt tobie ſ gednym okem do zziwota gyti, nezzli dwye oczzy magicze wpuſſczzenv byti do pekelneho ohnye. 10. Wizte, abiſte nepotupili y gednoho z tiechto robath: Nebot prawym wam, zzet angele gegich w nebeſich wzzdiczky wydye obliczzey otcze meho, genzzto w nebeſſich geſt.

Den ſ. Jeronyma Czztenye: Zzadny nezazze luczerny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. Marka Papezze Czztenye: Czzlowiek nyekteraki vrozeny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Dyonyſiy a towarziſtwa geho Czztenye: kdizz vſliſſyte woyny. *hleday od mv-*[320[a]]*czzedlnyekow.*

Gercona a towarziſtwa geho Czztenye: Vzrziew iezziſs zaſtupi. *hleday od mvczzedlnykow.*

216. [1]) nisi conversi fueritis. — [2]) qui susceperit. — [3]) me suscipit. — [4]) rasura: .

Calixta papezze Czztenye: Zzadny nezazze luczerny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. hawla Czztenye yako den ſ. kalixta.

Den ſ. lukaſſe ewangeliſti Czztenye: Wibral hoſpodȳ. *hleday od apoſſtolow.*

Gedenaſte tyſics dyewicz Czztenye: Podobno geſt kralowſtwy nebeſke deſſiti pannam. *hleday od panen.*

Den ſwatey Corduli Czztenie: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke pokladu. *hleday od panen.*

Criſpyny a kriſpynyany Czztenye: Sediecze iezziſſowi na horze. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den wigilie apoſſtolow, Sſymonie a yudi[4]) *Czztenye:* Ja gſem kmyē prawy. *hleday od apoſſtolow.*

217. **Den ſ. Sſymonye a Judy apoſſtolow Czztenye ſwateho Jana.**

(Joan. XV. 17—25.)

POwiediel iezziſs vczzennykom ſwym: 17. Totot przikazugi wam abiſte ſye mylowali weſpolek. 18. Aczz was ſwiet nenawidi, wiezte to, zze mnye prwnyeho was w nenawiſti myel. 19. Biſte z ſwieta bili, ſwiet, geſſto geho bilo, mylowal by; A protozze wy z ſwieta neygſte, ale ya gſem was wibral z ſwieta, a protot was nenawydi ſwyeth. 20. Pomnyete na rzecz mv, kteruzz gſem ya prawyl wam: Nenyet ſluha wietſſi pana ſweho. ponwadzz mne nenawidieli gſu, y waſt nenawydyeti bu[320ᵇ]du; A geſtlizzet gſu mv rzieczz ſchowali, y waſſit ſchowagi. 21. Ale tot wam wſſeczko vczzyny pro gmeno me, nebo newiedie geho, genzzto poſlal mye. 22. Bich bil neprziſſel a nemluwyl bil gym, hrziechu by nemyeli; Ale gyzz omluwi nemagi z hrziechu ſweho. 23. ktozz mne nenawidie, y otcze meho nenawydie. 24. Bich bil ſkutkow neczzynyl mezi nymy, kterychzz zzadny gyny neuczzynyl, hrzyechu by nemyeli; Ale gyzz widieli gſu y nenawidieli gſu mne y otcze meho. 25. Nez abi ſye naplnyla rzieczz, kterazz w zakonye gich pſana geſt: zze nenawidieli gſu mne a darmo.

Den wigilie wſſiech ſwatich Czztenye: Sſſed iezziſs ſ hori. *hleday od mvczzedlnykow.*

Den wſſyech ſwatych Czztenye: Vzrziew iezziſs zaſtupi. *hleday od mvczzedlnyekow.*

Euſtachij a towarziſtwa geho Czztenye: kdyzz vſliſite woyny a boge *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den ſ. lynharta Czztenye: Zzadny nezazze luczerny. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Czztirz koronowanych Czztenye: Sſſed iezziſs ſ hory. *hleday od mvczzedlnykow.*

Theodora mvczzedlnyeka Czztenye: Nycz ſkryteho, *hleday od mvczzedlnyekow.*

Den ſ. Martyna Czztenye: Budte bedra waſſie przyepaſana *hleday od zpowiedlnyekow.*

Pieti bratrziei Czztenye: Waruyte ſye od kwaſu [321[a]] zakonnyekow. *heday*[1]) *od mvczzedlnykow.*

Den ſ. brikczie Czztenye: Budte bedra waſſie przyepaſana. *hleday od zpowiedlnykow.*

Den ſ. Othmara Czztenye Zzadny nezazze luczerny, *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. Alzzbieti zdowey Czztenye: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke pokladu. *hleday od panen.*

Den ſ. Cecilie Czztenye: Podobno geſt kralowſtwie nebeſke deſſyti pannam. *hleday od panen.*

Den ſ. Clymēta Czztenye: Czzlowiek nyekteraki gda na put. *hleday od zpowiedlnyekow.*

Den ſ. Criſona Czztenye: Aczz kto chcze przigiti po mnye. *hleday od gednoho mvczzedlnyka.*

Den ſwatei katherziny Czztenye: Podobno geſt kralowſtwye nebeſke deſſyti pannam. *hleday od panen.*

Tuto ſye poczzyna komvn aneb obecznoſt od ſwatich. A nayprwe od apoſſtolow, genzz nemagy zwlaſſczzich czztenye tato magy czztena byti.

218. Nayprwe od wigilie, totizz kdizz ſye poſti k kteremv Apoſſtolu, Czztenye ſwateho Jana.

(Joan. XV. 5—12.)

POwiedieI iezziſs vczzennykom ſwym: 5. Jat gſem kmen prawy a wy ratoraſle; ktozz przicbywa we mnye a ya w nyem, tent neſe owocze mnoho nebo beze mne nycz nemozzete vczzynyti. 6. Pakly kto we mnye bydliti nebude, wywrzzen bude wen yako ratoraſl y vſchne y ſberu geho [321[b]] a w ohen wrhu y horzieti bude. 7. Pakli we mnye bidliti budete a ſlowa ma w was bidliti budu, czſozzkolwiek chtieti budete proſiti,[1]) ſtanet ſye wam. 8. W tom oſlawen geſt otecz moy, abiſte owocze mnoho przyneſli a vczynyeny byli mogy vczzennyczi. 9. Jakozzto mylowal ge mye otecz a ya gſem mylowal was. Protozz oſtante w myloſti mey; 10. Aczz

217. [1]) chyba v rkp.

218. [1]) quodcunque volueritis, petetis. — [2]) rasura: -a-.

przikazanye me fchowate, oftanete w mylofti mey, 11. Jakozz gfem y ya otcze meho przikazanye chowal y bidlym w geho mylofty 12. Tot gfem mluwil wam, at bi radoft ma w was[2]) bila a radoft waffye naplnyena byla.

219. Toto czztenye take czzteno bywa od gednoho mvczzedlnyeka. Czztenye pyeffye fwati Jan.

(Joan. XV. 1—7.)

1. IA gfem kmen prawi a otecz moy tiezzarz geft. 2. kazzdu ratorafl we mnye nenefucze owocze wywrzze gy. A kazzdu ratorafl, genzzto nefe owocze, zczzifti gy, aby owocze wyecze przynefla. 3. Gyzz wy czzifti gfte pro rziecz, kteruzz fem mluwil wam. 4. Bidlte we mnye a ya w was. Jakozz ratorafl nemvozz nefti owocze fama od febe, gedyne leczz oftane we pny, takezz y wy, gedno aczz we mnye oftanete. 5. Jat gfem pen a wy ratorafle; ktozz bydly we mnye a ya w nyē, tent nefe owocze mnoho, nebo beze mne nycz nemozzete vczzynyti. 6. Pakli kto we mnye bydliti nebude, wywrzzen bude wen yako ra|322a]torafl a vwadne a fberu geho a w ohen wrhu y horzieti bude. 7. Pakli we mnye bidlyti budete A flowa ma w was oftanv, czfozzkoly chtieti budete, profyti,[1]) y ftanet fye wam.

220. Ode dnye od apoftolow Czztenye fwateho lukaffe.

(Luc. X. 1—7.)

1. VIbral hofpodyn take gynych fedmdeffat a dwa vczzennykow y poflal ge dwa a dwa przied obliczzegem fwym w kazzde myefto y w kragyny, kamzz on byeffye przyffczzy 2. I powiediel gym rzka: zzen zagifte welika, ale dielnyekow malo. Protozz profte pany[1]) zzny, at poffle dyelnyky w zzen fwu. 3. Gdyete; ay ya pofilam was yako berany mezi wlki. 4. Protozz nerodte nefty myeffka any tobolky any obuwy, a zzadneho na czeftie nepozdrawuyte. 5. A w kteryzzkolwiek duom wendete, nayprwe rzczete: Pokoy tomvto domu. 6. A bude-lit tu fyn pokoge, pokoy wafs odpoczzyne w tom domv; Paklit nebude, myr fye nawrati k wam. 7. w tom domv oftante geducze a pigicze, czfozz w nych geft; Nebot hoden geft dyelnyk mzdy fwey.

221. Tuto fye poczzynagi Czztenye od mvczzedlnyeko, kterzizz nemagi zwlaffczzich czztenye; tato czztena magi byti. Czztenye fwateho lukaffe.

(Luc. VI. 17—23.)

17. Sffed iezzifs f hori ftal geft na myeftu polnem a zaftup vczzennykow geho a mnozftwye welike lydu ode w[322b]wffieho zzydowftwa a geruza-

---

219. [1]) quodcumque volueritis, petetis.
220. [1]) chyba m. pána.

lema a martima[1] a tyri a ſidonis, 18. geſſto przíſſli byechu, abi ſliſſali geho a vzdraweny bili od nemoczi ſwych. A kterzizz trapeny bili od zlich duchuow, vzdraweny bili. 19. A wſſechen zaſtup hledaſſye ſye geho dotknvti, nebo mocz z nyeho wichodyeſſye a vzdrawowaſſye wſſiechny. 20. Tehdi on powzdwih oczzy na vczzennyki ſwe powiedie: Blahoſlaweny chudyei duchem, nebot waſſye geſt kralowſtwye bozzy. 21. Blazzenye, kterzizz nynye laczzny gſte, nebo naſiczeny budete. Blazzenye, geſſto nynye placzzete, nebo ſye ſmyti budete. 22. Blazzenye budete, kdyzz was nenawiedieti budu lide a kdyzz odluczzi was a ohawy a wywrhu gmeno waſſye, iakozzto zle pro ſyna czzlowieczzieho. 23. Weſelte ſye toho dne a raduyte, ay nebot mzda waſſye welika geſt w nebi.

222. Czztenye ſwati Matuſs pyeſſye.

(Matth. X. 34—42.)

VEcze iezziſs vczzennykom ſwym: 34. Nerodte mnyeti, bicht przíſſel pokoy puſtyti w zemy; Neprziſſel gſem pokoge poſlati, ale meczz. 35. Nebot gſem przíſſel rozluczzyti czzlowieka protyw otczi geho a dczeru protyw materzi gegyei A ſwekrwi protyw czſti gegyei; 36. A neprzateli czzlowieczzi domaczi geho. 37. ktozz myluge otcze nebo materz wyecze nezz mye, nenye mne duoſtogen: A ktozz myluge ſyna ne[323ª]bo dſeru nad mye, nenye mne hoden. 38. A ktozz newezme krzize ſweho a nenaſleduge mne, nenye mne duoſtogen. 39. ktozz nalezl duſſy ſwu, ztratit gy; Ale ktozz ztrati duſſy ſwv pro mye, naleznet gy. 40. A ktozz przygyma was, mnet przigyma; A ktozz mye przygyma, przygyma geho, genzz mye poſlal 41. A ktozz przygyma proroka we ygmeno proroka, mzdu proroczzy wezme. A ktozz przygyma ſprawedlyweho we ygmye ſprawedlneho, mzdu wezme ſprawedlyweho. 42. A ktozzkolwiek napoy da gednomu z naymenſſich tiechto, kalich ſtudeney wody ſ toliko we ymeno vczzennyka, wieru prawymt wam, neztratit mzdy ſwey.

223. Czztenye ſwateho Matuſſye.

(Matth. X. 16—22.)

POwiediel iezziſs vczzennyekom ſwym: 16. Ay ya poſilam was yako owcze w proſtrzyedek wlkow. Protozz budte mvdrzi yakzzto hady a ſproſtny yakzto holubiczzki. 17. Nezz waruyte ſye wy od lydy. Nebot zradi was w radach a w ſſkolach ſwich biczzowati budu was. 18. A kralom a knyezzatom wedeny budete pro mye na ſwiedecztwye gyem y pohanom. 19. A kdyzz wydadye was, nerodte myſliti, kterak anebo czſo byſte mluwily: Nebot bude dano wam w tu hodynv, czſo biſte mluwili. 20. Nebo

---

221. [1]) maritima.

neygfte wy, genzzto mluwyete, ale duch otcze waffieho, geffto mluwy [323b] w was. 21. Nebot wida bratr bratra na fmrt a otecz fyna; A prziwftanv fynowe na ftarofti a fmrti ge zahubie. 22. I budete w nenawift wffē lidom pro gmeno me; Ale ktozz fetrwa azz do koncze, tent fpafen bude.

224. **Czztenye f. lukaffe.**

(Luc. XXI. 9—19.)

POwiediel iezzifs vczzennykom fwym: 9. kdizz vfliffite woyny a boge, nerodte fye ftrachowati; Mufi fye prwe to ftati, nezz ne ynhed konecz bude. 10. Tehdi prawiffye gym: Wftanet lid protyw lidu A kralowftwye protyw kralowftwie. 11. a trziefenye zemye welike bude na myeftech, morowe a hladowe y hruozy f nebe y zazraczi weliczi budu. 12. Ale przed tiem wffyem zwrhu na was rucze fwogi a nenawidyeti budu wydawagicze do ffkol, a do ftrazzi was tahnvcze ku kralom a knyezzatom pro gmeno me. 13. Ale przihodycz [1]) fe wam k fwiedecztwye. [2]) 14. protozz polozzte w frdczich waffich, abifte nemyflili, kterak bifte odpowiedieli. 15. Nebot ya dam wam vfta y mvdroft, ktereyzz nebudu moczi odolati any protywiti wffichny protywnyczi waffi. 16. Nebo wydany budete od ftaroft a od bratrzi a od vygczow a od przatel a fmrti zahubye z was; 17. I budete w nenawifti wffiemv lidu pro gmeno me 18. A wlafek f hlawi waffy nezahyne. 19. w pokorzie waffy gmyeti budete duffye waffye.

225. **Czztenye toto pyeffye fwati Matufs.**

(Matth. V. 1—12.)

[324a] 1. Vzrzew iezzifs zaftupi wftupil na horu A kdizz ge fedl, prziftupili k nyemv vczzēnyczi geho. 2. A otworzyw vfta fwa vczziffie ge rzka: 3. Blahoflawenye chudy duchem; [1]) nebo gich geft kralowftwie nebefke. 4. Blahoflawenye tyffy; nebo ony wladnvti budu zemyey. 5. Blahoflaweny, genzz placzzi; nebo ony vtieffyeny budu. 6. Blahoflaweny, geffto laczzny gfu a zzyzznywi prawdi; nebo ony naficzeny budu. 7. Blahoflaweny mylofrdny; nebo ony mylofrdenftwye naygdu. 8. Blahoflaweny czzifteho frdcze; nebo ony boha vzrzi. 9. Blahoflaweny pokoyny; nebo fynowe bozzi nazwany budu. 10. Blahoflaweny, geffto protywenftwie trpy pro prawdu: nebo gich geft kralowftwy nebefke. 11. Blahoflaweny gfte, kdyzz zlorzeczzyti budu wam lide a nenawydieti was budu. a prawiti budu wffechno zle protyw wam lzzucze pro mye. 12. Wefelte fye y raduyte fye; nebot mzda waffye mnoha geft w nebefich.

---

224. [1]) contingent. — [2]) rasura: i.
225. [1]) rasura: chudy du-.

226. Czztenye ſ. Matuſſe.

(Matth. XXIV. 3—13.)

3. SEdyecze iezziſſowi na horzye olywetſkey, przistupyli k nyemv vczzen-
nyczi geho taynye rzkucze: Powiez nam, kdy ta budu a ktere znamenye
prziſſczzi tweho a ſkonanye ſwieta? 4. Odpowiediew iezziſs wecze gȳ:
Wyzte, at zzadny was neſwede. 5. Nebot mnozi przigdu we ygmeno me
rzkucze: Ja gſem kry[324b]ſtus a mnohet ſwede.[1] 6. Nebo uſliſſieli ſte boge
a wimluwi[2] boyowne, wizte, abiſte ſye nezamvczowali. Nebot moſi to biti,
ale ne ynhed geſt konecz. 7. Nebot przíwſtane lid protyw lidu a kralowſtwye
na kralowſtwie a budut morowe a hladowe a zemye hnvti po myeſtech. 8. a to
wſſyeczko poczzatek geſt boleſtyei. 9. Tehdi widadi was w zamvczeny
a zabigi was a budete w nenawiſt wſſyem lidom pro gmeno me. 10. A tehdi
pohorſſyeny budu mnozi a weſpolek widadi a w nenawiſt budu gmyeti
weſpolek. 11. A mnozi lzzywy proroczi wſtanu y ſwedu mnohe. 12. a nebo[3]
zbywala zloſt, y ſtide laſka mnohich. 13. Ale ktozz ſetrwa azz do koncze,
tent ſpaſen bude.

227. Czztenye ſ. Marka.

(Marc. XIII. 1—13.)

1. Gducze iezziſſowi ſ huori, wecze gemv geden z vczzennyekow geho:
Miſtrzie wzhledny, kterake kamenyei a kterake ſtawenye. 2. I odpowiediew
iezziſs wecze gemv: Wydyſſ-li ta welika ſtawenye? nebudet oſtawen kamen
na kameny, byt wſſeczko zkazzeno nebilo.[1] 3. A kdyzz ſedyeſſie na horzie
olywetſkey protyw chramv, tazachu[2] ſye geho oblaſſczz petr a iakub,
yan a ondrzyey: 4. Powiez, kdy tato budu a ktere znamenye bude, kdyzz
ſye tato wſſeczzka poczznv konati? 5. A odpowiedyew iezziſs poczze pra-
wyty gym: Wyzte, at nykte was neſwede; Nebot 6. mnozi przigdu we
ygmeno me rzkucze: zze ya [325a] gſem kriſtus; a mnohet ſwedu. 7. Ale
kdizz vſliſſite boge a nadiege boyow, neſtrachuyte ſye; Nebot to moſi
byti, ale ne ynhed toho konecz. 8. Nebot wſtane lid protyw lidu a kra-
lowſtwye protyw kralowſtwye a budut zemye hnvti po myeſtech a hladowe;
poczzatek boleſti to. 9. Ale wyzte ſamy ſye. Nebot wydadye was w ſnatkach
a w ſſkolach byti budete. A przied krali a vrziednyki ſtanete pro mye na ſwie-
deczztwy tiem. 10. A po wſſyem lydu nayprwe moſi kazano byti czztenye.
11. A kdizz powedu was widaducze, nerodte myſliti, czſo biſte mluwili; ale
czoſzz dano bude wam w tu hodynv, to mluwte. Neb ne wi gſte mluwczzi,
ale duch. 12. Nebot wida bratr bratra na ſmrt a otecz ſyna a powſtanv
ſynowe na ſtaroſti a ſmrti zabigi ge. 13. a budete w nenawiſt wſſyem
lidom pro gmeno me. Ale ktozz ſdrzzi azz do koncze, ten ſpaſen bude.

226. [1]) omyl; seducunt. — [2]) opiniones. — [3]) et quoniam.
227. [1]) (lapis), qui non destruatur. — [2]) rasura: -zac-.

228. Czztenye ſ. Marka.[1])

(Luc. XII. 1—8.)

VEcze iezziſs vczzennykom ſwym: 1. Waruyte ſye od kwaſu zakonnyczzyeho, genzzt geſt luczomyernycztwo. 2. Nicz tak przykryteho, by ſye nezgewilo, Any czſo ſchowaneho, bi nebilo zwiedyeno. 3. Nebo kterezz gſte we tmach prawili, w ſwietle powiedyny budu; A czſozz gſte w uchu [2]) mluwili w lozzich, kazano bude na ſtrziechach. 4. Nezz prawym wam, przatelom mym, abiſte ſye nelekali od tiech, genzto [325b] zabigegi tielo. A potom nemagi wiecze, czſo by vczzynyli. 5. Ale vkazzit wam, koho ſye mate baty: Boyte ſye geho, kteryzz, kdyzzto gyzz zabige, ma mocz puſtyti do pekla. Takt prawym wam, toho ſye boyte. 6. Awſſak [3]) piet wrablczow prodawagy za polowen a gedyny z nych nenye w zapomenvti przied bohem? 7. Ale y wlaſowe hlawy waſſy wſſeczſi przeczzteny gſu. Protozz nerodte ſye lekati; mnohich wrablczow [4]) wyetſſy gſte wy. 8. Nezz prawymt wam: kazzdi, ktozzkoli wiznawati bude mye przied lydmy, y ſyn czzlowieczzi wyznawati bude gey przyed angeli bozzymy.

229. Czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. X. 26—32.)

26. Rziekl iezziſs vczzennyekom ſwym: Nycz ſkriteho nenye, abi zgeweno nebilo a tayneho, aby wyedyno nebilo. 27. Czſozz prawym wam we tmach, powiezte na ſwietle; a czſozz w uchu ſliſſyte, kazzte na ſtrzechach. 28. A nerodte ſye bati gich, genzzt zabigegi tielo, ale duſſye nemohu zabyti; Ale radiegi boyte ſye geho, kteryzzto mozz y duſſy y tielo zatratiti w peklo. 29. Wſſak [1]) dwa wrablczi peczzenye prodawany gſu a geden z nych nevpadne na zemy bez otcze waſſieho? 30. Neb waſſy wlaſowe hlawi wſſeczſy zeczzteny gſu. 31. Protozz nerodte ſye baty; mnohich wrablczow lepſſye gſte wy. 32. Protozz wſſeliki, ktozz zgewowati mye bude przied lidmy, wyznamt y ya geho przyed [326a] otczem mym, kterizzto geſt w nebeſich.

230. Tuto ſye poczzynagi czztenye od gednoho mvczzedlnyeka, geſſto nema zwlaſſczzieho czztenye. tato czztena magy byti. Czztenye ſwateho Matuſſe.

(Matth. XVI. 24—28.)

24. Aczz kto chcze przigiti po mnye, zaprzi ſam ſebe a wezmy krzyzz ſwoy y naſleduyzz mye. 25. Nebo ktozz chtieti bude duſſy ſwu ſpaſenv vczzynyti, ztratit gy; Ale ktozz ztrati duſſy ſwu pro mye, naleznet gy.

---

228. [1]) má býti Lukáše. — [2]) in aurem. — [3]) nonne. — [4]) rasura: *c*.
229. [1]) nonne.

26. Nebo czfo profpieffno geft czzlowieku, by fwiet weffken zifkal a duffy pak fwey zahubu trpieti bude? Aneb kteru da czzlowiek odmienv za duffy fwu? 27. Nebot fyn czzlowieczzi przifſczzi geft w flawie otcze fweho f angeli fwymy; A tehdıt nawrati kazzdemv podle vczzynkow geho. 28. Wyeru prawym wam, gfut nyeterzi z tiechto ftogiczich, kterzizzto neokufi fmrti, azz vzrzi fyna czzlowieczzieho przyducze w kralewftwye fwem.

231. **Czztenye f. lukaffe.**

(Luc. XIV. 26—33.)

Rziekl iezzifs vczzennykom fwȳ: 26. Aczz kto przide ke mnye a nenawidyeti bude otcze fweho y materzie y zzeny y fynow y bratrow y feftr, y take geffcze y duffye fwey, nemozzt byti moy vczzennyk. 27. A ktozz nenefye krzizze fweho a ygde po mnye, nemozzt mym byti vczzennykem. 28. Nebo kto z was chtie wezzi ftawieti, ne zda drzyewe feda poczzte nakladi, geffto potrziebny gfu, aczz ma dokonati: 29. Nezzli [326b] potom, kdizz zalozzie zaloh [1]) y nemohl bi dokonati, Tehdi pak wffichny, ktozz vzrzi, poczznv [2]) fye gemv pofmywati 30. rzkucze: zze tento czzlowiek poczzal ftawieti a nemohl dokonaty? 31. Anebo kteri kral gde chtie vczzynyti boy proti gynemv krali a feda drzyewe nerozmyfly, mozz-li z deffiti tiffícz potkati geho, kterizzto fe dwadfiti tifícz tahne k nyemv? 32. Tehdi ono geffczze powzdal vfilugicze, pofelftwye poffle profi, czfozz k pokogi geft. 33. Protozz tak kazzdi z was, ktozz fye neodrziekne wffieho, czfozz w drzzeny ma, nemvzz mym vczzennykem byti.

Cztenye fwatcho yana: POwiedel iezzifs vczzennykom fwym: Ja gfem pen a wy ratorefle. *hledaj v komvnye naprzied den wigilie apoffolfkey.*

Tuto fye poczzynagi Czztenye od zpowiedlnyekow, geffto nemagy zwlaffczzich czztenye. tato porzad czztena magy byti:

232. **Czztenye f. lukaffe.**

(Luc. XII. 35—44.)

VEcze iezzifs vczzennyekom fwym: 35. Budte bedra waffye prziepafana a luczerny horzuczi w ruku waffich, 36. A wi podobny lidem czzekagyczym pana fweho, kdizz by fye wratil od fwateb, a kdyzz przide a potluczze, abi ynhed otewrzieli gemv. 37. Blahoflawenyei gfu fluzzebnyczi ty, kterezz, kdyzz przyde pan, nalezne ge bdyecze; Wyeru prawym wā, zzet prziepaffe fye a kazzet gym fefti a gda [327a] fluzziti gym bude. 38. Pakli przide w druhe bdieny a pakli w trzieti hodynv przide a tak nayde, blahoflaweny

231. [1]) fundamentum. — [2]) ne . . . incipiant = nežli počnú.

gfu fluzzebnyczi ty. 39. Ale toto wiezte, nebot bit wiediel otecz czzeledny, w kteru bi hodynv zlodyey prziffel, bdielt bi zagifte a neprziepuftilt bi podkopati domv fweho. 40. I wi budte hotowi, nebo kterezz fye hodyny nenadyegete, fyn czzlowieczzy przyde. 41. Tehdi wecze gemv petr rzka: Pane, k nam prawifs tuto powieft, czzili ke wffym? 42. Tehdi wecze pan: koho mnyfs, genz geft wyerny ffafarz a mvdri, kterehozz vftawil pan nad czzeled fwu, abi gym dal pokrm w czzafu? 43. Blahoflaweny ten fluha, kterehozz kdyzz przide pan, nayde tak czzynyecze. 44. Wyeru prawȳ, zze na wffeczzko [1]) dobre fwe, kterezz ma, vftavy gey.

233. Czztenye f. lukaffye.

(Luc. XI. 33—36.)

POwyedyel iezzifs vczzennykom fwym: 33. zzadny nezazze luczerny a w fkritoft polozzi any pod wieko, ale na fwiczen, abi, kterzizz wchazegi, fwietlo wydieli. 34. luczerna tiela tweho geft oko twe. Geftlizze oko twe bude fproftne, wffeczko tielo twe fwietle bude; pakli nefflechetne bude, taket tielo twe temne bude. 35. Protozz wyz, abi [1]) fwietlo, kterezz w tobie geft, tmy byli. 36. Pakly tehdi wffeczko tielo twe fwietle bude, nemage zzadney czzaftky tmy, bude fwietle wffyeczko, a yakzzto fwietloft ftkwuczy ofwyti tye.

234. [327b] Czztenye fwateho Matuffe.

(Matth XXV. 14—23.)

POwiediel iezzifs vczzennyekom fwym powieft tuto: 14. Czzlowiek nyekteraki gda na put, zawolal fluh fwich y widal gym zbozzy fwe. 15. Tehdi gednomv dal piet fvntow A druhemv dal dwa A trzietiemv geden A kazzdemv podle geho wlaftny fflechetnofty. y ffel geft ynhed. 16. Tehdi odgide, kteryzz bieffe piet fvntow wzal, y dyelal geft gymy y zifkal geft gynych pyet. 17. Takezz ten, geffto bieffie dwa wzal, Zifkal ge druha dwa. 18. Nezz geffto bieffie geden wzal, odffed y wkopal w zemy y fkril penyeze pana fweho. 19. Tehdi po dluhem czzafu prziffel pan fluh onyech y polozzil poczzet f nymy. 20. A priftupyw, kteryzzto pyet fvntow wzal, Polozzil druhich piet rzka: Pane, pyet fvntow wydals mnye, Ay ted gynych pyet zifkal fem. 21. I wecze gemv pan geho: Myey diek, fluho dobri y wierny, zzes nad malem bil wierny, nad mnohem tie vftawȳ; weydyzz do radofti pana tweho. 22. Tehdi take prziftupi genzzto dwa fvnti wzal bieffie y wecze: Pane, dwa fvnti widal's mnye, ay ted gyna dwa zifkal fem. 23. Wecze gemv pan geho: Miei diek, fluho dobry a wyerny, zze's nad malu wyeczi byl wyerny, nad mnohem tie vftawym; wendyzz w radoft pana tweho.

---

232. [1]) supra omnia.
233. [1]) vynech. ne: ne lumen tenebrae sint.

235. Czztenye ſwateho Matuſſye.

(Matth. V. 13–16.)

Rziekl iezziſs vczzennykom ſwym: 13. Wy gſte ſuol zemye; A geſtlizze ſuol znyſy,[1]) w nye [328[a]]mzz[2]) ſoleno bude? k nyczzemvzz ſye nehody wyecze, gedyne abi wen wywrzzeno bilo a ztlaczzeno bilo od lidi. 14. Wy gſte ſwietloſt ſwieta. ne nozz myeſto ſkryto byti na horzie poſazene. 15. Anyzz ſwyetla rozzhucze y polozzi pod wieko, ale na ſwyeczen, aby ſwytilo wſſyem, genzz w domv gſu. 16. Takezz ſwiet ſwietloſt waſſie przied lidmy, at bi widieli waſſye ſkutki dobre y pochwalili otcze waſſieho, genzz w nebeſich geſt.

236. Czztenye ſ. Mathuſſe.

(Matth. XXIV. 42—47.)

VEcze iezziſs vczzennyekom ſwym: 42. Bdyete proto, nebo newyete, kteru hodynv pan waſs przyſſczzi geſt. 43. Ale toto wiezte, zze kdibi wiediel otecz czzeledny, w kteru bi hodynv zlodiey przíſſczzi bil, bdielt by owſſem a neprziepuſtilt bi podkopati domv ſweho. 44. Protozz y wy budte hotowy, nebo kteru hodynv nemnyte, ſyn czzlowieczzy przíſſczzi geſt. 45. koho ſye nadyegeſs, by bil wyerny ſluha a mvdry, kterehozz vſtawil pan nad czzeledi ſwu, abi gym dal pokrm w czzaſu? 46. Blahoſlaweny ten ſluha, kterehozz, kdyzz przide pan geho, nalezne tak czzynycze. 47. Wyeru prawym wam, zzet nade wſſym zbozzym ſwym vſtawi geho.

237. Czztenye ſ. lukaſſe.

(Luc. XIX. 12—26.)

RZiekl iezziſs vczzennykom ſwym podobenſtwye toto: 12. Czzlowyek nyekteraki vrozeny ſſiel geſt do kralowſtwye dalekeho przigiti ſobie kralowſtwye y wratiti ſe. [328[b]] 13. Tehdi zawolaw ſluh ſwich, dal gym deſſet wah y rziekl k nym: Dyelaytezz,[1]) azzt przidu. 14. Tehdi myeſſczzene geho nenawidyeli gey y poſlali poſelſtwye po nyem rzkucze: Nechczem toho, abi kralowal nad namy. 15. I ſtalo ſye geſt, kdyzz przíſſyel, wzaw kralewſtwye y poſlal, aby zawolaly ſluzzebnyekow geho, kterymzzto bieſſe dal penyeze, abi zwiediel, czſo kto vtiezzel geſt. 16. Tehdi przíſſel prwny rzka: Pane, waha twa deſſet wah ziſkala. 17. I wecze gemv: Miey diek, ſluho dobry a wierny, zze's na male bil wyeren, budeſs mocz myeti nad deſſyti myeſti. 18. A druhi przíſſel rzka: Pane, waha twa vczzynyla pyet wah. 19. A tomv wecze: A ti bud nad pieti myeſti. 20. A gyny przíſſed

235. [1]) si evanuerit. — [2]) in quo.
237. [1]) negotiamini. — [2]) = což's.

wecze: Pane, waha twa, kteruzz gſem myel wlozzenv w ruſſye; 21. nebo bal ſem ſye tebe, zze czzlowiek nahli gſy bera, czſozz [2]) nepolozzyl, a zzna człozz's neſel. 22. Dye gemv: Z vſt twych tye ſudyem, Sluho neſſlechetny. Wiediel gſy, zze ya czzlowiek nahli gſem bera, czſozz gſem nepolozzil a zzna, czſozz gſem neſel; 23. A czzemv's nedal penyez mych k ſtolu A ya przida ſ lichwamy wzzdi bich witahl ge? 24. A ſtogyczym tu wecze: Wezmyete od nyeho wahu y dayte onomv, geſſto deſſet wah ma. 25. I weczechu gemv: Pane ma deſſet wah. 26. Protozz prawym wam, zze kazzdemv magyczyemv dano bude y zbywati [329[a]] bude; Ale od nyeho, genzz nema a czſozz ma, odyato bude od nyeho.

Tuto ſye poczzynagi czztenye od panen a od ſwieticz, kterezz nemagy zwlaſſczzich czztenye. tato magi czztena byty:

238. Czztenye ſwateho Matuſſye.

(Matth. XXV. 1—13.)

Powiediel iezziſs vczzennyekom ſwym powieſt tuto: 1. Podobno geſt kralowſtwie nebeſke deſſyty pannam, kterezzto wzemſſye lampi ſwe wyſſli gſu w czeſtu zzenychu a choti. 2. Ale pyet z nych byeſſye blaznywich a pyet mvdrych. 3. Ale pyet blaznywich pobrawſſye lampi y newzali olege z ſebu. 4. Ale mvdre wzali olege w beczſſicze ſwe ſ lampamy. 5. A kdyzz chwili chot czzynyeſſye, [1]) zdrzymachu ſye wſſychny y vſnvchu. 6. Tehdi w puol noczi krzik vczzynyen geſt: Ay chot gyzz prziſſel; gdyete wſtrzi.zy [2]) gemv! 7. Tehdi wſtali gſu wſſechny panny ony y zziprawili lampi ſwe. 8. Tehdi blaznywe mvdrym weczechu: Vdayte nam olege waſſyeho, nebot lampi naſſye zhaſugi. 9. Odpowiediechu mvdre rzkucze: Abi ſnad nedoſtalo nam y wam; gdyete radſſy k prodawaczzom a kupte wam. 10. A kdyzz gidechu kupowat, prziſſel zzenych; A kterezz hotowy biechu, weſſli gſu ſ nym k ſwatbie y zawrzyena gſu wrata. 11. Tehdi napoſledi przigidechu y oſtatny druhe panny rzkucze: Pane, pane, otewrzi nam. 12. A on odpowiedyew wecze: Wyeru, wieru pra[329[b]]wymt wam, newiedie was. 13. Protozz tak bdyete, zze newyete dnye any hodyny.

239. Czztenye ſwateho Mathuſſie.

(Matth. XIII. 44—52.)

Powiediel iezziſs vczzennyekom ſwym powieſt tuto: 44. Podobno geſt kralowſtwie nebeſke pokladu ſkritemv w roli; kteryzzto poklad nyekteri czzlowiek nalezna ſkrige a pro radoſt onoho pokladu gde y proda wſſeczko, czſozz ma y kupi roli onv. 45. Opiet podobno geſt kralowſtwie nebeſke

238. [1]) moram faciente sponso. — [2]) rasura: wſt-.

czzlowieku kupczowy hledagyczymv dobrych perel. 46. A kdyzz nalezne gednv drahu perlu, gde y proda wſſyechno, czſozz myel y kupi gy. 47. Opiet podobno geſt kralowſtwye nebeſke wrſſy wpuſſczzeney do morzie a ze wſſyeho narodu rybieho zbveragyczi. 48. A kdyzz naplnyena byeſſye, Witahnvcze a podle brzieha ſedyecze, Wibrali gſu dobre w beczzki ſwe, ale zle wen puſtili. 49. Takt bude na ſkonany ſwieta. Wyndu andyelee y odluczzy zle z proſtrziedka dobrych 50. y puſty ge do peczi ohnywey; tu bude placzz a ſſkrzyehot zvbuow. 51. Rozvmyeli-li ſte to wſſieczko? 52. Rzku gemv: take. wecze gym: Protozz kazzdi pyſarz vczzeny w kralowſtwye nebeſkem podoben [1]) geſt otczy czzelednymv, kteryzzto wynaſſy z pokladu ſweho nowa y zwetſſyela.

Tuto ſye poczzynagy Czztenye k wiwolenym mſſyem, aneb k ſlibenym; a latynye ſlowu Votíue miſſe.

240. A nayprwe od ſwateho ducha Czztenye [330[a]] ſwateho Jana.

(Joh. XIV. 15—17.)

RZiekl iezziſs vczzennykō ſwym: 15. Aczz mylugete mne, przikazanye ma chowayte 16. A yat proſyti budu otcze a gyneho vtieſſitele da wam, abi oſtal ſ wamy na wyeki, 17. ducha prawdi, kterehozzt ſwiet nemvzz przygiti, nebo newidi geho, anyzz wye geho. Ale wy poznate gey, nebot v was oſtane a w was bude.

We czztwrtek, kdyzz mſſy drzzi od naſſych ſwatich dyedyczow, tehdi toto czztenye ma czztino byty: kdyzz vſliſſite woyny a boge. *hledaj naprzyed w komvnye od mvczzedlnyekow.*

241. W patek od ſwateho krzyzze mſſye. Czztenye ſ. Mathuſſye.

(Matth. XX. 17—19.)

17. Wſtupuge iezziſs do geruzalema wzal dwanaczte apoſſtolow ſwich taynye y wecze gym. 18. Ay ted wſtupugem do geruzalema a ſyn czzlowieczzy zrazen bude knyezzatom popowym y piſarzō a potupye geho na ſmrt 19. a widadye gey lidu k poſmywanye a k biczzowanye a k ukrzizzowanyey, a trzyeti den wſtane.

---

239. [1]) rasura: O(b).

242. **kdyzz od matki bozzi mſſy w ſobotu drzzy, od bozzieho narozenye azz do hromnycz, toto czztenye na mſſy cztu:** Bieſſye iozeph a maria, matka iezziſſowa, **az potad:** Bieſſe anna prorokynye. **A to czztenye naydeſs w nedieli ochtabny bozzieho narozenye. Pak o welicze noczi w ſobotny dny czztenye od matki bozzy, kdyzz mſſy drzzy. Czztenye ſwateho Jana.**

(Joan. XIX. 25—27.)

25. STachu podle krzyzze iezziſſowa maty geho [330b] a ſeſtra materzie geho, maria cleophe a maria magdalena. 26. Tehdi kdyzz vzrziel iezziſs materz a vczzennyeka ſtogicze, gehozzto mylowal, Wecze materzi ſwey: Zzeno, ay tot ſyn twoy. 27. A potom rziekl vczzennyekowi: ay tot mati twa. A od tey hodyny wzal gy vczzennyk w ſwu.

243. **Przeſ czeli rok, kdizz od matki bozzi w ſobotſke dny mſſye drzzyna bywa, Toto czztenye wzzdicki czzteno ma byty, kterezzto Czztenye piſſe ſ. lukaſs.**

(Luc. XI. 27—28.)

27. Mluwiecze iezziſſowi k zaſtupom, powzdwihſſy nyekteraka zzena hlaſu z zaſtupu, wecze k iezziſſowi: Blahoſlawene brzicho, genzz tie noſilo, a prſy, kterezz gſi ſal. 28. A on wecze: I owſſem, Blahoſlawenye, kterzizz ſliſſy ſlowo bozzi a oſtrziehagi geho.

Od mvdroſty mſſye. Tehdy toto Czztenye: Chwaliti tie bude, pane otczze. *hleday den ſwateho Matiege apoſſtola.*

244. **kdizz od angelu mſſy drzzi, Tehdi toto czztenye czzte ſye.**

(Joan. V. 1—4.)

1. Wſtupil iezziſs do geruzalema. 2. A bieſſye w geruzalemye zkuſſeny [1]) rybnyk, kteryzzto nazwan byeſſye zzidowſki bethſayda, piet wrat mage 3. V [2]) nychzzto lezziſſe mnozſtwye welike nemocznych, ſlepich, chromych a vſchlich, czzekagicze wodi hnvti. 4. Nebo angel bozzi podle czzaſu ſtupowaſſye do rybnyka; y hibaſſye ſye woda. a ktozz prwe wſtupowaſſye do rybnyka po hnvti wodnem, zdraw bieſſye, od ktereyzzkolwyek [331a] drzzyn bil nemoczi.

244. [1]) probatica piscina. — [2]) rasura: -e. v-.

245. kdizz od ſprawedlnoſti mſſy drzy, Tehdi toto Czztenye czzteno ma byti :

(Joan. XIII. 33—35.)

Rziekl iezziſs vczzennyekom ſwym: 33. Synaczzkowe, geſſczze mali czzaſek ſ wamy gſem. hledate mne a iakozz gſem rziekl zzidom: kam ya gdu, wy nemozzete przigiti, A wam prawy nynye. 34. Przikazanye nowe dawam wam, iakozz gſem mylowal was, abiſte ſye weſpolek mylowali 35. A na tomt poznagi wſſeczſy, zze mogi gſte vczzennyczi, aczz mylowany gmyeti budete weſpolek.

246. kdizz za biſkupa mſſy czztu, tehdi toto czztenye ma byty:

(Joan. XIV. 21.)

V Onen czzas Rziekl iezziſs vczzennyekom ſwym: 21. ktozz ma przikazanye ma a chowa gich, tent geſt, genzz myluge a mylowant bude od otcze meho a ya mylowati gey budu a zgewym ſam ſye gemv.

kdizz mſſye za krale, tehdi toto czztenye ma byti: Odſſedſſye zakonnyczi. *hleday w nedieli trzymezczytmv po ſwatey trogyczy.*

247. Za hrzychi mſſie. Czztenye ſ. Marka.

(Marc. XI. 22—26.)

22. POwiediel iezziſs vczzennyekom ſwym: Myeyte nadyegi bozzi 23. Wieru prawym wam, zze ktozzkoli dye horzye teyto: zdwihny a puſt ſye do morzye, a nebude pochibowati w ſrdczy ſwem, ale bude wyerziti, Nebo czzemvzzkoli dye, ſtan ſye, ſtane ſye gemv, bud a bude gemv. [1]) 24. Protozz prawym wam, Wſſeczko, czſozzkolwiek modlecz ſye proſyti bu-|331[b]|dete, Wierzte, zze wezmete a przygdut wam. 25. A kdizz ſtanete k modlenye, odpuſtte, aczz czſo mate protyw komv, at bi y otecz waſs, genzz w nebeſich geſt, odpuſtil wam hrzyechi waſſye. 26. Pakli wy neodpuſtite, anyzz otecz waſs, genzz w nebeſich geſt, odpuſti wam hrzyechi waſſye.

kdyzz kto czzte mſſy ſam za ſſye, tehdi toto czztenye ma byti: Rziekl iezziſs k nyekterakym. *hleday w gedenacztu nedieli po ſwatey trogiczi.*

kdyzz za zdrawy zzywich mſſy czztu, tehdi toto czztenye ma byti: Proſte a danot bude wam. *hleday w krzyzzowe dny w proſtrziedcze czztenye a naydeſs.*

---

247. [1]) buď a bude jemu není ve V.

kdyzz za nemoczne mſſy czztu, Tehdi toto czztenye ma czzteno byti: Wſtaw iezziſs z ſſkoly zzydowſkey. *hleday we cztwrtek po trzyeti nedyeli v puoſtye a naydeſs.*

A tak ſye ſkonawagy czztenye Wſſeczzka Czzaſny y Od ſwatich przieſ czeli rok podle rzadu meſſneho azz do koncze. leta od Narozenye ſyna bozzieho Tyſſicz Czztyrzy Sta Gedenmeczzitmeho, w pondieli po przigeti matki Bozzi na nebe.

A kteryzzt toto piſarz pſal A ſnahu o tito knyhi pilnv gmyel, Profy tiech, ktozz w tiechto knychach[1]) czzyſti bude, chwalu wzdawage panv Jezu kryſtu, abi geho na pamyeti gmyel, Take zan proſſie myleho boha.

---

[1]) tak v rkp.

[332a] *V Weliki Patek po dokonanye mſſye ſwatey Abbatiſſye przyprawyeczy ſe ma gyty ſ proczeſſigy k tomv myeſtu ſe dwyema ſtarſſymy ſeſtramy, kdezz krzyzz ſchowan ma byty do hrobu. A przyed nymy mladſſy ſeſtry magy neſty koruhwe, ſwycze, Wodu ſwyeczenv a kadydlnyczy a kuor tu chwyly czyſty ma tento Reſponſorz:*

R'. ODſſel paſtyrz naſs, ſtudnycze wody zzywey. K czzymvzzto gdenye ſluncze zatmyelo ſye geſt, nebo y ten yat geſt, kteryzzto yateho drzzal prweho czzlowyeka. dnes wrata ſmrty y zamky ſpolu ſpaſytel naſs rozlomyl. *V*9 Przied czzihozzto oſobu ſmrt vtyeka, k czzymvzzto hlaſu mrtwye wſtawagy wyducze gey; zagiſte brany ſmrty zlamaly ſye. K czzymuzzto gdenye.[2])

Druhe R'm: JEruzaleme, placzz a wywleczz ſye z rucha radoſtneho; obleczz ſye w popel a w zzyny, Nebo w tobye zahuben geſt ſpaſitel yſrahelſky. *V*9 Huhlete, paſtyrzowe a krzyczte a okropte ſye popelem. Nebo w tobye zahuben [3])

Trzyety Reſpō'm: Ay kterakt vmyera ſprawedlywy a zzadny nepatrzy ſrdſem. mvzzowe ſprawedlywy zahynugy a zzadny neznamena. od twarzy neſſlechetnoſty odyat geſt ſprawedlywy, I bude w pokogy pamyet geho. *V*9 W pokogy vczzynyeno geſt myſto geho a w ſyon prziebiwanye geho. [332b] I bude w pokogy.[4])

A mezy tyem, dokawadzz kuor czzte tyto trzy ſwrchny Reſponſorze, tu chwili Abbatiſſe ſ poczzywoſty polozzity ma krzyzz do hrobu, podlozzeczy poden geden korporal a druhym krzyzz przykryguczy przylozzyty ma kamenkem pieknym a potom pokropyty a okadyty. A ynhed poſtawyty ma ſwyczy v hrobu, aby horzyela. A kdyzz to dokona Abbatiſſe, ynhed kuor poczzne czzyſty tento Reſponſorz.

---

[1]) tak v rkp. — [2]) podtrženo. — [3]) podtrženo. — [4]) podtrženo.

R[v] POchowawffye hofpodyna znamenan geft hrob, przywalywffye kamen ke dwerzom hrobowym, Polozzywffye rytyrzye, kteryzz by to ftrzyehly geho; *V*[9] Aby fnad przyducze vczzedlnyczy geho y vkradly by gey a rzyekly by lydu, zze wftal z mrtwych. Polozzywffye[1])

Potom abbatiffe dye tento werffik: W pokogy vczzynyeno geft myefto geho,

kuor dye: A w fyonye przyebywanye geho.

Abbatiffye dye: Modlmy fye.

Modlitba. Orō.

BOzze, genzz fyna tweho pokoru lezzyczy fwyet powzdwyhl gfy wyernym twym wyeczzney pozzyczz radofty, kterezz'sto od vpadu fmrty wyeczzney wynyal, radofty kazz vzzywaty wyecznych. Skrze toho kryfta pana naffyeho.

kuor odpowye: Amen. *A tak geft konecz.*

[333[a]] *TV nocz fwatu weliku, kdyzz po trzyctyem zwonenye bude, Abbatiffe przyprawyeczy fye fe wffyemy feftramy kazzeczy przyed febu nefty koruhwe, fwycze, fwyeczenv wodu a kadlnyczy mladffym feftram, nebly fluzzebnyczym, ma gyty k hrobu a przyduczy k hrobu poczne czzyfty tento zzalm*: Domíne, quid multiplicati funt, qui tribulant me, *latynye nebo czzefky, Abbatiffe werfs a kuor werfs. A kdyzz dokonagy zzalm, Inhed zaczne Abbatiffe czzyfty tuto antyphonv fpolu f kuorem*:

Chwalu wzdayte bohu naffyemv wffeczfy fwaty geho a kterzyzz bogyte fye boha, maly y welyczy, nebo kraluge pan buoh nafs wffyemohuczy; raduymy fye a wefelmy fye a daymy chwalu bohu.

Inhed Abbatiffye dye: kyryeleyfon.

kuor: kryfteleyfon.

Abbatiffe: kyrieleyfon.

A potom wffeczky tayny[1]) *pyety budu*: Pater nofter.

Abbatiffe dye: Et ne nos ī.

kuor: Sed libera nos.

Abbatiffye dye: W fkrzyffeny twem, kryfte, alleluya,

kuor odpowye: Nebe y zemye raduy fye, alleluya.

Abbatiffye dye ṽ: Pane, vfflyfs modlytbu mv.

kuor odpowye: A hlas moy k tobye przyd.

Abbatiffye dye: Pan f wamy.

kuor odpowy: I f duchem twym.

A ynhed Abbatiffe kleknu[333[b]]*czy rzikaty bude fama nabozznye tuto modlitbu:*

---

[1]) podtrženo.

Skrze ſlawu przyeſwateho ſkrzyſſyenye tweho, ſkrze pokoru przygety czlowyeczenſtwye tweho, ſmyluy ſye nade wſſyemy zzywymy y mrtwymy k zzywotu wyecznemv przyewyedyenymy. O kralu ſlawy, Pane cznoſty Moczny boyowytely, O moczny, pekelny wytyeze, O mylofrdny lidſkeho wyezeny wyprawitely, Tye chwaly nebe y nebeſka radoſt, Naſleduge tye zemye y zemſka hoynoſt. Boyte ſye tebe propaſty y propaſtny vrzadowe, Zze'ſs ty ſprawedlywy a wyerny, bozze, mylofrdnye ſtworzyenye twemv ſkrze proroky twe ſwate ſlibil dnes wytyeznym ſkrziſſenym twym. weſſelte ſe nebe a raduy ſye zemye w ſwem wyſwobozenye. Tye powyſſte ſkrzyſſyeneho, na wyeky wyekoma kralugyczyeho a przykazugyczyeho. Nynye tehdy w tomto poſwatnem a ſlawnē twem wſkrzyſſyeny occziſt nas od poſſkwrn hrzyechow naſſich, ſproſt nas od pekelnych klaſſterow, wynmy nas od dyabelſkych ſwazkuow, kterezzto mocnye zetrzyel, ſpoy nas k tyem radoſtym, kterezto z pekel do nebes ſ chwalu a ſ radoſty przywedl, Gſucz ſwatym vmuczenym twym [334a] nauczeny, ſwateho tyela a krwe twey obranv oczzcyſſczeny, ſlawnym ſkrzyſſyenym ttwym weſſeloſty okraſſleny, k tweho zraku wydyeny dogyty zaſluzili bychmy, Genz z bohem otſem y duchem ſwatym zzyw ſy a kralugeſs buoh na wyeky wyekoma.

kuor weſſken odpowye: Amen.

Druha modlitba.

PAne yezu kryſte, zzywote a ſkrzyſſyenye duſſyew y tyel naſſich zkrzyes duſſye naſſye od hrzyſſnych hrobuow a duchownymy obzzyw, cznoſtmy, abichō wyeru, nadyegy y laſku gſucze ſſczepowany a zalozzeny, mohly bichom rozumyety ſe wſſemy ſwatymy, ktera geſt blahoſlawenoſt laſky twey, kteruzzto rod lydſky tak's welycze mylowal, zze's ſye y zan na ſmrt wydal, aby wſſeliky, ktozz wyerzy w tye, nezahynul, ale aby myel zzywot wyeczny. Amen.

Trzyety Modlytba.

PAne yezu kryſte, proſymy tebe ſkrze myloſt tweho ſwateho ſkrziſſyenye a ſwatu twu rodyczku, aby ſobye radoſt vczzynyl z obraczenye naſſyeho, ale ne dyablu wuoly z naſſyeho zatraczenye, any z naſſych hrzyechow any neprzatelō naſſym z naſſyeho padu, any z naſſy zzadney ſſkody any z naſſy hanby any z zzadney tak neprzyemohley potrzyeby, kterazz[334b]to nemohla by ſneſena byty od naſſy krzyehhoſty, Genzz z otſem bohem y ſ duchem ſwatym kralugeſs buoh na wyeky wyekoma.

kuor odpowye: Amen.

A ynhed pokropyeczy a okadyeczy abbatiſſye krzyzz zdwyhnuczy gey z ſtarſſy ſeſtru z hrobu, ma gey neſty przyed weliki oltarz a ſeſtry gducz przyed nymy pyety magy tuto anthiphonv ſ pocztywoſty a ſ pokoru:

---

[1]) tak v rkp = tajně.

KDyzz kral ſlawy kryſtus pekla poboyowaty wſtupil a kuor andyelſky przyed oblyczegem geho wrata knyzzat pekelnych otworzyty kazal, ſwatich lid, kteryzzto drzzan byl w ſmrty y wyezenye, hlaſem placzlywym wolaſſye: prziſſel ſy przyezzaduczy, kterehozz gſmy czekaly w temnoſtech, aby wywedl tuto nocz okowane z klaſſterzow pekelnych, tye naſſye wolalo wzdychany, tebe ſſczedre zzadalo zamuczeny, Ty's vczzynyen nadyege zufalym, welike vtyeſſyeny w mukach, alleluya.

A poſtawyeczy krzyzz przed oltarzyem ſ pokoru a nabozzenſtwym ma libaty gyzwy a po ny wſſeczky ſeſtry porzad tezz vczzynyty magy. A kdyzz to dokonagy, Inhed abbatiſſe zacznye gytrzny ſeſtram podle obyczege. A kdyzz bude po trzetym Reſponſorzy, Tehdy abbatyſſye ſ ſtarſſy ſeſtru zakona przyſtupyeczy przyed oltarz, kdezz byla krzyzz poſtawyla, kleknucze a wezmv[335[a]]*cze gey mezi ſye a pozdzwyhnucze nad ſye maliczko pyety budu yaſnym hlaholem toto pyenye:*

KRyſtus hoſpodyn wſtal geſt z mrtwych.
kuor odpowye: Bud bohu dyek allelkya.
A to trzykrat powyſſugycze hlaſu y take krzyzze nad ſe pyety budu; Tez y kuor trzykrat odpowye gym. Pakly chty zpyewaty, Ale takto zpyewayte:

KRiſtus ho-ſpo-dyn wſtal geſt z mrtwych.

Bvd bohu dyek. a - lle - lu - ya.

A to rzadem dokonagycz Abbatiſſe yaſnym hlaſem poczzne: Te deum laudamus. *A dokonagycz Te deū laudam⁹ y laudes, wſſeczko podle obyczege ſweho, kdyzz bude po Benedicamus dn̄o,* all̄a, all̄a, all̄a, all̄a, all̄a, *Inhed kleknuczy*[1]) *Abatiſſe ſe wſſemy ſeſtramy zaczne gym:* Regina celi letare. *A kdyz przydu na ono ſlowo:* Ora pro nobis deū, *magy padnuty wſſyeczky na ſwa kolena a dokonawagyczy dye werſſyk a modlytbu, kterazz k tomu ſluſſy. Pakly chty czyſty czeſky, ted mate:*

KRalowno nebeſka, raduy ſe, alleluya. Nebo kohozz gſy zaſluzzyla neſty, alleluya, Wſtal geſt z mrtwych, yakzt geſt rzyekl, alleluya. Proſyzz za nas boha. all̄a.

---

[1]) = kleknúczi.

SLOVNÍK.

(Uvedeny jsou jen důležitější výrazy. První číslo značí stránku tisku, druhé čtení.)

A enim: a přiblížiť sě appropinquavit enim 140, 2.
ač si: aczz král israhelský jest 186, 82.
ak, akž ut, ex quo: 244, 186.
alba, -y f. album: w albach 203, 93.
až jeliž, usque dum: azzt gehzz povím tobě 148, 20.

Baba, -y f. anus: babi 135, 300.
bárka, -y f. arca: 53, 105.
bázlivý timoratus 249, 194; fictus: bazliwey odběhne potřěby disciplinae effugiet fictum 66, 132.
báznivý: cesta báznivá via disciplinae: cesty baznywei neuměli 63, 127.
beččicě, -ě f. vas: w beczfficze 272, 238.
bečka, -y f. vas: 103, 225; beczzki vasa 32, 68.
bezdětkyni, -ě, bezdětkyň f. sterilis: ženy bezdyetkynye 43, 87; bezdietkyn 252, 199.
bláznový stultus: blaznowe řečenie stultiloquium 30, 66.
bliz: v bliz procul 129, 283.
bolestný: k ženě boleftney ad mulierem menstruatam 22, 51.
borovicě, -ě f. myrica: borowicze myricae 28, 63.
bratřicě, -ě f. fratres: bratrzycze 15, 36 a j.

břeméncě, -ě n. fasciculus 19, 44.
brzcě subito, repente 103, 225; 243, 184.
brzkost, -i f. festinatio: f brzkofty 35, 72.
brzo subito, repente 65, 129; 146, 15; continuo: brzo běžev 186, 82
bydlenie, -ie n. conversatio 109, 235.
bydliti, spolu bydliti pariter commisceri: viděla sva je fpolu bydlicze 35, 72.

Cěsta, -y f., v cěstu jíti obviam ire: šli jsú w czeftu jemu 187, 83.
cíl, -u m. terminus: czylowe termini 24, 54.
cymbala, -y f. cymbalum: 17, 41.

Čechel, -a m. velamen 130, 283.
čelední: otec čelední paterfamilias 166, 59.
česati prurio: czzefati budú uši prurientes auribus 125, 271.
činěník, -a msc. actor: pod czynyenyky 8, 18.
činežný, peniez czynezzny numisma census 241, 178.
činitel, -e msc. factor, actor: pod czzy nytely 7, 17.
číti sapere: czzyge den 96, 210.
črpati haurire: přijide czzrpat vody 170, 66.
črvikový: pokrm czzrwykowy esca locustae 141, 2.

čtenie, -ie n. euangelium: we cztenye 9, 22.

Dánie, -ie n. traditio: držte danyey 90, 195.
daremný vanus: daremný jest zákon 59, 118.
dávenie, -ie n. pressura 226, 146.
dědina, -y f. ager: majíce dyedynv 60, 120.
děliti sě differo: hvězda od hvězdy dyely ſye světlostí 81, 170.
děvečka, -y f. puella 242, 180.
devietník, -a Septuagesima: w dewytnyk 14, 35.
dievčička, -y f. puella 31, 67.
dievčin: dyewczzyny synové filii ancillae 36, 73.
dievka, -y f. ancilla 184, 82.
diviti: admirare: dywen bude admirabitur 126, 273.
divnost, -i f. mirabile 25, 56.
dlúhověčnost, -i f. longanimitas 85, 181.
dobrodiečstvie, -ie benedictio: dobrodyecztwye činiechu 25, 57; beneficentia: dobrodycztwy 112, 239.
dobrodieti benedicere 238, 172.
dojný, dojné mulsum: pijte doygne 98, 125.
domovník, -a msc. domesticus: domownyczy 120, 154.
domovní: pán domowny dominus domus 243, 184.
doňovadž, doňvadž, donec 1, 2; 193, 85.
dosáhati assequi: násilníci doſehagy jeho 142, 5.
dóvěřiti confidere: dowyerzte 159, 46.
dránie, -ie n. rapina: dranym 116, 248.
drásta, -y f. festuca: vidíš draſtu 218, 127.
drobet, -btu msc. fragmentum: což zóstalo droptow 172, 68.
duchovenstvie, -ie n. spiritale: z duchowenſtwye de spiritali 14, 35.
dýmač, -ě msc. ventilabrum 141, 3.
dymní: dřěva dymnyeho neuhasí lignum fumigans 230, 153.
dýmový: páru dymowu vaporem fumi 67, 133.

Funt, -u msc. talentum: pět fvntow 270, 234.

Hlahol, -u msc. sermo: w hlahole 14, 34.
hlbokost, -i f. = hlubokost profunditas: w hlbokoſty 16, 38.
hltavý consumens: oheň hltawy 77, 158.
hluk, -u msc. turba; z hluku 228, 149.
hoditi sě, hodí sě licet: nehodyt ſye non licet 163, 52; valet: neboť ſie velmi hody multum valet 59, 119.
hodný festus: den hodny dies festus 172, 68; hodno jest expedit 181, 80
hody, -óv msc. Parasceve: po hodech post Parasceven 187, 82.
honiti sequi: hon jej 75, 154; fugere: když Egypčší honychu fugientibus Aegyptiis 49, 96.
hořějúci ardens, flammans: nebe horzyegyczy 138, 308; 50, 98.
hospodářský hospitalis 132, 290.
hospodářstvie, -ie n. hospitalitas 10, 24.
hospodařiti hospitalem esse: hoſpodarzicz 61, 123.
hostinicě, -ě f. diversorium: w hoſtynnyczy 146, 15.
howadský animalis 77, 159.
hrad, -u msc. castra: nad hrady super castra 49, 96.
hrdlovati angariare: toho hrdlowachu 186, 82.
hřěbíkový: rány hrzyebikowe fixura clavorum 205, 96.
hřěšitel, -e msc.: s mužmi hrzyeſſtelowe concubitores masculorum 90, 193.
huhlánie, -e n. ululatus 148, 20.

Choť, -i msc i. f. sponsus, sponsa: kto má choty, chot jest qui habet sponsam, sponsus est 207, 102.
chovačka, -y f. nutrix: běda chowaczzkam 226, 146.
chrámní: chrámní peniezi corbona: k chramnym penězóm in corbonam 185, 82.
chutnost, -i f. deliciae: 115, 247.
chvíle, -e f, do chvíle ad tempus 17, 40; 157, 41.
chýra, -y f. meretrix: ſ chyramy 167, 60.

Jadrný: kořen jadrný herba virens 48, 95.
jahodka, -y f.: jahodky plané uva acerba 22, 51.
jalmužna, -y f.: eleemosyna: k yalmvzznye 109, 233.
jalovičí: popel jalovičí cinis vitulae 40, 81.
jalový sterilis: yalowa 36, 73.
jednostajně unanimiter: gednoſtayne 67, 134.

jednúc semel: gednvcz 40, 81.
jědovatstvie, -ie n. veneficia gedowacztwy 85, 181.
jíl, -u msc. humus: na gylu 97, 214.
jímati capere: řěč má negyma sě vás 162, 51.
jistý perfectus: gifta vuole 9, 20; aptus: uhlédašta den gyfty 34, 72.

Kamenový lapideus: dwye dffcze kamenowye 21, 49.
kaštal, -u msc. castellum: do kafftalu 156, 40.
kázanie, -ie n. ditio: w kazanye tvém 27, 62.
kázati: corripere: syn, jehožto nekazze otec 17, 39.
kázn, -i f. praedicatio: w kazny 161, 50.
kazovati imperare: slunci kazuge svítiti 159, 45.
kbel urna 100, 221
klecavý claudus: lépeť jest tobě klecawu 224, 140.
kleknútí genu flectere, **kleknutý** flexus: pad kolenem kleknvtym genu flexo 221, 134
klúb, -u, msc. renes: kluby 28, 63.
kniežka, -y f. libellum: knyezki odhonné libellum repudii 240, 177.
kochánie, -ie n. iucunditas: kochany 68, 136.
kochati sě delectari, abundare: abyste fie kochaly 2, 3.
kokot, -a msc. gallus 183, 82.
kól, -u msc. fustis: f koly 194, 85.
konati definire: konanú radú definito consilio 67, 136.
končitý acutus: meč konczzyty 108, 232
kopet, -u msc. coccinum 38, 77.
kořen, -e msc. herba 2, 4.
kosmatý pilosus: kofmate rucze 29, 65.
kostelní: hlava těla koftelnyho caput corporis ecclesiae 87, 185.
kostní mozk medullae: do rozdělenie mozku koftneho ad divisionem medullarum 15, 36.
královstvie -ie n. regio: w tom kralowftwi 146, 15.
královstvo, -a n. regio, židovské kralowftwo Judaeae regio 142, 6.
krápě, -ě f. gutta: krapye krvavé 194, 85.
krhavý luscus: tobě krhawu 224, 140.
krmišče, -ě n. reflectio: krmyffcze me 189, 84.
kropený tinctus: s kropenym rúchem 48, 90.
krotkost, -i f. modestia 85, 181; lenitas: v duchu krotkofty 86, 184.
krotký pacificus: ofěrovati budete krotke (t. j oběti) 33, 69.
krumfešt, -u msc. fundamentum: krumfeffty 20, 45.
krumpovaný stragulatus: krumpowane rúcho 130, 283.
krúžek, -u msc.: krúžek zlata stater 241, 179.
kúpě, -ě f. negotiatio: na kupi swú 237, 170
kupečný dům domus negotiationis: domv kupeczzneho 173, 69.
kvas, -u msc. fermentum: kwafowi 235, 166; convivium: kažte jim siesti kwafem per convivia 216, 122.
kvasný fermentatus: až kwafno bude 235, 166.

Lákati insidiari: lakaffye jeho: insidiabatur 259, 212.
lanče, -ě f. lancea: lanczzy bok otevřěl 200, 87.
lať, -i f. tegula: po latech 214, 119.
láti vituperare: aby nebylo lato 20, 46; obsecrare: lay 125, 271.
lečenie -ie n. stupor: lekl sě leczzenym 30, 65.
letěti cadere: letyeli na zemu 198, 87.
lhář -ě, m. lháři Kristové pseudochristi 237, 169.
libý placitus: v času lybem 40, 80.
lícoměrník, -a msc. hypocrita: liczomyernyczy 159, 45.
lotřec, lotrce msc. latrunculus: lotrczowe 31, 67.
lotrový: v příhodách lotrowich in periculis latronum 16, 38.
lovba, -y f. venatio: lowbu 30, 65.
ložíčko, -a n. lectulum: w lozzyczku 111, 237.
lucoměrnictvo, -a n. hypocrisis 268, 228.

Mateřezabitel, -e msc. matricida: materzyezabitelom 93, 201.
mdléti affligere: mdlyty duši 19, 4.
mdlý debilis: lépe jest tobě mdlu 224, 140.
měch, -u msc. saccus: oblečeni jsú v myechi 41, 82.

městiščě, -ě n.: locus 200, 87; area 141, 3; coenaculum 39, 79.
měšečka, -y f. loculus: myeffeczzki 187, 83.
miešek, -u msc. saccus: bez myffka 194, 85
miešenina, -y f. mixtura: nesa myffenyny 201, 87.
mláto, -a n. siliqua: naplniti mlatem 167, 60
mlčěčky: w mlczzeczzky cum silentio 92, 198.
mohutný města primus civitatis: mohutne 70, 141.
mord, -u msc. seditio: w mordu učinil vraždu 191, 84.
motovúz, -u msc. zona: svázán motowuzy 177, 73.
mrákava, -y f. caligo 8, 19.
mrákota, -y f. caligo 21, 49.
mrzutý despectus 45, 91; exiguus: písek jest mrzuti 114, 245.
met, mtu msc. corus: sto mtow žita 225, 142.
muka, -y f. poena: strach mvku má 71, 144.
muřínovský aethiopicus: královny mvrzynowfkey 52, 104.
mýto, -a n. didrachma 241, 179.
mzditel, -e msc. mercenarius: mzda mzdytele 42, 84.

Nadbyt, -u msc. substantia, facultates: diel nadbytu 167, 60.
nadbývati superabundare: nadbyvala milost 13, 31.
nadržěti sě adhaerere: ktož nadrzzy fye prázdnej ženky 82, 173
nájem, -u msc. conventio 155, 38.
nálezek, -u msc. inventio 63, 127.
náramně importune 125, 271.
náramný vinolentus 132, 290; duch naramny impetus spiritus 106, 229.
následovati adorare 28, 64; čsož náfleduge fye quod colitur 4, 8.
následovník, -a msc. immitator: nasledownyczy 14, 34.
nastávalost, -i f. tempus futurum, instantia 117, 250.
nátisk, -u msc. persecutio, tribulatio 83, 176; 237, 169.
náučitel, -e msc. eruditor: jměli smy nauczzytele 17, 39; doctor: zákona nauczzitele legis doctores 214, 119.
navracovati reddere: zlého za zlé navraczugicze 11, 27.
nazývati invocare: nazywagyczyeho 6, 14.
nebytedlný inhabitabilis: v zemi newbitedlnei 28, 63.
nedobytý inexpugnabilis: osutí nedobyte 121, 259.
nedostati deesse: zdali čso nedoftalo vám 194, 85
nedóstojenstvie, -ie n. ignobilitas: podle nedooftogenftwy 15, 38.
nedošlý investigabilis: nedoffle cesty 70, 142.
nedóvěřenie -ie, n. incredulitas 96, 209.
nedóvěřiti non credere: Ježíš nedowierziffe sebe 173, 69.
nechati sinere = dovoliti: nenechaffye 217, 126.
nelstivý non fictus: z viery nelftywey 93, 201.
nemáhati aegrotare: 16, 38.
neoddaný inuptus: žena neoddana 129, 281.
neodlučný non differens: nic neodluczzneyffy jest sluhy nihil differt 7, 17.
neplatný: maso neplatno jest non prodest 182, 81.
nepoznaný inscrutabilis: srdce nepoznane 28, 63.
nepřěčtený innumerabilis 114, 245.
nespopadený incomprehensibilis: nefpopadeny jsú súdové 70, 142.
nestatečný inanis: neftatecznymy slovy 31, 66.
nestydlivost, -i, f. impudicitia: neftydlewofty 85, 181.
netresktavý irreprehensibilis: přikázanie netresktawe 94, 204; immaculatus 79, 165.
neuhasujúcí inextinguibilis: do ohně nevhafugiczieho 224, 140.
neumětedlnost -i f. ignorantia 94, 205.
neurozenstvie, -ie n. ignobilitas: w nevrozenftwy 81, 170.
neustavičnost, -i f. inconstantia 77, 159.
nevědomie, -ie n. ignorantia: skrzě newydomy 52, 103.
nevidomý invisibilis 87, 185.
nevzteklý non cupidus 132, 290.
nezamýšlený non fictus: v lásců nezamyffleney 20, 46.
nižní inferior: do naynyzznyeyffych krajin 60, 121.
nynielost, -i f. nunc: nynyeloft 117, 250.
nohavicě, -ě f. caligae: obuj sě v nohawycze 109, 234.

novota, -y f. novitas: w nowoty 76, 157.
nožnicě, pl. f. vagina: do nozznyczz 198, 87.
nutiti commovere: nvtycze samy sě 13, 32; obsecrare: nutymy 26, 59.
núziti affligere: nvzyti budete 99, 217.

Obestřěnie, -ie n. velamentum: w obeſtrzyeny 120, 256.
obětovati offerre: obietowachu 236, 167.
obětovní, -ý: v hodinu obietownye hora incensi 252, 199; obyetownv oběť hostiam holocausti 123, 263.
obětovník, -a msc. offerens: obyetownykom 154, 36.
obezřěnie, -ie n. aspectus: obezrzyeny lampové 106, 229.
obchoditi circuire: obchodyty budu 111, 237.
obklíčiti concludere: obkliczili ryb množstvie 219, 130; obklíčený oppressus, vexatus: obkliczene od diábla 51, 101.
obláčěti induere: oblaczzeny jsúc 58, 117.
obláčidlo, -a n. vestibulum: mezi oblaczzydlem 18, 42.
oblačovati induere: oblaczzowaſſye sě 165, 58.
obloha, -y f. elementum: oblohy rozpustie sě 138, 308; obloha zemská orbis terrarum 115, 247.
obložiti vallare: oblozzil propasti 115, 247.
oblud, -u msc. phantasma 159, 46; 255, 204.
obranitel, -e msc. tutor; pod obranytely 7, 17.
obraziti concutere, tangere: leczzenym obrazzeny pavore concussi 33, 69; neobrazy jich muka zlosti non tanget 123, 263.
obřěz, -u msc. circumcisio: k obrzyezu 107, 230.
obstieniti obumbrare: oblak obſtynyl je 163, 53.
obvázati praeoccupare: ač obwazan bude si praeoccupatus ſuerit 86, 184.
obvrci objicere: obwrzzeno jest 191, 84.
odezvati reinvitare: ať by oni tebe neodezwali 238, 171.
odtřieti abstergere: odetrzye buoh slzy 101, 222.
odhonný: kniežky odhonné libellum repudii 240, 177.
odchoditi recedere: odchodye srdce 28, 63.
odjětie, odjatie, -ie n. extasis: naplněni jsú odyaty 109, 233.
odmodliti sě adorare: odmodliſs sě 69, 139.
odpočinúti auferre: odpoczzynte činiti 38, 77.
odpočívadlo, -a n. lectulum: na odpoczzywadlech 67, 135.
odpustiti pati: neodpuſti vás pokúšéti 80, 166.
odsmieti sě illudere: když odſmyli sě postquam illuserunt 186, 82.
odšpotovati sě illudere: když odſſpotowali sě postquam illuserunt 192, 84
odvěčěti retribuere: odweczeno bude 70, 142.
odvěcovati reddere: neodweczugycze zlého za zlé 75, 154.
odvečeřěti coenare: když odweczerzel postquam coenavit 71, 143; 193, 85
ohenný: plamen ohenny flamma ignis 6, 13.
ohlásiti diffamare: ohlaſſyeno jest slovo: diffamatus est sermo 14, 34.
ohlednúti respicere: ohlednyete rody 113, 241.
ohyžděnie, -ie n. abominatio když uzříte ohizzdyeny 236, 169.
ochotnost, -i f. hilaritas: w ochotnoſty 10, 24.
ochotný hilaris: ochotného dárcě 113, 242.
ochtáb, -u msc. octava: w ochtab 9, 22.
oko, a n.: před okem ad oculum = na oko 73, 149.
okolek, u msc. gyrus, circulus: okolkem 115, 247; 19, 44; vallum: oklíčí tě okolkem 226, 145; ſkrze okolek per circuitum 26, 60; okolkem in circuitu 8, 19.
oklíčiti = obklíčiti circumdare: okliczzi tě 226, 145.
okropenie, -ie n. aspersio: k okropeny krve 104, 227.
okrotiti domare: 221, 135.
olejník, -u msc. lecythus: w oleynyku 27, 61.
omluva, -y f. occasio: omluwy hleda 31, 67; v omluwu těla 106, 230.
omlúvati accusare: omluwachu jej 191, 84.
omluviti accusare: aby mohli omluwyty jeho 172, 67; diffamare: omluwen bieše k němu diffamatus est 225, 142.
opak retrorsum: opak sem nešel 44, 89.
opásanie, -ie n. cinctorium 4, 7.
opatřenie, -ie n. conspectus: w opatrzyenye tvém in conspectu tuo 43, 86.

opatřiti requirere: opatrzym ovcě requiram 20, 47.
opětky iterum: opietki 207, 101.
oplatek, -u msc. hostia 30, 66.
oporně e contrario 37, 74.
opoka, -y f. petra 14, 35.
opravovati iustificare: oprawuge iustificans 9, 21.
opuščěnie, -ie n. desolatio: když uzříte ohyždění opuſſczzenye 236, 169.
osada, -y f. plebs: ſ oſadu 2, 3; oſadu plebem 253, 199.
oslava, -y f. gloria: pro oſlawu 83, 175.
ostati derelinquere: oſtan cěst 21, 48.
ostáti praevalere: vrata neoſtogy non praevalebunt 254, 202.
ostrašiti terrere: ženy oſtraſſyli nás terruerunt 202, 90.
ostraženie custodium: v oſtrazzeny 64, 127.
ostřěhovati custodire: oſtrzyehowaſſye města 16, 38.
ostřieti sě se succingere: sukní oſtrziel ſye succinxit se 203, 92.
osvěta, -y f. lux: na oſwyetu in lucem 70, 141.
osvěcovati sanctificare: chrám, jenžto oſwieczuge zlato 224, 141.
osvětiti sanctificare: oſwyetyem 38, 76.
osypný, osepný coagitatus: mieru plnú a oſepnv 218, 127.
otcězabitel, -e msc parricida 93, 201.
otrusek, -u msc. fragmentum: čsož zóstalo od otruſkow de fragmentis 222, 136.
ovečník, -u msc. ovile: w oweczznyk 213, 116.

Padesátní dnové dies Pentecostes 65, 129.
pacholek, -a msc. famulus 89, 189.
pamatliv: jméno jeho nebuď pamatlywo non memoretur 48, 89[a].
pečělovánie, -ie n. sollicitudo: peczzelowany 73, 148.
pečělivost, -i f. sollicitudo: peczylywoſt 16, 38.
pečělovný sollicitus: peczzelowny 230, 157.
pěknitký formosus: pyeknytka má 110, 236.
pichtiti vaporare: pychtyla jsem příbytek 128, 279.
pisadlo, -a n. stilus, pugillaris: požádav piſadla 253, 200.
plačlivý flens: s placzzlywymy 10, 24.
plavišče, -ě n. fretum: přěs plawiſſczze trans fretum 255, 204; natatoria: w plawiſſczzi 174, 71.
ploditi radicare: plodyla ſem 114, 244.
plow, -u msc. fluxus: w plowu krewnem 219, 130.
plynutie, -ie n. sputum: z plynvti 174, 71.
pobitie, -ie n. seditio: ku pobyty 33, 71.
podjiti subintrare: zákon podſſel jest 13, 31; podſſel všechny strach accepit timor 176, 72.
podnožiti subjicere podnozzte ji 49, 95.
podobenstvie, -ie n. aequitas: w podobenſtwy 3, 7; figura: podobenſtwy 6, 13; opportunitas: hledáše podobenſtwy 182, 82; 193, 85.
podobně opportune: 189, 84; legitime: kto jeho podobnye požívá 93, 201.
podobnost, -i f. forma: v tu podobnoſt 80, 167.
podobný: conveniens: nebieše podobne svědectví jejich 191, 84; podobué jest, podobno jest licet: jestli podobne uzdravovati 233, 162, possibile: podobno jest u boha 250, 196; jestliže podobno jest si possibile est 183, 82.
podolek, -u msc. fimbria: veličějí podolky 164, 56.
podpopelničí chléb subcinericius panis 22, 50.
podraha, -y f. phylacterium: rozšiřují podrahy své 164, 56.
podrúbiti succidere: podrub 245, 187.
pohaněti confudere: myslí pohanyeno jest mente confusa est 65, 129.
pohoršený příklad: neupad w pohorſſyeny przyklad incredulitatis exemplum 15, 36
pójčěti concedere: poyczzel jim 221, 135.
pokázati ostendere: pokazal ſy mi 45, 89[a].
pokňurník, poknirník, a msc. hypocrita: poknyurnyczy 158, 44; poknyrnyczy 169, 64.
pokora, -y f patientia: pokoru měj ve mně 239, 175.
pokorný patiens: pokorny buďte 1, 2.
pokútně in occulto 81, 171.
pomáčěti palpare: pomaczaw jeho 29, 65.
pomakati palpare: pomakayte 202, 91.
pomieniti existimare: aby mě někto nepomynyl ne quis me existimet 16, 38; destinare: kterakž pomynyl 113, 242.
ponésti proferre: poneſla země protulit 48, 95.
ponuknúti annuere, innuere: ponvkli tovařišóm 219, 130.

poprava, -y f. potestas, imperium: měl smrtedlnú poprawu 61, 124.
poražovati concutere: žádného neporazzugte 141, 3; persequi: porazzowati budete 69, 140.
pořéci sě se fingere: on porziekl sě dále jíti ipse se finxit 202, 90.
porod, -u msc. natura: porodem 12, 29.
porokovati exprobrare 229, 151.
porozovati gignere: země porozowaty bude 69, 140.
porúhati sě blasphemare: poruhagycze sě 70, 141.
porušený corruptibilis: poruffienv korunu 14, 35.
posledek, -u msc. finis: až do pofledka země usque ad ultimum terrae 60, 122.
poslušenstvie, -ie n. disciplina: w pofluffenftwy ven jest extra disciplinam 17, 39.
poslužovánie, -ie n. ministratio 83, 175.
postník, -a msc. jejunans: poftnyczy 158, 44.
postřětnúti occurrere: aby poftrzetlo mě 29, 65.
posúditi reputare: pofuzen jest 46, 91.
posuzovati arbitrari: pofuzowachu 155, 38.
posvátnost, -i f. sanctuarium, na pofwatnoft 26, 60; sacrificium: větší jest všěch pofwatnofty 242, 181.
potač, -ě msc. drachma: potaczz 216, 124.
potný, potná rúcha sudarium: uzřěl potnv rúchu 204, 95.
potřěbnost, -i f. necessitas: potrzebnofty jsa přinucen 41, 83.
potřěbný egenus: potrziebnym 187, 83; opportunus: den potrziebny 259, 212, v pomoci potrzebney 15, 36.
potupenie, -ie n. condemnatio: w potupenye 12, 31.
potupiti condemnare: potupyly ji 35, 72; potupili jej býti vinna smrti 191, 84; aniž já tebe potupym 172, 67; potupyty reprobare 3, 6; perdere: chtie nás potupyty 27, 62.
povaha, -y f.: tú povahú in hunc modum 37, 74.
pověst, -i f. parabola: mluvil v powieftech 235, 166.
povoliti consentire: dva powole 169, 63.
povzlehnúti incumbere: powzlehl 39, 78.
poznatel, -e msc. scrutator 66, 132; cognitor 35, 72.
poznati sě confiteri: poznal fye geft 144, 11.
požičěvati mutuum dare: pozziczzywaite 238, 172.
požičiti commodare: na lichvu nepozzyczzy 22, 51.
požička, -y f. mutuatio: w pozziczku dáte 238, 172.
práv iustus 9, 21.
právo, -a n., právo přísahačí iusiurandum: prawem przyfahaczzym 125, 270.
prázdný, žena prázdná mulier meretrix: dvě ženě prazdne 36, 74.
přěběhlý defluens: za smrt przyebyehlu pro morte defluente 129, 282
přěběhnúti procedere: bieše przieбiehla mnohé dny 148, 21.
přěbyvatedlný manens: nemá života przyebywatedlneho 72, 145.
přěbývati spolu consulari 9, 22.
předeznaný praecognitus: przedeznany 56, 111
předchvátiti surripere: przedchwatil 30, 65.
přěhověti sustinere, suffere: przehowyeyte 15, 38.
přěkloněný illectus 112, 240.
přěložený praepositus: domu dobřě przyelozzeny 132, 290.
přěmietánie, -ie n. praevaricatio: 53, 52.
přěmítati praevaricari 23, 52.
přěpověděti praedicere 26, 59.
přěpustiti sinere: neprziepuftilt by 271, 236.
přěsnicě pl f. azymi: prvý den prziefnycz 189, 84.
přěsnost, -i f. azyma: bieše przyefnoft 188, 84; w prziefnofty in azymis 51, 100.
přěspěvý supereffluens: mieru plnú a osepnú a prziefpyewu 218, 127.
přěvrátitel, -e msc. avertens: przewratitele lida 195, 85.
přěvrátiti subvertere: ninive bude przewraczeno 41, 82
přěvrhlý perversus: ústa przyewrhla 122, 262, národe przyewrhli 218, 129.
přěvěděti praescire: przyewyedyel 117, 250.
přěvěděnie, -ie n. praescientia 67, 136.
přěviděti providere: przyewydyew 62, 125.
přievoz, -u. msc. naufragium: przywoz učinil sem 16, 38.
prchánie, -ie n. furor 25, 56.
přičiniti adjungere: przyczzyn sě k vozu 52, 104.
přičiňovati sě communicare: przyczzynugycze fye 10, 24.

přiděditi haereditare: jméno przydyedyl 6, 13.
přídržnost, -i sustinentia: pamatlivi przydrzznofty 14, 34.
přihotovati praeparare: neprzyhotowali sobě 98, 125; przihotuyg was 54, 108.
přihroziti comminari: przihrozil jest jemu 230, 156.
příhyzda, -y f. scandalum: przyhyzda křížě 106, 230.
příchylný pronus: przychilny jsúc 98, 215.
přijednati sě se conjungere 67, 135.
přikazatel, -e msc. praeceptor: przikazateli! 219, 130.
přiložiti apponere: jezte, čsož przilozzy vám 243, 183; przyložil popadnúti apposuit, ut apprehenderet 109, 234.
přilúčený segregatus 5, 10.
přimlúvati improperare: przymluwachu jemu 186, 82; nic neprzymluway 131, 287.
přinadržěti sě inniti: przynadrzz fye 44, 89.
přisaditi iungere, adjungere: przyfazen jest domovi 47, 94.
přísěžník, -a msc. křivý přísěžník: periurus: krzywym przyfezznykom 2, 4.
přísluha, -y msc. conservus 240, 175.
přispořiti augere: przyfporzyt plodu 113 242.
přivstati insurgere: przіwftanv synové na starosty 266, 223.
přivstávati instare: przywftawachu hlasy 196, 85.
přízrak, -u msc. prodigium: przizraki 239, 173.
probýti prodesse: dar tobě probude proderit 169, 64.
procházěti penetrare; **procházějúcí** penetrabilis: hlahol prochazegyczy 15, 36.
proměna, -y f. mutatorium: deffet promyen rúcha 31, 67.
prostředek, -u msc. medium: z proftrzedku de medio 50, 98; mediator: proftrzedek boží a lidí 76, 155.
protivnost, -i f. obprobrium: w protywnoft 18, 42.
protivný molestus: protywny fte 3, 6.
puditi persequi: pudyti budete 147, 18.
pútničí peregrinus: učeniem putnyczzym doctrinis peregrinis 112, 239.
prvnost, -i f. primitiae 69, 139.
prvost, -i f. primitiae 69, 139, prwoft ducha 74, 151; prima: prwoft odešla prima abierunt 101, 222; principium: od prwofty a principio 115, 247; primatus: prwoft držě 87, 185.

Radostiv gaudens 207, 102.
řěčník, -a msc. advocatus: rzeczznyka mámy 57, 114.
reptač, -e msc. rebellis: reptaczy 34, 71.
řěšětovati cribrare: aby rzyeffyetowal 194, 85.
roba, -y f. meretrix: robi 242, 182.
rodička, -y f. cognata: rodyczzka tvá 143, 8.
rodina, -y f. generatio: od rodyn 113, 243.
rok, -u msc. dies: rok odplacenie dies ultionis 45, 90.
rosní: wyetr rofnye ventum roris 25, 57.
rota, -y f. secta: roty 85, 181.
rovnišče, -ě n. planum: na rownyffczzych 40, 80.
rovnost, -i f. aequale: aby vzali rownoft 238, 172.
rozčísti dinumerare 118, 252.
rozdiel, -u msc. distinctio; rozdielem distincte: čtli jsú rozdyelem 98, 215.
rozdraziti = rozraziti confringere: rozdrazi fye 166, 59.
rozdúti colare: rozedme 2, 4; **rozdutý** conflans: oheň rozduty 104, 226.
rozhřěšitel, -e msc. dispensator: mezi rozhrzyeffitely 3, 5.
rozjednánie, -ie n discessio: rozgednany 4, 8.
rozkázati praefinire; **rozkázaný** praefinitus: do rozkazaneho času 7, 17.
rozsladiti indulcare: rozflady fye památka indulcabitur 115, 246.
rozviklati quassare; **rozviklaný** quassatus: třtinky rozwiklaney nezlomí 230, 153.
rúhati blasphemare: neruhagy gmena 74, 150.
rúš, -ě msc. tumultus: aby nebyl rufs 182, 82.
řútiti sě, řítiti sě irruere: bázn rzutila fye na ňeho 253, 199; rzytychu fye impetum fecerunt 6, 14; rzytil fye v křik irrugiit clamore 30, 65.

Sčěstíe, -ie n. sors: myloftyw bud ffczzefty 27, 62; mezi svatými ffczzefti jejich jest 120, 255.
senný: květ fenny flos foeni 56, 111.
shledati congregare: fhledaw zákonníky 235. 164.
shověti sustinere: showyeyte tuto 190, 84.

scházěti deficere: dušěmi fchazegycze deficientes 16, 39.
schovati servare: schowana budú servetur 25, 58; 204, 94; schowayte rucě 29, 64; schovati abscondere: fchowal fye jest od nich abscondit se 188, 83; colligere: fchowali smy tě collegimus te 160, 48.
schozovati pertransire: fchozugete moře 224, 141.
sjíti perire: ony feydu peribunt 6, 13; nefende zákon 43, 87; léta tvá nefendu 6, 13; sjíti sě convenire: dřéve než fye feffli antequam convenirent 145, 14.
skládanie, -ie n. simulatio: fkladanye 53, 106.
skořě: w fkorzye cito 116, 249.
skrovnost, -i f. modestia 4, 9.
skrovný modestus: fkrowny modesti 75, 154; příval fkrowny imber temporaneus 47, 93.
skut, -a msc. = skot: fkut iumenta 34, 71.
služebničí: podobnost fluzzebnyczzy forma servi 116, 248.
služebnost, -i f. mysterium 4, 8; 11, 26.
smieřitel, -e msc. reconciliator: učiněn jest fmyerzytel 125, 270.
smilně luxuriose: živ jsa fmylnye 167, 60.
smlúvcě, -ě msc. mediator: fmluwcze 84, 178,
smysl, -u msc. sensus: odwratila fmyfl 34 72; ratio: skrzě fmyfl secundum rationem 10, 24; intellectus: duch fmyfla spiritus intellectus 3, 7.
smyslný rationabilis: fmyflnu fluzzbu rationabile obsequium 8, 20.
sňatek, -u msc ecclesia: fnyatek 18, 42, prostřěd fnyatka 61, 124; concilium: w fnatek 195, 85, vydadie vás w fnatkach 267, 227.
snědek, u msc. esca: k fnyedku in escam 49, 95.
snitel, -e msc. somniator fnytel 29, 64
sobota, -y f., veliká sobota = bílá sobota 48, 95.
spal, -a msc. dormiens: prvost fpalow primitiae dormientium 134, 297.
spalivý dormiens: o fpalywych 134, 295.
spracovati fatigare: abyste fye nefpraczowaly ut ne fatigemini 16, 39.
stájnik, -a msc. stabularius: dal ftaynykowy 229, 152.
stan, -u msc. tabernaculum; stany slíbené tabernaculum foederis: přěd ftany flibenymy 33, 71.
starosty, pl. f. parentes: ftarofti jeho 150, 25; 34, 72; senatores: sěde ftaroftamy země cum senatoribus 130, 283.
staralec, lcě msc. inveteratus: staralczze 35, 72.
staralý vetus: ftarale věci 69, 140.
stávcě, -ě msc. aedificator: ftawcze 20, 45.
střiezvost, -i f. sobrietas: k ftrzyzwofty 9, 20.
studený, studená nemoc febris: ftudenv nemoczy febribus 170, 65.
stúpějě, -ě f. vestigium: následovali ftupiege 55, 110.
súdec, -dcě msc. vas: w fudecz 27, 61.
suchost, -i f. ariditas: 48, 95.
súkek, -u msc. hydria 27, 61.
sváda, -y f. contentio: viem fwadu 50, 97.
svatebník, -a msc. architriclinus 151, 28.
svěcujúcí: den fwyeczugyczy dies celeberrimus 68, 138.
Sviečky pl. f. = Hromnice, Purificatio B. Mariae V. na fwyczky 8, 19.
svět, -a msc. lux: před fwyetem ante lucem 202, 90; saeculum: pustiny fwyeta 20, 45; v rodinách fwyeta 113, 243, od fwyetow a saeculis 11, 26.
světidlo, -a n. fax: přišel fwyetydly 198, 87.
světský humanus: od fwyeczfkeho dne ab humano die 3, 5.
svobodenstvie, -ie n. libertas: fwobodenftwym 36, 73.
svobodnost, -i f. libertas: v zákonu dokonalej fwobodnofty 59, 118.
svrchní summus: fwrchny popové summi sacerdotes 188, 84.

Šacéř, ě msc. exactor: ffaczerz 227, 147.
šamlicě, -ě f. scabellum: ffamlicze 232, 158.
ščěpovánie, -ie plantatio: ffczzepowany ruozze 114, 244.
ščěpovati transplantare, radicare: ffczzepugi 28, 63; ffczzepowala sem radicavi 131, 286; v láscě ffczzepowany radicati 88, 187.
ščikati vellere: klasy ffczzikati 223, 138.
šeptač, -ě msc. susurro: ffeptaczz 42, 84; fabulator: ffeptaczy 64, 127.
škop, -a msc. aries: viděl ffkopa 63, 126.
škřěhotati stridere: ffkrziehocze zuby stridet dentibus 243, 185.
štrafovati redarguere: fftrafuygte 81, 171.
šuměnie, -ie n.: lid slyšíše hor ffumyenye populus videbat montem fumantem 33, 69.

Tajemně clam: tagemnye zavolav králóv 150, 24; silentio: tagemnye 37, 74.
tápati mergi: počínáše tapati 255, 204; tapachu w hlubokoft 49, 96.
teskliti sě angustiari: netefklymy fye 83, 176.
tesklivost krve: sanguinis fluxus: tefkliwoft krwe trpieše 241, 180.
tesknost, -i f. angustiae: tefknofty 34, 72; tribulatio 72, 146.
tiežař, -ě msc. agricola 1, 2; tyezzarom 166, 59.
tiežěnie, -ie n. negotium: w tyezzenye 26, 59.
tlukač, -ě msc. pulsans: tlukaczzowy 210, 108.
trakt, -u msc. tractus: tract žalmový 49, 96.
tresktati exprobrare: trefktal nevěřenie jich 211, 110; bude trefktati cinget te 254, 201.
třiesla pl. n. renes: opafanye trzyfl 4, 7.
trpělý passus: povolal vás trpyelich 73, 148.
trudný leprosus: mnozí trudni 168, 62.
truchlost, -i f. angustia, tribulatio: z truchlofty 46, 91 w truchloftech 88, 187.
trýzniti persequi: čso mě tryznyfs 103, 225.
tudiež confestim: tudyzz 42, 83.
tupiti persequi: tupyeffye jej 36, 73.
tvárnost, -i f. species, genus: ode všie twarnofty ab omni specie 25, 58; podle twarnofty in genere 48, 95.

Účinek, -u msc. opus, factum, actio: vczzynek služebný 68, 138, počal vczzynek 93, 203, z vczzynku ex operibus 5, 12; myloftny vczzynek gratiarum actio 31, 66.
učinitel, -e msc. operarius: vczzynytelowe 230, 154.
učitedlný efficax: hlahol vczzytedlny 15, 36.
udati impertiri: ať bych něčso vdal milosti 9, 22.
ujistiti tutare: od svoditelóv vgyftil jej 125, 269.
ujiščenie -ie n. probatio 72, 146.
úmorný mortifer: vmorneho čso 256, 18.
úpad, -u msc. ruina: k upadu in ruinam 15, 37.
úrok, -u msc census: dáti vrok 241, 178.
úrost, -u msc. statura: k vroftu svému 231, 157.
urozený natus: oči slepcě vrozeneho caeci nati 175, 72.
úsilé, -é n. labor: v ufylech 15, 38; w ufili in aerumna 16, 38.
usilovati laborare: vfilowawffye 219, 130.
usmysliti animadvertere: vfmyflte 31, 67.
ustavenie, -ie n. testamentum: krev má nového vftaweny novi Testamenti 189, 84.
ustaviti constituere: vftawen geft 65, 130; tvář svú vftawil faciem firmavit 156, 40; aedificare: vftawil oltář 63, 126.
ústavnost, -í f. constantia: w uftawnofty 16, 38.
ustyděti sě vereri: snad fye vftydy syna mého 166, 59.
utvrditi firmare: vtwrdym slib firmabo pactum 69, 140.
uvaliti inserere: uwalili fye v bolesti 94, 204
uvázati alligare: vwazal rány jeho 229, 152.

Vaditi nocere: nebude wadyti 211, 110.
varmužka, -y f. pulmentum: warmvzzku 29, 65.
vašinec, -ě msc.: všeliký waffynecz unus quisque vestrum 245, 187; každému waffynczy 60, 121.
vaz, -u msc. basis: uzdraveni jsú wazowe bases 108, 233.
vděčný acceptabilis: lid wdyeczzny 5, 11.
večeřišče, -ě n. coenaculum: weczzerzyffczze 193, 85.
vejvoditi regnare: moc weywody nad nimi potestatem exercent 165, 57
velbiti = velebiti gloriare: welbyty se gloriari 77, 159.
vežde ubique: wezzde 211, 110; 214, 118.
virch = vrch: na wyrch desuper 106, 229.
vladatel, -e dominator 2, 4.
vlasený pelliceus: provaz wlaseny 141, 2.
vlast, -i f. regio: přijide ve všěcku wlaft Jordana 144, 10; gens: wlafti gentes 2, 3.
vlastník, -a msc. germanus 30, 65.
vod, -u msc. ducatus: wod dává 170, 64.
vodič, -ě msc. paedagogus: pod wodyczzem 8, 18.
vóle, -e f. voluntas; učinil wuoly s ní concubuit cum ea 35, 72.
vplynúti exspuere: wplynvl na zemi exspuit 174, 71.
vrátce, -ě n porticus: fkrze wratfye per porticum 35, 72; pět wratecz quinque porticus 162, 52.
vrátnicě, -ě f. ostiaria: řekl wratnyczy 197 87

vrtěti vertere: pověst wrtyte parabolam vertitis 22, 51.
vykazovati extendere: prst wykazowaty 19, 45.
vylíčiti exponere: wiliczz nám pověst tu edissere nobis parabolam hanc 170, 64.
výmluva, -y f. eloquentia: dával wymluwu 65, 129; narratio: wymluwu mužuov zachová 127, 275; opinio: wimluwi bojovné 267, 226.
vyplenitel, -e f. exterminator: od wyplenytele 79, 166.
vypraviti liberare: wiprawyty jej z rukú 29, 64, wyprawyl's mě 128, 278; enarrare: rod jeho kto wyprawy? 46, 91.
vytazovati sě sciscitare: witazowal fie na nich 149, 24.
vzbývati abundare: abyste wzbywaly 26, 59.
vzdržělivost, -i f. continentia: 85, 181.
vzhledenie, -ie n. aspectus: wzhledenym 17, 40.
vzkušovati probare: wfkufugefs bedra 48, 89ª.

Zábradla pl. n. pinnaculum: na zabradlach 160, 47.
zadušovati suffocare: zaduffowaffye jej 240, 175.
zahašovati extingui: oheň jich nezahafuge 224, 140.
základ, -u msc. pignus 22, 51.
zákon, -a msc. lex: pod zakonem 7, 17; religio: daremny jest zakon vana est religio 59, 118.
zákonnost, -i f. legitimum 68, 138.
zákonný: zakonny doktoři legis doctores 93, 201; religiosus: mvzzye zakonny 65, 129, ženy zakonne 70, 141.
zákútie, -ie n. cavernum; w zakuty země in cavernis 121, 257; vyndi v zakuti in vicos civitatis 215, 121.
záloh, -u msc. fundamentum: založě zaloh 269, 231; zaloh zemyey orbis terrarum 66, 132.
založenie, -ie n. firmamentum 48, 95; testamentum: 24, 55; 96, 209.
zaměščovati occupare: zemi zamyeffczuge 245, 187.
zapálati sě erubescere: nynie fye zapalate 78, 160.
zapierač, -ě msc. negans: třikrát mne jsi zapyeraczz 189, 84.
zapierati abnegare: zapyeragy mzdu calumniantur mercedem 2, 4.
záplata, -y f. pretium: kúpeni jste zaplatu 82, 173.
zapojiti inebriare: zapogil 45, 90.
zapomnělý obliviosus: posluchač zapomnyeli 59, 118.
zapoviedač, -ě msc. prohibens: zapowiedaczze 195, 85.
zaspati obdormire: opět zafpal obdormivit 22, 50.
zatkati obstruere: aby ústa zatkana byla 9, 21; v marnosti smysla temnostmi zatkaneho 94, 205.
zatopiti suffocare: zatopili fye v moři suffocati sunt 221. 135.
zatratiti perdere, damnare: kterak by jej zatratili 234, 162
závist, -i f. aemulatio: w zawifty 1, 1; odium: w zawifti budeš mieti 158, 45
závistivý = odiosus: všecko jest zawyftywe omnia sunt, quae odi 100, 220.
zbrázditi divertere: ať zbrazdye 215, 122.
zbytečně abundanter 75, 153.
zbytečný: ježto zbiteczzne jest quod superest 226, 144.
zbytně abundanter 13, 32.
zbytnost, -i f. abundantia: (z) zbytnofti 157, 42.
zbývati, abundare: zbywagy chlebem 167, 60; zbyvati budú presové redundabunt 72, 147.
zdechnúti exspirare: Ježíš zdechl 192, 84.
zdělánie, -ie n. operatio: podle zdyelany 74, 152.
zdělati constituere: zdyelany jsú 13, 31.
zdrážiti irritare: zdrazzite jej 50, 97.
zemleti conterrere: púta zemleffie 221, 135.
zhrděti spernere: zhrdiel jeho 195, 85.
zhrzělivost, -i f.: zhrzyzeliwoft contemptibilia 13, 33.
zjistiti probare: když zgyffczzen bude 112. 240.
zjěvník, -a msc. publicanus: zgewnyczy 141, 3.
zkazovati sě confiteri: zkazowaty fye budu 2, 3.
zkusiti probare: komuž sě zkufil cui se probavit 111, 238.
zkušovati probare: obličěj nebe fkuffugete 227, 147
zlobiv molestus: neroď mi zlobiw býti noli mihi molestus esse 210, 108.

zločinitel, -e msc. malefactor: o zloczzynytelech 56, 113.
zlost, -i f. iniquitas: ponese zlofty 23, 52; vidúce zloft 35, 72; mrtvi zloftmy delictis 12, 29.
zlostiti sě molestus esse: čso zloftyte fe 182, 82.
zlostník, -a msc. nequam: střěly zloftnyka 92, 200.
zlosynný nequam: synové zlofyny filii nequam 236, 168.
zmáčěti attrectare: zmaczy mě 29, 65.
zmilitký dilectus: zmylytky 110, 236.
znamenati considerare: znamenawaffye 28, 64; z dobrých skutków vás znamenagycz 56, 113.
znášěti extollere: ač kto fye znaffy 15, 38.
znésti extollere; znesený praecellens: králi jakžto znefenemv 57, 113.
zplozený irriguus: zahrada zplozzena 20, 45
ztočiti demolere: molowe ztoczy 158, 44.
zvodniti inundare: wody zwodny 136, 301; zvodněný inundans: bič zwodnyeny 136, 301.
zvuknúti sonare: zwuknyzz hlas 110, 236.

Žaltář, -ě msc. cithara: maję zaltarzie 58, 115.
židovstvo, -a n. Judaea: do zzidowftwa 176, 73.
živel, -u msc. reptile: proveďte zzywly 48, 95; vším zzywlem omni reptili 49, 95.
živlost, -i f. elementum: pod zzywloftmy 7, 17.
živnost, -i f. vita: v spravedlnost zzywnofty in iustificationem vitae 12, 31.

OPRAVY A DOPLŇKY.

Na str. XXVII ř. 1. shora m. -u čti: -ti.
» » 4. ř. 19. s hora m. czfoby čti: czfo by.
» » 7. » 10. s hora m. zdyedve čti: zdyedye.
» » 10. 10. s hora k slovu: rzyky připoj poznámku: tak v rukop.
» » 13. » 18. z dola m. ſ ſkrze čti: ſſkrze.
15. » 8. s hora m. neymvzz čti: nyemvzz.
» 20. » 10. z dola m. Ezech. XXIV. čti: Ezech XXXIV.
» 20. » 2. z dola za slova: tempore accepto připoj: snad = vzácném.
» 21. » 6. z dola m. rozvmv bude, otazky przyneſete čti: rozvmv bude otazky, przyneſete.
» 24. » 12. s hora k slovu rzyky připoj poznámku: tak v rkp.
24. » 14 z dola m. srcdze čti: ſrdcze.
» » 26 » 16. z dola m. ſpawedlnoſt čti: ſprawedlnoſt.
» » 28. » 14. z dola m. kteryzz ſto čti: kteryzz'ſto.
» » 29. » 1. s hora k slovu myſlehu připoj poznámku: tak v rkp.
» » 29. » 8. s hora m. wymyty čti: wynyty.
» 31. » 10. z dola m. konny čti: konmy.
33. » 9. s hora m. ſtzybrnych čti: ſtrzybrnych.
34. » 20. s hora m. bvſſye čti: byſſye.
41. » 7. s hora m. domyeſta čti: do myeſta.
42. » 1. s hora m. zwofa čti: zwola.
43. » 17. s hora m. Rrekl čti: Rzekl.
» 45. » 13. z dola m. zapogil ſam čti: zapogil ſem.
» 46. » 4. s hora k slovu zetrzn připoj poznámku: tak v rkp.
» 46. » 4 s hora m. po hrzychi čti: pro hrzychi.
» 48. » 12. s hora m. l vczzynyen čti: i vczzynyen.
» » 55. » 5 z dola m. nawratil čti: nawratili.
» 59. » 14. z dola m. prawedlyweho čti: ſprawedlyweho.
60. » 8. s hora m. Ephes VI. čti: Ephes IV.
» » 65. » 8. z dola m. zobrzyezowany čti: z obrzyezowany.
» 69 » 8. s hora u slova geho vynech: [8])
» » 76. » 5. z dola m. vmrzyl čti: vmrzyel.

Na str. 77. ř. 4. s hora m. ſpocztywoſty čti: ſ pocztywoſty.
» » 78. » 13. s hora m. zaſratil čti; zatratil.
» » 78. » 14. s hora m. chydyly čti: chodyly.
» » 82. » 12. z dola m. ſuhu čti: ſluhu.
» » 89. » 11. s hora m. Ephes. VI. čti: Ephes. IV.
» » 95. » 6. s hora m. pobye čti: ſobye.
» » 95. » 2. z dola m. nedopsáno -ce čti: nedopsáno -nie.
» » 100. » 7. z dola m. adſky čti: a dſky.
» » 105. » 13. s hora m. bratry čti: bratrzy.
» » 109. » 19. z dola m. ngela čti: angela.
» » 109. » 7. z dola m. ye koſtelu čti: ſye koſtelu
» » 111. » 16. s hora m. aebe čti: nebe.
» » 112. » 17. z dola m. pokſſuyen čti: pokuſſyen.
» » 113. » 5. s hora m. nebo ta myloſtywy čti: neboť myloſtywy.
» » 136. » 3 z dola m. poznam. čti: ponam.
» » 138. » 16. z dola m. III. Pet. čti: II. Pet.
» » 141. » 8. s hora m. przywazanv čti: przywazazanv.
» » 144. » 19. z dola m. knyzzat, čti: knyzzati.
» » 151. » 15. z dola m. dey čti: dye.
» » 152. » 14. s hora m. ſikole čti: ſſkole.
» » 154. » 8. z dola m. vczzenycz čti: vczzennyczi.
» » 155. » 16. z dola m. dewatul čti: dewatu
» » 156. » 15. z dola m. nalezz čti: nalezzl.
» » 157. » 14. z dola m. z bitnoſti čti: zbitnoſti.
» » 161. » 4. z dola m. buou čti: budu.
» » 163. » 7. s hora m. kgy čti: kdy.
» » 168. » 13. s hora m. dyabelſiwa čti: dyabelſtwa.
» » 168. » 17. z dola m. zſy čti: ſy.
» » 170. » 2. z dola m. tye čti: ty.
» » 179. » 4. z dola vynech: ale.
» » 181. » 14. z dola m. na čti: ma.
» » 187. » 13. s hora m. weczy čti: weczye.
» » 189. » 10. s hora m. po wſtem čti: po wſſem.
» » 189. » 2. z dola m. gſu čti: gſy.
» » 192. » 5. z dola m. gezz-li čti: gyzz-li.
» » 199. » 17. s hora m. nam čti: wam.
» » 199. » 23. s hora m. v wecze čti: y wecze.
» » 201. » 13 s hora k slovu vczzenyeny připoj poznámku: tak v rkp.
» » 202. » 2. s hora m. gdyeſſee čti: gdyeſſe.
» » 204. » 10. s hora m. kdy čti: gdy.
» » 205. » 2. s hora m. Luc. čti: Joan.
» » 206. » 10 z dola m. hrzbu čti: hrobu.
» » 207. » 6. z dola m. poslouchá čti: poſlucha.
» » 212. » 16. z dola m. wati čti: ſwati.
» » 213. » 19 z dola m. wende y wende čti: wende y wynde.
» » 224. » 10. s hora m. oken čti: ohen.
» » 224. » 16. z dola vynech: (ne,).
» » 225. » 5. z dola m. Luc. XV. čti: Luc. XI.
» » 228. » 14. s hora m. w neba čti: w nebe.
» » 229. » 11. s hora m. zenny čti: zemy.
» » 235. » 1. s hora m. weſſkem čti: weſſken.
» » 237. » 16. z dola m. peho čti: geho.
» » 242. » 13. z dola m. potow čti: potom.

Na str. 243. ř. 5. s hora m. naſiti čti: noſiti.
» » 249. » 16. s hora m. iſrahelſkemvi čti: iſrahelſkemv.
» » 249. » 19. s hora m. deſſyt. čti: deſſyti.
» » 252. » 5. z dola m. kdvizz čti: kdizz.
» » 267. » 15. s hora m. ſtide čti: ſtidne.

Ostatní menší omyly, jako ku př. v interpunkci, kde místo ſ vytištěno jest f a pod., opraviž si čtenář laskavě sám.

OBSAH.

Act 7.45-6,
Heb 9.11
2 Cor 4.4
2 Pet 2.15
Rev 2.16
Rev 10.8.